

ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΡΙΑ

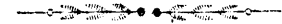
ΒΙΚΤΟΡΟΣ ΟΤΤΟΥ ΤΟΥ ΓΑΛΛΟΥ,

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ, ΟΙ ΒΥΡΓΓΑΒΟΙ ΚΑΙ
ΕΡΝΑΝΗΣ,

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΩΣ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΙΣ ΠΡΟΣΘΗΚΑΙΣ
ΚΑΙ ΠΡΟΑΙΓΟΜΕΝΟΙΣ ΚΟΣΜΗΘΕΝΤΑ,

Ἐκδίδονται ὑπὸ

ΙΩΑΝΝΟΥ Μ. ΠΑΥΤΑΡΧΟΥ.

C'est dans le théâtre que les poètes
cueillent leurs vers dans les jar-
dins des Muses, que les ruisseaux
paisibles roulent en leur faveur
des flôts de lait et de miel, qu'
Apollon descend des cieux pour
leur remettre sa lyre.

Barthélemy.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΤΥΠΟΙΣ Α. ΚΟΡΟΜΗΛΑ καὶ Π. ΠΑΣΠΑΛΗ.

(Κατὰ τὴν Ὁδὸν Βούλκοδρα Ἀριθ. 31.)

1861.

811 816

ΓΟΣ

12

ΤΟΙΣ ΕΝ

ΑΓΓΛΙΑΙ

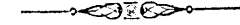
ΦΙΛΟΜΟΥΣΟΙΣ ΟΜΟΓΕΝΕΣΙ

ΚΑΙ

ΤΩΝ ΚΑΛΩΝ ΕΡΑΣΤΑΙΣ.

ΠΡΟΛΕΓΜΕΝΑ.

C'est dans le théâtre, comme dans un séjour d'enchantement, qu'un souffle divin force les poètes de parler le langage des dieux, dont ils ne sont plus que les organes.

(Barthélemy).

Ὅτε βάσκανος δαίμων ἐφθόνησε τὴν μετὰ τὸν Περικλέα Ἑλλάδα, τὴν ἐστίαν τῶν φώτων καὶ μητέρα τῶν τεχνῶν καὶ ἐπιστημῶν, καὶ ἡ τύχη τῶν ἀρχαίων Ἀθηῶν ἐναυάγησεν ἐπὶ τῶν βράχων τῆς νήσου Σικελίας, καὶ ἀποτυχούσης τῆς μυριοναύτου ἐκείνης ἐκστρατείας ἔπεσαν εἰς χεῖρας τῶν νικητῶν χιλιάδες αἰχμαλώτων, ἀπλῆ μόνον ἀπαγγελία τῶν δραμάτων τοῦ Εὐριπίδου ἤρκεσε νὰ σώσῃ ἀπὸ τοῦ λιμοῦ τοὺς δυστυχεῖς ἐκείνους αἰχμαλώτους, τοὺς ὑπὲρ πατρίδος προκινδυνεύσαντας, καὶ νὰ ἀποδώσῃ αὐτοῖς τὴν γλυκυτέραν τῆς ζωῆς ἐλευθερίαν. Πλήρεις γοητείας οἱ φιλόμουσοι Σικελιωταὶ ἠκροάζοντο μετ' ἀπλήστου ἐπιθυμίας καὶ μὲ ὕγρον ἐκ δακρύων καὶ συγκινήσεως ὄμμα τοῦς τεθλιμμένους ἐκείνους στρατιώτας, οὓς ἐφείσθη νὰ εὐνοήσῃ ἡ τύχη, ἀπαγγέλλοντας τοὺς περιπαθεῖς

ἐκείνους καὶ ἐλευθερίαν πνέοντας στίχους τοῦ ἡδυτάτου ποιητοῦ, καὶ παριστάνοντας ἐπ' αὐτοσχεδίου σκηνῆς τὴν δουλείαν τῆς Ἑκάβης καὶ τὴν σφαγὴν τῆς Πολυξένης. Ἐκαστος αἰχμάλωτος ἠθοποιός, ἀναλογιζόμενος τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὕρισκετο μακρὰν τῶν φιλότατων, ἔκλαιεν ἐν τοῖς περιπαθεσάτοις ἐκείνοις στίχοις τὰ ἴδια πάθη, καὶ οὕτω διέχεεν ἀπλετοὺν συγκίνησιν ἐπὶ τῶν νικητῶν ἀκροατῶν, τῶν ὁποίων ταχέως ἐμαλάσσοντο τὰ στήθη, καὶ ἡ ἐκδίκησις των μετεβάλλετο ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς οἶκτον. Καὶ οὕτως οἱ νικηθέντες, θαυμαζόμενοι διὰ τὴν θαυμασίαν καὶ ὑψοῦσαν τὸ φρόνημα μίμησιν καὶ ἐπιτηδειότητά των ἐκείνην ἧτις εἶνε ἔμφυτος εἰς πάντα Ἕλληνα, ἔλαβον οὐ μόνον ἄρτον καὶ ἐνδυμασίαν, ἀλλὰ καὶ ἀπεστάλησαν ἀβλαβῶς τὸ ταχύτερον εἰς τὴν πατρίον των φιλότατην γῆν.

Τοιαύτης ὑποδοχῆς ἐτύγχανον παρὰ τῇ ἀρχαιότητι οἱ εἰδότες συγκινεῖν, καὶ τοσαύτην ὑπόληψιν ἀπελάμβανον οἱ ἐπιτηδείως τὰ πάθη τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας ἐπὶ σκηνῆς ἐκτραγωδοῦντες· ὅ,τι δὲ πολλάκις δὲν ἴσχυε νὰ κατορθώσῃ ἡ λόγχη καὶ τὸ δόρυ, τὸ ἐξετέλει ἀπλῆ ἀπαγγελία στίχων. Πόσον ἡ εὐγενὴς φύσις ἀρέσκεται εἰς πᾶν ὑψηλόν, εὐγενὲς καὶ τῇ καλαισθησίᾳ ἀναγόμενον, καὶ πόσον ἐξ ἐναντίας ἡ ἀναισθησία καὶ ἡ ἀναλγησία τῶν ἀφιλοκάλων ἀγενῶς παρατρέχει πᾶν τὸ τοιοῦτο! Τοῦτο μαρτυροῦσι καὶ ἐκ τῶν σημερινῶν πεφωτισμένων ἔθνων τὰ τὴν σκηνὴν ἰδίως καλλιεργοῦντα καὶ ἐν μεγίστῃ ἔχοντα αὐτὴν τιμῇ, ὡς παραγωγῶν

μεγάλων ἰδεῶν καὶ μεγαλουργῶν κατορθωμάτων, καὶ τὰ θεωροῦντα τὸ θέατρον ὡς τόπον, ἐνθα ἐμπνέεται πᾶς πολίτης τὸ μικτὸν ἐκεῖνο αἶσθημα, ὅπερ πρέπει νὰ ἔχη διὰ νὰ ἀποβῇ ἀληθὴς πολίτης. Ἐξ ἐναντίας δέ, ὅπου ἡ σκηνὴ ἀντὶ τιμῆς εἶνε ἀντικείμενον περιγέλωτος καὶ μομφῆς καὶ μυρίων παρεξηγήσεων, ὅπου ἡ δεισιδαιμονία καὶ ἡ ἐθελοκακία πολλῶν παριστᾶ τὸ θέατρον εἰς τὰ βλέμματα πάντων ὡς μακελλεῖον τῆς ἠθικῆς καὶ τόπον διαφθορᾶς, ἐκεῖ οὔτε τέλειος καὶ ἀληθὴς πολιτισμὸς ὑπάρχει, οὔτε πολιτεία ζῶσα καὶ κατ' ὅλα ὑγιαίνουσα, οὔτε ἐντελής καὶ αἰσθηματικὸς πολίτης δύναται μορφωθῆναι. Ὁ ἐξευγενισμὸς συνδέεται στενῶς μετὰ τῶν λοιπῶν εὐγενῶν ἐλατηρίων, ἅτινα σκοποῦσι τὴν προαγωγὴν καὶ τελειοποίησιν αὐτοῦ, καὶ ὁμοιάζει τὴν πολύπλοκον ἐκείνην μηχανήν, τὴν μὴ δυναμένην κινεῖσθαι εἰς τὰ πρόσω ἅμα λείψῃ ὁ ἐλάχιστος τροχός. Ἄνευ λοιπὸν σκηνῆς, παραγωγῶν μεγάλων ἰδεῶν καὶ ὑψηλῶν φρονημάτων ἐν μιᾷ πολιτείᾳ, τὸ πᾶν μένει σάσιμον ἢ μᾶλλον ὀπισθοδρομεῖ, τὸ πᾶν εἶνε ψυχρόν, τὸ πᾶν νεκροῦται. Ἄν τὰ λεγόμενα ἡμῶν ἔχωνται ἀληθείας ἢ ὄχι, ἢ πείρα μόνη, ἢ ὀρθὴ καὶ ἀμερόληπτος κρίσις τῶν μεγάλων νόων πάσης ἐποχῆς, καὶ τὰ ἀξιοζήλευτα παραδείγματα πολλῶν πεφωτισμένων κοινωνιῶν ἱκανά εἰσιν ἀποδείξαι, πᾶς δὲ περαιτέρω λόγος προφανῆς ἐστὶ περιττογία.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα ἐκρίναμεν εὐλογον προτάξαι ἐνταῦθα ὡς συμπλήρωμα τῶν ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ

τῆς παρούσης Δραματικῆς Συλλογῆς περὶ θεάτρου
 λεχθέντων. Χαίρομεν δὲ ὅτι οἱ λόγοι ἡμῶν, καίτοι
 ἀσθενέστατοι, εὖρον ἐν μέρει ἤχῳ· διότι ἅμα τῇ
 δημοσιεύσει τῶν δλίγων ἐκείνων παρατηρήσεων
 ἡμῶν, εὐθὺς πολλοὶ τῶν φιλοκάλων καὶ αἰσθημα-
 τικῶν νέων ἐξ οἰκογενειῶν οὐ τῶν τυχοῦσῶν, κα-
 τανοήσαντες τὴν μεγίστην ἡμῶν ταύτην ἔλλειψιν
 καὶ τὴν ἀσύγνωστον περὶ τὴν σκηνὴν ἀμέλειαν,
 καὶ βλέποντες μὲ λύπην τῶν ἐξευτελιζόμενον ἀ-
 πρεπέστατα τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ἑλληνικοῦ θεάτρου
 ὡς ἐκ τῶν σολοίκων καὶ ἀθλίων παραστάσεων ἀ-
 μαθῶν τινῶν τυχοδιωκτῶν καὶ αὐτοχειροτονήτων
 ἠθοποιῶν, ἀφορώντων πρὸς κερδοσκοπίαν μόνον
 καὶ μὴ συναισθανομένων τὸ μεγαλεῖον τῆς θείας
 γλώσσης ἐν ἣ ἀπαγγέλλουσιν, οὐδὲ ὅτι γίνονται
 αἴτιοι ἐξουθενώσεως τῆς γλώσσης καὶ τοῦ ἔθνους
 διὰ τῆς ἀπροπαρασκευάστου καὶ τολμηρᾶς ἐπὶ σκη-
 νῆς εἰσπηδήσεώς των, προκατέβαλον τὸ ἀναγκαι-
 οῦν ἀπαραιτήτως εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις χρη-
 ματικὸν ποσόν, καὶ γυμνασθέντες ἀρχοῦντως καὶ
 ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερον, διότι πολυχρόνιον
 προγύμνασιν ἀπαιτεῖ πᾶσα παράστασις, δις μετ'
 ἀμιμῆτου χάριτος καὶ ἐπιτυχίας παρέστησαν εἰς
 διάφορα μέρη τὸ πρῶτον τῶν ἐν τῷ πρώτῳ τόμῳ
 τῆς ἡμετέρας συλλογῆς δραμάτων, τὴν Λουκρη-
 τίαν Βοργίαν, καὶ ἐν μέσῳ γενικοῦ θαυμασμοῦ
 καὶ χειροκροτήσεων ἀφῆκαν τὰς εὐαρεστοτέρας καὶ
 συγκινητικωτέρας ἀναμνήσεις καὶ ἐδόξασαν τὴν
 Ἑλληνικὴν εὐφυΐαν. Εὐχόμεθα ὅπως τὸ παράδειγμα
 αὐτῶν μιμηθῶσι καὶ ἄλλοι τῶν ὁμογενῶν νέων

ὅσοι εἰς ἄλλας ξένας καταγίνονται διασκεδάσεις,
 καὶ οὕτω τὸν τεύθεν δοθῆ τις ἀμιλλα καὶ παρόρ-
 μησις εἰς τὴν ἀπὸ σκηνῆς ἀντήχησιν τῆς μεγα-
 λοπρεπεστάτης ἡμῶν πατρώας φωνῆς, ἣτις δυσ-
 τυχῶς καταπνίγεται πανταχοῦ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ἐ-
 στίᾳ τῆς ἀκόμῃ ὑπὸ πλεοναζουσῶν ξενικῶν φωνῶν.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι ἡ παράστασις Ἑλληνικοῦ δράμα-
 τος συνυπονοεῖ τελειότητα ἀκριβεστάτην καὶ ἰκα-
 νότητα οὐ τὴν τυχοῦσαν, καὶ ἔμφυτον κλίσιν ἐκ μέ-
 ρους τῶν ὑποδοιμένων εἰς τὸν ἀγῶνα. Ἡ ἐπὶ σκηνῆς
 διδασκαλία δράματος ἐν τῇ Ἑλληνικῇ γλώσσῃ, εἴτε
 καθαρῶς ἔθνικοῦ εἴτε ξένου, ἐπειδὴ δὲν συνοδεύε-
 ται ὡς τὰ ξένα μελοδράματα ὑπὸ μουσικῆς ἢ ἄλ-
 λου τινὸς ὑποβοηθήματος, πρέπει νὰ γίνεταί ὅσον
 τὸ δυνατόν ἐν εὐκρινείᾳ· πρέπει ὁ ἀπαγγέλλων ἠ-
 θοποιὸς νὰ γνωρίζῃ κάλλιστα τὴν γλώσσάν του,
 νὰ ἔχῃ φωνὴν καθάραν, καὶ νὰ ἀπαγγέλλῃ ζωη-
 ρότατα καὶ τρόπον τινὰ ἐν ἐπιτετηθευμένῃ τινὶ ἀρ-
 μονίᾳ, μὴ καταντῶσῃ ὅμως εἰς τὸ ἄχαρι καὶ ὑπερ-
 βολικόν. Αἱ σκηνικαὶ διασκευαὶ πρέπει νὰ γίνων-
 ται ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλοπρεπεῖς καὶ ὠραιότε-
 ραι εἰ δυνατόν τῆς ἐν τῷ βιβλίῳ περιγραφῆς ὡς
 καὶ αἱ ἐνδυμασίαι, διὰ νὰ καλύπτεται ἡ γυμνότης
 καὶ ἡ ψυχρότης ἐκείνη, ἣν συνυπονοεῖ πάντοτε ξη-
 ρὰ ἀπαγγελία διὰ τῆς ἐξωτερικῆς μεγαλοπρεπειᾶς.
 Περιπλέον, αἱ χειρονομίαι πρέπει νὰ ᾔνε ζωηραί,
 σύμφωνοι τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐκθετομένης ὑποθέσεως,
 οὐχὶ δὲ κατ' ἀρέσκειαν γινόμεναι καὶ αὐθαίρετοι,
 μέχρι καὶ αὐτοῦ ἀκόμῃ τοῦ στασίματος. Τελευ-
 ταῖον δὲ, τόση πρέπει νὰ καταβάλλεται προσοχὴ

ἐκ μέρους τῶν ἠθοποιῶν περὶ τὴν ἐπιμελῆ ἐκστῆ-
θησιν καὶ κατάληψιν οὐχὶ μόνον τοῦ ἰδίου μέρους
ἀλλὰ παντὸς τοῦ δράματος, ὥστε νὰ μὴ λαμβά-
νουν γῶραν τὰ γελοῖα ἐκεῖνα πρωύτερα καὶ αἱ
ψυχραὶ διακοπαί, ἀλλὰ πάντα, ἢ τε φορὰ τοῦ ὄλου
δράματος καὶ αἱ μεταλλαγαι τῶν σκηνῶν καὶ αἱ
λοιπαὶ μεταβολαὶ καὶ κινήσεις, νὰ γίνωνται τρό-
πον τινὰ ὡς ἐξ αὐτομάτου καὶ μηχανικαί, χωρὶς
οὐδὲ ἀνάγκη σχεδὸν ὑποβολέως νὰ ὑπάρχη. Ἴδου
παρατηρήσεις ἃς πρέπει νὰ φυλάττη εὐλαβῶς ὁ
ἀναβαίνων ἐπὶ Ἑλληνικῆς σκηνῆς ἠθοποιός, ἀν-
θέλη νὰ ἐπιτύχη ἢ παράστασις, καὶ νὰ γίνῃ ἀντι-
κείμενον ἐπευφημιῶν· ἄλλως, ἀτελεῖς κατὰ ταῦτα
ἠθοποιός ἐπὶ σκηνῆς μὴ ἀναβάτω.

Ἐν τούτοις, τὴν εἰς πᾶν ἔθνικόν πάλλουσαν ἡ-
μῶν καρδίαν συνετάραξε καὶ ἠλέκτρισεν, οὕτως
εἶπεν, φωνή τις πρό τινος διαδοθεῖσα, ὅτι συστή-
νεται ἐν τῇ μεγαλόπολει ἡμῶν ἐντὸς ὀλίγου δρα-
ματικῆ ἑταιρία ὑπὸ τὴν προεδρείαν ἢ τῇ προτρο-
πῇ καὶ συστάσει διακεκριμένου πολιτικοῦ ἀνδρός,
ἀντιπροσωπεύοντος τὴν Αὐλὴν τῶν Σοφοκλέων
καὶ Αἰσχύλων, σκοπὸν προτιθεμένη τὴν διὰ μετο-
χῶν σύστασιν Ἑλληνικῆς σκηνῆς, καὶ ἀφορῶσα
πρὸς ἐπαύξησιν τοῦ διαγωνισμοῦ καὶ τῆς ἀμίλλης
μεταξὺ τῶν θιασωτῶν τῶν θεάτρων. Ὅποια λαμ-
πρὰ τῶντι ἀποτελέσματα θέλει ἐπιφέρει μία τοι-
αύτη ἑταιρία, εἶνε γοητευτικὸν καὶ εὐχάριστον καὶ
νὰ τὸ φαντάζεται τις! Πόσα ὦραϊα πρωτότυπα δρά-
ματα ὧν στερούμεθα, πόσαι κωμωδίαὶ ἐξ ὧν οὐ-
δεμίαν σχεδὸν ἔχει τὸ ἔθνος ἐκτὸς τοῦ Γάμου

τοῦ Κουτρούλη καὶ τοῦ Γαρτούφου, θέλουσιν
κοσμήσει τὴν νεωτέραν φιλολογίαν, προϊόντα κα-
τὰ μέγα μέρος φαντασιῶν γονίμων, ὅταν συστηθῇ
καὶ ὁ συνυπονοούμενος φυσικῶ τῷ λόγῳ δραμα-
τικός συναγωνισμός! Ὡ! ἡ καρδία ἡμῶν πάλλει
καὶ σκιρτᾷ εἰς τὴν ἀπλήν μόνον ἀνάμνησιν τοιού-
των μεγαλοπρεπῶν ἔργων, ἅτινα ὑψοῦσι τὴν φαν-
τασίαν, κοσμοῦσι καὶ ἐξευγενίζουσι τὴν κοινωνίαν
ἐν ἣ ἐκτελοῦνται, καὶ ἐπαυξάνουσι τὴν ἠθικὴν ἐ-
πιρροὴν τοῦ ἔθνους. Εἶθε νὰ ἐπαληθεύσῃ ὅπως δὴ-
ποτε ἢ φωνὴ αὐτῆ, καὶ ὄνειρον ἀκόμη ἀν ἤθελεν
εἶσθαι!!!

■ ■ ■

Εἶπωμεν ὀλίγα τινὰ καὶ περὶ τῶν ἀφορώντων
τὰ ἀναχειρας δράματα.

Ἴσως φανῇ παράδοξον εἰς πολλούς, διατὶ ἡ-
μεῖς, συστηματικῶς θιασῶται παντὸς ἔθνικου καὶ
προγονικοῦ καλοῦ, εὐαρεστούμεθα προσφέρειν τοῖς
ὁμογενέσι καὶ τῷ ἔθνει ἡμῶν ξένα δράματα, καὶ
τοιαῦτα φαινόμεθα ἐπιθυμοῦντες νὰ κοσμῶσι τὰς
ἔθνικὰς ἡμῶν σκηνάς. Μόνος λόγος τοῦ τοιούτου
ὑπὸ πολλῶν παρεξηγηθέντος βήματος ἡμῶν εἶνε
ὅτι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ἔχομεν καλὰ ἔθνικὰ δράμα-
τα, καὶ ἐξ ὧν ἔχομεν ἀκόμη τὰ πλεῖστα, στεῖρα
τῶν περιέργων περιπετειῶν καὶ τῆς ἀναποφεύκτου
ἐκείνης ἐξωτερικῆς μεγαλοπρεπειᾶς, καθὸ περιο-
ριζόμενα ἀπλῶς εἰς τὸ ὕψος τοῦ λόγου καὶ τὴν

ζωηρότητα τῆς φαντασίας, πολλά δὲ καὶ ὡς ἐμποδιζόμενα εἰσαχθῆναι εἰς πᾶσαν κοινωνίαν ὡς ἐκ τῆς ἀπεριορίστου ἐλευθερίας των, προκαλοῦσι τὴν ἔλλειψιν καὶ σπάνιν τροφῆς δι' Ἑλληνικὴν σκηνήν· ἄλλα δὲ εἰς ὁμοιοκαταλήκτους στίχους συντεταγμένα, καθιστῶσι μηχανικὴν τρόπον τινὰ τὴν ἀπαγγελίαν, διότι ἡ στιχουργία μόνον διὰ τὴν ποιήσιν ἐν γένει ἢ διὰ τὸ ἔπος μερικῶς εἶνε κατάλληλος οὐχὶ δὲ ἀποκλειστικῶς εἰς θέατρον, ἐνῶ ἡ πεζὴ καὶ ὁμαλὴ ἀπαγγελία, καθὸ ἐξωκειουμένη περισότερον μετὰ τῆς καθομιλουμένης, μετὰ τῆς γλώσσης τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἐπιδεκτικὴ πολλῶν προσθαιρέσεων ἐν τῇ ἀπαγγελίᾳ ἐπὶ τὸ βέλτιον πάντοτε, κατὰ τὴν διάθεσιν καὶ ἀξίαν τοῦ λέγοντος, εἶνε πολλῶ προτιμωτέρα.

Τόσον δὲ ἔχεται ἀληθείας ἡ παρατήρησις αὕτη, ὥστε καὶ εἰς τὰ ξένα ἀκόμη ἔθνη βλέπομεν τὸ αὐτὸ συμβαῖνον. Ἐκ τῶν δραμάτων τοῦ Βίκτορος Οὐγού, παραδείγματος χάριν, ἐν Γαλλίᾳ γνωστότερα καὶ ἐν πλειοτέρᾳ ὑπολήψει συχνότερον δὲ διδασκόμενα εἰσὶ τὰ πεζά, ἐνῶ τὰ στιχουργημένα καὶ ὁμοιοκαταληκτοῦντα, πάντοτε θεωρούμενα ὡς βεβιασμένα τρόπον τινὰ, σπανιώτερον κοσμοῦσι τὰς σκηνάς. Τοιαῦτα στιχουργημένα δράματα εἰσὶ καὶ τὰ ἤδη προσφερόμενα τρία. Ἀπλῆ μόνον ἀντιπαράθεσις πρὸς τὸ πρωτότυπον δύναται νὰ πείσῃ ἕκαστον, πόσον δυσχερῆς ἀποβαίνει ἡ τροπὴ στιχουργημένου δράματος εἰς τὸν πεζὸν λόγον ἐν τῇ μεταφράσει. Διὸ καὶ πολλαχοῦ τὸ φειδωλόν, οὕτως εἰπεῖν, καὶ λακωνικόν καὶ βεβιασμένον τῆς στιχουργ-

γίας ἀντικαθιστῶμεν διὰ προσθηκῶν, ἀφορῶντες εἰς τὴν πλουσιότητα καὶ καλλιέπειαν τῆς γλώσσης εἰς ἣν μεταφέρονται, καὶ εἰς τὴν ἐντύπωσιν ἣν προξενεῖ εἰς τὸ εὐαίσθητον κοινὸν πᾶσα τετορευμένη καὶ πεπλουτισμένη ἔκφρασις. Ἐν γένει δέ, μεταφράζοντες ἐπροσπάθησαμεν νὰ ἐξοικειωθῶμεν τὸ κατὰ δύναμιν μὲ τὸ ὕφος τῆς Λουκρητίας ἢ τοῦ Ἀγγέλου. Ἴνα δὲ ἀποδείξωμεν ποῖον τρόπον μεταχειριζόμεθα συστηματικῶς προκειμένης τοιοῦτου εἶδους μεταφράσεως, καὶ ὅτι δὲν περιοριζόμεθα εἰς τὸ φορτικώτατον καὶ ἀηδὲς κατὰ λέξιν, ἀλλὰ λαμβάνοντες πάντοτε τὴν ἐννοίαν κοσμοῦμεν αὐτὴν σχεδὸν δι' ἰδίων ἐκφράσεων, παράθετομεν ἐνταῦθα τυχαίως λαμβάνοντες ὡς δεῖγμα στίχους τινὰς ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ κειμένου καὶ τὴν μετάφρασιν αὐτῶν. Ἐν τῷ Ροῦι-Βλάς, ὁ Δὸν Καίσαρ ἐπιπληττόμενος εἰς τὴν Β' σκηνὴν τῆς Α' πράξεως ὑπὸ τοῦ Δὸν Σαλουστίου διὰ τοὺς ἀσέμνους ἔρωτάς του, ἀνακράζει μὲ τὸ κωμικόν ἐκεῖνο καὶ Δὸν Κισώτειον ὕφος του:

*O Lucindes d'amour! ô douces Isabelles!
eh bien! sur votre compte on en entend de belles!
Quoi! l'on vous traite ainsi, beautés à l'œil mutin,
à qui je dis le soir mes sonnets du matin!*

Τοιοῦτο, γενικῶς εἰπεῖν, εἶνε τὸ ὕφος τοῦ ἡμετέρου ποιητοῦ ἐν τῇ δραματικῇ αὐτοῦ στιχουργίᾳ, χαρίεν μὲν εἰς τὸν ὑψιστον βαθμόν, πλὴν συγκεκομμένον, στρυφνὸν πολλάκις μέχρις ἐσχάτου καὶ

πεπυκνωμένον. Ὁ εἰδὼς ἐν βλέμμα μόνον ἀρκεῖ νὰ ρίψῃ ἐπὶ τῶν τεσσάρων τούτων στίχων, διὰ νὰ κατανοήσῃ πόσον δύσκολος ἵνα μὴ εἶπω ἀδύνατος καὶ εἰς ἄκρον ἀνουςία καὶ ἀχαρις εἶνε ἢ κατὰ λέξιν καὶ μηχανικὴ μετάφρασις τῶν οὕτω πῶς συντεταγμένων δραμάτων. Ἴδου ἡ μετάφρασις τῶν ἀνωτέρω στίχων κατὰ τὸν ἡμέτερον ἴδιον τρόπον:

« ὦ ωραῖαί μου Λουκίндаι καὶ τρυφεραὶ Ἰσαβέλλαι, γυναῖκες τῶν ἐρώτων, καὶ ὅσαι ἄλλαι »
 » συνυποννοοῦνται εἰς τὸν χαριέντα κατάλογόν σας! Οὕτω λοιπὸν τολμοῦν νὰ σᾶς περιφρονῶσι, »
 » μάγισσαι ωραιότητες μὲ γοητευτικὸς ὀφθαλμους, ἐνώπιον τῶν ὁποίων δὲν κάμνω ἄλλο εἰμὴ »
 » νὰ ζῶ ἰδανικῶς, καὶ νὰ ἀποτελειόνω τὸ ἐσπέρας »
 » τὸ ἄσμα τὸ ὁποῖον ἤρχισα τὴν πρῶταν; »

Ἐπροσθέσαμεν δὲ ἐξ ἰδίων τὸ ζῆν ἰδανικῶς, διότι ὁ ἴδιος Δὸν Καίσαρ παρακατιῶν πάνυ εὐφυῶς ὁμολογεῖ ἐν ἄλλοις στίχοις ὅτι ὄλη του ἡ ζωὴ περιορίζεται εἰς τὸ ἀπολαμβάνειν τῶν μὲν φαγητῶν τὴν ὄσμήν τοῦ δὲ ἔρωτος τὴν σκιάν, καὶ οὕτως ἐξαπατᾶν συγχρόνως καὶ τὸν σόμαχον καὶ τὴν καρδίαν. Τοιαύτας τολμηρὰς προσθήκας οὐχὶ ἀνευ λόγου ἐτολήσαμεν πρᾶξαι πολλαχοῦ, ὡς καὶ πολλὰς προσθαφαιρέσεις καὶ παραλείψεις ὀλοκλήρων στίχων, πάντοτε πρὸς τὴν ὁμαλήν διασκευὴν τοῦ ὄλου ἀποβλέποντες.

Ἀκολουθοῦντες δὲ τὸ σύστημα ἡμῶν τοῦ παρεισάγειν εἰς ἕκαστον δράμα δύο τοῦλάχιστον ἄσματα, ἐπροσπαθήσαμεν νὰ φυλάξωμεν καὶ ἐνταῦθα ὅ,τι ἐπράξαμεν ἐν τοῖς προηγηθεῖσι δρά-

μασιν, ἔχοντες τὴν ιδέαν ὅτι διὰ τοῦ μέσου τούτου δίδεται νύξιν τις εἰς τὸ μελόδραμα, ὅπερ εὐχῆς ἔργον ἤθελεν εἶσθαι ἂν ἐφηρμόζετο ἐν μέρει εἰς τὰ ἡμέτερα δράματα, διότι νομίζομεν ὅτι εἶνε ἀδικὸν ἢ Ἑλληνικὴ γλῶσσα, ἢ γλῶσσα τῶν Σειρήνων καὶ τῶν θεῶν, νὰ κατηγορηθῆται προληπτικῶς ὡς ἀπολιπομένη κατὰ τὴν χάριν καὶ ἀρμονίαν τῆς Ἰταλικῆς. Τὰ ἄσματα ταῦτα προσεπαθήσαμεν νὰ τονίσωμεν πάντοτε ἐπὶ γνωσῶν ἤχων τῶν ὠραιοτέρων Ἰταλικῶν μελοδραμάτων, ὥστε νὰ ἀποβαίῃν εὐκολος ἢ χρῆσις αὐτῶν. Οὕτως, ἐν μὲν τῷ Ρούι-Βλὰς τὸ ἐν τῇ Α' σκηνῇ τῆς Β' πράξεως ἀπαντώμενον ἄσμα εἶνε παράφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ, ὑπάρχον καὶ ἐν τῷ πρωτοτύπῳ· τὸ δὲ ἐν τῇ τελευταίᾳ πράξει, ὅπως πρόσθετον καὶ πρωτότυπον, ἐστιχοιργήθη ἀναλογικῶς ὡς πρὸς τὴν ἐννοίαν τῆς ὄλης ὑποθέσεως. Ἀμφότερα δὲ χρεωστοῦνται εἰς τὴν γόνιμον καὶ ζωηρὰν φαντασίαν τοῦ χρῆσοῦ νέου καὶ ὁμογενοῦς Κ. Ἀλεξάνδρου Ζωηροῦ, ὅστις, ὑπὸ ἐθνικῆς ὄντως καὶ Ἑλληνικωτάτης φιλοκαλίας κινούμενος εὐηρεστήθη νὰ σιχοιργήσῃ καὶ νὰ τονίσῃ αὐτά, καὶ ὅστις πολλὴν ἐπροξένησεν ἐνταῦθα τὴν ἐντύπωσιν διὰ τῶν πρωτοτύπων καὶ καθαρῶς ἐθνικῶν δραμάτων του. Παραθέτομεν ἐνταῦθα τὸ ἐν τῷ πρωτοτύπῳ ὑπάρχον ἄσματιον, τὸ μὲν ἵνα θαυμάσῃ τις τὴν πάντα λόγον ὑπερτεροῦσαν χαρίεσσαν καὶ ἀφελῆ στιχοιργίαν τοῦ Βίκτορος Οὐγίου, τὸ δὲ ἵνα παρατηρήσῃ τὴν πιστότητα τῆς παραφράσεως, παραβάλλων αὐτὸ μὲ τὴν ἐν σελίδι 48 ἐπιτυχῇ ἀπομίμησιν.

*A quoi bon entendre
les oiseaux des bois?
L'oiseau le plus tendre
chante dans sa voix.*

*Que Dieu montre ou voile
les astres des cieux!
la plus pure étoile
brille dans tes yeux.*

*Qu'Avril renouvelle
le jardin en fleur!
la fleur la plus belle
fleurit dans ton cœur.*

*Cet oiseau de flamme
cet astre du jour,
cette fleur de l'âme
s'appelle l'Amour.*

Εἰς τὸ δεύτερον δράμα, τοὺς Βυργράβους, ὑ-
πάρχουσιν ἐν τῷ πρωτοτύπῳ δύο ᾄσματα ἀκριβῶς
ὅπου καὶ τὰ ἡμέτερα, πλὴν ὅχι καὶ τόσον πολλοῦ
λόγου ἀξία· διὸ καὶ καταλλήλως ἀντηλλάξαμεν
αὐτά, προσθέσαντες τὰ ἐν σελίσι 166 καὶ 200
τῆς ἡμετέρας μεταφράσεως ἀπαντώμενα παροίνια
ᾄσματα, προσεγγίζοντα τοῖς Γαλλικοῖς ὡς πρὸς
τὴν ἐννοιαν, ἀσυγκρίτως ὁμῶς μεγαλοπρεπέστερα.
Παραθέτομεν δὲ ἐνταῦθα τὰ δύο ταῦτα ᾄσματα
τοῦ πρωτοτύπου, ὅπως ἀντιπαραθέσας αὐτὰ ἕκα-

στος περίεργος ἀναγνώστης μὲ τὰ ἀντικαταστα-
θέντα ἐν τῇ ἡμετέρᾳ μεταφράσει, παρατηρήσῃ τὴν
σχέσιν αὐτῶν καὶ προσέγγισιν. Καὶ πρῶτον, τὸ εὖ-
θὺς ἐν ἀρχῇ τοῦ δράματος ἀπαντώμενον ᾄσμα, ὅ-
περ ἀκούεται μελπόμενον ἔσωθεν ὑπὸ τῶν βυργρά-
βων, ἔχει οὕτως:

*Dans les guerres civiles
nous avons tous les droits.
— Nargue à toutes les villes
et nargue à tous les rois!*

*Le burgrave prospère,
tout est dans la terreur.
— Barons, nargue au Saint-Père,
et nargue à l'empereur!*

*Régnons, nous sommes braves,
par le fer, par le feu.
— Nargue à Satan, burgraves!
Burgraves, nargue à Dieu!*

Ἴδου καὶ τὸ δεύτερον ᾄσματιον ἐν ἀρχῇ τῆς Ἰ-
σκηνῆς τῆς Α' πράξεως, ὅπερ ἐν τῷ πρωτοτύπῳ
ᾄδει μόνος ὁ Κόμης τῆς Μόντης Λουπος μὲ τὸ
ποτήριον ἀναχείρας, καθὼ νεώτερος τῶν λοιπῶν
ἀρχόντων καὶ συνομήλικος μὲ τὸν υἱὸν τοῦ Χάτ-
του Γόρλιον, καὶ ὅπερ ἡμεῖς ἀντικαταστήσαντες ἐ-
θέσαμεν εἰς τὸ στόμα πάντων τῶν παιδρῶν συν-
δαιτυμόνων τοῦ φρουρίου Χέππενχεφ, ὡς ἐν χορῷ
παρ' αὐτῶν μελπόμενον.

*L'hiver est froid, la bise est forte,
il neige là-haut sur les monts. —*

*Aïmons, qu'importe!
qu'importe, aïmons!*

*Je suis damné, ma mère est morte,
mon curé me fait cent sermons, —*

*Aïmons, qu'importe!
qu'importe, aïmons!*

*Belzébuth, qui frappe à ma porte,
m'attend avec tous ses demons. —*

*Aïmons, qu'importe!
qu'importe, aïmons!*

Εἰς τὸν Ἑρνάνην τέλος οὐδὲν ἄσμα παρειαῖξεν ὁ ποιητής· πλὴν ἡμεῖς, διὰ τὰ εἰμεθα συνεπεῖς εἰς ὅ,τι ἅπαξ ἀπεφασίσαμεν καὶ πρὸς τὸ ὁμοιόμορφον τοῦ ἡμετέρου ἔργου ἀφορῶντες, ἐτολμήσαμεν προσθέσαι καὶ ἐν αὐτῷ δύο ἄσματα, στιχουργήσαντες καὶ τονίσαντες αὐτὰ ἡμεῖς αὐτοί, ὡς ὁρᾶται ἐν σελίδι 326 καὶ 401. Καὶ ὅσον μὲν διὰ τὸ πρῶτον, ἐπροτιμῶμεν ἀντ' αὐτοῦ τὸ γνωστὸν « Μὲ τὰ δόλια σου χεῖλη » ὡς ἀσυγκρίτως ὠραιότερον, ἀν ἐσυμφῶναι ἢ ἔννοια αὐτοῦ μὲ τὴν τοῦ δράματος· ὅσον δὲ διὰ τὸ δεύτερον, νομίζομεν ὅτι δύναται μέλπεσθαι πάντοτε ἐν εἴδει ἐμβατηρίου ἢ παιᾶνος, διὰ τὸ γοργὸν καὶ χαρίεν τοῦ ἤχου, ὅστις ἄλλως δὲν εἶνε τόσοσιν κατάλληλος εἰς ἔκφρασιν ἐρωτικῶν αἰσθημάτων.

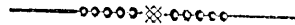
Δύο λέξεις καὶ περὶ τῶν ἐν ἀρχῇ ἐκάστου δράματος προλόγων. Ἄντι πάσης ἄλλης ὑποθέσεως, ὡς εἴπομεν καὶ ἄλλοτε, προτιμῶμεν νὰ προτάσωμεν ἐκάστου δράματος τοὺς προλόγους τοῦ ἀναχειῖρας Γάλλου ἐκδότου, διὰ τὸν λόγον ὅτι, καίτοι ἐνιαχοῦ ἀφηρημένοι, πλουτοῦσιν ὁμως εἰς ὠραίας καὶ ἀνθηρὰς ἐκφράσεις, καὶ περιέχουσιν ἀφθονίαν ὀρθῶν καὶ ὑψηλῶν ἰδεῶν, πραγματευόμενοι μετὰ πάσης ἀκριβείας καὶ ἀμεροληψίας περὶ ἐκάστου τῶν δραμάτων καὶ περιέργως πως ἀναλύοντες αὐτά. Ὁ πρόλογος τῶν Βυργρᾶβων ἀρκεῖ νομίζομεν νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὰ λεγόμενα ἡμῶν.

Τοιαῦται αἱ ἐξ ἀνάγκης ἡμέτεραι καινοτομίαι καὶ παραλλαγαι. Ἴσως ἀκολούθως, ἀν τὸ ἔργον ἡμῶν τύχῃ ἐπιδοκιμασίας καὶ εὐμενοῦς ὑποδοχῆς, προβῶμεν ἐν τρίτῳ τόμῳ εἰς τὴν μετάφρασιν καὶ τῶν ὑπολειπομένων ἐτέρων τριῶν δραμάτων τοῦ αὐτοῦ ποιητοῦ, τὴν Μαριώνην Δελόρμην (*Marion Delorme*), τὸν Ἐργολέττον (*Le Roi s'amuse*), καὶ τὸν Κρομβέλλον μετὰ τοῦ Θαυμασιωτάτου καὶ ἀφθονον φιλολογικὸν πλοῦτον περιέχοντος αὐτοῦ προλόγου. Κατόπιν δὲ Θεοῦ θέλοντος πιθανὸν νὰ ἐπεξεργασθῶμεν καί τινα ἐκ τῶν λοιπῶν γνωστῶν καὶ ὠραίων Ἰταλικῶν μελοδραμάτων, τῶν συνειρμολογημένων ἐκ διαφόρων μυθιστορημάτων, κατ' ἐκλογὴν ὁμως πάντοτε, ὡς τὴν Τραβιάταν, τὴν Λουίζαν Μύλερ, τοὺς Δύο Φοσκάρους, τὴν Νόρμαν, κτλ. προσπαθοῦντες πάντοτε νὰ μετασηματίσωμεν καὶ νὰ μεταφέρωμεν αὐτὰ εἰς τὸ ὕψος τοῦ Βίκτορος Οὐ-

γου, καὶ ἔχοντες ὡς ὑπόδειγμα τῆς ἐπεξεργασίας
ἡμῶν τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα.

Καὶ ἀπὸ μέρους μὲν ἡμῶν ὑπάρχει ἡ καλὴ θέ-
λησις, εἰδόντων ὅτι οἱ κόποι ἡμῶν δύνανται νὰ
καρποφορήσωσιν ἠθικῶς μίαν ἡμέραν, καὶ πρὸς
οὐδένα κενοδοξίας ἢ ιδιοτελείας σκοπὸν ἀποβλε-
πόντων. Ἐναπόκειται δὲ τοῖς φιλοκάλοις ὁμογε-
νέσι νὰ ὑποστηρίξωσι πάντοτε διὰ τῆς ἀρωγῆς
καὶ ἀντιλήψεως αὐτῶν τὰ ἀσθενῆ ἡμῶν βήματα,
καὶ ἀνακύπτοντες ἐκ τῶν ἀπασχολούντων τοὺς
πλείστους ἐξ αὐτῶν βιωτικῶν μεριμνῶν νὰ συν-
τρέχωσιν ὅπωςδὴποτε τὰς φιλοκάλους ὁρμὰς καὶ
διαθέσεις, ἐπὶ ἐθνικῇ ἀναπτύξει καὶ προόδῳ, καὶ
πρὸς ἐπαύξεισιν τοῦ ἠθικοῦ καλοῦ.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει, τῇ 25 Ἰουνίου 1861.

■
ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ.

Ὁ Σχιζοσπίρος διὰ τοῦ στόματος τοῦ Ἀμλέτου δίδει εἰς τοὺς κωμικοὺς συμβουλὰς, αἵτινες ἀποδεικνύουσι τὸν μέγαν τοῦτον ποιητὴν ἔχοντα τὸ ἔξοχον προτέρημα τοῦ νὰ ᾔνε καὶ ἄριστος ἐνταύτῳ κωμικός· διότι, ἐνῶ μετ' ἀμιμῆ- του συγκινήσεως διεγείρει τὸ πάθος, τὰ δάκρυα, τὸν ἔ- λειον τέλος τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, αἴφνης ἐπιτυχῶς πως καὶ ἀνεξηγήτως μεταβιβάζει τὸν θεατὴν εἰς θυμηδίαν ἀ- πίστευτον, εἰς γέλωτα σχεδὸν σύμμικτον μετὰ δακρύων. Εἰς τρόπον ὡς, ὁ παράδοξος οὗτος σπουδαστὴς τῆς ἀν- θρωπίνης καρδίας καὶ ἔξοχος φυσιολόγος ἤξεύρει ἄριστα νὰ κινῆ τὸ κωμικὸν μετὰ τοῦ τραγικοῦ, καὶ ἐν μέσῳ τῶν δακρύων νὰ ῥίπτῃ ὡς ἄλλας τὸν γέλωτα. Θαυμάσιος καὶ μοναδικὴ τερατουργία τοῦ ποιητικοῦ πνεύματος, οὐ- χι ἄμικτος χάριτος διὰ τοὺς ὄντας εἰς θέσιν νὰ ἐννοῶσι ποιητὴν ὡς τὸν Σχιζοσπίρον, διὰ δὲ τοὺς μὴ αἰσθανο- μένους μὴδ' ἐννοοῦντας αὐτὸν ἰδιοτροπία παράδοξος! Ὁ ἡμέτερος ποιητὴς ἐν τούτοις διὰ τοῦ παρόντος δράματος μιμείται ἀναμφιβόλως τὸν Ἄγγλον ποιητὴν, ὃν ἐθαύμασε πάντοτε ἐκ νεότητός του, μὴ ἀπολειπόμενος ἐκείνου κα- τὰ τὴν χάριν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν, καὶ εἰσάγων χριέντως ἐπὶ σκηνῆς τοὺς Δὸν Κισώτας του.

Τὸ ὄλον τοῦ ἀναχέρας δράματος εἶνε παράδοξόν τι κρᾶμα Ολίψεως καὶ θυμηδίας, δακρύων καὶ γέλωτος, καὶ

εὐχαριστεῖ πᾶσαν τάξιν ἀνθρώπων, καὶ τοὺς ζητοῦντας τὴν συγκίνησιν καὶ τοὺς θέλοντας τὴν χαρὰν. Διότι, εἰς τρεῖς τάξεις δυνάμεθα διαιρέσαι τοὺς θεατὰς ἐν τῷ θεάτρῳ: πρῶτον, εἰς τὸ γυναικεῖον φύλον εὐαρεστούμενον πρὸ παντὸς ἄλλου εἰς τὸ πάθος καὶ τὴν συγκίνησιν· δεύτερον, εἰς τοὺς σκεπτικὸς ζητοῦντας ἰδιαιτέρως τοὺς χαρακτῆρας, τοῦτέστι, τοὺς ἀνθρωπίνους τύπους ζῶντας ἐπὶ σκηνῆς· καὶ τρίτον, εἰς τὸν λαὸν ἀπαιτοῦντα καὶ ἐνδιαφερόμενον ἐξόχως εἰς τὸ καθαρῶς δραματικὸν μέρος, τοῦτέστι, τὸ ὅλον τῆς πράξεως, χωρὶς γὰρ μέλη αὐτῷ περὶ τοῦ ὕφους καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ὑποστάσεων τοῦ ὅλου. Καὶ αἱ τρεῖς δὲ αὗται τάξεις, γενικῶς εἰπεῖν, ἐπιδιώκουσι μίαν εὐχαρίστησιν· ἀλλ' ἢ μὲν πρώτη ἐπιδιώκει τὴν εὐχαρίστησιν τῆς καρδίας, ἢ δευτέρα τὴν εὐχαρίστησιν τοῦ πνεύματος καὶ ἢ τρίτη τὴν εὐχαρίστησιν τῶν ἐφθαλμῶν· ὥστε, τὸ παρὸν δράμα διὰ μὲν τῆς ἐξεικονήσεως τῶν παθῶν μετέχει τῆς τραγωδίας, διὰ δὲ τῆς εἰκότος τῶν χαρακτῆρων μετέχει τῆς κωμωδίας· ἢ καθόλου δὲ ἐνόησε ἢ τὸ ὅλον ἐν γένει τοῦ δραματικοῦ ἐνδιαφέροντος εἶνε τὸ τρίτον συστατικὸν μέρος τῆς τέχνης, περιλαμβάνον, συσφίγγον καὶ γονιμοποιῶν τὰ δύο πρῶτα. Ὁ Κορνήλιος καὶ ὁ Μολιέρους θὰ ἦσαν κεχωρισμένοι καὶ ἀνεξάρτητοι ὁ εἰς τοῦ ἄλλου, ἀν μετὰξὺ αὐτῶν δὲν παρεντίθετο ὁ Σαίξπηρος, δίδων εἰς μὲν τὸν Κορνήλιον τὴν ἀριστερὰν χεῖρα εἰς δὲ τὸν Μολιέρους τὴν δεξιάν. Εἰς τρόπον ὥστε, τὰ δύο ἀντίθετα ἠλεκτρικὰ μέρη τῆς κωμωδίας καὶ τῆς τραγωδίας συναντῶνται, συγχωνεύονται, καὶ ὁ ἀποπεμπόμενος ἐξ αὐτῶν ἠλεκτρικὸς σπινθὴρ εἶνε τὸ δράμα.

Ἀναλύοντες ἐν συντόμῳ τὸ παρὸν δράμα, βλέπομεν ἐν αὐτῷ ἐξεικονιζομένης ζωηρῶς τὰς παραμικροτέρας λεπτομερείας τῆς ἱστορίας καὶ τῆς οἰκιακῆς ζωῆς, ἐν συνφειᾷ καὶ ἐνόητι καὶ ἐν πλείστη ὕψι ἀληθείᾳ καὶ πραγματικότητι. Ἡ κατάσταση τῆς Ἰσπανίας κατὰ τὸ τέλος τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος περιγράφεται ζωηρότατα· καὶ τὸ μὲν ἥμισυ τῆς ἐξουτελισθείσης καὶ χανουθείσης Καστιλιανῆς εὐγενείας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης περιλαμβάνεται εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Δὸν Σαλουστίου, τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ εἰς τὸ τοῦ Δὸν Καίσαρος· διό, καὶ οἱ δύο οὗτοι μᾶς προσφέρονται ὡς ἐξάδελφοι, καθὼς καὶ εἶνε πρέπον. Καὶ ὁ μὲν Δὸν Σαλούστιος εἶνε ἄλλος Σατάν, πλὴν Σατάν πρώτης τάξεως, καθὼς μέγας ἄρχων τῆς Ἰσπανίας· εἶνε ἢ ἐωσφορικὴ ἀλαζονία ὑπὸ τὴν ἔπαρσιν τοῦ Μαρκεσίου, χάλυψ ὑπὸ χρυσόν, πρόσωπον τέλος ἐξευγενισμένου, ψυχρόν, εἰδήμον τῶν τοῦ κόσμου πραγμάτων, πλὴν ὑπόκρυπτον καταχθόνια σχέδια ἰδιοτελείας. Ὁ δὲ Δὸν Καίσαρ, αὐτόχρημα χαρακτήρ ἱπποτικὸς πλὴν εἰς ἄκρον διεφθαρμένος, ὑποκρύπτει ἀγχίνουσαν ἐπαγωγὸν καὶ προτερήματα εὐθυμίας καὶ παραδόξως φιλοσοφικά. Ἰπεράνω δὲ τῆς τοιαύτης εὐγενείας, ἥτις προσωποποιεῖται εἰς τὰ δύο ταῦτα πρόσωπα, διορᾶται κινούμενον ἐν τῇ σκιᾷ πράγμα τι μέγα, πλὴν σκοτεινὸν καὶ ἄγνωστον· εἶνε δὲ τοῦτο ὁ λαός· ὁ λαός, ὁ ἔχων μέλλον καὶ στερούμενος παρόντος, ὁ ὀρφανὸς καὶ πτωχός, νουνεχὸς καὶ ἰσχυρὸς λαός, τρεῖς πολὺ χαμηλὰ καὶ ἐπιποθῶν τὰ ὑψηλὰ, φέρων ἐπὶ τοῦ σώματος τὰ σημεῖα τῆς δουλείας, ἐπὶ δὲ τῆς καρδίας τὴν πρωτοθυλίαν τοῦ πνεύματος· ὁ λαός, δούλος τῶν ἀρχόντων

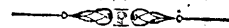
πλὴν ἐν τῇ ἀθλιότητι καὶ ἐν τῇ πτωχείᾳ τοῦ ἔρων τῆς μόνης εἰκόνας, ἧτις ἐν μέσῳ τῆς καταρρεύσεως ταύτης κοινωνίας παριστάνει δι' αὐτὸν τὴν ἐξουσίαν, τὴν ἀγάπην καὶ τὴν γονιμότητα ἐντὸς θείας τινὸς ἀντανεκλάσεως. Τὸν λαὸν δὲ τοῦτον προσωποποιεῖ ὁ Ροῦϊ-Βλάς, ὄνειροπόλος, βαθύς, μελαγχολικὸς καὶ δειλὸς ἐν ἀρχῇ τῆς πράξεως, μέγας δὲ καὶ ἔξοχος ἐν τῷ τέλει.

Ἰπεράνω δὲ τῶν τριῶν τούτων ἀνθρώπων ὑπάρχει ἀγνόντι καὶ ἀκτινοβολοῦν πλάσμα, μία γυνή, μία βασίλισσα, δυστυχὴς ὡς γυνή διότι δὲν ἔχει σχεδὸν σύζυγον, δυστυχὴς ὡς βασίλισσα διότι εἶνε ὡς μὴ ἔχουσα βασιλέα· ἀφωσιωμένη πρὸς τοὺς ὑπηρετοῦντας αὐτὴν ἐκ βασιλικῆς εὐσπλαχνίας καὶ ἐκ γυναικείου ἐνστίκτου, καὶ θεωροῦσα χαμηλὰ ἐνῶ ὁ Ροῦϊ-Βλάς, τοῦτέστιν ὁ λαός, ἀτενίζει πολὺ ὑψηλὰ. Εἶνε ἄγγελος καὶ ἐναυτῶ γυνή· βασίλισσα ἐνώπιον τοῦ ἐγκλήματος, δεῖκνυται ἀσθενὴς γυνὴ ἐνώπιον τοῦ ἐξαγνισμού καὶ τῆς ἐξιλεώσεως.

Εἰς τὰς τέσσαρας λοιπὸν ταύτας κεφαλὰς οὕτω πως συνηρμοσμένας ὡς ἐν συμπλέγματι, ἕκαστος βλέπει ἐν τῷ δράματι τούτῳ, ὡς ἐν ζώηροτάτῳ τινὶ πίνακι, τὸ σύνολον τῶν κυριωτέρων παρεκτροπῶν ἃς προσφέρει εἰς τὸ ὅμμα τοῦ φιλοσόφου ἱστορικοῦ ἢ Ἰσπανικῆ Μοναρχία τοῦ 13' αἰῶνος. Εἰς τὰς τέσσαρας δὲ ταύτας κεφαλὰς δύναται νὰ προσθέσῃ τις καὶ τὴν τοῦ βασιλέως Καρόλου τοῦ Β', ἀλλ' ὁ Μονάρχης οὗτος ἐν τῷ δράματι ὡς καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ δὲν εἶνε ἄτομον ἀλλὰ σκιά τις. Ἐπίσης ὑπολείπεται πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὅλου πίνακος καὶ κωμικὴ τις μορφή ἢ τοῦ Δὸν Γουριτάνου, αὐτόχρημα χαρακτηρὸς

ἱποτικοῦ καὶ εἰς ἄκρον γελοίου· κατὰ τὸν 12' αἰῶνα φαίνεται ὅτι εὗρισκοντο εἰσέτι ἐν Ἰσπανίᾳ λείψανα Δὸν Κισώτων.

Τὸ αὐτὸ δὲ δράμα ὑπ' ἄλλην ἠθικωτέραν ἔποψιν θεωρούμενον, ὑπ' ὅψιν καθαρῶς ἀνθρωπίνην, μᾶς διδάσκει ἐν μὲν τῷ προσώπῳ τοῦ Δὸν Σαλουστίου τὸν ἀπόλυτον ἐγωϊσμόν, τὴν ἀκάματον καὶ ἀνένδοτον ἐραδιουργίαν καὶ δραστηριότητα· ἐν δὲ τῷ τοῦ Δὸν Καίσαρος τὸ ἐναντίον, τὴν ἀδιαφορίαν καὶ ἀπάθειαν. Εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ροῦϊ-Βλάς βλέπομεν τὸ πνεῦμα καὶ τὸ πάθος συμπιεζόμενα καὶ καταστελλόμενα διὰ τῆς κοινωνίας, ἐκσφενδονιζόμενα δὲ ἀκολουθῶς τόσον ὑψηλὰ ὅσον βιαία εἶνε ἡ πίεσις· τέλος ἐν τῇ βασιλίσει, τὴν ἀρετὴν ὑποσκαπτομένην ὑπὸ τῆς ἀνίας. Φιλολογικῶς δὲ προσωποποιοῦνται ἐν τῷ δράματι τούτῳ αἱ τρεῖς πρώτισται ἀναλογίαι τῆς τέχνης· εἰς τρόπον ὡς, ὁ μὲν Δὸν Σαλούσιος εἶνε τὸ δράμα αὐτὸ καθ' ἑαυτό, ὁ Δὸν Καίσαρ ἡ κωμωδία καὶ ὁ Ροῦϊ-Βλάς ἡ τραγωδία. Καὶ τὸ μὲν δράμα συνδέει τὴν πράξιν, ἡ κωμωδία τὴν περιπλέκει ἢ δὲ τραγωδία τὴν διαιρεῖ καὶ ὅμως, ἡ ἀλήθεια βασιλεύει καθ' ἅπασαν τὴν ἐνότητά τοῦ ἔργου.

Π Ρ Ο Σ Ω Η Α

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ.
ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ ΔΕ ΒΑΖΑΝ.
ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ ΔΕ ΒΑΖΑΝ.
ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ.
ΔΟΝ ΛΑΒΑΡΟΣ ΔΕ ΒΑΖΑΝ, ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΣΑΝΤΑ ΚΡΟΥΖ.
ΔΟΝ ΠΕΤΡΟΣ ΒΕΛΕΖ, ΚΟΜΗΣ ΔΕ ΚΑΜΠΟΡΕΑΑ, Σύμβουλος επί-
τιμος τῆς Ἐπικρατείας.
ΔΟΝ ΦΕΡΝΑΝΔΟΣ ΔΕ ΚΟΡΔΟΒΑ, ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΠΡΙΕΓΟ.
ΔΟΝ ΠΑΜΦΙΑΟΣ Δ' ΑΒΑΔΟΣ, ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕΑ ΒΑΣΤΑΣ.
Ο ΚΟΜΗΣ Δ' ΑΛΒΑΣ.
ΔΟΝ ΜΑΝΟΥΗΛ ΑΡΙΑΣ, Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Καστίλης.
ΜΟΝΤΑΖΓΟΣ, Ἰδιώτης Σύμβουλος τοῦ Συλλαλητηρίου τῶν Ἰνδιάν.
ΔΟΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΟΥΒΙΔΑΑΣ, Μέγας Γραμματεὺς τῶν προσέδων τοῦ
Κράτους.
ΚΟΒΑΔΕΓΚΑΣ, Ἀνώτατος Μυστικὸς Σύμβουλος τῶν Νήσων.
ΓΟΥΔΙΕΛΟΣ.
ΔΟΝΑ ΜΑΡΙΑ ΕΚ ΝΙΒΟΥΡΓΗΣ, Βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας.
Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ Δ' ΑΔΒΟΥΚΕΡΚΗΣ.
ΚΑΣΙΔΑΗ.
ΕΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ.
ΕΙΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ
ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ.
ΕΙΣ ΚΑΝΤΗΡ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ.
ΜΙΑ ΘΕΡΑΠΕΙΑ.
ΕΤΕΡΟΙ ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ, ΑΣΤΥΝΟΜΟΙ (Αλγούκιλ) ΚΑΙ ΦΥΛΑΚΕΣ.
ΑΡΧΟΝΤΕΣ, ΔΕΣΠΟΙΝΑΙ, ΑΜΦΙΠΟΔΟΙ.
ΑΚΟΛΟΥΘΟΙ, ΚΑΝΤΗΡΕΣ τοῦ βασιλικοῦ Θαλάμου καὶ τῆς Αὐλῆς.

Τὸ δράμα συμβαίνει ἐν Μαδρίτη, ἐν ἔτει 169...

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ.

Τὸ Διάκρον παριστᾷ τὴν ὄραϊαν αἴθουσαν τῆς Δανάης εἰς τὸ ἐν Μαδρίτη βασιλικὸν παλάτιον. Ἐπιπλα μεγαλοπρεπῆ κατὰ τὴν ἡμιγερμανικὴν οἰκοσκευὴν τῆς ἐποχῆς Φιλίππου τοῦ Δ'. Δεξιόθεν, μέγας παράθυρον ἐξ ἐπικεχρυσωμένων πλαισίων περικλεισθέντων μικρὰ θελωμάτια. Ἀμφοτέρωθεν τοῦ παραθύρου, κατὰ τὴν συμβολὴν δύο τοίχων σχηματιζόντων γωνίαν, ἀνά μία χαμηλὴ θύρα ἀνοιγομένη εἰς ἐσωτερὸν τινα θάλαμον. Πρὸς τὸ βάθος, μέγας διάφραγμα συγκείμενον ἑλοσχερῶς ἐξ θελωμάτων ἐντὸς ὀλοχρῶσων πλαισίων, καὶ ἔχον κατὰ τὴ μέσον πλατυτάτην δίφυλλον θύραν ἐπίσης ὕψιν, ἀνοιγομένην πρὸς τινα ἐκτεταμένην σοάν ἢ στοὰ αὐτῆ, ἣτις κατέχει ὅλον τὸ πλάτος τῆς σκηνῆς, καλύπτεται ὑπὸ ἀπείρων παραπετασμάτων, ἅτινα κρέμονται ἀνερτημένα ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ θελίνου διαφράγματος. Ἐν τῷ μέσῳ, τράπεζα, καθίσματα καὶ πᾶν ἅτι χρειάζεται διὰ γράψιμον.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ ΔΕ ΒΑΖΑΝ, ΓΟΥΔΙΕΛΟΣ
καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ.

Ὁ Δὸν Σαλούστιος εἰσέρχεται διὰ τῆς ἀριστερῶθεν μικρᾶς θύρας ἀκλουθούμενος ὑπὸ τοῦ Γουδιέλου καὶ τοῦ ΡουΪ-Βλάς, φέροντος κιβώτιόν τι καὶ διαφόρους φακέλλους προωρισμένους δι' ὀδοιπορικὴν ἀποσκευὴν. Ὁ Δὸν Σαλούστιος φορεῖ ἔνδυμα ἐκ μαύρου βελούδου, ὡς ἡ ἐν χρήσει οἰκλή τῆς Αἰλῆς κατὰ τὴν ἐπερχομένην Καρόλου τοῦ Β', καὶ ἔχει ἀνερτημένον εἰς

τὸν τράχηλον τὸ παράσημον τοῦ Χρυσοῦ Δέρατος. Ἐπὶ τῆς μαύρης στολῆς φέρει πλούσιον ἱπανωφόριον ἐκ βελούδου χρώματος ὑποπρασίνου, ἐπικεντημένου μὲ χρυσίον καὶ ὑπερραμμένους ἔχοντας περὶ τὰ ἄκρα διπλοῦς γούρους ἐκ μέλανος ὀλοσπρικιοῦ· ἐκ δὲ τῆς ζώνης του κρέμαται ξίφος μὲ μεγάλην κόγχην, καὶ ἐπὶ κεφαλῆς φέρει πῖλον μὲ λευκὰ πτερὰ. Ὁ Γουδιέλος μελανοφορεῖ ἐπίσης καὶ φέρει ξίφος, ἐνῶ ὁ Ρούϊ-Βλάς εἶναι ἐνδεδυμένος ὡς ἀκόλουθος· φορεῖ περισκελίδας καὶ κολόβιον φαιοῦ χρώματος, ἐφρεστρίδα ἄνευ χειρῶν ἐρυθρᾶν καὶ που χρυσοπάρυφον, ἔχει δὲ ἀποκεκαλυμμένην τὴν κεφαλὴν καὶ δὲν φέρει ξίφος.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Κλείσε, Ρούϊ-Βλάς, τὴν θύραν καὶ ἀνοιξε τὸ παράθυρον. (Ὁ Ρούϊ-Βλάς ἐκτελεῖ τὰ προστεταγμένα, εἶτα δὲ εἰς ἐν νεῦμα τοῦ Δὸν Σαλούστιου ἐξέρχεται διὰ τῆς θύρας τοῦ βάθους. Ὁ Δὸν Σαλούστιος ἐπάγει πρὸς τὸ παράθυρον). Ὅλοι ἐδῶ μέσα κοιμοῦνται ἀκόμη ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐξημερώσῃ. (Στρεφόμενος μεθ' ὀρμῆς πρὸς τὸν Γουδιέλον). Ἄ! ὅποια κεραυνοβόλος προσβολή! . . . Ναί, Γουδιέλε, ἡ βασιλεία μου παρῆλθεν! ἰδοὺ ἐγὼ ἔκπτωτος, ὑποκύψας εἰς δυσμένειαν καὶ διωκόμενος! ὦ! τὸ πᾶν νὰ χάσῃ τις ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας! καὶ διατί; — τὸ πρᾶγμα ἄς μείνῃ μυστικὸν μεταξύ μας, — δι' ἓνα μικρὸν ἔρωτα, πρᾶγμα ἀνοίκειον καὶ ἀπρεπές, τὸ ὁμολογῶ, εἰς τὴν ἡλικίαν μου· καὶ ἔρωτα πρὸς μίαν θαλαμηπόλον, πρὸς μίαν γυναῖκα μηδαμινῆς ἀξίας, τὴν ὁποίαν μόλις κατεδέχθην νὰ ἀτενίσω μὲ κατακτητικὸν ὄμμα, μόνον καὶ μόνον διότι ἡ καλή μας ἦτον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς βασιλίσσης καὶ μᾶς ἦλθε μαζὴ μὲ αὐτὴν ἀπὸ τὴν Νιβούργην. Ἀξιόλογον δυστύχημα τῶντι! Πόσα πικρὰ δάκρυα ἔχυσεν ἐξ αἰτίας μου τὸ ἀσθενὲς τοῦτο καὶ ὠραῖον πλάσμα, καὶ πόσα παράπονα ἐξέφρασε κατ' ἐμοῦ εἰς τὸ βασιλικὸν ζευγος, σύρον ἀπὸ τὸν ἓνα θάλαμον τοῦ παλατιοῦ εἰς τὸν ἄλλον τὸ τέκνον του, καρπὸν ἐνὸς ἀπερισκέπτου ἔρωτος! Καὶ ὅλα αὐτὰ ὄχι ἄνευ ἀποτελέσματος· διό-

τι ἀμέσως ἐκδίδεται βασιλικὴ διαταγὴ ἐπιτάττουσά με νὰ τὴν νυμφευθῶ· ἐγὼ ἀρνοῦμαι, καὶ οὕτω προκαλῶ τὴν ἐξορίαν μου! Ἄ! μὲ ἐξορίζουν! Καὶ λοιπόν, τὰ εἴκοσιν ἔτη τῆς ἐπιμόχθου ὑπηρεσίας μου; τὰ εἴκοσιν ἔτη τῆς φιλοδοξίας καὶ τῶν νυχθημερῶν ἀφειδῶς καταβαλλομένων κόπων μου; Ὁ παντοδύναμος πρωθυπουργὸς νὰ καταντήσῃ τώρα νὰ μισῆται ἀπὸ τοὺς Ἀδλικούς, οἵτινες ποτὲ δὲν ἐπρόφεραν τὸ ὄνομά του ἄνευ τρόμου! Ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας τῶν Βαζῶν περιφρονούμενος ἤδη! Ναί, Γουδιέλε, ἡ ὑπόληψίς μου, ἡ ἰσχὺς μου, πᾶν ὅτι ὠνειροπόλουν, ἐξουσία, δημόσια ὑπουργήματα, τιμαί, τὰ πάντα τέλος καταρρέουσιν εἰς μίαν στιγμὴν ἐν μέσῳ τοῦ καγχασμοῦ τοῦ ὄχλου!

ΓΟΥΔΙΕΛΟΣ. — Ἄλλὰ κάνεις ἀκόμη, ἔξοχώτατε, δὲν γνωρίζεις τὸ συμβάν.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Καὶ ὅμως, αὔριον ὁ κόσμος ὅλος θὰ τὸ ἤξεύρῃ! . . . Ἀνάγκη ἀπαραίτητος νὰ φύγωμεν! ὦ! προτιμῶ μᾶλλον νὰ φύγω μακρὰν τοῦ κόσμου καὶ νὰ γίνω ἄφαντος, παρὰ νὰ μείνω καὶ νὰ ἐξευτελισθῶ. (Ἐκουμβῶναι βιαίως τὸ ἔσωκάρδιόν του). Σὺ, φίλε μου, ὅσάκις δένεις τὰ φορέματά μου τόσον μὲ σφίγγεις, ὡς αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτόν μου πνιγόμενον! (Ρίπτεται ἐπὶ τινος ἔδρας). Πλὴν θὰ σκάψω καὶ ἐγὼ βαθειάν τινα καὶ σκοτεινὴν ὑπόνομον! . . . Ἐγὼ ἐξόριστος. . . (Ἐγείρεται καὶ διασκελίζει βιαίως τὴν αἴθουσαν). Ἐγὼ καταδιωκόμενος!

ΓΟΥΔΙΕΛΟΣ. — Καὶ πόθεν μᾶς ἔρχεται ἡ προσβολή, ἔξοχώτατε;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἀπὸ τὴν βασιλίσσαν· πλὴν, Γουδιέλε, θὰ ἐκδικηθῶ φρικτὰ! ἀκούεις; Σὺ ὅστις εἶσαι πολὺπειρος, καὶ ὅστις ἀπὸ εἴκοσιν ἤδη ἔτη μὲ βοηθεῖς καὶ μὲ προσφέρεις τὰς ἐκδουλεύσεις σου εἰς διαφόρους δεινὰς περιστάσεις, εἶσαι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃς πολὺ κα-

λά έως πού ἐκτείνονται οἱ διαλογισμοὶ καὶ τὰ σκοτεινὰ σκέδιά μου, ὡς ὁ ἐπιδέξιος ἐκείνος ἀρχιτέκτων, ὅστις δι' ἐνὸς μόνου βλέμματος καταμετρεῖ τὸ βάθος τοῦ φρεατος τὸ ὁποῖον σκάπτει. Ἀναχωρῶ· θὰ ὑπάγω εἰς τὰ ἐν Καστιλία κτήματά μου, εἰς τὸ ἀγαπητόν μου Κομητάτον τοῦ Φινλάς, ὅπου θέλω παραδοθῆ εἰς τὰς σκέψεις μου. Ἀρχισε λοιπὸν ἀμέσως νὰ τακτοποιῆς τὰ τῆς ἀποδημίας μας, διότι μᾶς βιάζονται καὶ δὲν μᾶς μένει καιρός. Ἐν τούτοις, κάτι τι σκοπεῖω νὰ διακοινώσω καὶ εἰς τὸν γνωστὸν σου κατεργάρον, διὰ νὰ δοκιμάσω ἂν κατὰ περιστάσιν δύναται νὰ μὲ χρησιμεύσῃ ὅταν λάβω τὴν ἀνάγκην του. Ἀκόμη ἕως τὸ ἐσπέρας εἶμαι ἐδῶ ὁ κύριος· εἶμαι δὲ βέβαιος ὅτι θέλω εὑρεῖ τρόπον νὰ ἐκδικηθῶ, τὸ πῶς ὅμως δὲν τὸ γνωρίζω· ἰδοὺ, τοῦτο μόνον ἤξεύρω ὅτι ἡ ἐκδικησίς μου θὰ ἦνε τρομερά! Ἠήγαινε λοιπὸν νὰ κάμῃς τὰς ἐτοιμασίας σου, καὶ ὅσον τὸ δυνατὸν ὀγλίγωρα διότι θὰ μὲ ἀκολουθήσῃς. Πρὸ πάντων ἐγερθεὶς εἰς ὄλα!

Ὁ Γουδιέλος χαιρετᾷ καὶ ἐξέρχεται, ὁ δὲ Δὸν Σαλούστιος κράζει τὸν ΡουΪ-Βλάς.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ἐμφανιζόμενος εἰς τὴν θύραν τοῦ βάθους. — Ἐξοχώτατε.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἐπειδὴ τοῦ λοιποῦ δὲν θὰ διαμείνω πλέον εἰς τὸ οἰκημά μου, σὲ ἐπιφορτίζω νὰ παραλάβῃς ὄλα τὰ κλειδιά καὶ νὰ κλείσῃς ἀσφαλῶς τὰς θύρας.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ὑποκλινόμενος. — Εἰς τὰς προσταγὰς σας, Ἐξοχώτατε.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Δὲν ἐτελείωσα ἀκόμη. Μετὰ δύο ὥρας ἡ βασίλισσα ἐπιστρέφουσα ἀπὸ τὴν λειτουργίαν εἰς τὸν θάλαμον τῆς ὑποδοχῆς, θέλει ἀπεράσει ἀπὸ αὐτὴν ἐδῶ τὴν στοάν· πρόσεξε, ΡουΪ-Βλάς, μετὰ δύο ὥρας ἀκριβῶς νὰ εὑρεθῇς εἰς αὐτὸ τὸ μέρος.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Δὲν θέλω λείψει, Ἐξοχώτατε.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ ὑπάγων πρὸς τὸ παράθυρον. — Βλέπεις αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν πλατεῖαν, διερχόμενον καὶ δεικνύοντα ἐν ἔγγραφον εἰς τοὺς χωροφύλακας; Κάμε τον σημεῖον χωρὶς νὰ δριμύνησῃς, ὅτι ἔμπορεῖ νὰ ἀναβῆ εἰς τὸ παλάτιον διὰ τῆς στενῆς κλίμακος. (Ὁ ΡουΪ-Βλάς ὑπακούει, ἐνῶ ὁ Δὸν Σαλούστιος δεικνύων εἰς αὐτὸν τὴν δεξιόθεν χαμηλὴν θύραν ἐξακολουθεῖ). Πρὶν ἀποσυρθῆς, παρατήρησε εἰς τὸν θάλαμον τῆς φρουρᾶς ἂν οἱ τρεῖς στρατιῶται τῆς ὑπηρεσίας ἦνε ἔξυπνοι καὶ εἰς τὰς θέσεις των.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ πηγαίνων πρὸς τὴν θύραν τὴν ὁμοίαν μεσανοίγει καὶ ἐπιστρέφων πάλιν. — Ἐξοχώτατε, κοιμούνται καὶ οἱ τρεῖς.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ὀμίλει χαμηλότερα. Θὰ λάβω τὴν ἀνάγκην σου ἐντὸς ὀλίγου καὶ μὴν ἀπομακρύνεσαι· πρόσεξε δὲ μὴ μᾶς ἐνοχλήσῃ κανείς.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Τόσον ἀρκεῖ, Ἐξοχώτατε.

Εἰσέρχεται ὁ Δὸν Καῖσαρ Δὲ Βαζάν, φέρων πύλον πλατύγυρον καὶ ἄνευ ταινίας, μεγάλην καταξοχισμένην κάπαν, ἥτις οὐδὲν ἄλλο δεικνύει εἰμὴ τὰς κακῶς ὑποδεξιμίας περικνημίδας του καὶ τὰ στραβοπατημένα ὑποδήματά του· ἐξ τῆς ζώνης του κρέμαται μεγάλη σπάθη μαχαιροφόρου. Καθ' ἣν στιγμὴν εἰσέρχεται εἰς τὴν αἴθουσαν, τὰ βλέμματά του συναπαντῶνται μὲ τὰ τοῦ ΡουΪ-Βλάς, καὶ ἕκαστος ἐξ αὐτῶν κάμνει χειρονομίαν τινὰ ἐκπλήξεως καὶ ἀπορίας.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ καθ' ἑαυτὸν, παρατηρήσας αὐτοῦ. — Παρατηρήθησαν ἀμοιβαίως! μήπως γνωρίζονται;

Σ Κ Η Ν Η Β΄.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ, ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἄ! ἦλθες λοιπὸν, τετραπερασμένη μου;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ναι, ἐξάδελφε, ἤλθα ὡς βλέπεις.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ὅποια εὐχαρίστησις τῶνόντι νὰ ἔχη τις ἐνώπιόν του ἕνα κακοῦργον ὡσάν ἐσέ!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ ὑποκλιόμενος. — Σᾶς εἶμαι ὑπόχρεως διὰ τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν μὲ κάμνετε, ἐξάδελφε.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Κύριε κατεργάρη, ἐμῶθ' αὐμεν δὲ τὰ νέα ἀνδραγαθήματά σας.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καὶ θὰ σᾶς ἤρσαν βέβαια.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Καὶ τὰ πλέον ἐπαινετώτερα μάλιστα. Ὁ Δὸν Κάρολος Δὲ Μίρα, παραδείγματος χάριν, ἐληστεύθη τὴν παρελθοῦσαν νύκτα τοῦ ἔκλεψαν τὸ ξίφος του μὲ τὴν τετορνευμένην θήκην του καὶ τὸν χρυσοκέντητον ζωστήρα του μόνον, ἐπειδὴ εἶνε ἱππότης τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου, ὁ κλέπτης ἔλαβε τὴν διάκρισιν νὰ τοῦ ἀφήσῃ τὸν μανδύαν του.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Πέριεργον τῶνόντι! καὶ δικαί;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Διότι, καθὸ φέρων ἐπικεντημένον ἐπ' αὐτοῦ τὸ σύνθημα τοῦ τάγματος, τῷ ἦτον ἀχρησίμευτος ἢ μᾶλλον ἐπικίνδυνος. Σὺ τί λέγεις; πῶς σὲ φκίνεται αὐτὴ ἡ πανουργία;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Διάβολε! λέγω ὅτι ζῶμεν εἰς ἕνα τρομερώτατον αἰῶνα! Τί θὰ γίνωμεν, Θεέ μου! αὐτοὶ οἱ κλέπται ἀκόμη ὀλίγον καὶ θὰ σηκώσουσιν ὀλόκληρον τὸν Ἅγιον Ἰακώβον νὰ τὸν ἐπάρουν μαζὴ των.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Μὴ μᾶς κάμνης σὲ παρακαλῶ τὸν ἕγιον, διότι πολὺ καλὰ ἤξεύρω ὅτι καὶ σὺ ἔχεις τὴν οὐράν σου μέσα εἰς αὐτὰ τὰ παιγνίδια.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Αἶ, καλὰ! καὶ τί με τοῦτο; Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι ἤμην καὶ ἐγὼ μαζὴ των, ἀφοῦ τὸ θέλης καὶ ἔπειτα; Σὲ λέγω ὅμως εἰς τὴν τιμὴν μου, ὅτι οὔτε ἤγγισα κἂν αὐτόν σου τὸν Δὸν Κάρολον πειθάνον μόνον νὰ ἔδωκα μερικὰς συμβουλὰς ἢ κάποια σχέδια.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἐχομεν καὶ ἄλλο νεώτερον,

ἀθῶέ μου. Χθὲς περὶ τὴν δύσιν τῆς σελήνης, ἀπὸ ἐν σκοτεινὸν οἰκίδιον τῆς μεγάλης πλατείας ἐξορμήσας συρφετός ἐκ παντὸς εἶδους ἀνθρώπων γυμνῶν καὶ τετραχλισμένων, προσέβαλε τὴν περιπόλον ἤσουσιν καὶ σὺ μετ' αὐτῶν!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἐξάδελφε, ἤξευρε ὅτι ποτὲ ἐπὶ ζωῆς μου δὲν κατεδέχθην νὰ ξυλλίσω στρατιωτικόν. Ἡμὴν τῶνόντι ἐκεῖ, πλὴν ὡς νὰ μὴν ἤμην διότι τὴν ὥραν καθ' ἣν ἔπερναν καὶ ἔδιδαν τὰ μαχαιροκτυπήματα, ἐγὼ περιεφερόμην ὑπὸ τὰς ἀψίδας συνθέτων στίχους πλὴν παρετήρησα κατόπιν ὅτι τὰ ἀγιοπαιδὰ μας ἐσκούπισαν ἀρκετούς.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Καὶ δὲν εἶνε αὐτὰ μόνον.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἄ! ἔχομεν καὶ ἄλλα; ἄς τὰ ἀκούσωμεν λοιπόν.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Εἰς τὴν Γαλλίαν μεταξὺ ἄλλων κατορθωμάτων σου καταδιώκεσαι διότι, συμφωνήσας μὲ περισσεύματά τινα τῆς ἀγχόνης ἐκ τῶν ὁμοίων σου, ἤνοιξες δι' ἀντικλειδίου τὸ φορολογικὸν ταμεῖον τοῦ δημοσίου.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καὶ τί βλάπτει, ἀφοῦ καὶ αὐτὴ ἡ κυβέρνησίς μας ἀκόμη τὰ ἔφερε στενά μὲ τὴν Γαλλίαν;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Εἰς τὴν Φλαμανδίαν, ἀπεντήσας καθ' ὁδὸν τὸν Ἀββα Βαρθελεμῆν φέροντα εἰς Μονσῶνα τὸ εἰσόδημα τῶν ἀμπέλων του, ἤπλωσες τὴν χεῖρά σου εἰς τὸ ἀργύριον τοῦ πτωχοῦ τούτου ἱερέως.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Εἰς τὴν Φλαμανδίαν εἶπες; πιθανόν πιστευσέ με, ἐταξείδευσα εἰς τόσον πολλὰ μέρη ὥστε δὲν ἐνθυμοῦμαι κἀνέν. . . Λοιπὸν ἐτελείωσες;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Δὸν Καίσαρ, ὅταν σὲ φέρω εἰς τὸν νοῦν μου, ἤξευρε ὅτι ὁ ἰδρὼς τῆς αἰσχύνης μου ἀναβαίνει εἰς τὸ μέτωπον.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Κάμνεις καλὰ νὰ τὸν ἀφίνης πάντοτε νὰ τρέχη καὶ νὰ μὴ τὸν σκουπίζης.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἡ οἰκογένειά μου. . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἄ, ὄχι! μὴ με δμιλῆς περὶ οἰκογενείας! Λησμονεῖς ὅτι μέσα εἰς τὴν Μαδρίτην σὺ μόνος γνωρίζεις τὸ ἀληθές ὄνομά μου;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Προχθές ἴσα ἴσα μία Μαρκεσία ἐξερχομένη ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν με ἠρώτα σχεδὸν μὲ αὐτάς τὰς λέξεις: Δὲν με λέγετε ποῖος εἶνε ἐκεῖνος ὁ κακοῦργος, ὅστις περιτριγυρίζει ἐκεῖ κάτω μὲ ἀγέρωχον ὕφος καὶ μὲ ὀφθαλμοὺς ὑπούλως σπινθηροβολοῦντας; Ἠλέον βράκένδυτος παρὰ ὁ Ἰώβ, πλὴν συγχρόνως καὶ πλέον ὑπερήφανος ἀπὸ τὸν Γολιάθ, πόσον κκλά ἤξεύρει νὰ κρύπτῃ τὴν οὐτιδανότητά του ὑπὸ τὴν ἔπαρσιν! Ἰδέτε τον πῶς, σφίγγων μὲ τὴν τυλώδη χεῖρά του τὸ βαρὺ ξίφος τὸ ὁποῖον κτυπᾷ τὰ σφυρά του, περιφέρεται τῆδε κάκεισε μὲ ἦθος τολμηρὸν καὶ αὐθαδές, ὅπερ ἐπαυξάνει ἢ ὡς πριῶν ὀδοντωτὴ κάπα του καὶ αἱ ἑλικοειδεῖς περισκελίδες του!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *ρίπτων ἐν βλέμμα ἐπὶ τῆς ἐνδυμασίας του*. — Θαυμάσια! Καὶ σὺ βέβαια θὰ ἀπεκρίθῃς, εἶνε ὁ φίλτατός μου Ζαφαρῆς.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ὅχι, Κύριε: ἐξ ἐναντίας ἐρυθρίασα!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καὶ ὅμως, σοιχηματίζω ὅτι ἡ Κυρία αὐτὴ θὰ ἐξεκαρδίσθῃ. Ἀἱ λοιπόν, ἰδοὺ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπιθυμῶ καὶ ἐγώ, νὰ κάμνω τὰς γυναῖκας νὰ γελοῦν.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἴσως καὶ δι' αὐτὸ ἔχεις νὰ κάμῃς μὲ τὰς ἀσεμνοτέρας ἐξ αὐτῶν.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ὡ ὠραϊκί μου Λουκίνδαι καὶ τρυφερὰ Ἰσαβέλλαι, γυναῖκες τῶν ἐρώτων, καὶ ὅσαι ἄλλαι συνυπονοοῦνται εἰς τὸν χαρίεντα κατάλογόν σας! οὕτω λοιπόν τολμοῦν νὰ σας περιφρονῶσι, μάγισσαι ὠραϊότητες μὲ γοητευτικοὺς ὀφθαλμοὺς, ἐνώπιον τῶν ὁποίων

δὲν κάμνω ἄλλο εἰμὴ νὰ ζῶ ἰδανικῶς, καὶ νὰ ἀποτελειώνω τὸ ἐσπέρας τὸ ἄσμα τὸ ὁποῖον ἤρχισα τὴν πρωΐαν;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Μόνοι ἄνθρωποι μὲ τοὺς ὁποίους ἀγαπᾷς νὰ συναναστρέφῃσαι εἶνε οἱ κακοῦργοι καὶ οἱ ἀτιμοὶ μαχαιροφόροι, καὶ παντοῦ ὅπου σὲ ἀπαντήσω δὲν λείπεις νὰ ἔχῃς πλησίον σου κἀνένα φαυλόδιον.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἐξ ἐναντίας, δὲν ἀφίνω παραπνεμένην καὶ τὴν τάξιν τῶν ἀνθρώπων ἐκεῖνων τῶν ἡμέρων ὡς τὰ ἀρνία· τοὺς κληρικούς, παραδείγματος χάριν, καὶ τοὺς μαθητάς.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Τέλος, καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ δικθόητος Ζοζὲ-Μάριος, ὁ ἀγριος ἐκεῖνος ληστής ὅστις κατερημῶνει τὴν Μαδρίτην μὲ ὄλην τὴν αὐστηρὰν ἐπαγρύπνησιν τῆς Ἀστυνομίας, εἶνε εἷς ἐκ τῶν στενοτέρων φίλων σου.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Πλὴν ἂς δμιλήσωμεν καθαρότερα, ἀγαπητὲ Σαλούστιε. Ἠξεύρεις ὅτι, ἂν δὲν εἶχα τὴν φιλίαν τῶν τοιούτων, θὰ ἐπεριπάτουσιν ὀλόγιμος καὶ χωρὶς νὰ ἔχω τί νὰ φάγω; Ἰδοὺ, φίλε μου· αὐτὸς ὁ Ζοζὲ-Μάριος, τὸν ὁποῖον σὺ καταστολίζεις μὲ τόσον ὠραῖα ἐπιθετα, βλέπων με εἰς τὰς ὁδοὺς ριγῶντα ἔνεκα τοῦ ψυχροῦ καὶ μὴ ἔχοντα φορεῖματα, μὲ εὐσπλαγχνίσθη. Τί κάμνει λοιπόν; ἤξεύρεις βέβαια ἐκεῖνον τὸν ἠλίθιον Κόμητα Δ' Ἄλβαν, ὁ ὁποῖος δὲν κάμνει ἄλλο, εἰμὴ νὰ κκπνίζεται κκθημερινῶς μὲ μύσχους καὶ μὲ ἄμβραριν· τοῦ κλέπτει μὲ ἓνα εὐσχημον τρόπον τὸ ὠραῖόν του μεταξωτὸν φόρεμα καὶ μοῦ τὸ δίδει.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Καὶ δὲν εἶνε ἐντροπὴ ἄνθρωπος ὡς σὲ νὰ φορῇ τὸ ἐνδυμα ἐνὸς Κόμητος;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἐντροπὴν τὸ θεωρεῖς αὐτὸ εἰς τὴν ζωὴν σου νὰ φορῇ τις ἐν ὠραῖον καὶ χρυσοκέντητον φόρεμα, τὸ ὁποῖον τὸν μὲν χεμιῶνα βαστά ζέστην, τὴν δὲ ἄνοιξιν κάμνει ὠραῖον τὸν φέροντα; Ἰδέ το, εἶνε ἀκό-

μη πρωτόβαλτον. (Ἡμιοίγει τὸν μαρδύαντον καὶ δεικνύει ἐν λαμπρῶν ἐσωκάρδιον ἐκ ροδοχρόου ὀλοσηρικοῦ χρυσοκερτίτου.) Τὰ θυλάκια εἶνε εἰσέτι πλήρη ἀπὸ εὐώδη γραμμάρια, ἀποσταλέντα βέβαια εἰς τὸν Κόμητα ἐκ μέρους πκνούργου τινὸς ὠραιότητος κατὰ ἑκτοντάδας. Συχνάκις, καθὺ ἔχων ὁμοῦ καὶ τὰ δύο καλὰ, καὶ ἤμει δηλαδὴ καὶ πτωχὸς καὶ ἐρωτευμένος, μὴ εὐρίσκων τίποτε νὰ κολλήσῃ εἰς τοὺς ὀδόντας μου, ξετρυπῶν κἀνὲν μαγειρεῖον, ἀπὸ τὴν ἀδιάκριτον θυρίδα τοῦ ὁποίου ἐξερχομένη ἡ ὄσμη τῶν φαγητῶν μου γαργαλίζει τοὺς βῶθυνας, εἰσέρχομαι εἰς αὐτό, στρυμῶνω ἐκεῖ εἰς μίαν γωνίαν καὶ ἀπερνῶ τὴν ὄραν μου ἀναγινώσκων τὰ μωσχομυρισμένα γραμμάρια τοῦ Κόμητος· καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἄλλοτε ἀπατῶν τὸν γόμαχον καὶ ἄλλοτε τὴν καρδίαν, ἀπολαμβάνω ἐνταύτῳ καὶ τὴν ὄσμη τῶν συμποσίου καὶ τὴν σκιάν τοῦ ἔρωτος!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Δὸν Καῖσαρ . . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Μίαν στιγμὴν ἀκόμη, ἐξάδελφε. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι εἶμαι μέγας ἄρχων, εἰς ἐκ τῶν στενοτέρων συγγενῶν σου, καὶ ὀνομάζομαι Δὸν Καῖσαρ Κόμης τῆς Γαρόφας· ἀλλ' ἡ τύχη, ἀπὸ τὴν στιγμὴν ἀκόμη καθ' ἣν ἐγεννώμην, μὲ κατέστησε παίγνιόν της. Ἡμην πλούσιος, εἶχα παλάτια, ὑποστατικά, ἄπειρα εἰσοδήματα, πλὴν δὲν εἶχαν ἀκόμη καταρακυλίσει τὰ εἴκοσί μου ἔτη ὅτε εὖρον κατεξωδευμένην ὄλην τὴν κατάστασίν μου· εἰς τρόπον ὥστε, ἀπὸ ὅλας αὐτάς τὰς εἴτε πραγματικὰς εἴτε ψευδεῖς εὐδαιμονίας, δὲν μὲ ἔμεινεν ἄλλο τί εἰμὴ εἰς σωρὸς θανειστῶν, οἵτινες ἤρχισαν νὰ οὐρλίζουν ἐξοπίσω μου καὶ νὰ μὴ με ἀφίνουν ἡσυχον πουθενά· διὰ τοῦτο ἠναγκάσθην νὰ φύγω καὶ νὰ ἀλλάξω ὄνομα. Τώρα λοιπὸν δὲν εἶμαι ἄλλο τι εἰμὴ ἓνας ἀπλούστατος Ζαφαρῆς, ὁ φίλος τῆς εὐθυμίας, τὸν ὁποῖον ἐκτός σου κἀνεὶς ἄλλος δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γνωρίσῃ· καὶ ἐπειδὴ σύ, δέσπο-

τά μου, δὲν ἔχεις πλέον τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ μὲ δίδῃς χρήματα, ἀπερνῶ καὶ ἐγὼ τὸν καιρὸν μου ὅπως τύχη. Ὡστε, ἐννέα τώρα κατὰ συνέχειαν ἔτη, καθ' ἃ ἐξέκολουθῶ νὰ κοιμῶμαι ἔμπροσθεν τοῦ ἀρχαίου πκλατίου τῶν Κομήτων Γεβαί, ἀκουμβῶν τὸ μέτωπόν μου εἰς τὸ λιθόστρωτον καὶ σκέπασμά μου ἔχων τὸν ὀλογάλανον οὐρανόν, λογίζομαι ὁ εὐτυχέστερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Καὶ τί ἄλλο καλῆτερον πράγμα, μὰ τὴν ζωὴν μου, παρὰ ἐγὼ μὲν νὰ ἤμει ἐδῶ, καὶ ὁλος ὁ κόσμος νὰ μὲ νομίζῃ ἀποθαμμένον εἰς τὰς Ἰνδίας ἢ εἰς τὸν διάβολον; Ἐδῶ σιμὰ ἡ κρήνη ἔχει καθαρώτατον νερὸν διὰ τοῦ ὁποίου σβύνω τὴν δίψαν μου, κατόπιν δὲ περιφέρομαι τῆδε κἀκεῖσε μὲ ἦθος τοῦ πλέον εὐδαιμόνου ἀνθρώπου. Τὸ παλάτιόν μου, ἐκ τοῦ ὁποίου πάλαι ποτὲ εἶχε πετάξει ὄλη μου ἡ κατάστασις, ἀνήκει τώρα εἰς τὸν Νούντιον τοῦ Πάπα Ἐσπινόλαν· πλὴν ἀδιάφορον, ὑποθέτω ὅτι ἀνήκει καὶ εἰς ἐμέ, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ ὥστε συχνάζων εἰς αὐτὸ νὰ γελῶ μὲ τὴν μωρίαν τῶν θυρωρῶν, καταγινομένων νὰ καθαρίζωσι τὰς στήλας καὶ τὰ ἀγάλματα, καὶ νὰ ἀστειεύομαι μὲ αὐτούς. — Τώρα, προσφιλέστατέ μοι ἐξάδελφε, ἠμπορεῖς νὰ μὲ δανείσῃς δέκα σκούδα;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἄκουσόν με . . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ σταυρόνων τοὺς βραχίονας ἐπὶ τοῦ στήθους. — Ἄς ἀκούσωμεν.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Σὲ ἐπροσκάλεσα ἐδῶ ὄχι δι' ἄλλο τι παρὰ διὰ νὰ σὲ φανῶ χρήσιμος. Καῖσαρ, καθὺ πλούσιος καὶ μὴ ἔχων κληρονόμους, μεγαλήτερός σου δὲ κατὰ τὴν ἡλικίαν, οὐχὶ ἄνευ ἐνδομύχου τρόμου σὲ βλέπω συρόμενον πρὸς τὴν ἄβυσσον. Θέλω ἀπαξ διὰ παντὸς νὰ σὲ σώσω ἀπὸ τὸ χεῖλος αὐτῆς, σὺ ὅμως ὡς μεγάλαιχος δὲν παύεις τοῦ νὰ περιφρονῆς τὰς προσπιθείας μου, καὶ κατὰ συνέπειαν νὰ ἤσαι πάντοτε δυστυχῆς.

Ἄκουσε! ἔχω διαθέσειν νὰ πληρώσω τὰ χρέη σου, νὰ σὲ ἀποδώσω τὰ παλάτια σου, νὰ σὲ εἰσάξω εἰς τὴν Λύλῃν καὶ νὰ σὲ μετασχηματίσω εἰς ἓνα ὠραῖον καὶ ὀλόχουσον ἄρχοντα. Ἄς ἐκλείψῃ λοιπὸν πλέον ὁ Ζαφκρῆς διὰ νὰ ἀναγεννηθῇ ὁ Δὸν Καῖσαρ· ἐπιθυμῶ εἰς τὸ ἐξῆς νὰ ἀντλήσῃ ἐκ τοῦ ταμείου μου κατὰ τὴν θέλησίν σου καὶ χωρὶς φόβου, μὲ πλήρεις χεῖρας καὶ ἄνευ φροντίδος περὶ τοῦ μέλλοντος. Ὅταν κάνεις ἔχη συγγενεῖς, Καῖσαρ, πρέπει νὰ τοὺς βοηθῇ, νὰ τοὺς ὑποστηρίξῃ καὶ νὰ φαίνεταιαι πρὸς αὐτοὺς εὐσπλαγγχος. . .

Ἐνῶ ὁ Δὸν Σαλούστιος ἠμιλεῖ, τὸ πρόσωπον τοῦ Δὸν Καῖσαρος λαμβάνει ἑκφρασιν ἐπὶ μᾶλλον ἐκπληκτικὴν, χαρποῖται καὶ φαιδρὰν τέλος ἀνακράζει μὲ χαράν.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Αἴ! αἴ! αἴ! ἐγὼ εἰς αὐτὸ τὸ πέλαγος τῆς ἀγαθοεργίας πνίγομαι! σὺ πάντοτε εἶσαι πνευματώδης ὡς ὁ διάβολος, καὶ δὲν παύεις νὰ ὀμιλῆς μὲ μίαν μαγευτικωτάτην εὐγλωττίαν! . . . Ἐξακολούθει πρὸς Θεοῦ, ἐξάδελφε!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Πλὴν, ἀντὶ τῶν τόσων μου εὐεργεσιῶν καὶ χαρίτων, ἔχω καὶ ἐγὼ, Δὸν Καῖσαρ, κάτι τι νὰ σὲ ζητήσω καὶ νὰ σὲ καθυποβάλω ὑπὸ μίαν συνθήκην. Τώρα ἀμέσως θὰ σὲ ἐξηγηθῶ· λάβε ἐν πρώτοις τὸ βελάντιόν μου.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ ἀρπάζων τὸ βαλάντιον πλήρες χρυσίου. — ὦ! τί ὠραῖον!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Θα ἔχῃς περιπλέον ὡς δῶρον καὶ διακόσια χρυσᾶ δουράτα. . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ ἐκπεπληγμένος. — Μαρκέσιε!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ ἐξακολουθῶν. — Καὶ σήμερον μάλιστα.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Διὰ τὸν Θεόν, σὺ μὲ κάμνεις παράφρονα! τί κατακλυσμός μεγαλοδορίας εἶνε αὐτός;

Ὅποιανδήποτε συμφωνίαν καὶ ἂν ἔχῃς νὰ κάμῃς, ἐξάδελφε, πρόσταξε, καί, μὰ τὴν τιμὴν μου, τὸ ξίφος μου εἶνε ἔτοιμον εἰς τὰ προστάγματά σου· καὶ αἰώνιος ἀιχμάλωτός σου ἀκόμη θὰ γίνω, ἂν τὸ θέλῃς, καὶ μὲ τὸν Βεζουζεβούλ τὸν ἄρχοντα τῆς κολάσεως θὰ ὑπάγω νὰ διασταυρώσω τὸ ξίφος μου, ἀρκεῖ σὺ νὰ μὲ διατάξῃς!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ὅχι, Δὸν Καῖσαρ, ὑπάρχει εὐλογοφανῆς αἰτία ἣτις μὲ ἀπαγορεύει νὰ δεχθῶ τὸ ξίφος σου.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Τότε λοιπὸν τί θέλεις; ἠξεύρεις βέβαια ὅτι δὲν ἔχω ἄλλο τίποτε νὰ σὲ προσφέρω.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἄλλου εἵδους ἐκδοῦλευσιν θέλω ἀπὸ σέ, Δὸν Καῖσαρ. (*Ἠ.ησιάζων πρὸς αὐτὸν καὶ χαμηλόφων τὴν φωνήν.*) ἔχεις βέβαια τὴν τιμὴν νὰ συναναστρέφεσαι μὲ ὅλους τοὺς κακούργους τῆς Μαρτίης.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ὡραία καὶ ἀξιόλογος τιμὴ τρώντι!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Σὲ βλέπω πάντοτε νὰ σύρῃς κατόπιν σου ὀλόκληρον τάγμα ἐξ αὐτῶν, καὶ ἠξεύρω πολὺ καλὰ ὅτι ἂν ἡ χρεῖα τὸ καλέσῃ εἶσαι ἱκανὸς νὰ διεγείρῃς καὶ στάσιν· ὅλα αὐτὰ ἴσως θὰ μᾶς χρησιμεύσωσιν ἀκολούθως.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ ξεκαρδιζόμενος ἀπὸ τὸν γέλωτα. — Χά! χά! χά! νόστιμον καὶ τοῦτο! νομίζει τις ὅτι σκοπεύεις νὰ διοργανίσῃς κάμμειαν παράστασιν, κἀνὲν μελόδραμα. Καλὰ λοιπόν! καὶ ποῖον θὰ ἦνε τὸ ἰδικόν μου μέρος; τί ἐκ τῶν δύο θὰ ἀναθέσῃς εἰς ἐμέ, τὸ ποίημα ἢ τὴν μουσικὴν συμφωνίαν; Πρόσεξε, βλέπεις ὅτι ἔχω ἀρκετὰς δυνάμεις πρὸ πάντων διὰ τὸ ἀστεῖον.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ λαμβάνων σοβαρὸν ἦθος. — Ὅμιλῶ εἰς τὸν Δὸν Καῖσαρα καὶ ὄχι εἰς τὸν Ζαφκρῆν! (*Χαμηλόφων ἐπὶ μᾶλλον τὴν φωνήν του.*) Ἄκουσε. Πρὸς ἐπίτευξιν ἀποκρύφου τινὸς καὶ μυσηριώδους σκοποῦ ἔχω

ανάγκην ἑνὸς ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος νὰ ἐργάζεται πλησίον μου ἐν τῷ σκότει, καὶ ὅστις νὰ μὲ βοηθῇ πάντοτε εἰς ἐκτέλεσιν μεγάλου τινὸς σχεδίου, τοιούτου ὁποῖον τὸ κυφορεῖ ὁ νοῦς μου. Μὴ νομίσης ὅτι ἡ φύσις μου μετεβλήθη καὶ ὅτι ἔγεινα ἄτιμος ἢ κακός, ὄχι· ἀλλ' ἡ θέσις εἰς ἣν εὐρίσκομαι μὲ ἀναγκάζει ὥστε, ἀφήσας κατὰ μέρος πᾶσαν ἐντροπὴν καὶ συμπάθειαν, νὰ ἀνακουμβωθῶ καὶ νὰ προχωρήσω εἰς τὸ ἔργον μὲ πᾶσαν θυσίαν. Θὰ γίνης πλούσιος, Δὸν Καῖσαρ, πλὴν πρέπει πρῶτον νὰ μὲ βοηθήσης ἀθουρόπως, καθὼς κάμνουν οἱ πτηνοθήραι τὴν νύκτα, νὰ στήσω ἐν καλὸν δίκτυον κάτωθεν λαμπροῦ τινος κατόπτρου, μίαν ἀφανῆ παγίδα εἰς μίαν περιστέραν ἢ μᾶλλον εἰς μίαν νέαν κόρην. Πρέπει λοιπὸν διὰ παντὸς ὁποιοῦδήποτε μέσου θεμιτοῦ ἢ ἀθεμιτοῦ, — καὶ εἰς τὰ τοιαῦτα, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἔχεις ἀρκετὰ γεννητικὸν νοῦν, — πρέπει νὰ μὲ ἐκδικήσης!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Νὰ σὲ ἐκδικήσω;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ναί, νὰ μὲ ἐκδικήσης.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἐναντίον τίνος εἶπες;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἐναντίον μιᾶς γυναικός.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ ἀνεγειρόμενος καὶ θεωρῶν ὑπερηφάνως τὸν Δὸν Σαλούστιον. — Οὔτε λέξιν περισσώτερον! σιώπα! Μὰ τὴν ζωὴν μου, Σαλούσιε, μὲ προσβάλλεις. Ἴδου τὸ αἶσθημά μου ὀλόκληρον καὶ ἡ ἰδέα μου ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο: Ἐκεῖνος ὅστις ἐκδικεῖται ὑπόυλος καὶ ἐν τῷ κρυπτῷ, ἐνῷ ἠμπορεῖ νὰ καταφέρῃ μίαν πολλὰ καλὴν σπαθίαν ὅπου πρέπει, καὶ ἐκεῖνος ὅστις ζητεῖ μὲ πανοῦργον τρόπον νὰ ἐξαφνίσῃ μίαν γυναικίκα, καὶ ὅστις καίτοι ἐκ γενετῆς εὐπατρίδης ἐνεργεῖ ὡς κατάσκοπος τῆς Ἀστυνομίας, ὁ τοιοῦτος, θέλει ἄς ἦνε ὁ μεγαλύτερος ἄρχων τῆς Καστιλίας, θέλει ἄς ἔχη κατόπιν του ἑκατὸν σαλπικτὰς καὶ σημαιοφόρους, θέλει ἄς ἦνε καταφορτωμένος ἀπὸ παράσημα καὶ ἀπὸ ταινίας, εἴτε Μαρ-

κέσιος τέλος πάντων εἶνε, εἴτε Ἰποκόμης καὶ ἀπόγονος τῶν ἀρχαίων ἵπποτων, ὡς πρὸς ἐμὲ δὲν εἶνε ἄλλο τι εἰμὴ ὁ πλέον ἀναίσχυντος καὶ χαμπερπέστατος δολοφόνος καὶ κλέπτης, τὸν ὁποῖον εὐχαρίστως θὰ ἔβλεπα κρεμασμένον εἰς τὴν ἀγγύνην κατακέφαλα ὡς ἀντίποινον τῆς χαυνότητός του!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Δὸν Καῖσαρ. . . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Οὔτε λέξιν σὲ εἶπα μὴν ἐκστομίσσης περισσώτερον, διότι μὲ προσβάλλεις. (*Πίπτωρ τὸ βαλάντιον εἰς τοὺς πόδας τοῦ Δὸν Σαλούστιου.*) Φύλαξε τὸ μυστικόν σου καθὼς καὶ τὸ ἀργύριόν σου! Μὰ τὴν ζωὴν μου, διόλου παράδοξον καταντᾶ νὰ μὴ με φαίνεται τὸ νὰ κλέψῃ κάνεις ἢ νὰ φονεύσῃ ἢ νὰ βιάσῃ ἐξ ἐφόδου ἐν ὥρᾳ νυκτὸς τὴν θύραν μιᾶς φυλακῆς, καὶ μὲ τὸν πέλεκυν εἰς χεῖρας καὶ σύρων κατόπιν του τάγμα κακούργων νὰ σφάξῃ καὶ δεσμοφύλακας καὶ περιπόλους καὶ ἀκολούθους, διότι εἰς τὸν αἰῶνα καθ' ὃν ζῶμεν, ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τὸ ὁποῖον οἱ πλείστοι μετεργόμεθα, εἴμεθα φύσει ἐκδοτοὶ εἰς τὸ θῦσαι καὶ ἀπολέσαι. Ὁ φθαλμὸν ἀντὶ ὁ φθαλμοῦ καὶ ὁ δόντα ἀντὶ ὁ δόντος! ἔχει καλῶς αὐτὸ τὸ ἐννοῶ, διότι ἔχομεν νὰ κάμωμεν ἄνδρες ἐναντίον ἄνδρῶν. Πλὴν νὰ ζητῇ τις νὰ ἐκδικηθῇ κρυφίως καὶ ἐν τῷ σκότει μίαν γυναικίκα σκάπτων ὑπόυλος λάκκον πρὸ τῶν ποδῶν της, καί, ὠθούμενος ὑπὸ παραδόξου τινὸς ἰδιοτροπίας, νὰ θέλῃ νὰ συλλάβῃ τὸ ἀσθενὲς τοῦτο πτηνὸν εἰς φρικώδη τινὰ ἰξόν, ὦ! τοῦτο εἶνε αὐτόχρημα ἀνανδρία, εἶνε δολοφονία! Περὰ νὰ φθᾶσω μέχρι τοσούτου ἐξευτελισμοῦ, περὰ νὰ γίνω πλούσιος καὶ μέγας ἄρχων ἐπὶ τοιαύτῃ ἀτίμῳ συμφωνίᾳ, ἤθελα προτιμήσει μᾶλλον, — καὶ ὁ Θεὸς αὐτὴν τὴν ὥραν βλέπει εἰς τὰ ἐνδόμυχα τῆς καρδίας μου, — ναί, ἤθελα προτιμήσει οἱ σκύλοι νὰ τραγανίσουν τὸ κραινίον μου ἔμπροσθεν τῆς λαιμητόμου, καὶ ὄχι ποτὲ νὰ

πρηνῶ μέχρι τσοσούτου βαθμοῦ ἄτιμος, χαμερπής, ἄθλιος καὶ διεφθαρμένος!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἐξάδελφε! . . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Σιώπα! δὲν αἰσθάνομαι ζήλιον διὰ τὰ ἀγαθὰ σου! Ὅσον μὲ εἶνε δυνατὸν ζῶν ἐλευθέρως, θὰ ἐξακολουθῶ πάντοτε τὴν ἡσυχον ζωὴν μου, καθ' ἣν, ἐξαπλωμένος πρὸς τὰς πηγὰς διαυγεστάτου βυακίου ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν δένδρων καὶ ἀναπνέων τὴν ὀρώσον τῆς ἐξοχῆς, παραδίδομαι εἰς τὰς γλυκεῖας ὄνειροπολήσεις μου χωρὶς συλλογὴν περὶ τοῦ μέλλοντος, χάρις εἰς τὴν κλέπτῃν φιλον μου ὅστις μὲ παρέχει τροφὴν καὶ ἐνδύματα, καὶ αἰσθανόμενος εἰς τὴν ψυχὴν μου τὴν λήθην τῆς ἀποσβεσθείσης εὐδαιμονίας. Ναι, Κύριε, καὶ μὲ τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀπλότητα, ὥστε καὶ ἐμπροσθεν αὐτοῦ τοῦ πλατύου σου ἀκόμη θὰ μὲ βλέπῃς πολλὰκις ἐγγύχοντα ἐν πλήρει μεσημβρία, χωρὶς νὰ μὲ μέλῃ μήπως μὲ ἐνοχλήσῃ κανεὶς, τὴν μὲν κεφαλὴν μου προφυλάττων ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν πλουσίως καὶ μὲ ὅλην τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ κόσμου λελαξευμένων κινόνων σου καὶ τῶν πρὸ αὐτῶν δενδρυλλίων, τοὺς δὲ πόδας ἀτημελήτως ἐξαπλώνων εἰς τὸν ἥλιον. Ἰγίαινε λοιπόν. Αὐτὴν τὴν ὥρην μόνος ὁ Θεὸς γνωρίζει τίς ἐκ τῶν δύο μας εἶνε ὁ δικαιοτέρος. Σὲ ἀφίνω, Δὸν Σαλούστιε, μὲ τοὺς Αὐλικούς τοὺς ὁμοίους σου καὶ ἐγὼ μένω μὲ τοὺς χυδαίους, ἔχων τὴν ἐνδύμυχον πεποίθησιν ὅτι ζῶ μὲ λύκους τοῦλάχιστον καὶ ὄχι μὲ ὄφεις.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Μίαν στιγμὴν ἀκόμη πρόσμεινε. . . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἐστὼ πλὴν ὅσον τὸ δυνατὸν ἀγγίγωρα, καὶ εἰς τὴν φυλακὴν ἀκόμη ἂν διανοῆσαι νὰ μὲ στείλῃς.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Τόσον ἀρκεῖ, φίλτατέ μου Δὸν Καίσαρ! σὲ ἐνόμιζα πλέον ἀνηλεῆ καὶ ἀσπλαγχνον.

ἡ δοκιμὴ μου ἐπέτυχε, καὶ εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν διαγωγὴν σου. Τὴν χεῖρά σου.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Πῶς! τί λέγεις;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἠθέλησα νὰ ἀστείευθῶ, καὶ μόνον διὰ νὰ σὲ δοκιμάσω σὲ εἶπα τόσα ψεῦδη τίποτε περισσότερον.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Πλὴν σὺ μὲ κάμνεις νὰ ὄνειρεύομαι ἔξυπνος. Καὶ λοιπὸν ἡ γυνή, ἡ συνωμοσία, ἡ ἐκδίκησις;...

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἄ! χίμαιρα! φάσματα! παραμύθια!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Αἶ, καλὰ! καὶ ἡ ὑπόσχεσις σου τοῦ νὰ πληρώσῃς τὰ χρέη μου! καὶ αὐτὴ ὄραμα; Καὶ τὰ πεντακόσια χρυσὰ δουκάτα! καὶ αὐτὰ φαντασία;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ὅχι, Δὸν Καίσαρ! αὐτὰ θὰ σὲ τὰ δώσω, καὶ τώρα ἀμέσως μάλιστα.

Διευθύνεται πρὸς τὴν θύραν τοῦ βήτους καὶ κάμνει νεῦμα πρὸς τὸν
 'ΡουΪ-Βλάς νὰ εἰσέλθῃ.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ καθ' ἑαυτὸν εἰς τὰ ἐμπροσθεν τοῦ θεύτρον, παρατηρῶν μὲ τρόπον τὸν Δὸν Σαλούστιον. — Χοῦμ! ὅποια φυσιογνωμία προδότου! ὅταν τὸ σῶμα λέγῃ ὄχι, τὸ βλέμμα λέγει ἄρα.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ πρὸς τὸν 'ΡουΪ-Βλάς. — 'ΡουΪ Βλάς, πρόσμεινε ἐδῶ μίαν στιγμὴν. (Πρὸς τὸν Δὸν Καίσαρα). Τώρα ἀμέσως ἐπιστρέφω.

Ἐξέρχεται διὰ τῆς ἀριστεροῦθεν μικρᾶς θύρας. Ἄμα δὲ αὐτοῦ ἐξεληθόντος, ὁ Δὸν Καίσαρ καὶ ὁ 'ΡουΪ-Βλάς πλησιάζουσιν ἀλλήλους, ζωηρότατα ὡς παλαιοὶ φίλοι.

Σ Κ Η Η Γ΄.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ, ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Μὰ τὴν πίστιν μου, ἂν δὲν μὲ ἀπατοῦν οἱ ὀφθαλμοί μου, εἶσαι σὺ, 'ΡουΪ-Βλάς;

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Εἶσαι σύ, Ζαφαρῆ! καὶ τί ζητεῖς εἰς αὐτὸ ἐδῶ τὸ παλάτιον;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἐτυχε περαστικὸς ἀπὸ ἐδῶ νὰ εἰσέλθω, πλὴν τῶρα ὡς βλέπεις ἀναχωρῶ· εἶμαι ὡς τὸ πτηνόν, ἀγαπῶ τὴν ἐξοχὴν, τὸν ἐλεύθερον ἀέρα. Ἀλλὰ σὺ μὲ αὐτὴν τὴν στολὴν τοῦ ἀκολούθου! μήπως εἶνε κανεῖς μεταμφιεσμός;

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Ὄχι, Δὸν Καῖσαρ (μετὰ πικρίας) μάλιστα ὅταν φορέσω ἄλλα ἐνδύματα, τότε εἶμαι μετμφιεσμένος.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Τί λέγεις;

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Ἄ, φίλε! Ἄφες με νὰ σφίξω τὴν χεῖρά σου, διὰ νὰ ἀναπολήσω τὸν εὐτυχῆ ἐκεῖνον καιρὸν, τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τῆς χαρᾶς καὶ τῆς θλίψεως, καθ' ἣν ἔξιον ἀτάραχος καὶ ἀμέριμνος, αἰσθανόμενος μὲν πεῖναν τὴν ἡμέραν καὶ ψῦχος τὴν νύκτα, πλὴν ἀναπνέων τοῦλάχιστον ἐλευθερίαν. Ὅταν κατ' ἀρχᾶς μὲ εἶχες γνωρίσει ἡμῖν νέος, πολὺ νέος, εἰς τὴν αὐγὴν εἰσέτι τῶν νεανικῶν μου χρόνων. Γεννηθέντες καὶ οἱ δύο καὶ ἀνατραφέντες ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ, ὡμοιάζαμεν μεταξύ μας τόσο, ὥστε μᾶς ἐξελάμβανον πολλὰκις ὡς ἀδελφοὺς· ἤρχίζαμεν τὸ εὐθυμον ἄσμά μας εὐθὺς ἅμα ἐγεννᾶτο εἰς τὸν αἰθέρα ἡ αὐγὴ, διὰ νὰ μὴ τὸ παύσωμεν εἰμὴ τὸ ἐσπέρας, ὅποτε, ἐνώπιον τοῦ κοινοῦ πατρὸς μας καὶ τροφodότου Θεοῦ, ἐκοιμώμεθα ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου ὑπὸ τὸν ἑναστρον οὐρανόν. Ναί, φίλτατε Ζαφαρῆ, τὰ πάντα εἶχαμεν κοινὰ μέχρι τῆς ὀλεθρίας ἐκείνης ἡμέρας, καθ' ἣν ἕκαστος ἐξ ἡμῶν ἔλαβε τὸν τυχόντα δρόμον. Καὶ ὅμως, ὕστερον ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν χωρισμόν, ἰδοὺ συναπαντώμεθα πάλιν εἰς τὸ πέλαγος τοῦ βίου· σὲ ξαναεὐρίσκω πάντοτε τὸν αὐτόν, εὐθυμον ὡς μικρὸν παιδίον, ἐλεύθερον ὡς πτηνόν, πάντοτε τὸν Ζαφαρῆ ἐκεῖνον τὸν πλούσιον ἐν τῇ πενίᾳ του, ὅστις οὔτε εἶχε ποτε τίποτε

οὔτε ἐπεθύμησε νὰ ἔχη. Ἀλλ' ἐγὼ ἐξ ἐναντίας πόσον παρήλλαξα! Τί νὰ σὲ εἶπω, ἀδελφέ μου; παιδί τοῦ δρόμου, ὄρφανόν καὶ τετραχληλισμένον, ἔσχον τὸ εὐτύχημα νὰ παρεισχθῶ κατὰ συμπάθειαν εἰς ἐν παιδαγωγεῖον, ὅπου ἡ πολλὴ σπουδὴ ἀφ' ἐνὸς καὶ ἡ οἴσις ἀφ' ἑτέρου μὲ κατέστησαν τὸν μεγαλύτερον φαντασιοκόπον. Ὀλεθρία χάρις! Καθὼς ἀπ' ἀρχῆς μὲ ἐγνώρισες, ἔρριπτα πάντοτε τὰς ἰδέας μου τυχαίως καὶ ἀφελῶς, καθὼς ἀπῆλυθα εἰς οὐρανόν καὶ τὰς εὐχὰς μου διὰ τῶν πλέον ἀνοήτων στροφῶν, καὶ ἀντέταττα ἑκατὸν λογικότητος εἰς τὸ περιφρονητικὸν μειδιάμά σου· εἶχα δὲν ἠξέσω ποῖαν φιλοδοξίαν ἐντὸς τῆς καρδίας μου καταβιβρώσκουσάν με. Τίς ἡ ἀνάγκη λοιπὸν νὰ ἐργάζομαι; ἐβάδιζα πάντοτε πρὸς μυστηριώδη τινὰ καὶ ἄγνωστον σκοπόν, καὶ ἐπίστευα τὰ πάντα πραγματικά, τὰ πάντα κατορθωτά, μὲ ἄλλας λέξεις, τὰ πάντα ἠλπίζα παρά τῆς τύχης. Καὶ ἐν τούτοις, δὲν ἔπαυα τοῦ νὰ ἤμαι πάντοτε ἐξ ἐκείνων τῶν ἀνθρώπων οἵτινες, φαντασιοκόποι εἰς ἄκρον, διέρχονται ὅλας τὰς ἡμέρας των ἐμπροσθεν παλατίου τινὸς πεπληρωμένου ἀπὸ πλοῦτη καὶ μεγαλοπρέπειαν, διὰ νὰ βλέπωσιν εἰσερχομένας καὶ ἐξερχομένας τὰς Δουκίσσας καὶ τὰς Κυρίας τῆς τιμῆς, χωρὶς νὰ συλλογίζωνται ὅτι ἀποθνήσκουσι τῆς πείνας ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου, καὶ ἀδιαφοροῦντες ἂν στεροῦνται ἄρτου οὔτε ἂν ἦνε τρόπος νὰ προμηθευθῶσιν αὐτὸν ἀπὸ τι μέρος. Ἄ! ὅταν εἶχα τὰ εἰκοσὶ μου ἔτη, ἡμῖν ὅλος πλήρης ἀκαταμαχῆτων ἰδεῶν καὶ συλλογισμῶν ἐβυθιζόμενη περιτρέχων γυμνόπους τὰς ὁδοὺς εἰς παντοσείδεις μελέτας ἐπὶ τῆς τύχης τῶν ἀνθρώπων, ὠκαδόμουν ἐν ἐμαυτῷ ἄπειρα σχέδια καὶ ὄρη ὀλόκληρα ἐκ βουλευμάτων, ἐλειονολόγουν τὴν δυστυχίαν τῆς Ἰσπανίας, ἐνόμιζα, ὡς πτωχὸς τὸν νοῦν ὅπου ἡμῖν, ὅτι μόνος ἐγὼ λείπω μέσα ἀπὸ τὸν κόσμον διὰ νὰ τακτοποιηθῆ. . . Πλὴν τὸ ἀποτέλεσμα, φίλε, τῶν φρού-

δων τούτων σκέψεων καὶ βουλευμάτων μου τὸ βλέπεις· ἰδοὺ τοῖς κατήντησα νὰ γίνω ἀκόλουθος, ὃ ἐστίν, ὑπέρτης, δούλος!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἀλλοίμονον! ἔφθασα νὰ γνωρίσω ὅτι ἡ πείνα τῶντι ἔχει μίαν πολλὰ χαμηλὴν θύραν, καὶ ὅτι ὁσάκις ἐξ ἀνάγκης ἀπερνᾷ τις δι' αὐτῆς, ὁ μεγαλύτερος εἶνε ἐκεῖνος ὅστις κύπτει πλείοτερον. Καὶ ὅμως, ἡ τύχη ἔχει πάντοτε τὴν παλίρροιαν καὶ τὴν ἀμπώτιδά της. Ἐλπίζε, Ρούϊ-Βλάς!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ *κινῶν τὴν κεφαλὴν*. — Πλὴν λησμονεῖς ὅτι δεσπότης μου εἶνε ὁ Δὸν Σαλούστιος, ὁ Μαρκέσιος Δὲ Φινλάς;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Τὸ γνωρίζω καὶ τοῦτο, ἀφοῦ σὲ βλέπω εἰς τὸ πλάτιον.

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Καὶ ὅμως, εἶνε ἡ πρώτη ἡμέρα καθ' ἣν ὑπερέβην τὸ κατώφλιόν του.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Πῶς τοῦτο, ἐνῶ ὁ βαθμὸς τοῦ Κυρίου σου ἀπαιτεῖ νὰ διαμένῃς πάντοτε εἰς αὐτό;

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Σὲ λέγω ὅτι αὐτὸ συμβαίνει σήμερον κατὰ πρώτην φοράν, καὶ τοῦτο ἴσως διότι ἡ Αὐλὴ ἔσειλε καὶ τὸν ἐζήτησε. Τοῦ λοιποῦ, ἔχει εἰς ἕν ἀπόκεντρον μέρος τῆς πόλεως ἄγνωστόν τι οἴκημα, πολλὰς ἐκατοντάδας βήματα μακρὰν τοῦ παλατίου τούτου, εἰς τὸ ὁποῖον ποτὲ δὲν φαίνεται ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, ἀλλ' ἔρχεται συχνότατα ἐν καιρῷ νυκτὸς διὰ τινος κρυφίας θύρας, τῆς ὁποίας κρατεῖ ὁ ἴδιος τὸ κλειδίον, παρκαλοουθούμενος ὑπὸ ἀνθρώπων φερόντων προσωπίδας καὶ ὁμιλούντων χαμηλοφώνως, μετὰ τῶν ὁποίων κλειδώνεται εἰς ἕνα θάλαμον, καὶ ἐκεῖ κἀνεὶς δὲν ἠξεύρει τί κάμουν. Εἰς αὐτὸ λοιπὸν τὸ οἴκημα διαμένω, μόνους συντρόφους ἔχων δύο βωβοὺς Αἰθίοπας, ζῶα ἐντελῆ, τὰ ὁποῖα μὲ ἐκλαμβάνουσιν ὡς τὸν Κύριόν των.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καθὸ ὑπουργὸς τῆς Ἀστυνομίας

τοῦ Κράτους, θὰ δέχεται βέβαια εἰς αὐτὸ τὸ οἴκημα τοὺς κατασκόπους του, καὶ ἐκεῖ θὰ πλέκη τὰς ἐνέδρας του. Ἄ! ὁ Μαρκέσιος εἶνε τῶντι ἕνας μυστηριώδης ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος τὰ πάντα κρατεῖ εἰς χεῖράς του.

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Χθὲς λοιπὸν διὰ πρώτην φοράν μὲ παρήγγειλε νὰ εὔρεθῶ σήμερον πρὸ τῆς αὐγῆς εἰς τὸ παλάτιον τοῦτο· ὑπήκουσα καὶ εἰσηλθὼν διὰ τῆς χρυσοῦς κιγκλίδος, ἄμα δὲ ἀναβάντα τὴν μαρμαρίνην κλίμακα μὲ ἐπρόσταξε νὰ ἐνδυθῶ τὸ φόρεμα αὐτὸ τοῦ ἀκολούθου, τὸ ὁποῖον φέρω ἐπίσης οὕτω πανδημῶς διὰ πρώτην φοράν.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *σφιγγων τὴν χεῖρά του*. — Ἐλπίζε!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Νὰ ἐλπίζω! Πλὴν σὺ τίποτε ἀκόμη δὲν γνωρίζεις. Τὸ νὰ ζῶ, φίλε μου, ὑπὸ τὸ χαμερπὲς τοῦτο ἔνδυμα, τὸ ὁποῖον μολύνει καὶ ἀτιμάζει τὸν ἄνθρωπον, τὸ νὰ χάσω τὴν χαρὰν καὶ τὴν ὑπερφημίαν μου, τὸ νὰ ἦμαι αἰχμάλωτος καὶ ἄθλιον νευρόσπαστον τοῦ τυχόντος, εἶνε μὴδὲν καὶ οὔτε τὴν παρχμικρὰν αἰσθησιν μὲ προξενεῖ. Πρόσεξε καλὰ τί σὲ λέγω, ἀδελφέ μου· δὲν αἰσθάνομαι ποσῶς βαρύνον ἐπ' ἐμοῦ τὸ ἐξετελιστικὸν τοῦτο φόρεμα, διότι ἔχω ἐντὸς τῆς καρδίας μου ἄλλην φλογόβολον Ἰθραν, ἣτις περισφίγγει αὐτὴν ἐντὸς τῶν πυριφλέκτων σπειρῶν της. Τὸ ἐξωτερικὸν μου σὲ προξενεῖ φόβον, Ζαφαρῆ, ἀλλ' ἐάν ἔβλεπες καὶ τὸ ἐσωτερικὸν μου!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Τί ἐννοεῖς;

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Ἐπινόησον διὰ τῆς φαντασίας σου καὶ ὑπόθεσ' ὅ,τι θέλης ἐρεύνησον ἐντὸς τοῦ νοῦς σου καὶ ζήτησον τὸ παραδοξότερον, τρομερώτερον καὶ πλέον ἀνήκουστον καὶ ἀπίστευτον πράγμα, τὸ μᾶλλον ἐλέθριον δεινὸν καὶ ἱκανὸν νὰ ἐκπλήξῃ τοὺς πάντας. Ναί, σύνθεσον ἐν τρομερῶν δηλητήριον, σκάψε μίαν ἄβυσσον πλέον ἀκαταμέτρητον παρὰ τὴν μανίαν καὶ πλέον μαύρην πα-

ρὰ τὸ ἔγκλημα, καὶ πάλιν δὲν θέλεις προσεγγίσει εἰς τὸ μυστικόν μου· ναί, ποτὲ δὲν θὰ τὸ μαντεύσης, διότι εἶνε ἀδύνατον ὁ ἀνθρώπινος νοῦς νὰ συλλάβῃ μίαν τοιαύτην παράλογον ἰδέαν, νὰ φαντασθῇ ποτὲ τοιαύτην αὐθάδειαν! Ἰδοὺ, Ζαφαρῆ, βύθισον τὰ ὄμματά σου εἰς τὸ βάραθρον εἰς τὸ ὁποῖον μὲ σύρει ἡ εἰμαρμένη μου! . . . Ἀγαπῶ τὴν βασίλισσαν!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Οὐρανέ!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Ὑπὸ δλόχρυσον ἀψίδα, κεκοσμημένην μὲ αὐτοκρατορικὸν ἀδαμάντινον γέμμα, ὑπάρχει εἰς τὰ παλάτια τοῦ Ἀραγγοῦζ ἢ τοῦ Ἐσκουριάλ ἢ καὶ εἰς αὐτὸ ἐνίοτε ἐδῶ τὸ παλάτιον εὐτυχῆς θνητός, τὸν ὁποῖον μὲν ἡμπορεῖ νὰ ἀτενίσῃ τις κατὰ πρόσωπον, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα προφέρει πᾶν χεῖλος μετὰ τρόμου, καὶ ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ὡς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ εἴμεθα ὅλοι ἴσοι· θνητός, τὸν ὁποῖον θεωρεῖ τις τρέμων, πρὸ τοῦ ὁποίου προσπίπτει γονυκλινής, καὶ ἐνώπιον τοῦ ὁποίου τὸ νὰ ἔχῃ τις τὴν κεφαλὴν κεκαλυμμένην εἶνε ἡ περιφανεστέρα καὶ μεγαλύτερα τιμὴ ἄνθρωπος, τοῦ ὁποίου ἐκάστη φαντασία καὶ ἰδιοτροπία εἶνε ἐν συμβεβηκός, καὶ ὅστις ἡμπορεῖ μὲ ἐν του νεῦμα νὰ κάμῃ νὰ πέσουν αἱ κεφαλαὶ καὶ τῶν δύο μας· ὅστις ζῆ μόνος, περιβεβλημένος ἐπιφοδὸν μεγαλειότητα καὶ ἐκπληκτικὴν λαμπρότητα, καὶ οὐτινος τὴν ἰσχὺν αἰσθάνεται τὸ ἦμισυ ἡμισφαίριον. Αἶ, λοιπόν! ἐγὼ ὁ λακκαῖος, ἐγὼ ὁ ἀκόλουθος, — ἀκούεις; — ἐγὼ ὁ σκόληξ ζηλεύω καὶ φθονῶ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, αὐτὸ τὸ παντοδύναμον ὃν ἐπὶ γῆς, ὅπερ ἐστὶν ὁ βασιλεὺς!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Σὺ ζηλοτυπεῖς τὸν βασιλέα!

ΡΟΥΪ ΒΑΑΣ. — Ναί, βέβαια· ἐγὼ ζηλοτυπῶ τὸν βασιλέα, διότι ἀγαπῶ τὴν γυναῖκά του!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἰὲ! δυστυχία!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Ἄκουσε. Φαντάζομαι συνεχῶς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον διερχόμενον τὰς διόδους τοῦ παλατίου

τούτου καὶ γίνομαι ὡσὰν μανιώδης, ἀναλογιζόμενος ὅτι ἡ ζωὴ του εἶνε κρᾶμα ἀνίας καὶ ἀηδίας δι' αὐτὴν τὴν δυστυχῆ γυναῖκα. Ναί, ὅλην τὴν νύκτα σκέπτομαι πόσον ἀπρεπὲς καὶ ἀνάρμοστον εἶνε τὸ ὠραῖον τοῦτο πλάσμα νὰ ζῆ ἐντὸς τῆς Αὐλῆς ταύτης τοῦ μίσους καὶ τοῦ ψεύδους, ἔχον ὡς νυμφίον, ὡς σύζυγον, ἓνα βασιλέα ὅστις ἀπερνᾷ ὅλην τὴν ζωὴν του εἰς τὸ κυνήγιον, ἓνα εὐήθη καὶ ἀνόητον τριακοντούτη σύζυγον, ἀνίκανον εἰς τὸ βασιλεύειν καθὼς καὶ εἰς τὸ ζῆν, ἐν ὃν κάθε τι ἄλλο λογιζόμενον παρὰ ἄνθρωπον. Ἰὲ! ὁποία δυστυχία! μία γυνὴ τόσο ὠραία καὶ τόσο νεὰ νὰ δώσῃ τὴν χεῖρά της εἰς αὐτὸ τὸ ἄθλιον ὄν, τὸν βασιλέα Κάρολον Β΄, διότι ἔτυχε νὰ ἦνε βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας! . . . Γνωρίζεις ὅτι αὐτὴ συνειθίζει νὰ συχνάζῃ κάθε ἐσπέραν σχεδὸν εἰς τὰς ἀδελφὰς τοῦ Καρδιναλίου Ροζαρίου, διερχομένη ἀπὸ τὴν ὁδὸν Ὀρταλέξαν· φαντάσου πόσος παράλογισμὸς ἐκυρίευσεν τὸν νοῦν μου, ὥστε καταντᾷ νὰ διερχώμαι πολλάκις τὴν νύκτα δλόκληρον εἰς τὴν ἄλλως ἔρημον ταύτην ὁδὸν μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ τὴν βλέπω. Αὐτὴ ἀγαπᾷ κατ' ἐξοχὴν ἐν κυανόχρουν ἄνθος τῆς Γερμανίας· ἐζήτησα εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς πόλεως, εἰς ὅλους τοὺς πέριξ κήπους, πλὴν ἐστῆθη ἀδύνατον νὰ εὕρω τὸ ἄθος τοῦτο, ὥστε ἀναγκάζομαι καθημερινῶς νὰ κάμνω μιᾶς λεύγης δρόμον μέχρι τοῦ προαστείου Καραμανσέλ, διὰ νὰ συνάξω ἀπὸ τοὺς λειμῶνας ἐξ αὐτοῦ τοῦ εἶδους τῶν ἀνθῶν. Ἐκλέγω λοιπὸν ὅσον τὸ δυνατὸν τὰ ὠραιότερα καὶ σχηματίζω ἐξ αὐτῶν μίαν ἀνθοδέσμην, ἔπειτα δέ, ἅμα σημάνη τὸ μεσονύκτιον, ἀναρριχώμαι ὡς κλέπτῃς ἐπὶ τῶν τοίχων, ῥίπτομαι εἰς τὸν βασιλικὸν κήπον καὶ ἀποθέτω τὴν ἀνθοδέσμην μου ἐπὶ τοῦ πετρίνου ἐδωλίου, τὸ ὁποῖον αὐτὴ συνήθως προτιμᾷ. Χθὲς μάλιστα ἐτόλμησα ἐντὸς αὐτῆς τῆς ἀνθοδέσμης, — ἔλεηνολόγει με, ἀδελφέ μου, καὶ μὴ γελαῖς μὲ τὰς τρέλλας μου! — ἐ-

τόλμησα νὰ θέσω και μίαν ἐπιστολήν! Διὰ νὰ φθάση τις εἰς τὸ ἐδώλιον τοῦτο εἶνε ἀνάγκη νὰ ὑπερπηδήσῃ τὸν τοῖχον τοῦ κήπου, εἰς τὰ ἄκρα τοῦ ὁποίου εἶνε τεθειμένα τὰ σιδηρὰ ἐκεῖνα ἀγκιστρα, τὰ ἐπέχοντα τόπον φρυγάνων ἐπὶ τῶν φραγμῶν· μίαν νύκτα ἀσέλγηνον ὀλίγον ἔλειψε νὰ ἀφήσω ἐπ' αὐτῶν τὴν σάρκα και τὰ ἐντόσθια μου. Πλὴν εὐρίσκει ἀρά γε αὐτὴ τὰ ἄνθη μου, ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν μου; ὦ! ἰδοὺ πᾶν ὅ,τι ἐπεθύμουν νὰ ἤξευρα και μὲ θυσίαν ἀκόμη τῆς ζωῆς μου! . . Ἄχι! ἀδελφέ μου, βλέπεις πολὺ καλὰ ὅτι κατήνησα παρὰ φρων!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Διάβολε! ἡ τόλμη σου αὕτη εἶνε, φίλε μου, πολὺ ἑυφοκίνδυνος. Πρόσεχε, ΡουΪ-Βλάς· ὁ Κόμης Δονάτος, ὅστις ἀγαπᾷ ἐπίσης τὴν βασίλισσαν, δὲν παύει τοῦ νὰ τὴν παρακολουθῇ παντοῦ και νὰ τὴν προσέχη και ὡς ἀρχιτρίκλινος και ὡς ἐραστής· ὅθεν κάμμίαν νύκτα πολὺ πιθανὸν τετραπερασμένος τις σκοπός, ἦττον ἄβρὸς και περιποιητικός, νὰ σοῦ κατατρύπησῃ τὴν κοιλιάν με ἐν κτύπημα λόγχης. Ἀλλὰ πόθεν σὲ κατέβη αὕτη ἡ ἰδέα νὰ ἐρωτευθῆς τὴν βασίλισσαν; εἰπέ μοι, με ποῖον τρόπον ἤρχισες και πῶς ἐπροχώρησες τόσον;

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ μετὰ παραφορᾶς. — Μήπως και ἐγὼ γνωρίζω τὸ πῶς και διατί; ὦ! θὰ ἐπώλουν εὐχαρίστως τὴν ψυχὴν μου εἰς τὸν διάβολον, διὰ νὰ ἤμην εἰς ἐκ τῶν ὠραίων ἐκείνων ἀρχόντων και εὐπατριδῶν, τοὺς ὁποίους βλέπω αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἀπὸ τὸ παράθυρον τοῦτο εἰσερχομένους εἰς τὸ παλάτιον μετὰ τὸ πτερόν εἰς τὸν πῖλον και τὴν ὑπερηφάνειαν εἰς τὸ μέτωπον. Ναί, εὐχαρίστως θὰ παρεδιδόμην εἰς κόλασιν, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἦτο δυνατόν νὰ διαρρήξω τὸν δουρικὸν ζυγὸν μου, και ὡς αὐτοὶ νὰ πλησιάζω τὴν βασίλισσαν μετὰ ἔνδυμα τιμῆς και οὐχὶ αἰσχούς. Ἀλλ' ὦ φρίκη! νὰ συλλογίζωμαι ὅτι εἶμι τόσον πλησίον αὐτῆς, ἐμπροσθέν της σχεδόν, πρὸ

τῶν ὀφθαλμῶν της, και ἐν τούτοις νὰ μὴν ἤμην δι' αὐτὴν ἄλλο τι εἰμὴ εἰς οὐτιδανὸς λακκαῖος, εἰς ἀκόλουθος, ἐν περιττὸν βάρος τῆς γῆς! ὦ! σύ, θεέ μου παντοδύναμε, λάβε οἶκτον πρὸς ἐμὲ και κατὰ παυσον τὰ βράσανά μου! (*Πλησιάζω πρὸς τὸν Δὸν Καίσαρα*). Ἄ! τὴν ἔνθυμήθην· με φαίνεται νὰ με ἠρώτησες, διατί τὴν ἀγαπῶ τόσον και ἀπὸ πότε ἤρχισεν ὁ ἔρωσ μου. Μίαν ἡμέραν. . . Πλὴν πρὸς τί αἱ τόσαι λεπτομέρειαι; εἶνε ἀληθές, φίλτατε Ζαφαρῆ, ὅτι ἔχεις ἔμφυτον αὐτὴν τὴν μανίαν, αὐτὴν τὴν μωρὰν περιέργειαν, νὰ θέτῃς τὸν ἄλλον εἰς ἀγωνίαν διὰ τῶν ἀπείρων ἐρωτησέων σου. ὦ! τὸ αἷμά μου ἀνάπτει! τὴν ἀγαπῶ περιπαθέστατα, ἐμμένως! τὴν ἀγαπῶ, ἰδοὺ τὸ πᾶν!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Μὴ δὰ τόσον παραφέρεσαι, φίλε μου!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ πίπτων ἐξηνητημένος και ὠχρὸς ἐπὶ τινοσ καθίσματος. — Πῶς ὄχι, ἀφοῦ ὑποφέρω ἀπερίγραπτα μαρτύρια! Πλὴν σύγγνωθι, φίλε Ζαφαρῆ, ἢ μάλλον ἀπελθε, ἀπομακρύνθητι ἀπ' ἐμοῦ· φύγε, ἀδελφέ μου, και ἄφες αὐτὸν τὸν ἄθλιον παράφρονα ὅστις φέρει ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τοῦ δούλου τὰ πάθη ἐνὸς βασιλέως!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ ΡουΪ-Βλάς. — Νὰ φύγω, νὰ ἀπέλθω μακρὰν σου! Ἄ, ὄχι! ἤξευρε, φίλε μου, ὅτι ἐγὼ ὁ ὁποῖος ποτὲ δὲν ἐδοκίμασα τὸ ἱερὸν και θεῖον πῦρ τοῦ ἔρωτος, διότι δὲν ἠγάπησα κανένα ἐπὶ γῆς, ἐγὼ ὁ βωδὸς κώδων ἐκ τοῦ ὁποίου λείπει ἡ γλωσσίς, ὁ ἐπαίτης, ὅστις περιφέρομαι ζητῶν τὸν ἔρωτα δὲν ἠξέυρω ποῦ, και εἰς τὸν ὁποῖον ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἡ τύχη ρίπτει ἐν σκοῦδον, ἐγὼ, καρδία φεῦ! σεθεθεῖσα ἐκ τῆς ὁποίας ἀπέπτη πᾶν αἰσθημα, καταξεσχισμένη προκήρυξις χθεσινοῦ θεάματος, ἐγὼ, ὡς βλέπεις, ἀδελφέ μου, σὲ ζηλεύω ὅσον και ἂν σὲ ἐλεενολογῶ δι' αὐτόν σου τὸν ἔρωτα, ἐκ τοῦ ὁποίου

βλέπω ὑπερπληρωμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὴν καρδίαν σου! . . . Ἄ! Ροῦϊ-Βλάς! . . .

Διὰ τινὰς στιγμὰς ἐπικρατεῖ ἄκρα σιωπή, καὶ οἱ δύο μένουσιν ἀκίνητοι, κρατοῦντες ἀλλήλων τὰς χεῖρας καὶ βλεπόμενοι ἀμοιβαίως, μὲ ἦθος ἔμπλεων φιλίας πλὴν οὐχὶ καὶ ἄμικτον θλίψεως. Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ εἰσέρχεται ὁ Δὸν Σαλούστιος, ὅστις, προχωρῶν μὲ βραδέα βήματα, προσπλάνει καὶ ἐπὶ τῶν δύο βλέμμα ἑταστικὸν χωρὶς αὐτοῖς νὰ τὸν παρατηρήσῃ· κρατεῖ δὲ διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς πῖλον καὶ ξίφος, ἅτινα εἰσερχόμενος ἀποθέτει ἐπὶ ἐδράνου τινός, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας βαλάντιον πλήρες νομισμάτων, τὸ ὁποῖον ρίπτει ἐπὶ τῆς τραπέζης.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ πρὸς τὸν *Δὸν Καίσαρα*. — Ἴδου τὸ ἀργύριον.

Εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Δὸν Σαλουστίου, ὁ 'Ροῦϊ-Βλάς ἀνεγείρεται ὡς ἐμβρόντητος καὶ ἀποσύρεται ὄρθιος μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τεταπεινωμένους καὶ μὲ σχῆμα ἐμφαίνον σέβας.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ καθ' ἑαυτὸν, ὑποβλέπων τὸν *Δὸν Σαλούστιον*. — Χοῦμ! ὁ διάβολος νὰ μὲ πάρῃ αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ἂν ἡ κατηφὴς πλὴν πονηρὰ αὐτῆ φυσιογνωμία δὲν ἠκροάζετο ἔξω ἀπὸ ἐκείνην ἐκεῖ τὴν θύραν. Πλὴν τί με μέλει νὰ ψιλοξετάζω τόσον λεπτὰ καὶ ἀσημαντὰ πράγματα! (*Υψηλοφῶνως πρὸς τὸν Δὸν Σαλούστιον*.) Δὸν Σαλούστιε, εὐχαριστῶ! σὲ εἶμαι διὰ βίου εὐγνώμων.

Ἀνοίγει τὸ βαλάντιον, τὸ κενώνει ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ συναίει περιχαρῶς τὰ χρυσᾶ δοκᾶτα, ἅπερ τακτοποιεῖ κατὰ στήλας ἐπὶ τοῦ βελουδίνου καλύμματος τῆς τραπέζης. Ἐνῶ δὲ αὐτὸς καταγίνεται εἰς τὸ νὰ τὰ μετρήσῃ, ὁ Δὸν Σαλούστιος διευθύνεται πρὸς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης, μεταστρεφόμενος κάποτε καὶ παρατηρῶν μήπως ἐπιούρει τὴν προσοχὴν τοῦ Δὸν Καίσαρος, ἀνοίγει τὴν πρὸς τὰ δεξιὰ μικρὰν θύραν, καὶ εἰς ἓν νεῦμά του ἐξέρχονται τρεῖς χωροφύλακες μελανοφοροῦντες καὶ ὠπλισμένοι μὲ ξίφη, εἰς τοὺς ὁποίους δεικνύει μυστηριωδῶς τὸν Δὸν Καίσαρα. Ὁ 'Ροῦϊ-Βλάς ἵσταται ἀκίνητος καὶ ὄρθιος πλησίον τῆς τραπέζης ὡς ἀγαλμα, βεμβάζων καὶ χωρὶς τίποτε νὰ βλέπῃ οὔτε νὰ ἀκούῃ.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ κρυφίως πρὸς τοὺς *χωροφύλακας*. — Βλέπετε αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ὅστις μετρᾷ ἐπὶ τῆς τραπέζης ἐκεῖνα ἐκεῖ τὰ νομίσματα; εὐθὺς ἅμα ἐξέλθη ἀπὸ ἐδῶ, θέλετε τὸν ἀκολουθήσει παρὰ πόδας μὲ σιωπὴν, ἀκολούθως θέλετε τὸν συλλάβει χωρὶς κρότον, καὶ διὰ τοῦ συντομωτέρου δρόμου θέλετε τὸν ἀποβιβάσει εἰς τὴν Δελίαν. (*Ἐγχειρίζων εἰς αὐτοὺς ἔγγραφόν τι φέρον σφραγίδας*.) Ἴδου τὸ ἔνταλμα τῆς συλλήψεως τοῦ γεγραμμένου ὑπ' ἐμοῦ. Τέλος, χωρὶς νὰ δώσετε ἀκρόασιν εἰς τὰ χιμαιρικὰ παράπονά του καὶ τὰς διαμαρτυρήσεις του, θέλετε τὸν πωλήσει ἅμα ἀνοιχθῆτε πρὸς τὸ πέλαιος εἰς τοὺς Ἀφρικανοὺς πειρατὰς. Σᾶς ἔχω χίλια δοκᾶτα ἀμοιβήν, ἂν ἐκτελέσητε τὸ ἔργον μὲ ὅσον τὸ δυνατὸν μεγαλητέραν ταχύτητα καὶ ἐπιτυχίαν.

Οἱ τρεῖς χωροφύλακες ἐξέρχονται μετὰ βαθείας ὑποκλίσεως.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ παύσας τοῦ νὰ τακτοποιῇ καὶ νὰ μετρήσῃ τὰ δοκᾶτα. — Δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον πλέον εὐχάριστον καὶ πλέον διασκεδαστικὸν πρᾶγμα, παρὰ νὰ μετρήσῃ τις χρήματα ἀνήκοντα εἰς αὐτὸν καὶ νὰ τὰ διαθέτῃ κατ' ἀρέσκειαν. (*Χωρίζων αὐτὰ εἰς δύο ἴσας μερίδας καὶ στρεφόμενος πρὸς τὸν 'Ροῦϊ-Βλάς*.) Ἄδελφέ μου, ἴδου τὸ μερίδιόν σου.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Πῶς!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ δεικνύων εἰς αὐτὸν *μίαν ἐκ τῶν δύο στηλῶν τοῦ χρυσοῦ*. — Πλησίασε, λάβε αὐτὰ καὶ ἔσθ' ἐλεύθερος διὰ παντός.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ ὅστις τοὺς θεωρεῖ ἐκ τοῦ βάθους τοῦ θεάτρου, καθ' ἑαυτὸν. — Διάβολε!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ κινῶν τὴν κεφαλὴν ὡς σημεῖον ἀρνήσεως. — Ὅχι, Δὸν Καίσαρ, τὴν καρδίαν του πρέπει νὰ ἔγῃ τις ἐλευθέραν καὶ ὄχι τὸ σῶμά του· ναι, ἡ τύχη μου μὲ κρατεῖ ἐδῶ δέσμιον καὶ πρέπει νὰ μείνω.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καλά λοιπόν, ἀκολούθησον τὴν φαντασίαν σου· ἐν ἐκ τῶν δύο, ἢ σὺ εἶσαι τρελλὸς ἢ ἐγὼ γνωστικός, φίλε μου! τοῦτο πλέον ὁ Θεὸς τὸ γνωρίζει.

Συνάξει βιαίως τὸ χρυσίον καὶ τὸ ρίπτει εἰς τὸ βαλάντιον, ὅπερ ἀποθέτει εἰς τὸ θυλάκιόν του.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ καθ' ἑαυτόν, εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου πίντοσε καὶ παρατηρῶν αὐτούς. — Σχεδὸν τὸ αὐτὸ ἦθος, τὸ αὐτὸ πρόσωπον, ἢ αὐτὴ φυσιογνωμία.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ πρὸς τὸν Ροῦϊ-Βλάς. — Λοιπόν, ἔχε ὑγείαν!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Τὴν χεῖρά σου.

Σφίγγουν τὰς χεῖρας των καὶ ἀσπάζονται ἀλλήλους. Ὁ Δὸν Καῖσαρ ἔέρχεται χωρὶς νὰ παρατηρήσῃ τὸν Δὸν Σαλούστιον, κρυθέντα ὀπισθεν μιᾶς θύρας.

Σ Κ Η Ν Η Δ'.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ, ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ροῦϊ-Βλάς!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ μεταστρεφόμενος μετὰ ταραχῆς. — Ἐξοχώτατε!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Δὲν μὲ εἶπες, ἂν σήμερον τὸ πρωὶ τὴν ὄραν καθ' ἣν ἦλθες ἐδῶ εἶχεν ἀκόμη φέξει.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ὄχι ἀκόμη, ἔξοχώτατε. Ἐδῶσα εἰς τὸν θυρωρὸν χωρὶς νὰ προφέρω οὐδὲ λέξιν τὸ εἰσιτήριο τὸ ὁποῖον μοὶ ἐχορηγήσατε, καὶ ἐπειτα ἀνέβην.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Καὶ ἐφόρεις μανδύαν;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Μάλιστα, ἔξοχώτατε.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Καὶ οὕτω λοιπόν, εἶσαι βέ-

βαιος ὅτι κάνεις ἀκόμη ἐκ τῶν τοῦ παλατίου δὲν σὲ παρατήρησε φέροντα τὴν στολὴν τῶν ἀκολούθων;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Κάνεις, ἐκτὸς τοῦ ἀνθρώπου ὅστις πρὸ ὀλίγου ἦτον ἐδῶ.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ δεικνύων διὰ τῆς χειρὸς τὴν θύραν δι' ἣς ἐξῆλθεν ὁ Δὸν Καῖσαρ. — Πολλὸ καλὰ πήγαινε τώρα νὰ κλειδώσῃς αὐτὴν τὴν θύραν, καὶ ἐκδύθητι ἀμέσως αὐτὸ τὸ φόρεμά σου. (Ὁ Ροῦϊ-Βλάς ὑπακούει, εἶτα ἀποδύεται τὴν ἐφεσρίδα του καὶ τὴν ρίπτει ἐπὶ θραυρίου τιτύς.) Μὲ φαίνεται ὅτι ἔχεις ἀρκετὰ καλὸν γραφικὸν χαρακτῆρα· ἐτοιμάσθητι νὰ γράψῃς. (Κάμνει σημεῖον εἰς τὸν Ροῦϊ-Βλάς νὰ καθήσῃ παρὰ τὴν τράπεζαν, ἐφ' ἣς εἶρε χαρτίον καὶ κορδύλια, καὶ αὐτὸς ὑπακούει.) Σήμερον θέλεις μὲ χρησιμεύσει ὡς μυστικοσύμβουλος. Καὶ πρῶτον, ἔχεις νὰ γράψῃς ἐν ἐρωτικῶν γραμμῶν—βλέπεις ὅτι τίποτε δὲν σὲ κρύπτω,—διὰ τὴν βασίλισσαν τοῦ ἐρωτός μου, τὴν Δόναν Πραξιδικην, τὸν ἄγγελον τοῦτον τὸν δραπετεύσαντα ἐκ τοῦ παρελθούσης. Γράψε ὡς σὲ ὑπαγορεύω: « Μέγας κίνδυνος ἐπί- » κειται κατὰ τῆς κεφαλῆς μου, καὶ μόνη ἡ κυρία τῆς » καρδίας μου δύναται νὰ καταπραύνη τὴν ἐπαπειλού- » σάν με καταιγίδα, ἐρχομένη ἀπόψε ἀφεύκτως εἰς τὸν » οἶκόν μου πρὸς συνάντησίν μου· ἄλλως, εἶμαι χαμένος! » Τὴν ζωὴν μου, τὸ λογικόν μου, τὸν νοῦν καὶ τὴν » καρδίαν μου, τὰ πάντα τολμῶ νὰ θέσω εἰς τοὺς πό- » δας τῆς βασιλείσεως καὶ Κυρίας μου, οὗς καταφιλῶ.— (Διακόπεται καὶ γελᾷ.) Μέγας κίνδυνος! ἡ ἐκφρασις πραγματικῶς δὲν εἶνε ἀνίσχυρος, ἀλλ' ἱκανὴ νὰ τὴν ἐλκυσῇ τὸ ταχύτερον πλησίον μου· ἢ πείρα μὲ ἐδίδαξεν ὅτι αἱ γυναῖκες συνήθως ἀγαποῦν νὰ σώζουν ἐκείνον ὅστις τὰς καταστρέφει. — Ἐξακολουθεῖ: « Δύνασθε νὰ εἰσέλ- » θητε τὴν νύκτα εἰς τὸ οἶκημα τοῦ δούλου σας ἀπα- » ρατήρητος ἀπὸ τὸ ὀπισθεν τῆς μεγάλης εἰσόδου πα-

» ραπύλιον' πιστός ὑπηρέτης μου θέλει σῆς ἀνοίξει καὶ
» σῆς ὁδηγήσει. » — Εἰς τὴν τιμὴν μου, ἔγεινε μίξ ἐ-
πιστολὴ ἀξιόλογος. — Ἄ! ὑπόγραψον.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Μὲ τὸ ἰδικόν σας ὄνομα, ἔξοχώ-
τατε;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ὁχι, γράψε ἀπλῶς *Καίσαρ*·
τοῦτο εἶνε τὸ πλαστόν μου ὄνομα.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ἀποῦ ἐξετέλεσε τὸ προσταχθέν. — Ἄλλ'
ἢ Κυρία δὲν θὰ ἠμπορέσῃ νὰ ἐννοήσῃ ποῖος εἶνε ὁ
γράφων.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἄρκει μόνον ἡ σφραγὶς πρὸς
τοῦτο συχνότατα γράφω κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Ἀπόψε
λοιπόν, Ρούϊ-Βλάς, ἀναχωρῶ ὡς γνωρίζεις, καὶ σὲ ἀφί-
νω ἐδῶ εἰς τὴν θέσιν μου ἔχω περὶ σοῦ μεγάλα σχέδια,
καὶ ἡ κατάστασίς σου ἐντὸς ὀλίγου θέλει μεταβληθῆ,
πλὴν εἶνε ἀνάγκη ἀπόλυτος πρῶτον νὰ μὲ προσφέρῃς
τυφλὴν ὑπακοὴν καθ' ὅλα. Ἐπειδὴ παρατηρῶ εἰς τὸ ἄ-
τομόν σου ἀρκετὰ πρότεράματα καὶ βλέπω ἐν σοὶ θε-
ράποντα διακριτικόν, πιστὸν καὶ ἀφωσιωμένον. . .

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ὑποκλινόμενος. — Ἡ ἄμετρος ἀγαθω-
σύνη τῆς ἔξοχότητός σας μὲ φέρει εἰς ἀπορίαν λόγων!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἐπιθυμῶ διὰ τοῦτο νὰ αὐ-
ξήσω τὴν τύχην σου.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ δεικνύων τὸ γραμματίον τὸ ὁποῖον ἔ-
γράψε. — Καὶ εἰς ποῖον πρόσωπον πρέπει νὰ διευθύνω
τὴν ἐπιστολήν;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἄφες αὐτὴν τὴν φροντίδα εἰς
ἐμέ. (*Πλησιάζων πρὸς τὸν Ρούϊ-Βλάς μὲ ἦθος ἐμπι-
στευτικόν.*) Γνώριζε, ὅτι ἐπιθυμῶ διακαῶς τὴν εὐδαι-
μονίαν σου. (*Μετὰ μικρὰν σιωπὴν κάμνει νεῦμα εἰς
τὸν Ρούϊ-Βλάς νὰ ξανακαθίσῃ παρὰ τὴν τράπεζαν.*)
Γράψε: « Ἐγώ, Ρούϊ-Βλάς, ἀκόλουθος τοῦ ἔξοχωτάτου
» Μαρκεσίου Δὲ Φινλάς, ὑπόσχομαι, κατὰ πάσαν περί-

» στασιν εἴτε μυστικὴν εἴτε δημοσίαν, νὰ τῷ εἶμαι ἀ-
» φωσιωμένος, καὶ νὰ τὸν δουλεύσω ὡς καλὸς ὑπηρε-
» της ». Ἦώρα ὑπόγραφέ το' ὄες καὶ τὴν ἡμερομηνίαν.
(*Ὁ Ρούϊ-Βλάς ὑπακοῦει μηχανικῶς.*) Καλά, δὲς μὲ
το. (*Λαμβάνει τὸ ἔγγραφο, τὸ διπλώνει καὶ τὸ θέτει
μετὰ τῆς ἐπιστολῆς ἐντὸς τοῦ χαρτοφυλακίου του.*)
Εἶχα φέρει μαζὴ μου ἐν ξίφος. Ἄ! ἰδοῦ το, τὸ ἄφησα
ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ καθίσματος. (*Ἦπάγει πρὸς τὸ καθίσμα
καὶ λαμβάνει τὸ ξίφος.*) Ὁ ζωστήρ εἶνε ἐξ ὀλοσηρικοῦ
χρυσοκεντήτου καὶ πεποικιλμένου κατὰ τὸν ὠραιότερον
τρόπον ἔγγισέ τον, Ρούϊ-Βλάς· πῶς σὲ φαίνεται αὐτὸ τὸ
κέντημα; παρατήρησε ὁποῖον εὐγενὲς τῶντι ὄπλον' ἡ
λαβὴ του εἶνε ἔργον τοῦ περιφήμου τορευτοῦ Γίλλη,
ὅστις ἠξέυρει, κατασκευάζων τὸ σφαίρωμα τῆς λαβίδος
κατὰ τὴν θέλησιν τῶν ὠραίων Κυριῶν, νὰ θέτῃ παρ' αὐ-
τὸ μικρὸν κιβώτιον πλήρες ἀρωμάτων. (*Περισφίγγων
τὸν ζωστήρα εἰς τὴν ὄσφιν τοῦ Ρούϊ-Βλάς.*) Φόρεσέ
το διὰ μίαν στιγμὴν, ἐπιθυμῶ νὰ ἰδῶ ὁποῖον ἀποτελε-
σμα θὰ ἐπιφέρῃ ἐπὶ σέ. . . Ἄ! σὺ τῶντι ἔχεις ἦθος αὐ-
τόχημα ἀρχοντικόν! (*Ἀχροαζόμενος.*) Ακοῦω κρότον
βημάτων. . . Ναί, ὅσονόπως πλησιάζει ἡ ὥρα καθ' ἣν
ἡ βασίλισσα διέρχεται ἐντεῦθεν. Πρόσεξε, Ρούϊ-Βλάς, νὰ
μὴ ψεύσῃς τὰς προσδοκίας μου· τοῦντεῦθεν θὰ ἦσαι ἄλλος
ἐγώ! — ἴ! ἰδοῦ καὶ ὁ Μαρκεσίου Δὲλ Βάστας!

Ἡ θύρα τοῦ βήθους ἡ φέρουσα πρὸς τὴν στοὰν ἀνοίγεται. Ὁ Δὸν Σαλου-
στιος ἀποσπᾷ βιαίως τὸν μανδύκα του καὶ τὸν ρίπτει ἐπὶ τῶν ὤμων
τοῦ Ρούϊ-Βλάς, καθ' ἣν στιγμὴν ἐμφανίζεται ὁ Μαρκεσίου Δὲλ
Βάστας. Εἶτα προχωρεῖ κατ' εὐθείαν πρὸς τὸν Μαρκεσίον,
οὖρον κατόπιν του τὸν Ρούϊ-Βλάς, ὅπως διόλου ἐκπληκτοῦ
καὶ ἐστατικόν.

Σ Κ Η Ν Η Ε'.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ, ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ, Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕΛ
ΒΑΣΤΑΣ. *Εἶτα* Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΣΑΝΤΑ-ΚΡΟΥΖ,
κατόπι Ο ΚΟΜΗΣ Δ'ΑΛΒΑΣ *καὶ ἀκολουθῶς*
ΟΔΗ Η ΑΥΑΗ.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *πρὸς τὸν Μαρκέσιον Δελ Βά-*
σταν. — Εὐδοκήσατε, Ἐκλαμπρότατε Μαρκέσιε, νὰ σᾶς
παρουσιάσω τὸν ἐξ'ἀδελφόν μου Δὸν Καίσαρα Δὲ Βαζζάν,
Κόμητα τῆς παρὰ τὸ Βελακλαζζάρ Γαρόφας.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ *καθ' ἑαυτόν.* — Οὐρανέ!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *κρυφίως πρὸς τὸν ΡουΪ-Βλάς.*—
Σιωπή!

Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕΛ ΒΑΣΤΑΣ *χαιρετῶν τὸν ΡουΪ-*
Βλάς. — Κύριε, . . . ἔχω μεγάλην εὐχαρίστησιν. . .

*Λαμβάνει τὴν χεῖρά του, τὴν ὅποιαν τῷ ἀφίνει ὁ ΡουΪ-Βλάς μετὰ
δυσκολίας.*

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *κρυφίως πρὸς τὸν ΡουΪ-Βλάς.*
— Ἄφες τὴν χεῖρά σου! ἀντιχαιρέτησον!
Ὁ ΡουΪ-Βλάς χαιρετᾷ τὸν Μαρκέσιον.

Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕΛ ΒΑΣΤΑΣ *πρὸς τὸν ΡουΪ-Βλάς.*
— Ἠγάπων πολὺ τὴν Κυρίαν μητέρα σας, φίλτατέ μου
Κόμη. (*Κρυφίως πρὸς τὸν Δὸν Σαλούστιον, δεικνύων
αὐτῷ τὸν ΡουΪ-Βλάς.*) — Πόσον παρήλλαξε! πιστεύ-
σατέ με, μόλις καὶ μετὰ βίας τὸν ἐγνώρισα.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *κρυφίως πρὸς τὸν Μαρκέσιον.*—
Δέκα ἔτη ἀπουσίας δὲν εἶνε ὀλίγα, Μαρκέσιε.

Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕΛ ΒΑΣΤΑΣ *κρυφίως.*— Τφόντι, ἔ-
χετε δίκαιον!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *κτυπῶν ἐπὶ τοῦ ὄμου τοῦ ΡουΪ-*
Βλάς. — Ἴδού λοιπόν, τὸν ἀπηλάσσαμεν τέλος πάντων.
Τὸν ἐνθυμεῖσθε, Μαρκέσιε, ἔταν ἤτο νέος; Ὡ! ὅποιον
ἐλευθέριον μειράκιον! πῶς ἐσκόρπιζε τὰ σκουδά του ἀ-
φριδῶς! Κάθε ἐσπέραν εἶχαμεν χοροὺς καὶ διασκεδάσεις
εἰς τὴν λίμνην τοῦ Ἀπόλλωνος, ὅπου περὶ τὰ ἑκατὸν
μουσικὰ ὄργανα ἐτάραττον τὴν γαλήνην τοῦ ὕδατος.
Κάθε δὲ στιγμὴν δὲν μᾶς ἔλειπαν συναναστροφαί, προ-
σωπίδες, μουσικαὶ συμφωνίαι, εὐωχίαι καὶ ἑορταὶ ἐκ-
πληττουσαὶ τὴν Μαδρίτην μετὰ τὰς ἀπρόοπτοὺς ἐμφανί-
σεις των, τὸσον, ὥστε εἰς διάστημα τριῶν ἐτῶν δὲν τῷ
ἔμεινεν οὔτε ἐν σκουδῶν. Ὅποιος ἄσωτος υἱὸς τφόντι,
κατασπαταλήσας τὴν πατρικὴν του περιουσίαν εἰς τὸν
ἄερα, καὶ ἀναγκασθεὶς νὰ παραιτήσῃ καὶ γονεῖς καὶ πα-
τρίδα! Τώρα δέ, μᾶς ἦλθε πάλιν ἐκ τῶν Ἰνδιῶν μετὰ τὸ
ἐσχάτως φθάσαν Μεξικανικὸν πλοῖον.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ *συγχεχυμέτος.* — Ἐξοχώτατε! . . .

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *περιχαρῶς.* — Ὀνόμασόν με μάλ-
λον ἐξ'ἀδελφον, καθὼς καὶ εἴμεθα. Οἱ Βαζζάν φημίζονται
ὡς οἱ μᾶλλον φιλελεύθεροι εὐπατρίδα, καθὼς ἔχοντες
πρόγονον τὸν Ἰνιγκιᾶζ Δ' Ἰβίτσα, ὁ ἐγγονος τοῦ ὁποίου
Πέτρος Δὲ Βαζζάν ἐνυμφεύθη τὴν Μαριάνναν Δὲ Γόρ, καὶ
ἐξ αὐτῆς ἔσχε τὸν Ἰωάννην, ὅστις ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ
Δὸν Φιλίππου ἐχρημάτισεν ἀρχιναύαρχος εἰς τὸν ὠκεα-
νόν. Οὗτος πάλιν ἐγέννησε δύο υἱούς, δύο λέοντας, οἵτι-
νες ἐπὶ τοῦ ἀρχαίου γενεαλογικοῦ μας δένδρου ἐνεκέν-
τρισαν δύο λαμπρὰ ἐμβλήματα· οὗτοι δὲ εἶνε ὁ εἰς ἐγώ.
Ὁ Μαρκέσιος Δὲ Φινλάς, καὶ ὁ ἕτερος σύ, Κόμη τῆς Γα-
ρόφας. Καίτοι δὲ κατάγεσαι ἐξ Ἀραγωνίας καὶ ἐγὼ ἐκ
τῆς Πορτογαλλίας, οὐχ ἤττον ὅμως εἴμεθα ἰσοβάθυμοι,
διότι ὁ κλάδος σου εἶνε ἐπίσης ὕψηλός ὡς ὁ ἰδικός μου·
εἶμαι ὁ καρπὸς τοῦ ἑνός, καὶ σύ, Δὸν Καίσαρ, τὸ ἄν-
θος τοῦ ἑτέρου.

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ καθ' ἑαυτὸν. — Τί νὰ σημαίνουν αὐτὰ ἄρα γε:

Καθ' ἂν σιγμὴν ὁ Δὸν Σαλούστιος ὀμιλεῖ, ὁ Μαρκεσίος Δὲ Σάντα-Κροῦζ Ἄν Αἰθάρας Δὲ Βαζάν-ι-Βεναβίδας, γέρον με λευκὸν μύστακα καὶ μὲ μεγάλαν φανάκην, πλησιάζει πρὸς αὐτούς.

Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΣΑΝΤΑ-ΚΡΟΥΖ πρὸς τὸν Δὸν Σαλούστιον. — Τὰ λεγόμενά σου εἶνε πολὺ ὀρθά· πλὴν μὴ λησμονῆς ὅτι, ἂν ἦνε ἰδικός σου ἐξάδελφος εἶνε καὶ ἰδικός μου.

Αὐτὸν ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἀγαθὴ τύχη, Μαρκέσιε, τοῦτο εἶνε ἀληθέστατον, διότι καὶ οἱ δύο ἔχομεν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν καταγωγὴν. Λοιπὸν, Κύριε Δὲ Σάντα-Κροῦζ, σὰς παρουσιάζω τὸν ἐξάδελφόν μας Δὸν Καίσαρα.

Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΣΑΝΤΑ-ΚΡΟΥΖ. — Πλὴν, μὲ φαίνεται νὰ μὴν ὁμοιάζῃ ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἔχομεν ὡς ἀποθαμμένον.

Αὐτὸν ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἐξ ἐναντίας, εἶνε ὅπως διόλου ὁ αὐτός.

Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΣΑΝΤΑ-ΚΡΟΥΖ. — Καὶ πόθεν μὲς ἔρχεται;

Αὐτὸν ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἀπὸ τὰς Ἰνδίας.

Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΣΑΝΤΑ-ΚΡΟΥΖ περιεργαζόμενος τὸν 'ΡουΪ-Βλάς. — Τωόντι!

Αὐτὸν ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Τὸν ἐγνωρίσατε λοιπὸν τώρα;

Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΣΑΝΤΑ-ΚΡΟΥΖ. — Ἀναμφιβόλως, ἀφοῦ ἐγεννήθη εἰς τὰς χεῖράς μου.

Αὐτὸν ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ κρυφίως πρὸς τὸν 'ΡουΪ Βλάς. — Αὐτὸς ὁ πτωχὸς Μαρκεσίος εἶνε τυφλὸς καὶ προσπαθεῖ νὰ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶνε. Στοιχηματίζω ὅτι, μόνον καὶ μόνον θέλων νὰ δείξῃ ὅτι ἔχει καλοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ μνημονικόν, ἐπροσποιήθη ὅτι σὲ ἐγνώρισε. Βλέπεις ὁποῖου εἶδους ὄντα εἶνε αὐτοὶ οἱ Αὐλικοί;

Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΣΑΝΤΑ-ΚΡΟΥΖ τεινὼν τὴν χεῖρα πρὸς τὸν 'ΡουΪ-Βλάς. — Τὴν χεῖρά σου, ἐξάδελφε. ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ ὑποκλιόμενος. — Ἐκλαμπρότατε!

Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΣΑΝΤΑ-ΚΡΟΥΖ κρυφίως πρὸς τὸν Δὸν Σαλούστιον, δεικνύων τὸν 'ΡουΪ-Βλάς. — Σὰς βεβαιῶ ὅτι εἶνε τὸ πανομοιότυπον τῆς μητρὸς του· πόσον εἶνε ὠραῖος! (Πρὸς τὸν 'ΡουΪ-Βλάς). Ἡ χαρὰ μου διότι σὰς ἐπαναβλέπω, φίλτατέ μοι Κύριε, εἶνε ἄμετρος.

Αὐτὸν ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ κρυφίως πρὸς τοὺς δύο Μαρκεσίους λαμβάνων αὐτοὺς κατὰ μέρος. — Ἄνεδέχθη, Κύριοι, νὰ πληρώσω τὰ χρέη του, σεῖς δὲ ἐλπίζω ὅτι δύνασθε νὰ τῷ φανῆτε χρήσιμοι ὡς ἐκ τοῦ βαθμοῦ σας. Ἄν αὐτὴν τὴν στιγμὴν λοιπὸν ἀμμία ὑπηρεσία τῆς Αὐλῆς χηρεύῃ ἢ παρὰ τῇ Αὐτοῦ Μεγαλειότητι ἢ παρὰ τῇ βασιλίσση. . . .

Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΣΑΝΤΑ-ΚΡΟΥΖ χαμηλοφώνως. — Ἐνας τόσον χεῖρις νέος δύναται νὰ προσδεύῃ μεγάλως! ὦ! ἀξίζει τωόντι τὸν κόπον νὰ σκεφθῇ τις περὶ αὐτοῦ, ἀφοῦ μάλιστα κατάγεται ἀπὸ μίαν τόσον λαμπρὴν οἰκογένειαν.

Αὐτὸν ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ὅπωςδὴποτε, ὑμεῖς χεῖριτε τὴν πᾶσαν ὑπόληψιν εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Κασιλικῆς· σὰς τὸν ἀφιερῶναι λοιπὸν. (Ἐγκαταλείπει τοὺς δύο Μαρκεσίους καὶ ἀπευθύνεται πρὸς ἄλλους ἀρχοντας, πρὸς οὓς παρουσιάζει ἀλλοιολοιδιὰ τὸν 'ΡουΪ-Βλάς· μεταξὺ δὲ αὐτῶν διακρίνεται ὁ Κύριος Δ' Αἰθάρας, πολυτελέστατα ἐστολισμένος, εἰς δὴν ἐπὶ τέλους παρουσιάζει τὸν 'ΡουΪ-Βλάς.) Εἰς ἐξάδελφός μου, Ἐκλαμπρότατε ὁ Δὸν Καίσαρ, Κύριε τῆς Γαρόφας.

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ καθ' ἑαυτὸν. — Θεέ μου! ὄνειρον νὰ ἦνε τοῦτο ἄρα γε;

Ὅμοι οἱ ἀρχοντες ἐξακολουθεῖν νὰ ἀνταλλάττωσι φιλοφρονήσεις μετὰ τοῦ 'ΡουΪ-Βλάς, μείναντες ὅπως διόλου ἐκστατικοί.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ πρὸς τὸν Κόμητα 'Ριβαγόρζαν.
— Παρευρέθητε χθές, Κόμη, εἰς τὸν χορὸν τῆς Ἀτ-
λάντης; ἡ Λινδαμίρα ἐχόρευσε μετ' ἐξαισίας τῶντι χά-
ριτος καὶ κατεμάγευσεν ὅλους μας. (Περιεργαζόμενος με-
τὰ θαυμασμόν τὸ ἐσωκάρδιον τοῦ Κόμητος Δ' Αἰβ.)
ὦ! τί ὠραῖον ὅπου εἶνε τὸ ἐσωκάρδιόν σας, Κόμη!

Ο ΚΟΜΗΣ Δ' ΑΛΒΑΣ. — Ἄ! εἶχα ἐν ἄλλο ἀσυγκρί-
τως ὠραϊότερον, ὅλον ἐκ βοδοχοροῦ ὀλοσηρικῶν μὲ χρυ-
σὰ κεντήματα, πλὴν μὲ τὸ ἔκλεψεν ὁ Θεοκατάρατος
Ζοζέ-Μάρις!

Εἰς ΚΑΗΤΗΡ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ ἐκ τοῦ βήθους τοῦ Σε-
άτρου. — Ἡ Μεγαλειοτάτη βασίλισσα πλησιάζει· λά-
βετε τὰς θέσεις σας, Ἄρχοντες!

Αἱ μεγάλαὶ αὐλαῖαι τοῦ βελωτοῦ διαφράγματος ἀνοίγονται, καὶ οἱ ἄρ-
χοντες παρατάσσονται κλιμακῶν παρὰ τὴν θύραν, ἡ δὲ φρουρὰ
σχηματίζει τὴν γραμμὴν τῆς. Ὁ 'ΡουΪ-Βλάς κατασυγχισμέ-
νως καὶ ἐκτὸς ἑαυτοῦ ἔρχεται εἰς τὰ ἔμπροσθεν τοῦ Σεά-
τρου, ὡς θέλων τρόπον τινὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν συν-
άντησιν. Ὁ Δὸν Σαλούστιος τὸν ἀκολουθεῖ.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ χαμηλοφώνως πρὸς τὸν 'ΡουΪ-
Βλάς. — Καὶ οὕτω λοιπὸν ἀνέχεσαι, καθόσον αὐξάνει ἡ
τύχη σου σὺ νὰ σμικρύνῃς τὸ πνεῦμά σου; Ἄ! 'ΡουΪ-
Βλάς, πρόσσεχε! Ἐντὸς ὀλίγου ἐγὼ ἀφίνω τὴν Μαδρίτην·
τὸ παρὰ τὴν γέφυραν μικρὸν μου οἶκημα ὅπου μέχρι
τουδε διέμενες σὲ τὸ παραχωρῶ ὁμοῦ μὲ τοὺς βωδούς
ὑπερέτας, ἀφοῦ κρατήσω μόνον τινὰς ἐκ τῶν κρυφίων
θαλάμων διὰ τὸν ἑαυτὸν μου. Πάντοτε θὰ δέχεσαι νεω-
τέρας μου διαταγὰς, πλὴν πρόσσεξε νὰ ἐκτελῆς τὰς θε-
λήσεις μου, καθὼς καὶ ἐγὼ δὲν θέλω παύσει καταγινό-
μενος εἰς βελτίωσιν τῆς τύχης σου. Εἰσελθε ἀφόβως εἰς
τὴν Αὐλὴν, διότι ἀρμοδιωτέραν περιστάσιν ἀπὸ αὐτὴν
εἶνε ἀδύνατον νὰ ἐπιτύχῃς· ἡ Αὐλὴ εἶνε τόπος, εἰς ἣν

πρέπει νὰ εἰσέρχεται τις χωρὶς νὰ βλέπῃ. Εἰσελθε λοι-
πὸν εἰς αὐτὴν μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς δεδεμένους, πλὴν πε-
ριπάτει ὀφθαλμῶς, διότι ἐγὼ θὰ ἐπαγρυπνῶ πάντοτε
ἐπὶ σέ, φίλτατε, καὶ θὰ βλέπω ἀντὶ σοῦ.

Νέαι εὐπατρίδαι καὶ στρατιωτικοὶ φαίνονται εἰς τὸ βήθος τοῦ θεάτρου.

Ο ΚΑΗΤΗΡ μεγαλοφώνως. — Ἡ βασίλισσα.
ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ καθ' ἑαυτὸν. — Ἡ βασίλισσα! ... Ἄ! ...

Εἰσέρχεται ἡ βασίλισσα ἐνδεδυμένη μεγαλοπρεπῶς καὶ βαδίζουσα με-
ταξὺ κύκλου ἐκ δεσποινῶν, ἀμφιπόλων καὶ ἀκολουθῶν λαμπροενδεδυμέ-
νων, ὑπὸ αὐλαῖαν ἐκ κοκκινοθαφῶς χρυσοκεντήτου καὶ κροσσωτοῦ βι-
λίδου, βασταζομένην κατὰ τὰς τέσσαρας γωνίας ὑπὸ τεσσάρων εὐπα-
τρίδων τῆς βασιλικῆς συνοδῆς ἀσκεπῶν. Ὁ 'ΡουΪ-Βλάς τὴν ἀνεῖξει· πι-
ρίσθος, ὡς ἀπορροφηθεὶς τρόπον τινὰ ὑπὸ τοῦ ἀκτινοβολοῦντος τούτου
φαντάσματος. Ὅλοι οἱ μεγάλοι ἄρχοντες τῆς Ἰσπανίας καλύπτονται μὲ
τοὺς πῆλους των εἰς τὴν προσέγγισιν τῆς βασίλισσας, ὃ δὲ Δὸν Σαλού-
στιος τρέχει βιαίως πρὸς τὸ θρανίον, εἰς ὃ εἶχεν ἀφήσει τὸν πῆλον, καὶ
τὸν φέρει πρὸς τὸν 'ΡουΪ-Βλάς.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ πρὸς τὸν 'ΡουΪ-Βλάς, θέτων τὸν
πῆλον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. — Ὅποια σκοτοδυνίασις σὲ
κατακυριεύει; Καλύφθητι λοιπὸν, Δὸν Καῖσαρ! λησμο-
νεὺς ὅτι εἶσαι ἄρχων τῆς Ἰσπανίας;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ὀλοστοιχῶς, καὶ χαμηλοφώνως πρὸς
τὸν Δὸν Σαλούστιον. — Καὶ τί με διατάττετε, Βεζο-
χώτατε, νὰ πράξω εὐθὺς ἐκ προουμιῶν;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ δεικνύων εἰς αὐτὸν τὴν βασι-
λισσαν, διερχομένην βραδέως τὴν στοάαν. — Νὰ προσ-
παθήσῃς μὲ κάθε τρόπον νὰ ἀρέσῃς εἰς αὐτὴν τὴν γυ-
ναῖκα.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΤΗΣ ΙΣΠΑΝΙΑΣ.

Λίθουσα συζητινοῦσα μετὸν νυκτικὸν θάλακρον τῆς βασιλείας. Ἀριστερόθεν, μικρὰ θύρα ἀνοιγομένη πρὸς τὸν θάλακρον τοῦτον. Δεξιόθεν, κατὰ τὴν γωνίαν τοῦ τοίχου, ἑτέρα θύρα ἄνοιξα πρὸς τοὺς ἐξωτερικοὺς διαδρόμους τοῦ παλατίου. Πρὸς τὸ βάθος, μεγάλη παράθυρα ἀνοικτά· ἐν τῷ μέσῳ, μεγάλη ὠσειδῆς τράπεζα, καὶ περὶ αὐτήν, καθίσματα καὶ ἀνακλιτήρια. Εἰς τινὰ γωνίαν τῆς αἰθούσης, ἴσται ἐριθόμενον ἐπὶ τοῦ τοίχου ὀλόσωμον τὸ ἄγαλμα τοῦ βασιλέως Καρόλου τοῦ Β', εἰς δὲ τὸ ἀντίθετον μέρος, ἀγαλμάτιον τῆς Παρθένου πλουσίας κεκοσμημένον, πρὸς τὴν βᾶσιν τοῦ ὁποίου ἀναγινώσκεται ἐπιγραφή « Η ΜΗΤΗΡ ΤΩΝ ΤΕΘΛΙΜΜΕΝΩΝ, » καὶ πρὸ τοῦ ὁποίου καίει χρυσοῦς καὶ μεγαλοπρεπῆς λαμπτήρ.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ, Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ Δ' ΑΛΒΟΥΚΕΡΚΗΣ, ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ, ΚΑΣΙΛΔΗ, ΓΥΝΑΙΚΕΣ, ΑΜΦΙΠΟΛΟΙ.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὑφούται τὸ παραπέτασμα, ἡ βασίλισσα Δόνα Μαρία ἐκ Νιβούργης κάθηται εἰς τινὰ γωνίαν πλησίον ὠραιᾶς τινὸς καὶ νέας ἀμφιπόλου, τῆς Κασίλδης. Εἶνε τὸ δεξιὸν λαμπροτάτης Φερνάνδης ἡμέρας· φέρει στολὴν λευκὴν ἐξ ὀλοσπρικοῦ στιλπνοῦ ὡς τὸν ἄργυρον, καὶ καταγίνεται εἰς τὸ κεντᾶν πρὸ τινος σκευοθήκης, ἐχούσης ὅλα τὰ ἀναγα-

καῖα γυναικεῖα ἐργαλεῖα, διακόπτουσα ἐπίστε τὸ ἔργον τῆς διὰ τὰ ἡμελίσση. Πρὸς τὴν ἀντίθετον γωνίαν, κάθηται ἐπὶ μεγάλου τινὸς ἀνακλιτροῦ ἡ Δόνα Ἰωάννα Δὲ Λὰ Κουέβα, Δούκισσα Δ' Ἀλβουκέρκης, μεγάλῃ Φαλαμηπόλος τοῦ βασιλικῦ παλατίου, προθεθηκυίας ηλικίας καὶ μελανιμονούσα, κρατεῖ δὲ εἰς χεῖράς τῆς ὑφασμα ὑπερβάπτει. Παρὰ τῆς Δουκίσσης, περὶ τινὰ τράπεζαν, ἀσχολοῦνται εἰς γυναικεῖα ἔργα πολλοὶ ἀμφιπόλοι. Εἰς τὸ βάθος, ἴσται ὁ Δὸν Γουριτάνος, Κόμης Δουάτος, μέγας ἀρχιεπίσκοπος τῆς βασιλείας, ἄνθρωπος ἡγερὸς καὶ ὑψηλοῦ ἀναστήματος, ηλικίας πενήτηκοντα πέντε περιπυ ἑτῶν καὶ ἔχων χαιρὸς μύστακας. Ἐκ πρώτης ὕψους φαίνεται ὡς ἀρχαῖος στρατιωτικὸς, καίτοι ἐνδεδυμένος μετ' ἐπιτετηδευμένην κορυφήν κατὰ τὸν τότε συρρον, φέρων μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν πεδίων του ταινίας καὶ ἀδάμαντας.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ.—Λοιπόν, Κασίλδη, ἀνεχώρησε πλέον! καὶ ὅμως, ἀντὶ τὰ ἐλαφρυνθῶ ἀπὸ ἑν βήρος, αἰσθάνομαι μᾶλλον ἑμαυτὴν ἐν ἀνησυχίᾳ. Ἄ! πόσῃ μυστηριώδη ἐπενέργειαν ἔχει ἐπ' ἐμοῦ αὐτὸς ὁ Μαρκέσιος Δὲ Φινλάς! Ναί, τὸ γνωρίζω· αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶνε καταχθόνιος, καὶ πολὺ καλὰ αἰσθάνομαι ὅτι μετ' ἐμοῦ.

ΚΑΣΙΛΔΗ.— Πλήν, Μεγαλειοτάτη, ἡ εὐχή σας πρὸς πολλοῦ ἐξετελέσθη· ἰδοὺ αὐτὸς ἐξόριστος κατὰ τὴν βρασιλικὴν σας ἐπιθυμίαν.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ.— Καὶ ὅμως, ἀρκεῖ ὅτι ἐπέσυρα ἡπαξ τὸ μῖσός του.

ΚΑΣΙΛΔΗ.— Παράδοξον! ἡ Μεγαλειότης σας...

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ.— Ἐχεις δίκαιον νὰ ἐκπλήττεσαι, Κασίλδη· εἶνε παράδοξος ἡ ἰδέα μου αὕτη, καὶ ὅμως, πολὺ καλὰ αἰσθάνομαι ὅτι ὁ Μαρκέσιος αὐτός εἶνε ὁ κακὸς μου δαίμων. Προχθές, ἐπειδὴ τὴν ἐπαύριον ἐμελλε νὰ ἀναχωρήσῃ, ἤλθε κατὰ τὴν ἐθιμοταξίαν νὰ ἀσπασθῇ τὴν χεῖρά μου. Ὅλοι οἱ ἄρχοντες ἐπροχώρουν πρὸς τὸν θεόνον κατὰ τάξιν καὶ τοῖς ἔδιδαν τὴν χεῖρά μου, καίτοι μετ' ἐλαφροῦς, ἤμην ὅμως ἡσυχος καὶ περιεφερα νωχελῶς τὰ βλέμματά μου πρὸς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης ἐπὶ με-

γάλης τινός ζωγραφίας, παριστώσης ἐπὶ τῆς προσόψεως τοῦ ἀπέναντι τοίχου τὴν μάχην τῶν θεῶν καὶ τῶν γιγάντων. Ἄλλ' ὅταν ἀπὸ τοῦ τοίχου βίψας τὰ ὄμματά μου ἐγγύτερον εἶδα πλησιάζοντα τὸν τρομερὸν τοῦτον ἄνθρωπον, ἐσκοτίσθη παροεὐθὺς ἡ ὄρασίς μου, καὶ δὲν ἔβλεπα ἄλλο τι εἰμὴ αὐτὸν μόνον ἐπὶ κεφαλής συγκεχυμένου τινός πλήθους, καὶ ὡς ὑπείκουσα εἰς τὴν ἐπὶ ἥρειαν ἀκαταμάχητον τινός μαγνητισμοῦ εἰς αὐτὸν μόνον ἡμῶν προσηλωμένη. Ἦρχετο μὲ βραδέα βήματα καὶ παίζων μὲ τὸν κολεὸν ἐγχειριδίου τινός, τοῦ ὁποῦ ἐβλεπα ἐνίστε ἐξαστράπτουσαν τὴν λεπίδα, σοβαρός, ἀγέρωχος καὶ κατακερυννοβολῶν με μὲ τὸ φλογερὸν του βλέμμα· ἤτε δέ, ἐκτελέσας τὴν τυπικὴν ὑπόκλισιν ἐνώπιόν μου, ἔκυψε καὶ ἔφερεν ἐπὶ τῆς χειρός μου τὸ στόμα του, ἔφριξα ὡς εἰς τὴν ἐπαφὴν φαρμακεροῦ ὄφρατος.

ΚΑΣΙΛΔΗ. — Καὶ τί με τοῦτο; Δὲν ἐξεπλήρωσε τὰ καθήκοντά του; δὲν ἐταπεινώθη πρὸ τῆς βασιλείας του;

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ἄ! Κασίλδη! καὶ ὁ ἄγιος ταῦρος ἀποσύρεται καὶ κύπτει τὸν αὐχένα, πλὴν διὰ νὰ ἐπιφέρῃ τρομερώτερον τὸ κτύπημά του. Τί νὰ σὲ εἶπω; εἶπέ με ἰδιότροπον, εἶπέ με μωρὸν ἂν θέλης, ἔχω ἀπεισίους ἰδέας περὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ ἁποῦ καὶ αὐτὸ τὸ φίλημα ἀκόμη διαφέρει τοῦ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. Ἦτον ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἡ τελευταία καθ' ἣν τὸν εἶδα, πλὴν ἔκτοτε ἡ ἐνθύμησίς του εἶνε ἀδύνατον ν' ἀφήσῃ ἀκαταπολιόρητον τὸν νοῦν μου· καίτοι δὲ ὑπὸ μυρίων περιστοιχισμένη λογισμῶν, δὲν παύω τοῦ νὰ ἀναπολώ πάντοτε αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, εἰς τοῦ ὁποῦ τὴν καρδίαν ἐμφωλεύει ὁ Ἄδης, καὶ ἐνώπιον τοῦ ὁποῦ οὐδὲν ἄλλο εἶμαι ἢ ἀπλῆ γυνή. Πλὴν καὶ εἰς αὐτὰ τὰ ὄνειρά μου πολὺ συχνὰ ἀπαντῶ τὸν τρομερὸν τοῦτον δαίμονα ζητοῦντα νὰ ἀσπασθῇ τὴν χεῖρά μου βιαίως, καὶ ἐκεῖ ἀκόμη διακρίνω σπινθηροβολοῦντας τοὺς ὀφθαλμούς του,

ἦεν βέει ἐκχυνόμενον ἀντὶ δακρύων μίσος, καὶ μετ' ἐνδομύχου τινός φρικιάσεως αἰσθάνομαι τὸ ψυχρὸν φίλημα του εἰσδύον μέχρι τῆς παγωμένης καρδίας μου, ὡς ματῶν τὶ δηλητήριον μετοχετευόμενον ἀπὸ φλεβός εἰς φλέβα! Σὺ τί λέγεις δι' ὅλα αὐτά, Κασίλδη;

ΚΑΣΙΛΔΗ. — Λέγω ὅτι εἶνε αὐτόχημα ἀποτελέσματα τῆς ἐξάψεως τῆς φαντασίας σας, Μεγαλειοτάτη.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ καθ' ἑαυτήν. — Καὶ ὅμως, ἔχω ἐντὸς τῆς καρδίας μου καὶ ἄλλας ἀλγεινότερας μερίμνας. Φεῦ! καὶ δὲν δύναμαι νὰ πράξω ἄλλως, εἰμὴ νὰ κρύπτω ὅτι μὲ καταθασανίζει. (Πρὸς τὴν Κασίλδην.) Ἀληθινά, δὲν μὲ λέγεις τί ἔγειναν οἱ ἐπαῖται ἐκεῖνοι, οἵτινες ἦλθον καὶ ἐτραγώδησαν τὸ πρῶτ' ἔμπροσθεν τοῦ παλατίου;

ΚΑΣΙΛΔΗ. — Μὲ φαίνεται, Μεγαλειοτάτη, ὅτι εὐρίσκονται ἀκόμη ἐκεῖ εἰς τὴν πρὸ τῶν ἀνακτόρων πλατεῖαν.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Λάβε τὸ βαλάντιόν μου καὶ βίψε το εἰς αὐτούς.

Ἡ Κασίλδη λαμβάνει τὸ βαλάντιον καὶ ὑπάγει πρὸς τὸ παράθυρον διὰ νὰ τὸ βίψῃ ἔξω.

ΚΑΣΙΛΔΗ. — ὦ Μεγαλειοτάτη! Ὑμεῖς, ἥτις ἐκτελεῖτε τὴν ἐλεημοσύνην μὲ τόσην ἀγαθὴν προαίρεσιν καὶ μεγαλοδωρίαν, (δεικνύουσα τὸν Δὸρ Γουριάνον, ὅστις, ὄρθιος καὶ σιωπηλὸς εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου, προσηλώνει ἐπὶ τῆς βασιλείας βλέμμα πλήρες ἀγῶνιου λατρείας) δὲν θὰ εὐδοκήσετε νὰ βίψητε τίποτε καὶ εἰς τὸν ταλαίπωρον Κόμητα Δονάτον; μίαν ἀπλὴν λέξιν τοῦλάχιστον; ὦ! λάβετε οἶκτον πρὸς ἕνα ἀρχαῖον ἐρωτόληπτον Εὐπατρίδην, κρύπτοντα καρδίαν τρυφερὰν ὑπὸ σκληρὰν ἐπιδερμίδα!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Πίστευέ με, Κασίλδη, ὅτι αἰσθάνομαι τὴν μεγαλητέραν ἀντιπάθειαν τοῦ κόσμου πρὸς αὐτὸν τὸν καλίμπαιδα, τὸν ὁποῖον ἔταξαν ἐκεῖ νὰ μὲ φυλάττῃ.

ΚΑΣΙΛΔΗ. — Σύμφωνι, ἔχετε δίκαιον, Μεγαλειοτάτη! πλὴν μὴ τὸν ἀπαξιοῦτε τοῦλάχιστον τοῦ νὰ τὸν ξίπτετε ἐνίοτε λέξεις τινάς.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ *στρεφομένη πρὸς τὸν Δὸν Γουριτάνου*. — Χαίρετε, Κύριε Κόμη!

Ὁ Δὸν Γουριτάνος πλησιάζει διὰ τριῶν υποκλίσεων, καὶ μετ' υποκόρου τινὸς στεναγμοῦ κῦπτει καὶ ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τῆς Βασιλίσσης, ἥτις τῷ τὴν παραχωρεῖ μετ' ἥθους ἀδιαφορίας καὶ ἀπροσεξίας· εἶτα δ' ἐπανερχεται εἰς τὴν θέσιν του, παρὰ τὸ ἀνακλινόμενον τῆς μεγάλης ἀρχιερατικῆς ἀποδοῦ.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ *ἐνῶ ἀπιστοχωρεῖ χαμηλοφώνως πρὸς τὴν Κασίλδην*. — Πξέρεις ὅτι ἡ βασίλισσα εἶνε πολὺ θελκτικὴ σήμερον;

ΚΑΣΙΛΔΗ ἀφοῦ αὐτὸς ἀπομακρυνθῆ. — ὦ! τὸν πτωχὸν πελεκάνα! δὲν κάμνει ἄλλο τι εἰμὴ ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν του νὰ ἐξοδεύῃ περιμένων ὡς αὐτὸς μετ' ἀνοιχτὸν στόμα πλησίον τοῦ ὕδατος, τὸ ὁποῖον τὸν σκανδαλίζει διότι δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸ πλησιάσῃ καὶ λαμβάνων μίαν καλημέραν ἢ καλησπέραν, τέλος μίαν ξηρὰν λέξιν, ἀποσύρεται φέρων πλήρη χαρὰς τὴν λείαν ταύτην εἰς τὸ ξάμφορ του.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ *μετὰ θλιβεροῦ μειδιάματος*. — Σιώπα!

ΚΑΣΙΛΔΗ. — Ναί, ἀρεῖ μόνον νὰ σὰς βλέπῃ, Μεγαλειοτάτη, διὰ νὰ λογισθῇ εὐτυχής· τὸ βλέπειν τὴν βασίλισσαν δι' αὐτὸν εἶνε συνώνυμον τῆς χαρὰς. (*Παρατηροῦσα μετὰ θαυμασμοῦ κιβώτιόν τι τεθειμένον ἐπὶ τινος τραπέζης*.) ὦ! βέβαια αὐτὸ θὰ ἦνε τὸ περισπούδαστόν σας ἱερὸν κιβώτιον.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ναί· νομίζω νὰ ἔχω τὸ κλειδίον του ἐπάνω μου. (*Προσφέρουσα εἰς αὐτὴν ἐν κλειδίον*.) Ἰδού, ἀνοιξέ το. Παρατηρεῖς, ἀγαπητή μου Κασίλδη; εἶνε μέχρι τοῦ χεῖλους πλήρης ἀπὸ ἄγια λάψανα. Σχο-

πεύω νὰ τὸ στείλω κατ' αὐτὰς ὡς δῶρον πρὸς τὸν πατέρα μου εἰς τὴν Νιβούργην, καὶ ἐλπίζω νὰ τὸν εὐχαριστήσω. (*Παραδίδεται ἐπὶ μίαν στιγμὴν εἰς τὰς ὄνειροπολήσεις της, εἶτα ἀποσπάται ζωηρῶς ἐξ αὐτῶν. Καθ' ἑαυτήν*.) Ἄ! ὅσον περισσότερο προσπαθῶ νὰ πνίξω ἐντὸς τῆς καρδίας μου τὸ ἀντικείμενον τῆς προσοχῆς μου καὶ νὰ μὴ σκέπτομαι περὶ αὐτοῦ, τόσο αὐτὸ με κατακυριεύει! (*Πρὸς τὴν Κασίλδην*.) Πήγαινε νὰ με φέρῃς ἀπὸ τὸ δωμάτιόν μου ἐν βιβλίον πρὸς ἀνάγνωσιν. Πλὴν τί λέγω; εἶμαι τρελλή! οὔτε φυλλάδιον ὑπάρχει εἰς Γερμανικὴν γλῶσσαν, ἀλλὰ τὰ πάντα περὶ ἐμὲ εἶνε Ἰσπανικά. Καὶ ὁ βασιλεὺς; λείπει εἰς τὸ κυνήγιον! πάντοτε ἀπὼν, πάντοτε μακρὰν μου! Ἄ! ὅποια ἀηθία! ἐξ μῆνας τώρα καθ' ἃς εἶμαι νομφευσμένη μετ' αὐτοῦ μόλις δώδεκα ἡμέρας τὸν εἶδα πλησίον μου.

ΚΑΣΙΛΔΗ. — Εἰς τρόπον ὅστε, ὅστις θέλει νὰ ζῆ ἐλευθέρως καὶ ὅπως ἐπιθυμῇ, κάμνει πολὺ καλὰ νὰ νομφεύεται ἕνα βασιλεῦς.

Ἡ βασίλισσα ἐπαναπίπτει εἰς τὰς ὄνειροπολήσεις της, ἀφ' ὧν ἐξέρχεται ὡς ἐκ βαθέος ληθάργου διὰ τινος βιαίου κινήματος.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ἐπιθυμῶ νὰ ἐξέλθω εἰς τὸν περίπατον.

Εἰς τὰς λέξεις ταύτας, προσφερθεῖσας μετ' αὐτόχημα βασιλικὸν ἦθος, ἡ Δούκισσα Δ' Ἀλδουκέρκης, τέως μένουσα ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ θρανίου της, ὑψώνει τὴν κεφαλὴν, εἶτα ἐγείρεται καὶ πλησιάζει πρὸς τὴν βασίλισσαν μετὰ βαθείας υποκλίσεως.

Ἡ ΔΟΥΚΙΣΣΑ Δ' ΑΛΔΟΥΚΕΡΚΗΣ *μετ' ἀρχαίαν φωνήν*. — Κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς ἐθιμοταξίας, πρέπει ὅταν ἐξέρχεται ἡ βασίλισσα ἐκαστῆ θύρα τοῦ παλατιοῦ νὰ ἀνοίγεται ὑφ' ἑνὸς τῶν ἀρχόντων τῆς Ἰσπανίας, ἐκ τῶν ἐχόντων δικαίωμα τοῦ κρατεῖν τὰ κλειδιά· δυστυχῶς ὅμως, κἀνεις ἐξ αὐτῶν δὲν εὑρίσκειται τοιαύτην ὄργανον εἰς τὸ παλάτιον.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Λοιπόν, με περιορίζουν ούτω πως, διὰ νὰ καταντήσω μίαν ἡμέραν νὰ ἀποθάνω ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν μου! Εἰς τρόπον ὥστε, Δούκισσά μου. . .

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ μετὰ γέας ὑποκλίσεως. — Ἐσχον τὴν μεγίστην τιμὴν τοῦ νὰ ἐκλεχθῶ ἀρχιθαλαμηπόλος τῆς ἡμετέρας Μεγαλειότητος, διὰ νὰ ἐκτελῶ τὰ χρέη ἅτινα μοὶ ἐπιβάλλει ἡ ἐθιμοταξία τῆς Αὐλῆς.

Ἐπανέρχεται εἰς τὴν θέσιν τῆς καὶ ξανακάθεται.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ στηρίζουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν δύο τῆς βραχιόνων, μετ' ἀπελπισίας καὶ καθ' ἑαυτήν. — Λοιπόν, ὡς βλέπω, εἶνε ἀνάγκη ἀπαραίτητος νὰ ἐπαναλάβωμεν τὰς ὄνειροπολήσεις μας! . . . Ἠλὴν ἔχει! (Γ' ἡ.λοφώτως.) Ὁ γλίγωρα τοὺς κύβους! Ὅλοι αἱ γυναῖκες τῆς θεραπείας μου ἐδῶ! Ἐν τραπέζιον τοῦ γαροποιεῖν, καὶ ἄς ἀρχήσωμεν ἀμέσως!

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ πρὸς τὰς ἀμφιπόλους. — Μὴν κινήθητε, δέσποιναι! (Ἐγείρεται πά.λυρ καὶ ἔρχεται ἐνώπιον τῆς βασιλίσσης μεθ' ὑποκλίσεως.) Ἡ βασίλισσα, κατὰ τὸν ἀρχαῖον νόμον τῆς ἐθιμοταξίας, δὲν συγχωρεῖται νὰ παίξῃ μετ' ἄλλους εἰμὴ μόνον μετ' βασιλεῖς ἢ μετ' συγγενεῖς ἡγεμόνων.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ μετὰ παραφορᾶς. — Ἠλὴν ποῦ εἶνε αὐτοὶ οἱ συγγενεῖς τῶν βασιλέων;

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ. — Ὁ Θεός, Μεγαλειοτάτη, ἐν ταῖς ἀνεξιχνιάστοις αὐτοῦ βουλαῖς, δὲν ἔδωκε τοιούτους εἰς τὸν πολυπόθητον βασιλέα μας, ὅστις, ἀφοῦ ἀπέθανε καὶ ἡ βασιλομήτωρ, ἔμεινε πλέον κατάρμονος.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Διατάξτε λοιπὸν νὰ με ἐτοιμάσωσι τὸ δειλινόν. — Ποῦ εἶσαι Κασίλδη; ἔλθὲ νὰ συμπάγωμεν.

ΚΑΣΙΛΔΗ καθ' ἑαυτήν, παρατηροῦσα τὴν Δούκισσαν. — Ναί, πλὴν ἄς ἴδωμεν τί λέγει καὶ ἡ ὀξυσοθέαστός μου προμήμνη.

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ ὑποκλινομένη. — Ὅταν ὁ βασιλεὺς ἦεν ἀπὸν ἡ βασίλισσα τρώγει μόνη.

Ἐπιστρέφει εἰς τὴν θέσιν τῆς.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ὡς ἐξαντληθεῖσα. — Θεέ μου! τί σε ἔκαμα καὶ με κατεδικάσες εἰς τοιαύτην τυραννίαν; νὰ μὴν ἔχω τὸ ἐλεύθερον νὰ ἐξέρχωμαι οὔτε νὰ διασκεδάζω οὐδὲ νὰ τρώγω ἀκόμη κατ' ἀρέσκειαν! Μὰ τὴν ζωὴν μου, ἐν τῶρα ἔτος ἀφότου ἔγεινα βασίλισσα ἀποθνήσκω ἀπὸ στενοχωρίαν.

ΚΑΣΙΛΔΗ καθ' ἑαυτήν, θεωροῦσα τὴν βασίλισσαν μετὰ συμπαθείας. — ἔχει δίκαιον ἡ πτωχὴ γυνὴ! εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας τῆς νὰ φθείρῃ τὴν ζωὴν τῆς ἐν τῷ βάλθει τῆς ἀνουσίου ταύτης Αὐλῆς καὶ εἰς τόσον περιορισμόν, γοῦρος νὰ ἔχη ἄλλην διασκεδάσιν εἰμὴ τὴν τέρψιν τοῦ νὰ πᾶν ἄ μακρόθεν τὰ ὄμματά τῆς ἐπὶ τῆς χλόης τῶν πέριξ κήπων, καὶ ἐπὶ τοῦ γαληνιώντος καὶ ὀμαλοῦ ὕδατος τοῦ πλησιοχώρου βάλτου, (βλέπουσα τὸν Δὸν Γουριτάρου, μένοντα πάντοτε ὄρθιον καὶ ἀκίνητον εἰς τὸ βάθος τῆς αἰθούσης,) ἔχουσα διηνεκῶς ἐνώπιόν τῆς ἓνα ἡλικιωμένον ἐραστήν, ἓνα πελεκάνα ὄνειρευόμενον πληθὺν ἐρωτικῶν σχεδίων ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ποδός του!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ πρὸς τὴν Κασίλδην. — Λοιπόν, Κασίλδη, πῶς νὰ κάμωμεν τώρα; εἰπέ με κἀνὲν σχέδιον διασκεδάσεως.

ΚΑΣΙΛΔΗ. — Ἰδοῦ τι σκέπτομαι, Μεγαλειοτάτη! ἐπειδὴ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ βασιλέως ἡμεῖς κυβερνοῦμεν τὸν τόπον τοῦτον καὶ εἴθε ἡ ὑπερτάτη ἀρχὴ ἐνταῦθα, προσκαλέσατε τοὺς ὑπουργοὺς διὰ νὰ σὰς διασκεδάσωσιν.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ὑψώουσα τοὺς ὄμους. — Καὶ ποῖαν εὐχαρίστησιν αἰσθάνεσαι, σὲ παρακαλῶ, νὰ ἔχῃς ἐκεῖ ἐνώπιόν σου ὀκτώ ἢ δέκα σκυθρωπάς φυσιογνωμίας, αἵτινες δὲν κάμνουν ἄλλο τι ὀσάκις συνέρχονται ἐπὶ τῷ

αυτό, εἰμὴ νὰ ἀναγκασῶσι στερεοτύπως τὰ αὐτὰ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς! Ζήτησε μᾶλλον ἄλλο τι καλῆτερον.

ΚΑΣΙΑΔΗ. — Τότε λοιπόν, ἀφοῦ ἐπιθυμῆτε νὰ ἀπαλλαγθῆτε ὅλως διόλου τῆς κατακυριευούσης Ἰμάς ἀνίας, θὰ ἦτον ἴσως καλὸν καὶ ἀποτελεσματικὸν νὰ προσκαλέσωμεν ἐδῶ κανένα ἐκ τῶν νέων εὐπατριδῶν τῆς Γερμανίας σας.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Κασίλδη!

ΚΑΣΙΑΔΗ. — Μὴ σὰς φαίνεται παράδοξον, Μεγαλειοτάτη, ἂν ἡ ἐπιθυμία μου ἦνε πάντοτε νὰ βλέπω νέους, διότι, πιστεύσατέ με, ἐδαρύνθην πλέον νὰ βλέπω καθημερινῶς αὐτὰ τὰ γηραιὰ κρανία τὰ ἀποτελοῦντα τὴν Αὐλήν. (Γέλῳσα.) Νὰ σὰς εἶπω τὴν ἀμαρτίαν μου; ἔχω τὴν ιδέαν ὅτι τὸ γῆρας μᾶς κλλάται διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ὅτι ὅσον συχνότερα βλέπει τις γέροντας τόσο ταχύτερον γηράσκει.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Γέλα, τρελλοκόριττον! λησμονεῖς ὅτι ἔρχεται μία ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ καρδία ἀναπτυχθεῖσα χάνει τὴν φαιδρότητα καὶ τὴν χαρὰν της, ὡς χάνει τις τὸν ὕπνον τοῦ καθόσον προχωρεῖ ἡ ἡλικία του; (Μὲ ἠθος σκεπτικόν.) Ναι, ὅλη μου ἡ εὐτυχία περιορίζεται εἰς τὴν γωνίαν ἐκείνην τοῦ τοίχου, ὅπου ἔμπορῶ νὰ συχναῶ μόνη, πλὴν ὄχι καὶ ἑπὶ τὸ θέλω.

ΚΑΣΙΑΔΗ. — Ὡραία τρόντι εὐτυχία! Τί ἀξίεραστον μέρος τῆ ἀληθείας, ὅπου ὑφ' ἑκάστην μάρμαρον κρύπτεται ἀδιακόπως μία παγίς, καὶ ὅπου τίποτε δὲν δύναται νὰ ἴδῃ τις, διότι τὰ τεῖχη εἶνε ὑψηλότερα τῶν δένδρων!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Καὶ ὅμως, μόνη μου ἐπιθυμία εἶνε νὰ ἦμην ἐλευθέρα καὶ νὰ ἐσύχαζα ἐκεῖ πολλάκις τῆς ἡμέρας.

ΚΑΣΙΑΔΗ. — Τότε λοιπόν, Μεγαλειοτάτη, ὅς δμιλῶμεν σιγανώτερα καὶ ἀκούσατε τὴν ιδέαν μου. Δι' ἐν ἔτομον, εὐρισκόμενον ὡς ἱμεῖς ὑπὸ ἀδυστήρῶν ἐπιτηρήσιν,

τίποτε ποθεινότερον καὶ πολυτιμώτερον πρᾶγμα δὲν ὑπάρχει, εἰμὴ τὸ σωτήριο ἐκεῖνο ἐργαλεῖον τὸ καλούμενον τὸ κλειδίον τῆς ἐξοχῆς· τὸ ἔχω αὐτό, Μεγαλειοτάτη, καὶ ὅταν ἔχετε εὐχαρίστησιν ἡμπορῶ νὰ σὰς ἀνοίξω τὴν θύραν τοῦ κήπου ἐν καιρῷ νυκτὸς πρὸς πείσμα τῶν κακῶν, καὶ διὰ τῆς πόλεως νὰ ἐξέλθωμεν ὁμοῦ εἰς περιπατον.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ἄ, ὄχι! ποτέ, ποτέ!

ΚΑΣΙΑΔΗ. — Ἠλήν, μὰ τὴν ζωὴν μου, αὐτὸ εἶνε τὸ μόνον εὐκατόρθωτον πρᾶγμα.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Σιώπα! (Ἀπομαχρύνεται ὀλίγον ἀπὸ τὴν Κασίλδην καὶ ἐπαναπίπτει εἰς τὰς ὄνειροπολήσεις της.) Διατί λοιπόν ἐγώ, τὴν ὁποίαν ὑποκλίονται τόσοι ἄρχοντες, νὰ μὴν εὐρίσκωμαι εἰς τὴν ὠραίαν μου Γερμανίαν, ἐν μέσῳ τῶν καλῶν συγγενῶν μου; Ποῦ εἶνε ὁ καιρὸς ἐκεῖνος τῶν παιδικῶν μου χρόνων, καθ' ὃν ἐγὼ καὶ ἡ ἀδελφὴ μου χειροκρατούμεναι ἐτρέχαμεν εἰς τὰ χορτάρια καὶ παρηκολουθοῦμεν πηδῶσαι τοὺς ὀλιονίζοντας χορικούς, μετὰ τῶν ὁποίων συνεκροτούσαμεν ἐκτεταμένως καὶ ἀφελεῖς συνομιλίας; Ἄ! ἦτον ὠραία καὶ μαγικὴ τῶντι ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, πλὴν φεῦ! καὶ ὀλιγοχρόνιος. Ἐσπέρην τινα παρουσιάσθη ἀνθρωπὸς τις μελανὰ ἐνδεδυμένος, ὅστις ἀπευθυνθεὶς μεθ' ὑποκλίσεων πρὸς ἐμὲ μὲ εἶπε· Κυρία, ἐξελέχθητε βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας! Ἐνθυμούμαι ὅτι ὁ πατήρ μου ὑπερεπληρώθη χαρᾶς, ἡ δὲ μήτηρ μου ἤρχισε νὰ κλαίῃ. Ἠλήν φεῦ! τώρα εἶμαι ἐνδομύχως πεπεισμένη, ὅτι καὶ οἱ δύο θὰ κλαίουσιν τὴν ἀπομόνωσίν μου· ἐλπίζω δὲ τὸ κιβώτιον τοῦτο νὰ ὑπερευχαριστήσῃ καὶ νὰ παρηγορήσῃ πρὸ πάντων τὸν θρησκον πατέρα μου. Τὰ πάντα ἐν τούτοις περὶ ἐμὲ μὲ κινοῦν εἰς ἀπελπισίαν ἀφοῦ καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ πτηνὰ μου τὰ ὁποῖα εἶχα φέρει ἀπὸ τὴν Γερμανίαν μοῦ ἐψόφησαν ὅλα, ζητοῦν νὰ μὲ ἐμποδίσουν τοῦ νὰ διατηρῶ

καὶ ἄνθη τῆς πατρίδος μου! Ποτὲ δὲν ἀντηγαῖ εἰς τὰ
ὄτα μου ἐρωτικὴ λέξις, καίτοι δὲ σήμερον βασίλισσα,
ὁμολογῶ ὅμως ὅτι ἄλλοτε ἤμην ἀσυγκρίτως ἐλευθέρα.
Καθὼς δὲ τὸ ὁμολογεῖς καὶ σὺ ἡ ἰδίᾳ, καὶ αὐτὸς ὁ
κῆπος μου ἀκόμη εἶνε μελαγχολικώτατος καὶ μάλιστα
τὸ ἑσπέρας, οἱ δὲ τοῖχοί του εἶνε τόσον ὑψηλοὶ ὥστε
μοῦ ἐμποδίζουσι τὴν θέαν. (Ἀκούεται ἔξωθεν ἤχος ἀπο-
μακρυσμένου ὄσματος.) Τί φωναὶ εἶνε αὐταί;

ΚΑΣΙΑΔΗ.—Εἶνε αἱ πλύστραι τοῦ χωρίου, αἱ ὁποῖαι πι-
γνύουσι εἰς τὸ πλησίον τῶν θάμνων ποτάμι τραγωδοῦσαι.

Τὸ ἄσμα ἀκούεται πλησιέστερον, ἕως οὗ διακρίνονται αἱ λέξεις τῶν
ἢ βασίλισσα ἀκροάζεται ἀπλήστως.

Δὲν τρέχω γ' ἀκροάζομαι (1)

Ἐς τὰ δάση τὴν ἑσπέραν

τοῦ φιλερήμιου ψάλτου τῶν

τῶ ὄσμα τὸ γλυκὺ

ἐρίσκω εἰς τοὺς φθόγγους σου

μοῦλην θελκτικωτέραν,

ὑπάρχει εἰς τὸ στόμα σου

ἀγγέλω μουσικῇ!

Μοῦλη θελκτικωτέρα,

ἀγγέλω μουσικῇ!

Τί πρὸς ἐμὲ ἄν μένωσι

ἄφωτιστοὶ οἱ κάμποι,

ἢ ἄν τὰ ὕψ' ἐφώτισεν

ὁ μέγας τῶν φωστήρ;

(1) Ἐπὶ τοῦ ἤχου « Tu pur, tu pur dimentice » τοῦ Μελιθρήμου
τοῦ « Lucia di Lammermoor ».

ὦ φίλη, εἰς τὸ ὄμμα σου

τὸ μέλαρ διαλάμπει

ἐν σέλας καθαρότερον

ἀρέσπερος ἀστήρ!

Ἐς τὸν ὀφθαλμόν σου λάμπει

ἀρέσπερος ἀστήρ!

Τί πρὸς ἐμὲ ἄν θάλλωσι

τῆς φύσεως τὰ κάλλι,

καὶ μ' ἄρθη ἄν ὁ Μάϊος

τοὺς κήπους μας κοσμή;

Ἐς τὴν τρυφερὰν καρδίαν σου,

ὦ ἀγγελέ μου, θάλλει

ἐν ἄρθος εὐοσμότερον,

τοῦ παραδείσ' ὁσμῇ!

Ἐς τὸν κόλπον σου, γαί, θάλλει

τοῦ παραδείσ' ὁσμῇ!

Κι' αὐτὸ τὸ ἄρθος, φίλη μου,

αὐτὴ ἡ εὐωδία

αὐτὸς μου ὁ ἀρέσπερος

καὶ πολικὸς ἀστήρ,

αὐτὴ ἡ τερψικάρδιος

καὶ θεία μελωδία

τὸ θεῖον εἶνε κι' ἄσβεστον

τοῦ ἔρωτός μας πῦρ!

Ἢ πάλλουσα καρδία,

τοῦ ἔρωτος τὸ πῦρ!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ἐν ἐκστάσει.—Τοῦ ἔρωτος!... Ἐρως! ὦ λέξις προσφιλῆς καὶ χαριστάτη!... ὦ! πόσον εὐτυχεῖς εἶνε αὐταὶ αἱ γυναῖκες! Ἡ φωνὴ των, τὸ ἄσμα των μοὶ προξενοῦν ταυτοχρόνως εὐχαρίστησιν καὶ δυσαρτέσειαν, με κάμουν καλὸν καὶ κακόν!

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ πρὸς τὰς ἀμφιπόλους. — Ἄς διώξωσιν αὐτὰς τὰς γυναῖκας, τῶν ὁποίων τὸ ἄσμα δυσαρτεσεῖ τὴν βασίλισσαν!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ἐντόνως. — Καὶ πῶς! αἱ πτωχὰι γυναῖκες! μόλις ἀκούεται ἡ φωνὴ των, Κυρία! ἐπιθυμῶ νὰ τὰς ἀφῶσωσιν ἀνενοχλήτους. (Πρὸς τὴν Κασίλδην, δεικνύουσα ἐν παράθυρον πρὸς τὸ βάθος.) Τὸ παράθυρον ἐκεῖνο ἀνοίγεται πρὸς τὴν πεδιάδα, καὶ ἐκεῖθεν τὸ δάσος εἶνε ἀραιομένον· ἔλθέ, Κασίλδη, ἄς προσπαθήσωμεν νὰ τὰς ἴδωμεν.

Διευθύνεται πρὸς τὸ δειχθέν παράθυρον μετὰ τῆς Κασίλδης.

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ ἐγειρομένη καὶ ἀποτειρομένη πρὸς τὴν βασίλισσαν μεθ' ὑποκλίσεων. — Μία βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας δὲν εἶνε πρέπον νὰ βλέπῃ ἔξω ἀπὸ τὸ παράθυρον.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ σταματῶσα καὶ ἐπανερχομένη εἰς τὴν θέσιν της, — Λοιπόν, οὔτε ἡ ὠραιότης τοῦ εἰς τὴν δύσιν του πλησιάζοντος ἡλίου, ὅστις καταχρυσίζει τὰς πεδιάδας, οὔτε ἡ ἐπὶ τοῦ χόρτου διαχρυσισμένη ἡδύπνου ἐσπερινῆ αὔρα, οὔτε τὰ ἀπομεμακρυσμένα ἄσματα τὰ ὁποῖα πᾶν ὠτίον ἀκούει μετὰ συγκινήσεως, δὲν ὑπάρχουν πλέον δι' ἐμέ! Λοιπόν, ἀπεχαιρέτησα πλέον τὸν κόσμον, καὶ οὔτε τὴν φύσιν ἢν ἐπλάσεν ὁ Θεὸς δύναμαι νὰ ἴδω, οὔτε τὴν ἐλευθερίαν ἢν ἐχάρισεν εἰς τὸν κόσμον ἀπολαμβάνω!

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ ἐπιτάττουσα διὰ σημείων τοὺς παρευρισκομένους νὰ ἐξέλθωσιν. — Ἐξέλθετε ὅλοι, εἶνε ἡ ὕρα τῆς ἐκτελέσεως τῶν θρησκευτικῶν καθηκόντων!

Ἐνῶ δὲ ἡ Κασίλδη διευθύνεται πρὸς τὴν Σύραν, ἡ βασίλισσα τὴν σταματᾷ.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Πῶς! καὶ σὺ ἀκόμη με ἀφίνεις; **ΚΑΣΙΛΔΗ** δεικνύουσα τὴν Δούκισσαν. — Τοιαῦτα εἶνε αἱ διαταγαὶ τῆς Δουκίσσης.

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ ὑποκλινομένη μέχρις ἐδίφους καὶ χαιρετῶσα τὴν βασίλισσαν. — Ὑπενθυμίζω εἰς τὴν ἡμετέραν Μεγαλειότητα ὅτι σήμερον εἶνε ἡ ἡμέρα τῶν Ἁγίων Πάντων, καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶνε ἀνάγκη ἕκαστος νὰ ἀποδώσῃ τὴν ἐσπερινὴν λατρείαν του πρὸς τὸ θεῖον. Ἀφίνομεν λοιπὸν τὴν βασίλισσαν μόνην πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν θρησκευτικῶν τῆς καθηκόντων.

Ὅλοι ἐξέρχονται μετὰ βαθέων ὑποκλίσεων, ἡ δὲ βασίλισσα μένει μόνη, πίπτει ἐναλλὰξ ἀπὸ ὄνειροπολήσεων εἰς ὄνειροπολήσεις καὶ ἐκστάσεις, καὶ φαίνεται κατακυριευμένη ὑπὸ τῶν ζωηροτέρων ἀνεμνήσεων.

Σ Κ Η Ν Η Β'.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ μόνη.

Ἀφίνομεν τὴν βασίλισσαν πρὸς τὰ θρησκευτικὰ τῆς καθηκόντα! εἰπέ μᾶλλον εἰς τὰς ὄνειροπολήσεις της! ὦ! πῶς νὰ τὰς ἀποφύγω τώρα πλέον, ὁπότε με ἀφῆκαν μόνην; ὁπότε με ἐγκατέλιπον ὅλοι, πτωχὸν πνεῦμα ἀνευ φωτός, ἐν μέσῳ τοῦ σκοτεινοτέρου δρόμου; (Ὁνειροπολοῦσα.) Ἄ! ἰδοῦ, ἡ αἵματωμένη χεὶρ χαράσσεται πάλιν ἐπὶ τοῦ τοίχου! Λοιπόν, θὰ ἐπληρώθῃ καιρῶς! πλήν, Θεέ μου, σφάλλει καὶ ὁ ἴδιος! Διατί νὰ θελήσῃ νὰ ὑπερπηδῆσῃ ἕνα τόσον ὑψηλὸν τοῖχος; διὰ νὰ με φέρῃ βέβαια τὰ ἄνη, τὰ ὁποῖα ἐδῶ με εἶνε ἀπηγορευμένον νὰ ἔχω, καὶ τὰ ὁποῖα τόσον ὑπεραγαπῶ νὰί, διὰ τοῦτο μόνον, δι' ἕν τόσῳ παραμικρὸν πρᾶγμα ἐρριψοκινδύνευσε

τοιουτοτρόπως! Αναμφιβόλως θά ἐπληρώθη εἰς τὰς ἄκρας τῶν σιδηρῶν αἰχμῶν, διότι εὖρον κρεμύμενον ἐπ' αὐτῶν τεμάχιον κεντητοῦ ὑφάσματος. Ὡ! μίλα βάνις τοῦ ὑπὲρ ἐμοῦ ἐκχυθέντος αἵματος τούτου ἀξίζει ὅλα μου τὰ δάκρυα! . . .

Βυθίζομένη ἔτι περισσότερο εἰς ὄνειροπολήσεις.

Πάντοτε δσάκις ἔρχομαι πρὸς τὸ κάθισμα ἐκεῖνο διὰ νὰ ζητήσω τὰ ἄνθη, ὑπόσχομαι εἰς τὸν Θεόν μου, τοῦ ὁποῦ ἢ προστασία με ἐγκατέλειπε, νὰ μὴ ξαναεπιστρέψω πλέον· καὶ ὅμως, ἐξακολουθῶ νὰ ἐπανέρχομαι πάντοτε. Πλὴν αὐτός; ἴδου τώρα γίνονται τρεῖς ἡμέραι καθ' ἃς δὲν ἐπανῆλθεν εἰς τὸν κῆπον. Ἄ! θά ἐπληρώθη καιρίως! . . . Ὡ σὺ, ὅστις βλέπων με μόνην καὶ μακρὰν τῆς ἀγάπης τῶν ἀνθρώπων, προσπαθεῖς νὰ με πλησιάσῃς χωρὶς τίποτε νὰ με ζητῆς καὶ χωρὶς μάλιστα τίποτε νὰ ἐλπίζῃς ἀπὸ ἐμέ, ἀλλὰ καὶ με κίνδυνον ἀκόμη τῆς ζωῆς σου! σὺ, ὅστις χύνεις τὸ αἷμά σου καὶ διακινδυνεύεις τὰς ὥραϊας ἡμέρας τῶν νεανικῶν σου χρόνων, διὰ νὰ προσφέρῃς ἐν ἄνθος εἰς τὴν βασίλισσαν τῆς Ἰσπανίας, δ-ποιοςδήποτε καὶ ἂν ἦσαι, φίλε, τοῦ ὁποῦ ἢ σικὰ με ἀκολουθεῖ παντοῦ καὶ πρὸς τὸν ὁποῦ ἢ καρδία μου αἰσθάνεται ἀκαταμάχητον συμπάθειαν, ἔσο εὐλογημένος ὑπὸ τῆς μητρὸς σου καὶ ἡγαπημένος ὑπ' ἐμοῦ!

Μετὰ ζωηροῦ τινος κινήματος, καὶ φέρουσα τὴν χεῖρα πρὸς τὴν καρδίαν τῆς.

Ὡ! ἡ ἐπιστολή του με καταφλογίζει! . . . (Ἐπαναπίπτουσα εἰς τὰς ὄνειροπολήσεις τῆς.) Καὶ ὁ ἄλλος! ὁ ἀδυσώπητος ἐκεῖνος Δὸν Σαλούστιος! Ἄ! ἡ τύχη με βοηθεῖ καὶ με καταπιέζει ἐνταύτῳ! διότι ταυτοχρόνως ἀκολουθεῖ τὰ βήματά μου εἰς ἄγγελος καὶ εἰς τρομεροὺς δαίμων. Καίτοι δὲ μὴ βλέπουσα κανένα ἀπὸ αὐτούς, αἰσθάνομαι ὅμως ἐμαυτὴν ταραττομένην καὶ μάλιστα τὰς

νύκτας, καθ' ἃς ὁ ἐφιάλτης ὅστις με μισεῖ μοὶ παρουσιάζεται πλησίον τοῦ ἀγαπώντός με φάσματος. Τίς ἀπὸ ποῦτον θά με ἐλευθερώσῃ ἄρα γε; φεῦ! τὸ πεπρωμένον μου κυμαίνεται μεταξὺ δύο ἐναντίων ἀνέμων. Πόσον ἀδύνατον καὶ εὐτελὲς πρᾶγμα εἶνε μίλα βασίλισσα! . . . Ἄς προσευχηθῶμεν.

Γονατίζει ἐνώπιον τῆς Παναγίας.

Ἐλθέ εἰς βοήθειάν μου, Κυρία τῶν οὐρανῶν, διότι δὲν τολμῶ νὰ ὑψώσω πρὸς σέ τὰ βλέμματά μου! (Διακόπτεται ἐπὶ τινὰς στιγμάς.) Ὡ Θεέ μου! τὸ τεμάχιον τοῦ ὑφάσματος, τὰ ἄνθη, ἡ ἐπιστολή μετεβλήθησαν εἰς πῦρ! (Φέρει τὴν χεῖρα εἰς τὸ στήθος τῆς καὶ ἐξάγει μίαν ἐπιστολὴν κακῶς διπλωμένην, μίαν δεσμίδα ἐκ μικρῶν κυανοχρῶν ἀνθέων ἐξηραμμένων, καὶ τεμάχιον τριχάπτου ἔχοτος στίγματα αἵματος· ἐγείρεται, τὰ ῥίπτει ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ἐπαναπίπτει εἰς τὰ γόνατα.) Παρθένε, ἄστρον τῶν θαλασσῶν! Παρθένε, ἐλπίς τοῦ μάρτυρος, ἐλθέ εἰς βοήθειάν μου! . . . (Διακοπτομένη.) Καὶ ἡ ἐπιστολή! (Μεταστρεφομένη ἐξ ἡμισείας πρὸς τὴν τράπεζαν.) Ἄ! με σύρει ὡς ἰσχυρὸς τις μαγνήτης πρὸς τὰ ἐκεῖ! (Γονατίζουσα ἐκ νέου.) Δὲν θέλω νὰ τὴν ἀναγνώσω! — Ὡ βασίλισσα τοῦ ἐλέους, σὺ τὴν ὁποῖαν ὁ Ἰησοῦς δίδει ὡς γλυκεῖαν παρηγορίαν εἰς πᾶσαν τεθλιμμένην καρδίαν, σὺ ἡ βαστάσασα εἰς τὰς ἀγκάλας σου τὸν ἀρχηγὸν τῆς εἰρήνης καὶ καθημένη παρ' αὐτὸν ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐρανοῦ, ἐλθέ, σὲ καθικετεῦω, ἐλθέ εἰς ἀντίληψίν μου!

Ἀνίσταται, κίμνει βήματά τινα πρὸς τὴν τράπεζαν, εἶτα σπικτιζέται πλὴν ὡς ὑποχωροῦσα εἰς ἀκαταμάχητόν τινα ἔλξιν, ῥίπτεται ἐπὶ τῆς ἐπιστολῆς.

Ναί, θέλω νὰ τὴν ἀναγνώσω ἀκόμη διὰ τελευταίην

φοράν και ἔπειτα τὴν ξεσχίζω! (Μετὰ θλιβεροῦ μειδιήματος.) Οἴμοι! ἀπὸ ἐνὸς ἤδη μὲν δὲν κάμνω ἄλλο εἰμὴ τὰ αὐτὰ νὰ ἐπαναλαμβάνω. (Ἀνοίγει ἀποφασιστικῶς τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἀναγινώσκει.) « Κυρία, ὑπὸ »
 » τοὺς πύδας σας καὶ ἐκεῖ κάτω ἐν τῇ σκιᾷ ὑπάρχει ἀν- »
 » θρωπός τις, ὁ ὁποῖος καὶ ἐν αὐτῷ ἀκόμη τῷ σκότει »
 » τῆς νυκτὸς ὑφ' οὗ καλύπτεται σὰς ἀγαπᾷ, καὶ ὅστις »
 » ὑποφέρει τὰ πάνδεινα ἐξ αἰτίας σας, αὐτόχρονα σκώ- »
 » ληξ τῆς γῆς ἐρῶν ὠραίου ἀστέρως! ὅστις ἤθελε προσ- »
 » φέροι καὶ αὐτὴν ἀκόμη τὴν ζώην του δι' ὑμᾶς, ἀν τὸ »
 » καλῆσῃ ἢ ἀνάγκη, καὶ ὅστις ἀποθνήσκει ἐκεῖ κάτω ἀ- »
 » φανῆς ἐνῶ ὑμεῖς λάμπετε τόσον ὑψηλά! » (Θέτει τὴν ἐπιστολὴν ἐπὶ τῆς τραπέζης.) Ὅταν ἡ ψυχὴ διψᾷ, πρέ-
 » πει νὰ σβύνη τὴν δίψαν τῆς καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ δη-
 » λητήριον! (Ἐπαρθέτει τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὸ τρίγα-
 » πτον εἰς τὸ στήθος τῆς.) Τίποτε προσφιλές δὲν ἔγω ἐπὶ
 τῆς γῆς, καὶ ὅμως, εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀγαπῶ τινα. Ὡ! ἤ-
 θελα εἶπει εὐχαρίστως ὅλον μου τὸν ἔρωτα εἰς τὸν βα-
 σιλέα, ἐὰν τὸ ἤθελεν· ἀλλ' ἀφοῦ μὲ ἐγκαταλείπη κατ'
 αὐτὸν τὸν τρόπον μόνην, ἐστερημένην θωπειῶν καὶ ἀ-
 γάπτης! . . .

Ἡ μεγάλη δίφυλλος θύρα ἀνοίγεται, καὶ εἰσέρχεται εἰς κλητῆρ τῶν βασιλικῶν θλάμων ἐν στολῇ.

Ο ΚΑΗΤΗΡ ὑψηλοφώνως. — Μία ἐπιστολὴ ἐκ μέ-
 ρους τοῦ βασιλέως.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ὡς ἐξεληθούσα ἐκ βαθέως τειχὸς λι-
 θάρου καὶ μετὰ κραυγῆς χαρᾶς. — Τοῦ βασιλέως! Ἐσώθην!

Σ Κ Η Ν Η Γ'.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ, Ἡ ΔΟΥΚΙΣΣΑ Δ' ΑΛΒΟΥΚΕΡΚΗΣ,
 ΚΑΣΙΔΗ, ΔΟΝ ΓΟΥΡΤΑΝΟΣ, ΑΚΟΛΟΥΘΟΙ
 καὶ ΑΜΦΙΠΟΛΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ, ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ.

Ὅλοι εἰσέρχονται μεθ' ὑποκλίσεων προπρονομένης τῆς Δουκίσσης, ἐνῶ ὁ ΡουΪ-Βλάς μένει εἰς τὸ βᾶθος τοῦ θεάτρου. Φέρει μεγαλοπρεπὴ στάτην στολὴν ἰσπότου· ὁ μανδύας του πίπτει ἐπὶ τοῦ ἀριστεροῦ του βραχίονος καὶ τὸν καλύπτει ἐξ ὀλοκλήρου. Δύο ἀκόλουθοι, φέροντες ἐπὶ χρυσούφαντου προσκεφαλαίου τὴν ἐπιστολὴν τοῦ βασιλέως, ἔρχονται καὶ γονατίζουν πρὸ τῆς βασιλίσσης εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων θημάτων.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ καθ' ἑαυτὸν, εἰς τὸ βᾶθος τοῦ θεάτρου.
 — Ποῦ εἶμαι; . . . Ὡ! πόσον εἶνε ὠραία! . . . Οἴμοι!
 διὰ ποῖον ἦλθα ἐδῶ;

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ καθ' ἑαυτήν. — Ἀναμφιβόλως θὰ ἦνε τοῦτο κάμμία βοήθεια ἐξ οὐρανοῦ! (Πρὸς τοὺς ἀκολουθούς.) Πλησιάσατε, τὴν ἐπιστολὴν ὀγλίγωρα. . . (Στρεφόμενη πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ βασιλέως.) Εὐχαριστῶ, Μεγαλειότατε! (Πρὸς τὴν Δούκισσαν.) Καὶ πόθεν μοὶ στέλλεται ἡ ἐπιστολὴ αὕτη;

Ἡ ΔΟΥΚΙΣΣΑ. — Ἀπὸ τοῦ Ἀραγγοῦζ, Μεγαλειοτάτη, ὅπου ὁ βασιλεὺς κυνηγᾷ.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Τὸν εὐχαριστῶ ἐκ βᾶθους καρδίας· ἐννόησε φαίνεται ὅτι, εἰς ἣν εὐρίσκομαι κατάστασιν ἦτον ἀπαραίτητος μία ἐρωτικὴ λέξις, ἀπευθυνομένη πρὸς αὐτοῦ πρὸς ἐμέ! — Πλήν, δώσατέ με λοιπὸν τὴν ἐπιστολὴν.

Ἡ ΔΟΥΚΙΣΣΑ μεθ' ὑποκλίσεως, δεικνύουσα τὴν ἐπιστολὴν. — Ἡ ἐθιμοταξία τῆς Αὐλῆς ἀπαιτεῖ, Μεγα-

λειοτάτη, νὰ τὴν ἀνοίξω ἐγὼ πρώτη καὶ νὰ τὴν ἀναγνώσω.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ἀκόμη αὐτὴ ἡ ἐθιμοταξία! — Πολὺ καλὰ λοιπόν, ἀναγνώσατέ τὴν.

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ λαμβάνει τὴν ἐπιστολὴν καὶ τὴν ἀποσφραγίζει βραδέως.

ΚΑΣΙΛΔΗ καθ' ἑαυτὴν. — Ἄς ἴδωμεν τὸ ἐρωτικὸν γράμμα.

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ ἀναγινώσκουσα. — « Κυρία, ὁ καιρὸς » εἶνε θυελλώδης καὶ ἐφόνευσα ἐξ λύκους. . . .

Ἰπογεγραμ. Κάρολος.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ καθ' ἑαυτὴν. — Ἀλλοίμονον!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ πρὸς τὴν Δούκισσαν. — Τόσον μόνον;

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ. — Ναί, Κύριε Κόμη.

ΚΑΣΙΛΔΗ καθ' ἑαυτὴν. — Ἐφόνευσεν ἐξ λύκους! ὦ! ὅποιον λαμπρὸν τφόντι κατόρθωμα, ἄξιον ἐνὸς βασιλέως! Ἀθλία βασίλισσα! μαντεύω ποίαν ἐντύπωσιν προξενοῦν αὐτὰ εἰς τὴν φαντασίαν σου! Ναί, ἡ καρδία σου εἴτε ζηλοτυπεῖ, εἴτε τρυφερῶς ἐράται, εἴτε εὐρίσκεται εἰς ἀκηδίαν καὶ πάσχει, ἀδιάφορον ἀρκεῖ ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐφόνευσεν ἐξ λύκους!

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ πρὸς τὴν βασίλισσαν προσφέρουσα αὐτῇ τὴν ἐπιστολὴν. — Ἐπιθυμεῖ ἡ Μεγαλειότης σας νὰ φυλάξῃ τὴν ἐπιστολὴν;

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ἀπωθοῦσα αὐτὴν. — Ὄχι!

ΚΑΣΙΛΔΗ πρὸς τὴν Δούκισσαν. — Λοιπόν, αὐτὰ εἶνε ὅλα τὰ νεώτερα, Κυρία Δούκισσα;

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ. — Ἀναμφιβόλως. Τί περισσότερο χρειάζεται; ὁ βασιλεὺς μας εὐρίσκεται εἰς τὸ κυνήγιον, καθ' ὁδὸν λοιπὸν ἐφρόντισε νὰ μᾶς γράψῃ τὰ τοῦ καιροῦ καὶ ὅποιον θήρευμα ἐπέτυχε· τὸ πρᾶγμα ἔχει καλῶς. (Ἐξετάζουσα ἐκ νέου τὴν ἐπιστολὴν.) Τοῦτο μόνον ἐ-

λησμόνησα νὰ παρατηρήσω, ἀν γράφῃ ὁ ἴδιος. . . Ὄχι, ἡ ἐπιστολὴ ἐγράφη καθ' ὑπαγόρευσίν του.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ λαμβάνουσα τὴν ἐπιστολὴν καὶ περιεραζομένη αὐτὴν. — Τφόντι, τίποτε ἄλλο ἐκτὸς τῆς ὑπογραφῆς του δὲν εἶνε ἰδιόχειρον! (Ἐξακολουθεῖ νὰ παρατηρῇ αὐτὴν μετὰ περισσοτέρας περιεργείας, καὶ φαίνεται κατακυριευομένη ὑπὸ ἐκπλήξεως. Καθ' ἑαυτὴν.) Μήπως μὲ ἀπατοῦν οἱ ὀφθαλμοί μου; καὶ ὅμως, πολὺ καλὰ βλέπω ὅτι εἶνε ὁ αὐτὸς γραφικὸς χαρακτήρ μετὸν τῆς ἄλλης ἐπιστολῆς. (Θέτει τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸ στήθος της.) ὦ! τοῦτο εἶνε πολὺτιμον εὔρημα δι' ἐμέ! (Πρὸς τὴν Δούκισσαν.) Καὶ ποῖος εἶνε ὁ ἔκτακτος ἀπεσταλμένος καὶ κομιστὴς τῆς ἐπιστολῆς;

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ δεικνύουσα τὸν ΡουΪ-Βλάς. — Ἴδού· εἶνε ὁ εὐπατρίδης οὗτος.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ἐξ ἡμισείας στρεφομένη πρὸς τὸν ΡουΪ-Βλάς. — Αὐτὸς ὁ νέος!

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ. — Μάλιστα· ὁ αὐτὸς εἶνε κομιστὴς τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐπιστολῆς, καὶ συγχρόνως νέος ἱππότης, τὸν ὅποιον ἡ Μεγαλειότης του παραχωρεῖ πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς βασιλείας· περιπλέον δέ, εἰς ἄρχων, τὸν ὅποιον συσταίνει εἰς ἐμὲ ἐκ μέρους τοῦ βασιλέως ὁ Μαρκεσίος Δὲ Σάντα-Κρούζ.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Καὶ πῶς ὀνομάζεται;

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ. — Εἶνε ὁ Ἄρχων Καίσαρ Δὲ Βαζάν, Κόμης τῆς Γαρόφας· καὶ ἐὰν πρέπη νὰ πιστεύσωμεν τὴν φήμην, εἶνε ὁ ἐντελέστερος τῶν εὐπατριδῶν τῆς Ἰσπανίας.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Πολὺ καλὰ· ἐπιθυμῶ νὰ τὸν ὀμιλήσω. (Πρὸς τὸν ΡουΪ-Βλάς.) Κύριε. . .

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ καθ' ἑαυτὸν καὶ τεταραγμένος. — Μὲ βλέπει! μὲ ὀμιλεῖ! Ἄ! Θεέμου, τρέμω!

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ πρὸς τὸν ΡουΪ-Βλάς. — Πλησιάζατε, Κύριε Κόμη.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ υποβλέπων τὸν Ροῦϊ-Βλάς καὶ καθ' ἑαυτὸν. — Αὐτὸς ὁ νέος ἱππότης τῆς βασιλείσσης! Μὰ τὴν ζώην μου, τὸ πρᾶγμα εἶνε ἄξιον προσοχῆς.

Ὁ Ροῦϊ-Βλάς πλησιάζει πρὸς τὴν βασίλισσαν βραδυπορῶν, ὄχρὸς καὶ τεταραγμένος.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ πρὸς τὸν Ροῦϊ-Βλάς. — Ἐρχεσθε ἀπὸ τὸ Ἀραγγοῦέζ, Κύριε;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ὑποκλινόμενος. — Μάλιστα, Μεγαλειοτάτη.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Καὶ ὁ βασιλεὺς εἶνε καλῶς;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ μεθ' ὑποκλίσεων. — Κάλλιστα.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ δεικνύουσα τὴν βασιλικὴν ἐπιστολήν. — Καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ ἰδίου ἐγράφη ἡ ἐπιστολὴ αὐτῆς;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ἦτον ἔφιππος τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ὑπηγόρευεν . . . εἰς τινα ἐκ τῶν τῆς Θεραπειᾶς του.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ καθ' ἑαυτήν, θεωροῦσα ἀτειῶς τὸν Ροῦϊ-Βλάς. — Τὸ βλέμμα του μοῦ διαπερᾶ τὴν καρδίαν δὲν τολμῶ νὰ ἐρωτήσω εἰς ποῖον! (Υψηλοφώνως.) Πολὺ καλῶς, ἀρκεῖ ἀπέλθετε, Κύριε. — Ἄ! ἐπεθύμουν νὰ μάθω ἂν πολλοὶ ἄρχοντες ἦσαν περὶ αὐτόν. (Καθ' ἑαυτήν.) Διατί λοιπὸν συγκινοῦμαι βλέπουσα τὸν νέον τοῦτον;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ὑποκλινόμενος. — Μάλιστα, Μεγαλειοτάτη.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Καὶ ποῖοι;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Μὲ συγχωρεῖτε, Μεγαλειοτάτη, ἂν φανῶ ἑλλειπῆς ὡς πρὸς τὴν πληροφορίαν ταύτην, διότι πολλὰ ὀλίγον χρόνον διέτριψα εἰς τὴν Αὐλήν τρεῖς ἡμέραι γίνονται μὲ αὐτὴν ἀφότου ἐγκατέλειψα τὴν Μαδρίτην.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ καθ' ἑαυτήν. — Τρεῖς ἡμέραι!

Προσηλώνει βλέμμα πλῆρες ταρχῆς καὶ συγκινήσεως ἐπὶ τοῦ Ροῦϊ-Βλάς.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ καθ' ἑαυτὸν. — Καὶ νὰ ἦνε σύζυγος ἄλλου! Ὡ φρικώδης ζηλοτυπία! Καὶ ποῖου; . . . Φεῦ! ἄβυσσος ὑποσκάπτεται ἐντὸς τῆς καρδίας μου!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ πλησιάζων πρὸς τὸν Ροῦϊ-Βλάς. — Κύριε ἱππότης τῆς βασιλείσσης, εἶμαι ἐπιφορτισμένος, κατὰ τὴν ἐθιμοταξίαν τῆς Αὐλῆς, νὰ σᾶς δηλώσω τὸ εἶδος τῆς ὑπηρεσίας τὸ ὁποῖον θέλετε ἀναλάβει ἐνταῦθα. Τὴν νύκτα ἔχετε χρέος νὰ ἐπαγρυπνήτε εἰς τὸν πλησίον ἀντιθάλαμον, διὰ νὰ ἀνοίγετε εἰς τὸν βασιλέα ὁσάκις ἔρχεται πρὸς τὴν βασίλισσαν.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ συγκεχυμένος καὶ καθ' ἑαυτὸν. — Ἐγὼ νὰ ἀνοίγω εἰς τὸν βασιλέα! (Υψηλοφώνως.) Πλὴν . . . ὁ βασιλεὺς εἶνε ἀπών.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Καὶ μήπως δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἔλθῃ εἰς ἀπροόπτου;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ καθ' ἑαυτὸν. — Ὡ Θεέ μου!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ καθ' ἑαυτὸν, παρατηρῶν τὸν Ροῦϊ-Βλάς. — Πλὴν τί ἔχει αὐτός;

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ μαρτεύουσα τὰ πάντα καὶ ἔχουσα τὸ βλέμμα προσηλωμένον ἐπὶ τοῦ Ροῦϊ-Βλάς. — Πόσον ὄχρὸς ἔγεινεν!

Ὁ Ροῦϊ-Βλάς κλονιζόμενος ἀπεκρίνεται νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῶν πότων ἐνὸς ἀνακλιτηρίου.

ΚΑΣΙΑΔΗ πρὸς τὴν βασίλισσαν. — Ὁ νέος οὗτος, Μεγαλειοτάτη, πάσχει! . . .

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ μόλις στηριζόμενος ἐπὶ τῶν γονάτων του. — Ἐγὼ; ἔχι' ἄλλ' ἢ ἀλλαγὴ τοῦ ἀέρος, . . . ὁ ἥλιος, . . . τὸ μῆκος τῆς ὁδοῦ. . . (Καθ' ἑαυτὸν.) Νὰ ἀνοίγω εἰς τὸν βασιλέα!

Πίπτει καταβεβλημένος ἐπὶ τοῦ ἀνακλιτηρίου· ὁ μανδύς του ἀνοίγει, καὶ φαίνεται ἡ ἀριστερὰ του χεῖρ περιδεδεμένη μὲ αἰματομακρὸν ῥινόμακτρον.

ΚΑΣΙΛΑΔΗ. — Θεέ μου! . . . Κυρία, εἶνε πληγωμένος εἰς τὴν χεῖρα!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Πληγωμένος!

ΚΑΣΙΛΑΔΗ. — Πλὴν δὲν βλέπετε; χάνει τὰς αἰσθήσεις του. Ὀλίγιστα, ἄς τῷ προσφέρωμεν νὰ ὁσφρανθῇ ἀρωματικὸν τι διὰ νὰ συνέλθῃ!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ἐρευνῶσα εἰς τὸν σπηθόδεσμόν της. — Ἰδοὺ ἐν φιάλιον περιέχον ὀσμυρὸν ἔγχυμα. . . (Τὴν αὐτὴν στιγμήν τὸ βλέμμα της πίπτει ἐπὶ τὴν χειρῶν της δεξιᾶς χειρὸς τοῦ 'ΡουΪ-Βλάς. Καθ' ἑαυτήν.) Ἄ! εἶνε τὸ αὐτὸ τρίχαπτον!

Καθ' ἣν στιγμήν ἐξέρχεται ἐκ τοῦ στήθους της τὸ φιάλιον, ἐξέρχεται ταυτοχρόνως ὡς ἐκ τῆς βίας καὶ τῆς ταραχῆς της τὸ τεμάχιον τοῦ τρίχαπτου ὑπερ ἔκρυπτεν. Ὁ 'ΡουΪ-Βλάς, ὅστις τὴν παρακολουθεῖ πάντοτε διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, βλέπει τὸ τρίχαπτον τοῦτο ἐξαγόμενον ἐκ τοῦ στήθους τῆς βασιλίσσης, καὶ ἐκπέμπει βαθὴν ἀναστεναγμόν. Ἐν τούτοις, τὰ βλέμματα τοῦ ΡουΪ-Βλάς καὶ τὰ τῆς βασιλίσσης συναπαντῶνται ἀλλεπαλλῆλως. Σιωπὴ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ καθ' ἑαυτήν. — Αὐτὸς εἶνε!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ καθ' ἑαυτόν. — Ἐπὶ τῆς καρδίας της!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ καθ' ἑαυτήν. — Ἀναμφιβόλως αὐτὸς εἶνε!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ καθ' ἑαυτόν. — Θεέ μου, ἄς ἀπέθνησκα αὐτὴν τὴν στιγμήν!

Κατὰ συνέπειαν τοῦ ἐκ τῆς ἀταξίας τῶν περὶ τὸν 'ΡουΪ-Βλάς συνουθιμένων γυναικῶν προερχομένου θορύθου, οὐδὲν ἐκ τῶν διατρεχόντων μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς βασιλίσσης παρατηρεῖται ὑπ' οὐδενός.

ΚΑΣΙΛΑΔΗ προσάγουσα τὸ φιάλιον εἰς τὸν 'ΡουΪ-Βλάς. — Φαίνεται, Κύριε Κόμη, ὅτι ἐπληρώθητε ἐσχάτως, καὶ ὅτι θὰ ἠνοιχθῇ ἡ πληγὴ καθ' ὁδόν. Διὰ τοῦ λοιπὸν νὰ ἐπιφορτισθῆτε τὴν τοῦ γραμματοκομιστοῦ ὑπηρεσίαν;

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ πρὸς τὴν Κασίλδην. — Περιττὸν κρίνω νὰ σὲ παρατηρήσω ὅτι τοιαῦται ἐρωτήσεις, δὲν εἶνε τοῦ παρόντος καιροῦ!

Η ΔΟΥΚΙΣΣΑ πρὸς τὴν Κασίλδην σοβαρομένη. — Πολὺ φιλοπερίεργος τῶντι καταντᾶς, φίλη μου!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ἄφοῦ ὁ ἴδιος ἔγραψε τὴν ἐπιστολήν, φυσικῶς τῷ λόγῳ εἶνε ἐπόμενον ὅτι ἔπρεπε καὶ νὰ τὴν φέρῃ ὁ ἴδιος· δὲν ἔχει οὕτως;

ΚΑΣΙΛΑΔΗ. — Πλὴν δὲν σὰς εἶπεν ἀκόμη ὅτι τὴν ἔγραψεν ὁ ἴδιος.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ καθ' ἑαυτήν. — Ὡ! τὴν ἀνυπόφορον λάλον! (Πρὸς τὴν Κασίλδην.) Σιώπα!

ΚΑΣΙΛΑΔΗ πρὸς τὸν 'ΡουΪ-Βλάς. — Κύριε ἱππότη, αἰσθάνεσθε ἑαυτὸν καλλήτερα;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ἀναγεννώμαι!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ πρὸς τὰς γυναῖκας τῆς συνοδίας της. — Ἡ ὥρα παρέρχεται, καιρὸς νὰ ἀποσυρθῶμεν. Ἄς ὀδηγήσωσι τὸν Κόμητα εἰς τὸ δωμάτιόν του διὰ νὰ ἡσυχάσῃ. (Πρὸς τοὺς ἐν τῷ βάθει τοῦ θεάτρου ἀκολουθούς.) Ἠξέυρετε βέβαια ὅτι ὁ βασιλεὺς δὲν ἔρχεται καὶ αὐτὴν τὴν νύκτα, διότι ἐξακολουθεῖ πάντοτε τὸ κυνήγιόν του. Λοιπὸν, εἰς τὰ ἔργα σας ἕκαστος!

Εἰσέρχεται μεθ' ἀπίσης τῆς Θεραπείας της εἰς τὰ δώματά της.

ΚΑΣΙΛΑΔΗ βλέπουσα αὐτὴν ἐξερχομένην. — Ἀναμφιβόλως κατὶ θὰ ἔχη εἰς τὸν νοῦν της ἡ βασίλισσα.

Ἐξέρχεται διὰ τῆς αὐτῆς θύρας, φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς τὸ κιβώτιον τῶν ἱερῶν λειψάνων.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ μείνας μόνος, καὶ ὡς ὑπὸ τὴν ἐπιπέριγειαν ζωηροτάτου ὀνείρου. — Ὡ Θεέ μου! σὲ εὐχαριστῶ! (Λαμβάνων τὸ τεμάχιον τοῦ τρίχαπτου τὸ ὁποῖον ἀφῆκεν ἐπὶ τοῦ τάλπητος ἡ βασίλισσα, καὶ καταφιλιῶν αὐτό.) Τὸ ἐφύλαττε τῶντι ἐπὶ τῆς καρδίας της! ('Γ-

ψῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς οὐρανόν.) Μὴ με καταστήσης παράφορον ὑπὸ χαρᾶς, Θεέ μου!

Καθ' ἣν στιγμήν τὸ κρύπτει εἰς τὸ στῆθος του, εἰσέρχεται ὁ Δὸν Γουριτάνος ἐπανερχόμενος ἐκ τοῦ δωματίου τῆς βασιλείας. Προχωρεῖ μὲ θραδέα θήματα πρὸς τὸν 'ΡουΪ-Βλάς, καὶ πλησιάζει χωρὶς νὰ προφέρῃ οὐδὲ λέξιν, σύρει ἐξ ἡμισείας τὸ ξίφος του καὶ τὸ καταμετρᾷ διὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ μετὰ τὸν 'ΡουΪ-Βλάς. Ἰδὼν δὲ αὐτὰ ἀνόμοια, ἀποθεῖ τὸ ξίφος του εἰς τὴν κοιλίαν, ἐνῶ ὁ 'ΡουΪ-Βλάς τὸν παρατηρεῖ ὅλος ἐκπληκτος.

Σ Κ Η Η Π Δ'.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ, ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ *ᾠθῶν τὸ ξίφος του εἰς τὴν κοιλίαν.* — Τὰ ξίφη μας εἶνε ἄνισα· θέλω φροντίσει νὰ εὐρεθῶν δύο τοῦ αὐτοῦ μήκους.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Τί σημαίνει τοῦτο, Κύριε; . . .

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ *λαμβάνων σοβαρὸν ἦθος.* — Εἰς τὰ χίλια ἐξακόσια πενήντα, ὅποτε κατώκουν εἰς τὴν Ἀλικάντην, ἤμην πολὺ ἐκδοτος εἰς τὰ τοῦ ἔρωτος. Νέος τις καλῆς ἀνατροφῆς καὶ ὠραῖος ὡς ἄγγελος ἐνητένιζε μὲ κατακτητικὸν ὄμμα πρὸς τὴν δέσποιάν μου, καὶ πάντοτε πλήρης αὐθάδους ὑπερηφανείας διήρχετο ὑπὸ τὸν ἐξώστην τῆς οἰκίας τῆς ὀνομάζετο Βασκέ, καίτοι δὲ νόθον τὸν ἐφόνευσα, Κύριε! . . . ('Ο 'ΡουΪ-Βλάς θέλει νὰ τὸν διακόψῃ, ἀλλ' ὁ Δὸν Γουριτάνος τὸν ἐμποδίζει διὰ χειρονομίας καὶ ἐξακολουθεῖ.) Ἀργότερα, τῷ χίλιον ἐξακόσιον ἐξήντα ἕξ, Γίλις ὁ Κόμης Δ' Ἰσκολα, ἱππότης μεγαλοπρεπέστατος, ἐτόλμησε νὰ στείλῃ εἰς τὴν ἐρωμένην μου ὁμοῦ μὲ ἕν εὐώδες ἐρωτικὸν γραμματίον, τὸ ὁ-

ποῖον αὐτὴ μὲ ἐφάνερωσε, καὶ ἕνα χαριτωμένον αἰχμάλωτον αἰθίοπα· διέταξα νὰ πνίξωσι τὸν αἰχμάλωτον, καὶ ἐφόνευσα τὸν Κύριόν του!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ἐξοχώτατε! . . .

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ *ἐξακολουθῶν.* — Κατόπιν, εἰς τὰ ὀγδοήντα τόσα, ἐποχὴν τοῦ συρμοῦ καὶ τῆς πολυτελείας, ὅποτε ἤρχισαν νὰ κερφώνουν καὶ εἰς τοὺς πόδας τῶν ἡμιόνων χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ πέταλα, συνέλαβον ὑποψίας περὶ μουσικῶν σχέσεων τῆς ἐρωμένης μου μὲ κάποιον Δὸν Ἐαβέριον, νέον τοῦ συρμοῦ, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἀγέρωχον καὶ ὑψητενὲς μέτωπον ἐπεσκιάζετο ἀπὸ λαμπρὸν καὶ ποικιλόχρουν πτέρωμα. Ἐφόνευσα λοιπὸν καὶ τὸν Δὸν Ἐαβέριον.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Πλὴν τέλος πάντων τί σημαίνουν αὐτὰ, Κύριε;

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Αὐτὰ σημαίνουν, Κύριε, ὅτι ὁ καθεὶς δὲν εἶνε ἱκανὸς νὰ ἀντλή εἰς φρέατα βαθέα, ὅτι αὐριον ὁ ἥλιος ἀνατέλλει εἰς τὰς τέσσαρας ὥρας, ὅτι ὁπίσθεν τῆς μητροπόλεως ὑπάρχει ἕν μέρος ἔρημον καὶ ἐκτὸς τῆς ὁδοῦ, κατάλληλον διὰ τοὺς ἀνθρώπους τῆς καρδίας καὶ τοῦ ἔρωτος, ὅτι σὰς ὀνομάζουσιν, ἂν δὲν ἀπατώμην, Καίσαρα, ἐνῶ ἐγὼ ὀνομάζομαι Δὸν Γάσπαρης Δὲ Γουριτάνος Τίσης-ἰ-Γουεβάρρας, Κόμης Δονάτος.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ *μὲ ψυχρότητα.* — Πολὺ καλὰ, Κύριε, δέχομαι τὴν πρόκλησιν.

Ἀπὸ τινων στιγμῶν ἡ Κασίλδη περίεργος εἰσέρχεται διὰ μιᾶς τῶν πλαγίων θυρῶν, καὶ ἀκούει τὰς τελευταίας λέξεις τῶν συνομιλούντων χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ.

ΚΑΣΙΛΔΗ *καθ' ἑαυτήν.* — Μονομαχία! Ἄ! πρέπει νὰ εἰδοποιήσω τὴν βασίλισσαν.

Ἀπέρχεται διὰ τῆς θύρας τοῦ βᾶθους.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ πάντοτε ἀτάραχος. — Πρὸς περὶ σσοτέρην εὐκρίνειαν, Κύριε, εὐαρεστηθῆτε νὰ ἀκούσετε ὀλίγον τὰ φυσικά μου ἰδιώματα καὶ πρὸς ὀδηγίαν σας ἀλόγη. Σὰς λέγω λοιπὸν ὅτι, τὸ κατ' ἐμέ, πολλὰ ὀλίγην ὑπόληψιν ἔχω πρὸς τοὺς ἐλαφρόνας ἐκείνους γυναικοθήρας, οἵτινες βοστρυχίζουσι τὴν κόμην καὶ τοὺς μύστακας τῶν καὶ ἀκκίζονται ὡς γυναῖκα διὰ νὰ ἐπισύρῳσιν ἐφ' ἑαυτῶν τὰ βλέμματα τῶν γυναικῶν καὶ ὅτε μὲν μεμψίμοιροι ὅτε δὲ ζωηροί, μυρίους ἐπιτηδεύονται κερδακισμοὺς καὶ ἐρωτοτροπίας τοὺς τοιοῦτους ἐγὼ ὀνομάζω μιέγγικτα γυναικάρια.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Πλὴν. . . δὲν σὰς ἐννοῶ, Κύριε.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Μὲ ἐννοεῖτε πολὺ καλὰ. Καὶ οἱ δύο ἀποβλέπομεν εἰς ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, διὰ τοῦτο ὁ εἷς ἐξ ἡμῶν εἶνε περιττὸς εἰς τὸ παλάτιον τοῦτο. Τέλος πάντων, εἴσθε ἱππότης εἶθαι Ἀρχιτρίκλινος, τοῦτέστιν, ἔχομεν τὴν αὐτὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὰ αὐτὰ δικαιώματα ἀμφοτέρω. Ἐκτὸς τούτου, ὑπ' ἄλλην ἔποψιν θεωρουμένου τοῦ πράγματος, ἡ διαφορὰ μεταξὺ μας εἶνε ἀρκετὰ μεγάλη ἔχω τὸ δικαίωμα τοῦ ἀρχαιότερου, ἐνῶ ὑμεῖς ἔχετε τὸ δικαίωμα τοῦ νεωτέρου, καὶ τοῦτο οὐκ ὀλίγον μὲ ἀνησυχεῖ. Πιστεύσατέ με ὅτι, εἰς τὴν τράπεζαν εἰς ἣν δειπῶ νὰ ἴδω παρακαθήμενον νέον τινα λιμώττοντα, μὲ ὀδόντας κοπτερωτάτους, μὲ ὀφθαλμοὺς φλογεβολούντας καὶ μὲ κατακτητικὸν ἦθος, τοῦτο μὲ συγχύζει ἀρκούντως. Ἐπίσης, τὸ νὰ πολεμήσω ἐπὶ τοῦ πεδίου τοῦ ἔρωτος, ὠραίου πραγματικῶς γηπέδου τὸ ὁποῖον ὅμως καθημερινῶς πληροῦται ἀπὸ μωρολογίας νεανικῆς, καὶ τοῦτο μὲ δίδει κόπον οὐκ ὀλίγον, φίλε μου διότι, καθὸ πάσχω ἀπὸ ποδαλγίαν, εἶμαι ὅλως διόλου ἀδέξιος εἰς τοιοῦτου εἶδους ἐφόδους. Ἄλλως τε, οὔτε τὸσον ἀνόητος εἶμαι, νὰ θέλω νὰ διαφιλονεικῶ μὲ λόγους τὴν καρδίαν ὠραίας τινὸς Πηνελόπης ἐναντίον νέου τινὸς

καὶ ὠραίου μειρακίου, εὐκόλως κυριευομένου ἀπὸ λειποθυμίας καὶ σπασμῶν. Διὰ τοῦτο λοιπὸν, ἐπειδὴ σὰς εὐρίσκω πολὺ ὠραῖον, πολὺ φιλάρεσκον καὶ χαριέντα, πολὺ τρυφερὸν καὶ εὐαίσθητον ἐνταῦτῳ, πρέπει νὰ σὰς φωνεύσω!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Πολὺ καλὰ δοκιμάσατε, Κύριε.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Κόμη τῆς Γαρόφας, αὔριον τὴν ὥραν καθ' ἣν γλυκοχαράζει, εἰς τὸ προσδιορισθὲν μέρος ἄνευ μαρτύρων καὶ ὑπηρετῶν, θέλομεν κόψει τὰ λαβύγγια μας εὐγενῶς μὲ ξίφος καὶ μὲ ἐγχειρίδιον, ὡς καλοὶ εὐπατρίδαι, ἄξιοι τοῦ ὀνόματος τῶν οἰκογενειῶν εἰς ἃς ἀνήκομεν.

Ἐκτείνει τὴν χεῖρά του πρὸς τὸν ΡουΪ-Βλὰς ὅστις τὴν λαμβάνει.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Οὔτε λέξιν περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως δὲν θέλετε βέβαια εἰπεῖ εἰς κἀνένα δὲν ἔχει οὔτω, Κύριε; (Ὁ Κόμης κάμνει σημεῖον ἀποστροφῆς.) Εἰς αὔριον λοιπὸν!

Ὁ ΡουΪ-Βλὰς ἐξέρχεται.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ μείνας μόνος. — Ὄχι, δὲν ἠσθάνθην ποσῶς τρέμουσαν τὴν χεῖρά του! Τὸ νὰ ἦνέ τις βέβαιος ὅτι θὰ ἀποθάνῃ καὶ νὰ φέρεται οὔτως, εἶνε τιμῶντι γενναίου ἀνδρὸς ἰδίον! (Μεταστρεφόμενος εἰς τὸν θόρον τοῦ κλειθροῦ τῆς μικρᾶς θύρας τοῦ θαλάμου τῆς βασιλίσσης). Κάποιος ἀνοίγει τὴν θύραν.

Ἐμφανίζεται ἡ βασίλισσα βαδίζουσα ταχέως πρὸς τὸν Δὸν Γουριτάνον, πλήρη ἐκπλήξεως καὶ γοητείας ἐπὶ τῆς θέας αὐτῆς. Κρατεῖ δὲ εἰς χεῖρας τὸ κιβώτιον.

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ, Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ μετὰ μειδιάματος. — Ἰμᾶς πρὸ παλοῦ ζητῶ, Κύριε.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ *ἐκπληκτος*. — Καὶ πόθεν ἡ κλωσὴν σὰς αὐτὴν, Δέσποινα;

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ *θέτουσα τὸ κιβώτιον ἐπὶ τραπέζιου τινός*. — Ἄ! τίποτε, ἢ μάλλον μικρὰ πράγματα, φίλτατέ μου Κόμη. (*Γελῶσα*.) Πρὸς ὀλίγον, μεταξὺ λόγων ἀνέφερον αἱ γυναῖκες τῆς συνουσίας μου καὶ περὶ ὑμῶν... Ἡ Κασίλδη — καὶ ἤξεύρετε ὅτι αἱ γυναῖκες εἶνε συνήθως τρελλαί, — διεστίνετο ὅτι δύνασθε νὰ πράξητε ὑπὲρ ἐμοῦ πᾶν ὅ,τι θελήσω.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Καὶ πῶς ὄχι; ἔχει δίκαιον!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ *γελῶσα*. — Μὰ τὴν ζωὴν μου, ἐγὼ ὑπέθετα τὸ ἐναντίον.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — ἔχετε ἄδικον, Μεγαλειοτάτη.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Αὐτὴ πάλιν δυσχυρίζετο ὅτι, δι' ἐμὲ εἴσθε ἔτοιμος νὰ προσφέρετε τὴν ζωὴν σας καὶ τὸ αἷμά σας.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Ἡ Κασίλδη εἶχεν ὅλα τῆς τὰ δίκαια νὰ ὀμιλῇ οὕτω.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Πλὴν ἐγὼ ἐξηκολούθουν πάντοτε νὰ λέγω τὸ ὄχι.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Καὶ ἐγὼ τολμῶ νὰ σᾶς εἶπω τὸ ναί! Διὰ τὴν Μεγαλειότητά σας εἶμαι ἔτοιμος τὰ πάντα νὰ πράξω.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — ἔχω ἀνάγκην νὰ τὸ πισεύσω, Κόμη.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Καὶ εἰς πῦρ καὶ εἰς θάνατον, Μεγαλειοτάτη.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Πολὺ καλὰ λοιπόν, ἄς τὸ ἴδωμεν! Ὁρκισθῆτε ὅτι πρὸς χάριν μου θέλετε κάμει ὅ,τι σᾶς εἶπω αὐτὴν τὴν στιγμήν.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Ὁρκίζομαι εἰς τὸ πῦρ μου ξίφος καὶ εἰς τὸν ἅγιον βασιλέα Γάσπαρην, τὸν ἀξιόσεβαστον προστάτην μου! Προστάξατε ἀμέσως, καὶ εἶμαι ἔτοιμος νὰ ὑπακούσω ἢ νὰ ἀποθάνω!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ *λαμβάνουσα τὸ κιβώτιον*. — Ὅσον ἀρκεῖ αὐτὴν τὴν στιγμήν εἶνε ἀνάγκη νὰ ἀναχωρήσετε ἀπὸ τὴν Μαδρίτην, διὰ νὰ φέρετε τὸ κιβώτιον τοῦτο εἰς τὸν πατέρα μου, τὸν μέγαν Ἐκλέκτορα τῆς Νιβούργης.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ *καθ' ἑαυτὸν*. — Τὴν ἔπαθα! (*Γύηλοφῶνως*.) Εἰς τὴν Νιβούργην εἶπατε;

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ναί, εἰς τὴν Νιβούργην.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Ἐξακοσίων λευγῶν διάστημα!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Πεντακοσίων πενήκοντα ἀκριβῶς. (*Δεικνύουσα τὸ περικαλύπτρον τὸ κιβώτιον ὑφασμα*.)

Προσέξατε ὅμως, μήπως οἱ χρυσόπλεκτοι οὗτοι κροσσοὶ ἐγγίσωσιν εἰς κἀνὲν βέδηλον μέρος καθ' ὁδὸν καὶ μολυνθῶσι.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Καὶ πότε θὰ ἀναχωρήσω;

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Αὐτὴν τὴν στιγμήν, ἀμέσως.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Ἄ! τοῦλάχιστον αὔριον!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Οὔτε λεπτόν δὲν ἔχω νὰ περιμεῖνω.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ *καθ' ἑαυτὸν*. — Συνελήφθην εἰς τὴν παγίδα! (*Γύηλοφῶνως*.) Πλὴν... Μεγαλειοτάτη! ...

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Περιττὸν στοχάζομαι νὰ ἐπαναλάβω ὅτι πρέπει νὰ ἀναχωρήσετε ἄνευ ἀναβολῆς.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Καὶ πῶς; . . .

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Λοιπὸν ὁ ὄρκος σας;

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Πλὴν μία κατεπεύγουσα ὑπόθεσις. . .

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Καὶ ὁ λόγος ὅν ὡς εὐπατρίδης μοι ἐδώκατε;

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Μία μικρὰ ὑπόθεσις μὲ βιάζει.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Δὲν θέλω νὰ ἀκούω προφάσεις!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Μίαν ἡμέραν τοῦλάχιστον....

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Οὔτε στιγμήν!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Πλὴν. . .

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ἄ! τίποτε, τίποτε!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — ἔχω. . .

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Θ' ἀναχωρήσετε!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Δύο μόνον λεπτά. . .

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ἀμέσως, ἀμέσως!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Νὰ ἀποχαιρετήσω. . .

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Λαμβάνω ἐγὼ τὴν φροντίδα' ἰδού, σὺς ἐναγκαλιζομαι, φίλτατε Κόμη.

Ῥίπτεται εἰς τὸν τράχηλόν του καὶ τὸν ἐναγκαλιζεται.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ *πλήρης ὀργῆς πλὴν γοητευθείς.* — Δὲν ἀντέγω πλέον, Κυρία' ἀναχωρῶ κατ' αἰτησίην σας.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ *δεικνύουσα τὸ παράθυρον.* — Ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν αὐλὴν εἶνε ἔτοιμον ὄχημα καὶ σὺς περιμένει.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ *καθ' ἑαυτὸν.* — Τὰ πάντα προεἶδεν! ἔχουν δίκαιον νὰ λέγουν ὅτι ὁ Θεὸς ἔπλασε τὸν ἄνδρα καὶ ὁ διάβολος τὴν γυναῖκα! (*Γράφει λέξεις τινὰς κατεσκευασμένως ἐφ' ἐνός χάρτου καὶ κρούει ἕνα κώδωνα' παρουσιάζεται εἰς ἀκόλουθος.*) Φέρε αὐτὸ τὸ γράμμα ἀμέσως εἰς τὸν Κύριον Δὸν Καίσαρα Δὲ Βαζάν.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ *καθ' ἑαυτήν.* — Διάβολε! ἐπιμονή!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ *καθ' ἑαυτὸν.* — Ἀνάγκη νὰ ἀναβάλω τὴν μονομαχίαν μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου' ὑπομονή! (*Υψηλοφώνως.*) Βλέπετε ὅτι, πρὸς χάριν τῆς Μεγαλειότητός σας τὰ πάντα θυσιάζω.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Καλά, καλά' εὐχαριστῶ.

Λαμβάνει τὸ κιβώτιον, ἀσπάζεται τὴν χεῖρα τῆς βασιλίσσης, χαιρετᾷ ὑποκλινόμενος ἰδαφιαίως καὶ ἀπέρχεται. Μετὰ τινα λεπτά, ἀκούεται ὁ κρότος τῶν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου κυλιόμενων τροχῶν τῆς ἀπομακρυνομένης ὁμάξης.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ *πίπτουσα ὡς ἐξαρθρωμένη ἐπὶ τινας καθέδρας.* — Τώρα εἶμαι ἡσυχος. Ἐσώθη! δὲν θὰ τὸν φονεύσῃ πλέον!

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ.

Ἢ ἐν τῷ βασιλικῷ παλατίῳ τῆς Μαδρίτης Ἀριστοκρατικῇ λεγομένῃ αἰθυσῶν. Πρὸς τὸ βῆθος, μεγάλη θύρα ὑψηλὰ κειμένη ἐπὶ τινον βαθμίδων. Εἰς τὴν πρὸς τὰ δεξιὰ γωνίαν τῆς αἰθούσης, πτέρυξ σχηματισμένη ὑπὸ λείου τινὸς καὶ στίλβοντος ἐμπιτάσματος. Εἰς τὴν ἀντίθετον γωνίαν, ἐν παράθυρον. Δεξιῶθεν, τετράγωνος τράπεζα κεκαλυμμένη ὑπὸ βελούδου πρασίνου, περὶ τῆς ὁποίας εἶνε τεθειμένα κατὰ τάξιν θρονίδια διὰ ὀκτὼ ἢ δέκα ἄτομα, ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὴν γραφεῖα τεθειμένα ἐπὶ τῆς τραπέζης. Ἡ πρὸς τοὺς θεατὰς ἀντικρῶσται πλευρὰ τῆς τραπέζης κατέχεται ὑπὸ μεγάλου τινὸς θρόνου χρυσοκεκτότου καὶ ἐκ βελούδου, ἐπιεκαλυμμένου ὑπὸ σφραγίστικου ἐξ ἐπιχρύσου ὄψματος ἀλουργεθαρῶς, ἐπικεκλιμένα ἔχοντος τὰ ὄπλα τῆς Ἰσπανίας, καὶ ἐπ' αὐτῶν τὰ βασιλικά ἐμβλήματα μετὰ τοῦ στέμματος' πλυσίον τοῦ θρόνου τούτου, μίαν καθέδρα. Καθ' ἣν στιγμὴν ἀνυψοῦται τὸ παραπέτασμα, τὸ ἰδιαίτερον μουσικοσυμβούλιον τοῦ βασιλέως εἶνε εἰς τὴν ἐναρξιν τῶν ἐργασιῶν του.

Σ Κ Η Ν Η Α'.

ΔΟΝ ΜΑΝΟΥΗΛ ΑΡΙΑΣ, Ο ΚΟΜΗΣ ΔΕ ΚΑΜΠΟΡΕΑΛ,
Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΠΡΙΕΓΟ, ΔΟΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΟΥ-
ΒΙΑΛΑΣ, ΜΟΝΤΑΖΓΟΣ, ΚΟΒΑΔΕΓΚΑΣ.

Πολλοὶ ἄλλοι σύμβουλοι, ἀνήκοντες εἰς τὰ διάφορα τμήματα, οἱ πλείστοι μελανειμονοῦντες κατὰ τὸ ἔθος τῆς Αὐλῆς. Ὁ Καμπορεάλ φέρει ἐπὶ τοῦ στήθους τὸν σταυρὸν τῆς Καλατρίβας, ὁ δὲ Πριέγος, τὸ παρά-

σημον τοῦ Χρυσοῦ Δέρατος εἰς τὸν τράχηλον. Ὁ Δὸν Μανουὴλ Ἀρίας καὶ ὁ Κόμης Δὲ Καμπορεάλ συναμιλοῦν χαμηλοφώνως εἰς τὰ ἐμπροσθεν τοῦ Θεάτρου, οἱ δὲ ἄλλοι σύμβουλοι συνδιαλέγονται τῆδε κάκεισε τῆς αἰθούρας κατὰ ἀθροίσματα.

ΔΟΝ ΜΑΝΟΥΗΛ ΑΡΙΑΣ. — Ἡ ἀπροσδόκητος αὐτῆ τύχη υποκρύπτει ἀφεύκτως κἀνὲν μυστήριον!

Ο ΚΟΜΗΣ ΚΑΜΠΟΡΕΑΛ. — ἔχει τὸ παράσημον τοῦ Χρυσοῦ Δέρατος. Ἴδου αὐτὸς παντοδύναμος Ἰπουργός, ἀνώτατος Σύμβουλος τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἀκόμη, Δουξ τοῦ Ὀλμέδου!

ΔΟΝ ΜΑΝΟΥΗΛ ΑΡΙΑΣ. — Καὶ ὅλα αὐτὰ εἰς ἐξ μῆνας!

Ο ΚΟΜΗΣ ΚΑΜΠΟΡΕΑΛ. — Πλὴν δὲν ἠξέυρεις ὅτι ἔχει τὸν χαμόθεόν του;

ΔΟΝ ΜΑΝΟΥΗΛ ΑΡΙΑΣ μὲ ἔφος μυστηριώδεις. — Τὴν βασίλισσαν!

Ο ΚΟΜΗΣ ΚΑΜΠΟΡΕΑΛ. — Τῶντι ὁ βασιλεὺς, ἀσθενὴς καὶ ιδιότροπος κατὰ τὴν καρδίαν, ζῆ μὲ τὴν ἀνάμνησιν τοῦ θανάτου τῆς πρώτης του γυναικός. Παραιτηθεὶς, ἐκλείσθη εἰς τὸ ἐν Ἐσκουριάλλη παλάτιόν του, καὶ ἡ βασίλισσα πράττει ἀντ' αὐτοῦ τὰ πάντα.

ΔΟΝ ΜΑΝΟΥΗΛ ΑΡΙΑΣ. — Φίλτατέ μοι Καμπορεάλ, αὐτὴ βασιλεύει ἐφ' ἡμῶν καὶ ὁ Δὸν Καῖσαρ ἐπ' αὐτῆς.

Ο ΚΟΜΗΣ ΚΑΜΠΟΡΕΑΛ. — Πλὴν αὐτὸς ζῆ μὲ τρόπον ὅπως διόλου παράδοξον. Καὶ πρῶτον καὶ κύριον, ποτὲ δὲν βλέπει τὴν βασίλισσαν, φαίνεται δὲ ὅτι ὁ εἰς ἀποφεύγει τὴν συνάντησιν τοῦ ἄλλου. Ἴσως δυσκολεύεσαι νὰ μὲ πιστεύσης, καὶ ὅμως, σὲ λέγω ὅτι εἶμαι βέβαιος περὶ τῶν λεγομένων μου, διότι ἐξ μῆνας τώρα καθ' οὗς ἐξακολουθῶ νὰ τοὺς παραμονεύω οὐδὲν τοιοῦτον εἶδα. Ἐκτὸς τούτου, ἔχει καὶ τὴν ἀνυπόφορον ιδιοτροπίαν νὰ κατοικῆ πλησίον τοῦ ξενοδοχείου τῆς Τορμέζης ἐν οἰκίμα σκοτεινιώτατον, τοῦ ὁποίου ποτὲ δὲν ἀνοίγονται τὰ

παρθυρόφυλλα, καὶ ὅπου καθὼς μανθάνω διατρέβει μὲ δύο μαύρους δούλους του, φύλακας τῶν διὰ παντὸς κλεισμένων θυρῶν, οἵτινες ἂν δὲν ἦσαν βωβοὶ ἤθελον μὲς φανερώσει πολλὰ πράγματα.

ΔΟΝ ΜΑΝΟΥΗΛ ΑΡΙΑΣ. — Μὲ μαύρους βωβὸς εἶπες;

Ο ΚΟΜΗΣ ΚΑΜΠΟΡΕΑΛ. — Ναί' ὅλοι οἱ ἄλλοι ὑπηρετῶνται τοῦ μένουσιν εἰς τὸ οἶκημα τὸ ὁποῖον ἔχει εἰς τὸ παλάτιον.

ΔΟΝ ΜΑΝΟΥΗΛ ΑΡΙΑΣ. — Παράδοξος ἄνθρωπος τῶντι!

ΔΟΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΟΥΒΙΑΛΛΑΣ πηλοῦσας ἀπὸ τινῶν στιγμῶν. — Πλὴν, μὴ λησμονώμεν ὅτι κατάγεται καὶ ἀπὸ μεγάλην οἰκογένειαν, καθὼς καὶ ἡμεῖς.

Ο ΚΟΜΗΣ ΚΑΜΠΟΡΕΑΛ. — Τὸ παράδοξον εἶνε ὅτι θέλει νὰ προσποιητῆται τὸν εὐσυνείδητον! (Πρὸς τὸν Δὸν Μανουὴλ Ἀριαν.) Κατὰ τὰς διαβεβαιώσεις τοῦ Μαρκασίου Δὲ Σάντα-Κρούζ, εἶνε ἐξάδελφος τοῦ Δὸν Σαλουστίου ἐκείνου ὅστις, τέως μέγας καὶ πολὺς, πρὸ ἐνὸς ἡδὴ ἔτους κατεκρημνίσθη. Πάλαι ποτὲ αὐτὸς ὁ Δὸν Καῖσαρ, ὁ νῦν κύριός μας, ἦτον ὁ πλέον τρελλὸς ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, ἓνας γελοῖος Κόμης, ὅστις, κατὰ τὴν γενικὴν φήμην, ἤλλαζε καθημερινῶς γυναῖκας, ὀχήματα, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ φαντασιοπληξία καὶ ἡ θέλησις εἶχεν ὀξυτάτους ὀδόντας, ἱκανοὺς νὰ καταφάγωσιν ὀλόκληρον βασιλικὸν θησαυρόν. Τὴν πρώταν μίξ ὥραίας ἡμέρας εὐρέθη ἄνευ εἰσοδημάτων, καὶ ἔγεινεν ἄφαντος ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ κόσμου χωρὶς κανεὶς νὰ ἠξέυρη ποῦ.

ΔΟΝ ΜΑΝΟΥΗΛ ΑΡΙΑΣ. — Ἄλλ' ἡ ἡλικία μετεσχημάτισε τὸν εὐθυμον τρελλὸν εἰς ἐμβριθέστατον σοφὸν καὶ πολιτικὸν ἄνδρα.

Ο ΚΟΜΗΣ ΚΑΜΠΟΡΕΑΛ. — Πλὴν καὶ πᾶσα ὁπως δῆποτε προβεβηκυῖα γυνὴ τῆς ἀπωλείας, γίνεται φρόνιμος καὶ σεμνότυπος προοίους τῆς ἡλικίας' τί με τοῦτο;

ΔΟΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΟΥΒΙΑΛΛΑΣ. — Ἐγὼ τοῦλάχιστον τὸν ἐνόμιζα χρηστοθήη, τίμιον, ἀκεραίου χαρακτῆρος καὶ ἀμέμπτου διαγωγῆς.

Ο ΚΟΜΗΣ ΚΑΜΠΟΡΕΑΑ γελῶν. — Ἦ εὐπίστε Οὐβίλλα, πόσον εὐκόλως θαμβόνεσαι ἀπὸ τὰς τοιούτου εἰδούς κατ' ἐπίδειξιν καλοκάγαθίας! (Μὲ ἦθος ἐμφαντικόν.) Τὸ παλάτιον τῆς βασιλείσης, τόσον τὸ ἰδιαιτερον ἔσον καὶ τὸ κοινόν, κοστίζει κατ' ἔτος σωστὰς ἐξακοσίας ἐξήντα τέσσαρας χιλιάδας ἐβδομήντα ἑξ δουκάτα! Ἴδου ἓνας σκοτεινὸς Πακτωλός, εἰς τὸν ὁποῖον ἀναμφιβόλως ρίπτει τις τὸ δικτυόν του, βέβαιος ὅτι θέλει ἐπιτύχει πλουσίαν ἄγρην. Εἰς θολωμένον ποτάμι καλὸ ψάρευμα, λέγει καὶ ἡ παροιμία.

Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΠΡΙΕΓΟ ἐπερχόμενος. — Κύριοί μου, μὴ πρὸς βᾶρος σας, σᾶς εὐρίσκω ὑπὲρ τὸ δέον ἀσυνέτως καὶ προπετῶς ὀμιλοῦντας. Ὁ μακαρίτης πρόπαππός μου, ἀνατραφεὶς παρὰ τῷ Κόμητι Δουκὶ διαδόχῳ, ἐσυνείθιζε νὰ ἐπαναλαμβάνη, « Δάκνε τὸν βασιλέα, πλὴν ἀσπάζου τὸν εὐνοούμενον ». — Καιρὸς νὰ ἐνασχοληθῶμεν διὰ τὰς ὑποθέσεις τοῦ Κράτους, Κύριοι.

Ὅσοι κάθονται περὶ τῆς τραπέζης, καὶ οἱ μὲν λαμβάνουσι εἰς χεῖρας τὰ κινδύλια, οἱ δὲ φυλλολογοῦσι διάφορα ἔγγραφα τοῦ λοιποῦ, γενικῆ ὀκνηρία καὶ ἀδράνεια. Σιωπὴ ἐπὶ τινος στιγμῆς.

ΜΟΝΤΑΖΓΟΣ κρυφίως πρὸς τὸν Οὐβίλλα. — Εἰς τὸν θάλαμον τοῦ στρατιωτικοῦ ταμείου σᾶς εἶχα ζητήσει τὸν βαθμὸν δικαστοῦ διὰ τὸν ἀνεψιόν μου.

ΔΟΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΟΥΒΙΑΛΛΑΣ κρυφίως. — Καὶ σεῖς μὲ εἶχατε ὑποσχεθῆ νὰ ἐνεργήσητε ὥστε, ὁ ἐξάδελφός μου Μελχιῶρ Δ' Ἐλβας νὰ ὀνομασθῆ ἐντὸς ὀλίγου ἀπεσταλμένος εἰς Ἔβρον.

ΜΟΝΤΑΖΓΟΣ ὁμοίως. — Εἶμαι εἰς τὴν περραμονὴν καὶ ἐκτελέσεως ἢ αἰτήσῃς σας ἐπιδιώκεται ἀνευδότης.

ΔΟΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΟΥΒΙΑΛΛΑΣ ὁμοίως. — Θὰ ἔχετε λοιπὸν τὸν βαθμὸν τοῦ δικαστοῦ.

ΜΟΝΤΑΖΓΟΣ ὁμοίως. — Καὶ ὑμεῖς τὸν τοῦ ἀπεσταλμένου.

Σμίγγουν τὰς χεῖρας ἀλλήλων.

ΚΟΒΑΔΕΓΚΑΣ ἀνιστάμενος. — Κύριοι Σύμβουλοι τῆς Καστιλίας, τὸ γενικὸν συμφέρον τοῦ Κράτους ἀπαιτεῖ ὥστε κἀνεὶς ἐξ ἡμῶν νὰ μὴν ἐξέρχεται τῆς σφαιρας του ἀνάγκη λοιπὸν νὰ κανονίσωμεν καλῶς τὰ χρέη μας, καὶ νὰ κάμωμεν ἀναλόγους τὰς διανομὰς μεταξύ μας. Τὰ εἰσοδήματα τῆς Ἰσπανίας εἶνε διεσκορπισμένα εἰς χιλιάς χεῖρας, καὶ αὐτὸ εἶνε κοινὸν δυστύχημα εἰς ὃ πρέπει νὰ θέσωμεν ἓνα ὄρον· οἱ μὲν δὲν ἔχουν σχεδὸν τίποτε, οἱ δὲ τὰ πάντα. Ἡ ἐκμίσθωσις τοῦ ταμβάκου ἀνήκει εἰς σέ, Οὐβίλλα, ἡ ἀμβαρις καὶ ὁ μῦσχος ἀνήκουσι εἰς σέ, Μαρκεσίε δὲ Πριέγο· ὁ Καμπορεάλ εἰσπράττει τὸν φόρον ὀκτακισχιλίων ἀνθρώπων, καὶ μετ' αὐτῶν τὸ πέπερι, τὸ ἄλς καὶ πέντε τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ, τοῦ γαγάτου καὶ μυρίων ἄλλων ὀρυκτῶν. (Πρὸς τὸν Μορταλριον.) Σὺ ὅστις μὲ ἀτενίζεις μὲ τὸ ἀνήσυχον ἐκεῖνο βλέμμα σου, σὺ μόνος χάρις εἰς τὰς ῥαδιουργίας σου ἔχεις ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν σου τὸν ἐπὶ τοῦ ἀρσενικοῦ φόρον καὶ τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς χιόνος, τοῦ χάρτου καὶ τοῦ ὀρειγάλκου· ἐκτὸς δὲ τούτων, τὸ πρόστιμον τὸ ἐπιβαλλόμενον εἰς τοὺς χωρικούς, τὸ δέκατον τῶν θαλασσιῶν προϊόντων, τοῦ μολύβδου, τῆς ξυλείας, κτλ. κτλ...! ἐνῶ μόνος ἐγὼ δὲν ἔχω τίποτε. Δώσατε καὶ εἰς ἐμὲ τίποτε, Κύριοι!

Ο ΚΟΜΗΣ ΔΕ ΚΑΜΠΟΡΕΑΑ διαρρηγνύμενος εἰς γέλωτα. — Ἦ! τὸν πτωχὸν διάβολον! κλαίει ὅτι δὲν ἔχει τίποτε, ἐνῶ ἀπολαμβάνει τὰ ἀσφαλέστερα εἰσοδήματα· ἐκτὸς τῶν Ἰνδιῶν, ὕλαι αἱ νῆσοι τῶν δύο θαλασσ-

σῶν εἶνε ἰδικαί του. Ὅποιον τολμηρὸν πέταγμα! μὲ τὴν μίαν ἀρπάγην του κρατεῖ τὴν Μαϊόρικην, ἐνῶ τὴν ἄλλην του περιπλέκει εἰς τοὺς ἀκρολόφους τῆς Γενερίφρης!

ΚΟΒΑΔΕΓΚΑΣ ἐρεθιζόμενος. — Σὰς λέγω, Κύριοι, ὅτι δὲν ἔχω τίποτε ἐγώ!

Ο ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ ΔΕ ΠΡΙΕΓΟΣ γελῶν. — Ψεύδεται, ἔχει τοὺς νέγρους!

Ὅλοι ἀνίστανται καὶ ἠμιλοῦν ταυτοχρόνως φιλονεικοῦντες καὶ ἐρίζοντες.

ΜΟΝΤΑΖΓΟΣ. — Ἐγὼ περισσότερον ἀπὸ ὅλους σας ἔχω δίκαιον νὰ παραπονοῦμαι, Κύριοι. Μὲ χρειάζονται δάση καὶ δὲν ἔχω!

ΚΟΒΑΔΕΓΚΑΣ πρὸς τὸν *Μαρκέσιον δὲ Πριέγον*. — Αὐός με τὸ ἀρσενικὸν καὶ σὲ παραχωρῶ τοὺς νέγρους μου! Ἀπὸ τινῶν στιγμῶν ὁ ΡουΪ-Βλάς εἰσελθὼν διὰ τῆς θύρας τοῦ θαλάμου, παρίσταται εἰς τὴν σκηνὴν χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ὑπὸ τῶν συνδιαλεγόμενων· φέρει ἐνδύματα ἐκ μαύρου θελοῦδου, καὶ ἐπ' αὐτῶν μανδύαν ἐκ θελοῦδου θυσειγοθαφοῦς· εἰς τὸν χρυσοῦν πῖλόν του φέρει τὸ λευκὸν πτερόν, καὶ εἰς τὸν τράχηλον τὸ παράσημον τοῦ Χρυσοῦ Δέρατος.

Σ Κ Η Ν Η Β'.

ΟΙ ΛΥΤΟΙ, ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ἐπερχόμενος. — Καλὴ ἔρεξις, Κύριοι! (*Ὅλοι μεταστρέφονται σιωπῇ προερχομένη ἀπὸ ἐκπληξιν συνάμα καὶ ἀνησυχίαν. Ὁ ΡουΪ-Βλάς καλύπτει τὴν κεφαλὴν, σταυρῶνει τοὺς βραχίονας, καὶ ἐξακολουθεῖ ἐνατενίζων αὐτοὺς κατὰ πρόσωπον.*) Ὡ καλοὶ ἀγαθοὶ Ἱπουργοὶ καὶ χρηστοὶ Σύμβουλοι, ἰδοὺ τῶν ὄντι τρόπος τοῦ ὑπηρετεῖν ἐν βασιλείῳ, ὑπηρετᾶται λαφυραγωγοῦντες τὴν οἰκίαν τοῦ Κυρίου σας! Λοιπὸν, χωρὶς

νὰ ἔχετε διόλου ἐντροπὴν καὶ αἰδῶ, κηφῆνες ἀρχοθῆραι, ἐκλέγετε ὡς ὤραν τῶν ἐρίδων καὶ λογομαχιῶν σας τὴν Ὀλιβεράν καὶ μαύρην ὤραν, καθ' ἣν ἡ Ἰσπανία ἀγωνιώσα χύνει κρουνοὺς δακρύων; Λοιπὸν δὲν ἔχετε ἄλλα συμφέροντα, εἰμὴ νὰ γεμῆσετε τὰ θυλάκιά σας καὶ νὰ φύγετε κατόπιν; Ἔστε κατηραμένοι, ὦ ἀνάληγτα καὶ ἀγνώμονα τέκνα πατρίδος ἀποθεμένης τὸ μεγαλεῖόν της, πολιτείας Ὀνησκούσης· τυμβωρύχοι, οἵτινες προσπαθεῖτε νὰ τὴν ἀπογυμνώσετε καὶ ἐντὸς τοῦ τάφου της!

Πλὴν, γρέψατε δλόγυρα βλέμματα προσοχῆς καὶ διακρίσεως, παρατηρήσατε, αἰσθάνθητε ἐν ἑαυτοῖς φιλοτιμίαν τινὰ καὶ αἰδῶ. Τὸ πᾶν ἀπώλετο ἀπὸ τῆς πτωχῆς αὐτῆς Ἰσπανίας, τὸ πᾶν κατέρρευσε, καὶ ἡ ἀρετὴ της καὶ ἡ λαμπρότης της καὶ τὸ μεγαλεῖόν της: Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς Φιλίππου τοῦ Δ' ἐχάσαμεν ἀμαχητὶ τὴν Πορτογαλίαν καὶ τὴν Βραζιλίαν, τὴν Βρισάχην εἰς Ἀλσατίαν καὶ τὸ Στείνφορδ εἰς Λουξεμβούργον, καὶ ὅλας μας τὰς Κομητείας μέχρι τοῦ τελευταίου πολέμου· ἐκτὸς δὲ τούτων, πεντακισχιλίας λεύγας ἀπὸ τὴν παραλίαν, τὰς νήσους Ὀρμούζην καὶ Γόαν, καὶ τὰ Κυάνεα Ὀρη! καὶ ποῦ νὰ ἀκριθμῆσω τόσα ἄλλα προσοδοφόρα μέρη καὶ πλουσίας ἐπαρχίας.

Πλὴν δὲν αἰσθάνεσθε ὅτι, ἀπ' ἀνατολῶν μέχρι δυσμῶν ἡ Εὐρώπη ἦτις σὰς μισεῖ σὰς παρατηρεῖ γελῶσα; Ὡς ἐὰν ὁ βασιλεὺς σας δὲν ἦνε ἄλλο τι εἰμὴ ἀπλοῦν φάντασμα, οἱ Ὀλλανδοὶ καὶ οἱ Ἄγγλοι διανεμόνται τὸ βασιλείον σας, ἡ Ρώμη σὰς ἀπατᾷ, καὶ εἰσθε ὑπόχρεοι νὰ διατηρῆτε στρατεύματα εἰς τὰ σύνορα τοῦ Πεδερμοντίου, καίτοι φιλικῆς χώρας; Ἡ Σαβοῦα καὶ ὁ Δουξ αὐτῆς διοργανίζουσι καθ' ὑμῶν τὰ ὀλεθριώτερα σχέδια, ἡ Αὐστρία παραδοκεῖ κατάλληλον περίστασιν διὰ νὰ σὰς καταστρέψῃ, καὶ ἡ Γαλλία σὰς παραμονεύει. Καὶ ὁ Ἰνφάντης τῆς Βαβαρίας ἀποθνήσκει, καθὼς γνωρίζετε· ἐκ

δὲ τῶν ἀντιβασιλέων σας, ὁ μὲν Μεδίνας, μανιώδης ἐξ ἔρωτος, γερμίζει τὴν Νεάπολιν ἀπὸ σκάνδαλα, ὁ Βωδεμόντης πωλεῖ τὸ Μεδιόλανον καὶ ὁ Λεγανέζ χάνει τὴν Φλανδρίαν! Ἰμεῖς δὲ ὅποιαν θεραπείαν ἐπινοεῖτε τῶν δεινῶν τούτων; . . . Τὸ Κράτος εἶνε ἐνδῆες καὶ πτωχόν, ἡ Κυβέρνησις ἐξηντλήθη πλέον ἀπὸ στρατεύματα καὶ χρήματα, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἀκόμη τῆς θαλάσσης μᾶς ὠργίσθη ὁ Θεός, διότι ἐχάσαμεν ἑκατὸν πλοῖα χωρὶς νὰ ἀριθμήσω τὰς γαλέρας! Καὶ σεῖς ἀκόμη τολμᾶτε; . . .

Τοῦτο μόνον σκέφθητε, Κύριοι, ὅτι ὁ λαός, ἀπὸ εἰκονῶν ἤδη καὶ ἐπέκεινα ἐτῶν κατὰ τοὺς ὑπολογισμούς μου, φέρων τὸ δυσβάστακτον φορτίον ὑφ' ὃ κἀμπτεται χάριν ὑμῶν καὶ τῶν ἐταίρων σας καὶ τῶν ἡδονῶν σας, ὁ ἀξιολύπητος λαός τὸν ὅποιον καταθλίβετε ἀκόμη, ἐσφράγγισε τετρακόσια τριάκοντα ἑκατομμύρια χρυσοῦ! Καὶ δὲν σᾶς ἤρκεσαν ταῦτα, ἀλλὰ θέλετε ἀκόμη, ἐξοχώτατοί μου! . . . Ἄ! ἐντρέπομαι τῇ ἀληθείᾳ νὰ ἀπαριθμῶ τὰς καταχρήσεις σας! Εἰς τὸ ἐσωτερικὸν λησταὶ καὶ φονεῖς προσβάλλουσιν ἀφόβως τὰς ἐπαρχίας καὶ καίουν τὰς συγκομιδὰς, ἡ δὲ ἄκρα τοῦ αἰσχροῦ πυροβόλου τῶν δημοβόρων τούτων ἐμφανίζεται εἰς ὅλους τοὺς θαμνωτάς. Ὡς ἂν δὲν ἤρχουν δὲ οἱ τόσοι μεταξὺ τῶν ἡγεμόνων πόλεμοι, ἔχομεν καὶ πολέμους μεταξὺ μοναστηρίων, πολέμους μεταξὺ ἐπαρχιῶν, πάντων διακαιομένων ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας τοῦ νὰ καταβροχθήσωσι τὸν κατεπτοημένον γείτονά των. Ἡ Ἐκκλησία μας εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀθλιεστέρην κατάστασιν, κλυδωνιζομένη ὡς πλοῖον ἐν τῷ μέσῳ τῶν κυμάτων, τῶν ἀνέμων, τοῦ τυφῶνος, καὶ περιέχον ἐπιβάτας λιμώττοντας καὶ δακνομένους μεταξὺ των. Ὡς πρὸς τοὺς μεγιστάνους μας δέ, ὅλοι κωχῶνται ἐπὶ πατραγαθία καὶ οὐδεὶς ἐπ' ἀνδραγαθία! λόγοι καὶ οὐχὶ ἔργα! τὸ πᾶν ἐνεργεῖται διὰ βραδουργιῶν καὶ οὐδὲν νομίμως. Ἡ Ἰσπανία κατήντησεν ὀχρετός, εἰς ὃν

συρρέουσιν αἱ ἀκαθαρσίαι ὅλων τῶν ἐθνῶν. Μεταξὺ τῶν ἀργυρωνήτων ἐκάστου ἄρχοντος συγκαταριθμοῦνται ἑκατὸν κακούργοι καὶ δολοφόνοι, ὀμιλοῦντες ἑκατὸν δικηφόρους γλώσσας· πανσπερμία ἐκ Γενουησιῶν, Σάρδων, Φλαμανδῶν καὶ λοιπῶν κάμνει τὴν Μαδρίτην ἄλλην Βαβυλῶνα.

Οἱ ἀστυνόμοι σκληροὶ πρὸς τοὺς πτωχοὺς κολακεύουσι τοὺς ἄρχοντας, καὶ εἰς τὸ σκότος τῆς νυκτὸς ἀπειροὶ ἐκτελοῦνται φόνοι, χωρὶς κάνεις νὰ σπεύδῃ εἰς βοήθειαν τῶν φανερὰ σφαζομένων πολιτῶν· χθὲς ἀκόμη ἐμὲ τὸν ἴδιον ἠθέλησαν νὰ γυμνώσωσι παρὰ τὴν γέφυραν τῆς Τολέδης! Ναί, τὸ ἡμῖς τῆς Μαδρίτης λαφυραγωγεῖ τὸ ἄλλο ἡμῖς, καὶ ὅλοι οἱ κριταὶ δωροδοκοῦνται ἀφειδῶς, ἐνῶ οὐδὲ εἰς πληρώνεται στρατιώτης. Ἡμεῖς οἱ λεγόμενοι ἄρχαῖοι νικηταὶ τοῦ κόσμου, οἱ τροπαιοῦχοι Ἰσπανοὶ, ποῖον στρατεύμα ἔχομεν; μόλις ἐξακισχιλίους γυμνόποδας ἐπαίτας, Ἰουδαίους, ὄρεινους, φέροντας βράκη καὶ ὀπλισμένους μὲ ἐγχειρίδια· εἰς τρόπον ὥστε, ἑκαστον στρατιωτικὸν μας τάγμα λαμπρὰ τῶντι συγκαρτεῖ ἀγέλη. Ἄμα ἐπέλθη τὸ σκότος, εἰς τὴν στιγμὴν ἐκείνην τοῦ θορύβου, πᾶς ἀμφιβίος μας στρατιώτης μετασχηματίζεται εἰς κλέπτην. Μὰ τὴν ζωὴν μου, Κύριοι, ὁ Ζοζὲ-Μάριος ἔχει περισσότερον στρατὸν παρ' εἰς βαρόνος! Εἰς κλέπτης κάμνει τὸν πόλεμον μὲ τὸν βασιλέα τῆς Ἰσπανίας!

Ἄλλοίμονον! οἱ χωρικοὶ οἵτινες διατρίβουσιν εἰς τὰς ἐξοχὰς ἐξυβρίζουσι διερχόμενον τὸ ὄχημα τοῦ βασιλέως, καὶ αὐτός, ὁ Μεγαλειότατος Κύριός σας, πλήρης πέπλους καὶ τρόμου, μόνος εἰς τὸ ἐν Ἐσκουριάλη παλάτιον του μετὰ τῶν νεκρῶν οὐς ἀνασκάπτει, κλίνει τὸ σκεπτικὸν μέτωπόν του ἐφ' οὗ καταρρέει ἅπαν τὸ Κράτος! Ἰδοῦ, ἡ Εὐρώπη φεῦ! καταπατεῖ ὑπὸ τοὺς πόδας τῆς τοὺς τόπους τούτους, οἵτινες ἄλλοτε ἦσαν πορφύραι καὶ

τώρα κατήντησαν βράκη! Τὸ Κράτος κατεστράφη εἰς τὸν ἐλθέριον τοῦτον αἰῶνα, καὶ ὑμεῖς μάχεσθε τίς νὰ διαμερισθῇ τὰ λείψανα αὐτοῦ! Ὁ μέγας οὗτος Ἰσπανικὸς λαὸς μὲ ἐκνευρισμένα μέλη, ὅστις κείται εἰς τὸ σκοτὸς καὶ ἐφ' οὗ ὑμεῖς ζῆτε, ἐκπνέει εἰς τὸ ἄντρον τοῦτο ὅπου λήγει ἡ εἰμαρμένη του, ἄθλιον πτώμα ἐκψυχούντος λέοντος, ὅπερ κατατρώγουσι τὰ ἔρπετά καὶ τὰ ζώψια!

Κάρολε Ε', ἰσχυρότατε Αὐτοκράτωρ, τί κάμνεις ἐντὸς τοῦ τάφου σου εἰς τοὺς χρόνους τούτους τοῦ αἰσχύους καὶ τῆς φρίκης; ὦ! ἐγέρθητι, σεβάσμιε ἄνερ, καὶ ἔλθε νὰ ἴδῃς τὸ Κράτος σου εἰς ποίαν ἐλεεινὴν καὶ ἀξιοδάκρυτον κατάστασιν εὐρίσκεται! Οἱ καλοὶ ὑποχωροῦσιν εἰς τοὺς κκυούς, καὶ τὸ ἄλλοτε τρομερὸν τοῦτο καὶ μέγα βασίλειον, ὅπερ ἀπετέλου γιλιάδες κρατῶν καὶ ἐπαρχιῶν κατάρρῆσι ἤδη. . . Ἐχομεν ἀνάγκην τοῦ βραχίονός σου, Κάρολε Ε'! πρόφθασον εἰς βοήθειάν μου, διότι ἡ Ἰσπανία ἀποθνήσκει, διότι ἡ ὠραία σου Ἰσπανία σβύνεται καὶ ἐκλείπει! Ἡ σφαῖρα, ἥτις ἔλαμπεν ἄλλοτε διὰ τῆς βαθείας συνέσεώς σου, καὶ ὡς ἄλλος ἀκτινοβόλος ἥλιος περιέχεεν ἄμετρον αἴγλην εἰς ὅλους τοὺς περιουκουντας, ἤδη ἐκλείψαν ἄστρον τῆς νυκτός, σμικρύνεται ἐν τῷ σκότει καὶ κατατῆκεται ὀλονέν, ὡς ἄλλη σελήνη ἀποσβεσθεῖσα κατὰ τὰ τρία τέταρτά της, καὶ τῆς ὀποίας τὴν ἀνταύγειαν θέλει ἐξαλείψει ἄλλος λαός! Ἀλλοίμονον! ἡ κληρονομία σου διαμερίζεται μεταξὺ ἀγυρτῶν καὶ μεταπρατῶν, αἱ χρυσαὶ ἀκτίνες σου μετασχηματίζονται ὑπὸ τῶν ἀπλήστων ἐμπόρων εἰς νομίσματα καὶ βεβηλοῦται ἡ λάμψις σου! Πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ κοιμᾶσαι, μεγάλη Τιτάν τῆς Εὐρώπης, ἐνῶ πωλοῦν τὸ σκῆπτρόν σου μὲ στάθμην καὶ ζυγίον, καὶ ἀγέλη δυσμόρφων ἀνάνων καταξοσχίζει τὸν βασιλικόν σου μανδύαν διὰ νὰ τὸν μεταβάλλῃ εἰς ἔνδυμα αἰσχύους; Ὁ δὲ αὐτοκρατορικὸς ἀετὸς ὅστις ἄλλοτε, ὑπὸ τὸν νόμον σου, ἐκάλυπτεν ὀλό-

κληρον τὴν Εὐρώπην μὲ κεραυνοὺς καὶ μὲ ἀστραπάς, καὶ διὰ τὰ πτερά τοῦ ὀποίου στενὸς ἦτον ὁ ὀρίζων ὅλου τοῦ κόσμου, ψήνεται τώρα, πτωχὸν ὕρνεον καταμαδηθὲν τὰ ὀλόχρυσά πτερά του, εἰς τὸν ἄτιμον λέβητά των!

Οἱ Σύμβουλοι σιωποῦν ἐκπεπληγμένοι, μόνος δὲ ὁ Μαρκέσιος Δὲ Πριέγο καὶ ὁ Κόμης Δὲ Καμπορεάλ, ἔχοντες ὑψωμένην τὴν κεφαλὴν ἀτεινίζουσι μετ' ἀγανακτήσεως τὸν ΡουΪ-Βλάς. Εἶτα ὁ Καμπορεάλ, ἀφοῦ ὠμίλησε κρυφίως εἰς τὸν Πριέγον, πλησιάζει εἰς τὴν τράπεζαν, γράφει λέξεις τινὰς ἐπὶ χάρτου, τὰς ὑπογράφει καὶ τὰς διδίδει εἰς τὸν Μαρκέσιον διὰ νὰ τὰς ὑπογράψῃ καὶ αὐτός.

Ο ΚΟΜΗΣ ΚΑΜΠΟΡΕΑΛ *δεικνύων τὸν Μαρκέσιον Δὲ Πριέγον καὶ προσφέρων τὸ ἔγγραφον εἰς τὸν ΡουΪ-Βλάς.* — Ἐκλαμπρότατε Δουξ, ἰδοὺ ἡ ἐκ μέρους ἡμῶν τῶν δύο παραίτησις ἀπὸ παντὸς δημοσίου ὑπουργήματος.

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ *λαμβάνων ψυχρῶς τὸ ἔγγραφον.* — Πολὺ καλὰ. Θέλετε ἀποσυρθῆ μετὰ τῶν οικογενειῶν σας, (πρὸς τὸν Πριέγον) σὺ εἰς τὴν Ἀνδαλουσίαν, (πρὸς τὸν Καμπορεάλ) καὶ σύ, Κόμη, εἰς τὴν Καστιλιάν' ὁ καθείς εἰς τὴν ἐπικράτειάν του. Ἀπὸ αὔριον μάλιστα πρέπει νὰ ἀναχωρήσετε. (Οἱ δύο Ἀρχορτες ἐγείρονται μεθ' ὑποκλίσεως, χαιρετοῦν καὶ ἐξέρχονται ἀγερώχως μετὰ τὸν πῖλον ἐπὶ κεφαλῆς. Ὁ ΡουΪ-Βλάς ἀποτεινεται πρὸς τοὺς ἄλλους Συμβούλους.) Ὅστις ἐξ ὑμῶν δὲν ἔχει διαθέσειν νὰ βαδίσῃ κατὰ τὰ ἰδικά μου φρονήματα, εἶνε ἐλεύθερος νὰ ἀκολουθήσῃ τοὺς Κυρίους τούτους!

Σιωπὴ ἄκρα μεταξὺ τῶν παρακαθημένων. Ὁ ΡουΪ-Βλάς κάθηται παρὰ τὴν τράπεζαν ἐπὶ τῆς ἐκ δεξιῶν τοῦ βασιλικοῦ θρόνου καθέδρας, καὶ καταγίνεται νὰ ἀποσφραγίσῃ μίαν ἀνταπόκρισιν. Καθ' ἣν στιγμήν διατρέχει τὰς ἐπιτολάς ἀλληλοδιαδόχως, ὁ Κοβαδέγκας, ὁ Δὸν Μανουὴλ Ἄριας καὶ ὁ Οὐβίλλας ἀνταλλάσσον λέξεις τινὰς χαμπλοφώνως.

ΔΟΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΟΥΒΙΑΛΛΑΣ πρὸς τὸν Μορτάζγον, δεικνύων τὸν 'ΡουΪ-Βλάς. — Συμπέθερε, ἰδοὺ ὁ Κύριός μας' αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος θὰ γίνῃ μέγας!

ΔΟΝ ΜΑΝΟΤΗΛ ΑΡΙΑΣ. — Ναί, πλὴν ἂν τῷ μείνῃ καιρὸς διὰ νὰ γίνῃ.

ΚΟΒΑΔΕΓΚΑΣ. — Καὶ ἂν ἡ τόλμη του δὲν τῷ προξενήσῃ κἀνὲν κακόν.

ΔΟΝ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΟΥΒΙΑΛΛΑΣ. — Θὰ γίνῃ ἄλλος Ἱι-χελιεύς!

ΔΟΝ ΜΑΝΟΤΗΛ ΑΡΙΑΣ. — Ἄν ὄχι Ὀλιβερὲζ τοῦλάχιστον.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ἀφοῦ διέτρεξε ταχέως μίαν ἐπιστολὴν πρὸ μικροῦ ἀποσφραγισθεῖσαν. — Συνωμοσία! τί σημαίνει τοῦτο, Κύριοι; Ἀκούσατε. (*Αναγινώσκων.*) « Δοῦξ » τοῦ Ὀλμέδου, πρόσεχε! ἔτοιμάζεται καταχθόνιος πα- » γίς διὰ νὰ γίνῃ ἀνάρπασον ἐν τῶν μεγαλητέρων προ- » σώπων τῆς Μαδρίτης. » (*Ἐξετάζων τὴν ἐπιστολὴν.*) Ὁ γράφων δὲν φανερώνει τὸ ὄνομά του οὔτε τὸ τοῦ κινδυνεύοντος. Καλὰ λοιπόν, θέλω ἐπιστήσῃ τὴν σύντονον προσοχὴν μου. (*Τὴν στιγμήν ταύτην εἰσέρχεται εἰς τῶν κλητῶν τῆς Ἀύλης, ὅστις πλησιάζει εἰς τὸν 'ΡουΪ-Βλάς μετὰ βαθείας ὑποκλίσεως.*) Λοιπὸν! τί τρέχει;

Ο ΚΛΗΤΗΡ. — Ἀναγγέλω εἰς τὴν ὑμετέραν Ἱψηλότητα τὴν αὐτοῦ Ἐξοχότητα τὸν Πρόσβυον τῆς Γαλλίας.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ἄ! τὸν Ἄρκουρ; Δὲν ἤμπορῶ πρὸς τὸ παρὸν νὰ τὸν δεχθῶ.

Ο ΚΛΗΤΗΡ ὑποκλιόμενος. — Ἐπίσης ἡ αὐτοῦ Σεβασμιότης, ὁ ἔκτακτος Νούντιος τοῦ Ἁγ. Πατρὸς περιμένει τὴν Ἱψηλότητά σας εἰς τὸν θάλαμον τῆς ὑποδοχῆς.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Αὐτὴν τὴν ὥραν; ἀδύνατον!

Ἐνῶ ὁ κλητὴρ ἀπέρχεται, ἐμφανίζεται ἀκόλουθός τις ἐνδεδυμένος ἱερῶν ἐπιστρίδα μὲ ἀργυρόχρυσά σειρήτια, καὶ πλησιάζει εἰς τὸν 'ΡουΪ-Βλάς μὲ σέβας.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ παρατηρήσας αὐτόν. — Σήμερον, ἀκόλουθέ μου, μὲ εἶνε ἀδύνατον νὰ παρουσιασθῶ εἰς κἀνένα.

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ χαμηλοφώνως. — Ὁ Κύριος Δὸν Γουριτάνος, ἐπανελθὼν ἐκ Νιβούργης. . .

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ μὲ χειρονομίαν ἐκπλήξεως. — Καλὰ δεῖξέ τῷ τὸ ἐν τῷ προαστείῳ τῆς πόλεως οἴκημά μου, καὶ εἶπέ τον νὰ ἔλθῃ ἐκεῖ καὶ νὰ μὲ ἐνταμώσῃ αὔριον, ἂν ἔχῃ εὐχαρίστησιν. Πήγαινε. (*Ὁ ἀκόλουθος ἐξέρχεται. Πρὸς τοὺς Συμβούλους.*) Μετ' ὀλίγον, Κύριοι, θέλομεν συνεργασθῆ ἀρετὴν ὥραν ὁμοῦ. Δύνασθε νὰ ἐπανεέλθητε μετὰ δύο ὥρας.

Ὅλοι ἐξέρχονται χαίρετῶντες ἰδαφιαίως τὸν 'ΡουΪ-Βλάς' οὗτος δὲ μείνας μόνος, περιέρχεται μὲ θραδέα θήματα τὴν αἴθουσαν, ὡς ὑπὸ θαλασπίας κατεχόμενος ὄνειροπόλησεως. Πάραυτα, τὸ ἐπὶ τῆς γωνίας τῆς αἴθουσας ἐμπέτασμα ἀποσύρεται καὶ παρέχει δίοδον εἰς τὴν βασιλίτσαν. Αὕτη εἶνε ἐνδεδυμένη λευκὰ φορέματα μὲ διάδημα ἐπὶ κεφαλῆς, φαίνεται δὲ ἀκτινοβολοῦσα ὑπὸ χαρᾶς καὶ προσπλάνει ἐπὶ τοῦ 'ΡουΪ-Βλάς θιλέμμα θαυμασμοῦ καὶ σεβασμοῦ. Κρατεῖ διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὸ ἐμπέτασμα, ὅπισθεν τοῦ ὁποίου διακρίνεται εἶδος σκοτεινοῦ θαλαμίσκου μὲ μικρὰν θύραν. Ὁ 'ΡουΪ-Βλάς μεταστρεφόμενος παρατηρεῖ τὴν βασιλίτσαν, καὶ φαίνεται τρόπον τινὰ ἀπολιθωθεὶς ἐπὶ τῇ ἐμφανίσει ταύτῃ.

Σ Κ Η Ν Η Γ'.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ, Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ἐκ τοῦ βάθους τοῦ θειάτρου. — Ἰί! εὐχαριστῶ!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Οὐρανέ!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ἐκαμεις πολὺ καλὰ νὰ τοὺς ὁμιλήσῃς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Δὲν δύναμαι νὰ ἀνθέξω,

Δούξ· πρέπει νὰ σφίγξω αὐτὴν τὴν γενναίαν χεῖρα, τὴν τόσον στιβαρὰν ἐνταυτῷ καὶ τόσον δικαίαν, καὶ ἀφιλοκερδῶς ἐνεργοῦσαν.

Προχωρεῖ πρὸς τὸν ΡουΪ-Βλάς καὶ λαμβάνει τὴν χεῖρά του, τὴν ὁποία σφίγγει ζωηρῶς, πρὶν αὐτὸς λάθῃ καιρὸν νὰ ὑπεκφύγῃ.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ καθ' ἑαυτὸν. — Νὰ τὴν ἀποφεύγω ἐξ μῆνας τώρα καὶ νὰ τὴν βλέπω αὐτὴν τὴν στιγμὴν! (Υψηλοφώνως.) Εἶσθε ἐκεῖ, Μεγαλειοτάτη;

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ναί, Δούξ, ἤκουσα τὰ πάντα. Ἦμην ἐκεῖ, καὶ σὲ ἤκουα ὁμιλοῦντα μὲ ὅλας τὰς αἰσθήσεις μου, μὲ ὅλην τὴν ψυχὴν μου!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ δεικνύων τὸν ἀπόκρυφον θάλαμον. — Ποτὲ δὲν ὑπωπτεύομην τὴν ὑπαρξίν τοιοῦτου δωματίου ἐνταῦθα, Κυρία. . .

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Πλὴν κἀνεὶς ἄλλος ἐκτὸς ἐμοῦ δὲν τοῦ γνωρίζει. Εἶνε εἰς σκοτεινὸς θαλαμίσκος, τὸν ὁποῖον Φίλιππος ὁ Γ' ἔσκαψεν ἐντὸς τοῦ πάχους τοῦ τοίχου, καὶ ἐπόθεν ἀόρατος ἀκούει τις τὰ πάντα ὡς φάντασμα. Ἐκεῖθεν πολὺ συχνὰ εἶδα τὸν Κάρολον Β' παρακαθήμενον μελαγχολικὸν καὶ σκυθρωπὸν εἰς τὰ συμβόλια, ἐν οἷς διενέμοντο τὰ ἀγαθὰ του καὶ ἐπωλεῖτο ἡ ἐπικράτειά του.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Καὶ αὐτὸς τί ἔλεγεν;

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Τίποτε.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Τίποτε! Καὶ τί ἔκαμνε;

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ἐξηκολούθει τὰ κυνήγια του. Πλὴν σὺ, Δούξ!... Ἄ! ἔναυλος εἰσέτι ἤχει εἰς τὰ ὠτά μου ὁ ἀπειλητικὸς τόνος τῆς φωνῆς σου. Μὲ ὁποῖον μεγαλοπρεπὲς ἦθος τοὺς κατέπληξες, καὶ πόσα ἀναντίρρητα δικαιολογήματα τοῖς ἐξέθεσες! Ἀπεμάκρυνα ὀλίγον τὴν ἄκραν τοῦ ἐμπετάσματος καὶ σὲ ἤκουα, ὦ! σὲ ἤκουα ἀκορέστως. Τὸ βλέμμα σου ἄνευ παραφορᾶς ὀργίλον ἐπιπτεν ὡς κερυνὸς ἐπ' αὐτῶν, καὶ διὰ τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀ-

ποπεμπομένων ἀστραπῶν τοῖς ἔλεγες τὰ πάντα· καί, ἂν δὲν ἀπατώμαι, μόνος σὺ ἴστασο ἔρθιος μεταξύ των. Πλὴν, ποῦ ἔμαθες αὐτὰ τὰ πράγματα; Πῶς κατώρθωσες νὰ γνωρίσης τόσον καλὰ τὰ ἀποτελέσματα καὶ τὰς αἰτίας ἐκάστου πολιτικοῦ συμβεβηκότος, χωρὶς τίποτε νὰ σὲ διαφεύγῃ; Διὰ τί ἡ φωνὴ σου ἐξήρχετο τοῦ στήθους σου ὡς φωνὴ βασιλέως, καὶ ἐφαίνετο μεταξύ αὐτῶν τόσον μέγας καὶ τρομερός;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Διότι σὰς ἀγαπῶ! Διότι πολὺ καλὰ αἰσθάνομαι, ἐγὼ τὸν ὁποῖον μισοῦν ὅλοι, ὅτι τὰ θεμέλια τὰ ὁποῖα αὐτοὶ ὑποσκάπτουσι. Θέλου καταρρεῖσαι ἐφ' ὑμῶν! Διότι τίποτε δὲν πτοεῖ μίαν τόσον ἀφωσιωμένην ζέσιν, καὶ διὰ νὰ σὰς σώσω θὰ ἔσωζα τὸν κόσμον ὁλόκληρον. Εἶμαι ἕνας δυστυχῆς ὅστις σὰς ἀγαπᾷ ἔμμανῶς, πλὴν φεῦ! συλλογίζομαι περὶ ὑμῶν ὡς ὁ τυφλὸς περὶ τοῦ φωτός. Κυρία, ἀκούσατέ με μίαν στιγμὴν. Ἄπειρα ἐν ἐμοὶ διεγείρονται αἰσθήματα, καὶ ὅμως, σὰς ἀγαπῶ μακρόθεν χαμηλὰ καὶ ἐκ τοῦ βάθους τῆς σκιᾶς, οὐδὲ ἠθελα τολμήσει ποτὲ νὰ ἐγγίσω τὴν ἄκραν τοῦ δακτύλου σας, διότι μὲ προξενεῖτε θάμβος ὡς ἐὰν ἔβλεπα ἕνα ἄγγελον! Πολλὰ καὶ ἀπερίγραπτα τῶντι μαρτύρια ὑπέφερα. ὦ! ἂν ἤξεύρατε, Κυρία, ὅποσα ἠσθάνθη βάσανα ἐξ αἰτίας σας! Ἐξ ἤδη μῆνας κρύπτων τὴν καταθλιβρώσικουσάν με φλόγα σὰς ἀπέφευγα, πλὴν ὅσον πλεῖστον σὰς ἀπέφευγα, τόσον περισσότερον ὑπέφερα. Πλὴν τώρα, σὰς τὸ λέγω ἐλευθέρως χωρὶς νὰ φροντίζω περὶ οὐδενός, σὰς ἀγαπῶ! . . . ὦ Θεέ μου! τολμῶ νὰ ἐκφράζομαι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον κατὰ πρόσωπον τῆς Μεγαλειότητός σας! πλὴν, καὶ πῶς ἄλλως δύναμαι νὰ πράξω; Ἐὰν μὲ διατάξετε νὰ ἀποθάνω, θέλω ἀποθάνει! Αἰσθάνομαι φοβίασιν εἰς τὴν καρδίαν μου! ὦ! συγχωρήτατε τὴν αὐθάδειάν μου!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ἐξ ἐναντίας ὠμίλει, ἐξηκολούθει

νά μὲ συγκινῆς καὶ νά μὲ ἐκπλήττῃς, διότι ποτὲ ἐπὶ ζωῆς μου δὲν ἤκουσα τόσον ὠραίους λόγους. Σὲ ἀκούω ἀπλήτως, καὶ ἔχω ἀνάγκη τῶν βλεμμάτων σου, ἔχω ἀνάγκη τῆς φωνῆς σου. Ἰ! ἐγὼ μάλλον ὑποφέρω! Ἄν ἤξευρες! . . . ἑκατοντάκις, ναι, ἑκατοντάκις ἀπὸ ἐξ ἡδὴ μνηῶν καθ' οὓς τὸ βλέμμα σου μὲ ἀπέφευγεν. . . . Ἄλλ' ὄχι, δὲν πρέπει νά σέ εἶπω τὰ πάντα τόσον ὀλίγιωρα. Ἰ! εἶμαι πολὺ δυστυχῆς! φοβοῦμαι καὶ σιωπῶ.

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ ἀπροαζόμενος μετ' ἐκπλήξεως. — Ἰ Κυρία, τελειώσατε! Σεῖς πληροῦτε χερὰς τὴν καρδίαν μου!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Λοιπόν, ἀκουσε. (Ἐψώνουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανόν.) Ναι, τὰ πάντα θέλω τῷ φανερώσει, καὶ ἐγκλημα ἀκόμη ἂν ἤθελεν εἶσθαι τοῦτο! Τόσον τὸ χειρότερον ὅταν ἡ καρδία ἦνε καταξεσχισμένη, πρέπει ν' ἀφίνη νά βλέπῃ τις πᾶν ὅ,τι περικλείει. — Σὺ ἀπέφευγες τὴν βασίλισσαν, καὶ ὅμως ἡ βασίλισσα ἠκολούθει τὰ βήματά σου! Καθημερινῶς ἤρχόμην εἰς ἐκεῖνο τὸ δωμάτιον καὶ ἐκεῖθεν σέ ἤκουα, ἐντροφῶσα εἰς τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν ὀρθότητα τῶν λόγων σου, ἀποταμιεύουσα αὐτοὺς καὶ θαυμάζουσα τὸ πνεῦμά σου καὶ τὴν εὐθύδικον φρόνησίν σου, καὶ γοητευομένη ὑπὸ τῆς μαγείας τῶν πεπληρωμένων μεγαλοπρεπείας βλεμμάτων σου. Ἄς σέ τὸ εἶπω ἀπαξ διὰ παντός, σὺ μοὶ ἐφάνισσο ὡς ὁ καθ'αὐτὸ βασιλεύς, ὁ ἀληθὴς κύριος. Ἴσως σέ φανῆ παραδόξον ἂν σέ εἶπω ὅτι, ἀπὸ ἐξ ἡδὴ μνηῶν ἐγὼ ἐνήργουν διὰ νά προβιβασθῆς οὕτω ταχέως εἰς τὸ ἄκρον ἄωτον τῶν βαθμίδων τῆς πολιτείας ὥστε, ὅπου ἔπρεπε νά σέ προάξῃ ὁ Θεὸς σέ ἀνεβίβασε μία γυνή. Ναι, πᾶν ὅ,τι μὲ συνεκίνησεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, πᾶν ὅ,τι μὲ ἐνδιὰφέρει ἐγείνε διὰ τῶν φροντίδων σου ἄλλοτε μὲ προσέφερες ἐν ἄνθος, τώρα δὲ ἐν βασιλείῳ! Σὲ θαυμάζω τῶν ὄντι! κατ' ἀρχὰς σέ εἶδα καλόν, τώρα σέ βλέπω μέγαν, τούτέστι, σέ βλέπω καθὼς σέ θέλω. — Θεὸς μου! δικτὶ

νά ἦμαι περιορισμένη εἰς τὸν τάφον τοῦτον, ὡς μία περὶστερὰ ἐντὸς κλωβίου, ἄνευ ἐλπίδος, ἄνευ ἐρωτος, ἄνευ οὐδεμιᾶς χρυσῆς ἀκτίνος; — Μίαν ἡμέραν ὅταν ἔχωμεν καιρὸν θὰ σοὶ φανερώσω τι ὑποφέρω μόνη πάντοτε, κρηνηκωνισμένη καὶ ἐξευτελιζομένη πᾶσαν στιγμὴν καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ θάλαμός μου μὲ ἀπαρέσκει. Πρέπει νά γνωρίζῃς καὶ τοῦτο σὺ ὅστις ἤξεύρεις τὰ πάντα, ὅτι ὑπάρχουσι θάλαμοι ὅπου αἰσθάνεται τις πλειοτέραν μελαγχολίαν καὶ θλίψιν παρὰ εἰς ἄλλους. Χθὲς λοιπὸν ἠθέλησα νά μετουικήσω εἰς ἄλλον, πλὴν, ἰδὲ ὅποια δεσμά εἶνε τὰ ἰδικά μου, δὲν μὲ τὸ ἐπέτρεψαν. Ἄ! εἶμαι μάλλον αἰχμάλωτος ἐνταῦθα! Δούξ, πρέπει νά σώσης τὸ Κράτος, (καὶ βέβαια, ὁ Θεὸς σέ ἀποστέλλει εἰς τοῦτο) τὸ Κράτος τὸ ὁποῖον κλονίζεται, νά ἐλευθερώσῃς ἀπὸ τὸ βάραθρον τὸν ἐργατικὸν λαόν, καὶ νά ἀγαπήσῃς ἐμὲ τὴν δύστηνον γυναῖκα, τὴν μυρία ὑπομένουσαν καὶ πάσχουσαν.

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ πίπτων εἰς τὰ γόνατα. — Κυρία! . . .

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ σοβαρῶς. — Δὸν Καῖσαρ, σέ προσφέρω τὴν καρδίαν μου διὰ πάντας εἶμαι βασίλισσα, δι' ἐσὲ ὅμως εἶμαι ἀπλῶς γυνή καὶ ἡ γυνὴ αὕτη, Δούξ, καὶ διὰ τοῦ ἐρωτος καὶ διὰ τῆς καρδίας τῆς εἶνε ὅλη εἰς σέ ἀφρωσιωμένη. Ἐνταυθὲν πᾶσαν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν τιμιότητα τοῦ χαρακτῆρος σου, καὶ οὕτω λογίζομαι ὅτι σέβομαι τὴν τιμὴν μου. Ὅταν μὲ καλέσῃς θέλω ἐλθεῖ εἶμαι ἐτοίμη νά τρέξω πάντοτε πρὸς ἀντίληψίν σου. Ἰ Καῖσαρ, πνεῦμα ἔξοχον ἐμφωλεύει εἰς τὴν κερκλήν σου ἔσο ὑπερήφανος, διότι στέμμα δι' ἐσὲ εἶνε ἡ μεγαλοφυΐα σου, καὶ μίαν ἡμέραν θὰ ἀποβῆς ἀληθὴς τριώντι Καῖσαρ! (Ἀσπάζεται τὸν ΡουΪ-Β. εἰς τὸ μέτωπον). Χαῖρε!

Εἰσέρχεται διὰ τοῦ ἐμπετάματος καὶ γίνεται ἄφαντος.

Σ Κ Η Ν Η Δ'.

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ μότος, και ὡς ἐξαντληθεὶς ὑπ' ἀγγελικῆς
τινος ὁράσεως.

Βλέπω τὸν οὐρανὸν ἀνεωγμένον ἐνώπιόν μου! ὦ Θεέ μου, ἡ στιγμή αὕτη εἶνε ἡ πρώτη εὐτυχῆς ὥρα τῆς ζωῆς μου! Ναι, ἐνώπιόν μου, πρὸ τῶν ἰδίων ὀφθαλμῶν μου ἀνοίγεται ὁλόκληρος κόσμος, κόσμος φωτός, ὡς ὁ παράδεισος τὸν ὅποιον ἐν τῇ φαντασίᾳ μας βλέπομεν, καταπληρῶν με ζωῆς και ἀκτίνων! Πανταχοῦ ἐν ἐμοί, ἐκτός ἐμοῦ, περὶ ἐμὲ τὰ πάντα ἔκστασις και μυστήριον, τὰ πάντα μέθη και μεγαλοφροσύνη και τὸ ἐπὶ τῆς γῆς περισσότερο πάντων προσεγγίζον εἰς τὴν θεότητα, ὁ ἱερός και ἄγνός ἔρωσ ἐν πάσῃ αὐτοῦ τῇ ἰσχύϊ και τῇ μεγαλειότητι. Ἢ βασίλισσα με ἀγαπᾷ! ναι, τὸ βλέπω, ὦ Θεέ μου! εἶμαι τὸ ἀντικείμενον τῆς λατρείας της, τοῦτέστι, δι' αὐτὴν εἶμαι περισσότερο παρά ὁ βασιλεύς. ὦ! τοῦτο με προξενεὶ θάμβος και ἐκπληξιν! Εὐτυχῆς και ὀλβίος ἐραστής, πανταχοῦ νικητής, ἔχω τὴν Ἰσπανίαν ὑπὸ τοὺς πόδας μου, και τὴν καρδίαν τῆς βασιλείσης εἰς τὴν διάκρισίν μου. Αὐτὸς ὁ ἄγγελος τὸν ὅποιον γονυκλινῆς θεεύρου και ὠμίλου, με μίαν του λέξιν με μετασηματίζει και με κάμνει κατὶ περισσότερο παρά ἄνθρωπον. Λοιπὸν, ἔξυπνος βαδίζω εἰς τὸ φωτεινὸν ὄνειρόν μου; λοιπὸν, εἶμαι υπερβέβαιος ὅτι αὐτὴ με ἀγαπᾷ και ὅτι ἡ ἰδία βασίλισσα με ὠμίλησεν; ὦ! ναι! εἶχεν ἐπὶ κεφαλῆς ἐν ὠραῖον μικρὸν διάδημα ἐκ χρυσοπαχύφου τριχάπτου, και με φαίνεται ὡς νὰ βλέπω ἀκόμη στίλβοντα ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ ψελλίου της ἓνα ἀδαμάντινον ἀστὸν. Ἐμπιστεύεται αὕτη εἰς ἐμέ, τὰ πάντα εἰς ἐμέ ἐναποθέτει με τὸ εἶπεν ἡ ἰδίᾳ. Ἄγγελε τοῦ οὐρανοῦ! ἐὰν ᾔης

ἀληθές ὅτι ὁ Θεὸς κατὰ τὰς ἀνεξιχνιάστους αὐτοῦ βουλάς δίδων ἡμῖν τὸν ἔρωτα μᾶς χαρίζει συγχρόνως και πᾶν ὅ,τι κάμνει τὸν ἄνθρωπον μέγαν και ἀγαθόν, ἐγὼ, ὅστις δὲν φοβοῦμαι τῶρα πλέον τίποτε ἀφοῦ σὺ με ἀγαπᾷς, ἐγὼ ὁ παντοδύναμος, χάρις εἰς τὴν ἔξοχον ἐκλογὴν σου, και τοῦ ὁποίου ἡ πεπληρωμένη χαρῆς και ἀγαλλιᾶσεως καρδία προξενεὶ ζήλιαν και εἰς αὐτοὺς τοὺς βασιλεῖς, ἐπαναλαμβάνω ἀφόβως και ὑψηλῇ τῇ φωνῇ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ὅστις με ἀκούει, ὅτι δύνασαι, Κυρία, νὰ ἐναποθέσης πᾶσαν ἐμπιστοσύνην εἰς ἐμέ, και νὰ ἐπιστηριχθῆς εἰς τὸν βραχίονά μου ὡς βασίλισσα και εἰς τὴν καρδίαν μου ὡς γυνή! Ναι, ἡ ἀφοσίωσις κρούττει καθαρά και νόμιμος εἰς τὰ βᾶθη τοῦ ἔρωτός μου! ὦ! μὴ ἔχῃς τὸν παραμικρὸν φόβον· ἰδοὺ ἐγὼ ἔτοιμος νὰ ὑποβληθῶ εἰς πᾶσαν θυσίαν πρὸς χάριν σου!

Ἀπὸ τινων στιγμῶν, ἄνθρωπός τις ὑπὸ μαῦρον κεκαλυμμένος μανδύον και φέρον πῖλον παρυφασμένον με χρυσοῦν σειρήτιον, εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας τοῦ θάβους, προχωρεὶ ἀπορῦθως πρὸς τὴν 'ΡουΪ-Βλάς χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ὑπ' αὐτοῦ, και καθ' ἣν στιγμήν αὐτὸς πλήρως ἐκστάσει; και εὐδαιμονίας ὑψώνει τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς οὐρανόν, ὁ ἄνθρωπος θέτει ἀποτόμως τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὄμου αὐτοῦ. Ὁ 'ΡουΪ-Βλάς μεταστρίφεται θιαίως ὡς ἀμυπνισθεὶς, και ἐλέπων τὸν εἰσελθόντα ἀφαιροῦντα τὸν μανδύαν του ἀναγνωρίζει τὸν Δὲν Σαλευστίον· φέρε δι' οὗτος ἐρυθρᾶν ἱεστρίδα χρυσοπάμφον, ὁμοιάζουσαν με τὴν τοῦ ἀκολούθου τοῦ 'ΡουΪ-Βλάς.

Σ Κ Η Ν Η Ε'.

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ, ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ θέτων τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ ὄμου τοῦ 'ΡουΪ-Βλάς. — Χαῖρε, ΡουΪ-Βλάς!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ *ἐκπεπληγμένος καὶ καθ' ἑαυτόν.* — Δί-
καιε Θεέ! Ἐχάθην! ὁ Μαρκέσιος!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *μειδιῶν.* — Στοιχηματίζω ὅτι
ἐν μὲ εἶχες κὰν εἰς τὸν νοῦν σου, οὔτε ἐσυλλογίζεσο
ἂν ὑπάρχω εἰς τὸν κόσμον.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Τρώντι, ἡ ἀπροσδόκητος παρουσία
τῆς ἐξοχότητός σας μὲ ἐκπλήττει. (*Καθ' ἑαυτόν.*) Φεῦ!
αἰσθάνομαι πάλιν ἀναγεννωμένην τὴν δυστυχίαν μου·
διότι, καθ' ἣν στιγμὴν εἶμαι ἐστραμμένος πρὸς τὸν ἄγ-
γελον μοὶ παρουσιάζεται ὁ ἰδαίμων, ὁ μαῦρος καὶ ὀλέ-
θριος δαίμων, τὸν ὁποῖος ἐξέρασαν ὁ Ἄδης πρὸς κόλα-
σίν μου!

Τρέχει πρὸς τὸ ἐμπέτασμα ὑπερ κρύπτει τὸ μυστικὸν δωμάτιον, καὶ
κλείει τὴν μικρὰν αὐτοῦ θύραν· εἶτα, ἐπανερχεται ὅλος τρέμων
πρὸς τὸν Δὸν Σαλούστιον.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Λοιπὸν! πῶς εἶσαι;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ *τὸ ὄμμα ἔχων προσηλωμένον ἐπὶ τοῦ*
Δὸν Σαλούστιου, ἀνήσυχος καὶ μόλις δυνάμενος τὰ
συνάψῃ τὰς ἰδέας του. — Καὶ αὐτὴ ἡ ἐφεστρίς; . . .

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *ὑπομειδιῶν πάντοτε.* — Ἐπρεπε
νὰ κατορθώσω νὰ εἰσέλθω εἰς τὸ παλάτιον· ἐπειδὴ λοι-
πὸν μὲ αὐτὸ τὸ φόρεμα εἰσέρχεται τις παντοῦ, ἐφόρσα
τὸ ἰδικόν σου, τὸ ὁποῖον μὰ ὑπερήρесе τρώντι.

Φορεῖ τὸν πῖλόν του, ἐνῶ ὁ ΡουΪ-Βλὰς ἴσεται κακαλυμμένος ἐνώπιόν του.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Πλὴν αἰσθάνομαι φόβον δι' ὑμᾶς. . .

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Φόβον; ὁποῖα γελοία λέξεις!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Καὶ ὅμως, εἰσθε ἐξόριστος.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Αἶ, καὶ τί με τοῦτο;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ἄλλ' ἐὰν σᾶς γνωρίσωσιν εἰς τὸ πα-
λάτιον ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἄ! μπά! Ἄνθρωποι εὐτυχοῦν-
τες, ὡς εἶνε ὅλοι οἱ ἄρχοντες τῆς Αὐλῆς, θὰ πηγαίνουν

νὰ χάνωσι τὸν πολύτιμον καιρὸν τῶν διὰ νὰ ξηκνεθῶ-
μηθῶσι μίαν ἀπαρέσκευσαν φυσιογνωμίαν; ἄλλως τε,
ποῖος βλέπει εἰς τὸ πρόσωπον ἑνὸς δούλου; (*Ἐξαπλώ-
νεται ἐπὶ τινος ἀνακλιτηρίου, ἐνῶ ὁ ΡουΪ Βλὰς ἴστα-
ται ὄρθιος πρὸ αὐτοῦ.* Ἐξακολουθεῖ δὲ μὲ εἰρωνικὸν
ἔθος.) Ἐν τούτοις, τί νέα ἔχομεν εἰς τὴν Μαδρίτην; Εἶ-
νε ἀληθὲς ὅτι, διακαιόμενος ὑπὸ ὑπερβολικοῦ τινος ζήλου
ἴσως διὰ τοὺς ὠραίους ὀφθαλμοὺς τοῦ δημοσίου ταμείου,
ἐξώρισες τὸν φίλτατόν μας Πριέγον, ἕνα ἐκ τῶν ἀρχόν-
των; Ἐλησημόνησες ὅτι εἰσθε συγγενεῖς; ἡ μήτηρ του
Σανδοβάλη εἶνε ἐπίσης καὶ θεία σου. Τί διάβολον! λη-
σμονεῖς ὅτι αὐτὴ ἔχει ἐναποταμειυμένον χρυσὸν ὡς τὸν
ἄμμον; Ἄν παρατηρήσῃς τὰ ἔγγραφα τῆς γενεαλογί-
ας σου, Δὸν Καϊσαρ, θέλεις πεισθῆ, φίλε μου, ὅτι τοιαῦτα
πράγματα ποτὲ δὲν εἶνε πρόπον νὰ συμβαίνωσι μεταξύ
συγγενῶν. Κόραξ ἐβγάξει ποτὲ τὸ μάτι τοῦ
κόρακος; ἔχε ἀνοικτούς τοὺς ὀφθαλμοὺς μόνον διὰ
τὸν ἑαυτόν σου, καὶ κλεισέ τους διὰ τοὺς ἄλλους. Ἐκα-
στος περὶ ἑαυτοῦ ἄς φροντίζη, φίλτατε! Ὁ καθεὶς διὰ
τὸν ἑαυτόν του καὶ ὁ Θεὸς δι' ὅλους.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ *ἐνθαρρυνόμενος ὀλίγον.* — Ἐν τούτοις,
συγχωρήσατέ μοι, ἐξοχώτατε, νὰ σᾶς παρατηρήσω ὅτι
ὁ Κύριος Πριέγος, καταχρῶμενος τοῦ τίτλου του ὡς εὐ-
γενῆς τοῦ βασιλέως, δὲν ἔκαμνεν ἄλλο τι εἰμὴ νὰ ἐκω-
ξάνῃ τὰ δεινὰ τῆς Ἰσπανίας, καταβροχιζῶν ὅλα τῆς τὰ
εἰσοδήματα. Εἰς ἣν περίστασιν εὕρισκόμεθα, ἔχομεν ἀ-
νάγκην τῆς διοργανώσεως στρατοπέδου· πλὴν, ποῦ γρή-
ματα; τίποτε δὲν περισσεύει ἀπὸ τοὺς ὀδόντας τῶν ἀκο-
ρέστων αὐτῶν λύκων. Ἐκτὸς τούτου, ὁ κληρονόμος τῆς
Βαβαρίας σήμερον αὔριον ἀποθνήσκει· ἐὰν λοιπὸν ἡ Αὐτοῦ
ἱψηλότης ὁ Ἀρχιδουξ ὑποστηρίξῃ τὰ δίκαιά του ἐπὶ
τῆς διαδοχῆς, καὶ, ὡς προβλέπω, ἀποβῆ ἄφρευκτος ὁ πύ-
λεμος, τί ποιητέον τότε;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Αἰσθάνομαι ψυχρὸς· κάμει μου τὴν χάριν, Ρούϊ-Βλάς, νὰ κλείσης τὸ παράθυρον.

Ὁ 'Ρούϊ-Βλάς ὄχρὸς ἀπὸ ἐντροπὴν καὶ ἀγωνίαν ἀμφιταλαντεύεται ἐπὶ μίαν στιγμὴν, εἶτα καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν, καὶ διευθύνεται θραδυπορῶν πρὸς τὸ παράθυρον· τὸ κλείει, καὶ ἰπανέρχεται ἔμπροσθεν τοῦ Δὸν Σαλουστίου, ὅστις, ἐξκλωμένος ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρον, τὸν ἀκολουθεῖ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν μὲ ἦθος ἀδιαφορίας.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ἀναλαμβάνων, καὶ προσπαθῶν νὰ πείσῃ τὸν Δὸν Σαλουστίου. — Βλέπετε λοιπὸν ὅτι εἶνε λίαν δυσκατόρθωτος ὁ πόλεμος ὅταν λείπουν τὰ χρήματα; Ἡ σωτηρία τῆς Ἰσπανίας, Ἐξοχώτατε, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν καλήν μας θέλησιν. Τὸ κατ' ἐμέ, δὲν ἔλειψα νὰ ὑποδείξω εἰς τὸν Αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας, ὡς ἂν ὁ στρατὸς μας ἦτον ἔτοιμος, ὅτι θέλομεν τῷ δικφιλονεικῆσαι τὰς ἀξιώσεις του ἐπὶ τῆς κληρονομίας. . . .

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ διακόπτων τὸν 'Ρούϊ-Βλάς καὶ δεικνύων αὐτῷ τὸ μανδύλιόν του, τὸ ὁποῖον ἐνῶ εἰσήρχετο ἔρριψεν ἐπίτηδες. — Συγγνώμην! δὸς με τὸ μανδύλιόν μου.

Ὁ 'Ρούϊ-Βλάς καταδασκνιζόμενος ἐνδομύχως, ταλαντεύεται ἐπὶ τινὰς στιγμάς· εἶτα κύπτει χαμαί, λαμβάνει τὸ μανδύλιον καὶ τὸ προσφέρει εἰς τὸν Δὸν Σαλουστίου.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ προσφέρων τὸ μανδύλιον. — Ἴδού, Μαρ κέσιε!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ θέτων αὐτὸ εἰς τὸ θυλάκιόν του. — Λοιπὸν, ἔλεγεσ ὅτι;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ μετ' ἀγωνίας. — Ὅτι τὸ συμφέρον τῆς Ἰσπανίας. . . ναι, ἡ Ἰσπανία πρὸ τῶν ποδῶν μας καὶ τὸ κοινὸν συμφέρον ἀπαιτοῦν νὰ παραδοθῶσιν εἰς τὴν λήθην τοιοῦτοι κηφῆνες. Ἄ! πᾶν ἔθνος εὐλογεῖ τὸν σωτῆρά του· ἄς προσπαθῆσωμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς νὰ σώσω-

μεν τὸν λαὸν τοῦτον, ἄς τολμήσωμεν νὰ φανῶμεν μεγάλοι διὰ τῆς δυνάμεως καὶ τῶν ὀπλων, καὶ ἄς ἀφαιρέσωμεν τὸ κάλυμμα ἀπὸ τοῦς ἐραδιούργους καὶ τὸ προτωπεῖον ἀπὸ τοῦς κλέπτας!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ γαελῶς. — Καὶ πρῶτον, δὲν εἶνε ἴδιον εὐγενοῦς ἀνθρώπου εἰς τὸ παρμικρότερον πρᾶγμα νὰ κάμνη ὑπερβολικὸν θόρυβον· τοῦτο ὑποδεικνύει μικρόνοιαν καὶ μωρὰν ἀκριβολογίαν. Ἐν ἑκατομύριον σκυλλογίου περισσώτερον ἢ ὀλιγώτερον! τίς ἢ χρεία διὰ τύσον πρᾶγμα νὰ σηκῶν τις τὸν κόσμον εἰς τὸ ποδάρι; Φίλε μου, οἱ μεγάλοι ἄρχοντες δὲν εἶνε ὑπηρέται σὰς διὰ νὰ μὴν ἠμποροῦν νὰ ζῶσιν ἀνέτως, καὶ τὸ ὠραῖον ὕφος ὡς αὐτὸ ἐνὸς ἐπανορθωτοῦ τῶν καταχρήσεων συνήθως προσβάλλει τὴν εὐγενῆ φιλοτιμίαν καὶ ὑπερηφάνειαν, καὶ ἀναδιβάζει τὸ χρώμα τῆς ὀργῆς εἰς τὰς παρειάς. Ἄ! εἶνε πολὺ γελοῖον τῶντι νὰ μοῦ κάμνης τὸν ὀλοπρόθυμον δημοκράτην, καὶ νὰ θέλῃς νὰ ἐπισύρῃς τὴν εὐνοίαν τῶν χωρικῶν καὶ τῶν πωλητῶν τῶν ὑφασμάτων· ἔχε μᾶλλον νεαροτέρως ἰδιοτροπίαν, καὶ ἀντὶ τῶν κοινῶν συμφερόντων φρόντισε πρῶτον διὰ τὰ ἰδικά σου. Ἡ σωτηρία τῆς Ἰσπανίας! ἰδοὺ μίαν κενὴ λέξις τὴν ὁποῖαν καὶ ἄλλοι, φίλτατέ μου, διακωδωνίζωσιν ἐπίσης καλῶς ὡς σέ. Ἄλλως τε, ὁ κολακεύων τὸν λαὸν οὐδὲν ἄλλο πράττει, εἰμὴ νὰ περιγρέφεται ὡς κύων ὑλακτικὸς καὶ νὰ λείγῃ τοὺς πόδας τοῦ τυχόντος· ἰδοὺ ὠραῖον ἐπάγγελμα τῶντι! Ἄλλ' ἢ ἀρετὴ, ἡ πίστις, ἡ εὐθύτης... ὦ! ἰδοὺ πομπώδεις λέξεις, τῶν ὁποῖων ἀπεσθέσθη τὸ μεγαλεῖον καὶ ἐξηλείφθη ἡ χροιά, διότι τὰς μεταχειρίζονται ἀφειδῶς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς Καρόλου τοῦ Ε'. Βλέπεις λοιπὸν ὅτι εἶσαι εὐήθης, καὶ ὅτι ἔχεις ἀνάγκην θεραπείας διότι πάσχεις εἰσέτι; Διότι προσπαθεῖς ἀνωφελῶς νὰ θηλάσῃς ἀκόμη τοὺς μαστοὺς τῆς τροφεῦ σου, ἐνῶ ἡμεῖς ἐπρολάβομεν νὰ ἀφαιρέσωμεν καὶ τὸν ἀνεμὸν ἀψ-

τῶν, ῥοφῶντες ἀσπλάγχχνως καὶ κτυπῶντες αὐτοὺς μὲ τούς πόδας καὶ μὲ τὰς χεῖρας ἐν μέσῳ τῶν γελώτων καὶ εὐθυμῶν;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Καὶ ὅμως, ἔξοχώτατε. . .

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ μετὰ ψυχροτάτου μειδιάματος. — Ἐκπληξιν βέβαια σὲ προξενοῦν οἱ λόγοι μου. — Τώρα, ἂς ἐνασχοληθῶμεν εἰς ἄλλα σπουδαιότερα ἀντικείμενα. (Μὲ ἦθος μεμετρημέτον καὶ αὐτοκρατορικόν.) Αὐριον ἀπὸ πρωίας θὰ μὲ περιμείνης εἰς τὸν οἶκον τὸν ὁποῖον σὲ παρεχώρησα. Τὸ ἔργον ὅπερ ἐπεχειρήσθην πλησιάζει εἰς τὸ τέλος του· πρόσθε δὲ νὰ μὴ φανῆ ἄλλος τις εἰς τὸν οἶκον, ἐκτὸς τῶν δύο κωφκάλων ὑπηρετῶν μου. Φρόντισε νὰ εὐρεθῇ ἐτοίμη εἰς τὸν κῆπον μία ἐξευγμένη ἄμαξα κατάλληλος πρὸς ὁδοιπορίαν, καὶ ἐγὼ θέλω φροντίσει περὶ τῆς ταχυδρομικῆς μεταλλαγῆς· πράξε τὰ πάντα κατὰ τὴν θέλησίν μου. Εἶπες ὅτι σὲ χρειάζονται γρήμματα, θὰ σὲ στείλω.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Θέλω ὑπακούσει εὐχαρίστως, ἔξοχώτατε, εἰς ὅ,τι διατάξετε· πλὴν βεβαιώσατέ με πρῶτον δι' ὅρκου, ὅτι εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν συνωμοσίαν οὐδὲν ἐνεργεῖται κατὰ τῆς βασιλείσης.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ παίζων μὲ ἐν ἐλεφάντινον μαχαιρίδιον ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ στρεφόμενος εἰς ἡμισείας. — Καὶ διὰ ποῖον λόγον τόση περιέργεια;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ κλονιζόμενος καὶ θεωρῶν αὐτὸν μετὰ τρόμου. — ὦ! μὰ τὴν ζώην μου, εἴθε τρομερὸς ἄνθρωπος, ἔξοχώτατε! Τὰ γόνατά μου τρέμουν. . . Σεῖς μὲ παρασύρετε εἰς ἐν ἀόρατον καὶ ἀφανὲς βάραθρον! ὦ! αἰσθάνομαι ὅτι εὐρίσκομαι εἰς τὴν διάκρισιν σιδηρᾶς τινὸς χειρὸς, ὅτι εἰμαι τὸ τυφλὸν ὄργανον καταχθονίων σχεδίων· διορῶ πράγμα τι τρομερόν, πράγμα φοικῶδες βράβιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου. . . Λάθετε οἶκτον πρὸς ἐμέ! Ἄχ, ἔξοχώτατε, εἶνε ἀνάγκη τὰ πάντα νὰ σᾶς εἶ-

πω; Οἴμοι! δὲν ἤξεύρετε λοιπὸν ὅτι αὐτὴν τὴν γυναῖκα, αὐτὴν τὴν βασίλισσαν, τὴν ἀγαπῶ;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ ἀπαθῶς. — Πῶς ὄχι; τὸ γνωρίζω τοῦτο.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Τὸ γνωρίζετε!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Αἶ, καὶ τί με τοῦτο;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ἐπιστηριζόμενος ἐπὶ τοῦ τοίχου διὰ τὰ μὴν πέση, καὶ ὡς ὀμιλῶν μόνος πρὸς ἑαυτὸν. — Λοιπὸν, τὸ γνωρίζει! λοιπὸν, ἄνευ ἀμφιβολίας ἢ γχιμερπῆς αὐτὴ ψυχὴ παίξει τρομερὸν κατ' ἐμοῦ παίγιον! βεβαίως; φοβερὰ θὰ ἦνε τὰ ἐπακόλουθα τοῦ συμβάντος τούτου! (Τῆσιν τὸς ὀφθαλμοὺς πρὸς οὐρανόν.) Θεέ μου παντοδύναμε, Θεέ ὅστις ἠδῶκεσας τὴν δοκιμασίαν μου, ἐλέησόν με!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Πλὴν, σὺ ὄνειροπολεῖς! ἂν τῶντι ἐκλαμβάνης τὸ πρᾶγμα σπουδαῖον, δέσποτά μου, εἴσαι γελοῖος ἤξευρε ὅτι βαδίζω πρὸς ἕνα σκοπὸν, τοῦ ὁποῖου ἡ ἔκβασις θέλει εἶσθαι τοσοῦτον εὐτυχῆς ὅσον εἶνε ἀδύνατον νὰ φαντασθῆς σὺ τώρα, καὶ τὸν ὁποῖον ἐγὼ μόνος πρέπει νὰ γνωρίζω. Ἔσο λοιπὸν ἤσυχος καὶ ἐμπιστεύθητι εἰς ἐμέ· ὡς τρεσάκις σὲ εἶπα, ἐπαναλαμβάνω καὶ τώρα, ὅτι ἐπιθυμῶ τὴν εὐδαιμονίαν σου. Ἡ ὁδὸς ἦν θὰ βαδίσης εἶνε προητοιμασμένη, καὶ δὲν μένει ἄλλο εἰμὴ ἢ καλὴ θέλησις. Ἐμπρὸς λοιπὸν! Περὶ δὲ τοῦ ἔρωτος, τοῦτο εἶνε πρᾶγμα ἐπουσιῶδες καὶ ἐφήμερον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ θέτωμεν ἐν δευτέρῳ λόγῳ προκειμένων τοιούτων σθεραῶν ὑποθέσεων· ἤξευρες ὅτι ἐδῶ δὲν παίζομεν, ἀλλ' ὅτι προκειται περὶ τῆς τύχης ἐνὸς Κράτους; Τὰ πάντα ἐπιθυμῶ νὰ σοὶ φανερώσω, πλὴν πρέπει καὶ σὺ νὰ ἔχῃς τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ μὲ ἀκούσης, καὶ νὰ γίνῃς ἱκανὸς νὰ ἐννοήσης τὰ σχέδιά μου. Εἰμαι, καθὼς βλέπεις, πολὺ καλὸς καὶ ἠπίου χαρακτήρος, πλὴν τί διάβολον! πρέπει ἴσα ἴσα διὰ τοῦτο νὰ περιφρονῶμαι; Ἐνας ἀκόλουθος εἶ-

ὅποιος δὴποτε ὕλης καὶ ἂν σύγκειται, δὲν εἶνε ἄλλο τι εἰμὴ ἐν δοχεῖον ἐκ χύματος ἢ ἐξ ἀργίλλου, ὅπου ὁ κύριος εἶνε ἐλεύθερος νὰ χύνη τὰς φαντασιοπληξίας του. Λησμονεῖς ὅτι τοὺς δούλους μεταμφιέζομεν καὶ ἐκδύομεν κατ' ἀρέσκειαν; Σὲ ἕκκαμα ἄρχοντα, πλὴν ἐξ ἀπλῆς ἰδιοτροπίας καὶ διὰ μίαν μόνον στιγμὴν εἶσαι λαμπροενδεδυμένος, πλὴν μὴ λησμονῆς ὅτι εἶσαι δούλος μου· ἐδῶ θωπεύεις τὴν βασιλισσαν κατὰ σύμπτωσιν, ὡς ἤθελες διαταχθῆ ν' ἀναβῆς ὀπισθεν τοῦ δρχήματός μου. Ἔσο λοιπὸν διακριτικός, φίλε μου!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ἀκούων αὐτὸν μετὰ παραφορᾶς, καὶ ὡς μὴ δυνάμενος νὰ πιστεύσῃ τὰ ὠτά του. — Ὡ Θεέ τοῦ εἰλέου, ὦ δίκαιε Θεέ! ὁποῖον ἁμάρτημα, ὁποῖον ἔγκλημα θανάσιμον ἔπραξα καὶ μὲ τιμωρεῖς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; Ἄ! εἶσαι ὁ κοινὸς πατήρ μας, καὶ δὲν ἐπιθυμεῖς βέβαια νὰ βλέπῃς τὰ τέκνα σου ἐν ἀπελπισίᾳ! Ἴδου εἰς ποῖαν δεινὴν θέσιν εὐρίσκομαι! ἔφθασα εἰς τὴν ὑψίστην τυχτὴν περιωπὴν διὰ νὰ ἴδω μόνον, καί, διὰ νὰ ἴδω τὴν τρομερὰν ἀγωνίαν πτωχοῦ τινὸς θύματος σπαίροντος πρὸ ποδῶν μου. — Σεῖς, Ἐξοχώτατε, μὲ ἐβυθίσατε εἰς αὐτὴν τὴν ἄβυσσον! καταβασανίζετε μίαν δυστυχῆ καρδίαν πλήρη ἀγάπης καὶ πίστεως διὰ νὰ ἐκφράσῃτε δι' αὐτῆς τὴν ἐκδίκησίν σας! (Ὁμιλῶν καθ' ἑαυτὸν.) Ναι βέβαια, τί ἄλλο εἶνε αὐτὸ παρὰ ἐκδίκησις, τρομερὰ τιμωρὸν ἐκδίκησις; Μαντεύω καλῶς ὅτι τὸ πᾶν τεταίνεται κατὰ τῆς βασιλείσεως! τί νὰ κάμω λοιπόν; Ναι ὑπάγω νὰ τὴ φανερώσω τὰ πάντα; οὐρανέ! καὶ νὰ κατηντήσω ἔπιπτα τὸ ἀντικείμενον τῆς περιφρονήσεως καὶ τῆς φρίκης τῆς! νὰ φανῶ ἕνας κατεργάτης, διπρόσωπος καὶ ἀνάσχυτος ἀπαταιῶν, ἄξιος ραβδισμού καὶ ἀποβολῆς ἀντὶ ἄλλης τιμωρίας! Ὡ, ὤχι! ποτέ, ποτέ! . . . Ἄ! εἶμαι παράφρων! τὸ λογικόν μου συγχύζεται, ὁ νοῦς μου πλυνᾶται εἰς λαβύρινθον ἰδεῶν! (Τῶν τῶν ὀφθαλμοῦς

πρὸς οὐρανόν.) Ὡ Κύριε Θεέ μου παντοδύναμε, λάβε οἶκτον πρὸς τὸ ἀσθενὲς πλάσμα σου, καὶ εὐδόκησον νὰ ἐξάξῃς αὐτὸ ἐκ τῆς δεινῆς θέσεως εἰς ἣν εὐρίσκεται! (Σιωπῆ ἐπὶ τινὰς στιγμάς, εἶτα ἐξακολουθεῖ.) Ἴδου ὅποια τίς εἶνε ἡ κατάστασίς μου! Ἵποθέτω μίαν τρομερωτάτην μηχανὴν κατασκευασθεῖσαν εἰς σκοτεινότητα καὶ ἀπόκεντρον γωνίαν, καὶ ἐφωδιασμένην μὲ ἀναριθμήτους τροχοὺς καὶ μὲ ἄλλα θανατηφόρα ὄργανα τὴν τρομερὰν ταύτην μηχανὴν θέλοντες νὰ δοκιμάσωσιν ἔρριψαν εἰς τὸ μέρος ὁποῦθεν θέλει διέλθει μίαν ἐφροσπίδα, ἕνα χιτῶνα ἀκολούθου ἢ καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν ἀκόλουθον. Ἄ! βλέπω τὸ ὀλέθριον τοῦτο ὄργανον τοῦ θανάτου φρικωδῶς συσπειρούμενον καὶ τρίζον, προχωροῦν εἰς τὰ ἔμπρὸς μὲ ἀκατάσχετον ὄρμην καὶ παραφέρον μεθ' ἑαυτοῦ τὰ πάντα! κρηνία συντετριμμένα, σπλάγγνα σπαίροντα, τεμάχια ὑφάσματος καταματωμένα καὶ βεβορβορωμένα, ἰδοῦ τι διασκορπίζουσιν οἱ φρικῶδεις τροχοὶ του. Ὡ! φρίττω, ἀναλογιζόμενος ὅτι ὁ δυστυχὴς ἐκαῖνος μάρτυς, ὁ ἀκόλουθος τέλος, εἶμαι ἐγώ! (Στρεφόμενος πρὸς τὸν δὸν Σαλούστιον.) Πλὴν εἶνε καιρὸς ἀκόμη, Ἐξοχώτατε! οἱ θανατηφόροι τροχοὶ τῆς δὲν ἐβλήθησαν εἰς κίνησιν! (Πιπτόμενος εἰς τοὺς πόδας του.) Σεῖς, τοῦ ὁποῦ ἢ ἐπιείκεια εἶνε τόσον μεγάλη, λάβετε οἶκτον πρὸς ἐμέ! Ὡ! ἔλεος πρὸς ἐμέ, χάριν δι' αὐτήν! Ἠξέυρετε ὅτι εἶμαι ὁ πιστότερος θεράπων σας, τὸ εἶπατε συχνά, καὶ ἰδοῦ βλέπετε ἀκόμη πόσον εὐπειθὴς φαίνομαι! Λοιπὸν, ἔλεος, πρὸς Θεοῦ, Ἐξοχώτατε!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν θὰ ἐνοήσῃ ποτὲ τὸ συμφέρον του.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ σφρόμενος εἰς τοὺς πόδας του μὲ υπερ-ἀνθρώπων ἀγωνίαν. — ἔλεος! ἔλεος!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἄς τελειώσωμεν, δέσποτά μου. (Στρεφόμενος πρὸς τὸ παράθυρον.) Ἐν τούτοις, στοιχη-

ματιζώ ὅτι πολὺ ἄθλια ἐκλείπεις αὐτὸ τὸ παράθρονον, δι-
ὅτι αἰσθάνομαι νὰ ἐμβαιήν ἀπὸ ἐκεῖ τρομερὸν ψῦχος.

Ἰπάγει πρὸς τὸ παράθρονον καὶ τὸ κλείει.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ἀριστάμενος. — ὦ! ἀρκοῦν πλέον οἱ
τόσοι ἐξευτελισμοί, Κύριε! Εἶμαι κατὰ τὸ παρὸν ὁ Δούξ
τοῦ Ὀλμέδου καὶ παντοδύναμος ὑπουργός! Ὅα ὑψώσω
τὸ μέτωπόν μου ὑπὸ τὴν πτέρυγαν ἥτις με καταπατεῖ
οὕτως ἀγενῶς!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Πῶς εἶπατε; ἐπαναλάβετε,
σᾶς παρακαλῶ, αὐτὰς τὰς ὠραίας φράσεις. Ὁ Ροῦϊ-Βλάς
Δούξ τοῦ Ὀλμέδου! οἱ ὀφθαλμοί σου, φίλε μου, φέρον
πυκνὸν δέμα, καὶ δὲν βλέπεις ὅτι ἐπὶ τοῦ ἀκολουθοῦ ἐ-
θεσαν τὸν Δοῦκα μόνον καὶ μόνον διὰ μίαν ἰδιοτροπίαν;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ὅα διατάξω νὰ σὲ συλλάβωσι, Κύριε!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Βλέπω ὅτι παίζομεν μὲ φρο-
νισμοὺς ὡς τὰ μικρὰ παιδιὰ· πολὺ καλὰ λοιπόν, καὶ
ἐγὼ θὰ φανερώσω ποῖος εἶσθε, Κύριε!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ἐξηγηρωμένος. — Πλήν. . .

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Μὴ λαμβάνετε, σᾶς παρακα-
λῶ, τὸ θριαμβευτικὸν τοῦτο ὕφος· καὶ νὰ μὲ προδώσῃτε
ἀκόμη, δὲν θέλετε κάμει ἄλλο τι, Κύριε Δούξ, εἰμὴ νὰ
δικαιωθῆτε καὶ τῶν δύο μὰς τὰς κεφαλὰς.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ὅα ἀρνηθῶ τὰ πάντα!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Βλέπω ὅτι εἶσαι ἀκόμη παι-
δάριον, φίλε μου.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Λόγοι ἄνευ ἀποδείξεων δὲν ὠφελοῦν·
σεῖς εἶσθε ὅλος λόγος.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Καὶ σὺ δὲν ἔχεις μνημονικὸν
θέλω σὲ καταπείσει ὅτι δύναμαι νὰ πράξω ὅ,τι θέλω,
καὶ ὅτι σὺ εἶσαι ἀπλοῦν χειρόκτιον, ἐνῶ ἐγὼ εἶμαι ἡ
χείρ. (*Χαμηλοφῶρος καὶ πλησιάζων εἰς τὸν Ροῦϊ-
Βλάς.*) Ἄκουσε, Κύριε· ἂν παρακούσας τὰς διαταγὰς μου

δὲν εὐρεθῆς αὐριον τὸ πρῶτ' εἰς τὸν οἶκόν μου καὶ δὲν ἐ-
τοιμάσῃς ὅ,τι σὲ παρήγγειλα, ἂν μίαν μόνην λέξιν προ-
φέρῃς περὶ τῶν διατρεχόντων ἢ δώσης νὰ ἐνοήσωσί τι
δι' ἀπλῆς χειρονομίας ἢ δι' ἐνὸς κἂν ἀνοιγοκλεισίματος
τῶν ὀφθαλμῶν, πρῶτον, ἐκείνην τὴν ὁποίαν ἀγαπᾷς θέ-
λεις παραδώσει εἰς τὴν κοινὴν ἀτιμίαν διὰ τῆς δημοσι-
εύσεως τῆς ὠραίας καταγωγῆς σου καὶ τῶν γελοίων συμ-
βεβηκότων σου, ἀκολουθῶν δὲ αὐτῇ θέλει δεχθῆ ἑσφρα-
γισμένον τι γραμματίον, τὸ ὁποῖον φυλάττω εἰσέτι καὶ
τοῦ ὁποίου τὸ γράψιμον θὰ γνωρίζῃς βέβαια, καθὼς καὶ
ποῖαν υπογραφὴν φέρει. Ἴδου τι οἱ ὀφθαλμοί της θὰ ἀνα-
γνώσωσιν εἰς αὐτό: « Ἐγὼ, Ροῦϊ-Βλάς, ἀκόλουθος τοῦ
» Ἐξοχωτάτου Μαρκεσίου Δὲ Φινγιάς, ὑπόσχομαι, κατὰ
» πᾶσαν περίστασιν εἴτε μυστικὴν εἴτε δημοσίαν, νὰ τῶ
» ἦμαι ἀρωσιωμένος καὶ νὰ τὸν δουλεύσω ὡς καλὸς ὑ-
» πηρέτης. »

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ καταβεβλημένος καὶ μὲ γωνίην ἐκλεί-
πουσας. — Ἄρκει! . . . Ὅα πράξω ὅ,τι μὲ διατάξετε,
Κύριε.

Ἡ Σύρα τοῦ θάθους ἀνοίγεται, καὶ φαίνονται εἰσερχόμενοι οἱ Σύμβουλοι
τοῦ Κράτους. Ὁ Δὸν Σαλούστιος κρύπτεται διὰ τοῦ μανδύα του.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ κρυφίως. — Ἐρχονται οἱ φίλοι
σου. (*Χαιρετῶν καὶ ὑποκλινόμενος ἐδαμναίως, καὶ ὑ-
ψηλοφῶρος.*) Ἐκλαμπρότατε Δούξ, εἶμαι δούλος σας τα-
πεινότατος.

Ἀπέρχεται.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ καθ' ἑαυτόν. — Ἄ! Μαρκέσιε, εἶσαι φρι-
κώδης ἄνθρωπος!

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ.

Θάλαμος πολυτελής πλὴν σκοτεινός, φέρων ἐπιπλα ἀρχαίας οἰκοσκευῆς καὶ μὲ ἀρχαίας ἀναγλυφάς· οἱ τοῖχοι καλύπτονται ὑπὸ παλαιῶν ἰμπετασμάτων ἐκ βυσσινοχρόου βελούδου, στίλβοντος καὶ κεκοσμημένου μὲ πλατέα χρυσᾶ σειρήνια, ἅτινα διατέμνουσιν αὐτὸ κατὰ συνεῆ διαστήματα καθέτως. Πρὸς τὸ βάθος, θύρα διπτέρυξ. Δεξιόθεν, ἐπὶ τῆς ἄκρας συμβολῆς τοῦ τοίχου, μεγάλη ἑστία λελαξευμένη, τῆς ἐποχῆς Φιλίππου τοῦ Β' μὲ σιδηροῦν ἐπ' αὐτῆς θυρεόν. Πρὸς τὸ ἀντίθετον μέρος, μικρὰ καὶ χαμηλὴ θύρα ἀνοικυμένη πρὸς ἕτερον σκοτεινὸν δωμάτιον. Ἐν μόνον παράθυρον ὑπάρχει πρὸς τὰ δεξιὰ, πολὺ ὑψηλὸν καὶ περιφραγμένον μὲ κιγκλίδας καὶ μὲ εἶδος ἰσωτερικοῦ προστεγάζματος ὡς τὰ τῶν εἰρητῶν παράθυρα. Ἐπὶ τοῦ τοίχου κρέμονται παλαιαὶ τινες εἰκόνες καπινημένοι καὶ ἡμισθεστοί. Παρέκει, ἱματιοθήκη καὶ ἐπ' αὐτῆς κάτοπτρον τῆς Βενετίας, ἀντικρὺ δὲ αὐτῆς, σκευοθήκη λίαν περιλοκαλημένη. Μεγάλαι καθίσματα τῆς ἐποχῆς Φιλίππου τοῦ Γ', καὶ ἐν τῷ μέσῳ, τετράγωνος τράπεζα μὲ τὰ χρειώδη διὰ γράψιμον ἐπ' αὐτῆς· εἰς γωνίαν τινὰ κεῖται μικρὸν ὠσειδὲς τραπέζιον. Εἶνε πρωία. Καθ' ἣν στιγμὴν ἀνυψοῦται τὸ παραπέτασμα, ὃ Ροῦϊ-Βλάς, μελανοφορῶν ἄνευ μανδύα καὶ ἄνευ παρασήμων, περιφέρεται μὲ μεγάλα βήματα εἰς τὸν θάλαμον ὡς λίαν τεταραγμένος. Ὁ πῖλός του κεῖται ἐπὶ τῆς ἐν τῷ μέσῳ τραπέζης, καὶ παρ' αὐτόν, ἐν μικρὸν κωδώνιον. Εἰς τὸ βάθος ἵσταται ὁ ἀκόλουθός του, ἀκίνητος καὶ ὡς περιμένων τὰς διαταγὰς του.

ΠΡΑΞΙΣ Δ'.

99

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ, ΕἰΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ καθ' ἑαυτὸν καὶ ὡς πρὸς ἑαυτὸν διμύλων. — Νὰ σιωπήσω! . . . Ἄλλ' αὐτὴ; ὦ! αὐτὴν πρὸ παντὸς πράγματος, τίποτε ἄλλο παρὰ αὐτὴν! Καὶ εἴτε εἶνε ἀνάγκη νὰ κατασυντριβῇ ἡ κεφαλὴ μου ἐπὶ τῆς πέτρας, εἴτε νὰ μὲ λάβῃ ἡ ἀγχόνη ἢ νὰ μὲ παρκαύρῃ ὁ Ἄδης, πρέπει νὰ τὴν σώσω! . . . Ναι, πλὴν πῶς νὰ κατορθωθῇ τοῦτο; τί νὰ κάμω; Νὰ δώσω τὸ αἷμά μου, τὴν ζωὴν μου, τὴν ψυχὴν μου, δὲν εἶνε τίποτε, τὸ μόνον εὐκόλον· πλὴν νὰ διασπᾶσω αὐτὴν τὴν δολοπλοκίαν, αὐτὴν τὴν συνομοσίαν, καὶ νὰ μαντεύσω τί διοργανίζει αὐτὸ τὸ τέρας! . . . ὦ! πόσον τρομερὸς εἶνε δι' ἐμὲ αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος! ἐξέρχεται αἰφνης ἀπὸ τὸ σκότος καὶ ξαναθυβίλλεται πάλιν εἰς αὐτό, καὶ ἐκεῖ, μόνος, βυθισμένος μέσα εἰς τὴν ἀπαισίαν νύκτα του, τί κάμνει; . . . Ὅταν συλλογίζομαι ὅτι κατ' ἀρχὰς τὸν παρεκάλεσα διὰ τὸν ἴδιον ἑαυτόν μου! Ἄ! εἶμαι ἀνανδρὸς, καὶ αὐτὸς κατὰχθόνιον καὶ χαμερπὲς ὄν! εἶμαι ἀνόητος, διότι πιστεύω ὅτι, ἐνῷ ὁ δαίμων οὗτος κρατεῖ εἰς τοὺς ὀδόντας του καὶ ἔχει ἡμιμασσημένην τὴν βοράν του, θέλει ἐγκαταλείψει αὐτὴν χαριζόμενος εἰς ἓνα δούλόν του. Εἶνέ ποτε δυνατόν νὰ τιθασεύσῃ τις τὰ αἰμοβόρα θηρία; εἶνέ ποτε δυνατόν νὰ κινήσῃ εἰς οἶκτον τοὺς λίθους; Τὸ τέρας τοῦτο ἔχει καρδίαν χαλυβδίνην, ψυχὴν ἄτεγκτον, τὴν ὁποῖαν οὔτε παράκλησις, οὔτε δάκρυ ἰσχύει νὰ συγκινήσῃ καὶ νὰ μεταπέσῃ! εἶνε θηρίον ἀνήμερον! . . .

Πλὴν, ἄθλιε, πρέπει ἐν τούτοις νὰ τὴν ἐλευθερώσῃς, διότι σὺ εἶσαι ὁ αἰτίος τῆς ἀπωλείας τῆς! ναι, πρέπει, καὶ μὲ πᾶσαν θυσίαν μάλιστα! . . . Τετέλεσται! ἰδὺ ἐγὼ ἐκπίπτω ἀπὸ τόσο ὕψος τόσο χαμηλά! οἴμοι! ὠνειρευόμην λοιπόν! . . . ὦ! θέλω, θέλω αὐτὴ νὰ ἀποφύγῃ τὴν πλεκτάνην! Πλὴν, Θεέ μου! αὐτὸς ὁ ἐργάτης τῆς ἀνομίας; αὐτὸς ὁ προδότης, ὅστις εἰσέρχεται ἀπὸ πᾶσαν θύρον, ἀπὸ πᾶσαν θύραν, καὶ ὅστις εἶνε κύριος ἐνταῦθα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἑαυτοῦ μου, ὡς εἶνε κύριος τοῦ οἴκου τούτου; Δύναται νὰ καταξυεσχίσῃ τὴν οἰκοσκευὴν ταύτην διὰ νὰ τὴν ἀντικαταστήσῃ δι' ἄλλης, ἔχει ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του ὅλας τὰς θύρας καὶ ὅλους τοὺς κρυφίους διαδρόμους, δύναται νὰ εἰσέλθῃ καὶ νὰ ἐξέλθῃ ἀκολούτως, νὰ μὲ πλησιάσῃ ἀφανῶς καὶ νὰ βαδίσῃ ἐπὶ τῆς καρδίας μου ὡς ἐπὶ τοῦ στανιδώματος τούτου! . . . ὦ! ἡ τύχη συνταράσσει τὴν κεφαλὴν μου διὰ τῆς ἀλλεπαλληλίας τῶν περιπετειῶν τῆς! εἶμαι παράφρων, καὶ δὲν ἔχω πλέον μόνιμον καὶ σταθερὰν ἰδέαν. Θεέ μου! τὸ λογικὸν τὸ ὅποῖον μὲ ἐχάρισες, κυμαινόμενον εἰς τὸν ἀνεμοσφύβιλον τῆς ἐκπλήξεως καὶ τῆς φρίκης, δὲν εἶνε πλέον ἄλλο τι εἰμὴ φύλλον ἀποσπασθὲν ἐκ τοῦ δένδρου καὶ παραφερόμενον ὑπὸ τῆς θυσέλλης! . . . Τί ποιητέον λοιπόν; ἀπαιτεῖται μεγάλη σκέψις ἐνταῦθα, διότι ἡ περίστασις εἶνε κρισιμωτάτη. Καὶ πρῶτον, πρέπει νὰ τὴν ἐμποδίσωμεν τοῦ νὰ ἐξέλθῃ, διότι ἀναμφιβόλως τὸ πᾶν περὶ ἐμὲ εἶνε προδοσία, τὸ πᾶν περὶ αὐτὴν παγίς αἰσθάνομι καὶ τὸ χλίνον ἐνώπιόν μου βάραθρον, τὴν ὑποκρυπτομένην πρὸ τῶν ποδῶν μου ἐλευθέρην παγίδα, πλὴν δὲν βλέπω τίποτε. Πρέπει νὰ τὴν ἐμποδίσω σήμερον τοῦ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ παλάτιον, πρέπει νὰ τὴν εἰδοποιήσω ἀσφαλῶς καὶ ἄνευ ἀργοπορίας· πλὴν, διὰ τίνος μέσου; ὦ φρίκη! δὲν ἔχω κανένα πιστόν. (Ὁρειοπολεῖ μετ' ἀθυρίας ἐπὶ τινος εἰσέτι στιγμᾶς· εἶτα, ὡς κυριευθεὶς ὑπὸ

αἰφνηδίου τινὸς ιδέας καὶ ἐπὶ ἀκτινὸς τινος ἐλπίδος, ἀνυψῶναι πάραυτα τὴν κεφαλὴν.) Ναι, ὁ Δὸν Γουριτάνος τὴν ἀγαπᾷ, καὶ εἶνε ἄνθρωπος τίμιος καὶ ἄνευ δόλου. (Κάμνει σημεῖον εἰς τὸν ἀκόλουθον νὰ πλησιάσῃ· εἶτα ἐξακολουθεῖ χαμηλοφῶνως.) Τρέξε ἀμέσως εἰς τὸν οἶκον τοῦ Δὸν Γουριτάνου, πρόσφερε τῷ ἐκ μέρους μου τὰ σεβάσματά μου, καὶ εἰπέ τον νὰ ὑπάγῃ πάραυτα εἰς τὴν βασιλίσσαν, καὶ νὰ τὴν παρακαλέσῃ ἐκ μέρους μου καὶ ἐκ μέρους αὐτοῦ τοῦ ἰδίου νὰ μὴν ἀπομακρυνθῇ διὰ τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ τὸ παλάτιον, ἐφ' οἰαδήποτε προφάσει ἤθελον τὴν παρακινήσει νὰ ἐξέλθῃ. Τρέξε ὀγλίγωρα! (Μετακαλῶν τὸν ἀκόλουθον.) Ἄκουσε. (Σύρει ἐκ τοῦ χαρτοφυλακίου του φύλλον χάρτου καὶ μολυβδοκόκκον.) Εἰπέ τον νὰ δώσῃ καὶ αὐτὸ τὸ γορμημάτιον εἰς τὴν βασιλίσσαν, καὶ ἄς ἐπαγρυπνῇ ἐπ' αὐτῆς! (Γρίφει ταχύτατα ἐπὶ τοῦ γόνατός του.) « Ἐμπιστευ- » θῆτε εἰς τὸν Γουριτάνον καὶ ἀκολουθήσατε τὰς συμ- » βουλὰς του! » (Διπλώνει τὸ ἔγγραφο καὶ τὸ δίδει εἰς τὸν ἀκόλουθον.) Ὡς πρὸς τὴν ὑπόθεσιν δὲ τῆς μονομαχίας τῷ λέγεις ὅτι ἐγὼ ἔχω ἄδικον, ὅτι προσπίπτω εἰς τοὺς πόδας του, καὶ ἄς μὲ συγχωρήσῃ διότι εἶμαι τεταραγμένος· ἄς εὐαρεστηθῇ δὲ νὰ γνωστοποιήσῃ πάραυτα εἰς τὴν βασιλίσσαν τὰς παρακλήσεις μου, καὶ ἐγὼ ἐπιφυλάττομαι ἀκολούθως νὰ τὸν ζητήσω συγγνώμην δημοσίως καὶ νὰ τὸν ἱκανοποιήσω. Πρόσεξε νὰ τῷ παραστήσῃς καλῶς ὅτι ἡ βασιλίσα διατρέχει μέγαν κίνδυνον ἂν ἐξέλθῃ, καὶ διὰ κάθε ἐνδεχόμενον τοῦλάχιστον τρεῖς ἡμέρας ἄς μετέλθῃ τὴν παρ' αὐτῆ ἐπιρροήν του διὰ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ. Πήγαινε, ἔσο διακριτικὸς καὶ πρόσεξε μὴ φανερωθῆς· φυλάττου καὶ ἀπὸ τὸν τυχόντα καθ' ὁδὸν ὀδοιπύρον.

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ. — Σὰς εἶμαι ὅλος ἀφωσιωμένος, καλέ μου Κύριε.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Εὐγε, μικρέ μου ἀκόλουθε, θέλω σὲ ἀνταμείψαι ἀκολούθως. Λοιπόν, ἐννόησες καλῶς;

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ. — Μάλιστα, Ἐκλαμπρότατε, μείνετε ἡσυχος.

Ἐξέρχεται ὑποκλιόμενος.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ μείνας μόνος καὶ ριπτόμενος ἐπὶ τινος καθέδρας. — Τώρα πλέον εἶμαι ἡσυχος· μόνον ὡς ὁ ἀπαλλαττόμενος ἐκ τῆς μανίας αἰσθάνομαι συγκεχυμένως πῶς τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα ἐλησμόνησα. Ναι, τὸ μέσον τοῦτο εἶνε τὸ μόνον ἀσφαλές καὶ σωτήριο· ὁ Δὸν Γουριτάνος! . . . Ἄλλ' ἐγὼ πρέπει νὰ περιμείνω ἐδῶ τὸν Δὸν Σαλούστιον; Διὰ ποῖον λόγον; ὄχι, ἄς μὴν τὸν περιμείνω, καὶ τοῦτο παραλύει τὰ σχέδιά του ἐπὶ μίαν ἡμέραν. Ἄς ὑπάγω εἰς κάμμιαν ἐκκλησίαν νὰ παρακαλέσω θερμῶς τὸ θεῖον, διότι ἔχω ἀνάγκην τῆς ἐξ ὕψους βοήθειας, καὶ ὁ πανάγαθος Θεὸς θὰ μὲ ἐμπνεύσῃ ἀναμφιβόλως κάμμιαν σωτήριο ἰδέαν. (Λαμβάνει τὸν πῖλόν του ἀπὸ τινος τραπέζης, καὶ σημαίνει τὸ ἐπ' αὐτῆς κωδώνιον. Δύο μαῦροι, ἐνδεδυμένοι κολόβια ἐκ πρασινοχρόου βελούδου ἐπικεντήτου, ἐμφαρίζονται ἐπὶ τῆς θύρας τοῦ βάθου.) Ἐγὼ ἐξέρχομαι μετ' ὀλίγα λεπτά θὰ εἰσέλθῃ ἐδῶ ἓνας ἄνθρωπος διὰ τινος κρυφίας εἰσόδου· θὰ τὸν ἰδῆτε ἐνεργοῦντα ὡς ἐάν ἦτον ὁ κύριος, καὶ θέλετε τὸν ἀφήσει. Καὶ ἂν ἤθελον ἔλθει καὶ ἄλλοι ἀκόμη. . . (Σκέπτεται ἐπὶ τινος στιγμῆς.) Θὰ ἀφήσετε καὶ αὐτοὺς ἐλευθέρους! Ἄγωμεν!

Ἀποπέμψαι διὰ χειρονομίας τοὺς μαύρους, οἵτινες ὑποκλίνονται ὡς σμῆρον ὑπακοῆς καὶ ἐξέρχονται, κατόπιν τῶν δέ, ἐξέρχεται ὁ ΡουΪ-

Βλάς. Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ θύρα κλείεται ἐπὶ τοῦ ΡουΪ Βλάς,

ἀκούεται μέγας θόρυβος πρὸς τὴν ἐστίαν, διὰ τῆς ὁποίας

πίπτει ἄνθρωπός τις ῥακένδυτος εἰς ἄκρον, ὅστις

ρίπτεται μεθ' ὀρμῆς εἰς τὸν θάλαμον. Εἶνε

ὁ Δὸν Καίσαρ.

Σ Κ Η Η Β'.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ κατεπτοημένος, ἄνευ πῖλου,
περίφοδος καὶ μετ' ἤθος γελοῖον καὶ
ἀνῆσυχον ἐνταῦτῳ.

Τόσον τὸ χειρότερον, εἶμαι ἐγὼ! (Ἀτίσταιαι τινάσσων τὴν κνήμην ἐφ' ἧς ἔπεσε, καὶ προχωρεῖ πρὸς τὸν θάλαμον μετὰ βεβιασμένων ὑποκλίσεων.) Συγγνώμην, Κύριοι· ἐξακολουθήσατε, σὰς παρακαλῶ, τὴν συνομιλίαν σας. Εἶνε ἀληθές ὅτι εἰσέρχομαι ὀλίγον ἀποτόμως, πλὴν συγχωρήσατε τὴν αὐθαδεϊάν μου, τὴν ὁποῖαν καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος συναισθάνομαι! (Ἰσταται εἰς τὸ μέσον τοῦ θαλάμου, καὶ παρατηρεῖ μετ' ἀπορίαν ὅτι εἶνε μόνος.) Πλὴν ἐδῶ δὲν εἶνε κανεὶς! καὶ ἐν τούτοις, καθ' ἣν στιγμὴν ἤμην κρεμασμένος ἀπὸ τὴν στέγην, μετ' ἐφάνη ὡσάν νὰ ἤκουσα συγκεχυμένον θόρυβον συνομιλίας. (Ἐξαπλούμενος ἐπὶ μιᾶς καθέδρας.) Πολὺ καλὰ λοιπόν, ἄς συνέλθωμεν ὀλίγον, διότι ἡ μοναξία σύντεινει εἰς τοῦτο. Οὐφ! πόσα συμβεβηκότα! εἶμαι τεταραχμένος ὡς τὸ νερὸν τὸ ὁποῖον ταράττει κανεὶς τυφλὸς καὶ βρεγμένος σκύλος! Καὶ πρῶτον, οἱ θεοκατάρτοι ἐκεῖνοι χωροφύλακες εἰς τῶν ὁποίων τοὺς ὄνυχας ἔπεσα, κατόπιν, ὁ ἀλλόκοτος ἐμβαρκαρισμός μου. Ἀλλὰ καὶ οἱ πειραταὶ ἐκεῖνοι, καὶ ἡ ἀθλία ἐκείνη πόλις ὅπου ἐγεύθη παρὰ μίαν τεσσαράκοντα; κατόπιν, ἡ ὡς ἐκ θαύματος δραπέτευσίς μου ἐκ τῆς φυλακῆς, χάρις εἰς τὴν καλὴν ἐκείνην νέαν γυναῖκα ἣτις μετ' ἐρωτεύθη τὸ ταξιδίδιον μου τέλος καὶ ἡ ἐπάνοδος μου εἰς Ἰσπανίαν. ὦ! ὁποῖον μυθιστόρημα τροντὶ!

Ἐπανίστάμενος καὶ περιφερόμενος.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ἡμέρα ἀκόμη καθ' ἣν πατώ τὸ ἔδαφος τῆς πατρίδος μου εἶνε παράδοξος. Ὅποια σύμπτωσις! πρῶτους ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους ἀπαντῶ εἶνε πάλιν αὐτοὶ οἱ θεοήλατοι χωροφύλακες· μετ' ἐγὼ γινώσκω, μετ' ἐγὼ γινώσκω τὸ κατόπιν ὡς μανιώδεις μετ' ἐγὼ γινώσκω τὰ ξίφη γυμνά εἰς χεῖρας, καὶ ἀρχίζω καὶ ἐγὼ νὰ τὸ κόπτω λάσπην μετ' ἐγὼ γινώσκω τὰ τέσσαρα! Πηδῶ ἕνα τοίχον, τρέχω, ξαναπηδῶ ἄλλον μετ' ἐγὼ γινώσκω τὸν κίνδυνον νὰ ταφῶ ὑπὸ τὴν χάλαν τῶν πετρῶν τὰς ὁποίας ἀπέσπασεν ἡ ὁρμή μου, ἕως οὗ κατὰ καλὴν μου τύχην παρατηρῶ ἕνα οἰκίσκον χανομένον μέσα εἰς τὰ δένδρα· τρέχω πρὸς αὐτὸν μετ' ἐγὼ γινώσκω τὴν δύναμιν τῶν ποδῶν μου χωρὶς κἀνελίς νὰ με παρατηρήσῃ, ἀναρριχώμαι ὡς αἴλουρος εἰς τὴν χημηλὴν του στέγην, καὶ τέλος, πίπτω ἐν τῷ μέσῳ μιᾶς οἰκογενείας διὰ τινος ἐστίας, ὅπου ἠναγκάσθην νὰ καταξέσχισω τὸ νεότερον φρέμα μου ἀφ' ὅσα ἐσκέπασαν μέχρι τοῦδε τὰς κνήμας μου!.. Ἀλλὰ τὴν ζωὴν μου, αὐτὸς ὁ Κύριος Σαλούστιος εἶνε ἕνας τῆς ὀργῆς τοῦ Θεοῦ ἄνθρωπος, ἕνας τετραπερασμένος!

Ἐσοπριζόμενος ἐντὸς τοῦ μικροῦ κατόπτρου τῆς Βενετίας, τοῦ τεθειμένου ἐπὶ τῆς σκευοθήκης.

Πόσα ὑπέφερε καὶ τὸ ὄραϊόν μου αὐτὸ ἐσωκάρδιον! εὐγέ του, συνεμερίσθη πιστῶς τὰς δυστυχίας μου. (*Ἄφαιρει τὸν μαρτύριον του, καὶ τακτοποιεῖ ἐσοπριζόμενος πάντοτε τὸ ἐκ ῥοδοχρόου ὀλοσηρικοῦ ἐσωκάρδιον του, καταξέσχισμένον καὶ ἐμβαλωμένον. Εἶτα, φέρει ζωηρῶς τὴν χεῖρα εἰς τὴν κνήμην του, βλέπων ταυτοχρόνως βλέμμα πρὸς τὴν ἐστίαν.*) Ἡ κνήμη μου ὑπέφερε τὸν διάβολόν της κατὰ τὴν πτώσιν μου. (*Σύρει ἐν πρὸς ἐν ὅλα τὰ συστάρια τῆς ἱματιοθήκης εἰς ἐν ἐξ αὐτῶν εὐρίσκει ἐν ἐπαρωφόριον ἐκ πρασινοχρόου βελούδου χρυσοκεντήτου, αὐτὸ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὁ Δὸν Σαλούστιος ἔδωκεν εἰς τὸν ΡουΪ-Βλάς· τὸ περιε-*

γράφεται καὶ τὸ παραβάλλει μετ' ἐγὼ γινώσκω τὸ ἰδικόν του.) Τὸ ἐπαρωφόριον τοῦτο μετ' ἐγὼ γινώσκω φαίνεται κοσμιώτερον ἀπὸ τὸ ἰδικόν μου. (*Ῥίπτει τὸ νέον ἐπαρωφόριον ἐπὶ τῶν ὤμων του, καὶ ἀντ' αὐτοῦ θέτει εἰς τὴν ἱματιοθήκην τὸ ἰδικόν του ἀφοῦ τὸ διπλώσει ἐπιμελῶς. Εἶτα, περιγράφεται μετ' ἐπηρεφαρείας.)* Πάγει κατὰ ἰδοῦ ἐγὼ ἐπιστρέψας πάλιν. Ἄ! φίλτατέ μου ἐξάδελφε, θέλεις καὶ καλὰ νὰ μετοικήσω εἰς αὐτὴν τὴν ἐπάρατον Ἀφρικήν, ὅπου ὁ ἄνθρωπος εἶνε τὸ προγευμα τῆς τίγρης. Πλὴν θὰ σὲ ἐκδικηθῶ καὶ ἐγὼ προγευρά, ἀφοῦ γευματίσω ὅμως, διότι τώρα πεινώ καὶ ἕνα μόνον στοχασμὸν ἔχω πῶς νὰ γεμήσω τὴν λιμώττουσαν κοιλίαν μου. Ὅτι ἔλθω εἰς τὸν οἶκόν σου μετ' ἐγὼ γινώσκω τὸν ἀληθῆ μου ὄνομα, σὶν κατόπιν μου ὡς οὐρανὸν κάμμιαν ἑκατοντάδα ἐξ ἐκείνων τῶν τετραπερασμένων κατεργαρέων, οἵτινες μυρίζονται τὴν ἀγγύνην δέκα λεύγας μακρὰν, καὶ ἐκεῖ ζῶντα θὰ σὲ παραδώσω εἰς τὰς ὀρέξεις τῶν δανειστῶν μου. (*Παρατηρεῖ ἐν τινι γωνίᾳ ὠραῖον ζευγὸς ὑποδημάτων κεκοσμημένων διὰ μεγαλοπρεπῶν ταιριῶν καὶ τριγύπτων. Ῥίπτει ταχέως τὰ παλαιοπάπουσά του καὶ βάλει τὰ νέα ὑποδήματα.*) Καὶ πρῶτον καὶ κύριον, ἄς ἴδωμεν ποῦ μᾶς ἔρριψαν αἱ ἀπιστίαι του!

Ἀφοῦ ἐξετάσῃ ὅλας τὰς γωνίας τοῦ θαλάμου.

Ὅποια μυσηριώδης οἰκία καὶ κατάλληλος τῶντι διὰ δρᾶμα! θύραι κεκλεισμέναι, παράθυρα κιγκλιωτά· ἀληθῆς εἰρήκῃ! περιπλέον δέ, τὸ θελατικὸν τοῦτο οἶκημα παρέχει τὴν χάριν τοῦ νὰ εἰσέρχεται τις ἀπὸ ὑψηλά, ἀπκράλλακτα καθὼς γύνεται τὸ κρασί εἰς τὴν φιάλην. (*Μετὰ μειδιάματος.*) Καὶ τῶντι, δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον πρᾶγμα καλλήτερον ἀπὸ τὸ καλὸν κρασί! (*Παρατηρεῖ τὴν δεξιόθεν μικρὰν θύραν, τὴν ἀνοίγει, εἰσέρχεται μετ' ὄσμης εἰς τὸ δωμάτιον πρὸς τὴν ἀνοίγεται, εἶτα ἐπαίρει-*

γεται με χειρονομίας εκπληξέως.) Θαύμα θαυμάτων!
 δωμάτιον άνευ εξόδου, όπου όλα επίσης είνε κλειστά!
 (Γάργει προς την θύραν του βάθους, την άνοιγει και
 θεωρεί έξω· εΐτα, επανακλείει αυτήν και επανέρχεται
 εις τὰ εμπροσθεν του θεάτρου.) Ψυχὴ γεννητή! Ποῦ
 διάβολον εὐρίσκομαι; Μόλον τοῦτο κατώρθωσα νὰ φύγω
 ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τῶν χωροφυλάκων, τί με μέλει διὰ τὰ
 λοιπά; Πόσον γελοῖον ἤθελεν εἶσθαι τῶντι ἐγὼ, ὅστις
 τόσα ἐδοκίμασα καὶ εἶδα, νὰ κυριευθῶ ἀπὸ φόβον βλέ-
 πων ἐν οἴκημα οὕτω παραδόξως δισεκασμένον! (Πί-
 πτεται πάλιν ἐπὶ τοῦ καθίσματος, χασμάται, εἶτα ἐ-
 γείρεται μεθ' ὄρμης.) Πλὴν, ἄς ἀφήσωμεν τὰς ἀστείότη-
 τας κατὰ μέρος, ἤρχισα μὲ τὰ σωστά μου νὰ στενοχω-
 ρῶμαι ἐδῶ μέσα. (Ἐξετάζων τὴν ἐν τῷ τοίχῳ μικρὰν
 σκευοθήκην ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγος τοῦ θαλάμου.)
 Ἄς ἴδωμεν καὶ ἐδῶ τί τρέχει· μὲ φαίνεται νὰ ἀνεκάλυ-
 ψα κάμμιναν βιβλιοθήκην. (Ἄνοιγων αὐτήν, καὶ βλέ-
 πων ἀρμύριον γαργητῶν καλῶς ἐφοδιασμένων.) Θαυ-
 μάσια! μία κρεατόπητα, ψητόν, κρασί, χοιρομέριζ! ὦ!
 ὦ! ὄλον τὸ συγγενολόγι τῶν ποτῶν· ἐξ φιάλαι διαφό-
 ρου μεγέθους κατὰ σειράν! Διάβολε! αὐτὰ ὅλα πρέπει
 νὰ ἐτοιμάσθησαν ἐπίτηδες δι' ἐμέ.

Ἐξετάζων τὰς φιάλας τὴν μίαν μετὰ τὴν ἄλλην.

Εἶνε ὅλαι καλῆς ἐκλογῆς! παράδοξος τῶντι βιβλιο-
 θήκη, τὴν ὁποίαν δὲν πρέπει νὰ ἀφήσωμεν παραπονεμέ-
 νην. (Λαμβάνει ἐκ τῆς γωνίας τὸ στρογγύλον μικρὸν
 τραπέζιον, τὸ φέρει εἰς τὰ εμπροσθεν τοῦ θεάτρου καὶ
 τὸ καταφορτώνει μὲ πᾶν ὅ,τι περιέχει τὸ ἀρμύριον,
 φιάλας, παροψίδας, κτ.λ. προσθέτει καὶ ἐν ποτήριον,
 ἐν τριβλίον, περονομάχαιρα, κτ.λ. Εἶτα, λαμβάνει εἰς
 χεῖρας μίαν φιάλην.) Ἄς ἀναγνώσωμεν πρῶτον τὸ βιβλίον
 τοῦτο. (Ἀναγινώσκει τὴν ἐπὶ τῆς φιάλης ἐπιγραφήν.)

Οἶνος τῆς Φροντέρας! ἐξάιρετα! (Γεμίζει τὸ ποτήριον
 καὶ τὸ ρογαῖ ἀπνευστί.) Ἄ! εἶνε θαυμάσιον σύγγραμ-
 μα τῶντι, ἐν ἀριστοβρῆγμα αὐτοῦ τοῦ περιφήμου ποιη-
 τοῦ τὸν ὁποῖον ὀνομάζουσιν ἤλιον στοιχηματίζω ὅτι εἰς
 ὄλην τὴν Ἰσπανίαν δὲν ὑπάρχει χρῶμα πλέον βροδοκό-
 κινον τοῦτου. (Χύρει ἐκ εὐτέρου εἰς τὸ ποτήριον
 του καὶ τὸ κενώνει.) Τί ὠραῖον ψυχαγωγικὸν βι-
 βλίον! ἄς στρέψωμεν καὶ ἄλλο φύλλον του, ἴσως εὐρο-
 μεν κατὶ τι περιεργότερον. (Κενώνει ἐξ ἄλλης φιάλης
 καὶ πίνει.) ὦ! Θεέ μου! αὐτὸ εἶνε σωστὸν βάλσαμον!
 Τώρα ἄς γευματίσωμεν. (Κόπτει εἰς τεμάχια τὸ ψητόν.)
 Ἀνάθεμά σας, χωροφύλακες! πλὴν καλὰ ἐξέφυγα καὶ ἐ-
 γὼ ἀπὸ τοὺς ὄνυχάς σας καὶ σὰς ἔκαμα νὰ χάσετε τὰ
 ἴγνη μου! (Τρώγει.) Τί ὠραῖον ψητόν, τί λαμπρὸν κρ-
 εατόπημα! . . . Καὶ αὐτὴ ἡ κρεατόπητα; ἄλλο μάννα!
 Ἄς δοκιμάσωμεν καὶ τὰ χοιρομέρια. . . ἀθάνατα! ἄλλ'
 ἐὰν αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἤρχετο ὁ οἰκοδεσπότης! (Γπά-
 γει πρὸς τὴν σκευοθήκην καὶ λαμβάνει ἐξ αὐτῆς ἐν πο-
 τήριον καὶ ἐν τριβλίον, τὰ ὁποῖα θέτει ἐπὶ τῆς τραπέ-
 ζης.) Ἄ! μπά! φθάνει νὰ μὴ μὲ διώξῃ; θὰ τὸν προσκα-
 λέσω νὰ συμπάγωμεν. Ἐν τούτοις, τὸ καλῆτερον ἀπὸ ὅ-
 λα εἶνε νὰ φάγω ὅσον τὸ δυνατὸν ὀγλίγωρα διὰ κἀθε
 ἐνδεχόμενον.

Θέτει εἰς τὸ στόμα του διπλᾶ καὶ τριπλᾶ τεμάχια.

Ἄμα τελειώση τὸ γεῦμά μου, θὰ περιέλθω εἰς ἐπί-
 σκεψιν ὅλης τῆς οἰκίας. Πλὴν, ποῖος νὰ κατοικῆ εἰς αὐ-
 τὴν ἄρᾳ γε; ἴσως κἀνεὶς νέος Ἄδωνις μὲ κάμμιναν χα-
 ρισσαν Νύμφην· νομίζω ὅμως ὅτι δὲν προξενῶ εἰς αὐ-
 τοὺς κἀνὲν κακὸν μένων ἐνταῦθα, καὶ τοῦτο μόνον θέλω
 ζητήσαι ἀπὸ τὸν ἄξιον τοῦτον θνητόν, τὴν φιλοξενίαν
 κατὰ τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν, (ἡμιγονατίζει καὶ ἐταγκα-
 λίζεται τὴν τράπεζαν,) προσφεύγων ἰκέτης εἰς τὴν ἐστίναν

καὶ ἐναγκαλιζόμενος τὸν βωμόν! (Ἐξακολουθεῖ νὰ πινῇ.) Καὶ πρῶτον καὶ κύριον, καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ κρασί μρτυρεῖ ὅτι δὲν εἶνε κτῆμα κακοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐπειτα, ἂν ἰδῶ τὰ στενά, φανερόνομαι. Ἄ! Ὅα σὲ τὰ ἔργα ἔξ' ἀδελφε! αὐτὸς ὁ βοεμός, ὁ ψωρίτης, ὁ ληυτής, ὁ γυμνοπόδης, ὁ Ζαφαρῆς τέλος πάντων ὅα σὲ δαιμονίση, ὅταν ὅα φωνάζῃ ἐνώπιον τόσοσ κόσμου με ὄλην τὴν δύναμιν τῶν πνευμόνων του: Πολῖται, εἶμαι ἐγὼ ὁ Δὸν Καῖσαρ Δὲ Βαζάν, Κόμης τῆς Γαρόφφας καὶ ἐξ' ἀδελφός τοῦ Δὸν Σαλουστίου, Μαρκεσίου Δὲ Φινλάς! Ὡ! ὅποια ἐκπληξίς τότε! νὰ ἰδῆς, Ἐξοχώτατέ μου, ὄλην τὴν Μαδρίτην ἄνω κάτω, τὴν Αὐλὴν πλήρη θορύβου καὶ ταραχῆς, νὰ μὴν εὐρίσκῃς τὴν ἡσυχίαν σου ἀπὸ τὰς πολλὰς ἐρωτήσεις: Μαρκέσιε, πότε ἦλθε; ποῦ ἦτο; τί ἔκαμνε ὁ ἐξ' ἀδελφός σας; Ὅποιον τρομερὸν κρότον τῶντι θὰ κάμω, πίπτων εἰς τὸ μέσον τοῦ παλατίου σου ἐξαφνικὰ ὡς βόμβαι! Παρευθὺς θὰ ἀναγεννηθῇ πρὸς πείσμα σου τὸ μέγα τοῦτο ὄνομα λησμονηθὲν ἤδη, Δὸν Καῖσαρ Δὲ Βαζάν! Ναι, Κύριοι, ἐγὼ εἶμαι ὄλος καὶ ὄλος, θὰ ἀποκρίνομαι πρὸς πείσμα σου.—Πλὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν ὅτι ἀπεθάνατε.— Ὅχι, Κύριοι, δόξα τῷ Θεῷ ζῶ καὶ εἶμαι πολὺ καλά! Καὶ τότε, οἱ ἄνδρες θὰ πτύσουν εἰς τὸν κόλπον των καὶ θὰ εἰποῦν, Θεέ μου! Ὅποιος γλυκὺς καὶ εὐχάριστος θόρυβος θὰ πλήξῃ τὰ ὠτά σου, ἐξ' ἀδελφέ μου, ὅταν φωτρώσω εἰς τὸ παλάτιόν σου σύρων κατόπιν μου περὶ τοὺς τριακοσίους δανειστὰς διαφόρων ἐθνῶν γαυγίζοντας! Τί ὄρατιον παιγνίδι θὰ σοῦ καταφέρω τῶντι! Πλὴν τί ὠφελεῖ! μοῦ λείπει τὸ πᾶν, τὰ χρήματα. (Ἀκούεται θόρυβος εἰς τὴν θύραν.) Ἐρχονται! ἀναμφιβόλως αἱ πλάται μου θὰ πληρώσουν τὸ φαγητὸν τὸ ὅποιον ἔφαγα, καὶ τὸ κρασί τὸ ὅποιον ἔπιε ἐδῶ θὰ μοῦ ἐβγῇ ξινὸν ἄ-

πὸ τὴν μύτην! Πλὴν ὅπωςδὴποτε, Δὸν Καῖσαρ, μὴ γάνῃς τὴν τόλμην σου· κάνεν ἔργον μὴ θέλης νὰ ἀρίνης ἀτελές! Ἐμπρός!

Καλύπτεται μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν διὰ τοῦ μανδύα του. Ἐν τούτοις, ἡ θύρα τοῦ θάβου ανοίγεται, καὶ παρουσιάζεται εἰς ὑπηρετὸς φέρων ἐπὶ τοῦ ὤμου του μέγαν δερμάτινον σάκκον.

Σ Κ Η Η Γ'.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ, ΕΙΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ καταμετρῶν τὸν ὑπηρετήν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν διὰ τοῦ βλέμματός. — Τί ζητεῖς, φίλε; (Καθ' ἑαυτόν.) Μέγα θάρρος ἀπαιτεῖται τῶντι ἐδῶ, διότι ὁ κίνδυνος δὲν εἶνε μέτριος.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Τὸν Δὸν Καῖσαρ Δὲ Βαζάν.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ ἀποκαλύπτων εὐθὺς τὸ πρόσωπόν του. — Τὸν Δὸν Καῖσαρ! εἶμαι ἐγὼ ὁ ἴδιος. (Καθ' ἑαυτόν.) Αὐτὸ πάλιν εἶνε ἀπὸ τὰ παραδόξα!

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Ὑμεῖς εἰσθε ὁ ἄρχων Δὸν Καῖσαρ Δὲ Βαζάν;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ.— Καὶ βέβαια, ἔχω τῶντι αὐτὴν τὴν τιμὴν νὰ ἦμαι ὁ Καῖσαρ, ὁ μόνος Καῖσαρ, ὁ ἀληθὴς Καῖσαρ, Κόμης τῆς Γαρό. . . .

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ θέτων τὸ σακκίον ἐπὶ τινος καθίσματος. — Τότε, εὐαρεστηθῆτε νὰ παραλάβητε αὐτὰ τὰ χρήματα.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ ἐκπεπληγμένος καὶ καθ' ἑαυτόν. — Χρήματα; ὦ! αὐτὸ καταντᾷ ὄνειρον. (Ἐψηλοφώνως.) Αὐτὰ ἴσα ἴσα καὶ ἐγὼ ἐπερίμενα.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Λάβετε ὅμως τὴν καλωσύνην νὰ

πρατηρήσετε ἂν ἦνε ἀνέπαφος ἢ ποσότης τὴν ὁποῖαν ἐπεφορτίσθην νὰ σᾶς φέρω.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ με σοβάρδν ἦθος. — Ἄ! πολὺ καλὰ! (Καθ' ἑαυτόν.) Νὰ μὲ πάρουν οἱ διάβολοι ἂν ἐννοῶ τίποτε ἀπὸ αὐτά! Ἐν τούτοις, ἄς μὴ ταράξωμεν αὐτὴν τὴν ἀξιοθαύμαστον ἱστορίαν, ἀφοῦ τὸ πρᾶγμα ἔρχεται κατὰ βροῦν. (Υῦψι.λοφώνως.) Θέλεις ἀποδεικτικὸν παρλαβῆς;

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Ὄχι, ἔξοχώτατε.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ δεικνύων εἰς αὐτὸν τὴν τράπεζαν. — Ἄφες τὸν σάκκον ἐκεῖ ἐπάνω. (Ὁ ὑπηρετὴς ὑπακούει.) Καὶ πόθεν μὲ στέλλονται αὐτὰ τὰ χρήματα;

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Ἡ ὑμετέρα ἔξοχότης γνωρίζει τοῦτο πολὺ καλὰ.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἀναμφιβόλως; πλὴν. . .

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Ἰδοῦ τι μόνον δύναμαι νὰ προσθέσω· τὰ χρήματα ταῦτα σᾶς τὰ στέλλει ὁ γνωστός σας φίλος, διὰ τὴν ὑπόθεσιν τὴν ὁποῖαν γνωρίζετε.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ ὡς εὐχαριστηθεὶς ἀπὸ τὴν ἐξηγησιν ταύτην. — Ἄ! ἤξεύρω, ἤξεύρω.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Χρεωστοῦμεν νὰ εἴμεθα προσεκτικοὶ καὶ οἱ δύο. Ἐχεμύθια πρὸ πάντων καὶ σιωπή!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ναι, σιωπή!! Τὰ χρήματα ταῦτα μὲ στέλλει. . . Πόσον ὠραία μου κτυπᾶ εἰς τὰ ὦτα αὐτῆ ἢ φράσις! ἐπανάλαβέ την, σὲ παρακαλῶ.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Τὰ χρήματα ταῦτα. . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Τοῦτο εἶνε φανερόν· μὲ τὰ στέλλει ὁ γνωστός μου φίλος. . .

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Διὰ τὴν ὑπόθεσιν τὴν ὁποῖαν γνωρίζετε. Χρεωστοῦμεν. . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καὶ οἱ δύο! . . .

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Νὰ εἴμεθα προσεκτικοί.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Τὸ πρᾶγμα δὲν ἐπιδέχεται σχόλια.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Ἐγὼ ὑπακούω εἰς ὅ,τι μὲ διέταξαν τίποτε περισσότερον δὲν καταλαμβάνω.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ναι, πλὴν. . .

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Τὰ περαιτέρω ἀπόκεινται εἰς ὑμᾶς.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καὶ ὑμῶς. . .

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Ἀρκεῖ τόσον νομίζω· θὰ ἐννοήσατε βέβαια. . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Φίλε μου, καὶ ἐννοῶ καὶ εὐλογῶ! Ἰδοῦ, μὲ στέλλουν ἀργύριον πρέπει νὰ τὸ δεχθῶ τὸ πρᾶγμα εἶνε φῶς φανερόν.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Σιωπὴ μόνον καὶ ἐχεμύθια.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Τί λόγος!! οὔτε πολυλογία!

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Λοιπόν, θὰ τὰ μετρήσετε τώρα;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Αὐτὸ εἶνε ἰδική μου ὑπόθεσις. (Θαυμάζων τὸν ὄγκον τοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης τεθέντος σάκκου.) Τί ὠραῖαν κοιλίαν ὅπου ἔχει αὐτὸ τὸ σακκίον!

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ ἐπιμέτρων. — Καὶ ὑμῶς πρέπει. . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — ἔχω πᾶσαν ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν τιμιότητά σου.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Τὰ νομίσματα εἶνε δύο εἰδῶν, ὠραῖα χρυσᾶ δουβλόνια βέβρους ἑπτὰ ἡμιλίτρων, καὶ στιλπνότατα δίστηλα ἀργυρᾶ νεωστὶ κοπέντα.

Ὁ Δὸν Καίσαρ ἀνοίγει τὸ σακκίον, καὶ ἐξάγει πολλοὺς σάκκους πλήρεις χρυσίου καὶ ἀργυρίου, τοὺς ὁποίους λυεὶ καὶ χύνει ἐπὶ τῆς τραπέζης μετὰ θαυμασμοῦ· εἶτα, ἀρχίζει νὰ γεμίξῃ ἐκ τῶν νομισμάτων τούτων τὰ θυλάκιά του.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ καθ' ἑαυτόν. — Ἰδοῦ, τὸ ὠραῖον μου μυθιστόρημα ἐπιστέφον τὰς μαγείας του ἐκπνέει θελητικώτατα ἐπὶ ἐνὸς μυθολογικοῦ ἑκατομμυρίου. (Ἐξακολουθεῖ νὰ γεμίξῃ τὰ θυλάκιά του.) Ὡ χαρά! προσθέτω ἔρμαιον ἐπ' ἐμοῦ ὡς νὰ ἤμην κάμμια γαλέρα!

Ἀφοῦ πληρώσῃ τὸ ἐν θυλάκιον μεταβαίνει εἰς τὸ ἄλλο· ζητεῖ πανταχοῦ θυλάκια, καὶ φαίνεται λησμονήσας τὴν παρουσίαν τοῦ ὑπηρετοῦ.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ παρατηρῶν αὐτὸν μετ' ἀρησυχίας. — Καὶ τώρα, περιμένω τὰς διαταγὰς τῆς Ἐξοχότητός σας.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ μεταστρεφόμενος. — Τί νὰ τὰς κάμῃς;

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Διὰ νὰ τὰς ἐκτελέσω ταχέως καὶ νὰ βάλλω εἰς ἐνέργειαν ἀμέσως ὅ,τι ἐγὼ δὲν ἤξεύρω καὶ ὅ,τι σεῖς γνωρίζετε. Μεγάλα συμφέροντα. . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ διακόπτων αὐτὸν με' ἦθος σοβαρὸν. — Ναι, κοινὰ καὶ ιδιαίτερα. . .

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Ἀπαιτοῦν ὥστε ἡ ὑπόθεσις νὰ βληθῇ εἰς πρᾶξιν ἀμέσως· λέγω ἐκεῖνο τὸ ὅποιον με εἶπαν νὰ σὰς εἶπω.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ κτυπῶν αὐτὸν ἐπὶ τοῦ ὤμου. — Σὲ εὐχαριστῶ, πιστὲ δοῦλε!

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Καὶ διὰ νὰ προληφθῇ πᾶσα ἀργοπορία, με στέλλει ἐπίτηδες ἐκεῖνος τὸν ὅποιον γνωρίζετε διὰ νὰ σὰς βοηθήσω εἰς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον γνωρίζετε.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Διὰ νὰ ἐνεργήσωμεν ἐκ συμφώνου βέβαια. Ἄς κάμωμεν λοιπὸν ὅ,τι ζητεῖ ὁ Κύριός σου. (*Καθ' ἑαυτὸν.*) Νὰ με ἰδοῦν εἰς τὴν ἀγγύνην ἂν ἤξεύρω τι λέγω! (*Ἐψηλοφῶνως.*) Πλησίασε λοιπὸν, γαλέρα μου· καὶ πρῶτον ἄδειασέ μου αὐτὸ ἀπνευστί.

Πληροῦ οἴνου τὸ ἄλλο ποτήριον.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Πῶς; Ἐξοχώτατε!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Πίε σὲ λέγω! (*Ὁ ὑπηρέτης πίνει, ὁ δὲ Δὸν Καίσαρ ξαναγεμίζει τὸ ποτήριόν του.*) Δοκίμασε καὶ ὀλίγον ἀπὸ αὐτὸ τὸ κρασί τῆς Φροντέρας.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ πίνων. — Ἐξάρετον, αὐθέντα!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ διατάττων τὸν ὑπηρέτην νὰ καθήσῃ εἰς τὴν τράπεζαν, καὶ ἐξακολουθῶν νὰ τῷ προσφέρει οἶνον. — Τώρα, ἄς συνομιλήσωμεν ὀλίγον. (*Καθ' ἑαυτὸν.*) ἤρχισαν νὰ συχνοκλείουν οἱ ὀφθαλμοὶ του. (*Ἐψηλοφῶνως καὶ ἐξαπλωρόμενος ἐπὶ τῆς καθέδρας του.*) Ὁ ἀν-

θρώπος, φίλε μου, πρέπει νὰ γνωρίζῃς ὅτι δὲν εἶνε ἄλλο τι εἰμὴ ἓνας μαῦρος καπνός, ὁ ὁποῖος ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ πῦρ τῶν παλῶν. Ἴδου μία φιλοσοφικὴ ἰδέα.

Τῷ ξαναχύνει εἰς τὸ ποτήριόν του.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Ἐγὼ πάλιν σὰς λέγω, αὐθέντα μου, ὅτι εἶνε ζῶον καθὼς καὶ τὰ λοιπά.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καὶ πρῶτον, ὁ καπνός οὗτος ὑψούμενος εἰς τὸν ὀλογάλακον οὐρανόν, λαγαρίζεται ἀνεξηγήτως εἰς εἶδος τι καπνοδόχης, καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀναβρίνη ὀμάλως καὶ χαριέντως, εἰς οὐ ἡμεῖς τὰ πρυνίζομεν.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Ἢ μάλλον, ὡς ἐν κομματί μολύβδου κατρακυλοῦμεν εἰς τὴν ἄβυσσον.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ γεμίζων καὶ τὰ δύο ποτήρια. — Ἄς πίνωμεν ἐν τούτοις. Ὅλα αὐτὰ τὰ δουβλόνια δὲν ἀξίζουσιν οὔτε τὸ παραμικρότερον ἄσμα τοῦ διαβαίνοντος μεθύσου. (*Πλησιάζων αὐτὸν με' ἦθος μυστηριώδες.*) Καὶ ἕμως, ἄς εἴμεθα καὶ ὀλίγον διακριτικοί· διότι ὁ λέβηθς ἄμα ὑπερπληρωθῇ ἀτμοῦ συγτρίβεται, καὶ ὁ τοίχος ἄμα ὑποσκαφοῦν τὰ θεμέλια του ἔαταρρέει. Φίλε, κάμνε μου τὴν χάριν νὰ με σκαλώσῃς τὴν πόρπην τοῦ ἐπανωφωρίου μου.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ ἀγερώχως. — Κύριε, ποῖος σὰς εἶπε ὅτι ἐγὼ εἶμαι θαλαμηπόλος!

Πρὶν ἢ ὁ Δὸν Καίσαρ προλάβῃ νὰ τὸν ἐμπυδίσῃ, σηκίνει βιαίως τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης κωδωνιον.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ καθ' ἑαυτὸν, τεταραγμένος. — Τὴν ἐπάθαμεν! βέβαια, τώρα πλέον θὰ μᾶς φυτρώσῃ ὁ οἰκοδεσπότης ὁ ἴδιος.

Εἰσέρχεται εἰς μαῦρος ὁ Δὸν Καίσαρ, δοκιμάζων τὴν μεγαλήτεραν ταραχὴν, ἀποστρέφει τὸ πρόσωπόν του εἰς τὸ ἀντίθετον μέρος, ἐν ἀγωνίᾳ ἀνθρώπου περιμένοντος ἐπικίνδυνον τραῦμα.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ πρὸς τὸν νέγρον. — Βάλε με προσοχήν τὴν πόρπην τοῦ Κυρίου.

Ὁ νέγρος πλησιάζει με σέβας εἰς τὸν Δὸν Καίσαρα, ὅστις τὸν βλέπει ἐνεργῶντα με ἥθος ἡλιθίου· προσηλώνει τὴν πόρπην τοῦ ἐπανωφορίου, χειρετῆ ἑδαφιαίως καὶ ἐξέρχεται, ἀφίνων ὅλους ἐμπερόντητον τὸν Δὸν Καίσαρα.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ ἐγειρόμενος τῆς τραπέζης καὶ καθ' ἐαυτόν. — Μὰ τὴν ζωὴν μου, ἐδῶ εὐρίσκομαι εἰς τὸν οἶκον τοῦ Βεελζεβούλ! (Ἐρχόμενος εἰς τὸ προσκήνιον καὶ περιδιαβάζων με μεγάλα βήματα.) Μὰ τὸ ναί, πρέπει νὰ πράττωμεν ὅ,τι τύχη μηχανικῶς καὶ νὰ ὠφελούμεθα ἐκ τῆς φρενῆς τῶν πραγμάτων. Τώρα ὅπου μᾶς ἤλθον καὶ τὰ χρήματα με τὸ φόρτωμα, μένει νὰ σκεφθῶμεν τί ἔχομεν νὰ πράξωμεν. (Στρεφόμενος πρὸς τὸν κατακλιθέντα ἐπὶ τῆς τραπέζης ὑπηρέτην, ὅστις ἐξακολουθεῖ νὰ τρώγῃ καὶ νὰ πίνει καὶ ἀρχίζει νὰ κλοπιζέται ἐπὶ τοῦ καθίσματός του.) Περίμεινε αὐτοῦ μίαν στιγμὴν. (Ὁρειοπολιῶν καὶ καθ' ἑαυτόν) Ἄρά γε με ἐξαρκοῦν αὐτὰ διὰ νὰ ἀποπληρώσω τοὺς δανειστάς μου; πολλοῦ γε καὶ δεῖ, οὐδὲ τὸ τεταρτημόριον! Τοῦλάχιστον ὅσον νὰ καθησυχάσω αὐτὰς τὰς εὐερεθίστους ψυχὰς ἐτοίμους εὐθὺς νὰ τὰ ξυτίσουν, ποτίζων αὐτὰς με προκαταβολὴν τινα; Πλὴν, τί ὠφελεῖ νὰ ποτίζω εἰς μάτην αὐτὰ τὰ ἀχρεῖα ἀγριάγματα; ποῦ διάβολον κατέβη αὐτὴ ἡ ιδέα εἰς τὴν κεφαλὴν μου; Τίποτε κατακληλότερον δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον διὰ νὰ διαφθείρῃ ἓνα ἄνθρωπον παρὰ τὰ χρήματα, τὰ ὅποια, καὶ ἀπόγονος τοῦ Ἀννίβα ἀκόμη ἢ τοῦ Μάρκου Αὐρηλίου ἐὰν ἤθελεν εἶσθαι τις, εἶνε ἱκανὰ νὰ τὸν γεμίσει μεχρι τοῦ λαίμου ἀπὸ βάνασα αἰσθημάτων! Τί θὰ εἶπῃ λοιπὸν ὁ κόσμος ἂν με ἰδῇ νὰ πληρώνω τὰ χρέη μου ὁ ἴδιος; Ἄ!

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ κενύων τὸ ποτήριόν του. — Εἰς ὑγείαν σας, αὐθέντα.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἄφες με τώρα ἥσυχον διότι συλλογίζομαι. (Ὁ ὑπηρέτης ἐξακολουθεῖ νὰ πίνει, ἐνῶ αὐτὸς παραδίδεται εἰς τὰς ὄνειροπολήσεις του· μετ' ἄλλοι, κτυπᾷ τὸ μέτωπόν του ὡς εὐρῶν μίαν ιδέαν.) Ναί! (Πρὸς τὸν ὑπηρέτην.) Ἐγείρου παρυσύς! Ἴδού τι ἔχεις νὰ κάμῃς· πρῶτον, γέμισε τὰ θυλάκιά σου ἀπὸ νομίσματα. (Ὁ ὑπηρέτης ἐγείρεται κλοπιζόμενος, καὶ πληροῖ ἀπὸ νομισματα τὰ θυλάκια τοῦ ἐσωκαρδίου του· ὁ δὲ Δὸν Καίσαρ τὸν βοηθεῖ ἐξακολουθῶν.) Κτυπὰ τὴν ἄκραν τῆς μεγάλης πλατείας, εἰς τὴν καμπὴν μικροῦ τινὸς δρόμου, ὑπάρχει μία στενὴ πλὴν ὠραία οἰκία· τὰ θελόματα τοῦ πρὸς δεξιὰν παραθύρου εἶνε ὅλα κεκαλυμμένα με χαρτίον, καὶ τοῦτο θὰ σὲ χρησιμεύσῃ ὡς γνώρισμα.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Ὅ ἐστιν, εἶνε μία οἰκία μονόφθαλμος.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἢ μάλλον, ἀλλοίθωρος· καὶ τῶντι, ἀναβαίνων τις τὴν κλίμακα, εἶνε κίνδυνος μήπως κτυπήσῃ κυρίως κἀνὲν μέλος του.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Με ἄλλας λέξεις, εἶνε πλέον δυσανάβατος ἀπὸ τὴν ἐκ σχοινοῦ κλίμακα τῶν πλοίων.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Σχεδόν διὰ τοῦτο πρόσεχε. Εἰς τὸ τελευταῖον πάτωμα κατοικεῖ μία ὠραία νέα, τὴν ὁποῖαν εὐκόλως θὰ γνωρίσης ἀπὸ τὰ ἐλόσγουρα ξανθὰ μαλλία της καὶ ἀπὸ ἓνα μικρὰς ἀξίας κεκρύφαλον· γυνὴ τέλος πάντων θελκτικωτάτη καίτοι μικροῦ ἀναστήματος, πρὸς τὴν ὁποῖαν θὰ φερθῆς με ὅλον τὸ σέβας, φίλε μου, διότι εἶνε ἡ ἐρωμένη μου, ἡ γαλανομάτα Λουκίνθη, ἥτις εἶνε ἡ πρώτη χορεύτρια τῆς Μαδρίτης. Τῇ δίδεις ἑκατὸν δουκάτα ἀπὸ μέρους μου. Εἰς ἄλλην γείτονα καλύβην θὰ εὐρῆς μίαν ἄλλην γυναῖκα, ἓνα χονδρὸν διάβολον με ἐρυθρὰν μύτην, φακιολισμένην ἕως τὰ ὀφρύδια με ἐν ξέθωρον παλαιοπᾶνι, ἀπὸ τοῦ ὁποῖου κρέματα τραγικώτατα ἐν πολυποικίλον πτερόν, εἰς δὲ τοὺς ὤμους της

ἔχει ἐρριμμένον ῥάκος· δόσε καὶ εἰς αὐτὸ τὸ ἔκτρομα ἐν μέρους μου δεκαεξὶ σκουῖδα. Παρέκει, θὰ εὖρης μίαν τρούπην κατὰμυρον ὡς φοῦρνον, ἐν καπηλεῖον στρυμωμένον εἰς τὴν γωνίαν τοῦ τριστράτου. Ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας ἐξαπλωμένος πίνει καὶ καπνίζει ἀδιακόπως εἰς ἐκ τῶν θηρώνων, ἄνθρωπος χαριέστατος καὶ διάγων ζωὴν λιτοτάτην, ἀπὸ τὸ σόμα τοῦ ὁποῖου κάμνικα βλασφημία δὲν ἐξῆλθεν· εἶνε δ' ἀγαπητὸς τῆς καρδίας μου καὶ φίλτατός μου Γουλατρόμπας. Τῷ δίδεις τριάντα σκουῖδα ἐκ μέρους μου, καὶ τὸν λέγεις διὰ κάθε ἐνδεχόμενον νὰ τὰ πῆ ὅσον τὸ δυνατὸν ὀλιγορώτερον, καὶ ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἔχῃ καὶ ἄλλα. Δίδεις λοιπὸν εἰς αὐτοὺς τοὺς πικρικοὺς τὰ χρήματά σου ὅλα, χωρὶς νὰ σὲ ἐπιπάσουν τὰ ὄμματά τους, τὰ ὁποῖα θὰ ἀνοιχθοῦν τέσσαρα ἔξοπίσω σου.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Καὶ ἔπειτα;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Κρατεῖς τὰ λοιπὰ διὰ τὸν ἑαυτὸν σου, πλὴν ἐπὶ μιᾷ συνθήκῃ.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Διατάξατε, ἔξοχώτατε· εἰς τοὺς ὀρισμούς σας!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Νὰ μεθύσης καὶ νὰ γίνης στουππί. Ἐμβαινε εἰς ὅλα τὰ καπηλεῖα ὅσα ἀπαντᾷς κατ' ὁδόν, σπάνε, σύντριβε, κάμνε ἄνω κάτω τὸν κόσμον, καὶ μόλις ἔως αὔριον τὰ μεσάνυκτα πῆγαινε εἰς τὸν οἶκόν σου.

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ. — Τόσον ἀρκεῖ, δέσποτά μου.

Διευθύνεται παλινδρομῶν πρὸς τὴν θύραν καὶ χοροπηδῶν.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ βλέπων αὐτὸν λοξοδρομοῦντα. — Ὁ φίλος ἀπὸ τῶρα εἶνε δεδοξασμένος! (Καλῶν αὐτὸν.) Ἄκουσε· ὅταν ἐξέλθῃς ἀπὸ ἐδῶ, ὅλοι οἱ ὄκνηροὶ θὰ χυθοῦν κατόπιν σου· πλὴν πρόσεξε διὰ τῆς συμπεριφορᾶς σου νὰ τιμήσης τὸ θεῖον ποτόν, καὶ νὰ φερθῆς πρὸς αὐτοὺς μὲ ὄλην τὴν εὐγένειαν τοῦ κόσμου. Ἐὰν κατὰ τύχην πέσουν

σκουῖδά τινα ἀπὸ τὰ θυλάκιά σου κάμε ὅτι δὲν ἔχεις εἰδῆσιν, καὶ ἂν ἀκόμη ὅλοι οἱ διαβάται ριφθοῦν διὰ νὰ τὴ συνάξουν, σὺ προσποιήθητι ὅτι δὲν βλέπεις· καὶ εἰς τὰ θυλάκιά σου ἀκόμη ἂν κρεμασθοῦν, μὴ φανῆς ἀσπλαγχνος ἀλλὰ ἐπισεικῆς, διότι καὶ αὐτοὶ εἶνε ἄνθρωποι ὡς ἡμεῖς· ἐκτὸς δὲ τούτου, ὁ κοινὸς νόμος μᾶς ὑπαγορεύει ἐνίοτε νὰ προσξενούμεν τὴν χαρὰν εἰς τὰ κατοικοῦντα τὴν κοιλάδα ταύτην τοῦ κλαυθμῶνος ἄθλια ὄντα, τὰ ὁποῖα σήμερον κρεμῶνται εἰς τὸν λαίμῳ μας καὶ αὔριον εἰς τὴν ἀγχόνην. Τῶρα πῆγαινε. (Ὁ ὑπηρέτης ἐξέρχεται, ὁ δὲ Δὸν Καῖσαρ μένρας μόνος ξαγκακίθηται, ἐπακουμβᾷ ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ γαίνεται βυθισμένος εἰς βαθείας σκέψεις.) Καὶ τῶντι, χρέος ἱερὸν καὶ ἀπαραίτητον παντὸς χριστιανοῦ καὶ φρονίμου ἀνθρώπου εἶνε, δάκεις ἔχει χρήματα νὰ κάμνῃ ἀρίστην αὐτῶν χρῆσιν. Ἐγὼ νὰ ζήσω καθὼς πρέπει τοῦλάχιστον ὁκτὼ ἡμέρας ἀκόμη ἐν ἀνέσει, διατὶ λοιπὸν τὸ περισσεῦον νὰ μὴν τὴ μεταχειρισθῶ εἰς εὐσεβῆ ἔργα; Πλὴν ἐλησημόνησα μὲ τὰ σωστά μου ὅτι δὲν εἶμαι ἐδῶ ὁ κύριος, καὶ ὅτι βόσκω εἰς ξένον ἀχυρῶνα. Ἀλλοίμονον ἂν πέσω εἰς χεῖρας τοῦ οἰκοδεσπότου!

Ἡ θύρα τοῦ βάλους ἀνοίγεται, καὶ εἰσέρχεται μία γραῖα θεράπεινα μὲ κόμπη φαῖν, ἐνδεδυμένη μύρα φορέματα.

Σ Κ Η Η Δ'.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ, ΜΙΑ ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ.

Ἡ ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας. — Ὁ ἔξοχώτατος Δὸν Καῖσαρ Δὲ Βαζάν!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ διακοπτόμενος ἀπὸ τοὺς ρεμβασμοὺς του καὶ ὑψῶντων ἀποτόμως τὴν κεφαλήν. — Ἰδοὺ τον.

εἰς τὴν φωνὴν ἐπάνω! (Καθ' ἑαυτόν.) Πλὴν τί βλέπω; εἶνε μία γυνή! (Ἐνῶ ἡ θεράπαινα ἐκτελεῖ τὰς βαθείαις ὑποκλίσεις τῆς εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου, αὐτὸς ὁ δὲ ἑκπληκτικὸς προχωρεῖ εἰς τὸ προσκήριον.) Ἐδῶ θὰ ἔχη ἄφευκτα ἀνακατωμένην τὴν οὐράν του ἢ ὁ Σατανᾶς ἢ ὁ Σαλούστιος! Στοιχηματίζω ὅτι, αὐτὴ ἡ ἀδελφὴ τοῦ διαβόλου θὰ μοῦ ἀναγγεῖλῃ τὸν ἐξάδελφόν μου. (Ἰψηλοφῶνως.) Ἐγὼ εἶμαι ὁ Δὸν Καίσαρ. Τί τρέχει;

Η ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ μεθ' ὑποκλίσεων καὶ σταυροκοπιῶν. — Εὐγενέστατε, σᾶς ταπεινοπροσκυνῶ σήμερον ἡ ἡμέρα ὅπου εἶνε, καὶ παρακαλῶ τὸν Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ καὶ λυτρωτὴν μας, νὰ σᾶς προφυλάτῃ ἀπὸ κάθε κακόν!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ καθ' ἑαυτόν. — Ἴδού θρησκευτικὴ ἐνναρχίς εἰς κωμικὴν λύσιν. (Ἰψηλοφῶνως.) Ἀμήν! ἡ εὐχὴ σας!

Η ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ. — Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς δίδῃ ὅ,τι ἐπιθυμεῖ ἡ καρδία σας. (Με μυστηριώδες ἔθνος.) Ἀπόψε τὴν νύκτα ἔχετε συμφωνημένην μυστικὴν συνέντευξιν μετὰ τὸ ὑποκείμενον τὸ ὁποῖον μετὰ στέλλει ἐδῶ.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἄ! ναί! καὶ περιμένω ἀνυπομονῶς τὴν ὥραν.

Η ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ ἐξάγουσα ἐκ τοῦ θυλακίου τῆς ἐν διπλωμένῳ ἐγγραφῶν, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει εἰς αὐτὸν χωρὶς νὰ τὸν ἀφήσῃ νὰ τὸ ἐγγίσῃ. — Λοιπόν, καλέ μου Κύριε, πρέπει νὰ φροντίσετε νὰ εὑρεθῆτε αὐτὴν τὴν νύκτα ἀναμφιβόλως εἰς τὸ μέρος τῆς συνεντεύξεως, ὅπου ἔχετε νὰ πράξετε κατὰ τὰς ἐγγράφους ταύτας ὁδηγίας περὶ τοῦ ἀτόμου τὸ ὁποῖον σᾶς ἀγαπᾷ, καὶ τὸ ὁποῖον πολὺ καλὰ γνωρίζετε.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἄ! ναί! τωόντι, ἔχω τοιαύτην ἐπιτολήν. (Καθ' ἑαυτόν.) Ἀνάθεμά με ἂν καταλαμῶμαι τί λέγει!

Η ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ. — Καλά! ἡ Κυρία περὶ ἧς ὁ λόγος, καθὼς νυμφευμένη μετὰ ἕνα ἀρχοντόγερον ἰδιότροπον, θὰ ἔχη ἀναμφιβόλως τὰς συζυγικὰς τῆς ταρχῆς καὶ φροντίδας, πλὴν θὰ προσπαθῆσῃ νὰ φανῇ πιστὴ εἰς τὴν δοθεῖσαν ὑπόσχεσιν. Ἐγὼ δὲν τὴν γνωρίζω αὐτὴν τὴν γυναῖκα βέβαια ὅσον τὴν γνωρίζετε σεῖς· αὐτὰ δὲ τὰ ἔμαθα ἀπὸ μίαν ὑπηρέτριάν τῆς, πλὴν πολὺ σύντομα καὶ χωρὶς νὰ με ἀναφέρῃ ἐξ ὀνόματος ἀνέν ἄτομον.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἐκτός ἐμοῦ βέβαια.

Η ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ. — Πλὴν τὸ πρᾶγμα, ὡς βλέπετε, εἶνε ἀπλοῦστατον. Μία ὥραία νέα δέχεται κρυφίαν συνέντευξιν μετὰ τοῦ φίλου τῆς καρδίας τῆς· ψιθυρίζεται μήπως ἦνε σημειωμένη κάμμία παγὶς δι' αὐτήν, καὶ μ' ὕλκ ταῦτα, αὐτὴ νομίζουσα ὅτι ὕλκ αἱ προφυλάξεις τοῦ κόσμου δὲν ἰσχύουν νὰ ἀποτρέψωσι τὸν κίνδυνον, παραδίδεται εἰς τὴν τύχην. Μετὰ κωντολογίαν, μετὰ στέλλουν ἐπιτηδῆς ἐδῶ διὰ νὰ λάβω πλειοτέρας πληροφορίας ἀπὸ τὸ στόμα σας.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ καθ' ἑαυτόν. — Ἄ! τὴν μωρόλογον! Δίκαιε Θεέ! ὅποια μηχανουργήματα πέριξ ἐνὸς ἐρωτικοῦ γραμματιῶν! (Ἰψηλοφῶνως.) Ναί, εἶμαι ἐγὼ ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ζητεῖς.

Η ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ θέτουσα ἐπὶ τῆς τραπέζης τὸ διπλωμένον ἐγγραφῶν, τὸ ὁποῖον ὁ Δὸν Καίσαρ ἐξετάζει μετὰ περιεργείας. — Τότε λοιπόν ἂν ἦσθε σεῖς, θέλετε γράψαι ὀπισθεν τῆς ἐπιστολῆς ταύτης τὰς λέξεις: Ἐλθετε, σᾶς περιμένω· πλὴν ὅχι μετὰ ἰδικόν σας γράψιμον, διὰ νὰ μὴν ἤθελε διακινδυνεύσει τὸ σχέδιον καὶ φωρκαθῶμεν.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ καθ' ἑαυτόν. — Ὡραία μηχανικὴ ἀποστολὴ τωόντι!

Ἐκτείνει τὴν χεῖρα διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἐπιτολήν· πλὴν αὐτὴ εἶνε ἐσφραγισμένη, καὶ ἡ γραῖα δὲν τῷ ἐπιτρέπει νὰ τὴν ἐγγίσῃ.

Η ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ. — Μὴν τὴν ἀνοίξετε! ἤμπορεῖτε νὰ ἰδῆτε μόνον τὴν ἐπιγραφὴν.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ καθ' ἑαυτὸν. — Πρὸς Θεοῦ! ἐγὼ ὅστις κατὰκλίωμαι ἀπὸ περιέργειαν νὰ τὴν ἰδῶ! Πλὴν ἄς παίζωμεν τὸ παιγνίδι τῆς τυρλομυίας. (Κροῦει τὸν κώδωνα καὶ εἰσέρχεται εἰς τῶν μαύρων.) Ἠξούρεις σὺ νὰ γράφης; (Ὁ αἰθίοψ κἀμνει διὰ τῆς κεφαλῆς καταφατικὸν σημεῖον, ἐκπλήττεται δὲ ὁ Δὸν Καῖσαρ. Καθ' ἑαυτὸν.) Ἰδὸν καὶ σημεῖα! (Ἰψήλοφῶνως.) Μήπως εἶσαι βωδός, συμπέθερε; (Ὁ αἰθίοψ κἀμνει νέον καταφατικὸν σημεῖον, ὁ δὲ Δὸν Καῖσαρ γαίρεται ἐκπληττόμενος ἐκ νέου. Καθ' ἑαυτὸν.) Πολὺ καλὰ, ἄς ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἔχουσαν καὶ τὸ παιγνίδι τῶν βωδῶν!

Η ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ. — Λοιπὸν, δέσποτα;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ πρὸς τὸν βωδόν, δεικνύων αὐτῷ τὴν ἐπιστολὴν, τὴν ὅποιαν ἡ γραῖα κρατεῖ ἐπὶ τῆς τραπέζης. — Πλησίασε, γράψε με ἐδῶ ἐπάνω τὰς λέξεις ταύτας: Ἐλθετε, σᾶς περιμένω. (Ὁ αἰθίοψ γράφει. Ὁ Δὸν Καῖσαρ νεύει εἰς τὴν θεράπαιναν νὰ λάβῃ τὴν ἐπιστολὴν, καὶ εἰς τὸν βωδόν νὰ ἐξέλθῃ. Καθ' ἑαυτὸν.) Εἶνε ἡμερὸς ὡσὰν ἄρνιον!

Η ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ θέτουσα τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὸ θυλάκιόν της καὶ πλησιάζουσα εἰς τὸν Δὸν Καῖσαρα.) Λοιπὸν, θὰ τὴν ἰδῆτε ἀπόψε. Εἶνε πολὺ ὠραία ἄρά γε;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Σωστὸς ἄγγελος!

Η ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ. — Τὸ πιστεύω ἀπὸ τὴν θαλαμηπόλον της· αὐτὴ μὲ ἔλαβε κατὰ μέρος ἐν καιρῷ τῆς λειτουργίας διὰ νὰ μὲ ὁμιλήσῃ, καὶ εἶδα πραγματικῶς ὅτι ἦτον ὠραία· προτομὴ ἀγγέλου μὲ ὀφθαλμοὺς δαίμονος! ἐκτὸς τούτου, φαίνεται πολὺ ἔξυπνος καὶ εἰς τὰ τοῦ ἔρωτος. Ἄν κρίνομεν λοιπὸν ἐκ τῆς σκλάβας, ἡ σουλτάνας θὰ ἦνε ἀναμφιβόλως ὠραιότατη.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Εὐτυχὴς ἐγὼ τῶνόντι!

Η ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ ὀπισθοδρομοῦσα μεθ' ὑποκλίσεων διὰ τὰ ἐξέλθῃ. — Σᾶς φιλῶ τὸ χέρι, ἔξοχότατε.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ δίδωρ εἰς αὐτὴν γουκατὴν ἐκ δουβλορίων. — Καὶ ἐγὼ τὸ ποδάρι, μητέρα μου. Ἀάβε κὺτὰ διὰ τὸν κόπον σου.

Η ΘΕΡΑΠΗΑΙΝΑ ῥίπτουσα τὰ χρήματα εἰς τοὺς κλίτους της καὶ ὑποκλινομένη. — Ἐὰν λάβετε πάλιν τὴν ἀνάγκην μου, ἤμπορεῖτε νὰ μὲ ζητήσητε εἰς τὸ μοναστήριον τοῦ Ἁγίου Ἰσιδώρου· ὀνομάζομαι Ὀλίβα δούλη σας. (Ἐξέρχεται, πλὴν μετ' ὀλίγον ἀνοίγει τὴν θύραν καὶ προβάλλει τὴν κεφαλὴν.) Συνειθίζω πάντοτε νὰ στέκωμαι εἰς τὸν τρίτον πρὸς τὰ δεξιὰ κίονα, ἕμει εἰσέλθητε εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. (Ὁ Δὸν Καῖσαρ μεταστρέφεται ἀνυπομόνως· ἡ θύρα κλείεται, εἶτα ἀνοίγεται πάλιν καὶ ἐμφανίζεται ἡ γραῖα.) Ὁ τὴν ἰδῆτε ἀπόψε, ἔξοχότατε· πλὴν μὴ λησμονήσητε καὶ ἐμὲ εἰς τὰς προσευχὰς σας.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ ἀποπέμπων αὐτὴν μετ' ἀγαπητικῆσεως. — Ἄ! ἀρκεῖ πλέον.

Ἡ γραῖα ἀπέρχεται, καὶ ἡ θύρα ἐπανακλείεται.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ μόνος. — Μὰ τὴν ζωὴν μου, ἀπερῆσισα ὅ,τι καὶ ἂν ἤθελε συμβῆ νὰ μὴν ἐκπλήττομαι εἰς τὸ ἐξῆς· ἀναμφιβόλως, θὰ κατοικῶ εἰς τὴν σελήνην. Ἄλλ' ἰδὸν τὴν μᾶς παρουσιάζεται μία λαμπρὰ περίσσεια, καὶ θὰ ἔχομεν βέβαια νὰ εὐχαριστήσωμεν τὴν καρδίαν μας ἀφοῦ ἐχορτάσκαμεν τὸν στόμαχόν μας! (Ὁνειροπολῶν.) Καὶ ὅλα αὐτὰ καλὰ καὶ ἅγια, ἀκριβέ μου Δὸν Καῖσαρ, πλὴν ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάττῃ ἀπὸ τὸ τέλος.

Ἡ θύρα τοῦ βίθους ἀνοίγεται, καὶ παρουσιάζεται ὁ Δὸν Γουρτάνος μὲ δύο μακρὰ ξίφη ὑπὸ τὸν βραχίονα.

Σ Κ Η Ν Η Ε'.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ, ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ *ἐκ τοῦ βάθους τοῦ θεάτρου.* — Ὁ Κύριος Δὸν Καίσαρ Δὲ Βαζάν!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *μεταστρεφόμενος καὶ παρατηρῶν τὸν Δὸν Γουριτάνον καὶ τὰ ξίφη.* — Τώρα εἴμεθα λαμπρά! ἢ κωμῳδία ὅσον προχωρεῖ μεταμορφώνεται εἰς δράμα! Ἀξιόλογον γεῦμα, χρήματα ἀφθονα, συνέντευξις ἐρωτική. . . ἰδοὺ καὶ ὡς ἐπίμετρον μᾶς φυτρώνει μία μονομυρία! (Πλησιάζει χαριέντως καὶ μεθ' ὑποκλίσεων εἰς τὸν Δὸν Γουριτάνον, ὅστις προσηλώνει ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ἐκπληξέως καὶ προχωρεῖ ἀγερώχως εἰς τὰ ἔμπροσθεν τοῦ θεάτρου.) Ἀπὸ ἐδῶ, φίλτατέ μοι Κύριε· εὐαρεστηθεῖτε νὰ λάβετε τὸν κόπον νὰ καθήσετε. (Προσφέρων αὐτῷ ἐν κάθισμα, ἐνῶ ἐκεῖνος ἐξ ἐνταῖας μένει ὄρθιος.) Σὰς παρκαλῶ, ποσῶς φιλοφρονήσεις, ὡς ἐὰν ἦσθε εἰς τὸν οἶκόν σας. Πιστεύσατέ με ὅτι ἡ χαρὰ μου εἶνε μεγάλη διότι σὰς βλέπω. Τί κάμνουν εἰς τὴν Μαδρίτην; ἀξιόλογος τῶντι διαμονή! Ἐγὼ ὅμως, τίποτε πλέον δὲν γνωρίζω περὶ αὐτῆς· ἀκούω μόνον νὰ θαυμάζουσι καθημερινῶς τὸν Ζοζέ-Μάριαν καὶ τὴν Λινδαμίραν· τὸ κατ' ἐμέ, φοβοῦμαι ὡς περισσότερο ἐπικίνδυνον τὴν τελευταίαν, καθὼ κλέπτουσαν τὰς καρδίας, παρὰ τὸν κλέπτῃ τῶν χρημάτων. ὦ! αὐταὶ αἱ γυναῖκες, Κύριέ μου! ἢ γενεὰ αὕτη τοῦ δαίμονος μὲ κρατεῖ ἀλυσοδεμένον, καὶ πολλάκις γίνομαι ἐκτὸς ἐμαυτοῦ. Ὁμιλήσατε, φίλτατε, εὐαρεστηθεῖτε νὰ ὀδηγήσετε τὸ πνεῦμά μου, τὸ λογικόν μου εἰς τὴν εὐθεῖαν ὁδόν, διότι κατήντησα κάθε τι ἄλλο παρὰ ἄνθρωπος, ἐν ὃν ἀλλόκοτον, νεκρὸς ἀνι-

στάμενος, ἐν ζῶον τῆς Ἀμερικῆς, ἂν θέλετε! Καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς πλέον παραδόξους τόπους, εἰς τοὺς ὁποίους διέτριψα μέχρι τοῦδε, δὲν ἤυρα ἡσυχίαν ἀπὸ τὰς παυουργίας των.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Καὶ θὰ ἦνε ὀλίγος καιρὸς ἀφότου ἐπεσρέψατε, φίλτατέ μοι Κύριε. Ὅποις σύμπτωσις! καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἐφθασα νεωστί.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *φαιδρονόμενος.* — Ἀπὸ ποῖαν ἐνδοξὴν ἀκτὴν, ἀντιφίλτατε;

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Ἐκεῖ κάτω ἀπὸ τὰ βόρεια μέρη.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὰ πλέον μεσημβρινά.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Ἄ! εἴμαι μανιώδης!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Τρόντι! καὶ ἐγὼ εἴμαι λυσσαμένος!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Διέτρεξα χιλίας διακοσίας λεύγας ἀπνευστί!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καὶ ἐγὼ σωστάς δύο χιλιάδας! Εἶδα γυναικίαις διαφόρων εἰδῶν, κιτρίνας, φιαῖας, μαύρας, πρασίνας· εἶδα τόπους εὐλογημένους, τὸ Ἀλγέριον, τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελίας, καὶ τὴν ὠραίαν Τύνιδα, τῆς ὁποίας οἱ κάτοικοι τόσον φιλοξένοι εἶνε, ὥστε δὲν τὸ ἔχουν διὰ τίποτε νὰ σὲ γεμίσουν μὲ ἄχυρα καὶ νὰ σὲ καρφώσουν ἐμπρὸς εἰς τὰς θύρας των ὡς μούμιαν.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Μὲ ἐπαιζαν, Κύριε!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καὶ ἐμὲ μὲ ἐπώλησαν!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Σχεδὸν μὲ ἐξώρισαν!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καὶ ἐμὲ σχεδὸν μὲ ἐκρέμασαν!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Μὲ ἕνα εὐσχημον τρόπον μὲ στέλλουν εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κόσμου, διατί; διὰ νὰ φέρω αὐτὰς τὰς τέσσαρας λέξεις γεγραμμένας ἐπάνω εἰς ἐν κιβώτιον: Κρατήσατε ὅσον περισσότερο καιρὸν δυναθῆτε αὐτὸν τὸν τρελλὸν γέροντα!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *ξεκαρδιζόμενος από γέλωτα*. — Θυμάσια! Και ποίος εἶνε ὁ τεχνίτης τούτων;

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Ἄ! θὰ τὸν φάγω ζωντανὸν ἐκεῖνον τὸν ἀναθεματισμένον Καίσαρα δὲ Βαζάν!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *μετ' ἐκπλήξεως*. — Πῶς! τί λέγετε;

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Δὲν ἀρκοῦν τόσα, ἀλλ' ἤθελπην ὁ ἀνάνδρος καὶ αὐτὴν τὴν ὥραν ἀκόμη νὰ μὲ περιπαίξῃ στέλλων με ἀντ' αὐτοῦ ἓνα ἀκόλουθον, ἓνα θαλαμηπόλον, διὰ νὰ μοῦ ζητήσῃ δῆθεν συγγνώμην! Οὐτε τὸν ἐπαρουσίασα ἐνώπιόν μου τὸν δούλον του οὔτε ἤθελπσα νὰ τὸν ἰδῶ, ἀλλὰ διέταξα νὰ τὸν ρίψουν εἰς τὴν εἰρακτὴν καὶ ἔτρεξα νὰ ἐνταμώσω τὸν Κύριόν του, αὐτὸν τὸν ἀναιδέστατον Καίσαρα δὲ Βαζάν, τὸν προδότην, τὸν ἀνάνδρον. Ποῦ εἶνε λοιπὸν αὐτὸς διὰ νὰ τὸν φονεύσω;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *μὲ ἦθος σοβαρόν*. — Εἶμαι ἐγώ.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Σεῖς!... Μὲ περιπαίξετε, Κύριε;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Σὰς λέγω ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ Δὸν Καίσαρ δὲ Βαζάν.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Πῶς! ἀκόμη;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καὶ βέβαια, ἀκόμη.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Φίλε μου, ἄφες κατὰ μέρος τὰς ἀστειότητας· μὲ δυσαρρεστὲς τὰ μέγιστα ἂν θέλῃς νὰ μοῦ κάμῃς τὸν γελοῖον.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καὶ σεῖς μὲ διασκεδάξετε τὰ μέγιστα. ἔχετε τὸ ὕφος ἑνὸς ζηλοτύπου, καὶ σὰς ἐλεεινολογῶ πολὺ, φίλτατέ μοι, διότι ἐν κακὸν τὸ ὅποιον μᾶς προξενεῖται ἀπὸ ἰδικᾶς μᾶς ἐλλείψεως εἶνε ἀσυγκρίτως χειρότερον τοῦ κακοῦ τὸ ὅποιον μᾶς προξενοῦν ἄλλοι. Τὸ κατ' ἐμὲ, σὰς λέγω μὲ ὄλον τὸ θάρρος, ὅτι ἐπιπροτίμων μυριάκις νὰ ἤμην πτωχὸς παρὰ φιλάργυρος καὶ κερατίας παρὰ ζηλότυπος· σεῖς εἴθε καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο. Σὰς λέγω λοιπὸν, μὰ τὴν ζωὴν μου, ὅτι ἀπόψε ἀκόμη περιμένω τὴν σύζυγόν σας.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Τὴν σύζυγόν μου!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ναί, τὴν Κυρίαν σύζυγόν σας.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Πλὴν δὲν ἤξεύρεις τί λέγεις, φίλε μου· ἐγὼ δὲν εἶμαι νυμφευμένος.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Τότε λοιπὸν εἴθε τρελλός! Ἀνθρώπος ἀνυμνος νὰ λαμβάνῃ ἀπὸ ἑνὸς τετάρτου τῆς ὥρας ἐξεκκολληθητικῶς τὸ ὕφος οὐραλιάζοντος συζύγου ἢ φώκης θρηνηολογούσης! Μὰ τὴν ζωὴν μου, ἐὰν τῶντι δὲν ἦσθε νυμφευμένοι διατί γίνεσθε τόσον γελοῖος;

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Ἠξεύρεις, Κύριε, ὅτι κατήνησες φλύαρος; . . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Νὰ ζῆτε!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Ὅτι οἱ λόγοι σου εἶνε αὐθάδεις καὶ ἀνυπόφοροι. . . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἰδοὺ πρωτοκόκκωτος ἀλήθειαι.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Καὶ ὅτι θὰ μοῦ τὸ πληρώσης ἀκριβᾶ;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *παρατηρῶν μετ' ἀστειότητος τὰ ὑποδήματα τοῦ Δὸν Γουριτάνου, τὰ ὅποια χάνονται ἐν μέσῳ τῶν ταιριῶν καὶ τῶν πολυτίμων λίθων κατὰ τὸν νέον συρμόν*. — Ἄλλοτε ἔβαζαν τὰ στολίδια αὐτὰ εἰς τὴν κεφαλὴν των οἱ ἄνθρωποι, σήμερον παρκτηρῶ ὅτι κατήνησε συρμὸς νὰ στολίζον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὰ ὑποδήματά των· ὃ ἔστι, φακιολίζουν τοὺς πόδας των. Μὰ τὴν ζωὴν μου, αὐτὸ μὲ ἐνθυμίζει τὴν παρκτηρῶδον ἐκεῖνην ἐποχὴν, κατ' ἣν ἐκάρφωναν χρυσὰ πέτακα εἰς τοὺς πόδας τῶν ἡμιόνων!

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Ἀρκοῦν ἕως ἔδῳ οἱ λόγοι, Κύριε· σὲ προσκαλῶ εἰς μονομαχίαν! Δὲν εἶσαι ὁ Καίσαρ τὸν ὅποιον ζητῶ, πλὴν εἶνε δι' ἐμὲ τὸ αὐτό· θὰ ἀρχίσαι ἀπὸ σὲ πρῶτον.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Πρὸσεξε ὅμως μήπως τελειώσης καὶ εἰς ἐμέ.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ παρουσιάζων εἰς αὐτὸν ἕν ἀπὸ τὰ δύο ξίφη. — Λοιπὸν, λάβετε τὸν κόπον νὰ ἐκλέξετε.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ λαμβάνων τὸ ἐν ξίφος. — Ἄς ξεκαμω-
μεν καὶ μετ' αὐτὸν τὸν ἰδιότροπον.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Ποῦ ἔχετε εὐχαρίστησιν;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἡ δόξ' αὕτη εἶνε ἔρημος ὄπισθεν τοῦ τοίχου τῆς οἰκίας.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ δοκιμάζων τὴν εὐκαμψίαν τοῦ ξίφους τοῦ ἐπὶ τοῦ σαριδώματος. — Ὅσον διὰ τὸν Δὸν Καίσαρα, τὸν φονεὺν κατόπιν.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ λυγίζων καὶ αὐτὸς τὸ ξίφος του. — Ἴσως εἰς τὸν ἕλλον κόσμον.

ΔΟΝ ΓΟΥΡΙΤΑΝΟΣ. — Ἄγωμεν!

Ἐξέρχονται, καὶ ἀκούεται ὁ θόρυβος τῶν βημάτων των καθίσον ἀπεκαρύνονται. Μία μικρὰ κρυφία θύρα ἀνοίγεται πρὸς διεξίαν τοῦ τοίχου, καὶ παρέχει διέδον εἰς τὸν Δὸν Σαλούστιον.

Σ Κ Η Ν Η ΣΤ'.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ μελανειμορῶν καὶ ἀνήσυχος.

Κάμμία ἐτοιμασία! (Παρατηρῶν τὴν τράπεζαν μετὰ τὰ φαγητά.) Τί σημαίνει τοῦτο; (Ἀκούων τὸν θόρυβον τῶν βημάτων τοῦ Καίσαρος καὶ τοῦ Γουριτάνου.) Τί παζίζια καὶ θόρυβος ἀπροσδόκητος εἶνε αὐτός; (Περιφέρεται σκεπτικὸς καὶ ἀνήσυχος εἰς τὸ προσκήριον.) Ὁ ἰουδιέλος σήμερον τὸ πρωτὶ εἶδεν ἐξερχόμενον ἀπὸ ἐδῶ τὸν ὑπηρέτην του καὶ τὸν ἠκολούθησεν· αὐτὸς ἐμβῆκεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Δὸν Γουριτάνου. . . Δὲν βλέπω πουνὰ τὸν Ρούϊ-Βλάς. Καὶ αὐτὸς ὁ ἀκόλουθος; . . Διά-
ολε! θὰ ἦνε κάμμία ἀνθυπόνομος! ναι, κάμμία ἐμπι-

στευτικῇ εἰδοποίησιν πρὸς αὐτήν, δι' ἣν ἐπεφόρτισε τὸν Δὸν Γουριτάνον! . . Δὲν ἤμπορεῖ νὰ καταλάβῃ κανεὶς τίποτε ἀπὸ αὐτοὺς καὶ τοὺς βοιθούς! . . Αὐτὸ θὰ ἦνε ἀναμφιβόλως! . . Ἄ! δὲν προσέβλεψα δι' αὐτὸν τὸν Δὸν Γουριτάνον!

Εἰσέρχεται ὁ Δὸν Καίσαρ κρατῶν εἰς χεῖρας γυμνὸν ξίφος, τὸ ὁποῖον ῥίπτει εἰσερχόμενος ἐπὶ τινος καθίσματος.

Σ Κ Η Ν Η Ζ'.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ, ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ ἐκ τοῦ κατωρῆλου τῆς θύρας. — Καλὰ σοῦ τὴν ἀρμάτωσα, γέρο-διάβολε! Ἄ! ἤμην πολὺ βέβαιος.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ μεταστρεφόμενος ὡς κεραυνό-
πληκτος. — Δὸν Καίσαρ!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ σταυρόρων τοὺς βραχίονας καὶ μετὰ σαρδόνιον γέλωτα. — Χά! χά! χά! καλῶς ὄρισατε! Χωρὶς ἀντιλογίαν, ἐξάδελφε, θὰ μοῦ διοργανίξης ἐδῶ κάμμιαν τρομερὰν ἱστορίαν, κάμμιαν τραγωδίαν· ἀλλ' ἐγώ, ἀπροσδόκητος ἦρωσ αὐτῆς, σοῦ κάμνω ἄνω κάτω τὰ σχέδιά σου, καὶ φυτρῶνω εἰς τὸ μέσον διὰ νὰ ἀνακατώσω τὸ πᾶν.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ καθ' ἑαυτὸν. — Τὸ πᾶν ἀπώλετο!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ γελῶν. — Ἀπὸ τὸ πρωτὶ ἕως εἰς αὐτήν τὴν ὥραν δὲν κάμνω ἄλλο, παρὰ νὰ ἐμπερδεύομαι ἀκαταπαύστως εἰς τὰ ἀράχνηα ὑφάσματά σου. Πίστευσέ με, ἐξάδελφε, ὅτι κάνεν σχέδιόν σου δὲν θὰ τελεσφορήσῃ, διότι ἐγώ ἀνεκατώθην εἰς ὅλα ἐκ τύχης· σοῦ ἐτάραξα τοὺς ὑπολογισμούς σου. Ἄ! τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀστείον τῶντι!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ καθ' εαυτόν. — Πῶς ἐρύτρωσεν
ἔδῳ αὐτὸς ὁ δάμιων!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ ἐξακο.λουθῶν τὰ γελᾷ δουρατώτερα. —
Τὸν ἄνθρωπόν σου ἐκείνον ὁ ὁποῖος ἤρχετο καταφροτω-
μένος μὲ χρήματα. . . . διὰ τὴν ὑπόθεσιν τὴν ὁποῖαν
γνωρίζεις! . . .

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ μὲ ἀρησυχίαν. — Λοιπὸν;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Σοῦ τὸν ἔκαμν στουππὶ τὸν ἄθλιον.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Καὶ τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα
ἔφερες;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ μεγα.λοπρεπῶς. — Τὰ διένειμα ὡς
δῶρον εἰς διάφορα ἄτομα· καὶ βέβαια, διατὶ ἔχει κανεὶς
πίλους εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Καὶ ἔπειτα;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ κωδωνίζων τὴν ἀναξυρίδα του. — Ἀ-
φοῦ πρῶτον ἐγέμισα ἔλα μου τὰ θυλάκια. — Ἡξέυρεις
βέβαια τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος Κυρίαν. . . .

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ μετ' ἀγωνίας. — Ὡ!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Τὴν γνωστὴν σου ἐκείνην νέαν. . . .

(Ὁ Δὸν Σα.λουστιος ἀκούει μὲ ἐπανξάρουσαν ἀγωνίαν,
ἐνῶ ὁ Δὸν Καῖσαρ ἐξακο.λουθεῖ γελῶν. — Ἦτις μὲ
ἔστειλε μίαν γράϊαν ἀκόλουθον, μίαν Μέγαιραν, τῆς ὁ-
ποίας ἡ κολοκυθειδῆς μύτη. . . .)

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Καὶ διατὶ τὴν ἔστειλε;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Διὰ τὴν πληροφορηθῆ ἐμπιστευτι-
κῶ τῷ τρόπῳ καὶ ἄνευ θορύβου ἂν τῶντι ὁ Δὸν Καῖ-
σαρ τὴν περιμένῃ αὐτὴν τὴν νύκτα. . . .

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ καθ' εαυτόν. — Οὐρανό! (Ἰψη-
λοφῶνως.) Καὶ σὺ τί τῆς ἀπεκρίθης;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Τῆς εἶπα μάλιστα ὅτι τὴν περιέ-
μενα εὐχάριστος.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ ἀνατρώων, καθ' εαυτόν. — Ἀκό-
μη ὑπάρχει ἐλπίς.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Τέλος πάντων, ἰδοὺ καὶ ὁ κελός
σου μαχητῆς, ὁ τρελλὸς ἐκείνος γέρον ὅστις μὲ εἶπεν
ὅτι ὀνομάζεται Γουριτάνος, (ἐκπ.ληξίς τοῦ Δὸν Σα.λου-
στίου,) ὅστις αὐτὸ τὸ πρῶτ' ἀκόμη δὲν ἠθέλησε οὔτε καὶ
νὰ ἰδῇ τὸν ἀκόλουθον αὐτοῦ τοῦ φρονίμου ἀνθρώπου τοῦ
Καίσαρος, φέροντα πρὸς αὐτὸν μίαν παρρηγιάν ἐκ μέ-
ρους τοῦ Κυρίου του, καὶ ὁ ὁποῖος ἤρχετο νὰ μὲ ζητήσῃ
ἱκανοποίησιν. . . .

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Αἶ καλά! καὶ τί τὸν ἔκαμνε;
ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἐφόνευσα καὶ αὐτὸν τὸν φουσκω-
μένον κούρκον.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Τῶντι;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐκπνεῖ ὅπι-
σθεν τοῦ τοίχου.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Καὶ εἶσαι βέβαιος ἂν ἐθι-
νατῶθῃ;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Πολὺ τὸ φοβοῦμαι.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ καθ' εαυτόν. — Ἀναπνεῶ μὲ ἄ-
νεσιν! Χάρις τῷ Θεῷ, τίποτε δὲν μοῦ διετάραξεν· ἐξ ἐ-
ναντίας, μὲ ἐβοήθησε μάλιστα. Ἐν τούτοις, ἄς τῷ δώσω-
μεν τὸ διαβατήριόν του, καὶ ἄς ἐλευθερωθῶμεν ἀπλᾶ διὰ
παντὸς καὶ ἀπὸ αὐτόν. Ὅποια ἐπιφοβὸς βοήθεια! ὅσον
διὰ τὰ χρήματα δὲν βλάπτει. (Ἰψη.λοφῶνως.) Ἢ ἴστο-
ρία εἶνε παράδοξος τῶντι! καὶ δὲν εἶδες ἄλλα πρόσωπα;

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Πρὸς τὸ παρὸν ὄχι, ἐκτὸς τῶν δύο
βωβῶν. Πλὴν θὰ ἰδῶ κατόπιν, ὅποτε σκοπεύω νὰ κάμω
μίαν τρομερὰν ἐκπληξίν εἰς ὅλην τὴν πόλιν. Μείνε ἡσυ-
χος, ἐξαδελφέ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου μόνον θὰ σὲ προ-
ξενήσῃ μέγα σκάνδαλον.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ καθ' εαυτόν. — Διάβολε! (Π.λη-
σιάζων μετὰ ζωηρότητος εἰς τὸν Δὸν Καῖσαρα.) Φύλα-
ξε τὰ χρήματα τὰ ὁποῖα ἔλαβες, πλὴν φύγε ἀμέσως ἀ-
πὸ τὴν οἰκίαν.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ναί! καὶ νὰ μὲ πάρῃς τὸ κατόπι, Ἐξοχώτατέ μου, καὶ μὲ τὰς πανουργίας σου νὰ μὲ κάμῃς νὰ ἰδῶ πάλιν τὸν κυκαρὸν οὐρανὸν τῆς Μεσογείου! Δὲν κινούμην ἀπὸ ἐδῶ.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Σὲ δίδω τὸν λόγον μου.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ὄχι. Ἐκτὸς τούτου, εἰς αὐτὸ τὸ πλάτιον, ἢ μᾶλλον τὴν εἰρκτὴν, αἰσθάνομαι ὅτι ὑπάρχει ψυχὴ ζωσα ἔρμαιον τῆς προδοσίας σου. Πᾶσα βραδουργία τῆς Αὐλῆς εἶνε μία διπλῆ κλίμαξ, τὴν μίαν πλευρὰν τῆς ὁποίας ἀναβαίνει μὲ δεδεμένους βραχίονας καὶ μὲ ἦθος τεταραγμένον τὸ θυμικόν, τὴν δὲ ἄλλην ὁ τυγνὸς καὶ ἀποτρόπαιος δῆμιος· καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περιστασίαν ἀφεύκτως ὁ δῆμιος θὰ ἦσσι ἡ Ἐξοχώτης σου, προσφιλέστατέ μοι ἐξάδελφε!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ὡ!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἐγὼ λοιπὸν ξίπτω γυμνὰ τὴν κλίμακκα, καὶ ἰδοὺ σὺ ἐξαπλωμένος ἀνάσκελα ἐν μέσῳ τοῦ κοινοῦ γέλωτος!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Σὲ κάμνω ἕρκον. . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἐπιθυμῶ δὲ πρὸς ὀλοσυρρῆ ἀνατροπὴν τῶν σχεδίων σου νὰ παραμείνω καθ' ὅλην τὴν λύσιν τοῦ δράματος, διότι ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σὲ γνωρίζω πολὺ καλὰ, ἐξάδελφε μου, καὶ ἠξέσῳ ἐκ πείρας ὅτι εἶσαι ἱκανὸς μὲ ἐν δόλωμα νὰ σαγηνεύσῃς ἑκατοντάδας ἰχθύων· ἰδοὺ πρῶτος πάντων ἐγὼ! Λοιπὸν, θὰ μείνω!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἄκουσε. . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Δὲν χρειάζεται ἐδῶ ῥητορικὴ!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ναί, πλὴν. . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ μὲ ὕφος ἀπύτομον. — Ναί, πλὴν μὲ πωλεῖς εἰς τοὺς πειρατὰς τῆς Ἀφρικῆς! Ναί, πλὴν μοῦ κατασκευάζεις ἐδῶ ψευδεῖς Καίσαρας! Ναί, πλὴν ἐκθέτεις εἰς τὸν περίγελον τοῦ κόσμου τὸ ὄνομά μου!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Κακὴ συνεννόησις!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Ἄ! Σαλούστιε, Σαλούστιε!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἀπλῆ σύμπτωσης

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Σύμπτωσης; Ἄ! ναί, ἔχεις δίκαιον σύμπτωσης μαγειρευμένη, προσσχεδιασμένη! Αὐτὰ πῆγαινε νὰ τὰ εἰπῆς εἰς κἀνένα ἀνόητον, εἰς ἐμὲ τοικυτὰ κοροφῆξάκα δὲν περνοῦν! Εἶνε ἀληθὲς ὅτι σοῦ ἀνατρέπω θανασίμως τὰ σχέδιά σου, πλὴν τόσον τὸ καλλήτερον· διότι αἰσθάνομαι τοῦλάχιστον ἡσυχον τὴν συνείδησίν μου, καθὼ σὼζων ἐκείνον τὸν ὁποῖον προσπαθεῖς νὰ δολοφονήσῃς ἐνταῦθα. Θὰ ἀναθῶ καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς στέγας διὰ νὰ φωνάζω τὸ ὄνομά μου. (*Ἀναβαίνει ἐπὶ τοῦ εἰσέλματος τοῦ παραθύρου καὶ θεωρεῖ ἔξω.*) Πρόσμεινε νὰ ἰδῆς! ἰδοὺ, εἰς τὴν ὄραν ἐπάνω διαβαίνει ὑπὸ τὸ πικρὰθρον καὶ ἡ Ἀστυνομία. (*Ἐκβάλλει τὴν χεῖρά του διὰ τῶν κυκλίδων καὶ τὴν κινεῖ, κρᾶζων.*) Κλητῆρες! Χωροφύλακες!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ ἔκπληκτος, εἰς τὰ ἔμπροσθεν τοῦ θεάτρου καὶ καθ' ἑαυτόν. — Τὸ πᾶν ἀπόλυται ἐὰν γαρ νερωθῇ ποῖος εἶνε!

Εἰσέρχονται οἱ χωροφύλακες προηγουμένου ἐνὸς στρατιωτικοῦ δικαστοῦ. Ὁ Δὸν Σαλούστιος φαίνεται παραδεδομένος εἰς τρομερὰν ἀμηχανίαν, ἐνῶ ὁ Δὸν Καίσαρ ἔρχεται ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ μὲ θεαμαγευτικὸν ὕφος.

Σ Κ Η Η Π Η'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΣ ΔΙΚΑΣΤΗΣ,
ΛΑΤΥΝΟΜΟΙ.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ πρὸς τὸν δικαστήν. — Λάβετε ὑπὸ σημείωσιν εἰς τὰ πρακτικὰ σας. . .

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *δεικνύων εἰς τὸν δικαστὴν τὸν Δὸν Καίσαρα.* — Ὅτι, ἰδοὺ ὁ δικόβητος ληστής Ζοξέ-Μάρκις!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *ἐκπληκτος.* — Πῶς! τί εἶπες;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *καθ' ἑαυτὸν.* — ἔχω τὸ πᾶν ἄ-μα κερδίσω εἰκοσιτέσσαρας ὥρας (Πρὸς τὸν δικαστὴν.) Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος τολμᾷ ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ νὰ εισέρ-χεται εἰς τὰς οἰκίας τῶν πολιτῶν εἶνε κλέπτης, συλ-λάβετέ τον!

Οἱ ἀτυνόμενοι, εἰς ἓν νεῦμα τοῦ δικαστοῦ, συλλαμβάνουσι τὸν Δὸν Καίσαρα ἀπὸ τοῦ τραχήλου.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *μαριώδης, πρὸς τὸν Δὸν Σαλούστιον.*
— Ψεύδεις, Κύριε, ἀθροδέστατα! εἶμαι ὑπηρετὴς σου.

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ. — Καὶ ποῖος μᾶς ἐπροσκέλεσεν ἐδῶ;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἐγώ.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Μὰ τὸν Θεόν, ψεύδεται!

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ. — Σιώπα! ὁ τρόπος σου αὐτὸς σὲ προδίδει.

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ. — Καὶ ὅμως, ἐγὼ εἶμαι ὁ Δὸν Καίσαρ Δὲ Βαζζάν ὁ ἴδιος!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Δὸν Καίσαρ; ἰδοὺ χονδροει-δέστατον ψεῦδος. Παρατηρήσατε μίαν στιγμὴν, σᾶς πα-ρακκλῶ, τὸ ἐπανωφόριόν του, καὶ θὰ εὐρήτε ὑπὸ τὸ πε-ριλίμιον κεντημένην τὴν λέξιν Σαλούστιος. Ἰδοὺ προ-φανεστάτη ἀπόδειξις· τὸ ἐπανωφόριον αὐτὸ εἶνε ἰδικόν μου καὶ μοῦ τὸ ἔκλεψεν.

Οἱ χορηγῶντες ἀποσπῶσιν ἀπ' αὐτοῦ τὸ ἐπανωφόριον, καὶ ὁ δικαστὴς τὸ ἐξετάζει.

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ. — Τωόντι! ἔχετε δίκαιον, Κύριε.

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Καὶ τὸ ἐσωκάρδιον τὸ ὅποιον φερεῖ. . .

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *καθ' ἑαυτὸν.* — ὦ! ἀνάθεμά σε, Σα-λούστιε!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ἀνῆκει εἰς τὸν Κόμητα Δ' Ἄλβαν καὶ τοῦ τὸ ἔκλεψε. (*Δεικνύων ἐπὶ τῆς ἄκρας τῆς ἀριστερᾶς χειρὶδος κεντημένον ἐν οἰκόσημον.*) Ἰδοὺ καὶ τὸ σύμβολον τῆς οἰκογενείας του.

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ *ἐξετάζων τὸ οἰκόσημον.* — Τωόντι, δύο χρυσᾶ φρούρια. . .

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Καὶ ἐξ αὐτῶν προκίπτουσαι δύο χεῖρες καὶ συγκρατούμεναι, ἡ τοῦ Ἐνρικέζου καὶ τοῦ Γουσμάνου. (*Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Δὸν Καίσαρ ἀντιπα-λαίει μὲ τοὺς ἀτυνόμενους, πίπτουσι ἀπὸ τὰ θυλάκιά του μερικὰ δουβλόνια· ὁ Δὸν Σαλούστιος δεικνύει εἰς τὸν δικαστὴν τὸν τρόπον μὲ τὸν ὅποιον ἔχει πεπληρωμέ-νην τὴν ἀναξυρίδα του.*) Παρατηρήσατε ἂν ἦνε τιμῆς ἀνθρώπου ἴδιον τὸ νὰ φέρῃ μεθ' ἑαυτοῦ τὸ ἀργύριόν του κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον!

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ *ἀδειάζων τὰ θυλάκιά του.* — ὦ! τὸν κακούργον!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *καθ' ἑαυτὸν.* — Κακὰ τὴν ἐπάθασεν! Οἱ ἀτυνόμενοι τὸν σκαλιζοῦσιν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, καὶ τοῦ ἀραι-ροῦν ὅ,τι ἔχει ἐπάνω του.

Εἰς ἀστυνόμενος *ἐρευρῶν.* — ἰδοὺ καὶ ἔγγραφα!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *καθ' ἑαυτὸν.* — ὦ προσφιλέστατά μου πτωχὰ ἐρωτικά γραμμάτια, διαφυγόντα τὸ γενικὸν ναυά-γιον καὶ εὐρόντα ἄσυλον εἰς τὰ θυλάκιά μου!

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ *ἐξετάζων τὰ ἔγγραφα.* — Ἐπιστολάκι τί τρέχει; . . ὦ! διαφόρων εἰδῶν γραψίματα! . . .

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *παρακινῶν αὐτὸν νὰ παρατηρή-σῃ τὰς ἐπιγραφάς.* — Ὅλοι ἀπευθύνονται πρὸς τὸν Κό-μητα Δ' Ἄλβαν.

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ. — Ναί, τωόντι!

Εἰς ἓν αὐτοῦ νεῦμα, οἱ ἀτυνόμενοι τοῦ δένουν ἐπιστάγματα τὰς χεῖρας.

ΕΙΣ ΛΣΤΥΝΟΜΟΣ *εισερχόμενος, πρὸς τὸν δικαστήν.*

— Ἐνθ' ἀνθρώπων ἐδολοφόνησαν ἐδῶ ὀπίσω, Κύριε.

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ. — Καὶ ποῖος εἶνε ὁ δολοφόνος;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *δεικνύων τὸν Δὸν Καίσαρα.* — Ἴδού, εἶνε αὐτός!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *καθ' ἑαυτόν.* — Ἄ! ἡ ἀνόητος ἐκείνη μονομαχία! τώρα τὰ ἐμπλέξαμεν ὅλως διόλου!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Εἰσερχόμενος ἐδῶ ἐπράττει εἰς τὰς χεῖράς του ἓν ξίφος γυμνόν! ἰδοὺ αὐτό.

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ *ἐξετάζων τὸ ξίφος.* — Ἄ! εἶνε προσφάτως ἀμυτωμένον! Πολὺ καλὰ. (*Πρὸς τὸν Δὸν Καίσαρα.*) Ἐμπρὸς λοιπόν, περιπάτει!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *πρὸς τὸν Δὸν Καίσαρα τὸν ὀπίσθιον ἀπείρουσι οἱ χρωροφύλακες.* — Ὡρα καλή, Ζοζέ-Μάριε!

ΔΟΝ ΚΑΙΣΑΡ *στρεφόμενος καὶ θεωρῶν αὐτὸν ἀτενῶς, καὶ τρίζων τοὺς ὀδόντας.* — Ἄ! εἶσαι ἓνας τρωμερώτατος κηκοῦργος!

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ.

Ο ΤΙΓΡΙΣ ΚΑΙ Ο ΛΕΩΝ.

Ὁ αὐτὸς θάλαμος. Εἶνε νύξ· εἰς φανὸς εἶνε ταθειμένος ἐπὶ τῆς τραπέζης. Καθ' ἓν στιγμήν ἀνυψοῦται τὸ παραπέτασμα, φαίνεται ὁ ΡουΪ-Βλάς μόνος· εἶδος μαύρου ποδῆρους χιτῶνος κρύπτει τὰ φορέματά του.

Σ Κ Η Η Α΄.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ μόνος.

Τετέλεσται! ὠνειρευόμην, ἐξύπνησα, τὸ πᾶν ἀπέπτη! Ὅλην μου τὴν ἡμέραν σήμερον περιεφερόμην εἰς τὰς ὀδούς, καὶ τώρα εἶμαι ἥσυχος, διότι ἡ νύξ εἶνε ὅλη ἰδική μου· τὴν νύκτα ἡ κεφαλὴ εἶνε ἀπηλλαγμένη παντὸς ἡμερουσίου θορύβου, καὶ σκέπτεται τις καλῶς. Τίποτε τρωμερὴν καὶ ἀπαίσιον παρὰ τὸ σὴνηθες δὲν βλέπω ἀπόψε εἰς τοὺς μελανοὺς τούτους τοίχους· ὅλη ἡ οἰκία εἶνε ἤρεμος, τὰ ἐπιπλά εἶνε ἐν τάξει, αἱ θύραι κεκλεισμέναι καὶ οἱ βωβοὶ κοιμοῦνται εἰς τὸ δωμάτιόν των· νύξ σιωπηλή, χωρὶς νὰ ταραττηται ἀπὸ κἀνενα θόρυβον. Ὅλα προβαίνουσι κατὰ ροῦν· ὁ ἀκόλουθος τὸν ὀπίσθιον ἔστειλα τὸ πρωὶ εἶνε πολὺ πιστός, καὶ ὁ Δὸν Γουριτάνος εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐνεργήσῃ ὑπὲρ αὐτῆς. Θεέ μου, εὐὸ πανάγαθος καὶ δικαιοκρίτης ἀντιλήπτωρ τοῦ κή-

σμου, εἴη εὐλογημένον τὸ ἅγιόν σου ὄνομα διότι ἔπεμψας πρὸς αὐτὴν ἀσφαλῶς τὴν εἰδοποίησίν μου, καὶ διότι μὲ ἐβοήθησες νὰ προφυλάξω αὐτὸν τὸν ἄγγελον καὶ νὰ ἐξαπατήσω τὸν Σαλούστιον, ἀπὸ τὸν ὅποιον δὲν ἔχει πλέον αὐτὴ νὰ φοβηθῆ τίποτε εἰς τὸ ἐξῆς. Ναί, αὐτὴ ἐσώθη πλέον καὶ ἐγὼ δύνάμει τώρα νὰ ἀποθάνω!

Ἐξίγει ἐκ τοῦ στήθους του μικρὰν τινα φιάλην, τὴν ὁποῖαν θέτει ἐπὶ τῆς τραπέζης.

Ναί, ἀπόθανε πλέον, οὐτιδανὲ καὶ ἄνθρωπε, καὶ ρίψου εἰς τὴν θύσσον τῆς λήθης! ἀπόθανε, καθὼς χρεωστεῖ νὰ ἀποθάνῃ τις πρὸς ἐξίλωσιν ἐνὸς ἐγκλήματος! ἐνταφιάσου εἰς αὐτὸν τὸν ἀποτρόπαιον οἶκον ἀφανῆς, ἄθλιος καὶ μόνος! (Ἀποσύρει τὸν μαῦρον χιτῶνά του καὶ γαίεται φορῶν ὑπ' αὐτὸν στολήν ἀκολούθου ὡς εἰς τὴν πρώτην πράξιν.) Ἀπόθανε ἁμοῦ μὲ τὸ δουλικόν σου φόρεμα, τὸ ἔνδυμα τοῦ ἐξευτελισμοῦ καὶ τοῦ αἰσχύου, ὡς μὲ τὸ σάβανόν σου! Θεέ! ἂν αὐτὸς ὁ δαίμων ἔλθῃ νὰ ἰδῇ τὸ θῦμά του ἐκπνέον!... τοῦλάχιστον ἄς μὴν ἠμπορέσῃ νὰ εἰσέλθῃ δι' αὐτῆς τῆς θύρας. (Σύρει ἐπιπλοῦν τι ὀπισθεν τῆς κρυφίας θύρας ὡς διὰ τὰ τὴν μοχλεύση, εἶτα ἐπατέρχεται εἰς τὴν τράπεζαν.) Ὡ! βεβαίως ὁ ἀκόλουθος θὰ ἦρε τὸν Γουριτάνον, διότι δὲν ἦσαν ἀκόμη δετῶ ὥρακι τῆς πρωΐας. (Προσηλῶνει τὸ βλέμμα του ἐπὶ τῆς γιάλης.) Τὸ κατ' ἐμέ, ἐκέρυξα πλέον τὴν ἀπόφασίν μου καὶ προητοίμασα τὴν τιμωρίαν μου· ἡ πτώσις μου δὲν ἐπιδέχεται θεραπείαν· εὐχαρίστως δὲ παραδίδομαι εἰς τὸν ἀπαίσιον κευθμῶνα τοῦ τάφου, διότι ἔχω τοῦλάχιστον ἠσυχον τὴν συνείδησίν μου ὅτι τὸ πᾶν ἔπραξα ὑπὲρ αὐτῆς. (Ῥίπτεται ἐπὶ τῆς καθέδρας.) Καὶ ὅμως, αὐτὴ μὲ ἠγάπα!... Ὡ Θεέ μου! τὸ θάρρος μου ἐκλείπει, ἔλθῃ εἰς βοήθειαν τοῦ δούλου σου!

Κρῦπτει τὴν κεφαλὴν εἰς τὰς χεῖράς του καὶ κλαίει μετὰ λυγμῶν.

Ἦλὸν φεῦ! ἔπρεπε νὰ μὴ μᾶς φρονήσῃ ἡ τῶν ἀνθρώπων τὴν ζῶν οἰκτρῶς φαρμακεύουσα μοῖρα... ἔπρεπε νὰ μᾶς ἀφίσωσι νὰ ζήσωμεν ἐν ἡσυχίᾳ!... Θεέ μου!... (Ἀνυψῶν τὴν κεφαλὴν καὶ ἀτενίζων τὴν γιάλην ὡς παύθρων.) Ἦλὸν πῶς τοῦτο; δὲν γνωρίζω... ἡ κεφαλὴ μου σκοτίζεται!... Ἀπόθανε, ΡουΪ-Βλάς, διότι ὁ κόσμος εἶνε κακός! ἀπόθανε, καὶ ἕως ἐπὶ τοῦ πενιχροῦ καὶ ἀφανοῦς τάφου σου ὡς μύρον εὐθόδες βεύση ἐν δάκρυ!... Ὡ! ὑποφέρω ἀπερίγραπτα μαρτύρια!... Αὐτὴ μὲ ἠγάπα τωρόντι!... καὶ ὅμως, δὲν θὰ τὴν ἰδῶ πλέον!... Καὶ ἡ ὥραία τῆς χειρὸς τὴν ὁποῖον τοσαύκις ἔθλιψα ἐπὶ τοῦ στήθους μου; καὶ τὸ ἀγνόν τῆς στόμα τὸ ὁποῖον ἔψκυσε τὸ μέτωπόν μου ὡς διαβάτις ἐαρινῆ αὔρα;... Εἰς τὸν μάταιον τοῦτον καὶ φλοκτὸν κόσμον, ὅπου πᾶσα εὐτυχία ἡμῶν τῶν ἀνθρώπων εἶνε ὡς τὸ διαθέον ἄστρον καὶ ἡ χαρὰ συγκιρνεῖται συνεχῶς μετὰ τῆς πικρίας, ὅπου οἱ ὠραιότεροι χρόνοι τῆς ζωῆς μᾶς φεύγουσι μαρμαμμένοι πρὸ τῆς ὥρας τῆς ἐσπέρας, καὶ ὅπου τέλος ἐρρίφθημεν ὡς εἰς κοιλάδα κλυθμῶνος διὰ νὰ πίνωμεν μέχρι τῆς τρυγῆς τὸ ποτήριον τῶν θλίψεων, τί μένει νὰ ἐλπίσω πλέον ἀφοῦ ἡ πλάνος εὐτυχία μου διελύθη ὡς ὄνειρον; ἀφοῦ ἡ στιγματρία χαρὰ μου ἐξέλιπεν ὡς τὸ ἄρωμα τῶν ἀνθέων; Ὡ! μυριακίς προτιμώτερος ὁ θάνατος! Ναί, πρέπει νὰ ἀποθάνω, ἄγγελε περιλημένε, πλὴν νὰ ἀποθάνω ἀπηληπισμένος διότι σὲ χάνω! πρέπει νὰ ἀποθάνω, πλὴν φυλάττων ἀνεξαλείπτους εἰς τὴν καρδίαν μου τὰς ἀναμνήσεις τῆς μετὰ σοῦ συμβιώσεώς μου!... Τὸ ἔνδυμά τῆς ἐκάστη πτυχὴ τοῦ ὀπίου περιέκλειε μίαν χάριν, ὁ ποῦς τῆς ὅσας ἔκλυμε νὰ σκιρτᾷ ἡ καρδία μου ὑπὸ ἀπάτου εὐδαιμονίας πάντοτε ὁσαύκις τὴν ἡκουα διαβαίνουσας, τὸ ὄμμα τῆς ὅπου ἐνετρώφω ἀκαταμαχῆτως οἱ ὀφθαλμοί μου, αἱ παρειαί τῆς εἰς ἄς ἀνεπαύετο ὁ ἔρω, τὸ μειδίαμά τῆς, ἡ φωνὴ τῆς...

ὦ! γάνω διὰ παντός τὴν μαγεῖαν τρύτην, καὶ οὔτε ποτὲ
θὰ τὴν ἴδω οὔτε θὰ τὴν ἀκούσω! Ἄς ἐπαναλάβω τοῦ-
λάχιστον διὰ τελευταίαν φορὰν τὸ περιλημμένον τῆς ἐ-
κείνου ᾄσμα, τὸ ὁποῖον συνεχῶς τὴν ἤκουα νὰ ψάλλῃ
εἰς τὸν κῆπον καὶ εἰς τὴν σιωπὴν τῆς νυκτός· πρὶν ἀπο-
θάνω, ἄς ἀναμέλψω ὡς κύκνειον ᾄσμα τοὺς ἰδίους τῆς
μελιρρῦτους φθόγγους, καὶ ἄς ἐκγύσω διὰ τῶν ἰδίων
τῆς λέξεων τὸν τελευταῖον πρὸς τὴν μνήμην τῆς ἀπο-
χειριστιμῶν. (Μέλιπει.)

Ἀησιορημένη κι' ἄγνωστος (1)
πρὶν ἤτορ ἢ ζωὴ μου,
ὡς βύαξ τῆς ἐρήμου·
ὡς ξένος εἰς τὴν τρίοδον
τοῦ βίου ἐκαθήμην·
κι' εἰς ὅλα ξένος ἤμην,
τὴν εἶδα πλὴν καὶ ἔπαυσε
νὰ μ' ἦνε ἀδιάφορος
ὡς πρῶτον ἢ ζωὴ.

Κ' ἠσθάνθην αἴφνης τὸ στήθος νὰ πάλῃ
κι' ἠσθάνθην ἄγνωστος φλόξ νὰ μὲ καίῃ,
μυστηριώδης αἶρα νὰ πρέμ,
ὡς τοῦ Ἰψίστου ἢ ζωογόνου
θεία προῆ!

Πλησίον τῆς ἐτόλμησα
τὴν γῆν νὰ ἠησιορήσω

(1) Ἐπὶ τοῦ ἤχου « Ah! fors é lui che l'anima » τοῦ μελοδρά-
ματος « Traviata »

κι' ἡμέριμος νὰ ζήσω·
ἔς τὸ νέκταρ τῶν χειλέων τῆς
ἔς τὸ βλέμμα τῆς μεθῶν,
Ἀγγέλων ἔζωρ βίον.
Θρητὸς ἐγώ, Ἀησιορήσα
ὄτ' εἶνε ὅλα ὄνειρον
κι' ἀπατηλὴ σκιά.

*Ὀνειρον ἦτο θεῦ! ἢ ὀλιβότης,
ὄναρ ὁ βίος, τὸ πᾶρ ματαιούτης!
μυστηριώδης βάσκαρος Μοῖρα
μὲ ἐξορτῶνει ὄταρ ὁ ἔρωσ
μὲ μειδεῖ!

Προχωρεῖ μετὰ τραμερῆς ἀγωνίας πρὸς τὸ φάλιον, καθ' ἣν δὲ στιγμήν
λαμβάνει αὐτὸ εἰς χεῖρας τοῦ σπασμοδικῶς, ἢ θύρα τοῦ βάθους ἀνοι-
γεται. Ἐμφανίζεται δὲ ἡ βασίλισσα λευκὴν ἐνδεδυμένη ἰσοῦτα μὴ
βαθύχρουν ἐπειδύτην, τοῦ ὁποῖου ἡ καλύπτρα ἐρριμένη ἐπὶ τοῦ
ὄμων τῆς ἀφέρει νὰ φανῇ ἡ ὀχρὰ μορφή τῆς κρατεῖ εἰς χεῖ-
ρας μικρὸν φανόν, τὸν ὁποῖον εἰσερχομένη ἀποθέτει κατα-
γῆς, καὶ προχωρεῖ μεθ' ἑρμῆς πρὸς τὸν ΡουΪ-Βλάς.

Σ Κ Η Ν Η Β΄.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ, Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ εἰσερχομένη. — Δὸν Καῖσαρ!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ μεταστρεφόμενος μετ' ἐκπληκτικῆς κί-
νήσεως καὶ συγκρούπτων ταχέως τὸν ἐπειδύτην του,
ὅστις καλύπτει τὸ δουλικὸν ἐνδυμᾶ του· καθ' ἑαυτὸν·
—Θεέ μου! εἶνε αὐτή! Λοιπόν, συναλήφθη εἰς τὴν προ-
μερὰν παγίδα! (Ἰψήλοφῶρος.) Κυρία! . . .

440

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Καίσαρ, εἰς ποῖαν ἠθικὴν διαμάχην σὲ βλέπω!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ποῖος σᾶς ἐμήνυσε νὰ ἐλθῆτε ἐδῶ;

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Σὺ ὁ ἴδιος.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ἐγὼ! καὶ πῶς;

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Δι' ἐπιστολῆς σου.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ πνευστιῶν. — Ἰπ' ἐμοῦ γεγραμμένης;

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ἰπὸ τῆς ἰδίας χειρὸς σου.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ἄ! Θεέ μου! πλὴν μὲ ἔρχεται νὰ συντρέψω τὴν κεφαλὴν μου κατὰ τοῦ τοίχου! Πλὴν, πρὸς Θεοῦ, δὲν ἔγραψα ἐγὼ καμμίαν ἐπιστολήν! εἶμαι ὑπερβέβαιος, Κυρία.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ἐξάγουσα ἐκ τοῦ στήθους τῆς ἔγγραφον, τὸ ὅποιον δίδει εἰς αὐτόν. — Ἴδου λοιπόν, ἀνάγνωθι.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ λαμβάνων τὴν ἐπιστολήν μετὰ παραφορᾶς κλίρει πρὸς τὸν φανὸν καὶ ἀναγινώσκει. —
« Μέγας κίνδυνος ἐπίκειται ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, καὶ
» μόνη ἡ κυρία τῆς καρδίας μου δύναται νὰ καταπραύ-
» νη τὴν ἐπαπειλοῦσάν με καταγίδα. . . .

Θεορεῖ μὲ κεραυνόβολον ἐκπληξιν τὴν ἐπιστολήν, ὡς μὴ δυνά-
μενος νὰ προχωρήσῃ περαιτέρω.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ἐξακολουθοῦσα τὴν ἀνάγνωσιν, καὶ ἐποδεικνύουσα αὐτῷ διὰ τοῦ δακτύλου τὴν γραμμὴν τὴν ὅποιαν ἀναγινώσκει —
» Ἐρχομένη ἀπόψε ἀφεύ-
» κτως εἰς τὸν οἶκόν μου πρὸς συνάντησίν μου ἄλλως,
» εἶμαι χαμένος! . . .

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ μὲ φωνὴν ἐκλείπουσαν. — ὦ! ὅποια τρομερὰ προδοσία! Αὐτὴ ἡ ὀλεθρία ἐπιστολή!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ἐξακολουθοῦσα νὰ ἀναγινώσκη. —
» Δύνασθε νὰ εἰσέλθητε τὴν νύκτα εἰς τὸ οἶκημα τοῦ
» δούλου σᾶς ἀπαρτῆρητος ἀπὸ τὸ ὑπισθην τῆς μεγά-

» λης εἰσόδου παραπύλιον· πιστὸς ὑπὲρ τῆς μου θέλεις
» σᾶς ἀνοίξει καὶ σᾶς ὀδηγήσει. »

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ καθ' ἑαυτόν. — Καὶ ἐγὼ ἐλησμονήσασθαι ὅλως διόλου αὐτὸ τὸ ἐπάρτατον ἔγγραφον. Δίκαιε Θεέ! (Πρὸς τὴν βασίλισσαν μὲ τρομερὰν φωνήν.) Κυρία, σᾶς κλικετεύω φύγετε!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ὅθι φύγω ἀφοῦ τὸ θέλεις, Δὸν Καίσαρ· πλὴν, Θεέ μου! τί σὲ ἔκαμα, φίλε μου, καὶ εἶσαι τόσον κακὸς σήμερον;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ὡ οὐρανέ! Τί μὲ ἐκάματε; εἶσθε χαμένοι!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Πῶς;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Τίποτε περισσότερον δὲν ἤμπορῶ νὰ σᾶς ἐξηγήσω· φύγετε ἀμέσως!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Διὰ νὰ μὴ συμβῆ μάλιστα καμμία κακὴ συνεννόησις, ἐφρόντισα σήμερον τὸ πρῶτὸ νὰ στείλω μίαν θεράπαινιν. . . .

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Πλὴν, Θεέ μου! Κυρία, εἰς κάθε στιγμὴν τὴν ὅποιαν διάγετε ἐνταῦθα αἰσθάνομαι ἐκλείπουσαν μίαν ὀλόκληρον ἡμέραν ἐκ τῆς ζωῆς μου. Φύγετε, σᾶς κλικετεύω!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ὡς ἐμπνευσθεῖσα ὑπὸ αἰγρηθίου τι-
τὸς ιδέας. — Ἡ ἀφοσίωσις καὶ ὁ ἔρωσ μὲ ἐμπνέουσιν αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὴν ιδέαν, ὅτι εὕρισκεσαι εἰς κρισιμω-
τάτην θέσιν καὶ ὅτι συνέλαβες ἀπαίσιχα σχέδια ὀλέθρου κατὰ τοῦ ἑαυτοῦ σου, καὶ διὰ τοῦτο θέλεις νὰ μὲ ἀπομακρύνῃς ἀπὸ τὸν κίνδυνον. Λοιπὸν καὶ ἐγὼ μένω.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Πλὴν πρὸς Θεοῦ, Κυρία, διατρέχετε μέγαν κατὰ τῆς ζωῆς σᾶς κίνδυνον διαμένουσα εἰς τὸ ἀποτρόπαιον τοῦτο οἶκημα!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Βλέπω πολὺ καλὰ ὅτι ἡ ἐπιστολή εἶνε ἰδική σου, καὶ φαίνεται. . . .

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ὑψῶν τὰς χεῖρας εἰς οὐρανὸν μετ' ἀπελιπισίας. — Δίκαιε Θεέ!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ναι, φαίνεται ὅτι ἐπιθυμῆτε νὰ μὲ ἀπομακρύνῃς ἀπὸ πλησίον σου.

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ *λαμβάνων αὐτὴν ἀπὸ τῆς χειρὸς*. — Πλὴν δὲν ἐννοεῖτε. . . .

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Σχεδὸν ἐμάντευσα· πρῶτον μὲ ἔγραψες καὶ ἔπειτα. . . .

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Ἄλλ' ἐγὼ δὲν σὰς ἔγραψα τίποτε. Ὡ! εἶμαι ὁ δαίμων τῆς κολάσεως! φύγετέ με, πρὸς Θεοῦ, Κυρία! φύγετε, διότι ὁ Ἄδης πανταχόθεν σὰς καταπολιορκεῖ, καὶ ἄπειροι ἐστήθησαν καθ' ὑμῶν παγίδες! Λοιπόν, δὲν ἰσχύουν οἱ λόγοι μου νὰ σὰς καταπέσωσι; λοιπόν, δὲν θέλετε νὰ μὲ ἀκούσατε; σὰς ὀρκίζομαι εἰς ὅ,τι ἔχω ἱερώτερον ἐπὶ γῆς ὅτι σὰς ἀγαπῶ, ὅτι εὐχριστὸς ἦθελα δώσαι ὑμῖν μου τὴν ζωὴν διὰ νὰ προστεθῆ μία ὥρα εἰς τὴν ἰδικὴν σας, καὶ ὅτι προθύμως θὰ ἔχονα ὅλον τὸ εἰς τὰς φλέβας μου βέρον αἷμα διὰ νὰ ἐμποδίσω νὰ χυθῆ ἐν δάκρυ ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν σας! Ὡ! σὰς ἀγαπῶ! λάβετε οἶκτον πρὸς ἐμὲ ὅπως δὴποτε καὶ φύγετε!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Δὸν Καίσαρ! . . .

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Ἄ! ὅταν σκέπτομαι πῶς ἐτολμήσατε νὰ εἰσχωρήσατε εἰς τὸν οἶκον τοῦτο τοῦ δαίμονος! Ποῖος Σατάν σὰς ἤνοιξε τὴν θύραν αὐτῆς τῆς κολάσεως;

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Εἷς προσωπιδοφόρος, κεκρυμμένος ὑπὸ τῆς τοίχου.

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Προσωπιδοφόρος! καὶ τί σὰς εἶπε; ποίου ἀναστήματος εἶνε; Λέγετε λοιπόν, εἶμαι ἐν ἀγωνίᾳ! ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

Ἄνθρωπος τις ὑπὸ μαῦρον κεκαλυμμένος μανδύαν καὶ φέρων προσωπίδα, ἐμφανίζεται εἰς τὴν θύραν τοῦ βάθου.

Ο ΠΡΟΣΩΠΙΔΟΦΟΡΟΣ. — Εἶμαι ἐγὼ!

Ἀφαιρῆ τὴν προσωπίδα, καὶ ἡ βασίλισσα μετὰ τοῦ ΡουΪ-Βλας ἀναγνωρίζουσι μετὰ τρόμου καὶ φρίκης τὸν Δὸν Σαλούστιον.

Σ Κ Η Ν Η Γ'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ.

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Ὡ Θεέ μου! . . . Φύγετε, Κυρία!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Πλὴν δὲν εἶνε πλέον καιρὸς ἡ Κυρία τῆς Νιθούργης δὲν εἶνε πλέον βασίλισσα τῆς Ἰσπανίας!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ *μετὰ φρίκης*. — Ὁ Δὸν Σαλούστιος!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Ναι, Κυρία, ὁ Δὸν Σαλούστιος. Εἶθε διὰ παντός ἡ σύντροφος αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Δίκαιε Θεέ! τρώντι, ἐδῶ ὑπάρχει μία παγίς! Καὶ ὁ Δὸν Καίσαρ;

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ *ἀπηλπισμένος*. — Ἀλλοίμονον, Κυρία! διατί δὲν μὲ ἤκούσατε;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ *προχωρῶν μὲ βραδέα βήματα ἔμπροσθεν τῆς βασιλείσεως*. — Κυρία, εἶθε ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου! Θὰ ὀμιλήσω ἄνευ περιστροφῆς εἰς τὴν Μεγαλειότητά σας καὶ μὴ πρὸς βάρος σας, διότι μὲ βλέπετε πῶσον ἀτάραχος εἶμαι. Ακούσατε, δὲν εἶνε ἀνάγκη ταρχῆς καὶ θορύβου. Σὰς εὐρίσκω μόνον τὰ μεσάνυκτα εἰς τὸν θάλαμον τοῦ Δὸν Καίσαρος· τὸ συμβᾶν τοῦτο, ὅσον καὶ ἂν ἦσθε βασίλισσα, ἅμα κοινοποιηθῆ νομίζω ὅτι εἶνε ἀρετὸν νὰ ἀκυρώσῃ τὸν μετὰ τοῦ βασιλέως γάμον σας, διότι ἀμέσως θέλει εἰδοποιηθῆ ὁ Ἅγιος Πατὴρ νὰ παρχωρήσῃ τὸ διαζύγιον. Πλὴν εἶνε τρόπος νὰ γίνῃ μία οἰκονομία τοῦ πράγματος, καὶ οὕτω, τὸ πᾶν νὰ μείνῃ μυσικὸν καὶ μεταξύ μας. (Ἐξάγει ἐκ τοῦ κόλπου του μίαν μεμβράνην, τὴν ὁποίαν ἐκτυλίσσει καὶ τὴν παρουσιάζει εἰς τὴν βασίλισσαν.) Ἀρκεῖ νὰ λάβετε τὴν καλωσύνην νὰ ὑπογράψητε μόνον αὐτὴν τὴν ἐπιστο-

λὴν διευθυνομένην πρὸς τὸν Μεγαλειότατον βασιλέα μας, τὴν ὁποίαν θέλω τῷ ἐγχειρίσει μέσον τοῦ Στυλάρχου καὶ ἀπ' αὐτοῦ διὰ τοῦ Πρωτονοταρίου. Κατόπιν, ὄχι μὲν ἐξουσιάζω, τὸ ὅποιον ἐφρόντισα νὰ ἐφοδιάσω μὲ πολὺ χρυσίον (δεικνύω πρὸς τὰ ἐκτός,) σὰς περιμένει ἐκεῖ κάτω. Φύγετε καὶ οἱ δύο ἀμέσως, καὶ ἐγὼ σὰς διευκολύνω τὰ πάντα· δύνασθε χωρὶς νὰ σὰς ἐνογήση κανεὶς νὰ φθάσετε εἰς τὴν Πορτογαλίαν διὰ τοῦ Τολέδου ἢ τῆς Ἀλικαντάρης, ἢ τέλος, ὅπου ἄλλου θέλετε μὰς εἶνε ἐν καὶ τὸ αὐτό· ἡμεῖς θὰ κλείσωμεν τοὺς ὀφθαλμούς μας. Ἰπακούσατε, Κυρία· σὰς κάμνω τὸν μεγαλῆτερον ὄρον ὅτι αὐτὴν τὴν στιγμὴν μόνος ἐγὼ γνωρίζω τὸ μουσικόν· ἐὰν ὅμως δὲν παραδεχθῆτε τὰς προτάσεις μου, αἴριον ἢ Μαδρίτη θὰ γνωρίζῃ τὰ πάντα. Σκέφθητε ὅτι εὐρίσκεσθε εἰς χεῖράς μου. (Δεικνύω τὴν τράπεζαν ἐφ' ἧς ὑπάρχει μελανοδοχεῖον.) Ἴδου πᾶν ὅ,τι χρειάζεται διὰ νὰ υπογράψετε, Κυρία.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ καταβεβλημένη καὶ πίπτουσα ἐπὶ τινος καθέδρας. — Ἔμμι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν σου!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ. — Σὰς εἶπα ὅτι ἀπὸ ὑμᾶς δὲν ζητῶ ἄλλο τι, παρὰ τὴν ἔγγραφον αὐτὴν συγκατάθεσίν σας διὰ νὰ τὴν φέρω εἰς τὸν βασιλέα. (Κρυφίως πρὸς τὸν ΡουΪ-Βλάς, ὅστις ἀκούει τὰ πάντα ἀκίνητος καὶ ὡς προσβληθεὶς ὑπὸ κεραυνοῦ.) Ἄφες με νὰ κάμω ὅ,τι θέλω, φίλε, διότι κοπιᾶζω πρὸς ὄφελός σου! (Πρὸς τὴν βασίλισσαν.) Λοιπόν, υπογράψατε.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ τρέμουσα καὶ καθ' ἑαυτήν. — Θεέ μου! τί νὰ κάμω;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ ὀμιλῶν αὐτὴν εἰς τὸ ὄς κρυφίως, καὶ παρουσιάζων εἰς αὐτὴν τὴν γραφίδα. — Θάρρος, Κυρία! τί σημαίνει ἐν ξηρὸν διάδημα ἢ ἕνας κενὸς θρόνος ὡς πρὸς τὴν εὐτυχίαν τὴν ὁποίαν σὰς χαρίζω; Μείνετε ἡσυχος, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι μου ἔμειναν ἕξω καὶ

κανεὶς δὲν ἔχει τὴν παραμικρὴν εἰδήσιν· τὸ πᾶν συμβαίνει μεταξὺ τῶν τριῶν μας. (Ἡροσπαθῶν γὰρ θέσθαι τὴν γραφίδα μεταξὺ τῶν δακτύλων της, χωρὶς αὐτὴ γὰρ τὴν ἀποθήσῃ ἢ γὰρ τὴν λάβῃ.) Λοιπόν; (Ἡ βασίλισσα, ἐπτοημένη καὶ ἀμυγρρεπής, ἐξακολουθεῖ γὰρ τὸν θεωρῆ μετ' ἀγῶνας.) Ἄν δὲν υπογράψητε, ἐστὲ βεβαία ὅτι θέλετε βλάψαι τὸν ἑαυτὸν σας. Απόφασι! ἐν ἐκ τῶν δύο πρέπει νὰ ἐκλέξητε· τὴν εὐδαίμονα ζῶν εἰς τὰ ξένα, ἢ τὴν κατασχύνῃν τοῦ κόσμου εἰς τὸ μοναστήριον!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ἐξαντληθείσα. — ὦ Θεέ μου! ὦ Θεέ μου!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ δεικνύων τὸν ΡουΪ-Βλάς. —

Δὸν Κάισαρ σὰς ἀγαπᾷ, Κυρία, καὶ εἶνε ἄξιος ὑμῶν. Μὰ τὴν τιμὴν μου, κατάγεται ἀπὸ πολὺ μεγάλην οἰκονομίαν· εἶνε σχεδὸν Πρίγκιψ, Εὐπατρίδης ἔχων ἄπειρα ὑποστατικά καὶ εἰσοδήματα· εἶνε Δούξ τοῦ Ὀλμέδου, Κόμης τοῦ Βαζάν καὶ Ἀρχὼν τῆς Ἰσπανίας. . . ὄθει τὴν χεῖρα τῆς βασίλισσας ἐπὶ τῆς μεμβράνης, αὐτὴ δὲ τρέμουσα καὶ ἐκτός ἑαυτῆς φαίνεται ἐτοιμὴ νὰ υπογράψῃ.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ὡς ἀρμπρισθεὶς πάραυτα. — Ὅχι, Κυρία! ὀνομάζομαι ΡουΪ-Βλάς, καὶ δὲν εἶμαι ἄλλο εἰμὴ ἕνας ἀκόλουθος! (Ἀποσπῶν τὸν κάλαμον καὶ τὴν μεμβράνην ὑπὸ τὰς χεῖρας τῆς βασίλισσας, καὶ καταξοχίζων καὶ καταπατῶν αὐτά.) Μὴν υπογράψετε, Κυρία! ἄλλως, θυσιάζομαι αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐνώπιόν σας!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Τί λέγεις; Δὸν Κάισαρ!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ἀφαιρῶν τὸν μανδύα του, καὶ δεικνύων ἑαυτὸν ἐνδεδυμένον μὲ ἐφροσίδα καὶ ἄνευ ξίφους. — Λέγω ὅτι ὀνομάζομαι ΡουΪ-Βλάς, καὶ ὅτι εἶμαι ὁ ἀκόλουθος αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου! (Στρεφόμενος πρὸς τὸν Δὸν Σαλούστιον.) Λέγω ὅτι ἀρκοῦν ἕως ἐδῶ αἱ βραδινουργίαι καὶ αἱ προδοσίαι σου, καὶ ὅτι εἶσσι ἀνάσχοντες κακοῦργοι! Ἄ! ἐνόμισες ὅτι κάτι τι θὰ κατορθώσης· δὲ μιλῶν με κρυφίως καὶ εἰς τὸ οὖς, πλὴν δὲν ἔχω ἀνάγκη

κην τῶν εὐεργεσιῶν σου, εὐχαριστῶ! Λέγω ὅτι, καίτοι περιπεπλεγμένος εἰς τὰ ἀποτρόπαιά σου σχέδια καὶ μηχανουργήματα, ἀπὸ πολλοῦ ἤδη χρόνου εἶμαι προσεκτικός, καὶ ὅτι ἀπεφάσισα πλέον εἰς τὴν ἐξῆς νὰ ἀκούσω τὴν συνειδήσιν μου, καὶ νὰ ξεσχίσω τὸ ἄτιμον προσωπεῖον τὸ ὁποῖον βιαίως σχεδὸν μὲ περιέδεσες. Καθὼς εἴμεθα καὶ οἱ δύο μας, Κύριε, πίστευσε ὅτι ἀποτελοῦμεν μίαν παραδοξοτάτην ἀντίθεσιν· ἐγὼ φέρω ἔνδυμα ἀκολούθου, σὺ δὲ ψυχὴν ἀκολούθου!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ πρὸς τὴν βασίλισσαν μετὰ ψυχρότητος. — Τῶντι, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἀκόλουθός μου. (Πρὸς τὸν ΡουΪ-Βλάς μὲ ἕφος αὐστηρόν.) Οὕτε λέξιν περισσώτερον!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ἀφήγουσα κραυγὴν ἀπελπισίας καὶ μὲ ἀγωνιώδη χειρονομίαν. — Δίκαιε Θεέ!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ σταυρώων τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους καὶ ἀνυψῶν τὴν κεφαλὴν, μὲ φωτιὴν βροτῶδη. — Τώρα λοιπόν, ἀνάγκη νὰ φανερώσωμεν πλέον τὰ πάντα. Ἀδιάφορον! ἡ ἐκδίκησίς μου εἶνε ἀρκούντως ἐκπληρωμένη. (Πρὸς τὴν βασίλισσαν.) Πῶς σᾶς φαίνεται λοιπόν ἡ ἐκδίκησίς μου, Κυρία; τί λέγετε περὶ αὐτῆς; Μὰ τὴν ζωὴν μου, ἡ Μαδρίτη θὰ γελᾷ μῆνας ὀλοκλήρους κατὰ σειρὰν! Ἄ! σεῖς μὲ ἀπεβάλατε ἀπὸ τὰ ἀξιωματά μου, ἐγὼ σᾶς ἐκθρονίζω! σεῖς μὲ ἐξορίσατε, ἐγὼ σᾶς διώκω καὶ ἐκδικούμι! μὲ ἐπροσφέρατε διὰ σύζυγον τὴν θεράπαινάν σας, (ἑκαρδιζόμενος καὶ δεικνύων τὸν ΡουΪ-Βλάς,) ἐγὼ σᾶς ἔδωκα δι' ἑρασίην τὸν δοῦλόν μου! Καὶ ὅμως, δύνασθε πολὺ καλὰ νὰ τὸν νυμφευθῆτε ἀφοῦ ἐχάσατε πλέον τὸν βασιλέα, καὶ πιστεύσατέ με ὅτι ἡ καρδία του θὰ ἐπέχη τόπον πλοῦτου παρ' ὑμῖν. (Γελά.) Ἴσως καὶ διὰ τοῦτο τὸν ἐκάματε Δούκα, διὰ νὰ γίνετε τώρα Δούκισσα. (Τρίζων τοὺς ὀδόντας.) Ἄ! μὲ προσεβάλατε, μὲ ἐξευτελίσατε, μὲ κατεσυντρίψατε ὑπὸ τοὺς

πόδας σας, καὶ ἐκοιμᾶσθε ἀμέριμνος! μὰ τὴν ζωὴν μου, ἐφάνητε πολὺ ἀνόητος, Κυρία!

Ἐνῶ ὁ Δὸν Σαλούστιος ὁμιλεῖ, ὁ ΡουΪ-Βλάς διευθύνεται ἀκροβατῶν πρὸς τὴν θύραν τοῦ θάβου, καὶ κλείει αὐτὴν ἀνασύρων τὸν μοχλόν· εἶτα, πλησιάζει αὐτὸν ὀπισθεν χωρὶς ἐκείνος νὰ τὸν ἐννοήσῃ, καὶ καθ' ἕν στιγμήν τελειώνει τὸν λόγον του, προσπλῶν ἐπὶ τῆς βασιλίσσης ἑταλλοῦς πλήρεις μίσους καὶ θριάμβου, χύνεται ἐπ' αὐτοῦ, ἀρπάζει τὸ ξίφος του ἐκ τῆς λαθῆς καὶ τὸ σῦρει μεθ' ὀρμῆς ἀπὸ τοῦ κολοῦ, πρὶν ὁ Μαρκέσιος προφθάσῃ νὰ τὸν ἐμποδίσῃ καὶ νὰ τὸν προλάβῃ.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ παράφορος ὑπὸ μαριώδους ὀρμῆς, καὶ κρατῶν εἰς χεῖρας τὸ ξίφος τοῦ Δὸν Σαλουστίου. — Λοιπόν, νομίζεις ὅτι ἀτιμωρητὴ θὰ ἐξακολουθῆς νὰ προσβάλης τὴν βασίλισσάν σου! (Ὁ Δὸν Σαλούστιος ὀρμῆ πρὸς τὴν θύραν, ἀλλ' ὁ ΡουΪ-Βλάς τοῦ ἀποκλείει τὴν διόδον.) Ὡ! εἶνε ἀνωφελὴς πᾶσα προσπάθεια δραπέτευσως. Μαρκέσιε, μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας σὲ ἐπροφύλαξεν ὁ Σατανᾶς, πλὴν ἄς παρουσιασθῇ ἂν τολμᾷ καὶ τώρα νὰ σὲ ἀποσπάσῃ ἀπὸ τὰς χεῖράς μου! Πῆθε καὶ ἡ ἰδικὴ μου σειρὰ νὰ ὀμιλήσω ἀγερόχως καὶ νὰ καταπατήσω τὴν κεφαλὴν σου ὑπὸ τὴν σιδηρᾶν πτέρναν μου, διότι συντρίβουν τὸν ὄφιν ὄπου καὶ ἂν τὸν ἀπαντήσωσιν! Κάνεις δὲν θὰ εἰσέλθῃ ἐδῶ μέσα οὔτε ἐκ τῶν ὑπηρετῶν σου, οὔτε αὐτὸς ὁ πατήρ σου Βεελζεβούλ!— Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐτόλμησε νὰ σᾶς ὀμιλήσῃ αὐθαδῶς καὶ ἀναισχύντως, Κυρία! πλὴν αὐτὸς δὲν εἶνε ἄνθρωπος, δὲν ἔχει ψυχὴν οὔτε αἴσθημα, εἶνε θηρίον! Μὲ εἶχε τυφλὸν ἔρμαιον τῶν καταχθονίων σκοπῶν του, καὶ πολὺ συχνὰ γελῶν μὲ κατέπνιγε καὶ κατέκοπτε τὰ σπλάγχνα μου κατὰ τὴν θέλησίν του. Χθὲς ἀκόμη μὲ ἠνάγκασε ἕως καὶ νὰ κλείσω τὸ παράθυρον, μὲ κατεβασάνισε καὶ μὲ ἔκαμε νὰ ὑποφέρω ἀπερίγραπτα μαρτύρια! παρεκάλεσα, προσέπεσα εἰς τοὺς πόδας του, ἔκλαυσα, πλὴν τὰ πάντα εἰς μάτην! — Νομίζεις, προδότῃ, ὅτι δὲν θὰ ἤρχετο μία

ἡμέρα καθ' ἣν ἐχρεώσῃς νὰ δώσῃς λόγον τῶν πράξεόν σου; Ἄ! αὐτὸ δὲν τὸ ἠλπίζεις βέβαια! Καὶ ἀκόμη τολμᾷς, ἄθλιε, νὰ προσβάλῃς τὴν βασιλισσάν σου, μίαν ἀξιολάτρευτον γυναῖκα, καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ μου; Ποῦ ἀνόητος ἦσεν τῶντι ἂν ἐνόμιζες ὅτι ἤθελα ὑπομείνει ἀταράχως τὰς αἰσχρολογίας σου, καὶ ὅτι ἤθελα σὲ ἰδεῖ ἐνεργοῦντα χωρὶς οὐδὲ λέξιν νὰ προφέρω! Ἄκουσε, ἔξοχότητέ μου! ὁποιασδήποτε σφαίρας ἄτομον καὶ ἂν ἤθελεν εἰσθῆαι τις, εἴτε εὐγενῆς εἴτε βάνουσος, ὅταν φωραθῆ προδότης καὶ κακοῦργος, ἔχει τὸ δικαίωμα ὁ τυγὼν διαβάτης νὰ τὸν πτύῃ εἰς τὸ πρόσωπον καὶ νὰ ὀπλίξεται πρὸς τιμωρίαν τοῦ μὲ ξίφος, ἢ μὲ πέλεκυν, ἢ μὲ ἐγγειρίδιον! . . . Μὰ τὸν Θεόν, ἤμην δοῦλός σου, ἤλθεν ἡ στιγμή μὴ καθ' ἣν θὰ γίνω δῆμιός σου!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Δὲν θέλω νὰ κτυπήσῃς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Μέμφομαι ἐμαυτόν, Μεγαλειοτάτη, διότι ἀνγκάζομαι νὰ σὰς παρακούσω, καὶ νὰ μετέλθω τὸ νέον ἐπάγγελμά μου σχεδὸν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σας· πλὴν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ γίνῃ ἄλλως, διότι εἶνε ἀνάγκη ἀπαραίτητος νὰ πνιγῆ αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις ἐδῶ μέσα. (*Ἐθῶν τὸν Δὸν Σαλούστιον πρὸς τὸ δωμάτιον.*) Ἡ ἀπόφασίς ἔγεινε, Κύριε! εἰσελθε νὰ προσευχηθῆς ἐκεῖ μέσα, καὶ νὰ παρκαλέσῃς τὸν Θεὸν νὰ συγχωρήσῃ τὰ ἀνοσιουργήματά σου!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ ἀντιπαλαίων. — Πλὴν αὐτὸ εἶνε αἰσχροτάτη δολοφονία!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Τὸ νομίζεις;

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ ἄοπλος, καὶ ρίπτων περὶ ἑαυτὸν βιβλίον πλῆρες λύσσης. — Οὔτε ἐν ἐγγειρίδιον νὰ μὴν ὑπάρχῃ εἰς αὐτοὺς τοὺς τοίχους! (*Πρὸς τὸν Ρούϊ-Βλάσ.*) Ἄφες με νὰ λάβω ἐν ξίφος τοῦλάχιστον!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Μαρκέσιε, ἀστεῖζέσσι; λησμονεῖς,

δέσποτά μου, ὅτι ἐγὼ δὲν εἶμαι εὐγενῆς οὔτε εὐπατρίδης ὡς σὺ; Νὰ μονομαχήσω μετὰ σοῦ; ἄπαγε! Εἶμαι ἀκόλουθός σου, δοῦλός σου, δουλᾶριον ἢ μᾶλλον ἀνδράποδον ἐνδεδυμένον πορφύραν καὶ χρυσίον, ὃν οὐτιδανότατον ἄξιον περιφρονήσεως καὶ βλαβῶν, καὶ τὸ ὅποιον ὅμως διψᾷ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου τοῦ καὶ θέλει νὰ τὸν φωνεῖ ἐξ ἀποφάσεως ὡς ἄτιμον, ὡς ἀσυνείδητον, ὡς ἀναιδέστατον, ὡς σκύλον!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Χάρις εἰς τὸν Δὸν Σαλούστιον!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ πρὸς τὴν βασιλισσάν, συλλαβάνων τὸν Μαρκέσιον. — Κυρία, ἐδῶ ὁ καθὺς ἐκδικεῖται μετὰ τὴν σειρὰν τοῦ ὁ δαίμων δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ σωθῆ ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ γοατίζουσα. — Ἐλεος! Ἐλεος!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ ἀνεγείρων τὸ ξίφος καὶ παράφορος. — Ὀχι!

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Χάρις ἐμοὶ τὴν ζωὴν τοῦ!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Ὀχι!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ προσπαθῶν νὰ ἀποφύγῃ καὶ κρᾶζων. — Βοήθειαν! βοήθειαν! μὲ σφάζουν!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Θὰ ἀποθάνῃς ὡς σκύλος!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ πειρώμενος νὰ ὀρμήσῃ κατ' αὐτοῦ, καὶ κρᾶζων. — Πλὴν ἔποθνήσκω δολοφονημένος, ἄνδρες!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ ὠθῶν αὐτὸν πρὸς τὸ δωμάτιον. — Ἀποθνήσκεις τιμωρημένος, κακοῦργε!

ΔΟΝ ΣΑΛΟΥΣΤΙΟΣ ἀντιπαλαίων. — Δολοφόνε!

ΡΟΥΪ-ΒΑΑΣ. — Δαίμων!

Ῥίπτονται καὶ οἱ δύο εἰς τὸ δωμάτιον, τοῦ ὁποίου ἡ θύρα κλείεται ἐπ' αὐτοῖς.

Ἡ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ μείρασα μόνη, καὶ πίπτουσα ἡμιθνήσῃ ἐπὶ τινοσ θρανίου. — Οὐρανέ!

Στιγμὴ σιωπῆς, διακοπτομένη ἀπὸ τοὺς ὑποκόφους θεόβους τοὺς ἐν τῷ δωματίῳ. Ἐμφανίζεται μετὰ τινα λεπτὰ ὁ Ρούϊ-Βλάσ ὄχρεός, τὰς χεῖρας ἔχων αἰματωμένας καὶ ἄνευ ξίφους.

Σ Κ Η Ν Η Δ'.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ, ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ.

Ὁ Ρούϊ-Βλάς κάμνει θήματά τινά κλονιζόμενος πρὸς τὴν βασίλισσαν, ἀκίνητον καὶ παγωμένην ὑπὸ φρίκης καὶ δέους· εἶτα, πίπτει εἰς τὰ γόνατα, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων προσπλωμένους ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς μὴ τολμῶν νὰ τοὺς ὑψώσῃ πρὸς αὐτήν.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ *μὲ φωνὴν σοβαρὰν καὶ βαρεῖαν.* — Τώρα, Κυρία, πρέπει νὰ καθυποβληθῶ ὑπὸ τὴν δικαίαν δυσμένειάν σας. Δὲν σᾶς πλησιάζω, πλὴν, πιστεύσατέ με, δὲν εἶμαι καὶ τόσον ἔνοχος ὅσον μὲ νομίζετε. Αἰσθάνομαι ὅτι ἡ ἀπάτη καὶ ἡ προδοσία μου φαίνεται εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς σας τρομερά, καὶ ὅμως, σᾶς ὀρκίζομαι ὅτι δὲν ἔχω τὴν ψυχὴν διεφθαρμένην καὶ ὅτι εἶμαι τίμιος καὶ ἀγνὸς κατὰ βάθος. Ὡ! καὶ πῶς νὰ σᾶς ἐκθέσω τὰ πάντα ἐμπεριστατωμένως! αὐτὸς ὁ ἔρωσ μὲ ἔκαμιν ἐκτὸς ἐμκευτοῦ! Ναι, γνωρίζω ὅτι τὸ σφάλμα εἶνε ἰδικόν μου, διότι ἔπρεπε μὲ κάθε τρόπον νὰ τὸν καταπολεμήσω καὶ νὰ τὸν ἀποφύγω, καὶ οὔτε δικαιολογοῦμαι ὁμολογῶν τὸ σφάλμα μου οὔτε ἐπιτυγχάνω τὴν ἄφρασιν τοῦ ἐγκλήματος μου. . . . Πλὴν, ὅπωςδήποτε ἀδιάφορον· βλέπετε ὅτι σᾶς ἠγάπησα περιπαθέστατα, τόσον ἀρκεῖ.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ *ἀποτροπιαζομένη.* — Κύριε!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ *ἐξακολουθῶν νὰ μένῃ γονυκλιτής.* — Μὴ φοβῆσθε, δὲν σᾶς πλησιάζω. Ὡ Μεγαλειοτάτη, πιστεύσατέ με ὅτι δὲν ἐγεννήτην διὰ νὰ ἦμαι κκαός, καὶ ὅτι ἡ ψυχὴ μου εἶνε ἐπιδεκτικὴ εὐγενῶν αἰσθημάτων ὅσον οὐδεμία ἄλλη. Ἀλλ' ἡ περίστασις, τὸ πάθος, ὁ ἔρωσ. . . . Σήμερον ὄλην τὴν ἡμέραν διέτρεξα τὴν πόλιν δις καὶ τρίς ὡς μανιώδης. Πολὺ συχνὰ μὲ εἶδαν περιφερόμενον πέριξ τοῦ φρενοκομείου τὸ ὅποιον ὑμεῖς ἐκτίσατε, καὶ ἠσθάνομην συγκεχυμένως πως ἐν μέσῳ τῆς φρενιτιδος παραφορᾶς μου ὅτι μίαν γυνὴ ἐσφόγγιζε τοὺς θρόμους

ἔρωσ τοῦ ἰδρώτος, οἵτινες ἔρρεον ἐκ τοῦ μετώπου μου καὶ μὲ ἀνεκούφιζε. Ἐλεος, πολυεύσπλαγγχε Θεέ μου, διότι ἡ καρδία μου ρήγνυται!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Καὶ τί ζητεῖς λοιπὸν ἀπὸ ἐμέ;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ *ἐνθῶν ἰκευτικῶς τὰς χεῖρας.* — Νὰ μὲ συγχωρήσετε, Κυρία.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ποτέ!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ποτέ! νὰ τὸ πιστεύσω;

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ναι, ποτέ!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ἄ! ὀμιλεῖ σπουδαίως! (*Ἀνεγείρεται καὶ προχωρεῖ βραδυπορῶν πρὸς τὴν τράπεζαν.*)
Λοιπὸν, ἐλπίς κάμμία δὲν ὑπάρχει;

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ὄχι.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ *λαμβάνων εἰς χεῖρας τὸ φιάλιον καὶ γέρον αὐτὸ εἰς τὰ χεῖλη του τὸ κενόρει ἀπνευσί, ψιθυρίζων.* — Φιλὸς κατακαίουσα τὰ σπλάγγχνα μου, σβέσθητι!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ *ἐγειρομένη καὶ τρέχουσα πρὸς αὐτόν.* — Τί κάμνεις;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ *ἀποθέτων ἐπὶ τῆς τραπέζης τὴν κενωθεῖσαν φιάλην.* — Τίποτε· τὰ δεινά μου ἐτελείωσαν πλέον. Ναι, τίποτε· ὑμεῖς μὲ κατηράσθητε καὶ ἐγὼ σᾶς ἠλόγησα! τόσον μόνον.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ *κατεπτομένη.* — Δὸν Καῖσαρ!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ὅταν συλλογίζομαι, πτωχὲ ἀγγελε, ὅτι μὲ ἠγάπησες!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Τί ἐμπεριεῖχεν ἐκείνη ἐκεῖ ἡ φιάλη; τί ἔκαμες; Λέγε, ὀμιλεῖ! ἀποκρίθητί μοι, Καῖσαρ! σὲ συγχωρῶ, σὲ ἀγαπῶ καὶ σὲ εὐγνωμονῶ!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Δὲν ὀνομάζομαι Καῖσαρ ἀλλὰ Ρούϊ-Βλάς.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ *ἐναγκαλιζομένη αὐτόν.* — Ρούϊ-Βλάς, σὲ συγχωρῶ! πλὴν ἐνταῦτῳ σὲ διατάττω νὰ μὲ εἰπῇς τί ἔκαμες. Μήπως τὸ τρομερὸν τοῦτο ποτὸν ἦτο κἀνὲν δηλητήριο;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ. — Ναί, καὶ δραστηριώτατον μάλιστα!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Ἄ!

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ περιπτυσσόμενος τὴν βασιλίссαν. — Ἄγγελε τῶν οὐρανῶν, μὴ λυπῆσαι ἔγω τὸ δηλητήριον εἰς τὰ εντόσθια, ἀλλὰ καὶ τὴν χάραν εἰς τὴν καρδίαν. (Ἰψῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς οὐρανόν.) Ω Θεέ μου, συγχώρησόν με παρουσιαζόμενον ἐσονόπως ἐνώπιον τοῦ ὑψίστου δικαστηρίου σου! Εὐδόκησον ὥστε ὁ δυστυχῆς καὶ ἁμαρτωλὸς οὗτος ἀκόλουθος νὰ εὐλογῆσῃ αὐτὴν τὴν βασιλίссαν, ἣτις ἐπαρηγόρησε τὴν ἐσταυρωμένην καρδίαν του, ζῶσαν μὲν διὰ τοῦ ἔρωτός της θνήσκουσαν δὲ διὰ τῆς εὐσπλαγγχίας της!

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ. — Δηλητήριον! Ἄ! Θεέ μου! ἐγὼ λοιπὸν τὸν ἐφόνευσα; Ἄχ, φίλε τῆς καρδίας μου, τί ἔκαμες! Ἄλλ' ἐὰν σὲ ἐσυγχώρουν;

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ λειποψυχῶν. — Ἦθελα πράξει πάλιν τὸ αὐτό. (Ἡ φωνὴ του σβύνεται ἢ βασιλίссαν ἐπιστηρίζει αὐτὸν διὰ τῶν βραχιόνων της.) Δὲν ἦτο δυνατὸν ποτὲ νὰ ζήσω. . . Ἐχε ὑγείαν! . . (Δεικνύων τὴν θύραν.) Φύγε ἀπὸ ἐδῶ! . . Τὸ πᾶν θὰ μείνῃ μυστικόν. Ἀποθνήσκω!

Πίπτει καταγῆς.

Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ῥιπτομένη ἐπὶ τοῦ σώματός του μετ' οἰκθυγιῶν. — Ρούϊ-Βλάς, μόνον ὃν τὸ ὅποιον ἠγάπησα εἰς τὸν κόσμον! . . Ρούϊ-Βλάς! . .

Ἀναλύεται εἰς δάκρυα.

ΡΟΥΪ-ΒΛΑΣ ὅστις ἐκπνέει, ἀκούων τὸ ὄνομα του προφερόμενον ὑπὸ τῆς βασιλίссας ἡμεγείρεται, καὶ ἐπαυαλίπτει μὲν δυνάμεις νὰ ἐμιλήσῃ. — Εὐχαριστῶ. . . Μεγαλειοτάτη!

III.

ΟΙ ΒΥΡΓΓΡΑΒΟΙ.

Καθ' ἣν ἐποχὴν ἔζη ὁ Αἰσχύλος, ἡ Θεσσαλία ἦτον ὁ τόπος τοῦ τρόμου· διότι πάλαι ποτὲ ὑπῆρξεν ἐν αὐτῇ γίγαντες, ἀκολούθως δὲ τὰ φαντάσματα αὐτῶν. Ὁ δικινδυνεύων πέραν τῶν Δελφῶν ὁδοιπόρος τῆς Αἰσχυλείου ἐποχῆς καὶ διερχόμενος τὰ σκοτεινὰ δάση τοῦ ὄρους Κνήμιδος, ἅμα ἐπερχομένης τῆς νυκτός, νομίζει ὅτι βλέπει πανταχοῦ ἀνοιγόμενον καὶ ἐξαστράπτον τὸ πυρφόρον ὄμμα τῶν εἰς τὰ ἔλη τοῦ Σπερχεῖοῦ καταποντισθέντων Κυκλώπων. Αἱ τρισχίλια Ἰκεανίδες παρίστανται ἐν χορῶ καὶ κλαίουσαι ὑπεράνω τοῦ Πίνδου, ἐπὶ τῶν κατασφουσῶν τὰς κορυφὰς αὐτοῦ νεφελῶν· εἰς τὰς ἑκατὸν κοιλάδας τῆς Οἴτης ἐπανευρίσκει τὰ βαθέα ἔχνη καὶ τὰς τρομερὰς πυγμαῖς τῶν ἑκατὸν βραχιόνων τῶν Ἐκατογχείρων, ξιφθέντων ποτὲ ἐπὶ τῶν βράχων τούτων, καὶ ἀνακαλύπτει μετὰ θρησκευτικῆς τινὸς ἐκπλήξεως τὰ ἔχνη τῶν γαμψῶν ὀνύχων τοῦ Ἐγκελάδου ἐπὶ τῶν κλιτύων τοῦ Πηλίου ὄρους. Καὶ δὲν βλέπει μὲν εἰς τὸν ὀρίζοντα κατακείμενον τὸν πελώριον Προμηθεά, ὡς ὄρος ἐπὶ ὄρους, ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς θυέλλης μαστιζομένων ἀκρωρείων, διότι οἱ θεοὶ κατέστησαν αὐτὸν ἀόρατον, καὶ ὅμως, οἱ ταραττοντες τὴν ἠχὴ στεναγμοὶ τοῦ γίγαντος τούτου φθάνουσι μέχρι τῶν ἀκοῶν αὐτοῦ, διαβαίνοντος διὰ μέσου τῶν πυκνῶν κλάδων τῶν γεγηρακυῶν δρυῶν,

καὶ ἐκ διαλειμμάτων ἀκούει τὸν τερατώδη γύπα ἀπομάσσοντα τὸ χάλκινον αὐτοῦ βράχος ἐπὶ τῶν ἰχθέντων γρανιτῶν τοῦ ὄρους Ὀθρυος. Ἐνίοτε, τρομερὸς κεραύνεις βόμβος διαχύνεται ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ Ὀλύμπου, καὶ κατὰ τὰς στιγμὰς ταύτας, ἐν μέσῳ τοῦ μαρμύροντος πυρὸς τῶν ἀστραπῶν, ὁ ἐκπεπληγμένος ὄδοιπὸρος βλέπει ἀνεγειρομένην πρὸς βορρᾶν, κατὰ τὰς ῥωγμὰς τῶν Καμβουναίων ὄρέων, τὴν ἀποτρόπαιον κεφαλὴν τοῦ γίγαντος Ἄδου, θεοῦ τοῦ ὑπογείου καὶ καταχθονίου σκότους· κατὰ ἀνατολὰς δέ, ἐκεῖθεν τοῦ ὄρους Ὀσσης, ἀκούει μυκωμένην Κητώ τὴν φάλαικιν γυναῖκα, καὶ πρὸς δυσμὰς, ὑπεράνω τοῦ ὄρους Καλλιδρόμου καὶ διὰ μέσου τῆς Ἀλκυονίδος θαλάσσης, ἀπομεμακρυσμένος τις ἄνεμος προερχόμενος ἐκ τῆς Σικελίας τῷ φέρει τὴν ζωηροτάτην καὶ τρομερὰν ὑλακὴν τοῦ βαράθρου τῆς Σκύλλης. Οἱ γεωλόγοι δὲν βλέπουν ἄλλο τι σήμερον εἰς τὴν ἀνεστραμμένην Θεσσαλίαν, εἰμὴ τοὺς κλονισμοὺς τρομεροῦ τινὸς σεισμοῦ καὶ τὴν εἰσροὴν τῶν κατακλυσμαίων ὑδάτων· πλὴν διὰ τὸν Αἰσχύλον καὶ τοὺς συγχρόνους του αἱ κατεστραμμένοι αὐταὶ κοιλάδες, τὰ ἐκρίζωθέντα δάση, οἱ ἀποσπασθέντες ἐκ τῶν ὄρέων καὶ τεθραυσμένοι ὀλότμητοι λίθοι, αἱ εἰς ἔλη μετασχηματισθεῖσαι λίμναι, τὰ ἀνατραπέντα καὶ ἄμορφα καταστάντα ὄρη, ἦσαν τρομερώτερόν τι ἢ γῆ καταποντισθεῖσα ὑπὸ κατακλυσμοῦ καὶ σκλευθεῖσα ὑπὸ τῶν ὑφαιστειῶν ὄρέων· ἦτο τὸ φρικτὸν ἐκεῖνο πεδῖον τῆς μάχης τῶν θεῶν καὶ τῶν Γιγάντων, τὸ γῆπεδον ἐφ' οὗ οἱ Τίτανες ἐπολέμησαν πρὸς τὸν Δία.

Πολλάκις ἡ ἱστορία ἐκφράζει διαφοροτρόπως ὅτι ἐπεννοήθη ὑπὸ τοῦ μύθου· τὸ ψεῦδος καὶ ἡ πραγματικότητα καταλαμβάνουσιν ἐνίοτε τὸ πνεῦμά μας διὰ τῶν παραδόξων παραλληλισμῶν, οἵτινες τῷ ἀποκαλύπτονται. Οὕτως, — ἐὰν παραδεχθῶμεν τὰς παραδόσεις καὶ τὰς ἀφηγήσεις, ἀποθιέποντες ὅμως πάντοτε εἰς τὴν κατὰ βάρη ἐννοίαν τῆς ἀνθρωπίνης πραγματικότητος, ἥτις λείπει εἰς τὰ γιγαντιαῖα μηχανικὰ ἔργα τοῦ ἀρχαίου μύθου, καὶ χωρὶς νὰ ζητῶμεν εἰς τόπους καὶ εἰς πράξεις ἀνηκούσας τῇ ἱστορίᾳ τὰς ὑπερφυσικὰς ἐκείνας ἐντυπώσεις καὶ τὰς χιμαιρικὰς ἐξογκώσεις, μετὰ τὰς ὁποίας τὸ ὅμμα τῶν φαντασιόκπων ἐνδύει τὰ καθαρῶς μυθολογικὰ πράγματα, — ὑπάρχει σήμερον ἐν Εὐρώπῃ τόπος, ὁ ὁποῖος ὑπὸ ποιητικὴν ἔποψιν ἐξεταζόμενος εἶνε δι' ἡμᾶς ὅτι ἦτον ἡ Θεσσαλία διὰ τὴν ἀρχαιότητα, τοῦτέστι, πεδῖον ἀξιομνημονεύτων καὶ ἐξαισίων μαχῶν. Ἐκαστος μαντεύει ὅτι ἐννοοῦμεν τὰς ὄχθας τοῦ Ῥήνου. Ἐκεῖ τῶντι ὡς καὶ ἐν Θεσσαλίᾳ τὸ πᾶν εἶνε κεραυνόπληκτον, κατερημωμένον, κατεστραμμένον· τὸ πᾶν φέρει τὰ ἴχνη δεινοῦ, ἀγρίου καὶ κατασρεπτικοῦ πολέμου. Δὲν ὑπάρχει βράχος μὴ μετασχηματισθεὶς εἰς ὄχρωμα, οὔτε ὄχρωμα μὴ καταντῆσαν ἐρείπιον· ὁ τυφὼν τοῦ ὀλέθρου διήλθεν ἐντεῦθεν, καὶ τόσον τρομερὸς καὶ μέγας, καθόθον ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτοῦ συμπεραίνομεν τὴν ὁρμὴν τῶν κολοσσιαίων μαχῶν. Ἐνταῦθα τῶντι πρὸ ἐξαισίων, ἄλλοι Τίτανες ἐπολέμησαν ἐναντίον ἄλλου Διός· οἱ Τίτανες οὗτοι ἦσαν οἱ Βυργράβοι, ὁ δὲ Ζεὺς οὗτος ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας.

Ὁ Συγγραφεὺς τοῦ παρόντος δράματος παρατηρήσας νέον τι καὶ παράδοξον ἐνδιαφέρον διὰ τὸν λαὸν διὰ τὸν ὁποῖον γράφει ἐν ταῖς μάχαις ταύταις τῶν μεταγενεστέρων Τιτάνων, ἤττον φανταστικῶν ἀλλ' ἐπίσης καταπληκτικῶν καὶ τεραστίων ὡς οἱ Τιτάνες τῆς ἀρχαιότητος, καὶ μᾶλλον ἀξιοθαυμαστοτέρων δι' ἡμᾶς, (διότι ἐνῶ ἄβυσσος δλόκληρος χωρίζει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν μυθολογουμένων ἐκείνων υἱῶν τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, μικρὰ καὶ γενεαλογικῆ σειρὰ ἀπομακρύνει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἄλλων), ἠθέλησε δι' Αἰσχυλείου τινὸς δράματος νὰ ἐκτυλίξῃ ἐπὶ σκηναῖς σελίδας τινὰς τῆς καταπληκτικῆς αὐτῶν ἱστορίας. Ἰπὸ τριπλῆν ἔποψιν προσεφέρθη εἰς τὴν ποιητικὴν τοῦ φαντασίαν ἢ γιγάντειος αὐτῆ πάλη μεταξὺ ἀνδρείων λαῶν καὶ τρομεροῦ αὐτοκράτορος, τοῦτέστιν: ἐν τῇ πραγματικότητι ἤτις ἐπαυξάνει τὸ ἐνδιαφέρον, ἐν τῷ μεγαλείῳ ὑπερ δίδει τὴν ποίησιν, καὶ ἐν τῷ νεωτερισμῷ ὅστις συγκινεῖ τὸ πλῆθος. Οὕτω λοιπόν, αἰσθανόμεθα προσέγγισιν τινα πρὸς τοὺς Βουργράβους (1) διότι εἶνε ἀνθρώποι ὡς ἡμεῖς, ἐνῶ οἱ Τιτάνες τῆς ἀρχαιότητος εἶνε ὅπως δῆποτε μυθικὰ πρόσωπα ὥστε, θαυμάζοντες αὐτοὺς διότι εἶνε μεγάλοι, τοὺς ἐννοοῦμεν συγχρόνως καὶ διότι εἶνε πραγματικοί. Οἱ μεγάλοι οὗτοι ἰππῶνται τοῦ μεσαι-

(1) Burggrave, Landgrave καὶ Margrave σχεδὸν συνώνυμα· τιμητικὴ προσηγορίᾳ ἀπονεμομένη κατὰ τὸν μεσαιῶνα εἰς τοὺς ἀρχοντίσκους τοῦ Κράτους, τοὺς διοικοῦντας ἐν ὀνόματι τῶν Αὐτοκρατόρων τῆς Γερμανίας, σημαίνουσα κυριολεκτικῶς ἄρχοντας κομποπόλεως ἢ φρουρίων, ἀροκόμητας. Ὁ δὲ περὶ οὗ ὁ λόγος ἀνωτέρω Αὐτοκράτωρ, εἶνε Φριδερίκος ὁ Α' ὁ ἐπιλεγόμενος Βαρβερούσσης, ἄλλος Ζεὺς τοῦ 16' αἰῶνος, ὁ καταστρέψας τοὺς ἀρχοντίσκους τούτους.

ῶνος εἶχον τρεῖς πανοπλίας· ἡ πρώτη συνισταμένη ἐκ τόλμης ἦτον ἡ καρδιά των, ἡ δευτέρα ἐκ χάλυθος ἤτον ἡ ἐνδυμασία των, ἡ τρίτη ἐκ γρανίτου ἦσαν τὰ ὀχυρώματά των. Ὁ ἡμέτερος λοιπὸν ποιητὴς ἐξωκειωθεὶς μετ' αὐτῶν διὰ τοῦ πρὸ τινων ἐτῶν ἐπιχειρηθέντος ταξιδίου του εἰς τὰς ὄχθας τοῦ Ἰήνου, καὶ ἰδίους ὕμνασι παρατηρήσας τὰ λείψανα τῆς ἀνδρείας αὐτῶν, ἀνέπτυξεν οὐχὶ ἄνευ μεγαλείου τινὸς ἐν τῷ ἀναγείρας δράματι τὰς ἀκολούθους ιδέας:

Ἀνοχοδόμησε διὰ τῆς ιδέας, ἐν ὅλῃ τῇ ἐκτάσει καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ἰσχύϊ αὐτῆς, ἐν ἐκ τῶν φρουρίων ἐκείνων ὅπου οἱ Βουργράβοι ὅμοιοι μὲ ἡγεμόνας διῆγον βίον σχεδὸν βασιλικόν· ἐν τῷ φρουρίῳ τούτῳ περιέλειψε τρία ἀξιοπεριεργὰ πράγματα, ἓνα πύργον ἢ ὀχύρωμα, ἐν παλάτιον καὶ ἐν ὑπόγειον· ἐν αὐτῷ δέ, οὕτω πως διεσκευασμένῳ καθ' ὅλην τὴν πραγματικότητά του εἰς τοὺς ἐκπεπληγμένους ὀφθαλμοὺς τοῦ θεατοῦ, ἐγκάτεστησε καὶ ἐνέθηκε ζώσας ὁμοῦ καὶ χωριστὰ τέσσαρας γενεάς. τὸν πάππον, τὸν πατέρα, τὸν υἱὸν καὶ τὸν ἐγγονον· καὶ ἐπὶ μὲν τῆς κεφαλῆς τοῦ πάππου ἔθεσε τὸ ἐγκλημα τοῦ Κάιν, ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ πατρὸς τὰς ἀγρίας ὀρμὰς τοῦ Νερμῶδ, εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ υἱοῦ τὰς κλίσεις τοῦ Σαρδαναπάλου, ἀφῆκε δὲ διορώμενον ὅτι ὁ ἐγγονος ἠδύνατο κάλλιστα μίαν ἡμέραν νὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἐγκλημα, εἴτε ἐκ πάθους ὡς ὁ πρόππαπός του, εἴτε ἐκ θηριωδίας ὡς ὁ πάππος του, εἴτε ἐκ διαφθορᾶς ὡς ὁ πατήρ του. Ἔδειξε δὲ τὸν μὲν πάππον ὑποτασσόμενον τῷ Θεῷ, τὸν δὲ πατέρα ὑπέκοντα εἰς τὸν πάππον, καὶ ἀνύψωσε τὸν μὲν

πρώτον ἐξαγνίσας διὰ τῆς μετανοίας, τὸν δὲ δεύτερον διὰ τῆς υἱικῆς στοργῆς· εἰς τρόπον ὥστε, ὁ μὲν πάππος· νὰ ἦνε σεβαστὸς ὁ δὲ πατὴρ μέγας, ἐνῶ κί δύο ἐπόμενοι γενεαί, σμικρυνόμενοι διὰ τῶν ἀπαισίων κακιῶν αὐτῶν, προβαίνουσι βυθίζόμενοι ἐπὶ μᾶλλον εἰς τὰ σκότη. Καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, ἔθεσεν ἐνώπιον πάντων καὶ κατέστησεν ὄρατὴν εἰς τὸν λαὸν τὴν μεγάλην ταύτην ἠθικὴν κλίμακα τῆς ἐξουδενώσεως καὶ διαφθορᾶς τῶν γενεῶν, ἣτις πρέπει νὰ ἦνε πάντοτε τὸ ζῶν παρὰδειγμα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἐκάστου ἔθνους, ἐκάστου ἀνθρώπου· καὶ οὕτω, δίδων μορφὴν τινὰ εἰς τὸ ἠθικὸν τοῦτο μάθημα, παρῆξε διὰ τῆς φιλοσοφικῆς ταύτης ἀφριέσεως μίαν πραγματικότητα δραματικὴν, ἐναργεστάτην, ἐκπληκτικὴν καὶ ὠφέλιμον.

Εἰς μίαν τοιαύτην λοιπὸν οἰκογένειαν, οὕτω πως ἀναπτυσσομένην εἰς ὅλων τὰ βλέμματα καὶ εἰς ὅλων τὰ πνεύματα, ἔπρεπε, διὰ νὰ ἀποβῆ τελεία ἡ διδασκαλία, νὰ ἐπεμβῶσι δύο μεγάλοι καὶ μυστηριώδεις δυνάμεις, ἡ Πρόνοια καὶ ἡ ὀλεθρία Μοίρα ἢ Εἰμαρμένη, ἡ μὲν ἐπιθυμοῦσα νὰ συγχωρῆ, ἡ δὲ διακαιομένη ὑπὸ τῆς δίψης τῆς τιμωρίας· καὶ ἡ παρέμβασίς τῆς δυνάδος ταύτης εἶνε ἀπαραιτήτως ἀναγκαία διὰ τὴν ἠθικότητα καὶ τὴν ἀληγορίαν τοῦ ἔργου. Ὡστε, ἐν τῷ παλατίῳ τούτῳ τῷ πενήμῳ καὶ ἀπροσπελάστῳ ταῦτοχρόνως δὲ εὐθύμῳ καὶ ἰσχυροτάτῳ, ὡς κατοικουμένῳ ὑπὸ ἀνθρώπων τοῦ πολέμου καὶ ἀνθρώπων τῶν ἡδονῶν καὶ πεπληρωμένῳ ἡγεμόνων καὶ στρατιωτῶν, βλέπομεν περιφερομένην μετὰξὺ τῶν ὀργίων τῶν νεανιῶν καὶ τῶν σκυθρωπῶν ὀ-

νειροπολήσεων τῶν γερόντων, τὴν μεγάλην εἰκόνα τῆς δουλείας· ἡ δὲ εἰκὼν αὕτη ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ ἦνε γυνή, διότι ἡ γυνὴ μόνη, μαραινθεῖσα κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὴν ψυχὴν, δύναται ἀπεικονῆσαι πλήρην τὴν ἰδέαν τῆς δουλείας. Ἡ δὲ γυνὴ αὕτη, ἡ γραῖα, πελιδνὴ καὶ ἀλυσίδετος αἰχμάλωτος, ἀγρία ὡς ἡ φύσις ἦν θεωρεῖ ἀκαταπαύστως, ἀτίθασσος ὡς ἡ ἐκδίκησις ἦν μελετᾶ ἡμέραν καὶ νύκτα, ἔχουσα εἰς τὴν καρδίαν τὸ πάθος τοῦ σκότους, τοῦτέστι τὸ μῖσος, καὶ ἐν τῷ πνεύματι τὴν ἐπιστήμην τοῦ σκότους, τοῦτέστι τὴν μαγείαν, προσωποποιεῖ τὴν ὀλεθρίαν εἰμαρμένην. Καὶ ἐὰν μὲν ἐξ ἐνὸς μέρους φαίνεται ἐπάναγκες τὸ νὰ ἔρπη καὶ νὰ σύρεται ἡ δουλεία ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν Βυργράβων, ἐξ ἄλλου, εἶνε ἀπαραίτητον νὰ ἴδῃ τις τὴν αὐτοκρατορικὴν ἰσχύϊν λάμπουσαν ὑπεράνω αὐτῶν· διό, καὶ ἐν μέσῳ τῶν ληστῶν τούτων ἡγεμόνων ἐμφανίζεται εἰς Αὐτοκράτωρ· καὶ ὁ τέως ὑπνώτων Καῖσαρ οὗτος, ὁ ἐνδοξος στρατιωτικὸς Μεσσίας τὸν ὀπῆϊον ἢ Γερμανία περιμένει εἰσέτι, ὁ ἐξυπνῶν διὰ μίαν στιγμὴν καὶ ἐξερχόμενος ἐκ τῶν ἀφανῶν καὶ μυστηριωδῶν κευθμώνων του, εἶνε ὁ Ζεὺς τοῦ δωδεκάτου αἰῶνος, Φριδερίκος ὁ ἐπιλεγόμενος Βερβεροῦσος, ὅστις ἔρχεται νὰ ριφθῆ τρομερὸς καὶ κεραινοβολῶν ἐν μέσῳ τῶν Γιγάντων τοῦ Ῥήνου. Προστίθεται δὲ ὑπὲρλαμπρόν τι μεγαλεῖον εἰς τὸ ὅλον τῆς ζωῆς· εἰκόνας ταύτης, ἐνῶ εἰς αἰχμάλωτος προσωποποιεῖ τὴν κακὴν Μοίραν, εἰς Αὐτοκράτωρ νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὴν Πρόνοιαν. Τὰς ἰδέας ταύτας συλλαβῶν ἅπαξ ὁ ποιητὴς καὶ ῥυθμίστας ἐν τῷ πνεύματι αὐτοῦ, προσήνεγκεν ἐν τῇ

λύσει τού δράματος μέγα τι και ἠθικὸν συμπέρασμα, τοῦτέστι, τὴν καταστροφὴν τῆς ὀλεθρίας Μοίρας ὑπὸ τῆς Προνοίας, τοῦ αἰχμαλώτου ὑπὸ τοῦ Ἀυτοκράτορος, τοῦ μίσους ὑπὸ τῆς συγχωρήσεως.

Ἰπειδὴ δὲ εἰς πᾶν ἔργον, ὅσον σκοτεινὸν και ἂν ὑποτεθῆ, εἶνε ἀνάγκη νὰ ὑπάρχῃ ἀκτις φωτός, τοῦτέστιν, ἀκτις ἔρωτος, ἐσκέφθη ὁ ποιητῆς ὅτι δὲν ἤρκει μόνον νὰ σχεδιογραφῆσῃ τὴν μεταξὺ πατέρων και υἱῶν ἀντίθεσιν, τὴν μάχην τῶν Βυργράβων και τοῦ Ἀυτοκράτορος, τὴν συνάντησιν τῆς ὀλεθρίας Μοίρας και τῆς Προνοίας, ἀλλ' ὅτι ἔπρεπε νὰ ζωγραφίσῃ ἐπίσης δύο καρδίας ἀγαπωμέμενας μεταξὺ των, ζευγός τι ἀγνὸν και ἀφρωσιωμένον, καθαρὸν και πολυπαθές, τεθειμένον ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ ἔργου και ἀκτινοβολοῦν διὰ μέσου ὀλοκλήρου τοῦ δράματος, ὅπερ νὰ ᾔνε ἡ ψυχὴ τῆς ὅλης πράξεως. Και καθ' ἡμᾶς, εἰς τοῦτο συνίσταται ὅλη ἡ ἔξοχος ιδιότης και συνθήκη· διότι, ὅποιοιδήποτε και ἂν ἤθελεν εἶσθαι ἐν δράμα, εἴτε περικλεῖον παράδοσιν, εἴτε ἱστορίαν, εἴτε ποίημα, πρέπει πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ περιέχῃ τὴν φύσιν και τὴν ἀνθρωπότητα. Παρασῆσατε, ἂν θέλετε, (και τοῦτο εἶνε τὸ πρῶτιστον χρέος τοῦ ποιητοῦ) εἰς τὰ δράματα σας περιπατοῦντα τὰ ἀγάλματα τὰς δὲ τίγρεις ἐρπούσας, πλὴν θέσατε πάντοτε μεταξὺ τῶν ἀγαλμάτων τούτων και τῶν τίγρεων ἀνθρώπους· ἔχετε τὸν τρόμον, πλὴν ἔχετε πάντοτε και τὴν εὐσπλαγχνίαν· ὑπὸ τοὺς χαλυβδίνους τούτους ὄνυχας, ὑπὸ τοὺς λιθίνους τούτους πόδας, παρασῆσατε συντριβομένην τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν.

Οὕτω λοιπόν, ἱστορία, παράδοσις, μῦθος, πραγματικότης, φύσις, οἰκογένεια, ἔρωτος, ἤθη ἀφελῆ, ἀγρικαι φυσιογνωμίαι, ἠγεμόνες, στρατιῶται, τυχοδιῶκται, βσιλεις, πατριάρχαι ὡς τῆ Βίβλω, κυνηγοὶ ἀνθρώπων ὡς παρ' Ὀμήρω, Τιτάνες ὡς εἰς τὸν Δίσχυλον, τὰ πάντα προσφέρονται ταύτοχρόνως εἰς τὴν λαμπρὰν φαντασίαν τοῦ ποιητοῦ ἐν τῷ ἐκτεταμένῳ τούτῳ πίνακι, και δι' αὐτῶν ἀποτελεῖ μεγαλοπρεπέστατόν τι δημιούργημα και ἐγγίζει και διὰ τῶν δύο του χειρῶν τὸ ἔξοχον και τὸ παθητικόν· ἀρχίζει διὰ τῆς ἐποποιίης και τελειώνει εἰς τὸ δράμα, και οὕτω προσφέρει εἰς τὸν λαὸν θέαμα ὠφέλιμον, τρομερὸν και ἐκπληκτικόν, ἐξ ἐκείνων ἅτινα μόνη ἡ φαντασία ἐνὸς Βίκτορος Οὕγου εἶνε ἱκανὴ διασκευᾶσαι.

Π Ρ Ο Σ Ω Π Α.

ΙΟΥ, Βυργάβος τοῦ Χέππενχεφ.
ΜΑΓΝΟΣ, υἱὸς τοῦ Ἰώβ, Βυργάβος τοῦ Οὐάρδακ.
ΧΑΤΤΟΣ, υἱὸς τοῦ Μάγνου, Μαρκίων τῆς Βερόνης, Βυργάβος τοῦ Μόλιγ.
ΓΟΡΑΙΟΣ, νόθος υἱὸς τοῦ Χάττου, Βυργάβος τῆς Σαρέκκης.
ΦΡΙΑΔΕΡΙΚΟΣ ΤΗΣ ΣΟΥΑΒΗΣ ὁ Βαρβερούσος.
ΟΤΒΕΡΤΟΣ.
Ο ΔΟΥΣ ΓΕΡΑΡΔΟΣ τῆς Θουρίγκης.
ΓΙΑΗΣ ΚΟΧΕΝΣΤΑΦ, Μαργάβος τῆς Λουσάκης.
ΠΑΑΤΩΝ ΟΥΤΤΕΡ, Μαργάβος τῆς Μοραβίας.
ΛΟΥΠΟΣ, Κόμης τῆς Μόντης.
ΚΑΔΟΒΑΛΛΟΣ, Βυργάβος τοῦ Ὀκκενφελς.
ΔΑΡΕΙΟΣ, Βυργάβος τοῦ Λέιχενκ.
ΓΙΑΝΡΑΛΛΟΣ, εὐπατρίδης Γενουήνσιος.
Η ΚΟΜΙΣΣΑ ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ.
ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ.
ΕΑΒΗΗ.
ΚΑΡΑΟΣ, σπουδαστὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βολωνίας.)
ΕΡΜΑΝΟΣ, ὁμοίως.)
ΚΥΝΟΥΛΦΟΣ, φοιτητὴς τοῦ Λυκείου τῆς Μάγντης.)
ΧΑΚΚΙΝΟΣ, μικρέμπορος.)
ΚΟΥΪΝΤΕΡ, ὁμοίως.)
ΤΕΥΔΩΝ, χωρικός.)
ΚΟΝΔΙΓΑΡΙΟΣ, ὁμοίως.)
ΣΟΥΕΝΝΩΝ, ἔμπορος τῆς Λυθέκκης.)
ΖΩΣΙΟΣ, γέρον στρατιώτης.)
Ο ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΣ.
ΕΙΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.
ΕΙΣ ΦΡΟΥΡΟΣ.
ΑΚΟΛΟΥΘΟΙ, ΛΕΙΩΜΑΤΙΚΟΙ, ΣΑΛΠΗΓΚΤΑΙ, ΦΡΟΥΡΟΙ.

*Τὸ δράμα συμβαίνει ἐν Γερμανίᾳ, ἐν τῷ φρουρίῳ
Χέππενχεφ, τῷ 120. . .*

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

Ο ΠΛΗΘΟΣ.

Τὸ θέατρον παριστᾷ τὴν ἀρχαίαν στοᾶν τῶν τιμαριωτικῶν εἰκόνων τοῦ φρουρίου Χέππενχεφ. Ἡ στοᾶ αὕτη κυκλοτερὴς οὖσα, περικλείεται ἐντὸς μεγάλου πύργου, συγκοινωνοῦσα μὲ τὰ λοιπὰ μέρη τοῦ φρουρίου διὰ τεσσάρων μεγάλων θυρῶν, κειμένων κατὰ τὰς τέσσαρας γωνίας. Τὸ παραπέτασμα ἀνυψούμενον δεικνύει μέροςτι τῆς στοᾶς ταύτης. Ἦτις, σχηματίζουσα γωνίαν καὶ ἐξελιγμὸν, φαίνεται ὅτι χάνεται ὀπίσθεν τοῦ κυκλοτεροῦς τοίχου τοῦ πύργου. Ἀριστερόθεν, μία ἐκ τῶν μεγάλων θυρῶν αἰτίνες συγκοινωνοῦσι μετὰ τοῦ φρουρίου. Δεξιόθεν, πλατυτάτη καὶ ὑψηλὴ θύρα, ἀνοιγομένη πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τοῦ πύργου καὶ ἐπικυδομημένη ἐπὶ κλίμακος ἐκ τριῶν βαθμίδων, παρ' αὐτὴν δὲ, παραπύλιον. Πρὸς τὸ βάθος, εἶδος μακρυναρίου θολωτοῦ μὲ γαμπλοὺς κίονας καὶ ποικίλα κιονόκρανα, ἐφ' οὗ ἐπιστηρίζεται ἐν δεύτερον πραγματικὸν στέγασμα, εἰς ὃ ἀνέρχονται ἐκ τῆς στοᾶς διὰ πλατείας μαρμαρίνης κλίμακος ἐξ βαθμίδων· διὰ μέσου τῶν εὐρειῶν ἀψίδων τοῦ μακρυναρίου τούτου, φαίνεται ὁ οὐρανὸς καὶ τὸ ἐπίλοιπον τοῦ φρουρίου, τοῦ ὁποίου ὁ ὑψηλότερος πύργος φέρει ὑπερμεγέθη μελανὴν σημαίαν κυματίζουσαν εἰς τὸν ἄνεμον. Πλησίον τῆς πρὸς τὰ ἄριστερά μεγάλης διπτέρυγος πύλης, μικρὸν παράθυρον ὀλίγον ὑψηλὰ μὲ χρωματισμένα ὑελώματα, πλησίον δὲ τοῦ παραθύρου, μία καθέδρα ὄλον τὸ ἐμβαδὸν τῆς στοᾶς φαίνεται παρημελημένον καὶ ἀκατοίκητον. Οἱ τοῖχοι καὶ οἱ πέτρινοι θόλοι, ἐφ' ὧν διακρίνονται ἴχνη τοιχογραφίας ἐξαλειφθείσης, εἶνε ὑποπράσινοι καὶ εὐρωτιώτερος ἐκ τῶν σταγόνων τῆς βροχῆς. Αἱ ἐκ τῶν κίωνων τῆς στοᾶς ἀνηρτημέναι εἰκόνες εἶνε ὄλαι ἐστραμμέναι πρὸς τὴν τοῖχον. Κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς πράξεως

ἐπέργεται ἢ ἐσπέρα. Τὸ διὰ τῶν ἀρκιωμάτων τῆς ἀψίδος διακρινόμενον μέρος τοῦ φρουρίου φαίνεται πεφωτισμένον κατὰ τὸ ἐσωτερικόν, καίτοι εἶνε εἰσέτι ἡμέρα. Ἐκ τοῦ μέρους τούτου τοῦ φρουρίου ἀκούονται ἐκ διαλειμάτων καταφθάνοντες ἤχοι σαλπίγγων καὶ αὐλῶν, καὶ κατὰ διαστήματα, ἄσματα ψαλλόμενα εὐθύμως καὶ ἐν μίσῳ τῆς κλαγγῆς τῶν συγχρουσμένων ποτηρίων. Πλησιέστερα, ἀκούεται σύγκρουσις σιδήρου, ὡς εἰάν πολλοὶ ἀλυσσοδεμένοι ἄνθρωποι πηγαίνοντο ἐπισθεν τῆς ἀφανοῦς γωνίας τῆς στοᾶς. Γυνή τις γραῖα, ῥακένδυτος, ἡμικεκαλυμμένη ὑπὸ ποδῆρους μελανοῦ πέπλου, καὶ φέρουσα ἄλυσον, ἥτις ἐξαρτᾶται διὰ διπλοῦ κρίκου ἐκ τῆς ἀσφύος τῆς καὶ τοῦ γυμνοῦ ποδός τῆς, περιβεβλημένη δὲ σιδηροῦν κλοιὸν περὶ τὸν τράχηλον, ἐπιστηρίζεται ἐπὶ τῆς μεγάλης θύρας, καὶ φαίνεται ἀκούουσα τὰ ἄσματα καὶ τοὺς ἤχους τῶν ὀργάνων τῆς γείτονος αἰθούσας.

Σ Κ Π Η Η Α'.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ μόνη, ἀχροαζομένη.

ἌΣΜΑΤΑ ἐξώθεν, συνοδευόμενα κατὰ πᾶσαν στροφὴν ὑπὸ τῶν σαλπίγγων καὶ τῶν κερμάτων.—

Εἰς δάση κ' εἰς βράχους κ' εἰς ἄγριον σκότος (1)
 ἐδῶ ποῦ δὲν φθάσει τυράννου σπαθί,
 ἀφῆτε ἄς παύσῃ τῶν ὀπλων ὁ κρότος,
 καὶ δεῖπνον εἰς θάμνους χλωροὺς ἄς στρωθῆ!
 Εἰς κύκλον καθῆστε
 ταῖς πλώσκαῖς γεμῆστε,

(1) Ἦχος, ὁ χορὸς τῶν κυνηγῶν κατὰ τὸ Γερμανικὸν τοῦ Βέδερ.

καὶ ὁ δεῖπνος ἄν ἦνε λιτός καὶ μικρός,
 ζοῦν ἄλλοι εἰς ἄλλας
 τραγὰς καὶ κραυπάλας,
 πλὴν εἶνε ὁ ἄρτος τῶν δούλων πικρός.

Ἀδέσμευτοι ὡς τῶν βουνῶν μας ἡ ἀῖρα,
 ὀρμοῦμεν πετοῦμεν ὡδὴν ἀετοί'
 τὸ βλέμμα μας φλόγα, τὰ ὄπλα μας μαῦρα,
 τὸ βῆμά μας εἶνε θανάτου βροντή!
 Εἰς χεῖρας τὸ ξίφος
 γελοῦμεν ἀψήφως
 μ' ἀγρίων τυράννων στρατοὺς καὶ ὄργην,
 κ' εἰς δάση κ' εἰς βάτους
 κ' εἰς βράχους ἀβάτους
 ξεχροῦμεν τὴν δούλην καὶ ἀνανδρον γῆν.

Ἀνήσυχτα τρίζουν τὰ ξίφ' εἰς τὰς θήκας
 ἄς τρίζουν, θὰ ἔλθῃ κ' αὐτῶν ἡ στιγμή'
 θὰ εὔρουν ἀκόμη καὶ μάχας καὶ νίκας,
 κ' εἰς αἶμα θὰ σβύσ' ἡ σκληρὰ τῶν ὀρμή.
 Καιρὸς ὅσον εἶνε
 τραγοῦδα καὶ πλῆε,
 γλυστρά ὁ καιρὸς καὶ σὺ γλύστρα μαζὶ
 εὐφραίνου ὡς νέος
 παρτοῦ ὁ γενναῖος
 γενναῖ' ἀποθνήσκει, γενναῖα καὶ ζῆ.

Ὁ δοῦλος ἐνφ' τὰ δεσμά του χρυσόβει
 τὴν χεῖρα δειλῶς ποῦ τὸν σφάζει φιλεῖ,

ἡμεῖς εἰς κἀνέρα δὲν κλίρομεν γόνυ
 κ' ἐμπρὸς εἰς τὰ ξίφη μας κλίρουν πολλοί!
 Κερράτε, κερράτε,
 ταῖς πλώσκαῖς γυρράτε
 καὶ πίρετ' εὐθύμως καὶ μ' ἤσυχον ροῦν!
 οἱ πλείοτες οὗτοι
 εἰς δόξαν καὶ πλοῦτη
 συγχῶ μὲ χολῆν τὸ κρασί των κερροῦν.

Ἡ πλώσκ' ἄς γυρῶ εἰς τὸν γέλοτον δότε
 ἀστράπτουν οἱ λόφοι καὶ σείετ' ἡ γῆ!
 ὡς ἄγραν ἡμᾶς κνηροῦν στρατιῶται,
 ὁ πόλεμος ἦλθε καὶ ἦλθ' ἡ σφαγή!
 Κι' ἄν ἔλθῃ τὸ βόλι
 κι' ἄν πέσωμεν ὅλοι,
 κ' ἄν ἔσχατον πτωγὴ αὐτὸ τὸ κρασί,
 κἀνεῖς δὲν θὰ κλαύσῃ,
 κ' ἡ γῆ δὲν θὰ παύσῃ
 γὰ ἔχῃ τυράντους καὶ γὰ τοὺς μισῆ.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Κατάρρα! οἱ δεσπότες μὲς εὐρί-
 σκονται εἰς εὐθυμίαν, καὶ τὸ συμπόσιον διαρκεῖ εἰσέτι,
 (θεωροῦσα πρὸς τὸ ἄλλο μέρος τοῦ θεάτρου,) ἐνῶ οἱ
 ταλαίπωροι αἰχμάλωτοι ἐργάζονται ὑπὸ τὴν μάστιγα
 ἀπὸ τὴν αὐγὴν. (Ἀκροαζομένη.) Ἐκεῖ ὁ θόρυβος τῶν
 ὀργίων, ἐδῶ ὁ κρότος τῶν ἀλύσεων! (Προσηλώνουσα
 τὸ βλέμμα ἐπὶ τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ θύρας τοῦ πύργου.)
 Ἐκεῖ πάλιν, ὁ πατήρ καὶ ὁ πάππος κεκυφότες ὑπὸ τὸ
 βάρος τῶν χρόνων, ἐρευνοῦν τὰ σκοτεινὰ ἔχνη τῶν ἀπο-
 τροπαίων πράξεων των, καὶ σκεπτόμενοι περὶ τῆς ζωῆς

των ὡς καὶ περὶ τῆς γενεᾶς των, μελετοῦν μόνον καὶ
 μακρὰν τῶν πικρῶν γελώτων τοῦ θριάμβου τὰ πολυει-
 δῆ κακουργήματά των, ἐπίσης ἀπεχθῆ καὶ τρομερὰ ὡς
 καὶ τὰ τέκνα ἅτινα ἐγέννησαν. Ἀπ' αὐτῶν τῶν χρόνων
 τῆς εὐδαιμονίας των μέχρι τῆς σήμερον ἡμέρας, οἱ βυρ-
 γάβοι οὗτοι δὲν ἔπαυσαν τοῦ νὰ ᾔνε μεγάλοι καὶ σε-
 βαστοί· οἱ Μαρκίωνες τῶν μεθορίων, οἱ ἡγεμονεύοντες
 Κόμητες, οἱ Δοῦκες υἱοὶ τῶν Γότθων βασιλέων ἐκλιναν
 τὸν ἀγένη ἐνώπιον αὐτῶν ὡς ἐνώπιον τῶν ὁμοίων των.
 Τὸ φρούριον ὅλον, ἀντηχοῦν ἀπὸ τὸν θόρυβον τῶν σαλ-
 πίγγων, τῶν ἀσμάτων καὶ τῶν κραυγῶν τῆς εὐθυμίας,
 ἐγείρεται ἀπροσπέλαστον ἐν μέσῳ τῶν νεφῶν· πανταχοῦ
 ἐπὶ τῶν φοβερῶν ἐπάλλξεων τοῦ ἀγρυπνοῦσι φρουροὶ στρα-
 τιῶται, ἢ μᾶλλον, λησται μὲ ὄμμα φλογοδόλον, κρα-
 τοῦντες εἰς χεῖρας τὸ τόξον καὶ τὴν λόγχην καὶ εἰς τοὺς
 ὀδόντας τὴν σπάθην· τὸ πᾶν δὲ προφυλάττει καὶ ὑπερα-
 σπίζει τὸ ἀπρόσιτον τοῦτο καὶ ἐν μέσῳ τῶν ὑψηλῶν ὀ-
 ρεῶν αἰωροῦμενον ἄντρον. Μόνη εἰς μίαν ἐρημον γωνίαν
 τοῦ τρομεροῦ τούτου φρουρίου μία ἀγνώριστος γραῖα,
 μία ἀθλία γυνὴ καὶ ἔλεινῃ αἰχμάλωτος, ἐνδεδυμένη
 ῥάκη καὶ καμπτομένη ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἀλύσεων, σύ-
 ρεται καὶ παραφυλάττει ὡς τίγρις. . . Πλὴν, τρέμετε,
 ὦ Πρίγκηπες! ἡ αἰχμάλωτος αὕτη γυνὴ εἶνε τὸ μῖσος,
 εἶνε ἡ ἐκδίκησις!

Ἀποσύρεται εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου, καὶ ἀναθαίνει τὰς βαθμίδας τοῦ
 μακρουαρίου. Ταυτοχρόνως σχεδὸν εἰσέρχεται δεξιόθεν τῆς στοᾶς πλῆ-
 θος ἀλυσοδεμένων αἰχμαλώτων, ὧν τινὲς εἶνε σιδηροδετοὶ ἀνὰ δύο·
 φέρουσι δὲ εἰς χεῖρας ἐργαλεῖα τῆς ἐργασίας, σκαπίνας, ἀξίνες, σφυ-
 ρία, κτλ. Ἡ Γανουμάρα, ἐπιστηριχθεῖσα ἐφ' ἑνὸς τῶν κινῶν τοῦ μακρου-
 ναρίου, τοὺς θεωρεῖ μὴ ἦθος σκεπτικόν. Ἐκ τῶν ἐρρωπωμένων καὶ κα-
 ταξιοσχημένων φορεμάτων τῶν αἰχμαλώτων διακρίνει τις ἀκόμη τὰ
 ἀρχαῖα ἐπαγγέλματά των.

Σ Κ Η Η Β'.

ΚΟΥΪΝΤΕΡ, ΤΕΥΔΩΝ, ΧΑΚΚΙΝΟΣ, ΚΟΝΔΙΓΑΡΙΟΣ,
ΣΟΥΕΝΝΩΝ, ΖΩΣΙΟΣ *με ὑπόφαιον γενειάδα*. ΕΡ-
ΜΑΝΟΣ, ΚΥΝΟΥΑΦΟΣ, ΚΑΡΑΟΣ.

Οἱ αἰχμάλωτοι προχωροῦν ὅλοι βραδέως· κατὰ ἀθροίσματα, σπουδα-
σταὶ μὲ σπουδαστάς, χωρικοὶ καὶ ἔμποροι ὁμοῦ, καὶ ὁ στρατιώτης μό-
νος· οἱ γεροντότεροι φαίνονται ἐξαντληθέντες ὑπὸ τοῦ κόπου καὶ τῆς
θλίψεως. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς σκηνῆς ταύτης καὶ τῶν δύο ἰπο-
μένων, ἐξακολουθοῦν ἀκουόμενα κατὰ διαστήματα τὰ ὄργανα καὶ τὰ ἔ-
σματα τῆς γείτονος αἰθούσης.

ΤΕΥΔΩΝ *ρίπτων τὸ ἔργαλειόν τὸ ὁποῖον κρατεῖ,*
καὶ καθήμενος ἐπὶ τῆς ἐνώπιον τῆς διπλῆς θύρας τοῦ
πύργου πετρίνης βαθμίδος. — Τέλος πάντων, ἰδοὺ ἡ
ὥρα τῆς ἀναπαύσεως! ὦ! εἶμαι κατὰκόπος!

ΚΟΥΪΝΤΕΡ *σεῖων τὴν ἄλυσόν του.* — ὦ Θεέ μου!
νὰ ἦμαι ἐλεύθερος καὶ πλούσιος, καὶ τώρα! . .

ΚΟΝΔΙΓΑΡΙΟΣ *ἐπιστηριζόμενος εἰς ἓνα ἐκ τῶν κί-
των.* — Ἄλλοίμονον!

ΚΥΝΟΥΑΦΟΣ *ἀκολουθῶν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν τὴν Γα-
νουμάραν, διερχομένην μὲ βραδέα βήματα τὸ μακρυ-
νάριον.* — Ἐπεθύμουν πολὺ νὰ ἐγνώριζα ποῖον κατα-
σκοπεύει αὐτὴ ἡ γυνή.

ΣΟΥΕΝΝΩΝ *κρυφίως εἰς τὸν Κυνουῶλον.* — Τοῦτο
μόνον γνωρίζω περὶ αὐτῆς ὅτι, εἶνε ὀλίγος καιρὸς ἀφό-
του συνελήφθη ἀπὸ τὴν διεστραμμένην γενεάν τῶν στρα-
τιωτῶν τοῦ πύργου τούτου, ὁμοῦ μὲ τινὰς ἐμπόρους ἐκ
Σαινδιγάλλης.

ΚΥΝΟΥΑΦΟΣ. — Ὀλίγον μὲ ἐνδιαφέρει τοῦτο· ἀλλ'

ἐνῶ ἡμᾶς μᾶς κρατοῦν δεσμίους, διατί αὐτὴν νὰ τὴν ἀ-
φίνωσιν ἐλευθέραν;

ΣΟΥΕΝΝΩΝ. — Ἀλλ' αὐτὴ ἰάτρεισε τὸν Χαττον, τὸν
πρωτότοκον ἐκ τῶν ἐγγόνων, ἀπὸ μίαν θανατηφόρον
θέρμην.

ΧΑΚΚΙΝΟΣ. — Ἐπίσης ὁ βυργγάβος Ῥολλίνος προ-
χθὲς ἐδήχθη εἰς τὴν πτέρναν ὑπὸ ὄφρους, καὶ αὐτὴ τὴν
ιάτρεισε.

ΚΥΝΟΥΑΦΟΣ. — Ἀλήθεια, Χακκίνε;

ΧΑΚΚΙΝΟΣ. — Μὰ τὴν ζώην μου, αὐτὴ πρέπει νὰ
ἦνε κάμμία μάγισσα!

ΕΡΜΑΝΟΣ. — Ἐξ ἐναντίας, εἰπέ μᾶλλον μία τρελλή.

ΣΟΥΕΝΝΩΝ. — Καὶ ὅμως, αὐτὴ ἤξευρε μυρία ἀ-
πόρρητα! Ἐγὼ ἰδίους ὄμμασι τὴν εἶδα νὰ ἱατρεύσῃ τὸν
Ἐλουά, τὸν Κνουῶδον καὶ τὸν Ἄζζον, τοὺς λεπρούς ἐκεῖ-
νους τοὺς ὁποῖους ἀπέφευγεν ὅλος ὁ κόσμος.

ΤΕΥΔΩΝ. — Αὐτὴ ἡ γυνὴ θὰ ἐνασχολῆται βέβαια
εἰς κἀνὲν μυστηριώδες ἔργον. Πιστεύσατέ με, ὅτι αὐτὴ
διοργανίζει σκοτεινὰ σχέδια μὲ τοὺς τρεῖς τούτους λε-
προύς, οἵτινες τῇ εἶνε ἀφωσιωμένοι. Παντοῦ, εἰς πᾶσαν
γωνίαν, τοὺς εὕρισκα τις ὁμοῦ· εἶνε τρεῖς σκύλοι, οἵτινες
ἀκολουθοῦν μίαν λύκαιναν!

ΧΑΚΚΙΝΟΣ. — Χθὲς ἦσαν καὶ οἱ τρεῖς συνηγμένοι
εἰς τὸ κοιμητήριον καὶ εἰργάζοντο ὁμοῦ· ἐκεῖνοι κατε-
σκευάζον ἓν φέρετρον καὶ ἐκάρφωνον τὰς σανίδας του,
αὐτὴ δὲ ἀπογυμνώσασα τοὺς κατεσκληκότας βραχιόνάς
της, ἐτάραττεν ἀγγεῖον πεπληρωμένον ὕδατος, ψάλλου-
σα χαμηλοφώνως ὡς ὅταν νανουρίζῃ τις ἐν βρέφος, καὶ
κατεσκευάζεν εἶδος φίλτρου ἀπὸ κόκκαλα τῶν νεκρῶν.

ΣΟΥΕΝΝΩΝ. — Αὐτὴν τὴν νύκτα ἐγὼ καὶ ὁ Κουίν-
τερ εἴμεθα ἔξιπνοι· εἶδαμεν λοιπὸν τὰ μεσάνυχτα περι-
φερομένους εἰς τὴν λάμπην τῶν ἀστέρων τοὺς τρεῖς τού-
τους λεπρούς φέροντας προσωπίδας, καὶ τὴν γυναῖκα αὐ-

τὴν κεκαλυμμένην ὑπὸ πέπλον καὶ παρακολουθοῦσαν αὐ-
τούς· ὁ Κουίντερ κατετρόμαξε, καὶ ἐγὼ ἐστάθη ἀδύνα-
τον νὰ κλείσω ἴματι ὅλην τὴν νύκτα.

ΚΟΥΪΝΤΕΡ. — Ἐγὼ πάντοτε ὑποπτεύομαι μήπως
εἰς αὐτὰ τὰ ὑπόγεια διοργανίζεται κάμμία συναμοσία.
Προχθές, εἶδα διαβαίνοντας τοὺς λεπρούς καὶ τὴν γραίαν
Μέδουσαν ὑπὸ μεγάλον τινὰ τοῖχον, μὲ ζοφερωτάτην καὶ
στυγνὴν φυσιογνωμίαν· ἕως οὗ νὰ τοὺς καλοπαρητήρῃσω
ἔγειναν ἀφαντοὶ ἀπ' ἐμπρός μου, φαίνεται δὲ ὅτι εἰσε-
χώρησαν εἰς τὸν τοῖχον!

ΧΑΚΚΙΝΟΣ. — Αὐτοὶ οἱ τρεῖς λεπροὶ καὶ ἡ κατα-
χθόνιος μάγισσα μὲ τοὺς ὁποίους ζῶμεν μὲ προξενούῃν
τιφόντι φρίκην!

ΚΟΥΪΝΤΕΡ. — Συνέβη δὲ τοῦτο πλησίον τοῦ ἀπο-
κρύφου κοιμητηρίου, τὸ ὁποῖον γνωρίζετε.

ΕΡΜΑΝΟΣ. — Οἱ λεπροὶ οὗτοι κατὰ χρέος ὑπηρε-
τοῦσιν ἐκείνην ἥτις τοὺς ἐθεράπευσε· τὸ πρᾶγμα εἶνε ἀ-
πλούστατον, ἰδοῦ.

ΣΟΥΕΝΝΩΝ. — Πλὴν ἀντὶ τῶν λεπρῶν, φίλτατε
Κουίντερ, καὶ τοῦ διεστραμμένου ἐκείνου Χάττου, ἐκεί-
νην τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἰατρεύσῃ τις εἰς αὐτὸ τὸ φρού-
ριον, εἶνε ἡ καλοκάγαθος καὶ ὠραία νεάνις, ἡ ἀνεψιὰ
τοῦ γέροντος Ἰώβ καὶ μνηστὴ τοῦ Χάττου.

ΚΟΥΪΝΤΕΡ. — Ἡ Ῥηγινέλλα; Ὁ Θεὸς νὰ τὴν δώσῃ
καλὸν καὶ νὰ τὴν βοηθήσῃ, διότι εἶνε ἕνας ἄγγελος!

ΕΡΜΑΝΟΣ. — Ἄλλ' αὐτὴ ἀποθνήσκει.

ΚΟΥΪΝΤΕΡ. — Ἄ! εἶνε λυπηρὸν τιφόντι! Ναί, ἡ πρὸς
τὸν Χάττον ἀποστροφή της καὶ ἡ θλίψις τῆς καρδίας της,
βάρη ἀνυπόφορα καὶ ἐπαχθῆ, τὴν φονεύουσιν· αὐτὴ ἀ-
ναλύεται καθημερινῶς.

ΤΕΥΔΩΝ. — Ἡ δυστυχὴς Ῥηγινέλλα!

Ἡ Γανουμάρα ἐμφανίζεται πάλιν εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου, ὅπερ
διασκελίζει.

ΧΑΚΚΙΝΟΣ. — Ἰδοῦ πάλιν ἡ γραίη! Τιφόντι, αὐτὴ
μὲ ἐκπλήττει! Τὰ πάντα ἐν αὐτῇ, τὸ ὕψος της, ἡ ὡς
νυκτικόρακος κατῆφειά της, τὸ βαθὺ καὶ διαπεραστικὸν
βλέμμα της, διαυγὲς καὶ τρομερὸν πολλάκις ὡς ἄμμα
γλαυκός, ἡ ἀπεριόριστος μάθησίς της εἰς τὴν ὁποίαν καὶ
δίδω πίστιν, τὰ πάντα μὲ προξενούῃν τρόμον καὶ φρίκην!

ΚΟΝΔΙΓΑΡΙΟΣ. — Ὡ! τρεῖς ἀνάθεμα τὸ φρούριον τοῦτο
καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῷ!

ΤΕΥΔΩΝ. — Εὐφήμει, σὲ παρακαλῶ, Κονδιγάριε!

ΚΟΝΔΙΓΑΡΙΟΣ. — Πλὴν κάνεις ξένος δὲν ὑπάρχει
εἰς αὐτὴν τὴν στοάν, καὶ εἶνε τὸ μόνον μέρος ὅπου ἀ-
ναπνέομεν ἐν ἀνέσει· οἱ δεσπῶται μας εὐθυμοῦν αὐτὴν
τὴν ὥραν συμποσιάζοντες, καὶ ἡμεῖς εἴμεθα μακρὰν ἀύ-
τῶν ὅθεν δὲν δύνανται νὰ μᾶς ἀκούσωσι.

ΤΕΥΔΩΝ *χαμηλόνων τὴν φωνήν, καὶ δεικνύων τὴν*
θύραν τοῦ πύργου. — Πλὴν ἐκεῖ εὐρίσκονται καὶ ἄλλοι
δύο, οἵτινες δύνανται νὰ μᾶς ἀκούσωσι πρὸς βλάβην μας.

ΚΟΝΔΙΓΑΡΙΟΣ. — Ποίους ἔνοοεις;

ΤΕΥΔΩΝ. — Τοὺς δύο γέροντας, τὸν πατέρα καὶ τὸν
υἱόν. Εὐφήμει, σὲ λέγω. Ἐκτὸς τῆς Κυρίας Ῥηγινέλλας, —
καὶ αὐτὸ τὸ γνωρίζω ἀπὸ τὴν τροφὸν της Ἐδβίγην —
ἥτις συχνότατα ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς διὰ νὰ προσευχηθῇ,
ἐκτὸς τοῦ Ὀθέρτου, τοῦ νέου ἐκείνου ἐθελοντοῦ, ὅστις
ἦλθε πρὸ ἕξ μηνῶν εἰς τὸ φρούριον τοῦ Χέππενχεφ διὰ
νὰ λάβῃ ὑπηρεσίαν, καὶ τὸν ὁποῖον καίτοι δόκιμον ὄντα
εἰσέτι ἀγαπᾷ μεγάλως ὁ ὑπὸ τῶν ἐγγόνων του πάσχω
πάππος διὰ τὴν νεότητά του καὶ διὰ τὴν καλοκάγαθίαν
του, κάνεις ἄλλος δὲν ἀνοίγει αὐτὴν τὴν θύραν οὔτε ἔχει
τὸ ἐλεύθερον νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν πύργον· μόνος δὲ δια-
τρίβει εἰς τὸ ἄντρον τοῦτο ὁ γέρον, ἔρμαιον τῆς θλίψεώς
του. Ἄλλοτε ἔρριπτεν εἰς ὅλον τὸν κόσμον τὰς πλεκτάνας
του, εἴκοσι δὲ Κόμητες καὶ εἴκοσι Δοῦκες, οἱ υἱοὶ τῶν
καὶ οἱ ἐγγονοὶ του, πέντε γενεαὶ τῶν ὁποίων κοιτῆς εἶνε

αὐτὸ τὸ ὄρος, περιεστοίχιζον εὐλαβῶς ὡς ἓνα βασιλέα τὸν ληστήν τοῦτον πατριάρχην· πλὴν τὸν καταβάλλει ἐπὶ τέλους ἡ ἡλικία, καὶ ἀναγκάζεται νὰ ἀποσυρθῆ. Εἶνε λοιπὸν αὐτὸς ἐκεῖ μέσα μόνος, καθήμενος ὑπὸ ἀργυροῦφαντον ἀψίδα, ὄρθιος δὲ πρὸ αὐτοῦ κρατεῖ τὴν λόγχην τοῦ ὀ γέρον υἱὸς τοῦ Μάγνος. Μῆνας δλοκλήρους ἀπερνᾷ χωρὶς οὔτε λέξιν νὰ προφέρῃ, καὶ τὴν νύκτα συχνάκις ὠχρὸς καὶ βεβαρυμμένος εἰσέρχεται εἰς ἀπόκρυφόν τινα δίκυλον, τοῦ ὁποίου αὐτὸς κρατεῖ τὸ κλειδίον· ποῦ πηγαίνει, κανεὶς δὲν τὸ γνωρίζει.

ΣΟΥΕΝΝΩΝ. — Ὁ γέρον οὗτος ἔχει παραδόξους φόβους καὶ ἀδημονίας.

ΧΑΚΚΙΝΟΣ. — Οἱ υἱοὶ τοῦ βαρύνουσιν ἐπ' αὐτοῦ ὡς ἄλλοι δαίμονες.

ΚΟΥΪΝΤΕΡ. — Ἄξιζε· λοιπὸν τὰ ἀναθήματα τὰ ὀποῖα τὸν δίδουν.

ΚΟΝΔΙΓΑΡΙΟΣ. — Τόσον τὸ καλῆτερον δι' αὐτόν, ἀφοῦ ἦνε ἀσυνείδητος!

ΣΟΥΕΝΝΩΝ. — Πλὴν ἠξεύρετε ὅτι αὐτὸς εἰς τοιαύτην προβεβηκυῖαν ἡλικίαν παραδόξως πῶς ἀπέκτησε καὶ τέκνον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀπέδωκεν ὅλην τὴν ἀγάπην του; ὁ Θεὸς οὕτω πῶς ἔπλασε τὴν φύσιν, ὥστε ἡ λευκόφαιος γενειὰς νὰ ὑπεραγαπᾷ τὴν ξανθὴν κεφαλὴν. Πλὴν, μόλις τὸ παιδίον τοῦτο ἔγεινεν ἐνὸς ἔτους, τοῦ τὸ ἔκλεψαν. . .

ΚΟΥΪΝΤΕΡ. — Μία Ἄθιγγανίς.

ΚΥΝΟΥΛΦΟΣ. — Καθ' ἣν στιγμὴν τὸ εἶχεν ἀποθέσει εἰς τὴν ἄκραν σιτοφόρου τινὸς κάμπου.

ΧΑΚΚΙΝΟΣ. — Ἐγὼ, Κύριοί μου, ἔχω ἐξ ἀκοῆς ὅτι, τὸ ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῶν βουνῶν ὡς φωλεὰ γυπὸς αἰωρούμενον φρούριον τοῦτο, εἶδέ ποτε διαπραττόμενον ἐν αὐτῷ μέγα καὶ τρομερὸν ἔγκλημα, μετὰ τὸ ὁποῖον ἔμεινε πολὺν καιρὸν ἔρημον, ἕως οὗ ἐπὶ τέλους κατεστράφη ὑπὸ τῶν ἵπποτικῶν Ὀρῶν τῶν Τευτόνων· τέλος, τὰ ἔτη

καὶ ἡ λήθη τὸ εἶχαν παραδώσει εἰς τὴν φθοράν, ὅταν μίαν ἡμέραν ἔξαφνα ἐμφανίζεται εἰς αὐτὸ ὁ Κύριός του, ἄνθρωπος φαντασιώδης, ἀλλάξας ὄνομα ὡς ἀλλάζουν φόρεμα ἢ προσωπίδα. Ἐκτοτε, ἐπὶ τοῦ πύργου ἐκείνου κυματίζει διὰ παντὸς ἡ μελαγχολικὴ καὶ μαύρη ἐκείνη σημαία.

ΣΟΥΕΝΝΩΝ πρὸς τὸν *Κουίντερ*. — Παρατήρησές ποτε, τέκνον, εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ στρογγύλου ἐκείνου πύργου ἐν στενὸν παράθυρον κείμενον καθέτως πρὸς τὴν τάφρον, καὶ ἀνοιγόμενον ὑπεράνω τοῦ χειμάρρου τοῦ χυνομένου μεθ' ὀρυθῆς καὶ κρότου εἰς τὰς φάραγγας, ὅπου βλέπει τις τρεῖς κιγκλίδας ἀνεστραμμένας καὶ βεβιασμένας;

ΚΟΥΪΝΤΕΡ. — Εἶνε τὸ ἀπόκρυφον κοιμητήριον, περὶ τοῦ ὁποίου σὰς ἔλεγα πρὸ ὀλίγου.

ΧΑΚΚΙΝΟΣ. — Ζοφερὸν ὑπόγειον, ὅπου λέγουσιν ὅτι κατοικεῖ ἐν φάντασμα.

ΚΥΝΟΥΛΦΟΣ. — Καὶ τοῦ ὁποίου τὰ τεῖχη εἶνε ξαντισμένα μὲ ἀῖμα, ἐκχυθὲν ἐντὸς αὐτοῦ.

ΚΟΥΪΝΤΕΡ. — Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι κανεὶς δὲν ἠξεύρει πόθεν εἰσέρχονται εἰς αὐτὸ, καὶ τὸ μυστήριον τῆς εἰσόδου εἶνε χαμένον· μόνον πρᾶγμα τὸ ὁποῖον βλέπει τις ἐξ αὐτοῦ εἶνε τὸ παράθυρον, καὶ οὔτε ψυχὴ ζῶσα διαμένει ἐκεῖ.

ΣΟΥΕΝΝΩΝ. — Καὶ ὅμως, ἐγὼ τὸ ἐσπέρας πολλάκις συχνάζω ὑπὸ τὴν καμπὴν τοῦ βράχου, καὶ ἐκεῖ ἀκούω ὅλην τὴν νύκτα βήματα ἀνθρώπου, περιφερομένου ἐντὸς τοῦ ὑπογείου τούτου!

ΚΟΥΪΝΤΕΡ με *γρικώδη ἀγωνία*. — Εἴσαι βέβαιος, Σουέννων;

ΣΟΥΕΝΝΩΝ. — Βεβαίωτατος.

ΤΕΥΔΩΝ. — Κύριοι, ἄς ἀλλάξωμεν ὀμιλίαν, ἢ μάλλον θὰ κάμωμεν καλῆτερα νὰ σιωπήσωμεν.

ΧΑΚΚΙΝΟΣ. — Ω! τὸ φρούριον τοῦτο εἶνε πλήρες μαύρου τινός καὶ ἀποτροπαίου μυτηρίου! Ὅλα αὐτὰ ὅσα λέγετε μὲ προξενοῦν ῥίγος καὶ παραφέρουσιν τὴν φαντασίαν μου.

ΤΕΥΔΩΝ. — Σᾶς λέγω, ἄς ὁμιλήσωμεν περὶ ἄλλων πραγμάτων· μόνος ὁ Θεὸς γνωρίζει ὅ,τι θὰ συμβῆ εἰς τὸ μέλλον. (Στρέφεται πρὸς ἄθροισμά τι, τὸ ὁποῖον ἀκόμη δὲν ἔλαβε μέρος εἰς ὅ,τι ἐλέχθη ἐπὶ τοῦ προσκηρίου, καὶ τὸ ὁποῖον φαίνεται λίαν προσηλωμένον ἐν τινι γωνίᾳ τοῦ θεάτρου εἰς τὰ λεγόμενα γέου τιπὸς σπουδαστοῦ.) Λοιπὸν, Κάρλε, ἄς ἀκούσωμεν καὶ ἡμεῖς τὴν ἱστορίαν σου.

Ὁ Κάρλος ἔρχεται εἰς τὰ ἔμπροσθεν τοῦ θεάτρου· ὅλοι δὲ συνεννῶνται, καὶ οἱ δύο ἕμιλοι τῶν αἰχμαλώτων νέων καὶ γερόντων συγκεντροῦνται περὶ αὐτὸν ἐν βαθυτάτῃ προσοχῇ.

ΚΑΡΛΟΣ. — Ναί· πλὴν μὴ λησμονῆτε ὅτι τὸ γεγονός εἶνε πασίγνωστον, ὅτι τὸ συμβῆν ἔλαβε χώραν τὴν παρελθόντα μῆνα, καὶ ὅτι παρελθόν . . . (φαίνεται συνολογισόμενος πρὸς στιγμήν·) σχεδὸν εἴκοσιν ἔτη ἀφότου ὁ Βαρβερούσος ἀπέθανεν εἰς τὴν σταυροφορίαν.

ΕΡΜΑΝΟΣ. — Ἐστὼ· λοιπὸν αὐτὸς ὁ Μάξ περὶ τοῦ ὁποίου λέγεις, εὔρεθῆ μίαν ἡμέραν εἰς μίαν ζοφερωτάτην εἰρηκτὴν . . .

ΚΑΡΛΟΣ. — Ἡ μάλλον, Ἐρμανε, εἰς ἕνα τόπον πένθιμον, εἰς ἕν φοβερὸν μέρος. Σμῆνος ἀπικισίων καὶ ἐκπεπληγμένων κοράκιων περιστρέφεται αἰωνίως πέριξ τοῦ ὄρους, καὶ τὸ ἐσπέρας, ὅταν τοὺς καταλάβῃ τὸ σκότος, οἱ τρομεροὶ κρωγμοὶ των κάμνουν τὸν ῥιψοκίνδυνον κινηγὸν νὰ φύγῃ μέχρι τῆς Λωτέρνης. Σταγόνες ὕδατος πίπτουσιν ἀπὸ τὰς ἄκρας τοῦ φρικώδους τούτου βράχου, ὡς δάκρυα ἀπὸ σκυθρωπὸν τι πρόσωπον, ζοφερὸν δὲ καὶ φρικώδες σπήλαιον ἀνοίγεται εἰς τὴν φάραγγα. Ὁ Κό-

μης Μάξ Ἐδμῶντος περὶ οὗ ὁ λόγος ἐτόλμησε, νὰ εἰπῆ ἔλθῃ μόνος εἰς τὸ σκότος τοῦ γηραίου τούτου ὄρους, καὶ ἐχώρει εἰς τὰ ἔμπροσ ῥιψοκίνδυνων ὑπὸ τοὺς πενθίμους θόλους του. Ἰσχυρόλευκον φῶς διέσχιζε τὰ σκόπη. Αἴφνης, ὑπὸ τινα θόλον πρὸς τὸ βάθος τοῦ ὑπογείου, βλέπει εἰς τὴν σκίαν λευκογενεῖόν τινα γέροντα καθήμενον ἐπὶ θρόνου ἐξ ὀρειγάλκου, τοὺς πόδας ἔχοντα περικεκλεισμένους εἰς τὰς διπλάς τοῦ ἐνδύματός του, κρατοῦντα εἰς μὲν τὴν δεξιάν σκῆπτρον εἰς δὲ τὴν ἀριστεράν σφαίραν, περιζωσμένον δὲ μὲ σπάθην καὶ ἐνδεδυμένον πορφύραν καὶ διάδημα· ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἐπεστηρίζετο ἐπὶ τινος τραπέζης, κατεσκευασμένης ἐκ σωροῦ λάθας. Μολονότι ὁ Μάξ εἶνε πολὺ γενναῖος καὶ ἐπολέμησεν ὑπὸ Ἰωάννην τὸν Μαχητὴν, ἠσθάνθη ὅμως ἑαυτὸν ὠχρῶντα ἐνώπιον τοῦ σκυθρωποῦ ἐκείνου γέροντος, σχεδὸν κατακεχλωμένου ὑπὸ τὸν σωρὸν τῶν χόρτων, τοῦ κισσοῦ καὶ τῶν βρύων. Ἦτον αὐτὸς ὁ αὐτοκράτωρ Φριδερίκος ὁ Βαρβερούσος, καὶ ἐκοιμᾶτο ἐκπληκτικὸν καὶ παράδοξον ὕπνον· ἡ γενειάς του, ἄλλοτε χρυσῇ ἦδη δὲ λευκότερα χιόνος, τρεῖς περιεκάλυπτε τὴν ἐπιφάνειαν τῆς λιθίνου τραπέζης, αἱ δὲ μακρὰὶ βλεφαρίδες του ἐσκέπαζον τὰ βεβαρυμμένα βλέφαρά του. Καρδία καταιματωμένη καὶ διαπερασθεῖσα ὑπὸ ῥομφαίας ἦτον ἐξωγραφισμένη ἐπὶ τῆς ῥοδοχρόου ἀσπίδος του, πολλάκις δὲ ἀνήσυχος καὶ ἐν μέσῳ τοῦ ὕπνου του ἔφερεν ἀβεβαίως τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ξίφους του. Ἀπὸ ποῖον ὄνειρον ἐταράττετο ἢ παραδόξος αὐτῆ ψυχῆ μόνος ὁ Θεὸς τὸ ἐγνώριζεν.

ΕΡΜΑΝΟΣ. — Ἐτελείωσες;

ΚΑΡΛΟΣ. — Ὄχι ἀκόμη, ἄκουσε. Εἰς τὸν διαχυθέντα θόρυβον ἐντὸς τοῦ μέλανος διαδρόμου ὡς ἐκ τῶν βημάτων τοῦ Κόμητος Μάξ, ὁ ἄνθρωπος ἐξύπνησεν· ἡ γηρῶν καὶ φαλακρὰ κεφαλὴ του ὠρθώθη, καὶ προσηλωμένων ἐπὶ τοῦ Μάξ λοξὸν βλέμμα εἶπεν, ἀνοίγων τοὺς βε-

βαρυνμένους ὀφθαλμούς του· ἵππότης, μήπως οἱ κόρακες ἀφῆκαν τὸ ὄρος ἔρημον; ὁ δὲ Κόμης ἀπεκρίθη, Ὅχι, Κύριε. Εἰς τὴν λέξιν ταύτην, χωρὶς ἄλλο τι νὰ προσφέρῃ ὁ γέρον· ἀφῆκε νὰ ἐπαναπέσῃ τὸ ὄχρον μέτωπόν του, καὶ ὁ Μάξ, πλήρης τρόμου, εἶδε ξανακοιμώμενον τὸν ὡς φάντασμα τοῦτον αὐτοκράτορα.

Ὁμιλοῦντος τοῦ Κάρλου, ὅλοι εἰ αἰχμάλωτοι συσσωρεύονται περὶ αὐτοῦ ἀκροαζόμενοι μετ' αὐξήσεως περιεργείας· ὁ Ζώσιος πλησιάζει πρῶτος, ἅμα ἀκούσας προφερόμενον τὸ ὄνομα τοῦ Βαρβερούσου.

ΕΡΜΑΝΟΣ διαρρηγνύμενος εἰς γέλωτα. — Ὡραῖον συναξάρι πραγματικῶς, διὰ νὰ μὴν εἶπω παραμύθι!

ΧΑΚΚΙΝΟΣ πρὸς τὸν Κάρλον. — Πλὴν, ἂν πρέπη νὰ πιστεύσῃ τις τὴν γενικὴν φήμην, ὁ Φριδερίκος ἐπνίγη ἐνώπιον ὅλου τοῦ στρατεύματος εἰς τὸν Κύνδον· πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν συμβιβάζεται μὲ τὰ λεγόμενά σου.

ΖΩΣΙΟΣ. — Ναί, Κύριοι· ἐγάθη πραγματικῶς εἰς τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ· ἐγὼ ἤμην ἐκεῖ καὶ εἶδα τὰ πάντα. Τρομερὸν τῶντι καὶ μέγα συμβάν, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάμνησις ποτὲ δὲν θὰ ἐξαλειφθῇ ἀπὸ τὴν καρδίαν μου. Ὁ ὄθων τοῦ Βίττελσπαχ, Παλατινὸς τῆς Βαβάριας, ἐμίσει θανάσιμα τὸν Βαρβερούσον· καὶ ὅμως, ὅταν εἶδε τὸν ἡγεμόνα του εἰς τὴν διάκρισιν τῶν κυμάτων καὶ τοὺς Τούρκους κατατοξεύοντας αὐτὸν ἀπὸ τῆς γεφύρας μὲ τὰ ἀκόντιά των, ὤθησε τὸν μέλανα ἵππον του μέχρι τοῦ ποταμοῦ, καὶ προσφέρων ἑαυτὸν εἰς τὴν βροχὴν τῶν τόξων, ἀνεβόησε μὲ τρομερὰν φωνήν, Ἄς ἀρχίσωμεν σώζοντες τὸν αὐτοκράτορα.

ΕΡΜΑΝΟΣ. — Πλὴν εἰς μάτην θὰ ἀπέβησαν αἱ προσπάθειά σου.

ΖΩΣΙΟΣ. — Μάτην ἔπρεξαν εἰς βοήθειάν του οἱ λογάδες τοῦ στρατοῦ· ἐξήκοντα τρεῖς στρατιῶται καὶ δύο Κόμητες ἀπέθαναν θέλοντες νὰ τὸν σώσωσι.

ΚΑΡΛΟΣ. — Πλὴν, τοῦτο δὲν ἀποδεικνύει ὅτι τὸ φάντασμα τοῦ δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν κοιλάδα τοῦ Μαλπάς.

ΖΟΥΕΝΝΩΝ. — Ἡξεύρετε ὅτι εἰς τοιαύτας περιστάσεις ὁ μύθος ἀποβαίνει πεδιάς ἀπεριόριστος; Ἐγὼ πάλιν ἔμαθα ὅτι διασωθεὶς ὡς ἐκ θαύματος κατέφυγεν εἰς τὰ ὄρη, ὅπου ζῆ εἰσέτι ὡς ἐρημίτης.

ΚΟΝΔΙΓΑΡΙΟΣ. — Εἶθε νὰ ἦτον τοῦτο ἀληθές!

ΖΟΥΕΝΝΩΝ. — Καὶ ὅτι, πρὸ τοῦ ἔτους χίλια διακόσια εἴκοσι, ὀλεθρίου ἔτους καθ' ὃ, λέγουν, θὰ καταρρεῦσῃ ὅλη ἡ Γερμανία, θὰ ἔλθῃ αὐτὸς διὰ νὰ σώσῃ τὸ Κράτος.

ΚΟΝΔΙΓΑΡΙΟΣ. — Φεῦ! ζῶμεν εἰς μίαν ἐποχὴν, καθ' ἣν τὸ μεγαλεῖον τῆς πατρίδος μας ἐκπνέει πανταχόθεν!

ΧΑΚΚΙΝΟΣ. — Τὸ κατ' ἐμέ, εἶμαι τῆς γνώμης ὅτι, ἂν πραγματικῶς ἔζη ὁ Φριδερίκος, ἤθελεν ἐπαναλάβῃ τοὺς μετὰ τῶν βυργγάβων πολέμους του, διὰ νὰ ἐλευθερώσῃ ἡμᾶς τοὺς νομίμους καὶ πιστοὺς ὑπηκόους του, ἀπὸ τὴν ἀτιμοῦ καὶ αἰσχρὰν αὐτῶν δουλείαν.

ΚΟΥΪΝΤΕΡ. — Ἄλλ' ὃ φίλοι αἰχμάλωτοι, δὲν βλέπετε ὅτι ὀλόκληρος ὁ κόσμος πάσχει καθὼς καὶ ἡμεῖς; Ἡ Γερμανία ἔμεινεν ἄνευ ἡγεμόνος, καὶ ἡ Εὐρώπη ὀλόκληρος ἄνευ χαλινοῦ!

ΚΟΝΔΙΓΑΡΙΟΣ. — Ἀκατασασία γενικὴ! ὁ ἄρτος λείπει, καὶ καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῶν ὄχθων τοῦ Ῥήνου βλέπει τις ἀναγεννωμένας μυρμηκῶν δίκην καὶ ὡς Ἀρπυρίας τὰς μαύρας ληστρικὰς συμμορίας.

ΚΟΥΪΝΤΕΡ. — Οἱ Ἐκλέκτορες συνασπίζονται μετὰ τῶν διὰ δολοπλοκιῶν καὶ στάσεων. Ἡ Κολωνία εἶνε ὑπὲρ τῆς Σουάβης καὶ ἡ Ἐρφούρθη ὑπὲρ τῆς Βρουνσβίχης· ἡ Μαγεντία ἐξελέξατο ἡγεμόνα τὸν Βερθάλδον, αἱ Γρέτσι θέλουν τὸν Φριδερίκον, καὶ ἐν τούτοις τὸ πᾶν καταστρέφεται, τὸ πᾶν θνήσκει.

ΧΑΚΚΙΝΟΣ. — Αἱ πόλεις ἀπεκλείσθησαν ὅλοι ὡς

πολιορκούμεναι, καὶ δὲν δύναται τις νὰ ἦνε καθ' ὄδον ἀσφαλῆς εἰμὴ ἐν συνοδίᾳ ἐνόπλου φρουρᾶς.

ΚΑΡΑΟΣ. — Οἱ λαοὶ καταδυναστεύονται ὑπὸ τῶν τυραννίσκων.

ΤΕΥΔΩΝ. — Τέσσαρες αὐτοκράτορες! ἰδοὺ περιττὸς ἀριθμὸς καὶ ὅμως, καὶ αὐτοὶ δὲν ἀρκοῦσιν. Εἰς μόνος μεταξὺ τῶν βασιλέων, φίλτατε Κάρλε, ἀξίζει περισσώτερον παρὰ καὶ οἱ τέσσαρες ἁμοῦ!

ΚΑΡΑΟΣ. — Τωόντι, ἔχομεν ἀνάγκην ἐνὸς στιβαροῦ βραχίονος διὰ νὰ πολεμήσῃ καὶ νὰ νικήσῃ πλὴν, ἀλλοίμονον! ὁ μόνος κατάλληλος πρὸς τοῦτο, ὁ Βαρβερούσος, εἶμαι ὑπερβέβαιος ὅτι ἀπέθανε!

ΣΟΥΕΝΝΩΝ πρὸς τὸν Ζώσιον. — Λοιπὸν, Ζώσιε, δὲν εὐρέθη πλέον τὸ σῶμά του εἰς τὸν Κύδνον;

ΖΩΣΙΟΣ. — Ὅχι τὰ κύματα τὸν παρέφεραν, καὶ πιθανῶς ἐπνίγη.

ΤΕΥΔΩΝ. — Γνωρίζετε, Κύριοι, τί προεῖπαν περὶ αὐτοῦ καθ' ἣν ἡμέραν ἐγεννᾶτο; ἰδοὺ ἡ πρόρρησις αὐτολεξεί: « Τὸ παιδίον τοῦτο, τοῦ ὁποίου ὁ κόσμος ὀλόκληρος θὰ ἀκολουθήσῃ μίαν ἡμέραν τοὺς νόμους, δις θέλει λογισθῆ νεκρὸν καὶ δις θέλει ἐπιζήσει. » Λοιπὸν ἡ προφητεία αὕτη, τὴν ὁποίαν περιπαίζουσιν καὶ λησμονοῦν, φαίνεται ὅτι ἐξεπληρώθη κατὰ τὸ πρῶτον μέρος της.

ΕΡΜΑΝΟΣ. — Ἄλλ' αὐτὸς ὁ Βαρβερούσος εἶνε τὸ ἀντικείμενον χιλίων μύθων.

ΤΕΥΔΩΝ. — Καὶ ὅμως, ἐγὼ σᾶς λέγω ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον γνωρίζω. Εἶδα, περὶ τὰ χίλια ἑκατὸν ἐνενηήκοντα εἰς τὸ νοσοκομεῖον τῆς Πράγας, κάποιον Δαλμάτην εὐπατριδὴν ὀνομαζόμενον Σφρονδάτην ὑπέργηρον ἥδη, ὅστις ἐνομιζέτο ἐστερημένος λογικοῦ. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος διηγείτο μεγαλοφώνως εἰς τὴν εἰρκτὴν του ὅτι ὅταν ἦτον νέος, ἐποχὴ καθ' ἣν ὁ μεγαλύτερος κίνδυνος δὲν φάνεταί τίποτε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μας, ἦτον ἱπποκόμος πα-

ρὰ τῷ Δουκὶ Φριδερίκῳ, πατρὶ τοῦ Βαρβερούσου. Ὁ Δουξ κατεπετοῖθη διὰ τὴν περὶ τοῦ νεογεννήτου τέκνου του πρόρρησιν, ἀφοῦ καὶ ὀφθαλμοφανῶς τὸ παιδίον ἐφαίνετο προωρισμένον εἰς διπλὴν διαμάχην, καθὼ ἀνῆκον πατρόθεν μὲν εἰς τὴν τάξιν τῶν Γιβελίνων, μητρόθεν δὲ εἰς τὸ κόμμα τῶν Γέλφων (1), καὶ αὐταὶ αἱ δύο φατρίαι ἠδύναντο νὰ τὸ ζητήσωσιν ἐπιμόνως καὶ νὰ τὸ ἀναγορεύσωσι βασιλέα. Ὁ πατὴρ λοιπὸν ἀνέβρεψε κατ' ἀρχάς τὸ παιδίον ἐντὸς ἀποκέντρου τινὸς πύργου μακρὰν παντὸς ὀμματος, καὶ ἐκεῖ τὸ ἐκράτει ἀπλησίαστον εἰς πάντα ἄνθρωπον ἀνεξαιρέτως, ὡς θέλων νὰ τὸ προφυλάξῃ ἀπὸ πᾶν ἐνδεχόμενον κακόν· ἀκολούθως δέ, ἐζήτησεν ἄλλο καταφύγιον. Εἶχεν αὐτὸς ἓνα νόθον υἱὸν ἐκ μιᾶς εὐγενοῦς κόρης, ὅστις γεννηθεὶς εἰς τὰ ὄρη ἠγνόει ὅτι ὁ πατὴρ του ἦτο Μέγας Δουξ τῆς Σουάβης καὶ γενικὸς Ἀρχιστράτηγος τοῦ Κράτους, καὶ μόνον ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ὀθωνος τὸν ἐγνώριζεν· ὁ καλὸς Δουξ λέγων ὅτι ἐκρυπτε τὸ ὄνομά του ἀπὸ τὸν υἱὸν του τοῦτον, φοβούμενος μήπως μίαν ἡμέραν ὁ νόθος θελήσῃ νὰ γίνῃ Πρίγκηψ, καὶ οὕτως, ἐκ τῆς γωνίας μιᾶς Δουκατίας σχηματισθῆ μία ἐπίφοβος ἐπικράτεια. Ὁ νόθος οὗτος υἱὸς τοῦ Φριδερίκου εἶχεν ἴως μητρικὸν του κτῆμα μίαν κωμόπολιν πολλὰ πλησίον τοῦ Ρήνου, τῆς ὁποίας ἦτο βυργγράφος καὶ διοικητής, φούριον ἀπόρθητον τωόντι, φωλεὰν ἀετῶν ἀπροσπέλαστον καὶ καταφύγιον τῶν ληστῶν· τὸ ἄσυλον τοῦτο ἐφάνη καλὸν καὶ ἀσφαλὲς διὰ τὸν δυστυχεῖ πατέρα. Ἐρχεται λοιπὸν μίαν ἡμέραν νὰ ἐπισκεφθῆ τὸν βυργγράβον, καὶ ἐναγκαλισθεὶς αὐτὸν τῷ ἐμπιστεύεται τὸ ἀνήλικον

(1) Γιβελίνοι (Gibelin), ὀπαδοὶ φατρίας κατὰ τὸν IB', II' καὶ ID' αἰῶνα, φίλοι τῶν αὐτοκρατόρων. Γέλφοι δὲ (Guelfes), χωρικοὶ ἐν Ἰταλία, φίλοι τῶν Παπῶν καὶ ὑπεναντίοι τῶν Γιβελίνων· διὸ καὶ εὐρισκόμενοι ἀμφοτέρω εἰς ἀδιάλλακτον πόλεμον μεταξὺ τῶν.

τέκνον του ὑπὸ πλαστὸν ὄνομα, τοῦτο μόνον εἰπὼν εἰς αὐτόν, Γιέ μου, ἰδοὺ ὁ ἀδελφός σου! καὶ χωρὶς ἄλλου τι νὰ προσθήσῃ ἀνεχώρησε. Πλὴν, τίς δύναται νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς εἰμαρμένης; Ἀναμφιδόλως ὁ Δοῦξ ἐνόμιζε τὸ τέκνον του ὡς καὶ τὸ μυστικὸν του καλῶς πεφυλαγμένον, ἀφοῦ καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ παιδίον ἤγνοιε τὴν καταγωγὴν του· εἰς τρόπον ὥστε, ὁ νέος Βαρβερούσος διατρεφόμενος παρὰ τῷ βυργγράβῳ, ἔφθασεν ἀνενοχλήτως τὰ εἰκοσὶ του ἔτη. Καὶ μέχρι μὲν τοῦτου τὸ πρᾶγμα ἐβάδιζε κατ' εὐχὴν· μίαν ἡμέραν ὅμως ποιμένες διαβαίνοντες πλησίον τοῦ φρουρίου εὔρον, παρὰ τοὺς πρόποδας βράχου καὶ ἐπὶ τῆς ὀχθῆς χειμάρρου βρέχοντος τὰ θεμέλια τοῦ τείχους, ἐντὸς δικτύου δύο σώματα καταματωμένα καὶ γυμνά σπαίροντα εἰσέτι, δύο ἀνθρώπους δολοφονηθέντας ἀθορύβως ἐντὸς τοῦ φρουρίου καὶ ριφθέντας τὴν νύκτα εἰς τὴν ἄβυσσον, εἰς τὸν χειμάρρον, οἵτινες ὅμως δὲν ἦσαν ἀκόμη νεκροί. Θαύμα! σὰς λέγω· διότι οἱ δύο οὗτοι ἄνθρωποι, τοὺς ὁποίους ὁ Θεὸς ἔσωζεν ὡς ἐκ θαύματος, ἦσαν ὁ νέος Βαρβερούσος μετὰ τοῦ συντρόφου του, αὐτοῦ τοῦ ἰδίου Σφρονδάτη, ὅστις μόνος ἐγνώριζε τὸ ἀληθές ὄνομα τοῦ παιδός. Περιποιηθέντες ὑπὸ τῶν ποιμένων ἱατρεύθησαν καὶ οἱ δύο, καὶ ἀκολούθως ὁ Σφρονδάτης μετὰ μεγάλης μυστικότητος ἔφερε τὸν νεανίαν εἰς τὸν πατέρα του, ὅστις ὡς ἀνταμοιβὴν αὐτὸν μὲν ἔροιψεν εἰς τὰς φυλακάς, τὸν δὲ υἱὸν του ἐκράτησε παρ' ἑαυτῷ, ὡν φύσει ἀγαθὸς καὶ θέλων νὰ φυλάξῃ μυστικὸν τὸ συμβάν τῆς ἀδελφοκτονίας· ὅθεν, ἀπεράσισε νὰ μὴν ἰδῇ πλέον ἐπὶ ζωῆς του τὸν νόθον υἱὸν του. Ὅταν δὲ ἠσθάνθη προσεγγίζοντα τὸν θάνατόν του, προσκαλέσας τὸν υἱὸν του τῷ ἔδωκε νὰ ἀσπασθῇ ἕνα σκυρὸν καὶ ἀκολούθως τῷ ἐφανέρωσε τὰ πάντα. Ὁ Βαρβερούσος, γονυκλινῆς παρὰ τὴν ἐπικηδεῖον κλίνην τοῦ πατρὸς του, ὠραίσθη νὰ μὴ φανερωθῇ ποτὲ

εἰς τὸν ἀδελφόν του καὶ νὰ μὴ λάθῃ ἐκδίκησιν, εἰμὴ τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ἤθελε συμπληρώσει τὰ ἑκατὸν του ἔτη, τοῦτέστι, ποτέ, (μολονότι ὁ Θεὸς κατορθώνει τὰ πλέον ἀδύνατα πράγματα!) καὶ ἐὰν ἀκόμη ὁ νόθος ἀπέθνησκε, χωρὶς νὰ γνωρίζῃ ὅτι ὁ πατήρ του ἦτον Δοῦξ καὶ ὁ ἀδελφός του Αὐτοκράτωρ. Ὁ Σφρονδάτης καθίστατο ὠχρὸς ὑπὸ ταραχῆς καὶ φρίκης δσάκις τὸν ἐξέταζον περὶ τοῦ μυστηρίου τῆς οἰκογενείας ταύτης· ἰδοὺ τί μόνον ἔλεγεν· Οἱ δύο ἀδελφοὶ ἠγάπων μίαν καὶ τὴν αὐτὴν γυναῖκα· ὁ πρωτότοκος νομίσας ἑαυτὸν ἐξαπατηθέντα ἐφόνευσεν τὸν ἄλλον, καὶ ἐπώλησε τὴν νέαν εἰς ἕνα τρομερὸν πειρατὴν, ὅστις θέσας αὐτὴν ἀσπλάγχχνως ὑπὸ ζυγὸν ὡς ἐὰν ἦτον ἀνὴρ, τὴν μετεχειρίζετο διὰ νὰ σύρῃ ὡς κτήνος τὰ διαπλέοντα τὸ ἀπὸ τῆς Ὀστίας μέχρι τῆς Ρώμης διάστημα ἀκάτια· ὅποια σαληρότης! Εἶτα δὲ ἐξεφώνει, τίποτε, τίποτε δὲν ἐνθυμοῦμαι πλέον! καὶ τῶνόντι, τὸ πνεῦμά του καταταραχθὲν δὲν ἄφινε τίποτε νὰ ἐπιπλεύσῃ εἰς τὴν νύκτα εἰς ἣν ἦτο βυθισμένη ἡ ψυχὴ του· ὥστε, οὔτε τὸ ὄνομα τοῦ νόθου ἐνθυμεῖτο πλέον οὔτε τὸ ὄνομα τῆς γυναικός, καὶ οὔτε τὸ πῶς οὔτε εἰς ποῖον μέρος συνέβησαν ταῦτα ἤξευρε νὰ εἶπῃ. Τὸν εἶδα ἐγώ, Κύριοι, αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον κεκλεισμένον ἐκ τὸ φρενοκομείου τῆς Πράγης ὡς τρελλόν, καὶ τώρα εἶνε ἀποθαιμμένος.

ΕΡΜΑΝΟΣ. — Καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ πράγματα τί ἐξίγεις, Τεύδων;

ΤΕΥΔΩΝ. — Συμπεραίνω ὅτι, ἂν ὅλα αὐτὰ ἦνε ἀληθῆ, τότε ἡ πρόρρησις θὰ ἦνε καλλίστη δι' ἡμᾶς καὶ θὰ ἐπιληθεύσῃ· διότι, ἀφοῦ ἄπαξ ἐπηλήθευσεν ὅπως δὴ ποτε κατὰ τὸ ἐν μέρος, δύναται νὰ ἐκπληρωθῇ καὶ κατὰ τὸ ἄλλο. εἶστε πιθανόν, — καὶ νομίζω νὰ μὴν ὑπάρχῃ τίποτε παράτολμον εἰς τὴν ἐλπίδα ταύτην, — ὁ Βαρβερούσος, ὁ λογισθεὶς ἤδη ὡς νεκρὸς κατὰ τὴν νεότητά του, νὰ ἀναγεννηθῇ πάλιν.

ΕΡΜΑΝΟΣ γελῶν.—Καλὰ λοιπόν, ἂν δὲν βαρύνεσαι περίμενε αὐτὴν τὴν νεκρανάστασιν!

ΚΟΥΪΝΤΕΡ πρὸς τὸν Τεύδωνα.— Ἦκουσα καὶ ἐγὼ ἔλλοτε αὐτὴν τὴν ἱστορίαν. Εἰς τὸ φρούριον ἐκεῖνο, Φριδερίκος ὁ Βαρβεροῦσος ὠνομάζετο Δανάτος, ὁ νόθος ἐκαλεῖτο Φόσκος, ὅσον δὲ διὰ τὴν νέαν, αὐτὴ ἦτον ἀπὸ τὴν Κορσικὴν καὶ ἐκαλεῖτο, ἂν δὲν ἀπατώμαι, Γινέβρα. Οἱ ἐρασταὶ ἐκρύπτοντο εἰς ἓν ἀπόκεντρον ὑπόγειον, τοῦ ὁποῦ ἢ ἄγνωστος εἶσοδος ἦτο τὸ τερπνὸν μουσικὸν τῶν ἐκεῖ λοιπὸν μίαν νύκτα συλλαβῶν αὐτοῦς ὁ Φόσκος, καρδία ζηλότυπος καὶ χεὶρ τολμηρὰ, μετέτρεψε τὸ εἰδύλλιον εἰς τραγωδίαν.

ΚΟΝΔΙΓΑΡΙΟΣ.— Καὶ πῶς ἦτο δυνατόν, ὁ Φριδερίκος ἀναβάς εἰς τὸν θρόνον νὰ μὴ ἐρευνήσῃ παντοῦ διὰ νὰ εὕρῃ τὴν γυναῖκα τὴν ὁποίαν ἠγάπα; Ἐὖ κατ' ἐμέ, θεωρῶ βάρος εἰς τὴν ψυχὴν μου καὶ προσβολὴν κατὰ τῆς δόξης τοῦ μεγαλεπήθολου ἐκείνου ἀνδρὸς νὰ πιστεύσω οὔτε μίαν λέξιν ἀπὸ τὴν ἱστορίαν σας.

ΤΕΥΔΩΝ.— Τὴν ἐζήτησε, φίλε, πλὴν ἐστάθη ἀδύνατον νὰ τὴν εὕρῃ· τριάκοντα ἔτη κατὰ συνέχειαν δὲν ἄφησεν ἀνερένητον οὐδὲ γωνίαν τῶν παραρρηθῆντων κωμολόγων, καὶ ἡ στιβαρὰ χεὶρ του ἀνεσκάλιξε καὶ τὰς πλέον ἀποκέντρος φωλεὰς τῶν ὀρέων. Ὁ δὲ νόθος υἱὸς του, αὐτὸς ὁ Φόσκος, ἐγκατέλειψε τὸ φρούριόν του καὶ ἀφῆκε τὸ ὄρος διὰ νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν Βρεττανικὴν ὑπηρεσίαν, ὅπουθεν λέγουσιν ὅτι ἐπανέστρεψεν ὕστερον ἀπὸ πολλὰ ἔτη. Ἐν τούτοις, ὁ Αὐτοκράτωρ ἔφερον ἄνω κάτω τὰ ὄρη καὶ τὰ δάση, ἐπολιόρκησε τὰ φρούρια ὅσα ἔτυχαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ του, κατέστρεψε τοὺς βυργγάβους, πλὴν δὲν εὗρε τίποτε ἀφ' ὅσα ἐζήτηι.

ΚΟΝΔΙΓΑΡΙΟΣ πρὸς τὸν Ζώσιον.— Σὺ, φίλε, ἦσουν ἐκ τῶν λογάδων του καὶ ἐπολέμησες ἐναντίον αὐτῶν τῶν τεράτων! τί γνωρίζεις περὶ αὐτοῦ;

ΖΩΣΙΟΣ.— Ἄ! τῶντι ἐκεῖνοι οἱ πόλεμοι ἦσαν ἄλλαι μάχαι Γιγάντων· οἱ βυργγάβοι ἐβοηθοῦντο μεταξὺ τῶν ὄλαις δυνάμεσιν, ὥστε ἔπρεπε νὰ κυριεύεται ἐξ ἐφόδου πᾶν τείχος, πᾶσα θύρα; διὰ νὰ ἐκλείπῃ πᾶν προπύργιον τῶν καὶ νὰ θανατώνονται. Καταπληρωμένοι καὶ αἱματοφύρτοι οἱ Βαρόνοι ἐμάχοντο μανιωδῶς εἰς ἐναντίον δέκα, καὶ ἐκπέμποντες γέλωτα θανάτου ὑπὸ τὰς τρομερὰς προσωπίδας τῶν, ἄφρονον νὰ βρῆ ὡς βύαξ ἐπὶ τῶν σιδηρῶν περικεφαλαιῶν τῶν ὁ ἀνακλυμμένος μύλυβδος καὶ τὸ ζέον ἔλαιον. Ἐπρεπε νὰ ἐκπολιορκῶν ἐξῶθεν, νὰ μάχωνται ἐντός, νὰ διαπερῶσι διὰ τοῦ ξίφους καὶ νὰ δάκνωσι διὰ τῶν ὀδόντων. Ὡ! ὁποῖαι ἐφοδοί! Συχνότατα τὸ φρούριον, κυριεύμενον ἐν μέσῳ τῶν φλογῶν καὶ τοῦ καπνοῦ, κατεκρημνίζετο ἐπὶ τῶν πολιορκούντων στρατευμάτων. Εἰς μίαν ἐκ τῶν ἐφόδων τούτων, αὐτὸς ὁ ἴδιος Βαρβεροῦσος φέξων προσωπίδα καὶ βασιλικὸν διάδημα ἐπὶ κεφαλῆς ἀντὶ περικεφαλαιῆς, ἐπολέμησε μόνος ἐναντίον ληστοῦ τινος ὄχρουμένου εἰς τὸν πύργον του, ὅστις τῷ διεπέρασε τὸν δεξιὸν βραχίονα διὰ τινος πεπυρακτωμένου τόξου· ὥστε ὁ αὐτοκράτωρ εἶπεν εἰς τὸν πλησίον του μαχόμενον Κόμητα τῆς Ἀραουσιώνας, Θὰ τοῦ τῷ ἀπυδώσω διὰ τοῦ δημίου!

ΚΟΝΔΙΓΑΡΙΟΣ.— Καὶ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς συνελήφθη;

ΖΩΣΙΟΣ.— Ὅχι· ἐδραπέτευσεν ἀφανῶς, μεταλλάξας τὰ ἐνδύματά του. Ἐν τούτοις, ὁ αὐτοκράτωρ ἐφύλαξε τὸ πυρωμένον τόξον ἐπὶ τοῦ βραχίονός του.

ΤΕΥΔΩΝ.— Ἐγὼ, Κύριό μου, στοιχηματίζω ὅτι ὁ Βαρβεροῦσος ζῆ, καὶ θὰ τὸ ἰδῆτε.

ΖΩΣΙΟΣ.— Ἐγὼ πάλιν εἶμαι βέβαιος ὅτι ἀπέθανε.

ΚΑΡΛΟΣ.— Ἄλλ' ὁ Μὰξ Ἐδμῶντος;

ΕΡΜΑΝΟΣ.— Χίμαιρα!

ΤΕΥΔΩΝ.— Καὶ τὸ σπῆλαιον τοῦ Μαλπᾶς;

ΕΡΜΑΝΟΣ.— Παραμύθια τῆς μάμμης μου!

ΚΑΡΛΟΣ. — Καὶ ὅμως, ὁ Σφρονδάτης ἐπιβεβαίωσι κάλλιστα ὅλα αὐτά.

ΕΡΜΑΝΟΣ. — Ἄ! ὄνειρα πυρέσσοντος ἀνθρώπου, τοῦ ὁποίου ὁ ἐγκέφαλος ταραττόμενος σχηματίζει παντοίας δράσεις, διερχομένας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του ὡς αἱ νεφέλαι.

ΤΕΥΔΩΝ. — Σύ, φίλτατε Ἐρμανε, εἶσαι ἐλεύθερος νὰ μὴ πιστεύσης, ἂν θέλῃς, κἀνὲν ἀπὸ τὰ λεγόμενα περὶ τοῦ παραδόξου τούτου ἀνθρώπου· ἡμεῖς ὅμως εἴμεθα ἐνδομύχως πεπεισμένοι ὅτι, ὅλα αὐτά συνέβησαν καθὼς τὰ ἠκούσαμεν ἐπαναλαμβανόμενα ὑπὸ τῆς κοινῆς φήμης.

Εἰσέρχεται εἰς στρατιώτης κρατῶν εἰς χεῖρας μάστιγα.

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. — Αἰχμάλωτοι, ὦρα ἐργασίας! Οἱ ἄρχοντες θὰ ἔλθουν μετ' ὀλίγον νὰ ἐπισκεφθῶσιν αὐτὴν τὴν πτέρυγα τοῦ πύργου, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Ἐκκλημ-προτάτου Κυρίου μας Χάττου· ἄς μὴ σᾶς ἴδουν λοιπὸν ἐδῶ ἡσυχάζοντας ὑπὸ τὰς ἀλύσεις σας.

Οἱ αἰχμάλωτοι ἀναλαμβάνουν τὰ ἐργαλεῖα των, συσσωματοῦνται ἐν σιωπῇ καὶ ἐξέρχονται, κλίνοντες τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὴν μάστιγα τοῦ στρατιώτου. Ἡ Γανουμάρα ἐμφανίζεται ἐπὶ τοῦ ὕψηλῳ ἐξώστου, καὶ τοὺς ἀκολουθεῖ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν. Καθ' ἣν στιγμὴν αὐτοὶ ἀπομακρύνονται, εἰσέρχεται διὰ τῆς μεγάλης θύρας ἡ Ῥηγινέλλα, ἡ Ἐδδίγη καὶ ὁ Ὀτθέρτος· ἡ μὲν Ῥηγινέλλα εἶνε ἐνδεδυμένη λευκὰ ἱμάτια, ἡ δὲ Ἐδδίγη ἡ γράϊα τροφὸς τῆς μελανοφορεῖ, καὶ ὁ Ὀτθέρτος φέρει στολὴν λοχαγοῦ βίψοκι-δύνου, μὲ ἐγγειρίδιον καὶ μέγα ξίφος εἰς τὴν ζώνην. Ἡ Ῥηγινέλλα ὠχρὰ, κάτισχνος, βεβαρμμένη καὶ μόλις καὶ μετὰ βίας βαδίζουσα, ὡς πρὸ πολλοῦ πάσχουσα καὶ σχεδὸν ἐγγιζουσα εἰς θάνατον, ἐπιστηρίζεται ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ Ὀτθέρτου, ὅστις τὴν ὑποστηρίζει καὶ προσπλάνει ἐπ' αὐτῆς βλέμμα πλήρες ἀγωνίας καὶ ἐρωτος· ἡ Ἐδδίγη τὴν ἀκολουθεῖ, ἡ δὲ Γανουμάρα, χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ ὑπ' αὐτῶν εἰς τῶν τριῶν, τοὺς παρατηρεῖ καὶ τοὺς ἀκούει στιγμὰς τινας, εἴτα ἐξέρχεται διὰ τοῦ ἀντιθέτου μέρους ἀπ' οὗ εἰσῆλθεν.

Σ Κ Η Ν Η Γ'.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ, ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ καὶ ἐν τῷ μεταξύ
Η ΕΔΔΙΓΗ.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἀκούμῃα ἐπάνω μου, Ῥηγινέλλα. Μὴ βιάζεσαι, περιπάτει σιγανά. Ἐλθὲ νὰ ἀναπαυθῆς μίαν στιγμὴν εἰς αὐτὸ τὸ θρανίον. (Τὴν ὀδηγεῖ πρὸς τινα μεγάλην καθέδραν πλῆσιον τοῦ παραθύρου.) Πῶς εἶσαι; τί αἰσθάνεσαι;

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Πάσχω, Ὀτθέρτε! αἰσθάνομαι ψυχρός, ἔχω ῥίγος· τὸ συμπόσιον αὐτὸ μὲ ἐβλαψε. (Πρὸς τὴν Ἐδδίγη.) Παρατήρησε μήπως ἔρχεται κανεὶς.

Ἡ Ἐδδίγη ἐξέρχεται.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Μὴ φοβῆσαι, Ῥηγινέλλα· αὐτοὶ θὰ πίνουν ἕως τὸ πρωῖ. Πλὴν, διατί νὰ ὑπάγῃς εἰς αὐτὸ τὸ συμπόσιον;

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ἄ! ὁ Χάττος ἐκεῖνος. . .

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ὁ Χάττος!

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ καταπραῖνονσα αὐτόν. — Μὴν ἐξάπτεσαι, Ὀτθέρτε. Καθὸ μνηστῆρ μου μὲ ἐβίασε νὰ ἔλθω, καὶ ἔπρεπε νὰ ὑπακούσω.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἄς ἐπαραινεῖσο εἰς τὸν γέροντα πυργοδεσπότην, εἰς τὸν πάππον του· ἠξέυρεις ὅτι ὁ Χάττος τὸν φοβεῖται.

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Τί ὠφελοῦν δι' ἐμὲ τὰ τοιαῦτα ἀφοῦ ἀποθνήσκω!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἄ, ὄχι! μὴν ὀμιλῆς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, Ῥηγινέλλα!

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Πάθη, ὄνειροπολήσεις, θάνατος, ἴδωθ' ἡ τύχη τῆς γυναικὸς ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ *δεικνύων εἰς αὐτὴν τὸ παράθυρον.* — Πλὴν, ἰδὲ τὸν ὠραῖον αὐτὸν ἥλιον!

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ναί, ἡ δύσις φλέγεται ὡς ὑπὸ πυρκαϊᾶς· ὠραία ἐσπέρα φθινοπώρου, μολοντί τὰ φύλλα πίπτουσι μαρμαμμένα καὶ τὸ δάσος ἀποθαίνει σκυθρωπόν.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Πλὴν τὰ φύλλα θὰ ἀναγεννηθῶν πάλιν, Ῥηγιπέλλα.

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ἐγὼ ὅμως δὲν θὰ ὑπάρχω. (Ὁρειοπολοῦσα καὶ θεωροῦσα τὸν οὐρανόν.) Καὶ τώρα ἀγλήγωρα μάλιστα!... ὦ! εἶνε λυπηρὸν νὰ βλέπη τις φευγούσας τὰς χελιδόνας! αὐταὶ θὰ ἀποδημοῦν βέβαια ἐκεῖ κάτω, πρὸς τὴν χρυσὴν μεσημβρίαν.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Πλὴν θὰ ἐπανέλθουν πάλιν.

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ναί, ἀλλ' ἐγὼ δὲν θὰ ἴδω οὔτε τὸ πτηνὸν ἐπανερχόμενον οὔτε τὸ φύλλον ἀνιφνόμενον!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ῥηγιπέλλα!...

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Φέρε με, Ὀτβέρτε, πλησιέστερον τοῦ παραθύρου. (Δίδουσα εἰς αὐτὸν τὸ βαλάντιόν της.) Ρίψε τὸ βαλάντιόν μου εἰς τοὺς πτωγὸς αἰχμαλώτους. (Ὁ Ὀτβέρτος ρίπτει τὸ βαλάντιον διὰ τινος τῶν παραθύρων τοῦ βάλους, αὐτὴ δὲ ἐξακολουθεῖ, τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχουσα προσηλωμένους εἰς τὰ ἔξω.) ὦ! πόσον λαμπρὸς εἶνε ὁ ἥλιος! Αἱ τελευταῖαι ἀκτίνες του θέτουν χρυσοῦν διάδημα ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ποταμοῦ ὅστις εἶνε ὅλος περιλαμπής, τὸ δὲ δάσος ἐξαστράπτει ἀπὸ ἀνταύγειαν· τὰ παράθυρα τοῦ χωριδίου ἐκεῖ κάτω ἐβγάζουν φλόγας, καὶ νομίζεις ὅτι ὅλα τὰ οἰκήματα κατακλίνονται. Ὅποιον ὠραῖον, ὅποιον μέγα καὶ θελκτικὸν θέαμα! ὦ Θεέ μου, ἡ φύσις εἶνε κύμα ζωῆς καὶ φωτός!... Ἄχ! οὔτε πτέρρα ἔχω οὔτε μητέρα, καὶ κάνεις δὲν δύναται νὰ με σώσῃ, κάνεις δὲν ἠμπορεῖ νὰ με ἰατρύσῃ! Εἶμαι μόνη εἰς τὸν κόσμον τούτον, καὶ αἰσθάνομαι ἐμκυτὴν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ θανάτου!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Πῶς; μόνη εἰς τὸν κόσμον! ἀλλ' ἐγὼ! ἐγὼ ὅστις σὲ ἀγαπῶ, ἐγὼ ὅστις σὲ λατρεύω!

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ὀνειρον! Ὄχι, Ὀτβέρτε, σὺ δὲν με ἀγαπᾶς! ἡ νύξ ἐπέρχεται, τὸ σκότος θὰ με καταλάβῃ καὶ ἐντὸς ὀλίγου θὰ με λησμονήσῃ.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἐγὼ δὲν σὲ ἀγαπῶ, Ῥηγιπέλλα; ἐγὼ νὰ σὲ λησμονήσω; ὦ! ὁποῖους λόγους ἀπελπισίας προφέρει τὸ ὠραῖόν σου στόμα! Ἦθελα χύσει ὅλον μου τὸ αἷμα δι' ἐν σου μειδιάμα, ἤθελα δώσει ὅλην μου τὴν ζωὴν διὰ νὰ προστεθῇ μία ὥρα εἰς τὴν ἰδικήν σου! Ναί, ἀπὸ ἐξ ἡδὴ μηνῶν, ἀπὸ τῆς ἡμέρας καθ' ἣν σὲ εἶδα εἰς τὸ μαῦρον τοῦτο καταγώγιον καὶ ἐν μέσῳ τῶν ἀγρίων τούτων λησῶν, ἠσθάνθην ἄφατον κλίσιν πρὸς τὸ ἄτομόν σου καὶ σὲ ἠγάπησα. Ναί, σὲ ἠγάπησα περιπαθέστατα, ὠραῖε Ἄγγελε ἐρομιμένη ἐν μέσῳ τῆς κολάσεως, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου πάντοτε ἐστρέφοντο πρὸς σὲ ἐντὸς τοῦ ἀπαισίου τούτου καὶ πεπληρωμένου ἐγκλημάτων φρουρίου, ὡς εἰς τὸ μόνον κρῖνον τὸ πεφυτευμένον ἐν μέσῳ ἀκανθῶν καὶ τριβύλων, ὡς εἰς τὸ μόνον ἄστρον τὸ ἀκτινοβολοῦν διὰ μέσου τῆς πυκνῆς ὀμίχλης! Ναί, ἐτόλμησα νὰ ρίψω ὅλον μου τὸν ἔρωτα πρὸς σέ, Κόμησσα τοῦ Ῥήνου, ἣν ὑπεσχέθησαν ἐπισήμως τῷ Χάττω, τῷ σιδηροκαρδίῳ ἄρχοντι! Σὲ εἶπα καὶ ἄλλοτε, Κυρία, ὅτι εἶμαι πτωγὸς λοχαγός, πλὴν ἄνθρωπος σταθερὸς καὶ ριψοκίνδυνος, καίτοι ἀμφιβόλου εὐγενείας καὶ ἀβεβαίου καταγωγῆς, ἴσως ἦτον παρ' εἰς δούλος καὶ ἴσως ἀνώτερος παρ' εἰς βασιλεύς. Πλὴν, ὅστιςδὴποτε καὶ ἂν ἦμαι καὶ ὅτιδὴποτε καὶ ἂν ἔχω, τὰ πάντα θέτω εἰς τοὺς πόδας σου καὶ εἶμαι ὅλος εἰς σὲ ἀφωσιωμένος. Ἐγκατάλειψόν με πρὸς στιγμήν, Ῥηγιπέλλα, καὶ θέλεις με ἰδεῖ ἀποθνήσκοντα, ἐκπνέοντα πρὸ τῶν ποδῶν σου! Δύο ἀνθρώπους ἐντὸς τοῦ φρουρίου τούτου ἀγαπῶ, σὲ πρῶτην ἀπὸ ὅλων καὶ περισσότερο ἀπὸ τὸν πατέρα μου ἀκόμη

ἀν εἶχα πατέρα, καὶ κατόπιν (δεικνύων τὴν θύραν τοῦ πύργου,) τὸν γέροντα τοῦτον τὸν καμπτόμενον ὑπὸ τὸ ἄγνωστον βάρος τρομεροῦ παρελθόντος. Πῆσις καὶ ξωμαλαῖος ὁ ἄθλιος οὗτος πάππος τρομερῆς οικογενείας ἀποθέτει ὅλην του τὴν χαρὰν εἰς σέ, ὦ εὐγενὴς κόρη, εἰς σέ, τὴν τελευταίαν λατρείαν του καὶ τὴν ὑστερινὴν λαμπάδα του, εἰς σέ, βοδόχρους αὐγὴ ἥτις φαιδρύνεις τὸ ἔνδον τοῦ τάφου του! Ἐγώ, ἀπλοῦς στρατιώτης τοῦ ὀπίου ἢ κεφαλὴ κάμπτεται ὑπὸ τὰς περιπετείας τῆς τύχης, σὰς εὐλογῶ καὶ τοὺς δύο, διότι πλησίον σας λησιμονῶ τὰ πάντα· ναί, πλησίον τοῦ γέροντος τούτου αἰσθάνομαι ἑμαυτὸν μέγαν, πλησίον σου δέ, ἀγνή περιστερά, γίνομαι καθαρὸς καὶ ἀνεπίληπτος. Ἴδου, ἐκτυλίσσω ἐνώπιόν σου ὅλην τὴν διὰ σέ πάλλουσαν καρδίαν μου· ναί, κλαίω, καὶ ἐπειδὴ ζηλοτυπῶ ὑποφέρω τὰ μέγιστα. Πλὴν πῶς εἶνε δυνατόν νὰ μὴν ὑποφέρω, ἀφοῦ πρὸ ὀλίγου ἀκόμη εἶδα τὸν Χάττον ἀτενίζοντά σε μὲ κατακτητικὸν ὄμμα; σὲ ἔβλεπεν ἐκεῖνος, καὶ ἐγὼ ἤσθάνομην ἀναθαῖνον δι' ὑποκώφων ἀναβρασμῶν ἐκ τῆς καρδίας εἰς τὸ μέτωπόν μου, τὸ ὁποῖον ὀλέθριον πῦρ φωτίζει, ὅλον τὸ εἰς τὰ βάθη αὐτῆς ἐναποτεταμειευμένον μῖσος καὶ τὴν ὀργὴν μου. Ἐκρατήθην, διότι παρ' ὀλίγον ἔφερα τὰ πάντα ἄνω κάτω. Δὲν σὲ ἀγαπῶ! . . . Ἄ! τέκνον, δι' ἐν σου φίλημα δίδω ὅλον μου τὸ αἷμα! Ρηγινέλλα, εἰπέ μᾶλλον εἰς τὸν ἱερέα νὰ μὴν ἀγαπᾷ τὸν Θεόν του, εἰπέ εἰς τὸν ἐξόριστον νὰ μὴν ἀγαπᾷ τὴν πατρίδα του, ἢ εἰς τὸν θαλασσινὸν νὰ μὴν ἀσπάζεται τὴν ὠραίαν αὐγὴν ὑστερον ἀπὸ τὰς τρικυμιώδεις νύκτας· πήγαινε, εὐρὲ τὸν ἐπὶ τῆς θυμέλης τῆς ἀτιμώσεως ἀπαυδήσαντα τοῦ ζῆν κατάδικον, καὶ εἰπέ τον νὰ μὴν ἀγαπήσῃ τὴν χεῖρα ἥτις τὸν ἐλευθερώνει, ἀλλ' εἰς ἐμὲ ποτὲ μὴν εἰπῆς ὅτι δὲν σὲ ἀγαπῶ· διότι ἐν μέσῳ τοῦ σκότους εἰς ἃ διευθύνονται τὰ βήματά μου, εἰς τὰ δεσμὰ ἄτινα

αἰσθάνομαι κρατοῦντα δέσμιον ὀπίσω τὸν πόδα μου, σὺ εἶσαι δι' ἐμὲ καὶ τι περισσότερο παρὰ ἢ ἀπελευθερώσεις καὶ καὶ τι ἐπιθυμητότερον παρὰ τὸ φῶς. Εἶμαι διὰ βίου εἰς σὲ ἀφωσιωμένος, εἶμαι ὅλος ἰδικός σου, καὶ τὸ γνωρίζεις πολὺ καλά! Ὡ! αἱ γυναῖκες ἀληθῶς εἶνε πάντοτε σκληραί, καὶ τίποτε δὲν τὰς ἀρέσει τόσον ὡς τὸ νὰ παίζωσι μὲ τὴν ψυχὴν καὶ τὴν θλίψιν ἐνὸς ἀνδρός! Πλὴν, συγχώρησόν με Ρηγινέλλα, σὲ ὀμιλῶ περὶ τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ μου ἐνῶ σὺ πάσχεις, ὦ Θεέ μου! ἐνῶ ἔπρεπε γονυκλινῆς ἐνώπιόν σου νὰ μὴ συγχίζω ποσῶς τὸ πνεῦμά σου, νὰ ἀπομακρύνω τὴν ἀσθένειάν σου, καὶ νὰ ἀσπάζομαι τὰς χεῖράς σου ἀφίνων σε νὰ ὀμιλήσῃς ὅσον θέλῃς!

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ἡ τύχη μου ὡς ἡ ἰδική σου, Ὀτβέρτε, ὑπῆρξε πλήρης θλίψεων. Τί εἶμαι; μία ὄρφανή, καθὼς καὶ σὺ εἶσαι ὄρφανός. Ὁ οὐρανός, ἐνόνων ἡμᾶς διὰ τῆς ὁμοιοπαθείας καὶ τῶν κοινῶν θλίψεων, ἠδυνήθη νὰ σχηματίσῃ ἐξ ἡμῶν τῶν δύο δυστυχῶν μίαν εὐδαιμονίαν. Ἀλλά . . .

ΟΤΒΕΡΤΟΣ *πίπτων γονυκλιῆς πρὸ αὐτῆς.* — Ἀλλὰ θὰ σὲ ἀγαπήσω ἔτι περισσότερο, θὰ σὲ λατρεύσω καὶ θὰ σὲ ὑπηρετήσω, καὶ ἂν ἀκόμη ἀποθάνῃς θὰ ἀποθάνω καὶ ἐγώ! Ἀλλὰ θὰ φονεύσω τὸν Χάττον ἐὰν τολμήσῃ νὰ σὲ λυπήσῃ! Ἀλλὰ θὰ ἀντικαταστήσω πλησίον σου τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου! ναί, καὶ τοὺς δύο, καὶ λαμβάνω ἀφόβως τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. Ἴδου ὁ πατήρ σου, ὁ βραχίον οὗτος· ἰδου ἡ μήτηρ σου, ἡ καρδία μου!

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ὡ περιπόθητε φίλε, σὲ εὐχαριστῶ! Βλέπω ὅλην σου τὴν καρδίαν, ζωηρότατα ἀναπτυσσομένην· ναί, βλέπω ἐν αὐτῇ ἰσχυρὰν θέλησιν γίγαντος καὶ ἀγάπην γυναικός. Εἶσαι, Ὀτβέρτε μου, ὀλόκληρος ἢ ἀφοσίωσις, ὁ ἔρωσ. Καὶ ὅμως, φεῦ! τίποτε δὲν θέλεις δυνηθῆ νὰ πράξῃς ὑπὲρ ἐμοῦ.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ *ἀνεγειρόμενος*. — Πῶς;

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ναί, τίποτε· διότι δὲν πρόκειται νὰ μὲ διαφιλονεικήσῃς μετὰ τοῦ μνηστῆρος μου Χάττου, ὁ ὁποῖος ἴσως μὲ παρήτει ἄνευ ἐριδος καὶ μάχης. Σὺ ὁ τόσοσ ἀνδρείος καὶ τόσοσ ὠραίος δὲν θέλεις δυναθῆ νὰ νικήσῃς τὸν ἀληθῆ μνηστῆρα μου, ὅστις εἶνε ὁ τάφρος! Οἴμοι! ἐπειδὴ ὁσονούπω πλησιάζω εἰς τὸ βαθύτατον αὐτοῦ σκότος, πᾶν ὅ,τι ἔχω προσφιλέστερον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τὸ χωρίζω εἰς δύο μέρη, τὸ ἐν διὰ τὸν Θεὸν καὶ τὸ ἄλλο διὰ σέ. Θέλω, φίλε, νὰ σέ ἰδῶ πλησίον τῆς νεκρικῆς μου κλίνης διὰ νὰ σέ εἶπω κατὰ τὴν τελευταίαν ἐκείνην καὶ ὑψίστην ὥραν, Ὁτθέρτε, τὴν ψυχὴν μου παρχιδίδω εἰς τὸν Θεὸν τὴν δὲ καρδίαν μου εἰς σέ! Ὁτθέρτε, σὲ ἀγαπῶ!

ΕΔΒΙΓΗ *εἰσερχομένη*. — Κάποιος ἔρχεται, Κυρία.

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ *πρὸς τὴν Ἐδβίγην*. — Πλησίαισε. (Ἐγείρεται, κίμνει βήματά τινα πρὸς τὴν κρυφίαν θύραν ἐπιστηριζομένη ἐπὶ τῆς Ἐδβίγης καὶ τοῦ Ὁτθέρτου· τὴν στιγμήν δὲ καθ' ἣν εἰσέρχεται εἰς τὴν θύραν, στοματᾶ καὶ μεταστρέφεται.) Ω! τὸ νὰ ἀποθάνῃ τις εἰς ἡλικίαν δεκαεξῆ ἐτῶν εἶνε τρομερόν. Ὄταν συλλογίζωμαι, Ὁτθέρτε μου, ὅτι ἠδυνάμεθα νὰ ζήσωμεν καὶ οἱ δύο ὁμοῦ, εὐτυχεῖς καὶ ἀγαπώμενοι, ἐπιθυμῶ μάλλον τὴν ζωὴν. Ἄκουσε τὴν δέησίν μου, καὶ μὴ με ἀφήσῃς νὰ κατακλιθῶ ὑπὸ τὴν ψυχρὰν τοῦ τάφου πλάκα! ὁ θάνατος μὲ προξενεῖ φρίκην! σῶσόν με, φίλε μου! Τῶντι, δύνασαι νὰ μὲ ἐλευθερώσῃς ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τοῦ θανάτου; εἰπέ μοι.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Θα ζήσης, φιλτάτη Ῥηγινέλλα! (Ἡ Ῥηγινέλλα ἐξέρχεται μετὰ τῆς Ἐδβίγης, ἡ θύρα κλείεται ἐπ' αὐτῶν, ὁ δὲ Ὁτθέρτος φαίνεται ἠκολουθῶν αὐτὴν διὰ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ ὀμιλῶν μετ' αὐτῆς, καίτοι ἀπομακρυνθείσης.) Σὺ νὰ ἀποθάνῃς τόσοσ νέα! σὺ ἡ τό-

σον ὠραία καὶ τόσοσ ἀγνὴ νὰ γίνῃς βορᾶ τοῦ τάφρου! Ὄχι, καὶ εἰς τὸν δαίμονα ἀκόμη ἂν πρόκειται νὰ παρὰδοθῶ, ἐρκίζομαι ὅτι θὰ προσπαθῶ νὰ σέ σώσω· θὰ ζήσης! (Παρατηρῶν τὴν Γανοῦμαρα, ἥτις ἀπὸ τινῶν στιγμῶν ἴσταται ἀκίνητος εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου.) Ἄ! εἰς τὴν ὥραν ἐπάνω, ἰδοὺ ἐκείνη τὴν ὁποίαν ζητῶ!

Σ Κ Η Ν Η Δ'.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ, ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ *προσερχόμενος πρὸς τὴν Γανοῦμαρα*. — Τὴν χεῖρά σου, Γανοῦμαρα· ἔχω ἀνάγκην τῆς βοηθείας σου, ἐλθέ.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Σὺ ἔχεις ἀνάγκην ἐμοῦ; τὸν δρόμον σου!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἄκουσόν με μίαν στιγμήν, Γανοῦμαρα. ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Πάλιν θὰ μὲ κατασκοτίσῃς μὲ ἐρωτήσεις περὶ τοῦ τόπου σου καὶ τῆς οἰκογενείας σου, χωρὶς νὰ συλλογίζεσαι ὅτι δὲν ἔχω τὴν παραμικρὰν ἰδέαν περὶ αὐτῶν; Ἠξεύρω ὅτι θὰ ἀρχίσῃς πάλιν νὰ με ἐρωτᾷς ἂν τὸ ὄνομά σου ἦτον Ὁτθέρτος ἢ Γεώργιος, ἂν εἰς τὴν Κορσικὴν ἢ εἰς τὴν Μολδαβίαν σὲ ἦρα ἐγκαταλελειμμένον, γυμνόν, ἀσθενὲς βρέφος καὶ σὲ ἀνέθρεψα· διατί σὲ ἐπροσκάλεσα νὰ ἐλθῆς εἰς τὸ φρούριον τοῦτο, καὶ σὲ παρήγγειλα νὰ προσποιήσῃς ὅτι δὲν μὲ γνωρίζεις· διατί, καίτοι ἡ Ῥηγινέλλα ἐπέτυχε τὴν ἀρεσίν μου παρὰ τοῦ δεσπότου μας, ἐξακολουθῶ νὰ φυλάττω εἰς τὸν τράχηλον τὴν ἄλυσίν μου, καὶ πῶθεν προέρχεται ὥστε παντοῦ καὶ πάντοτε, καθὼς ὅταν ἐκπληροῦν ἐν τάξιμον, (δεικνύουσα τὸν πῶδα τῆς) φέρω τὸν κρίκον

τούτον μὲ τὴν ὁποῖον μὲ βλέπεις ἀκόμη. Τί σὲ ἐνδιαφέρει, Ὀτβέρτε, ἂν ἦμαι Κορσικανή, ἢ Σλάβα, ἢ Ἑβραία, ἢ Μαύρη; Ὅσον καὶ ἂν μὲ βιάσῃς δὲν θὰ ἀποκριθῶ εἰς κάμμιαν ἐρώτησίν σου· ἄλλως τε, εἶμαι ὑπερβεβαία ὅτι δὲν θὰ προδώσῃς ποτὲ ἐκείνην ἣτις σὲ ἀνέθρεψε καὶ σὲ περιεποιήθη ὡς μήτηρ, καὶ μολαταῦτα, ὁ θάνατος δι' ἐμὲ εἶνε μηδαμινὸν πρᾶγμα.

Κινεῖται διὰ τὰ ἀπέλθῃ, ὁ δὲ Ὀτβέρτος τὴν σταματᾷ.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Πλὴν δὲν θὰ σὲ ὁμιλήσω περὶ ἐμαυτοῦ, Γανοῦμαρα. Εἶπέ με, σὺ ἦτις ἤξεύρεις τὰ πάντα, ἢ Ρηγιέλλα. . . .

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ὡς ἦνε ἀποθαμμένη πρὸ τοῦ μηνός.

Θέλει νὰ ἀπομακρυνθῇ, ἀλλ' αὐτὸς τὴν ἐμποδίζει ἀκόρη.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Καὶ δύνασαι νὰ τὴν σώσῃς;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Τί με μέλει! (Ὡς ὄνειροπολοῦσα καὶ ὁμιλοῦσα καθ' ἑαυτήν.) Ναί, ὅταν ἤμην εἰς τὰς Ἰνδίας περιπλανώμην εἰς τὰ βάθη τῶν δασῶν ὠχρόλευκος, ἐκπληκτικὴ, προξενούσα τρόμον καὶ εἰς αὐτὰ τὰ θηρία, καὶ ἐσύχναζα τὴν νύκτα εἰς τοὺς δρυμοὺς μελετῶσα καὶ καταγινομένη εἰς ἔρευναν τῶν χόρτων, τῶν φαρμάκων καὶ τῶν φίλτρων, τὰ ὅποια ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ μεταφέρωσιν εἰς τὴν ζωὴν τὸν ἀποθαμμένον καὶ νὰ καταστήσωσιν ὡς νεκρὸν τὸν ζῶντα.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Δύνασαι νὰ τὴν σώσῃς; εἶπέ μοι.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ναί.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — ὦ! δι' ἀγάπην Θεοῦ, δι' ὅ,τι ἔχεις προσφιλέστερον ἐπὶ τῆς γῆς, διὰ τοὺς πόδας σου, τοὺς ὁποίους ἐναγκαλιζομαι καὶ καταφιλῶ, σῶσον τὴν Ρηγιέλλα, θεράπευσέ την καὶ λάβε ὡς ἀντάλλαγμα τὴν ζωὴν μου!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἄκουσε, Ὀτβέρτε. Ἐάν αὐτὴν ἀ-

κόμη τὴν στιγμὴν καθ' ἣν συνωμίλεις περιπαθῶς μετὰ τῆς Ρηγιέλλας, εἰσῆρχετο αἴφνης ὁ Χάττος ὡς θύελλα, καὶ ἄγριος καὶ τρομερὸς ἐνταυτῷ τὴν ἐφόνευε δι' ἐγχειριδίου πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου, καὶ ἔρριπτε τὸ πτώμα τῆς ἕξω εἰς τὸν χεῖμαρρον, ὅστις βρυχᾷται ὡς λέων παρὰ τοὺς πόδας τοῦ πύργου τούτου. Κατόπιν, ἐάν ἄρα πάζων σε διὰ τῆς δολοφόνου χειρὸς του, σὲ ἐξώριζεν εἰς τὴν πλησιεστέραν πόλιν μὲ τὸν κρῖνον τῆς δουλείας εἰς τὸν πόδα, γυμνόν, θνήσκοντα, ἀλυσίδετον καὶ ἐκτεθειμένον ὡς κτήνος διὰ πώλησιν, ἢ ἂν σὲ ἐπόλει σὲ τὸν στρατιώτην, σὲ τὸν γεννηθέντα διὰ τὴν ἐλευθερίαν, εἰς τοὺς σύροντας τὰ πλοῖα ἐπὶ τοῦ Τιβέριος· ὕστερον ἀπὸ ὅλα αὐτὰ, ὅτε, περιπλανώμενος ἀπὸ ὄχθης εἰς ὄχθην, μετὰ παρέλευσιν πεντήκοντα ἐτῶν καθ' ἃ ἤθελε λευκάνει τὴν κεφαλὴν σου ἢ συμφορὰ τῆς δουλείας, ἤθελες ἐπανέλθει πάλιν ἐνταῦθα, εἶπέ με, τί θὰ ἔμμενεν εἰς τὴν καρδίαν σου;

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἡ ἐκδίκησις, ὁ φόνος, ἡ δίψα τοῦ αἵματός του.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Λοιπόν, ἐγὼ εἶμαι ὁ φόνος, ἐγὼ εἶμαι ἡ ἐκδίκησις· προχωρῶ, τυφλὸν φάντασμα, εἰς σκοπὸν προσχεδιασθέντα, καὶ εἶμαι ἡ δίψα τοῦ αἵματος! Τί με ζητεῖς λοιπὸν νὰ λάβω οἶκτον, νὰ αἰσθανθῶ εὐσπλαγγίαν καὶ νὰ σώσω τοὺς ζῶντας; γελῶ ὅταν σὲ ἀκούω ὁμιλοῦντα κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον. Λέγεις ὅτι ἔχεις τὴν ἀνάγκην μου· ὅποια ἀπερισκεψία! Ἀλλ' ἐάν καὶ ἐγὼ ἦ δύστηνος καὶ καταπαγωμένη κατὰ τὴν καρδίαν γυνὴ σὲ ἔλεγα ἐπίσης ὅτι ἔχω ἀνάγκην σοῦ; ὅτι σὲ προσέλαβη νήπιον καὶ σὲ ἀνέθρεψε διὰ νὰ ὑπηρετήσῃς τοὺς σκοπούς μου; ὅτι καθὼς ἐγὼ ὑπεχώρησα ἐνώπιον τῆς ἀθωότητός σου, θέλω νὰ υποχωρήσῃς καὶ σὺ, παιδίον ἐγκαταλελειμμένον εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τύχης, ἐνώπιον τῆς ἀπομονώσεως καὶ τῆς συμφορᾶς μου; Ἰδοῦ,

θά σέ διηγηθῶ εἰς δύο λέξεις τὴν ἱστορίαν μου, ὅσον σπαρχκτικὴ καὶ ἂν ἦνε. Εἰρόνευσαν τὸν ἔραστήν μου, ἐμὲ δὲ μὲ ἐπώλησαν αἰσχροῦς ἐπέζησα, καθὼς καὶ ὁ δολοφόνος ἐπιζῆ εἰσέτι· σὺ τέκνον, δύνασαι νὰ χρησιμεύσῃς κάλλιστα εἰς τὰ ἐκδικητικὰ μου σχέδια. Ἐ! ἡμέραν καὶ νύκτα ἐθρήνου ἀδιακόπως ὅλον τὸ ὕδωρ τῶν νεφελῶν ἔρρευσεν ἐπὶ τοῦ μετώπου μου, καὶ ὅλη ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου ἠροτρίασε τὰς παρειάς μου καὶ μὲ κατέστησε δυσειδῆ καὶ ἀποτρόπαιον. Ἐζῆσα ἐξήκοντα ἔτη ἔχουσα εἰς τὴν καρδίαν τὸν θάνατον, τούτέστι, τὴν λύπην ἢ πῆναι, ἢ δυστυχία, ἢ ἐξορία, ἔκαμψαν τὴν κεφαλὴν μου. Εἶδα τὸν Νεῖλον, τὸν Ἰνδόν, τὸν Ωκεανὸν μὲ τὰς τρικυμίας του, καὶ τὰς ἀπεράντους νύκτας τῶν ἐνάστρων πόλων. Εἴκοσι διάφοροι Κύριοι, ἢ μάλλον τύραννοι, κακώσαντες τὸ σῶμά μου μὲ ποικίλα σημεῖα διὰ πεπυρακτωμένου σιδήρου, μὲ μετεχειρίζοντο ὡς ὑποζύγιον ἢ κτήνος ὑπὸ τὴν βίαν τῆς μάστιγος, ἐμέ, τὴν ἀσθενῆ καὶ ἐγκαταλελειμμένην γυναῖκα· εἰς μάτην τὰ δάκρυά μου, εἰς μάτην αἱ παρακλήσεις μου. Ἄλλ' ἤδη, τὸ πᾶν τετέλεσται! δὲν ἔχω πλέον τίποτε ἀνθρώπινον· (Ψέτουσα τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας της) τίποτε δὲν αἰσθάνομαι ἐδῶ ὅταν θέτω τὴν χεῖρά μου· εἶμαι φάντασμα, ἔχον κατοικίαν ἕνα τάφον! Χρόνος δλόκληρος γίνεται ἀφότου ὡχρὰ καὶ ριγῶσα ἔφθασα εἰς τὸ ἀπόκεντρον τοῦτο φρούριον· ἦτον ἡ ὥρα καθ' ἣν διαχέεται τὸ σκότος, καὶ ὁ θόρυβος τῆς μυκωμένης καὶ ἀποσπώσης τοὺς κλάδους τῶν δένδρων καταιγίδος ἐμπόδισε τοῦ νὰ ἀκουσθῶσιν οἱ μαρμάρινοι πόδες μου, κροτοῦντες ἐπὶ τοῦ ἐλεθρίου τούτου ἐδάφους. Ἰδοὺ λοιπὸν ἐγώ, τῆς ὁποίας τὸ μῖσος ποτὲ δὲν ἐκοιμήθη, εὐρισκομένη ἀνεπίστως ἐν μέσῳ τοῦ ἀσπόνδου ἐχθροῦ μου, καὶ ἔχουσα αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου οἰανδήποτε ὄραν θελήσω· πλὴν ἔρχεται ἡ ὥρα αὕτη ἢ τελευταία δι' αὐτόν, καθ' ἣν

μία μόνη λέξις μου θέλει εἶσθαι ἀρκετὴ νὰ τὸν καταβάλλῃ, ἐν μόνον βῆμά μου ἰκανὸν νὰ τὸν φονεύσῃ. Ἐπιναλαμβάνω λοιπὸν ὅτι, σὺ μόνος εἶσαι ἐκεῖνος ὅστις δύνασαι νὰ χρησιμεύσῃς πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἐκδικησεώς μου, τοιαύτην ὅποιαν τὴν θέλω. Καὶ ὅμως, αὐτὴν ἀκόμη τῶν στιγμῶν καθ' ἣν προσεγγίζω εἰς τὸν δάεθρον τοῦτον σκοπόν, ἐγώ, ἡ καρδία τῆς ὁποίας περιέχει τὸν ἄδην, αἰσθάνομαι ἐμκατὴν ταλαντευομένην, φρικιώσαν, καὶ θειλία μὲ καταλαμβάνει ἀναλογιζομένην τὸ τρομερὸν καὶ φρικῶδες τῆς ἐπιχειρήσεώς μου. Διὰ τοῦτο δὲν θέλω νὰ σέ βιάσω, τέκνον, νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς ἂν δὲν ἔχῃς εὐχαρίστησιν· μὴ ζῆται τὴν βοήθειαν καὶ ἀντίληψίν μου, διότι ἂν ἀπεφασίζες νὰ μὲ ὑπηρετήσῃς ἤθελα σὲ ζήτηση πράγματα ἀποτρόπαια. Εἰπέ με, εἶσαι ἰκανὸς νὰ σύρῃς τὸ ἐγχειρίδιόν σου ἀπὸ τὴν θήκην του καὶ νὰ γίνῃς δολοφόνος, νὰ γίνῃς δῆμιος; λέγε. Ἄ! φρίττεις! Ἐρρε λοιπὸν, καρδία ἀσθενῆς, βροχιῶν ἐκλελυμένε! δὲν σὲ ὀμιλῶ εἰς τὸ ἐξῆς περὶ οὐδενὸς πράγματος, καὶ ἄφες με ἤσυχον!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ ὡχρὸς καὶ χαμηλῶν τὴν φωνήν. —

Τί ζητεῖς λοιπὸν ἀπὸ ἐμέ, ὦ γυναῖκα; ὠμίλει.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Τίποτε, ἔσο ἀθῶος!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Πλὴν, διὰ νὰ σώσω τὴν Ῥηγινέλλα διδῶ τὸ αἷμά μου.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Δὲν εἶνε ἀνάγκη, πήγαινε!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Καὶ ἐγγλήμα ἀκόμη ἂν πρόκειται νὰ πράξω θὰ τὸ πράξω! εἶσαι τώρα εὐχαριστημένη;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Μὲ πειράζεις, δαίμων, καὶ μὲ σακκαδαλίζεις! Καλὰ λοιπὸν, ἔστω, συγκατανεύω. Τοῦντεῦθεν ἀνῆκει εἰς ἐμέ· καὶ ὅμως, ὅτι καὶ ἂν συμβῆ, μὴ χάσης ποτὲ τὸν καιρὸν σου νὰ μὲ παρακαλῆς ματαίως, διότι ἡ ψυχὴ μου εἶνε πεπληρωμένη σκότους, καὶ πᾶσα παρακλήσις χάνεται εἰς τὴν καλύπτουσαν αὐτὴν πυκα-

τάτην ἀγλύν. Σὲ τὸ ἐπαναλέγω, εἶμαι καὶ θὰ ἦμαι ἄνευ εὐσπλαγχνίας καὶ συνειδήσεως κακοῦργος, ἐνόσω φέρω εἰς τὸν νοῦν μου τὸν προσφιλέστατόν μου ἐκείνον Δανάτον, τὸν ὁποῖον εἶδα ἀποθνήσκοντα πρὸ ὀφθαλμῶν μου. Ἰδοὺ λοιπὸν ὅ,τι ἔχεις νὰ πράξης· σὲ τὸ λέγω διὰ τελευταίαν φορὰν ἐνόσω ἴστασαι ἀκόμη εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀθύσσου, τὴν ὁποίαν μέλλεις νὰ ὑπερπηδήσης. Πρόκειται νὰ φονεύσης ἐδῶ ἓν ἄτομον, ὁποῖον ἤθελα ἐγὼ σὲ δείξει καὶ ὁπότε ἤθελα σὲ εἰπεῖ, ἄνευ οἴκτου, ἄνευ συγχωρήσεως ἀκούεις;

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἐξακολουθεῖ.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Πᾶν λεπτόν παρερχόμενον ὡθεὶ τὴν Ῥηγινέλλαν σου πρὸς τὸν τάφον. Ἄνευ ἐμοῦ αὐτὴ θὰ ἀποθάνῃ ἀφεύκτως, καὶ ἐγὼ μόνη δύναμαι νὰ τὴν σώσω. Βλέπεις αὐτὴν τὴν φιάλην; ἓνα μόνον σταλαγμὸν ἂν θελήσῃ νὰ πῆ ἐξ αὐτῆς κάθε ἐσπέραν θὰ ζήσῃ.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Δίκαιε Θεέ! ἀλήθειαν λέγεις; δὸς μὲ το λοιπὸν.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἄκουσε· ἂν αὖριον τὴν ἰδῆς, χάρις εἰς τὸ ποτὸν τοῦτο, ῥιπτομένην εἰς τὸν τράχηλόν σου μὲ τὴν ζωὴν εἰς τὸ πρόσωπον καὶ τὴν χαρὰν εἰς τὴν καρδίαν, ἄγγελον ἐξαναστάντα, εἰκόνα ἀναζωπυρωθείσαν καὶ μειδιῶσαν, θὰ παραδοθῆς εἰς τὴν θέλησίν μου;

ΟΤΒΕΡΤΟΣ ἐκτός ἑαυτοῦ ὑπὸ χαρᾶς. — Ὅλαις δυνάμει.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Μὲ τὸ ὑπόσχεσαι δι' ὄρκου;

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Μὰ τὸν πατέρα ὅστις μὲ ἐγέννησε καὶ τὴν μητέρα ἣτις μὲ ἀνέθρεψε, τὰ μόνα προσφιλέστερα ὄντα ἐπὶ γῆς, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν ἔλαβα τὸ εὐτόχημα ποτὲ νὰ γνωρίσω, ὀρκίζομαι ὅτι θὰ ἦμαι ἰδικὸς σου ψυχῆ τε καὶ σώματι καὶ ὅλος εἰς σὲ ἀφωσιωμένος!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Πρόσεξε, διότι ἄλλως ἢ Ῥηγινέλλα θὰ μὲ ἀποκριθῇ ἀντὶ σοῦ· αὐτὴ θὰ ἀποπληρώσῃ τὴν

παράβασιν τοῦ ὄρκου σου. Ἠξεύρεις ὅτι γνωρίζω καὶ τὰς πλέον ἀποκέντρους γωνίας καὶ τὰς κρύπτας τοῦ ὄρχαίου τούτου ἐνδικοιτήματος τῶν υἱῶν τῶν ὀρέων· εἰσέρχομαι παντοῦ ἀπαρατῆρητος καὶ εἰς πᾶσαν ὥραν, εἶμαι δὲ εἰς θέσιν νὰ βλέπω τὰ πάντα.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ ἐκτείνων τὴν χεῖρα διὰ τὰ λάβη τὸ φιάλιον. — Λέγεις λοιπὸν ὅτι αὐτὴ θὰ ζήσῃ;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ναί, πλην μὴ λησμονήσης τὴν ὑπόσχεσίν σου, τὸν ὄρκον σου.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Λοιπὸν, τῶντι θὰ σωθῇ;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ναί, πλην σκέψου ὅτι, ἀπὸ τῆς σιγῆς καθ' ἣν λαμβάνεις εἰς χεῖράς σου τὸ φιάλιον τοῦτο, μὲ δίδεις ὡς ἀντάλλαγμα τὴν ψυχὴν σου.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ, — Δὸς μὲ το λοιπὸν καὶ λάβε τὴν ψυχὴν μου!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ ἐγχειρίζουσα αὐτῷ τὴν φιάλην. — Εἰς αὖριον!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Αὖριον.

Ἐξέρχεται ἡ Γανουμάρα.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ μόνος. — Δόξα τῷ Θεῷ! γύναι, ὅποιονδῆποτε καὶ ἂν ἦνε τὸ ἰσχυρίδιόν σου καὶ ὁποιαδῆποτε καὶ ἂν ἦσαι, σὲ εὐχαριστῶ! ὦ! ἡ Ῥηγινέλλα μου θὰ ζήσῃ! . . . Πλὴν ἂς σπεύσω νὰ τῆς προσφέρω τὸ σωτήριον φίλτρον. (Διευθύνεται πρὸς τὴν κρυφίαν θύραν, εἶτα, ἴσταται μίαν στιγμήν καὶ παρατηρεῖ τὸ φιάλιον.) ὦ! καὶ ὁ ἄδης αὐτὸς ἂς λάβῃ τὴν ψυχὴν μου, ἀρκεῖ αὐτὴ νὰ ζήσῃ!

Ῥίπτεται μεθ' ὀρμῆς πρὸς τὴν κρυφίαν θύραν, ἥτις κλείεται ἐπ' αὐτοῦ. Ἐν τούτοις, ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους ἀκούονται γέλωτες καὶ ἄσματα, τὰ ὁποῖα φαίνονται πλησιάζοντα. Ἡ μεγάλη θύρα τοῦ βήθους ἀνοίγεται καθ' ὅλον τὸ πλάτος αὐτῆς, καὶ εἰσέρχονται ἐν βοῦθῳ χαρᾶς καὶ εὐθυμίας οἱ ἠγεμόνες καὶ οἱ βυργγάροι ἐδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Χάτ-

του, ὅλοι ἐστεφανωμένοι μὲ ἄνθη, ἐνδεδυμένοι χρυσοῖον καὶ μεταξάν, ἔ-
νευ ἀλυσιδωτῶν θοράκιον, ἄνευ ἐφροστρίδων καὶ ἄνευ χειρίδων, κρατοῦν-
τες δὲ εἰς χεῖρας ποτήρια. Συνδιαλέγονται, πίνουν καὶ γελοῦν κατὰ ἀ-
φροίσματα, ἐν μέσῳ τῶν ὁποίων περιφέρονται ὑπηρέται φέροντες φιάλας
πλήρεις οἴνου, χρυσᾶς ὑδρίας καὶ παροψίδας πλήρεις ὀπωρῶν. Εἰς τὸ
βάθος ἴστανται λογχασφοὶ σιωπηλοὶ καὶ ἀκίνητοι· παρ' αὐτοῖς δέ, μου-
σικοί, αὐληταί, σαλπικταὶ καὶ ἀκόλουθοι.

Σ Κ Η Ν Η Ε'.

ΧΑΙΤΟΣ, ΓΟΡΑΙΟΣ, Ο ΔΟΥΤΕ ΓΕΡΑΡΔΟΣ, ΠΛΑΤΩΝ
ΟΥΤΤΕΡ, ΓΙΑΗΣ ΓΙΑΝΙΡΑΛΛΟΣ, ΔΑΡΕΙΟΣ, ΚΑ-
ΔΟΒΑΛΛΟΣ, ΔΟΥΠΟΣ καὶ ἄλλοι πολλοὶ
βυργγάβοι καὶ ἡγεμόνες, βωθὰ πρό-
σωπα, ΑΚΟΛΟΥΘΟΙ, ΛΕΙΩΜΑ-
ΤΙΚΟΙ, ΦΡΟΥΤΟΙ.

Οἱ βυργγάβοι, εἰσερχόμενοι ἐν τυμπάνῳ καὶ αὐλῶ καὶ μὲ τὰ ποτήρια ἰ-
ναχείρας, ψάλλουσιν ἐν χορῶ τὸ ἑξῆς παροιμίαν ἕσση:

Εἰς μελωδῶς.

Ὁ οἶνος εἶνε θεῖος
ιατρός, (1)
χωρὶς κρασί ο βίος
οιατρός!

Ο ΧΟΡΟΣ.

Λοιπὸν!

(1) Ἐπὶ τοῦ ἤχου «Tout n'est dans ce bas monde, qu' un jeu!»
τοῦ μελοδράματος «La Reine de Chypre.»

Εἰς μελωδῶς.

Λοιπὸν ἄς τρέξῃ
κρασί,

Ο ΧΟΡΟΣ.

Κρασί! κρασί! κρασί! κρασί!

Εἰς μελωδῶς.

Ν' ἀκούσετε μὴδ λέξι
χρυσῆ!

Ἐτερος μελωδῶς.

Τῆς γῆς αὐτῆ ἡ σφαῖρα
σκιά,
θὰ σβύσῃ ἐν ἡμέρᾳ
μῆ.

ΧΟΡΟΣ.

Λοιπὸν!

Μελωδῶς.

Λοιπὸν ἄς τρέξῃ. . . . κτ.λ.

Ἐτερος μελωδῶς.

Τοῦ βίου μας τὸ ρῆμα
βραχύ,
τὸ πρὸς τὸν τάφορ βῆμα
ταχύ.

ΧΟΡΟΣ.

Λοιπὸν!

ΟΙ ΒΥΡΓΓΑΒΟΙ.

Ο ΜΕΛΩΔΟΣ.

Λοιπὸν ἄς τρέξῃ. . . κτ.λ.

ΕΤΕΡΟΣ.

*Μαραίνουρ αἱ γρορτίδες,
παιδιά!
μᾶς πῆγαρ αἱ ρυτίδες. . .
καρδιά!*

ΧΟΡΟΣ.

Λοιπὸν!

Ο ΜΕΛΩΔΟΣ.

Λοιπὸν ἄς τρέξῃ. . . κτ.λ.

ΑΛΛΟΣ.

*Πολὸς ξεύρει ἄρ τοῦ χροῦρου
ἐγώ,
μετὰ κλαυθμοῦ καὶ πένου
πνιγῶ;*

ΧΟΡΟΣ.

Λοιπὸν!

Ο ΜΕΛΩΔΟΣ.

Λοιπὸν ἄς τρέξῃ. . . κτ.λ.

ΑΛΛΟΣ.

*Τὰ πλοῦτη ποῦ θαναμάζουρ
ἔς τὴν γῆρ,
ποτέ δὲν ἀγοράζουρ
ζωήρ.*

ΧΟΡΟΣ.

Λοιπὸν!

Ο ΜΕΛΩΔΟΣ.

Λοιπὸν ἄς τρέξῃ. . . κτ.λ.

ΟΛΟΙ.

*Ὅ οἶρος εἶρε θεῖος
ιατρός
χωρὶς κρασί ὁ βίος
οἰκτρός!
Λοιπὸν, λοιπὸν ἄς τρέξῃ
κρασί!
ἀκούσατε μὲν λέξι
χρυσῆ!
Χρυσῆ, χρυσῆ, χρυσῆ, χρυσῆ!
ἄς τρέξῃ, ἄς τρέξῃ τ' ἀθάρατο κρασί!*

ΓΙΑΗΣ ΧΟΧΕΝΣΤΑΝ¹⁾ πρὸς τὸν Κόμητα Λοῦπον,
βλέπων ἐκτὸς τοῦ πλαιγίου παραθύρου. — Κόμητ, ἡ
μεγάλη θύρα τοῦ φρουρίου καὶ ὁ δρόμος ὅστις φέρει πρὸς
αὐτὴν φαίνεται ἀπὸ αὐτὸ ἐδῶ τὸ παράθυρον.

ΠΑΑΤΩΝ ΟΥΤΤΕΡ παρατηρῶν τὴν γθορὰν καὶ γυ-
μνότητα τῆς αἰθούσης. — Ὅποῖον πένθημον μέρος! να-
μίζει τις ὅτι εἶνε ἐτοιμόρροπον!

Ο ΔΟΥΞ ΓΕΡΑΡΔΟΣ πρὸς τὸν Χάττον. — Νομίζει
τις ὅτι εἶνε ἐν ἄντρον συχναζόμενον ὑπὸ φαντασμάτων!

ΧΑΤΤΟΣ δεικνύων τὴν θύραν τοῦ πύργου. — Ἴδου
δύο τὰ μεγαλύτερα ἐκεῖ μέσα εἶνε ὁ πάππος μου καὶ ὁ
πατήρ μου.

ΠΑΑΤΩΝ ΟΥΤΤΕΡ. — Καὶ πῶς τὸ κατώρθωσες νὰ ἀπαλλαγθῆς ἀπὸ αὐτούς;

ΧΑΤΤΟΣ. — Περῆλθε πλέον ὁ καιρὸς καθ' ὃν ἡ νεότης τοὺς ἔκαμνε γίγαντας· ἔπειτα, ἡ ἡλικία κατετάραξε τὰ πνεύματά των. Ἰδοὺ, δύο μῆνες γίνονται μετ' αὐτόν, ἀφ' οὗ ὁ γέρον δὲν ἐπρόφερε οὔτε λέξιν· ἔχει παρασιμενα τὰ ἑκατὸν τοῦ ἔτη, καὶ τὸ γῆρας φαίνεται ὅτι ἐξασθένησε τὸ λαλητικόν του ὄργανον. Μὰ τὴν ζωὴν μου, ἀφοῦ αὐτοὶ ἀπεσύρθησαν, νομίζω πρέπει νὰ λάβω καὶ ἐγὼ τὴν θέσιν των.

Εἰσέρχεται ὁ φρούραρχος.

Ο ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΣ πρὸς τὸν Χάττον. — Ἐξοχώτατε...

ΧΑΤΤΟΣ. — Τί τρέχει;

Ο ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΣ. — Ὁ Ἑβραῖος τραπεζίτης Μερὲς δὲν ἐπλήρωσεν ἀκόμη τὰ λύτρα του.

ΧΑΤΤΟΣ. — Ἄς τὸν κρεμάσουν!

Ο ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΣ. — Οἱ χωρικοὶ τῆς Λίνζης, τῶν ὁποίων ὁ τρόμος ἐκορυφώθη, σᾶς ζητοῦν χάριν.

ΧΑΤΤΟΣ. — Αὐφραγαγήσατέ τους καὶ καταστρέψατέ τους!

Ο ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΣ. — Τοὺς δὲ Ἰηναίους τί διατάττετε νὰ τοὺς κάμουν;

ΧΑΤΤΟΣ. — Ὅλους διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου!

Ὁ φρούραρχος ἐξέρχεται ὑποκλινόμενος.

ΔΑΡΕΙΟΣ προσερχόμενος εἰς τὸν Χάττον μετ' ὁποῖον εἰς χεῖρας. — Ἠξέυρετε, Μαρκίων, ὅτι ἔχετε ἐν ἐξίρτεον κρασί;

Κενώνει τὸ ποτήριον ἀπνευστί.

ΧΑΤΤΟΣ. — Εἶνε κρασί μωσχάτο, χρώματος κοραλλίου. Ἡ πόλις τοῦ Βίνγκεν, ἣτις μετ' ἐφοβεῖται καὶ μετ' ἀκαθεύει, μετ' εἶδει κατ' ἔτος δύο τόνους ἐξ αὐτοῦ.

Ο ΔΟΥΤΕ ΓΕΡΑΡΔΟΣ. — Καὶ ὄχι μόνον τὸ κρασί του, Δαρεῖε, ἀλλὰ καὶ ἡ μνηστή του Ρηγινέλλα εἶνε ἐπίσης ὠραία.

ΧΑΤΤΟΣ. — Ἠξέυρετε, Κύριοι, ὅτι λαμβάνει τις συνήθως ὅ,τι ἔχει προχειρότερον· ἄλλως τε, ἡ Ρηγινέλλα μᾶς εἶνε συγγενὴς καὶ ἐκ μητρὸς.

Ο ΔΟΥΤΕ ΓΕΡΑΡΔΟΣ. — Καὶ ὅμως, αὐτὴ φαίνεται πάσχουσα πάντοτε.

ΧΑΤΤΟΣ. — Ἄ! τίποτε· γυναικεῖα προσποιήσεις!

ΠΑΝΙΡΑΔΟΣ κρυφίως πρὸς τὸν Δούκα Γεράρδου. — Τὸ κατ' ἐμέ, νομίζω ὅτι αὐτὴ σήμερον ἢ αὔριον ἀποθνήσκει.

Εἰσέρχεται εἰς φρουράς.

Ο ΦΡΟΥΡΟΣ χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Χάττον. — Αὔριον θὰ ἀπεράσουν ἀπὸ ἐδῶ ἔμποροι.

ΧΑΤΤΟΣ ὑψηλοφώνως. — Ἐνεδρεύσατέ τους. (Ὁ φρουρός ἐξέρχεται, ὁ δὲ Χάττος ἐξακολουθεῖ ὁμιλῶν πρὸς τοὺς ἀρχοντας.) Βλέπετε, φίλοι μου, πόση διαφορά ὑπάρχει μεταξὺ τῶν πατέρων μας καὶ ἡμῶν; Εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ὁ πατήρ μου πρῶτος εὐρίσκετο ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἐστρατεύοντος ἀποσπάσματος, ἐνῶ ἐγὼ μένω πλησίον σας· ἄλλοτε ἐμάχοντο, τώρα διασκεδάζουν· τότε ἦτον ἡ δύναμις, τώρα ἐπικρατεῖ ὁ δόλος. Ὁ τυχὼν διαβάτης μετ' ἀκαθάρτη, ἐμὲ τὸν βλαστὸν τοιούτων ἡρώων· ναί, ὁ διαβαίνων ἐντεῦθεν θὰ λέγῃ ἀναμφιβόλως· Ὁ Χάττος καὶ οἱ ἀδελφοὶ του εἶνε ἡ καταισχύνη τοῦ γηραιοῦ τούτου καὶ μυστηριώδους φρουρίου, τὸ ὅποιον μόνον αἱ τρικυμῖαι τοῦ χειμῶνος δύνανται νὰ προσβάλλωσι, διότι αὐτὸς ἐξακολουθεῖ ἀντὶ νὰ μάχεται νὰ δίδῃ εὐρτάς εἰς τοὺς Μαργράβους καὶ τοὺς Δούκας, καὶ θέτει εἰς ὑπηρεσίαν τῶν προσκεκλημημένων του ἡγεμόνων αἰχμαλώτους Πρίγκηπας, τῶν ὁποίων τὴν κερφα-

λὴν συνέτριψεν ὑπὸ τὴν πτέρναν του. — Πλὴν, τί με μέλει; ὅσον καὶ ἂν με φθονοῦν, ἐννοῶ ὅτι ὁ φθόνος των προέρχεται ἀπὸ ζήλοτυπίαν καὶ φόβον· ἐγὼ εἰς ταῦτα γελῶ, καὶ οἱ πύργοι μου καταφρονοῦν τοὺς πάντας. Μετασχηματίζω τὸ φροῦρίον μου εἰς τόπον εὐωχίας, καὶ ἀφίνω τὴν φροντίδα τῆς ὑπερασπίσεώς του εἰς ἄλλους· στέλλω τῆδε κάκεισε τοὺς ληστές μου, ὡς ὁ κυνηγὸς τοὺς θηρευτικούς του κύνες, ἐνῶ ἐγὼ ἀμέριμνος διάγω βίον εὐδαίμονα καὶ ὡς ἐν παρὰδείσῳ· ἔχω καὶ μνηστῆν ὠραίαν, καθὼς εἶπατε.— Ἀληθινά, δὲν μὲς λέγεις, Δούξ, τί ἀπέκαμες μὲ τὴν Κόμησάν σου Ἰσαθέλλαν; τὴν νυμφεύεσαι;

Ο ΔΟΥΞ ΓΕΡΑΡΔΟΣ. — Ὅχι.

ΧΑΤΤΟΣ. — Πλὴν σὺ ἔλαβες τὸ παρελθὸν ἔτος ὡς προῖκα τὴν πόλιν της, καὶ τὴν ὑπεσχέθης νὰ τὴν νυμφεύῃς ἐπισήμως.

Ο ΔΟΥΞ ΓΕΡΑΡΔΟΣ. — Οὔτε τὸ συλλογίζομαι καὶν. (Γελῶν.) Ναί, ἐνθυμοῦμαι ὅτι ὠρκίσθη ἐπὶ τοῦ Εὐαγγελίου, πλὴν ἀδιάφορον· παρκατῶ τὴν νέαν καὶ κρατῶ τὴν πόλιν της.

Γέλως γενικός· οἱ πλειότεροι τῶν νέων ἐξακολουθοῦν νὰ κενώνουν τὰ ποτήριά των.

ΧΑΤΤΟΣ γελῶν. — Πλὴν τί λέγεις καὶ ἡ Δίαιτα δι' αὐτὴν τὴν σκανδαλώδη ὑπόθεσιν;

Ο ΔΟΥΞ ΓΕΡΑΡΔΟΣ ἐξακολουθῶν νὰ γελῇ.— Σιωπῆ.

ΧΑΤΤΟΣ. — Ἄλλ' ὁ ὕρκος τὸν ὅποιον ἔκαμες;

Ο ΔΟΥΞ ΓΕΡΑΡΔΟΣ. Ἄ! μικρὰ πράγματα!

Ἀπὸ τινων στιγμῶν ἡ πρὸς τὰ δεξιὰ θύρα τοῦ πύργου ἀνοίγεται, καὶ δεικνύει βαθμίδας τινὰς σκοτεινῆς κλίμακος, ἐφ' ὧν ἐμφανίζονται δύο γέροντες, ὁ εἰς ὑπερβαίνων τὰ ἐξήκοντα ἔτη μὲ κόμην καὶ γενειάδα λευκόφαιον, ὁ δὲ ἄλλο; πολὺ γηροντότερος, σχεδὸν ἐξ ὀλοκλήρου φαλακρὸς μὲ μακρὰν γενειάδα λευκὴν. Καὶ οἱ δύο φοροῦν χαλυβδίνους θώρα-

κας, περινημίδας καὶ περιχειρίδας, μὲ μέγα ξίφος περὶ τὴν ὀσφύν, καὶ ἐπ' αὐτῶν τὴν πολεμικὴν χλαϊνάν των. Ὁ γηροντότερος φορεῖ λευκὸν ποδῆρη χιτῶνα μὲ διπλοῦς γύρους ἐξ ἀλουργοθαποῦς ἐριούχου, καὶ ὁ ἄλλος μέγα δέρμα λύκου, τοῦ ὁποίου τὸ ῥύγχος ἐφαρμόζεται ὡς πῖλος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του. Ὅπισθεν τοῦ γηροντότερου ἴσταται ἀκίνητος ὡς ἄγαλμα εἰς λευκογένειος ὑπασπιστῆς σιδηρᾶν φορῶν πανοπλίαν, καὶ κρατῶν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς τοῦ γέροντος μεγάλην μελανὴν σημαίαν ἄνευ πολεμικοῦ τινὸς παρασήμου· πλησίον του δέ, ὀλίγον ὀπισθεν, ἴσταται ὁ ὀτθέρτος χαμαὶ νεύων τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἐπὶ τοῦ ὤμου αὐτοῦ ἔχει τεθειμένην ὁ γέρον τὴν δεξιάν του χεῖρα. Ὅπισθεν ἐνὸς ἐκάστου τῶν δύο γηρόντων ἵπποτῶν, φαίνονται ἐν τῇ σκιᾷ δύο ὑπασπισταὶ σιδηροπλισμένοι ὡς οἱ κύριοί των καὶ ἐπίσης γέροντες, φέροντες σιδηρὰς περικεφαλαίας· οἱ ὑπασπισταὶ οὗτοι φέρουσιν ἐπὶ προσκεφαλαίων ἐξ ἐρυθροῦ βελούδου τὰς περικεφαλαίας τῶν δύο γηρόντων, ὑπερμεγέθη κράνη παραδόξου σχήματος, τῶν ὁποίων οἱ λόφοι σχηματίζουσι τὰ ῥύγχη φαντασιωδῶν θηρίων. Οἱ δύο γέροντες ἴστανται ἀκίνητοι καὶ ἀκροῶνται σιωπηλῶς· ὁ ἥττον γηρακίος ἐπιστηρίζει τὸν πῶγωνα ἐπὶ τῶν δύο ἠνωμένων βραχιόνων του, καὶ τὰς δύο χεῖράς του ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ ζειλεοῦ πελωρίου τινὸς Σκωτικοῦ πελέκου. Οἱ συμποσιάζοντες νέοι, ἀπποσχολημένοι εἰς τὰς μεταξὺ ἀλλήλων συνομιλίας, δὲν τοὺς παρατηροῦν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς.

Σ Κ Η Ν Π ΣΤ'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΙΩΒ, ΜΑΓΝΟΣ, ΟΤΒΕΡΤΟΣ.

ΜΑΓΝΟΣ. — Ἰπῆρξες καιρός, νέοι φίλοι μου, καθ' ὃν οἱ ὕρκιοι οἵτινες ἐγίνοντο εἰς τὴν γηραιάν Γερμανίαν ἦσαν χαλυβδῖνοι, ὡς αἱ πανοπλίαι καὶ τὰ πολεμικὰ ὕπλα μας. Ναί, πληροῦμαι ὑπερηφανείας ἀναλογιζόμενος ὅτι ὁ ὕρκος ἦτο πρᾶγμα τι ἱερόν, ἀπαράβατον καὶ ἀνεξήλειπτον πάντοτε ἐκ τῆς καρδίας τοῦ ἀτόμου, καὶ τὸ ὅποιον δὲν ἀθετεῖτο χωρὶς νὰ χυθῇ αἷμα. Ἐκαστος ἐθεό-

ρει αὐτὸν ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, οἱ εὐπκτρίδαί εἶχον αὐ-
τὸν πάντοτε πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιόν
των, καὶ ἂν ἀκόμη παρεθαίνετο ἐκ συμπτώσεως ἢ ἐξ
ἀνάγκης, οὐχ ἤττον ὅμως ἦτον ἐξίσου σεβαστὸς καὶ ἰ-
σχύων. Ὁ ἥρωσ ἀποθνήσκων ἐκοιμᾶτο ἀτάραχος ἐντὸς
τοῦ ἀμολύντου τάφου τοῦ ἀκουμβῶν ἐπὶ τοῦ ὄρκου τοῦ
ὡς ἐπὶ τῆς πανοπλίας του, καὶ ὁ χρόνος, ὅστις κατα-
τρώγει καὶ ζῶντας καὶ νεκρούς, ἐνίοτε συνέτριβε τὴν πα-
νοπλίαν ποτὲ ὅμως τὸν ὄρκον. Πλὴν σήμερον ἡ πίστις,
ἡ τιμὴ καὶ ὁ λόγος, ἔλαβαν τὴν νέαν πορείαν τοῦ Ἰσπακ-
νικοῦ συρμοῦ, καὶ σύγκεινται ὡς αὐτοὶ ἀπὸ ὀρείχαλκον
καὶ μέταξιν, εἰς δὲ ὄρκος διαρκεῖ ὕσον καὶ ἐν φύρεμ'·
πολὺ συχνὰ διὰ τοὺς σημερινούς φθείρεται ταχέως, καὶ
δὲν εἶνε πλέον ἄλλο τι εἰμὴ ἄχρηστον ῥάκος, τὸ ὅποιον
καταξοσχίζουσι καὶ βίπτουν θεωροῦντες αὐτὸ ὡς τοῦ πα-
λαιοῦ συρμοῦ!

Εἰς τοὺς λόγους τούτους τοῦ Μάγνου ὄλοι μεταστρέφονται μετ' ἐκ-
πλήξεως. Διὰ τινος στιγμᾶς ἐπικρατεῖ αἰωπὴ μεταξὺ
τῶν συμποτῶν.

ΧΑΤΤΟΣ ὑποκλινόμενος πρὸ τῶν γερόντων. — Πά-
τερ μου! . . .

ΜΑΓΝΟΣ. — Νέρι, ὁ θόρυβός σας κατήνησεν ἀνο-
πόρορος· ἀφήσατε τοὺς γέροντας νὰ ὄνειροπολήσουν ἠ-
σύχως ἐν τῷ σκότει καὶ ἐν τῇ νυκτί, διότι ἡ λάμψις
τῶν εὐωχιῶν πληγώνει τοὺς σκυθρωποὺς ὀφθαλμούς των.
Οἱ γονεῖς σας συνέκρουον τὰ ξίφη, σεις δὲ τὰ τέκνα
συγκρούετε τὰ ποτήρια! πλὴν ἀπέλθετε μακρὰν ἡμῶν
τοῦλάχιστον!

ΧΑΤΤΟΣ. — Συγγνώμην, πάτερ μου! . . . (Παρα-
τηρῶν τὰς ἐπὶ τοῦ τοίχου εἰκόνας ἀντιστραμμένας).
Πλὴν, ποῖος ἐτόλμησε τὰ στρέψη τὰς εἰκόνας τῶν προ-
γόνων μας; ποῖος. . . .

ΜΑΓΝΟΣ. — Ἐγώ.

ΧΑΤΤΟΣ. — Σεις!

ΜΑΓΝΟΣ. — Ναι, ἐγὼ ἔστρεψα πρὸς τὸν τοίχον τὰς
εἰκόνας ταύτας τῶν ἀθανάτων προγόνων μας, διὰ νὰ μὴ
βλέπωσι τὸ αἶσχος τῶν ἀπογόνων των.

ΧΑΤΤΟΣ ἐρεθιζόμενος. — Ἄλλ' ὁ Βαρβερούσος ἐτι-
μώρησε τὸν θεῖόν του Λουδοβίκον διὰ προσβολὴν μικρο-
τέραν ταύτης. . . .

ΜΑΓΝΟΣ ἠμιστρέφόμενος, πρὸς τὸν Χάττον. — Μὲ
φαίνεται νὰ ἤκουσα τὸ ὄνομα τοῦ Βαρβαρούσου; Ποτὲ
πλέον ἐνώπιόν μου ἂς μὴ προφερθῇ αὐτὸ τὸ ὄνομα!

Ο ΚΟΜΗΣ ΛΟΥΠΟΣ γελῶν. — Καὶ τί σὲ ἔκαμιν
αὐτός, καλὲ ἄνθρωπε;

ΜΑΓΝΟΣ. — Ὡς ἐνδοξοὶ πρόγονοί μου, μείνατε, μεί-
νατε κεκαλυμμένοι ὡς εἶπατε! — Θέλεις νὰ μάθης τί με
ἔκαμιν, μικρὲ Κόμη τῆς Μόντης; Ἄρχισε νὰ καταβάνης
τὰς ὄχθας τοῦ Ῥήνου ἀπὸ τῆς λίμνης μέχρι τῶν ἐπτῶ
Ὀρέων, καὶ ἀρίθμησε τὰ καταστραφέντα φρούρια ἐπὶ τῶν
δύο ἀκτῶν· αὐτὸς τὰ κατέστρεψεν ὅλα! Θέλετε νὰ μά-
θετε τί με ἔκαμιν, Κύριοι; Ἔσυρεν ὡς ἀνδράποδα τὰς ἀ-
δελφὰς καὶ τὰς θυγατέρας μας εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν,
ἔσφαξεν ἀνηλεῶς τοὺς καλητέρους μας εὐπατρίδας καὶ
ἐξέθηκε τὰ σώματά των ἐπὶ ἀγρονῶν, κατασκευασθεισῶν
ἐπὶ τῶν βράχων μας ἐξ αὐτῶν τῶν πετρῶν τῶν πόργων
μας! Ἴδου τί ἔκαμιν καὶ εἰς ἡμᾶς καὶ εἰς σὰς ἀκόμη.
Τριάκοντα ἔτη κατὰ συνέχειαν ὑπὸ τὴν τυραννικὴν ζυ-
γὸν τοῦ ἀλαζόνος τούτου Καίσαρος καὶ ὑπὸ τὸν ἀγριὸν
θρίαμβόν του ὑπεφέραμεν ἐφόδους, σφαγὰς, πυρκαϊὰς,
ληηλασίας, καταστροφὰς, εἰρκτάς, βασιανιστήρια, τρο-
μεωτάτους θανάτους. Θεέ μου! ζῶντες ὡς ἄλλοι ἡ-
βραῖοι ἐξόριστοι, ὡς ἄλλοι αἰχμαλωτοὶ, ἠνεχόμεθα ἀ-
γογγύως τόσον κενρὸν τὰς ὕβρεις ταύτας, καὶ πᾶς νέος
θρίαμβος, πᾶσα νίκη τοῦ ἀκκταχέτου τούτου Μονάρχου!

νάαν ἐπηύξανεν εἰς ἡμᾶς θανάτου ἀγωνίαν. Τὰ πάντα ἐκλινον τὸν αὐχένα ἐνώπιόν του, πάντες ἐτρέμαμεν ὑπὸ τὸν σιδηροῦν βραχίονά του, οἱ δὲ ἐξευτελισθέντες υἱοὶ μας φαίνονται λησμονοῦντες τὰς αἱματηρὰς ταύτας ἱστορίας! Ὅταν Φριδερίκος ὁ Α΄, φέρων προσωπίδα καὶ ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν κεκαλυμμένος ὑπὸ πανοπίας ἐκ χρυσοῦ, φθάσας εἰς τὴν ὑψίστην βαθμίδα τῆς ὑβρεως ἐπροκάλει περιφρονῶν ἅπαντας τοὺς γενναίους μαχητὰς μας, πάντες ἐτρεμον καὶ ἔφευγον κατακυριεύομενοι ὑπὸ τρέμου. Μόνος ὁ πατήρ μου μίαν ἡμέραν, (δεικνύων τὸν ἄλλοι γέροντα,) ἀποκλείσας τὴν ὁδὸν του ἐντὸς μικροῦ τινος πύργου, τοῦ διεπέρασε τὴν δεξιὰν χεῖρα διὰ πεφυρακτωμένου τινὸς τόξου. Ὡ ἀναμνήσει! ὦ χρόνοι ἀποπτάντος μεγαλείου! τὸ πᾶν κατέρρευσε, ὡς ἀστραπὴ ἐχάθη ἀπὸ τοὺς ἐκθάμβους ὀφθαλμούς μας! ὅλοι οἱ ἥρωές μας ἔπεσαν, καὶ τὰ ὄστα των ἐλεύκαναν τὰς πεδιάδας! Ἀπὸ δλόκληρον δάσος δὲν ἔμεινε τίποτε ἄλλο εἰμὴ μία μόνον δρυς (ὑποκλιόμενος πρὸ τοῦ γέροντος) καὶ ἡ δρυς αὕτη εἶσαι σύ, πάτερ μου σεβάσμιε! — Βρυθεροῦσε, ὄνομα αἰσχρὸν καὶ ἀποτρόπαιον, ὅστις συνέτριψες ἀγενῶς τὰ οἰκογενειακά μας ἐμβλήματα καὶ τὰ ἐσκόρπισες μεταξὺ ἀκανθῶν καὶ τριβόλων, καὶ ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου ὁ ἀτιμασθεὶς Ρῆνος ῥέει μεταξὺ ἐρειπίων, θὰ σὲ ἐκδικηθῶ μίαν ἡμέραν, καὶ τοῦτο θέλει εἶσθαι τὸ ἔσχατον κατόρθωμά μου, ἡ τελευταία μου δόξα! Τίποτε δὲν θέλει ἐμποδίσει τὴν βαρυωπλισμένην χεῖρά μου νὰ καταφερθῆ ἄνευ εὐσπλαγχνίας καὶ διακρίσεως ἐπὶ σοῦ, ἐάν δὲν ἀπέθανες εἰσέτι, ἢ καὶ ἂν ἀπέθανες, ἐπὶ τῆς ὀλεθρίας γενεᾶς σου! . . . Θεέ μου! μὴ με δώσης τὸν σπαραγμὸν τοῦ νὰ ἴδω ἐμαυτὸν κατερχόμενον εἰς τὸν τάφον πρὶν λάβω ἐκδίκησιν, πρὶν ἢ αἱμοσταγῆς καρδία μου ἀνακουφισθῆ! — Ναί, διὰ νὰ ἀξιωθῶ τέλος νὰ ἀπολαύσω τὴν ὑψίστην ταύτην χαρὰν καὶ νὰ ἐξέλθω τοῦ τάφου, διὰ νὰ ξανα-

πράσω τὴν βροχάν μου, εἶνε ἀνάγκη, ὦ νέοι, ἡ μεγαλητέρα νὰ καταβληθῆ προσπάθεια. Θέλω λοιπὸν μὲ κάθε τράπον, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ᾔηνε ἡ θύρα ἥτις μὲ κλείει, εἴτε θύρα τοῦ παραδείσου εἴτε θύρα τῆς κολάσεως, (ἐκτείνων τοὺς βραχίονας) νὰ τὴν συντρίψω μὲ ἓν μόνον κτύπημα τῆς σιδηρῆς ταύτης πυγμῆς! (Διακοπτόμενος καὶ σιωπῶν πρὸς στιγμὴν.) Πλὴν φεῦ! τί κάθημαι καὶ λέγω ἐδῶ ἐγὼ ὁ τάλας ἐρημίτης, ὁ γέρον;

Πίπτει εἰς βαθύτατον ῥεμβασμὸν, καὶ φαίνεται ὡς μὴ ἀκούων τίποτε περὶ αὐτόν· ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἡ χαρὰ καὶ ἡ αὐθάδεια ἀναγεννᾶται μεταξὺ τῶν συμποτῶν. Οἱ δύο γέροντες φαίνονται ὡς δύο ἀγάλματα· ὁ οἶνος κυκλοφορεῖ διὰ τῶν ποτηρίων, καὶ ἐπαναρχίζουσιν οἱ γέλωτες.

ΧΑΤΤΟΣ κρυφίως πρὸς τὸν Γεράρδον, δεικνύων εἰς αὐτὸν τοὺς γέροντας. — Οἱ δυστυχεῖς ἐρημίται! ἡ ἡλικία φαίνεται νὰ ἐτάραξε τὸν νοῦν των!

ΓΟΡΑΙΟΣ κρυφίως πρὸς τὸν Κόμητα Λοῦπον, δεικνύων τὸν Χάττον. — Θὰ ἔλθῃ μία ἡμέρα καθ' ἣν ὁ πατήρ μου θὰ γίνῃ ὡς αὐτοὺς, καὶ ἐγὼ ὡς ἐκεῖνος.

ΧΑΤΤΟΣ πρὸς τὸν Λοῦκα. — Καὶ ὅμως, ὅλοι οἱ στρατιῶταί μας εἶνε εὐπειθεῖς εἰς αὐτούς· ὅποια λυπηρὰ ἀφοσίωσις!

Ἀπὸ τινων στιγμῶν, ὁ Γόρλιος καὶ τινες ἀκόλουθοι πλησιάζουσιν εἰς τὸ παράθυρον καὶ παρατηροῦν πρὸς τὰ ἔξω. Πάραυτα δὲ ὁ Γόρλιος μεταστρέφεται.

ΓΟΡΑΙΟΣ πρὸς τὸν Χάττον. — Ἄ! πάτερ μου, ἔλα νὰ ἴδῃς αὐτὸν τὸν λευκογένειον γέροντα.

Ο ΚΟΜΗΣ ΛΟΥΠΟΣ τρέχων πρὸς τὸ παράθυρον. — Ἀναθαίνει βραδυπορῶν τὸ μονοπάτι· ἡ κεφαλή του κάμπτεται ὑπὸ τὸ βάρος τῶν χρόνων, καὶ ὁ ἄνεμος φυσᾷ διὰ τῶν ὀπῶν τοῦ τριβωνίου του!

ΓΟΡΑΙΟΣ. — Φαίνεται ὅτι θὰ ζητήσῃ ἄσυλον εἰς τὸ φρούριον.

ΓΙΛΛΗΣ ΧΟΚΕΝΣΤΑΦ. — Θά ἦνε κάνεις ἐπαίτης!

ΚΑΔΟΒΑΛΛΟΣ. — Ἴσως κάνεις κατάσκοπος.

ΔΑΡΕΙΟΣ *κράζων ἀπὸ τοῦ παραθύρου.* — Αἱ! ὀπίσω!

ΧΑΤΤΟΣ. — Ἄς μοῦ διώξουν ἀμέσως αὐτὸν τὸν ἀνόητον μὲ τὰς πέτρας!

ΛΟΥΤΟΣ, ΓΟΡΑΙΟΣ *καὶ οἱ ΑΚΘΑΟΥΘΟΙ ῥίπτοντες πέτρας.* — Ὅπίσω, σκύλε!

ΜΑΓΝΟΣ *ὡς ἐξ ἕπρου ἐγειρόμενος.* — Εἰς ποῖον καιρὸν ζῶμεν, Θεέ μου παντοδύναμε, καὶ πῶς διεφθάρησαν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἐποχῆς ταύτης! Καταντᾷ νὰ διώκωσι μὲ πέτρας ἓνα γέροντα ἰκέτην, ζητοῦντα ἄσυλον! (*Ἀτερίζων πάντα κατὰ πρόσωπον.*) Εἰς τὸν καιρὸν μου, Κύριοι, εἶχαμεν καὶ ἡμεῖς ἐπίσης τὰς τρέλλας μας, τὰ συμπόσιά μας, τὰ ἄσματά μας . . . πᾶν ἄρτυμα τέλος τῆς νεότητος! Ἄμα ὁμως παρορησιάζετο ἐν μέσῳ τῶν εὐωχιῶν μας κάνεις γέρον καταβεβλημένος ὑπὸ τῶν ἐτῶν καὶ τῆς πείνης, ἀποκαμωμένος ὑπὸ τοῦ κόπου καὶ τοῦ ψύχους καὶ ζητῶν ἄσυλον, ἀμέσως παραιτοῦντες πᾶσαν ματαιολογίαν ἐγεμίζαμεν ἀπὸ νομίσματα μίαν σιδηρᾶν περικεφαλαίαν ἐκ συνεισφορᾶς, καὶ ἐφοδιάζοντες αὐτὸν μὲ ἀξιόλογον μερίδα φαγητοῦ καὶ μὲ ποτήριον ἐκλεκτοῦ οἴνου, ἀπεπέμπαμεν μὲ τὴν μεγαλητέραν φιλοξενίαν τὸν δεαβάτην τοῦτον, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς μᾶς ἐπέστειλεν ἴσως! Μετὰ ταῦτα ἐπανελαμβάνομεν τὰ ἄσματα καὶ τὴν εὐθυμίαν μας πλήρεις χαρᾶς, διότι ὁ γέρον μὲ ὀλίγον χρυσίον εἰς τὰς χεῖρας καὶ χορτασθεὶς φαγητοῦ καὶ ποτοῦ ἠκολούθει τὴν ὁδοποιίαν του μειδιῶν. Τώρα, παρατηρήσατε μὲ ποῖον βάρβαρον τρόπον ζητεῖτε νὰ κάμειτε σεῖς ὅ,τι ἡμεῖς ἐκάμαμεν τότε μὲ πᾶσαν γενναιότητα!

ΙΩΒ *ἀπορθῶν τὴν κεφαλὴν, προχωρῶν ἐν βῆμα καὶ θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ Μάγνου.* — Σιώπη,

νέε! Εἰς τὸν ἰδικόν μου καιρὸν, ὅταν εἰς τὰς ἐορτὰς μίας ἐπίναμεν ψάλλοντες δυνατώτερα ἀπὸ ὑμᾶς καὶ καθήμενοι πέραξ ὀλοκλήρου βοῦς τεθειμένου ἐντὸς χρυσοῦ δίσκου, ἂν συνέβαινε κάνεις πτωχὸς γέρον, γυμνόπους, ῥακένδυτος καὶ ἰκέτης, νὰ ἀπεράσῃ πρὸ τῆς θύρας μας, ἀπεστέλλετο πάραυτα συνοδία τις διὰ νὰ τὸν ὑποδεχθῆ, καὶ ἄμα εἰσῆρχετο εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ συμποσίου ἐκρότουν εἰς τιμὴν τοῦ τὰ μουσικὰ ὄργανα. Ἐβλεπέ τις ἀνεγειρομένους μὲ σέβας τοὺς ἄρχοντας· οἱ νέοι χωρὶς νὰ ὀμιλοῦν ἢ νὰ γελῶσιν ὑπεκλίνοντο πρὸ αὐτοῦ, καὶ οἱ αὐτοκρατόρων ἐάν ἦσαν ἀκόμη, οἱ δὲ γέροντες ἔκαμον τὰς χειραψίας τῆς φιλοξενίας μὲ τὸν γέροντα λέγοντες, Χαίρε, ὦ ξένε, καλῶς μᾶς ἤλθες! (*Πρὸς τὸν Γόρλιον.*) Πήγαινε ἀμέσως νὰ παραλάβῃς τὸν ξένον καὶ νὰ τὸν ὀδηγήσῃς ἐδῶ!

ΧΑΤΤΟΣ *ὀποκλιρόμενος.* — Πλὴν . . .

ΙΩΒ *πρὸς τὸν Χάττον.* — Σιωπή!

Ο ΔΟΥΤΕ ΓΕΡΑΡΔΟΣ *πρὸς τὸν Ἰώβ.* — Ἐξοχώτατε . . .

ΙΩΒ. — Ποῖος λοιπὸν τολμᾷ νὰ ὀμιλῆ ἐνῶ ἐγὼ ἐπιτάττω σιωπὴν!

Ὅλοι ὀπισθοδρομοὺν καὶ σιωπῶσιν, ὁ δὲ Γόρλιος ὑπακούει καὶ ἐξέρχεται.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ *καθ' ἑαυτόν.* — Ὡ γῆραιε λέων, παρατήρησε μετὰ φρίκης ὁποῖαι αἰλουρόμορφοι τίγρεις ἐγεννήθησαν ἀπὸ ἐσέ! Πολλάκις τὰ ἄθλια ταῦτα ἐξαμβλώματα τολμοῦν νὰ σὲ αὐθαδιάζωσιν, πλὴν ἀρκεῖ ἐν ἀνθρώπῳ τῆς φοβερᾶς χρίτης σου διὰ νὰ τοὺς κάμῃς ὄλους νὰ φρίζουν!

ΓΟΡΑΙΟΣ *εἰσερχόμενος, πρὸς τὸν Ἰώβ.* — Ἀναβαίνει τὰς βαθμίδας τοῦ πύργου, Ἐξοχώτατε!

ΙΩΒ *πρὸς τοὺς εἰσέτι καθήμενους ἄρχοντας.* — Ἐγέρθητε ὅλοι! (*Πρὸς τοὺς υἱούς του.*) Καὶ σεῖς, συναχθεῖτε περὶ ἐμέ! (*Πρὸς τοὺς κήρυκας καὶ τοὺς μουσικούς.*) Σαλπίσσατε ὡς ἐάν ἔρχεται βασιλεὺς!

Ἦχος τῶν ὀργάνων. Οἱ βυργγάβοι καὶ οἱ λοιποὶ ἄρχοντες παρατίσσονται δεξιόθεν τοῦ γέροντος, οἱ δὲ υἱοὶ του καὶ ἔγγονοὶ του ἀριστερόθεν περίε αὐτοῦ· οἱ ὑπασισταὶ ἴστανται εἰς τὸ βάθος, κρατοῦντες ὑψηλὰ τὴν σημαίαν. Διὰ τῆς ἐν τῷ βᾶθει στοᾶς εἰσέρχεται εἰς ἐπαίτης, ὅστις φαίνεται σχεδὸν ἐπίσης γέρον ὡς ὁ ἰώβ· ἡ λευκὴ του γενειὰς κατέρχεται μέχρι τῆς κοιλίας του· φορεῖ ἔνδυμα ἐκ φαιοῦ ὑφάσματος καταντήσαν βᾶκος, καὶ ἐπ' αὐτοῦ μέγαν μανδύαν κατατετυπημένον· εἶνε ἀσκεπής, ἔχει περιεζωσμένην τὴν ὀσφύν μὲ σχοινίον ἀφ' οὗ ἐξαρτᾶται μέγα κομβολόγιον, καὶ φέρει εἰς τοὺς γυμνοὺς ποδας του σανδάλια πλεκτὰ ἐκ σχοινίου. ἴσταται εἰς τὴν πρώτην τῶν ἐξ βαθμίδων, μένων ἀκίνητος καὶ ἐπιστηριζόμενος ἐπὶ μακρᾶς ὀξώδους βᾶσδος. Οἱ ὑπασισταὶ τὸν χαιρετοῦν διὰ τῆς σημαίας καὶ οἱ μουσικοὶ διὰ σαλπυστικοῦ τινος βραχέος πλὴν ζωροῦ μέλους, ἐπιθομβούντων τῶν αὐλῶν καὶ τῶν κεράτων. Ἀπὸ τινων στιγμῶν, ἡ Γανουμάρα ἀναφαίνεται ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ πατάματος τοῦ μακρυναρίου, καὶ παρευρίσκειται καθ' ὅλην τὴν σκηνήν.

Σ Κ Η Ν Η Ζ.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, Ο ΕΠΑΙΤΗΣ.

ἸΩβ ὄρθιος ἐν μέσῳ τῶν τέκνων του, πρὸς τὸν ἐπαίτην μένοντα ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ κατωφλίου. — Ὡς ξένος, ὁποιοσδήποτε καὶ ἀνῆσαι, θὰ ἤκουσες βέβαια νὰ λέγουν ὅτι, εἰς τὸν Ταῦνον ποταμὸν μεταξὺ Κολωνίας καὶ Σπύρας ἐπὶ ἀποτόμου τινὸς βράχου, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου τὰ λοιπὰ ὄρη φαίνονται ὡς γήλοφοι, ὑψοῦται ἐν φρουρίον χαῖρον τὴν μεγαλητέραν φήμην μεταξὺ τῶν λοιπῶν φρουρίων, καὶ ὅτι εἰς τοὺς πύργους αὐτοῦ, ὠκοδομημένους ἐπὶ σωροῦ τιτανωδῶν λίθων, διατρίβει εἰς βυργγάβος, περίφημος μεταξὺ ὄλων τῶν βυργγάβων. Ἴσως σὲ διηγῆθησαν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος, πεφορτισμένος ἀνο-

μιῶν καὶ ἐγκλημάτων πλὴν διαπρέπων ἐπὶ ἀνδραγαθήμασι, καὶ ὑπὸ μὲν τῆς ἐν Φραγκφόρτη Διαιτήτος κηρυχθείς ἀπόβλητος ἐκ τοῦ ἱεροῦ Κράτους, ὑπὸ δὲ τῆς ἐν Πίσση Συνόδου γενόμενος ἀποσυνάγωγος καὶ ἀφορισθεὶς ἐκ τῆς ἁγίας Ἐκκλησίας, μεμονωμένος, φέρων ἐπ' αὐτοῦ τὸ βᾶρος διπλοῦ ἀναθέματος, πολιτικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ, καταδεδικασμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ ὡς ἄλλος Κρίν καὶ ἐπικατάρατος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ὡς ὁ Ἰούδας, πλὴν ἐγκριτερήσας ἀκλόνητος εἰς τὸ ἔρος του, ἀντέστη προκαλούμενος κατὰ τοῦ Κόμητος Παλατινοῦ, καὶ ἀπὸ ἐξήκοντα ἤδη ἐτῶν ἀπωθεῖ γενναίως ἀμυνόμενος τὴν ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ φρουρίου του προσαρμολομένην κλίμακα τοῦ Κράτους. Θὰ ἤκουσες ἴσως ὅτι μ' ὕλην τὴν κακὴν φήμην του εἶνε τὸ ἄσυλον παντὸς γενναίου πολεμιστοῦ, ὅτι τὸν πλούσιον μετασχηματίζει εἰς πένητα καὶ τὸν Κύριον εἰς αἰχμάλωτον, καὶ ὅτι ἐνώπιον τῶν Λουκῶν, τῶν βασιλέων καὶ τῶν αυτοκρατόρων, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς τῆς Γερμανίας παραδεδομένης εἰς τὴν διακρίσιν τῶν δημοδύρων παθῶν των, ἔχει ἀνυψωμένην ἐπὶ τοῦ πύργου του ὡς πρόκλησιν μίσους, ὡς πένθιμόν τι ἀνακλητήριον εἰς τοὺς λαοὺς οὓς αὐτοὶ ἀλυσσοδέουσι, μίαν μεγάλην πένθιμον σημαίαν, τρομερὸν βᾶκος τὸ ὅποιον ἡ καταιγὶς συσρέφει διὰ τοῦ σφοδροῦ ἀνεμοστροβίλου της. Σὲ εἶπαν ἴσως ὅτι πλησιάζει εἰς τὸ ἑκατοστὸν ἔτος του, καὶ ὅτι τίποτε δὲν ἠδυνήθη νὰ καταβάλλῃ μέχρι τοῦδε τὴν ἰσχύν του, οὔτε τρομεραὶ ἔφοδοι καταφερόμεναι ἐπὶ τῶν χωρίων καὶ τῶν φρουρίων του, οὔτε ὁ φοβερὸς καὶ παντοδύναμος Καῖσαρ, οὔτε ἡ Ρώμη, οὔτε τὰ ἔτη, φορτίον ἐπαχθὲς βαρύνον ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου, οὔτε αἱ λόγχαι τῶν πολεμίων ἢ καὶ αὐτὸς ὁ πανδαμάτωρ χρῆνος· ἀλλ' ἐμμένων πάντοτε εἰς τὴν ἰδίαν του ἰσχυρὰν θέλησιν, περιφρονῶν τὸν οὐρανὸν καὶ ἀψηφῶν τὴν εἰμαρμένην, ὁ γέρον οὗτος γίγας τοῦ Πήγου ἠδυνήθη νὰ μείνῃ

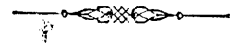
ἀναπόσπαστος ἐπὶ τῶν αἱματηρῶν βράχων του. Τὰ γνωρίζεις αὐτὰ ὅλα;

Ο ΕΠΗΙΤΗΣ. — Μάλιστα.

ΙΩΒ. — Εἰς τὸ φρούριον λοιπὸν αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου εὐρίσκεισαι αὐτὴν τὴν στιγμήν, ὦ γέρον, ὅστις σὲ ὑποδέχεται μόνος καὶ σὲ ἐκφωνεῖ τό, καλῶς ἤλθες! Ἐγὼ εἶμι ὁ ἰὼβ ἐκεῖνος ὁ ἐπιλεγόμενος ἄφωρισμένος. (Δεικνύων τὸν Μάγνον γορυκλιῆ πρὸ αὐτοῦ.) Ἴδου ὁ υἱός μου. (Δεικνύων τὸν Χάττον, τὸν Γόβλιον καὶ τοὺς ἄλλους.) Ἴδου καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἰῶν μου, οἵτινες δυστυχῶς εἶνε ἥττον μεγάλοι ἀπὸ ἡμᾶς, διότι πολλάκις αἱ ἐλπίδες μας μένουσιν ἀπραγματοποίητοι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Ὁ πατήρ μου ἀποθνήσκων μὲ ἀφῆκε κληρονομίαν τὸ γηραιόν του ξίφος· διὰ τοῦ ξίφους του ἀπέκτησα ἐν τρομερώτατον ὄνομα, καὶ ὡς μητρικόν μου κληροδότημα ἔχω τὸ κτήμα τοῦτο τοῦ Χέππενχεφ. Ὄνομα λοιπόν, ξίφος καὶ φρούριον, τὰ πάντα τίθενται ὑπὸ τὴν διάθεσίν σου, ξένε μου, καὶ δύνασαι νὰ ἐκφράσης ἐλευθέρως ὅ,τι ἐπιθυμῆς.

Ο ΕΠΗΙΤΗΣ. — Ἠγεμόνες, Κόμητες, Ἄρχοντες καὶ σεῖς αἰχμάλωτοι ἀκόμη, σᾶς χαιρετῶ ἐκ βάθους καρδίας, τολμῶν ὡς γεροντότερος πάντων αὐτὴν μόνον τὴν παρτήρησιν νὰ κάμω πρὸς ὑμᾶς. Ἄν αἰσθάνεσθε ἡρεμον καὶ καθαρὰν τὴν συνείδησίν σας, καὶ τίποτε ἂν δὲν ταραττῆ τὰ βᾶθη τῶν καρδιῶν σας ὅταν ἀναλογίζεσθε τὰς παρελθούσας πράξεις σας, ἀλλ' εἴσθε καθαροὶ ὡς ὁ γαλανὸς οὐρανός, χαρῆτε, γελάσατε, ψάλλατε! ἄλλως, νέοι καὶ γέροντες ἐτοιμοθάνατοι, σκέφθητε ὀλίγον ὅτι ὑπάρχει Θεός! Τόσον σεῖς οἱ στεφανωμένοι μὲ ἀνθη ὕσον καὶ σεῖς οἱ στεφανωμένοι μὲ ἔτη, ἐὰν ὅλος σας ὁ βίος περιορίζεται εἰς τὸ πράττειν τὸ κακὸν ἐν τῷ κόσμῳ, κλίνετε τὰς κεφαλὰς, ρίψατε χεῖμαὶ τοὺς ὀφθαλμούς σας καὶ ἐς τὴν κατηρεῖς, διότι πολλὰ βραχεῖται καὶ ἀμφίβολοι εἶνε αἱ

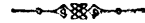
στιγμὴ καὶ ζωῆς ὡς ἡ ἰδική μας, καὶ τοὺς μὲν προηθάνει ἡ ἡλικία διὰ τοὺς δὲ προώρισται ὁ τάφος. Νέοι, ὄναι ἰσχυροὶ καὶ παντοδύναμοι καὶ ἂν ἦσθε, σκέπτεσθε διὰ τοὺς γέροντας, καὶ σεῖς, γέροντες, σκέπτεσθε διὰ τοὺς νεκρούς. Ἔστέ πρὸ πάντων φιλόξενοι, διότι αὐτὸς εἶνε ὁ μόνος ἡδύτατος νόμος ἐπὶ γῆς· καὶ βασιλεῖς ἀκόμη ἂν ἦσθε, ἔστω δι' ὑμᾶς ἱερὸν τὸ ἄτομον τοῦ πτωχοῦ. Ὅταν διώκετε καὶ ἀποβάλλετε ἕνα γέροντα ὁδοιπόρον, ἠξεύρετε ποῖος εἶνε; ἠξεύρετε πόθεν ἔρχεται; Ἐνίστε ὁ Θεός, ὅστις μὲ μίαν πνοήν του καταβάλλει τὰς ὑψικόμοις κέδρους τῶν δασῶν καὶ τὰς δρυς τῶν ὄρέων, ὀπλίξει μὲ συμβεβηκότα, μὲ ἀστραπάς καὶ μὲ κεραυνούς, τὴν χεῖρα τὴν ὀποῖαν εἰς ἐπαίτης κρύπτει ὑπὸ τὰ ῥάκη! Τίτ' ἀνθρώπων, γρηγορεῖτε ἰδοῦ, ὁ κεραυνὸς τῆς θείας δικαιοσύνης ἀκούεται μουγκρίζων εἰς τὰ νέφη κατ' ἕνα στιγμήν ἀκόμη σᾶς ὀμιλῶ!

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ο ΕΠΙΛΙΤΗΣ.

Λίθουσα τῶν πανοπλιῶν ἐν τῇ φρουρίᾳ Χέππενχεφ. Δεξιόθεν, μεγάλην θύρα. Πρὸς τὸ βάθος, στοὰ λήγουσα εἰς ὀδοντωτὰς ἐντομάς ὡς αἱ τῶν ἐπάλξεων στεφάναι, καὶ διατεμνομένα ὑπὸ πολλῶν κίωνων ἐκ μέλανος βασανίτου λίθου ὡς καὶ οἱ γυμνοὶ τοῖχοι. Ἐπὶ τῶν κίωνων κρέμονται διάφοροι ἐντελεῖς πανοπλίας, τὸ δὲ ὅλον παρέχει θέαν κατηφῆ καὶ σκυθρωπὴν. Καθ' ἣν στιγμήν ἀνυψοῦται τὸ παραπέτασμα, ὃ ἐπαίτης φαίνεται ἰστάμενος ὄρθιος ἐπὶ τοῦ προσκηνίου, τοὺς ὄρθαλους προσπλωμένους ἔχων καταγῆς, ἐπακουμβῶν ἐπὶ βακτηρίας, καὶ ὡς κατακυριευμένος ὑπὸ πενθίμων ἀναμνήσεων.

Σ Κ Η Η Α΄.

Ο ΕΠΙΛΙΤΗΣ.

Ἐσήμανε τέλος πάντων ἡ ὥρα, καθ' ἣν εἶνε ἀνάγκη νὰ καταφερθῇ τὸ μέγα τοῦτο τραῦμα! Ναί, διὰ νὰ σώσῃ τις τὰ πάντα, τὰ πάντα πρέπει νὰ ριψοκινδυνεύσῃ· πλὴν, ὁ Θεὸς εἶνε ὁ ἐν κινδύνοις βοηθῶν! Ὡς πατρίς μου Γερμανία, τῆς ὁποίας τὰ γνήσια τέκνα ἐγένοντο ἔκπτωτα, καὶ κατὰ τῆς ὁποίας τὰ τρομερώτερα κατεφέρθησαν

τραύματα, ἰδοὺ σὲ ἐπανευρίσκω πάλιν ὑστερον ἀπὸ πολυχρόνιον ἀπουσίαν, πλὴν φεῦ! οὐχὶ πλέον συνηνωμένην καὶ παντοδύναμον ὡς πρότερον, ἀλλ' ἀποκεχωρισμένην καὶ εἰς μυρία καταξεσχισμένην τεμάχια! Ὡς τρομερὰ καὶ ὀλεθρία πτώσις, ὧς μέγας ἐξευτελισμός! Βλέπω εἰς τοὺς τόπους τούτους, ἄλλοτε χρησιμεύοντας ὡς κοιτῆς τῶν ἠρώων, πανσπερμίαν χαμερπῶν ἔθναρίων, Φλαμανδούς, Σάξωνας, Μωραβούς, Βαβαρούς, πλὴν οὐδένα Γερμανόν' καὶ ὅλους αὐτοὺς ἐπιπίπτοντας ὡς Ἄρπυϊας ἐπὶ τοῦ πτώματος τῆς ἐκπνεύσεως πατρίδος, καὶ ἀπομιμῶντας τὸ αἶμα αὐτῆς! Δυστυχία! ἕκαστος, ὅστισδὴποτε καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι, ἓνα μόνον ἔχει στοχασμόν, ὧς πατρίς μου, νὰ καταξεσχίξῃ ἀπηνῶς τὰς σάρκας σου καὶ νὰ καταβροχθίζῃ τὰ ἐντόσθιά σου! πανταχοῦ βασιλεύει τὸ δικάϊωμα τοῦ ἰσχυροτέρου, ὁ νόμος τῆς πυγμῆς, τοῦ τρόμου καὶ τῆς βίας. Τὸ ὕνιον τοῦ ἀρότρου, τὸ ὁποῖον καταπατεῖται ὑπὸ τοὺς πόδας, μεταβάλλεται εἰς σιδηρᾶν λόγχην, καὶ τὰ δρέπανα τῶν θεριστῶν χρησιμεύουσι πρὸς ἀλληλοσφαγίας καὶ ὄχι διὰ τὸ θέρος· αἱ πυρκαϊαὶ νέμονται τὰς ὠραίας πόλεις σου, καὶ πανταχοῦ εἰς πᾶσαν ἀγυιάν σου βλέπει τις διερχόμενον τὸν λωποδύτην Βουρμὸν τερερίζοντα τὸ ἄσμά του, καὶ θέτοντα ἐπιτηδεῖως τὸ πῦρ εἰς τὴν παρατυχοῦσαν οἰκίαν. Ἄ! ὁποία ἀπόγνωσις! οἱ Βάνδαλοι ἐκυρίευσαν τὸ Βερολίνον, οἱ εἰδωλολάτραι εἰσήλθον εἰς τὴν Δανζίκην, καὶ στίφη ἀγρίων Μογγόλων νέμονται τὴν Βρεσλαβίαν! Ὡς φρίκη! ὧς καταισχύνη! ὅλα αὐτὰ μοῦ ταράττουσι τὸν νοῦν, καὶ συγκεχυμένως πῶς πλημμυροῦσι τὸ πνεῦμά μου. Πλὴν πῶς νὰ γίνῃ; οὔτε χρήματα ὑπάρχουσιν, οὔτε ἐθνισμός ἔμεινε! τὸ πᾶν ἀπόλετο! Αἱ μεγάλαι πόλεις καὶ ἐπαρχίαι αἰτίνες ἐχρησίμευον ὡς ὑποστηρίγματα τοῦ Κράτους κατεκρημνίσθησαν· ἀπόλετο ἡ Ὀλλανδία, τὸ Λουξεμβούργον, ἡ Πολωνία καὶ ἡ Λομβαρδία, καὶ τὸ γιγάντιον ἔργον Καρολο-

μάγνου και Ὀθωνος τοῦ Εὐσεβοῦς κατέρρευσε ἀθρόον! Ποῦ εἶνε αἱ Τευτονικαὶ ἐκεῖναι ἀρειμάνιοι Ὀρδαί; ποῦ τὰ ἥρωικά στίφη τῶν Ἱπποτῶν; Οἴμοι! Ἑβραῖοι πλουτήσαντες ἐκ τῶν ἐμφυλίων πολέμων καὶ σπαραγμῶν φέρουσι τὰς σημαίας τῶν πόλεων! ὦ φρίκη καὶ βδελυρότης! Ἐν τούτοις ἡ Δανιμαρκία μᾶς ἐπαπειλεῖ, ἡ Γαλλία ἐμβάλλει διχονοίας καὶ σκάνδαλα μεταξὺ Γιβελίνων καὶ Γόλφων, καὶ τρομερὰ ἐκρηγῆς ἐπαπειλεῖται ἐκ τοῦ Ταυρίνου· ὁ Φίλιππος Αὐγουστος αἰσθάνεται ἑαυτὸν ἰσχυρὸν χωρὶς τίποτε νὰ πράττη, οἱ ἐκπτώτοι ἡγεμόνες διέρχονται ὅλον τὸ Κράτος διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου, καὶ ὁ ἅγιος Πατὴρ εἰς τὴν Ῥώμην, ἐξαπλωμένος ἐπὶ τοῦ κατὰ φαντασίαν θρόνου του, ὄνειροπολεῖ παραδοδομένος εἰς ἀβεβαιότητα καὶ διατηρῶν τὸ ἀγέρωχον ἐκείνο ἦθος του· καὶ ἐνώπιον μιᾶς τοιαύτης εἰμαρμένης, οὐδεὶς ὑπάρχει ἀρχηγός, οὐδεὶς ἀναμορφωτής! Πάντες κοιμούνται τὸν ὀλέθριον τῆς ἀδιανοήτου ὑπνον, πάντες ἐγγχουσιν ἀσυνειδήτως πρὸ τοῦ ἐπαπειλοῦντος τὴν πατρίδα κινδύνου. Οἱ ἐκλέκτορες διεσπαρμένοι τῆδε κάκεισε ἀνοίγουσιν ἀγὰ μίαν οὐλήν, ἀφοσιούμενοι ἕκαστος εἰς ἐκείνον παρὰ τοῦ ὁποίου πληρώνεται. Καὶ καθὼς εἰς μάρτυς καταβάσανιζόμενος, ὅστις αἱματόφυρτος καὶ καταξεραισμένος ἀποθνήσκει διαμελιζόμενος βραδέως ὑπὸ τεσσάρων ἵππων, οὕτω καὶ ἀπὸ τῆς Ἀμβέρσης μέχρι τῆς Ρατισβόνης, ἀπὸ τῆς Λυβέκκης μέχρι τῆς Σπύρας, τὸ Κράτος κατασπαράσσεται μεληδὸν ὑπὸ τεσσάρων Αὐτοκρατόρων! Γερμανία, Γερμανία! ἀλλοίμονον!

Ἡ κεφαλὴ του πίπτει ἐπὶ τοῦ στήθους του, καὶ ἐξέρχεται μὲ βραδέα βήματα διὰ τοῦ βάθους τοῦ θεάτρου. Ὁ Ὀτβέρτος, ὅστις εἰσῆλθεν ἀπὸ τινων στιγμῶν, τὸν ἀκολουθεῖ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ δὲ ἐπαίτης γίνεται ἄφαντος ὑπὸ τὰς ἀψίδας τῆς στοᾶς. Πάραυτα, τὸ πρόσωπον τοῦ Ὀτβέρτου ἐξαστράπτει ὑπὸ ἐκφράσεως χαρᾶς καὶ ἐκπλήξεως. Ἡ Ῥηγινέλλα ἔμφανίζεται εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου πλήρης χαρᾶς καὶ ὑγείας.

Σ Κ Η Η Β΄.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ, ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Τί βλέπω! εἶσαι σύ, Ῥηγινέλλα, ἢ μὲ ἀπατοῦν οἱ ὀφθαλμοί μου;

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ὀτβέρτε, Ὀτβέρτε! Χαρὰ Ἀγγέλων! ὦ, ὀμιλῶ, ἀναπνέω. Οἱ πόδες μου δύνανται νὰ βαδίσωσι, τὸ σῶμα μου δύναται νὰ μειδιάσῃ, καὶ οὔτε πόνοους αἰσθάνομαι οὔτε θανατηφόρον ῥίγος· εἶμαι πλήρης ζωῆς καὶ εὐτυχίας, καὶ ἀνήκω ὅλη εἰς σέ!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ θεωρῶν αὐτὴν ἀπλήστως. — ὦ εὐδαιμονία!

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ἀπόψε ἐκοιμήθην ἡσυχος καὶ χωρὶς νὰ προσβληθῶ ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ, καὶ ἂν καθ' ὑπνον ὠμίλησα, ἤνοιξα τὰ χεῖλη μόνον διὰ νὰ προφέρω τὸ ὄνομά σου· ὁποῖος γλυκὺς ὕπνος! Ὅταν ὁ ἥλιος ἀνατείλῃ με ἐξύπνησεν, Ὀτβέρτε, ἠσθάνθην ἑμαυτὴν ἀναγεννωμένην· οἱ λάλοι σποργίται ἐκελάθουν εὐθύμως ὑπὸ τὸ παράθυρόν μου, καὶ τὰ ἄνθη ἤνοιγον τοὺς κάλυκας των, διὰ νὰ προσφέρωσι τὴν πρώτην εὐωδίαν των εἰς τὸν οὐρανὸν ὡς φέρον προϊνῆς λατρείας. Πεπληρωμένην χαρᾶς τὴν καρδίαν ἔχουσα, ἐζήτην νὰ ἐννοήσω τίς μὲ ἔστειλε μίαν τόσοσιν καθαροτάτην πνοήν, τίς ἐθεράπευσε τὴν ἀγωνιώσασιν ψυχὴν μου· καὶ ἡ φύσις ὀλόκληρος διὰ τῶν καλλικειλάδων ψαλτῶν τῆς μοῦ ἀπεκρίνετο, ὁ Ὀτβέρτος σου, ὁ Ὀτβέρτος! Τότε οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπληρώθησαν δακρύων χαρᾶς, καὶ ἠσθάνθην ἑμαυτὴν ἐλαφρὰν ὡς τὰ πτηνὰ τῆς πρώτας. (Ἐξάρουσα τὸ φιάλιον ἐκ τοῦ στήθους τῆς, καὶ ῥιπτομένη εἰς τοὺς βραχίονάς του.) Ἡ φιάλη αὔ-

τη, ὀτθήρτε, εἶνε ἡ ζωή, εἶνε ἡ υἰεία. Σύ, φίλε, μὲ τὴν ἔστειλες καὶ μὲ ἀνεκάλεσας δι' αὐτῆς εἰς τὴν ζωὴν, ἀποσπάσας με ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τοῦ σκληροῦ θανάτου. Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ! Τώρα, ὀτθήρτε μου, ὑπερσπίσθητί με καὶ ἐναντίον τοῦ Χάττου.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ῥηγινέλλα, ἀγάπη μου, ἔγγελε ἀκτινοβόλε, χαρὰ τῆς καρδίας μου! Ζῆς, πλὴν καὶ ἐγὼ βλέπω ἀναπτυσσομένην πρὸ ὀφθαλμῶν μου νέαν ἡμέραν ζωῆς! Ζῆς, πλὴν αἰσθάνομαι καὶ ἐγὼ ἐν ἑμαυτῷ νέαν ψυχὴν! Ναί, θὰ προσπαθῆσω νὰ ἀποτελειώσω τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἤρχισα, καίτοι αἰσθανόμενος ὅτι δὲν ἔχω οὐτε γενναιότητα, οὔτε ἀνδρείαν, διότι εἶμαι ὄλος καταβεβλημένος ὑπὸ τοῦ ἔρωτος. Ἄλλ' ἀτένισόν με ὀλίγον κατὰ πρόσωπον, Ῥηγινέλλα! ὦ Θεέ μου! πόσον εἶσαι ὠραία! Λοιπὸν, τίποτε δὲν ὑποφέρεις πλέον;

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Τίποτε, δόξα τῷ Θεῷ!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Θεέ μου παντοδύναμε, σὲ εὐχαριστῶ!

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — ὀτθήρτε μου, σὲ εὐχαριστῶ!

Μένουσιν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἐνηγκαλισμένοι ἐν σιωπῇ, ἕως οὗ ἡ Ῥηγινέλλα πρώτη ἀποσπάται ἀπὸ τοὺς βραχίονας τοῦ ὀτθήρτου.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Λοιπὸν, χαρὰ τῆς καρδίας μου, φεύγεις;

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Δυστυχῶς ναί, ὀτθήρτε, διότι ὁ καλὸς κάγαθὸς Κόμης Ἰώβ μὲ περιμένει ἀκριβέ μου φίλε, ἦλθα μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ σὲ εἰπῶ ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Χαῖρε!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Μὴν ἀργοπορήσης, Ῥηγινέλλα. Αἰῶν ὀλόκληρος θὰ μὲ φανῇ ἐν λεπτὸν ἀπουσίας σου!

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ἐντὸς ὀλίγου, ὀτθήρτε, θὰ ἦμας πλησίον σου.

Ἀπέρχεται τρέχουσα.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ *πίπτων εἰς τὰ γόνατα, καὶ ὑψῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς οὐρανόν.* — Σὲ εὐχαριστῶ, Κύριε καὶ

Θεέ μου, διότι ἠυδόκησας νὰ τὴν σώσης! Ἄς ἦνε εὐλογημένον τὸ ἅγιόν σου ὄνομα, διότι τὴν ἀπέδωκες εἰς τὴν ζωὴν! Ποίου ἀσθενοῦς θνητοῦ ἢ λαλιὰ εἶνε ἱκανὴ νὰ σοὶ ἀποδώσῃ ἐπαξίαν εὐχαριστιάν, παντοδύναμε Ποιητὰ τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς!

Ἡ Γανοῦμαρα ἐμφανίζεται εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου.

Σ Κ Η Ν Η Γ'.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ, ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ *θέτουσα τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου τοῦ ὀτθήρτου.* — Εἶσαι τώρα πλέον εὐχαριστημένος;

ΟΤΒΕΡΤΟΣ *πλήρης ἐκπλήξεως.* — Γανοῦμαρα!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Βλέπεις; ἐφύλαξα τὴν ὑπόσχεσίν μου.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Καὶ ἐγὼ θὰ ἐκπληρώσω τὸν ὄρκον μου.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Χωρὶς εὐσπλαγχνίαν;

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Χωρὶς οἶκτον. (*Καθ' ἑαυτόν.*) Καὶ κατόπιν φανεύομαι.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Λοιπὸν, περιμένεσαι ἀπόψε τὰ μέσάνυχτα.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Εἰς ποῖον μέρος;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἐμπροσθεν τοῦ πύργου τῆς μαύρης σημαίας.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου πύργου, τὸν ὁποῖον κἀνεις δὲν τολμᾷ νὰ πλησιάσῃ; Λέγουσιν ὅτι, ἐπὶ τοῦ βράχου ὑπάρχει μέχρι τῆς σήμερον ἶχνος ἀπεξηραμένου αἵματος.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Τὸ ὁποῖον ἀπὸ τοῦ παραθύρου κατέρχεται καθ' ὅλον τὸ μῆκος τοῦ τοίχου μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ χειμάρρου.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ *φρίσσων*. — Βλέπεις λοιπόν ὅτι τὸ αἶμα κηλιδώνει πάντοτε καὶ φλογίζει καὶ κατακαίει, μένον ἀνεξάλειπτον;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἐξ ἐναντίας, ἀποπλύνει καὶ σβύνει τὴν δίψαν.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Λοιπόν, πρόσταξε τὸν δοῦλόν σου τί ἔχει ἐκεῖ νὰ πράξῃ. Ποῖον θὰ εὔρω εἰς τὸ προσδιορισθὲν μέρος;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ὁ εὔρης μόνον ἓνα ἄνθρωπον φέροντα προσωπίδα.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Κατόπιν;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ὁ ἀκολουθήτης αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἐχει καλῶς σύμφωνος.

Ἡ Γανουμάρα ἀρπάζει ζωπρῶς τὸ ἐγχειρίδιον, τὸ ὁποῖον ὁ Ὀτβέρτος φέρει εἰς τὴν ζώνην του, τὸ ἐξάγει ἐκ τῆς θήκης, καὶ προσπλύνει ἐπὶ τῆς λεπίδος βλέμμα τρομερὸν, εἶτα δὲ ὑψώνει τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς οὐρανόν.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ὡ εὐρύχωροι οὐρανοί, ὦ ἀκαταμέτρητος ἄβυσσος! Ὡ νύξ, μήτηρ τῶν μελανοπτερυγίων ὀνείριον, τῆς ὁποίας ἡ κατήφεια ἔχει ἀπερίγραπτόν τι μεγαλεῖον, καὶ σύ, παλαιὸ κρῖκε τῆς ἀλύσου μου, μόνε πιστὸ σύντροφε τὸν ὁποῖον ποτὲ δὲν παρήτησα καθ' ὅλον τὸ μακρὸν διάστημα τῆς ἐξορίας μου, σὰς προσλαμβάνω ὡς μάρτυρας! Ακούσατέ με καὶ σεῖς, τείχη, φρούρια καὶ δρυς, αἵτινες χύνετε τὴν σκιάν εἰς τοὺς πόδας τοῦ διαβάτου! Προορίζω διὰ τὴν ἐκδικητικὴν ταύτην μάχαιραν Φόσκον τὸν βαρόνον τῶν δασῶν, τῶν βράχων καὶ τῶν πεδιάδων, Φόσκον τὸν ἀδελφοκτόνον, κατηφῆ καὶ στυγνὸν ὡς σέ, ὦ μαύρη νύξ, γέροντα ὡς ὑμᾶς, μεγάλοι καὶ προαιώνιοι δρυς!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Καὶ ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ Φόσκος;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἐκείνος ὅστις πρέπει νὰ ἀποθάνῃ (*δίδουσα αὐτῷ τὸ ἐγχειρίδιον*) διὰ τῆς χειρὸς σου καὶ δι' αὐτοῦ τοῦ ἐγχειρίδιου. Λοιπόν, ἀπόψε ἀφεύκτως.

Ἐξέρχεται διὰ τῆς ἐν τῷ βάθει στοᾶς, χωρὶς νὰ παρατήρησῃ τὸν Ἰώβ καὶ τὴν Ρηγινέλλα, οἵτινες εἰσέρχονται ἐκ τοῦ ἀντιθέτου μέρους.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ *μείνας μόνος*. — Οὐρανό! Θεέ μου!

Σ Κ Η Ν Η Δ΄.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ, ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ, ΙΩΒ.

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ *εἰσερχομένη δρομαίως*, εἶτα δὲ *στρεγομένη πρὸς τὸν Κόμητα Ἰώβ*, ὅστις τὴν ἀκολουθεῖ βραδυπορῶν. — Ναί, πάτερ μου, τώρα πλέον δύναμει νὰ τρέχω ἐλευθέρως. Βλέπετε; (*Πλησιάζουσα πρὸς τὸν Ὀτβέρτον, ἐκπληκτορ εἰσέτι διατελοῦντα ἐκ τῶν λόγων τῆς Γανουμάρας καὶ μὴ παρατηρήσαντα αὐτοῦς.*) Εἴμεθα ἡμεῖς, Ὀτβέρτε.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ ὡς ἐξεγερθεὶς ἀπὸ ληθίργου. — Ἐξοχώτατε. . . Κυρία Κόμησσα. . .

ΙΩΒ. — Σήμερον ἀπὸ πρωίας ἠσθάνομην διπλασιασθεῖσαν τὴν θλίψιν μου· οἱ λόγοι, τοὺς ὁποίους ἐπρόφερε χθὲς ὁ ἐπαίτης ἐκείνος τὸν ὁποῖον φιλοξενῶ, μοὶ ἐπήρχοντο κάθε στιγμὴν ὡς ἀστραπή. (*Πρὸς τὴν Ρηγινέλλα.*) Εἶτα ἐσκεπτόμην περὶ σοῦ, τὴν ὁποίαν με ἀπερίγραπτον ἀγωνίαν ἐβλεπα ἀποθνήσκουσαν, ἐσυλλογιζόμην τὴν μητέρα σου, ἧς ἡ πένθημος σκιά περιφέρεται πλανωμένη πέριξ ἡμῶν. (*Πρὸς τὸν Ὀτβέρτον.*) Πάραυτα εἰσέρχεται εἰς τὸν θάλαμόν μου ἡ ὠραία αὕτη κόρη, σφρι-

γῶσα ὑπὸ ζωῆς, ῥοδοκόκκινος, ζωηρά και με ἦθος θρι-
άμβου. Θαῦμα τρώντι! Ἐγέλασα, ἔκλαυσα, ὀλίγον ἔλει-
ψε νὰ σαλεύσῃ τὸ λογικόν μου ὑπὸ τῆς χαρᾶς. Ἐλθὲ νὰ
εὐχαριστήσῃς τὸν Κύριον Ὀτβέρτον, ἦπον ἡ πρώτη λέξις
τὴν ὁποίαν ἐπρόφεραν τὰ κοράλλινά της χεῖλη, και εὐ-
θύς, τέκνον, ἔσπευσα νὰ σὲ εὐχαριστήσω.

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ γλυκερῶς και χαριέντως. — Ἰδού λοι-
πὸν ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ σωτῆρός μας.

ΙΩΒ πρὸς τὸν Ὀτβέρτον. — Πλὴν, τί μυστήριον εἶ-
νε αὐτό; ἡ Ρηγινέλλα νὰ ἰατρευθῇ τὸσον πραδόξως! Τίποτε δὲν πρέπει νὰ με κρύψῃς. Εἶπέ μοι, πῶς κατώρ-
θωσες νὰ τὴν σώσῃς;

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Διὰ τινος φίλτρου, τὸ ὁποῖον με ἐ-
πώλησε μυστικῶ τῶ τρόπῳ μία αἰχμαλώτος ἐκ τῶν τοῦ
φρουρίου.

ΙΩΒ. — Ὅποιαδῆποτε και ἂν ἤθελεν εἶσθαι αὐτὴ τῆς
χαρίζω τὴν ἐλευθερίαν της, και περιπλέον, ἐκαστὸν χρυ-
σᾶς λίθρας, γήπεδον και ἄμπελον παρέχω δὲ πλήρη ἄ-
φρουν εἰς τοὺς καταδικασθέντας εἰς θάνατον, και χρησ-
γῶ ἐλευθερίαν εἰς χιλίους χωρικοὺς αἰχμαλώτους κατ'ἐκ-
λογὴν τῆς Ρηγινέλλας. (Λαμβάνων τὰς χεῖρας και τῶν
δύο.) Δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε πόσον ἡ καρδία μου
εἶνε πεπληρωμένη χαρᾶς! (Παρατηρῶν αὐτοὺς μετὰ τρυφε-
ρότητος.) Ἀρκεῖ νὰ σᾶς βλέπω και τοὺς δύο διὰ νὰ αὐξάνῃ
ἡ εὐδαιμονία μου! (Κάμνει βήματά τιτα εἰς τὰ ἔμπρο-
σθεν τοῦ θεάτρου, και φαίνεται παραδοθεὶς εἰς βαθεί-
ας ὄνειροπολήσεις.) Πόσον εἶνε ἀληθὲς ὅτι εἶμαι ἀφω-
ρισμένος! μόνος, ἔρημος και γέρων, εὐρισκόμενος εἰς τὴν
ἀθλιεστέρην ἐποχὴν τῆς ζωῆς μου, κλείομαι εἰς τὸν πύρ-
γον τὸν ὁποῖον κατώκουν οἱ πρόγονοί μου, και διάγω
ἐν αὐτῷ ὅλας τὰς ἡμέρας μου κατηφῆς, ἄφωνος, παρα-
τηρῶν τὴν ἐπικεχυμένην περὶ ἐμοῦ σκοτεινοτάτην ἀγλήν.
Οἴμοι! τὰ πάντα εἶνε ζοφωδὴ περὶ ἐμέ! Περιφέρω τὰ

βλέμματά μου μακρὰν ἐπὶ τῆς Γερμανίας, πλὴν και ἐκεῖ
δὲν βλέπω ἄλλοτι εἰμὴ τυράννους, δημίους, δολοφόνους,
τὴν μανίαν συνασπισομένην μετὰ τοῦ ἐγκλήματος. Λυ-
στυχῆς πατρίς μου! ὠθυμένη πρὸς τὴν ἄβυσσον ὑπὸ ἐ-
κατὸν συγχρόνως βραχιόνων, θὰ πέσης ἀργὰ ἡ ὀγγίγορα
ἐντὸς αὐτῆς, ἂν ὁ Θεὸς δὲν ἀποστείλῃ γίγαντά τινα ἐπὶ
τῆς ὁδοῦ σου διὰ νὰ σοὶ ἐκτείνῃ χεῖρα βοηθείας! Ζητῶ
τὸν τοιοῦτον ἐπανορθωτὴν ἐντὸς τῆς γενεᾶς μου, πλὴν
αὐτὴ ὀλόκληρος με προξενεὶ φρίκην μίση, χαιμέρπεια,
αὐθάδεια, ἰδού πάν ὅ,τι βασιλεύει ἐν τῇ ἀποτροπαίῳ ταύ-
τη διαμονῇ! Ὁ Χάττος ἐπικνίσταται ἐναντίον τοῦ Μάγ-
νου, ὁ Γόρλιος ἐναντίον τοῦ Χάττου διαπλητισμοὶ συ-
χνότατοι, ἔριδες, ἀθλιότητες! Οἱ λύκοι προσπαθοῦν νὰ
σπαράξωσι τὰ λυκόπουλα, ἄτινα και αὐτὰ ῥίπτονται ἐ-
πὶ τῶν λύκων και τοὺς καταξοχίζουσιν. Ἡ γενεά μου
με προξενεὶ τρόμον! Ἀτενίζω και εἰς τὸν ἴδιον ἐαυτὸν
μου, εἰς τὴν ζωὴν μου πλὴν, Θεέ μου, τρέμω, και τὸ
πρόσωπόν μου ἀποβαίνει πελιδνὸν εἰς τὴν ἀνάμνησιν αὐ-
τῆς! Ἐκίστη ἀνάμνησις τὴν ὁποίαν ἀνακαλεῖ ὁ τρόμος
μου, λαμβάνει ἀποτρόπαιόν τινα μορφήν διερχομένη πρὸ
τοῦ νοός μου. Ναί, τὰ πάντα εἶνε μαῦρα και ὀλέθρια!
Δαίμονες καταπλημμυροῦσι τὴν φλογίζομένην πατρίδα
μου, θηρία τὴν οἰκογένειάν μου και φρικώδη φάσματα
τὴν ψυχὴν μου! . . . Ὅταν δὲ τέλος τὸ βεβαρυμένον
ἄμμα μου, ἀποστραφὲν ἀπὸ τοῦ τριπλοῦ ἐκείνου δράμα-
τος τῆς περιστοιχίζουσης με νικτός, ὑψοῦται ἐν ἡσυχίᾳ
ζητοῦν τὴν ἡμέραν και τὸν Θεόν, και ἐξέρχομαι ἐκ τῆς
ἀβύσσου εἰς ἣν εἶμαι βεβουθισμένος, αἰσθάνομαι ὅτι εἶνε ἀ-
νάγκη νὰ βλέπω πλησίον μου ὡς δύο διαιγεσάτας ἀκτίνας,
ὡς δύο φωτεινὰ φαινόμενα ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς κολά-
σεως, τὰ δύο ταῦτα τέκνα, τῶν ὁποίων τὰ πρόσωπα περι-
αστράπτονται ὑπὸ θείας λάμψεως σέ, γενναίῳψυχε νέε,
και τὴν θελατικωτάτην ταύτην κόρην, οἴτινες μοὶ φαί-

νεσθε, όταν ρίπτω ἐφ' ὑμῶν τὰ βλέμματά μου, ὡς δύο ἰ-
λκρώτατοι ἄγγελοι κεκλιμμένοι ἐπὶ τοῦ Σατάν!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ καθ' ἑαυτὸν. — Ἀλλοίμονον! ἔχει δι-
καιον!

ΙΩΒ. — Πλησιάσατε, τέκνα μου, διὰ νὰ σὰς σφίξω
καὶ τοὺς δύο εἰς τοὺς βραχίονάς μου. (Πρὸς τὸν Ὀυθέρ-
τορ, παρατηρῶν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον μετὰ τρυφερό-
τητος.) Πόσον εὐλικρινὲς εἶνε τὸ βλέμμα σου! ἀναγινώ-
σκει τις ἐν αὐτῷ ὅτι εἶσαι πιστὸς εἰς τὰς ὑποσχέσεις καὶ
εἰς τοὺς ὄρκους σου, ὡς ὁ ἀετὸς εἰς τὸν ἥλιον καὶ ὁ αἰ-
θῆρος εἰς τὸν μαγνήτην. Ὅτι ὑπεσχέθη ἅπαξ αὐτὸ τὸ
παιδίον τὸ ἐκτελεῖ, Ρηγινέλλα· δὲν ἔχει οὕτω;

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ἴδου ἡ ἀπόδειξις, πάτερ μου· τῷ
χρῆστω τὴν ζωὴν μου.

ΙΩΒ. — Οἴμοι! πρὸ τῆς πτώσεώς μου, ἤμην ὁμοιος
μὲ αὐτόν· σοβαρὸς, καθαρὸς, ἄγνός ὡς παρθένος καὶ ὑ-
περήφανος ὡς τὸ ξίφος. (Πλησιάζων εἰς τὸ παράθυρον.)
Ἢ! πόσον δροσερὸς εἶνε ὁ ἀήρ οὗτος! ὁ οὐρανὸς μειδιᾷ,
καὶ ὁ ἥλιος ζωογονεῖ τὴν φύσιν. (Ἐπαερχόμενος πρὸς
τὴν Ρηγινέλλα, καὶ δεικνύων αὐτῇ τὸν Ὀυθέρτορ.)
Βλέπεις, Ρηγινέλλα μου, τὴν εὐγενῆ ταύτην φυσιογνω-
μίαν; μὲ ἐνθυμίζει ἐν τέκνον μου, τὸ ὁποῖον ὁ οὐρανὸς
μοὶ ἔδωκεν ὡς δῶρον εἰς τὸ γῆράς μου. Πυλόγησα τὸν
Θεὸν ἀπὸ καρδίας, καὶ ἐνόμισα ἐξίλωθεῖσαν τὴν ἀργίην
του καὶ ἑμαυτὸν συγχωρηθέντα. Ἰπήγαινα συνεχῶς εἰς
τὸ λίκνον του, καὶ ὅταν ἐκοιμᾶτο ἀκόμη ἤθελα νὰ τὸ
δμιλῶ, διότι ὅταν γηράσῃ τις πολὺ γίνεται ἄλλο βρέφος.
Εἴκοσι σωστὰ ἔτη γίνονται μὲ αὐτό, ἐποχὴ καθ' ἣν σὺ
δὲν ἦσο ἀκόμη εἰς τὸν κόσμον. Ἦρχισε νὰ ψελλίζῃ ἤδη
μερικὰς λέξεις καὶ νὰ ὑπομειδιᾷ τὸ ἀθῶον μειδιᾶμα τῶν
Χερουβείμ, μόλις δὲ ἔγεινεν ἐνὸς ἔτους ἤρχισε νὰ μὲ γνω-
ρίζῃ καὶ βλέπον με νὰ γελᾷ· ἐγὼ δὲ βλέπων αὐτό, ἠ-
σθανόμην ἑμαυτὸν κατὰ τριάκοντα ἔτη νεώτερον. Ἦθελα

νὰ τὸ καταστήσω ἄνδρα γενναῖον, ἥρωα, νικητὴν, καὶ
τὸ ὀνόμασα Γεώργιον. . . Μίαν ἡμέραν — ὦ πικρὰ ἀνά-
μνησις! — ἐνῶ ἔπαιζεν εἰς τὸν ἀγρὸν, — ὦ! ὅταν καὶ σὺ
θὰ γίνῃς μήτηρ μὴν ἀφήσῃς ποτὲ τὰ τέκνα σου νὰ παί-
ζουν μακρὰν σου! — μοῦ τὸ ἔκλεψαν Βοεμοὶ τινες, ἦ,
ὡς ἄλλοι μὲ εἶπαν, Ἑβραῖοι διὰ νὰ τὸ θυσιάσωσιν εἰς τὸ
Πάσχα των! Κλαίω, κλαίω ἀπὸ τότε μέχρι τῆς σήμε-
ρον, καὶ τὰ παρελθόντα εἴκοσιν ἔτη μὲ φαίνονται ὡς
μία στιγμή. Ἀλλοίμονον, ἡγάπων τὸ παιδίον τοῦτο, τὸν
μικρόν μου βασιλέα, ὡς παράφρων, καὶ ἠσθάνόμην ἐν ἑ-
μαυτῷ πᾶν ὅτι αἰσθάνεται μία ψυχὴ εἰς τὴν ἀποκαλύ-
πτεται ὁ οὐρανός, ὅταν αἱ μικραὶ χεῖρές του ἔψαυον τὴν
γενειάδα μου. Τὸ ἔχασα, οἴμοι! ἄνευ ἐλπίδος νὰ τὸ ξα-
ναιδῶ! Ὡ! ἡ καρδία μου συντρίβεται. (Πρὸς τὸν Ὀυ-
θέρτορ.) Πλησίασε νὰ σὲ ἀναγκαλισθῶ, καλέ μου νέε! θὰ
εἶχε τώρα καὶ αὐτὸ τὴν ἡλικίαν σου, τὸ ὠραῖόν σου πρό-
σωπον, καὶ θὰ ἦτον ἀθῶον ὡς σὺ. (Ἐραγκαλίζεται πε-
ριπαθῶς τὸν Ὀυθέρτορ καὶ κλαίει.) Ἐνίοτε, νάι, ἐνίοτε
βλέπων σε λέγω κατ' ἐμχυτόν, αὐτὸς εἶνε ὁ Γεώργιος
μου. Διὰ παραδόξου τινὸς καὶ θελκτικωτάτου ταῦτο-
χρόνως θαύματος τὸ πᾶν ἐν σοί, ἡ ἀφέλειά σου, τὸ ἠ-
θὸς σου, οἱ ὀφθαλμοί σου, ἡ ἔμφωνή σου, ἀναμιμνήσκουσιν
εἰς τὴν ἐξησθενημένην καρδίαν μου τὸ τέκνον τοῦτο τῶν
πόθων μου, καὶ ταῦτοχρόνως κάμνουν νὰ τὸ λησμονῶ
ὅταν σὲ βλέπω. . . Ὀτθέρετε, ἔσο υἱός μου!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἐξοχώτατε!

ΙΩΒ. — Νάι, ἔσο τέκνον μου, σὺ ὁ γενναῖος καὶ πλή-
ρης ἀρετῆς καὶ τιμῆς, ὁ μὴ γνωρίζων οὔτε πατέρα οὔτε
μητέρα! σὺ, ἔξοχος καὶ μεγάλη καρδίᾳ πεπληρωμένη
φαντασίας! Ἠξεύρεις τί ἐννοῶ ἀποκαλῶν σε τέκνον μου;
Ἴδου τί ἐννοῶ· ἀκούσατέ με καὶ οἱ δύο σας. . . Ἐννοῶ
ὅτι, ἕνας καλὸς νεανίας καὶ μία κόρη ἐξαισίας ὠραιότη-
τος νὰ διέρχωνται τὰς ἡμέρας των πλησίον ἀθλίου τινὸς

γέροντος, τού οποίου οί πόδες ἤγγισαν εἰς τὸν τάφον, καὶ νὰ ζῶσιν ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ ἑσπέρας ὡς ἐν φυλακῇ, ἤθελεν εἶσθαι πρᾶγμα ἀνυπόφορον καὶ ἐναντίον τῆς φύσεως, ἐὰν ἐν μέσῳ τοῦ σκοτεινοῦ τούτου θαλάμου δὲν ἤθελον ἔχει τὴν εὐκαιρίαν νὰ βλέπωνται ἐνίοτε ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς τοῦ γέροντος, παρατηροῦντος τὰ κρύφια παίγνια των, καὶ νὰ μειδιῶσι χαριέντως. Λέγω ὅτι, ὁ γέρον οὗτος ὁ ἔτοιμοθάνατος αἰσθάνεται τὴν καρδίαν του συγκεκινημένην, ὅτι βλέπει πολὺ καλὰ τὰ ἀμοιβαῖα αἰσθήματα καὶ τὸν ἔρωτα ἀμφοτέρων, καὶ διὰ τοῦτο σᾶς ἐνώνει διὰ τοῦ γάμου!

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ παράφορος ὑπὸ χαρᾶς. — Οὐρβνέ!

ΙΩΒ πρὸς τὴν Ῥηγιέλλα. — Θέλω, τέκνον μου, νὰ συμπληρώσω τὴν θεραπείαν σου ἐγὼ ὁ ἴδιος!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Πῶς;

ΙΩΒ πρὸς τὴν Ῥηγιέλλα. — Ἡ μήτηρ σου ἦτις ἦτον ἀνεψιά μου ἀπονήσκουσα σὲ ἀφιέρωσεν εἰς ἐμέ, καὶ με ἐπεφόρτισε κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμὴν τοῦ θανάτου της νὰ σὲ κληροδοτήσω ἐν ἀσφαλῆς καὶ εὐτυχῆς μέλλον. Οἶμοι! εἶδα καὶ ἐγὼ ὡς αὐτὴν θνήσκοντας πρὸ ὀφθαλμῶν μου ἑπτὰ ἐκ τῶν καλητέρων μου υἱῶν, τὸν Γεώργιον, τὸ γλυκύτατόν μου τέκνον, ἀρπαγὴν διὰ παντός, τὴν τελευταίαν σύζυγόν μου καὶ πᾶν ὅ,τι ἠγάπων ἐν τῷ κόσμῳ! Φεῦ! τοιαύτη εἶνε ἡ πικρὰ μοῖρα ἐκείνων, οἵτινες εἶνε προωρισμένοι νὰ ζήσωσι πολὺν καιρὸν εἰς τὴν κοιλάδα ταύτην τοῦ κλαυθμῶνος, τὸ νὰ βλέπωσιν ἀκαταπαύστως τὸ πένθος ἀνανεούμενον ἐν τῇ οἰκογενεῖα των ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν, καὶ τὰ μελανὰ φορέματα διαδεχόμενα τὰ ὀλιγοχρόνια ἐνδύματα τῆς χαρᾶς! Σεῖς τοῦλάχιστον, τέκνα μου, ἐστὲ εὐτυχῆ! σᾶς νυμφεύω ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἔχων τὴν πεποιθήσιν ὅτι ἐλευθερόνω τὸ πτωχὸν πολῦτιμόν μου τοῦτο ἄνθος ἀπὸ τὰς μεμολυσμένας χεῖρας τοῦ Χάττου! Ὅταν ἡ μήτηρ σου ἀπέθνη-

σκε, τῇ εἰπα: Κοιμήθητι ἐν εἰρήνῃ ἡ θυγάτηρ σου εἶνε τέκνον μου, καὶ ἂν ποτε γίνῃ ἀνάγκη καὶ αὐτὸ τὸ αἷμά μου θὰ προσφέρω πρὸς ἀποκατάστασίν της.

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ὡ ἀγαθὲ μου πάτερ!

ΙΩΒ. — Καὶ ἐπεβεβαίωσα τὸν λόγον μου δι' ὄρκου! (Πρὸς τὸν Ὀυθέρτον.) Καὶ σύ, υἱέ μου, αὐξάνου καὶ ἔσο μέγας διὰ τοῦ πολέμου. Εἶσαι ὄρφανός καὶ δὲν ἔχεις τίποτε, ἀλλ' ἐγὼ ὡς προῖκα σὲ δίδω τὸ ἐν Καμεμβέρρη ὑποστατικόν μου, τιμᾶριον ὑποτελῆς τοῦ φρουρίου Χέππενχεφ. Ἀκολούθησον τὰ ἔχνη τοῦ Νεμρώδ, τοῦ Καίσαρος καὶ τοῦ Ἡομπήτου, καὶ προσπάθησον νὰ ἀποβῆς μέγας. Καὶ ἐγὼ ἔπραξα οὕτως εἶμαι μὲν νόθος υἱὸς ἐνὸς Κόμητος, πλὴν νόμιμος υἱὸς τῶν ἀνδραγαθημάτων μου εἶχα δύο μητέρας, τὴν μητέρα ἧτις με ἐγέννησε καὶ τὸ ξίφος μου ὑπερ με ἀνεγέννησεν. Ἐσὺ λοιπὸν τίμιος καὶ γενναῖος, τέκνον μου. Πρὸ πολλοῦ συνέλαβα κατὰ νοῦν τὴν ἰδέαν αὐτοῦ τοῦ συνοικεσίου, καὶ δὲν εἶδα κάμψιν δυσαναλογίαν ὁ ἐθελοντῆς λοχαγὸς Ουθέρτος νὰ συγγενεύσῃ με τὸν τοξότην Ἰώβ. (Χαμηλῶν τὴν φωνήν.) Καὶ ὁμως, πρέπει νὰ οἰκονομηθῇ τὸ πρᾶγμα με σιωπῇ καὶ ἄνευ θορύβου. Φοβοῦμαι τὸν Χάττον, καὶ προβλέπω ὅτι ἂν ἐννοήσῃ τὸ πρᾶγμα θὰ λάμψουν ξίφη εἰς τὸν ἥλιον. Ἴδου πῶς τακτοποιεῖται αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις. Ὁ πύργος ὅπου διατρέβω συγκαίωσιν με τὰς τάφρους τοῦ φρουρίου, καὶ ἐγὼ μόνος κρατῶ τὰ κλειδιά τῆς ἐξόδου. Ἀπόψε λοιπὸν, Ὀυθέρτε, θὰ ἀναχωρήσῃς μυστικῶ τῷ τρόπῳ καὶ μετ' ἐπιφυλάξεως μετὰ τῆς συζύγου σου τὰ λοιπὰ ἐναπόκεινται εἰς τὴν φροντίδα σου.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Πλὴν, ἔξοχώτατε. . .

ΙΩΒ μειδιῶν. — Μήπως δὲν ἔχεις εὐχαρίστησιν; . . .

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἄ! ἀξιοσέβαστέ μοι Κόμη, σεῖς με ἀνοίγετε τὸν παράδεισον!

ΙΩΒ. — Τύτε λοιπὸν κάμε ὡς σὲ λέγω· οὔτε λέξιν

περισσότερον! Ἄμα δύση ὁ ἥλιος, εἶνε ἀνάγκη νὰ φύγετε καὶ οἱ δύο, καὶ ἐγὼ θέλω ἐμποδίσει τὸν Χάττον νὰ τρέξῃ εἰς καταδίωξίν σας. Φθάσαντες εἰς τὴν Κόβην, νυμφεύεσθε ἐκεῖ.

Ἡ Γανουμάρα ἥτις ἤκουσε τὰ πάντα, ἐξέρχεται σπεύδουσα χωρὶς νὰ παρατηρηθῇ.

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — ὦ πάτερ μου, πόσον εἴσθε καλὸς!

ΙΩΒ λαμβάνων καὶ τῶν δύο τοὺς βραχίονας ὑπὸ τοὺς ἰδικούς του, καὶ θεωρῶν αὐτοὺς μετὰ τρυφερότητος. — Τώρα βέβαια, φίλτατα ἀντικείμενα τῆς καρδίας μου, θὰ ἦσθε εὐτυχεῖς, ἐνῶ ἐγὼ φεῦ! μείνας ἐδῶ μόνος θὰ αἰσθανθῶ ἐπιβαρυνούσας ἐπ' ἐμὲ τὰς θλιβερὰς ἀναμνήσεις τοῦ παρελθόντος μου· τὰ δεινά μου καταβαρύνοντα τὴν γηραιάν κεφαλὴν μου θέλουσιν ἐπαναληφθῆ. Πρέπει νὰ ἀκούσω τοῦλάχιστον ἀπὸ τὸ στόμα σας μίαν τελευταίαν ἐρωτικὴν λέξιν σας, πρέπει νὰ ἶδω ἐν παρήγορον μειδιάμά σας.

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Πάτερ μου, καλέ μου πάτερ! Μόνος ὁ Θεὸς δίδει τὴν παρηγορίαν εἰς τὴν βαρυαλοῦσαν καὶ τεθλιμμένην καρδίαν τοῦ πλάσματός του ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ.

ΙΩΒ καθ' ἑαυτόν. — Οἴμοι! μεταξύ τῆς θεότητος καὶ ἐμοῦ χάσμα μέγα ἤνοιξαν τὰ ἐγκλήματατά μου! (Ἦρὸς τὸν Ὀτβέρτον.) Ὁ ἐφημέριος τοῦ πύργου Βάν Δάελ θὰ σὰς συνοδεύσῃ, διὰ νὰ σὰς δώσῃ τὴν εὐλογίαν τοῦ γάμου ὅταν φθάσετε εἰς τὴν κωμόπολιν τῆς Κόβης· ἐλπίζω ὅλα νὰ οἰκονομηθοῦν ἡσύχως καὶ κατὰ ξοῦν. Κατόπιν, θὰ ἐλθῆς μίαν ἡμέραν νὰ με ἐπισκεφθῆς, Ὀτβέρτε μου, πρὶν ὅμως καταβῶ εἰς τὸν Ἄδην. — Μὴν κλαίετε! ἐνισχύσατε τὴν ὑπὸ τοῦ γήρατος παραλυθεῖσαν καρδίαν μου διὰ τῆς γενναιοψυχίας σας! Τί πρὸς ὑμᾶς τὰ δάκρυα ἐνὸς γέροντος, ὅταν εἴσθε εὐτυχεῖς καὶ ἐρώντες εἰς μίαν

τοιαύτην ἡλικίαν; Ἄ! εἴσθε καὶ οἱ δύο εἰκοσαετείς! σὰς εὐχομαι νὰ φθάσητε τὰ ἔτη μου, ὅχι ὅμως καὶ τὰς συμφορὰς μου! (Ἀποσπώμενος ἐκ τῶν βραχιόνων των.) Ἐν τούτοις, περιμείνατέ με ἐδῶ μίαν στιγμὴν· θὰ ὑπάγω νὰ εὐρῶ τὰ κλειδιά τῆς θύρας τοῦ πύργου διὰ νὰ σὰς τὰ φέρω.

Ἐξέρχεται διὰ τῆς ἀριστεροῦθεν θύρας.

Σ Κ Η Ν Η Ε'.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ, ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ βλέπων αὐτὸν ἐξερχόμενον, μετὰ παραφορᾶς. — Δίκαιε Θεέ! ὁ νοῦς μου, τεταραγμένος ὑπὸ τῶν σφοδροτέρων περιπετειῶν, πλανᾶται εἰς λαβύρινθον ἰδεῶν. Νὰ φύγω μετὰ τῆς Ῥηγινέλλας, νὰ φύγω τὸ ἔρημον τοῦτο φρούριον! ὦ! λάβετε οἶκτον πρὸς ἐμέ, Κυρία, καὶ συγχωρήσατέ με ἐάν παραλαλῶ. . . Πλὴν τί λέγω; σὺ εἶσαι ὁ φύλαξ ἄγγελός μου, φύγωμεν πρὸ τῆς ἐσπέρας ταύτης, φύγωμεν ἀμέσως, αὐτὴν τὴν στιγμὴν! . . . Ἄλλ' ἄφρον; ποῦ ὑπάγω; Ἐκεῖ ἡ ἀκτινοβόλος Ἐδέμ, ὀπισθὲν μου ἡ ἄβυσσος! τρέχω πρὸς τὴν εὐδαιμονίαν, πλὴν παρακολουθοῦμαι ὑπὸ τοῦ ἐγκλήματος! ὦ! ἂν ἤξευρες, Κυρία! . . .

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Ὀτβέρτε, τί λέγεις;

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Μὴν ἔχῃς τὸν παραμικρότερον φόβον, Ῥηγινέλλα μου, θὰ φύγωμεν. Ἄλλ' ὁ ὄρκος μου; δίκαιε Θεέ! Εἶμαι δεδεμένος δι' ἰσχυροῦ ὄρκου, Ῥηγινέλλα! καὶ ὅμως, ἀδιάφορον· θὰ φύγω, θὰ δραπετεύσω χάριν τοῦ καλοῦ καὶ σεβασμίου τούτου γέροντος τὸν ὁποῖον ἀγα-

πῶ, χάριν σοῦ, ἄγγελέ μου! Ἐλθέ, ἄς φύγωμεν! Τὸ πᾶν
μάς βοηθεῖ πρὸς τοῦτο, καὶ τίποτε δὲν δύναται νὰ ἐμ-
ποδίσῃ τὴν φυγὴν μας. . .

Ἐνῶ ὁ Ὀτβέρτος προφέρει τοὺς λόγους τούτους, ἡ Γανουμάρα εἰσέρ-
χεται διὰ τῆς ἐν τῷ βάλει στοᾶς, ὠδηγούσα τὸν Χάττον διὰ τῆς χειρὸς
καὶ δεικνύουσα αὐτῷ τοὺς δύο νέους, οἵτινες κρατοῦνται ἐνηγκαλισμένοι.
) Χάττος κάμνει σημεῖόν τι καὶ εὐθὺς εἰσέρχεται πλῆθος ἡγεμόνων,
βυργράβων καὶ στρατιωτῶν. Ὁ Μαρκίων δεικνύει πρὸς αὐτοὺς μετ' ἁ-
νωϊώδους χειρονομίας τοὺς δύο ἐραστάς, οἵτινες βεβουθισμένοι εἰς τὴν
πρὸς ἀλλήλους συνομιλίαν, τίποτε ἐκ τῶν συμβαινόντων οὔτε βλέπουν
ὅτε ἀκούουν. Καθ' ἣν δὲ στιγμὴν ὁ Ὀτβέρτος κρατῶν τὴν ῥηγιπέλλαν
επιστρέφεται, ὁ Χάττος ἴσταται πρὸ αὐτοῦ καὶ τῷ ἐμποδίζει τὴν ἐ-
ξοδον. Ἡ Γανουμάρα γίνεταί ἄφαντος.

Σ Κ Η Η Σ'.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ, ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ, ΧΑΤΤΟΣ, ΜΑΓΝΟΣ, ΓΟΡ-
ΛΙΟΣ, ΠΡΙΓΚΗΝΗΣ καὶ ΒΥΡΓΑΒΟΙ, ΣΤΡΑΤΙΩΤΑΙ.

Κατόπιρ Ὁ ΕΠΙΤΗΣ, εἶτα Ὁ ΙΩΒ.

ΧΑΤΤΟΣ πρὸς τὸν Ὀτβέρτον. — Ἰσα καλή, φί-
μου!

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Οὐρανέ! ὁ Χάττος!

ΧΑΤΤΟΣ. — Ναί, Κυρία μου, ὁ Χάττος. (Πρὸς τοὺς
στρατιώτας.) Συλλάβετε αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον καὶ αὐτὴν
τὴν γυναῖκα!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ σύρων τὸ ξίφος του, καὶ διὰ τινας χει-
ρονομίας σταματῶν τοὺς στρατιώτας. — Μαρκίων Χάτ-
τος μέχρι τοῦδε ἐνόησα ὅτι εἶσαι ἓνας ἄτιμος, χαμερ-
ρὸς, προδότης, βδελυρὸς καὶ ἀποτρόπαιος ἄνθρωπος· θέ-
λω νὰ μάθω ἂν εἰς τὸ βάθος τῆς διεφθαρμένης

ψυχῆς σου, τοῦ δογείου τούτου πάσης ἀκαθαρσίας, ἐμ-
φωλεῖν καὶ ὁ φόβος, ὡς βυραρὸν τι ἀποστάλαγμα ὀ-
λων τῶν κακιῶν. Πολὺ ὑποπεύομαι μήπως ὑπὸ τὴν
προσποιητὴν σου ταύτην ἀθλάθειαν ὑποκρύπτεται ἡ ἀ-
γενεσττέρα δειλία, καὶ ὅτι ὅλοι οὗτοι οἱ Κύριοι, ἀσυγ-
κρίτως καλλήτεροί σου, ὅταν ἀποσπάσω τὸ ψευδὲς τοῦτο
προσωπεῖόν σου, θέλουν ἰδεῖ τὴν χαυνότητά σου ζωγραφ-
φιζομένην ἐπὶ τοῦ μετώπου σου! Ἀντιπροσωπεύω ἐνταῦθα,
Κύριοι, καθ' ὑψίστην αὐτῆς ἐκλογὴν καὶ θέλησιν, τὴν ῥη-
γιπέλλαν, νέαν ἐξ εὐγενῶν καὶ Κόμησσαν τοῦ ῥήνου, ἣ-
τις μισεῖ αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον καὶ ἦτις ἐξέλεξάτο ἐμὲ
διὰ σύζυγόν της. — Χάττε, Πρίγκηψ ὑπερήφανε με καρδίαν
αἰλοῦρου, σὲ προκαλῶ εἰς μονομαχίαν ἐδῶ πλησίον, εἰς
τὸ λιβάδιον τοῦ Βίσπερ παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ,
μὲ πᾶν εἶδος ὄπλου, χωρὶς συμπάθειαν καὶ οἶκτον, μὲ
ἀνοικτὸν πρόσωπον καὶ ἄνευ ἀσπίδων καὶ περικεφαλίας·
τὸ κύμα τοῦ ποταμοῦ θὰ χρησιμεύσῃ ὡς τάφος τοῦ φο-
νευθέντος. Ἐμπρὸς λοιπόν, ζωὴ ἢ θάνατος! (Ἡ ῥηγι-
πέλλα πῖπτει λειποθυμήσασα, αἱ δὲ γυναῖκες τῆς συ-
ροδίας της τὴν ἐκφέρουσιν ἐκτὸς τῆς αἰθούσης. Ὁ Ὀτ-
βέρτος ἀποκλείει τὴν εἴσοδον εἰς τοὺς στρατιώτας, πει-
ρωμένους νὰ τὸν πλησιάσωσι.) Κάνεις ἄς μὴν τολμῆσῃ
οὔτε ἐν βῆμα νὰ κάμῃ εἰς τὰ ἐμπρὸς! (Πρὸς τοὺς Πρίγ-
κηπας.) Ἀκούσατε ὅλοι, Μαρκίωνες καὶ λοιποὶ βυργρά-
βοι, ἀδάμαστοι υἱοὶ τῶν ὀρέων· προσβάλλω πρὸ τῶν ὀφ-
θαλμῶν σας τὸν ἄνανδρον τοῦτον βαρονίσκον, καὶ θέλω
νὰ τιμωρήσω τὴν ἀνισχυντίαν του καὶ νὰ ἀποσπάσω
ἅπαξ διὰ παντὸς τὸ ἄτιμον προσωπεῖόν του, ἐπικαλοῦμαι
τὸ δικαίωμα ὅπερ χεῖρει πᾶς ἐλεύθερος στρατιώτης ἐ-
νώπιον τοῦ μεγαλύτερου Κόμητος.

Ῥίπτει τὸ χειρόκτιόν του εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Χάττου. Κατ' ἐκείνην
τὴν στιγμὴν εἰσέρχεται ὁ ἐπίτις, ὅστις χάνεται εἰς τὸ πλῆθος
τῶν παρευρισκαμένων.

ΧΑΤΤΟΣ. — Ά! τὸν αὐθαδέστατον σκύλον! (Πρὸς τοὺς ἄρχοντας.) Κύριοι, μαρτύρομαι τὸν Ἰψιστον ὅτι τὸ ξίφος μου τρέμει ἐντὸς τῆς θήκης του, ἐκ τῶν λόγων τοῦ ἀγενοῦς τούτου τυχοδιώκτου! (Πρὸς τὸν Ὀτθέρτον.) Μήπως ἐνόμισες, ἡρώ μου, ὅτι εἶσαι υἱὸς κἀνεὸς βασιλέως ἢ Δουκός, ἢ κἀνεὶς βυργγράφος, καὶ ὅτι ἔχεις τὸ ἐλεύθερον νὰ προκαλῆς τὸν τυχόντα; Ἡξέυρεις τίς εἶσαι, ποία εἶνε ἡ πατρίς σου, ποῖον τὸ ὄνομά σου; Ὄνομάζεσαι Ὀτθέρτος ὁ τοξότης, πλὴν ψεύδεσαι. — **Ναί,** ψεύδεται, Κύριοι! — Τὸ ὄνομά σου, εὐγενέστατέ μου, δὲν εἶνε Ὀτθέρτος ἀλλὰ Γεώργιος Σπαδακέλλης, καὶ οὔτε ἀπλοῦς κἀν εὐπατρίδης εἶσαι· ὁ πάππος σου ἦτο Κορσικανὸς ἢ δὲ μήτηρ σου Σλαῦα. Βλέπεις πολὺ καλὰ ὅτι ἔχω τὴν τιμὴν νὰ γνωρίζω τὸ ὑψηλὸν ὑποκειμένον σου, καὶ ὅτι δὲν εἶσαι ἄλλο τι εἰμὴ εἰς ἀναίσχυντος ψεύστης, νόθος καὶ δούλος υἱὸς δούλων. Ὀπίσω! (Πρὸς τοὺς περισταμένους.) Κύριοι, ὅστις ἐξ ὑμῶν τῶν εὐγενῶν θελήσῃ νὰ ὑπερασπισθῇ τὸν δούλον τοῦτον καὶ νὰ λάβῃ τὸ μέρος του, δέχομαι εὐχαρίστως νὰ μονομαχήσω μετ' αὐτοῦ παντοῦ ὅπου θέλῃ, εἴτε ἐδῶ εἴτε εἰς ἄλλο μέρος, μὲ ξίφος ἢ μὲ ἐγχειρίδιον καὶ μὲ τὰ στήθη ἀκόμη γυμνά. (Πρὸς τὸν Ὀτθέρτον.) Πλὴν σύ, ἄθλιε Κορσικανὸς πειρατὰ, ἀπόγονε πιθήκων, πήγαινε νὰ ρίψῃς τὸ χειρόκτιόν σου πρὸς τοὺς δούλους, τοὺς ὁμοίους σου!

Ἀπωθεὶ διὰ τοῦ ποδὸς τὸ χειρόκτιον τοῦ Ὀτθέρτου.

ΟΤΘΕΡΤΟΣ. — Ἄνδρε!

Ο ΕΠΑΙΤΗΣ ἐπερχόμενος, πρὸς τὸν Χάττον. — Μαρκίων! εἶμαι ὑπερεννενηκοντούτης, καὶ ὅμως θὰ σὲ ἀντισταθῶ. — Ἐν ξίφος!

⁴Εἶπτε τὴν βακτηρίαν του, καὶ ἀποσπᾷ ἐν ξίφος ἐκ μιᾶς τῶν κρεμάτων εἰς τὸν τοῖχον πανοπλιῶν.

ΧΑΤΤΟΣ διαρρηγνύμενος εἰς γέλωτα. — Εἰς γελῶτος

ἔλειπεν ἀπὸ αὐτὴν τὴν σκηνὴν, ἰδοὺ καὶ αὐτός, Κύριοι. Ἀπὸ ποῦ μᾶς ἐφύτρωσεν αὐτὸς ὁ Μαθουσάλας; ἀπὸ τὸν βοσμὸν πίπτομεν εἰς τὸν ζήτουλαν. (Πρὸς τὸν ἐπαίτην.) Τὸ ὄνομά σου, νεανία μου;

Ο ΕΠΑΙΤΗΣ. — Τὸ ὄνομά μου, αὐθάδη νέε, εἶνε κεραινοῦς προσβάλων τὸν ἀκούοντα! Ἄς σὲ τὸ εἶπω, ἀφοῦ θέλεις νὰ τὸ μάθῃς. Εἶμαι Φριδερίκος ὁ ἐκ Σουάβης, Λυτοκράτωρ τῆς Γερμανίας.

ΟΛΟΙ. — Ὁ Βαρβερούσος!

Θάμβος καὶ ἐκπληξίς γενικὴ. Ὅλοι ἀποσύρονται καὶ σχηματίζουσι μέγαν κύκλον περὶ τὸν ἐπαίτην, ὅστις σῦρει ἐκ τοῦ στήθους του σταυρὸν κρεμάμενον εἰς τὸν τράχηλόν του, καὶ ὑψώνει αὐτὸν διὰ τῆς δεξιᾶς χειρός, ἐνῶ μὲ τὴν ἀριστερὰν κρατεῖ τὰ ξίφος ἐμπεπηγμένον εἰς τὴν γῆν.

Ο ΕΠΑΙΤΗΣ. — Ἰδοὺ καὶ ὁ σταυρὸς τοῦ Καρολομάγνου! ("Ὀ.λων τὰ βλέμματα προσηλοῦνται ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. Διέρχονται στιγμαί τινες σιωπῆς, εἶτα ἐξακολουθεῖ.) Ἐγὼ, Φριδερίκος ὁ Βαρβερούσος, ἄρχων τῶν ὀρέων ὅπου ἐγεννήθην, κατὰ γενικὴν ἐκλογὴν αὐτοκράτωρ τῆς Ῥώμης καὶ ἐστεμμένος βασιλεὺς τῆς Βουργωνίας καὶ τῆς Ἄρλης, καταχρώμενος τοῦ δικαίωματος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου ὅπερ μοὶ ἔχορηγήθη παρὰ τοῦ Θεοῦ, κατήτησα ἕως καὶ νὰ βιάσω τὸν τάφον ἐντὸς τοῦ ὀπίου ἀνεπαύετο ὁ μέγας Κάρολος. Μετενόησα διὰ τὴν ἱερόσυλον ταύτην πράξιν μου ἀκολούθως, καὶ καταφυγὼν εἰς τὴν ἔρημον εἴκοσι κατὰ σειρὰν ἔτη διεῖχον ἐν αὐτῇ κλίνων γόνυ, κακουχούμενος, κλαίων καὶ προσευχόμενος, ζῶν μόνον μὲ τὰ χόρτα τῆς γῆς καὶ πίνων τὸ ὕδωρ τοῦ οὐρανοῦ· ὁ κόσμος ὅλος μὲ ἐνόμιζε καταβάντα εἰς τὸν Ἄδην, οἱ δὲ ποιμένες σταυροκοπούμενοι ἐνόμιζον ὅτι ἔβλεπον διαβαῖνον εἰδεχθῆς τι φάντασμα. Πλὴν, εἰς τὴν φωνὴν τῆς καλούσης με πατρίδος, δὲν ἠδυνήθην νὰ ἀνθέξω ἐπὶ πλέον· ἐθελοντῆς ἐξόριστος, ἀπεφάσισα νὰ ἐξ-

έλω πλέον τοῦ σκοτούς ἐν ᾧ ὑπνωττον, καὶ νὰ ὑψώσω τὴν κεφαλὴν μου τὴν βεβαρυμμένην ὑπὸ τῶν χρόνων ἐκ- τὸς τῆς γῆς, εἰς ἣν πλησιάζει νὰ ἐμπέσῃ ἀπαξ διὰ παν- τός. Μὲ γνωρίζετε λοιπόν, Κύριοι;

ΜΑΓΝΟΣ πλησιάζω. — Δειξόν με τὸν βραχίονά σου, Ῥωμαεὶ Καῖσαρ!

Ο ΕΠΑΙΤΗΣ δεικνύων τὸν βραχίονά του. — Διὰ νὰ ἰδῆς βέβαια ἀν σώζεται ἡ οὐλὴ τοῦ βέλους, μὲ τὸ ὅποιον εἰς ἐξ ὑμῶν μου διεπέρασε τὴν χεῖρα. Ἰδοῦ.

Ὁ Μάγνος κύπτει, ἐξετάζει μετὰ προσοχῆς τὸν βραχίονα τοῦ ἐπαίτου, εἶτα ἐπανέρχεται εἰς τὴν θέσιν του.

ΜΑΓΝΟΣ πρὸς τοὺς περισταμένους. — Κύριοι, ἡ ἀλήθεια μὲ παρακινεῖ νὰ διακηρύξω ἐνταῦθα, ὅτι τῶν- τι ἰδοῦ ὁ αὐτοκράτωρ Φριδερίκος ὁ Βαυβερουσσος.

Ἐκπληξίς γενικὴ ὁ κύκλος εὐρύνεται. Ὁ αὐτοκράτωρ ἐπιστηριζόμενος ἐπὶ τοῦ μεγάλου ξίφους στρέφεται πρὸς τοὺς περισταμένους, καὶ περιφέρει ἐπ' αὐτῶν βλέμματα τρόμου.

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ. — Ἄλλοτε, ὅταν μὲ ἠκούατε δια- βαίνοντα τὰς πεδιάδας, μόνος ὁ κρότος τῶν χρυσῶν πετε- ριστῆρων μου ἤρκει διὰ νὰ μὲ γνωρίσετε, βυργγάβου. Ἰ- δοῦ ὁ Κύριός μας, ἐκράζατε ὅλοι ἐκπληκτοὶ, ἰδοῦ ἐκεῖ- νος ὃν ἡ Γερμανία ἐξελέξατο διὰ ὑπέρτατον κριτὴν τῆς μετὰ Θεοῦ καὶ ὡς καλὸν αὐτοκράτορα καὶ ἀριστον εὐ- πατρίδην, ὅστις κατέγραψεν ἀλληλοδιαδόχως θρόνους καὶ βασιλεία, ὑπέταξεν ὀλόκληρον τὴν Εὐρώπην ὑπὸ τὸν κρα- ταιὸν βραχίονά του, ἠλευθέρωσε τὴν Γερμανίαν, ἀπέπνι- ξε τοὺς ἐμφυλίους πολέμους, ἐμπόδισε τὴν ἀνωφελῆ χύ- σιν τοῦ αἵματος καὶ ἔλαβεν εἰς τὴν στυβαρὰν του χεῖρα τὴν Ἰταλίαν μὲ τὰς ἑκατὸν πόλεις τῆς. Naί, ἐγὼ αὐτὸς εἶμαι ὅστις σὰς ὀμιλῶ, Κύριοι, καὶ ἐμφανίζομαι ἐνώπι- ὸν σας διὰ νὰ προφέρω τὴν ὑστάτην καθ' ὑμῶν ἀπόφα- σίν μου! (Προχωρεῖ ἐν βῆμα, ὅλοι δὲ ὀπισθοδρομοῦ-

σιν.) Ἡδυνήθην νὰ καθυποτάξω ἰσχυροὺς μονάρχας, ἐ- κρέμασα τοὺς ἀρχηγούς ἐπτὰ Λομβαρδικῶν πόλεων, κα- τέστρεψα τοὺς δεκακισχιλίους τοξότας τοὺς ὁποίους ἀν- τέταξε κατ' ἐμοῦ Ἀλβέρτος ὁ Ἄρκτος, καὶ κατεσπάραξα μὲ τὰς ἰδίας χεῖράς μου Ἡρρίκον τὸν Λέοντα, ἀποσπάσας ἀπ' αὐτοῦ τὰς πολυπληθεῖς δουκατίας καὶ ἐπαρχίας του. Τέλος, τεσσαράκοντα κατὰ συνέχαιαν ἔτη, κατεκρήμνισα μὲ τοὺς σιδηροὺς βραχίονάς μου πέτραν πρὸς πέτραν τὰ ἐπὶ τοῦ Ῥήνου φρούριά σας. Πιστεύω λοιπόν νὰ μὲ γνω- ρίσετε τώρα, λησται ὄρεινοί, ὁπότε λαβὼν οἶκτον πρὸς τὰς συμφορὰς τοῦ Κράτους, ἔρχομαι νὰ ἀποσθῆσω τὰ ὀ- νόματά σας ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ζώντων, καὶ νὰ δια- σκορπίσω τὴν ἀτιμὸν κόνιν σας εἰς τοὺς τέσσαρας ἀνέ- μους! (Στρεφόμενος πρὸς τοὺς λογχοφόρους.) Οἱ στρα- τιῶταί σας εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ μὲ ὑπακούσωσι, διότι ἐσυνείθησαν εἰς τὴν δόξαν πρὶν ὑποκύψωσιν ὑπὸ τὸν ζυ- γὸν τῆς ἀτιμίας καὶ τοῦ αἰσχους· ὑπὸ τὴν ἰδικὴν μου ἀρχηγίαν ἐμάχοντο ἀνδρείως πρὸ τῶν χρόνων τούτων τοῦ αἰσχους, καὶ δὲν ὑπάρχει οὐδὲ εἰς ὁ ὁποῖος νὰ μὴν ἐνθυμῆται τὸν γέροντα αὐτοκράτορά του.— Δὲν ἔχει οὔτω. ἀρχαῖοί μου συστρατιῶται, ἀπόμαχοι γεγηρακότες ἐν τῇ δόξῃ; (Πρὸς τοὺς βυργγάβους.) Ἄ! ἄπιστοι καὶ ἀσυ- νείδητοι ἐκπορθηταὶ τῶν πόλεων, ὁ θάνατός μου σὰς ἔ- καμε νὰ ἀναγεννηθῆτε! καλὰ λοιπόν, ἡ παρουσία μου ἄς σὰς κεραυνώσῃ πάλιν! Πλησιάσατε, ἐγγίσατέ με καὶ ἰ- दाτε ὅτι εἶμαι ἐγὼ. . . (Περιφέρεται μὲ γοργὰ βῆ- ματα ἐν μέσῳ αὐτῶν, ἐνᾷ ὅλοι ὑποχωροῦσι πρὸ αὐτοῦ.) Βέβαια, θὰ ἔχετε τὴν μωρὰν ἰδέαν καὶ τὴν ἀξίωσιν ὅτι εἰσθε ἱππόται, υἱοὶ καὶ ἀπόγονοὶ μεγάλων βαρόνων καὶ γενναίων εὐπατριδῶν· πλὴν πόσον ἐσφαλμένη καὶ παρά- λογος εἶνε ἡ ἰδέα σας αὕτη! Οἱ πατέρες σας, ἀληθεῖς γί- γαντες, ἐχώρουν γενναίως εἰς τὰς μάχας, πάντοτε ὑπε- ρήφανοι καὶ ἀψηφούντες τὸν θάνατον ὅσον προφανῆς καὶ

ἀν ἦτο· περιφρονούντες πληθὺν λογχῶν καὶ τάγματα ὀλόκληρα τοξοτῶν, ἐξώρμουν ἀλαλάζοντες εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης, καὶ ἐκεῖ, εἰς τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος καὶ τῶν μουσικῶν ὀργάνων, ἀντεπαρετάττοντο πρὸς ὀλόκληρον στρατιάν, καὶ ἡμέρας ὀλοκλήρους ἐμάχοντο ὀλίγοι πρὸς πολλούς. Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ κυριεύσῃσι φρούριόν τι ἢ τείχος ἢ πύργον, ὅσον ὑψηλὸν καὶ ἀν ἦτο, δὲν εἶχον ἀνάγκην ἄλλου ἐργαλείου εἰμὴ σιδηρᾶς τινοῦ κλίμακος, τὴν ὁποίαν στήνοντες εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ πολιορκουμένου τείχους, ἐφώρμουν ὑπὸ τὴν χάλαζαν τῶν βελῶν καὶ ἀκοντίων καὶ ὑπὸ τὴν βροχὴν τοῦ θεοῦ, τοῦ ζέοντος ἐλαίου καὶ τοῦ ἀναλελυμένου μολύβδου. Ἄλλοτε δέ, κρεμάμενοι ἐπὶ σχοινίου τινὸς ἔχοντος χονδροὺς κόμβους, ἐταλαντεύοντο μᾶλλον δαίμονας ὁμοιάζοντες παρὰ ἀνθρώτους ὑπεράνω τῶν ἀχανῶν βράθρων, ἕως οὐ ἐκολλῶντο ἀναποσπᾶστως εἰς τὰς ἐπάλξεις τοῦ φρουρίου, εἰς ἐναντίον εἰκοσιν ἀντιπαραταττόμενοι. Τίς δὲν θαυμάζει τὰς τολμηροτάτας ἐφόδους των; τίς δὲν ἐκπλήττεται βλέπων τὰ γιγαντιαῖα πολεμικὰ των κατορθώματα; Οὕτω λοιπόν, αἶμα ἀντὶ ἰδρώτος χύνοντες, ἐκυρίευσαν φρούρια, πόλεις καὶ γαίαις, καὶ οὕτω ἐψοκινδυνεύοντες ἀπέβαιναν βράνοι, δοῦκες καὶ πολλάκις βασιλεῖς. . . Πλὴν σεῖς; ὡς ἄλλοι θῶες καὶ νυκτινόμοι ὄρνιθες, κρυπτόμενοι εἰς τὰ δάση καὶ εἰς τὰς λόχμας, ἄνθρωποι, βωβοί, ἔρποντες ὑπούλως ὡς ὄφεις καὶ ἐξιππάζόμενοι καὶ ἀπὸ τὰς ὑλάκας ἀκόμη τῶν κυνῶν, ἐνεδρεύετε τὸ ἐσπέρας παρὰ τὴν ἄκραν ἐρήμου τινὸς μονοπατίου μετὰ τὸ ἐγχειρίδιον εἰς χεῖρας τὸ βῆμα τοῦ ἀποπλανηθέντος ὀδοιπόρου ὄρματε ἑκατὸν διὰ νὰ λαφυραγωγῆσθε ἓνα μόνον ἄνθρωπον, καὶ ἅμα καταφέρετε τὸ ἄνδρον τραῦμά σας, τρέψετε εἰς φυγὴν ὄλαις δυνάμεσι καὶ σπεύδετε πρὸς τὰ καταγωγία σας. Καὶ ἀκόμη, τολμᾶτε νὰ ἀναφέρετε τοὺς γονεῖς σας, οἱ γονεῖς σας γενναῖοι μεταξὺ τῶν ἰσχυρῶν, φοβεροὶ με-

ταξὺ τῶν μεγάλων, ἦσαν κατακτητῆται ἐνῶ σεῖς εἰσθε λησταί! (Οἱ βυργγάβοι χαμηλώνουσι τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὸ ἄλιγος ἐξευτελισμοῦ, ἀγαρακῆσεως καὶ ἐκπλήξεως. Ὁ αὐτοκράτωρ ἐξακολουθεῖ.) Ἄν τῶνόντι εἶχατε καρδίαν, ἀν εἶχατε ἐντὸς σας ψυχὴν ἢ αἴσθημα, ἠδυνάμην νὰ σὰς ὁμιλήσω κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον: Τῶνόντι, πολὺ ἄτιμοι εἰσθε! ποῖαν στιγμὴν ἐκλέγετε, ἄνθρωποι λησταί, διὰ νὰ μετέλθετε τὸ ἀξιοτίμιον ἐπάγγελμά σας; τὴν ὕραν καθ' ἣν ἡ προσφιλεστάτη πατρίς μας ἐκπνέει! Ὡ ἀχάριστα καὶ ἀγνώμονα τέκνα, τολμᾶτε νὰ λαφυραγωγῆσθε τὴν ἀγωνιώσαν μητέρα σας, ἐνῶ αὐτὴ ὑψώουσα πρὸς οὐρανὸν τὰς κατεσκληκυίας χεῖρας της, κράζει μετὰ τὴν ἀσθενῆ καὶ σθυσμένην φωνὴν της, ἐστὲ κατηραμένα! Ὅ,τι δὲ αὐτὴ λέγει χαμηλοφώνως, ἐγώ, καθὼς αὐτοκράτωρ καὶ Κύριός σας, τὸ ἐπαναλαμβάνω γεγωνυῖα τῆ φωνῆ. Ναι, βυργγάβοι, ἐστὲ κατηραμένοι! Σήμερον ἀναλαμβάνω τὰ χρέη μου, καὶ ἀποῦ ἐτιμώρησα τὸν ἐκντόν μου ἔρχομαι νὰ τιμώρησω καὶ ἄλλους· δὲν εἶμαι πλέον ὁ φιλοξενούμενός σας, ἀλλ' ὁ δικαστὴς σας! (Στρεφόμενος πρὸς ἓνα ἕκαστον.) Τί ζητεῖτε ἐδῶ, τέκνα τῆς ἐνέδρας καὶ τοῦ δόλου; ἀμέριμοι συμποσιάζετε ἐνταῦθα μετὰ τῶν ληστῶν τῶντων, ἐνῶ ἡ ἀνθρωπότης στενάζει ὑπὸ τὰς ἀλύτους σας καὶ τὰ αἰσχροὶ δεσμά σας! Ὅλαι αἱ ὄχθαι τοῦ Ῥήνου ἐξέερασαν εἰς τὸ φρούριον τοῦτο τὰ περιπτώματά των, καὶ ὄλοι οἱ τυχοδιώκται τοῦ κόσμου συνήχθησαν ἐνταῦθα! νεότης μεγάλη βασιλεύει μεταξὺ σας, πλὴν καὶ μοχθηρία οὐκ ὀλίγη! Ἀπέλθετε, εἰσθε πλέον μηδέν, καὶ ὑπάγετε νὰ ἐνεδρεύετε εἰς τοὺς τάφους σας, ἐνῶ ἡμεῖς θέλομεν φρουρεῖν τὰ χαρκαίωματα καὶ τὰς ἐπάλξεις μας! (Πρὸς τοὺς στρατιώτας.) Ἐλευθερώσατε τοὺς αἰχμαλώτους, γενναῖοί μου φίλοι, καὶ αἱ μέχρι τοῦδε δέσμαι χεῖρες ἄς θέσωσι τὰς ἀλύτους των ἐπὶ τοῦ τράχηλου τῶν ὑπερφιάλων τούτων ἀρχοντίσκων!

(Πρὸς τοὺς βυργγάβους.) Ἄ! δὲν ἐπροσμένετε βέβαια τοιαύτην ἀφύπνισιν! δὲν ἔχει οὕτω; Μὲ τὰ ποτήρια εἰς χεῖρας καὶ μὲ τὸν ἔρωτα εἰς τὰ χεῖλη ἐψάλλετε τὴν ὠραιότητα τῶν συμποσίων σας, καὶ ἐν μέσῳ τῶν εὐθυμιῶν σας ἐβυθίζετε τοὺς ὄνυχάς σας εἰς τὰς σάρκας τῶν θυμάτων σας, κατεσπαράττετε φεῦ! τὸν λαόν μου ὅστις μὲ εἶνε τόσον ἀκριβής, καὶ διενέμεσθε τὰ σπαίροντα μέλη του! Ἄλλ' αἴφνης. . . αἴφνης ὁ γηραιὸς αὐτοκρατορικὸς ἀετός, τρομερὸς καὶ ἀπαίσιος κλαγγάζων, πετᾷ πελώριος ἐκ τῶν ἀπροσίτων βράχων του, καὶ μένεα πνέων ἔρχεται νὰ τιμωρήσῃ τοὺς βρωμεροὺς γύπτας!

Ὅλοι φαίνονται προσβεβλημένοι ὑπὸ ἐκπλήξεως συνάμα καὶ τρόμου. Ἀπὸ τινῶν στιγμῶν ὁ Ἰώβ εἰσελθὼν μινύεται μετὰ τῶν Ἰπποτιῶν· μόνος δὲ ὁ Μάγνος ἀκούει ἀταράχως τὸν αὐτοκράτορα, καὶ δὲν παύει νὰ τὸν θεωρῇ ἀτενῶς καὶ κατὰ πρόσωπον ἐνῶ ἑμιλεῖ. Ὄταν ὁ Βαρβερύσος ἐτελείωσιν, ὁ Μάγνος τὸν θεωρεῖ ἀκόμη μίαν φοράν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, εἶτα τὸ πρόσωπόν του λαμβάνει θλιθερὰν τινα ἐκφρασιν χαρᾶς καὶ φρίκης. Ἀπομακρύνει διὰ βιαίας τινὸς χειρονομίας τοὺς ἄρχοντας καὶ τοὺς στρατιώτας, διασχίζει τὸν κύκλον αὐτῶν, τρέχει πρὸς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου, διασκελίζει τὰς εἰς βαθμίδας τῆς κλίμακος, κρεμάται μὲ τοὺς δύο του βραχίονας εἰς τὰς ὀδοντωτάς ἐπάλλξεις τῆς στοᾶς, καὶ φωνάζει πρὸς τὰ ἔξω μὲ καταπληκτικὴν φωνήν.

ΜΑΓΝΟΣ κράζων ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν ἐπάλλξεων.—
Τριπλασιάσατε τὰς φρουράς! Οἱ λογχοφόροι εἰς τὸν πύργον ἀμέσως, καὶ οἱ σφενδονισταὶ εἰς τὰς δύο πτέρυγας τοῦ φρουρίου! Ἰψώσατε τὴν γέφυραν, καταβιβάσατε τὰς σιδηρᾶς κιγκλίδας! Εἰς τὰ ὄπλα ὅλοι! χίλιοι ἄνδρες εἰς τὰς τάφρους καὶ χίλιοι εἰς τὰ ὀχυρώματα! Στρατιῶται, τρέξατε εἰς τὰ δάση ἀμέσως, κόψατε τὰ μεγαλύτερα δένδρα καὶ τοὺς ὑψηλοτέρους κορμούς, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τούτου, τὸ ὁποῖον *δικαιοσύνη* τὸν τρόπον ἐφ' ὅλου τοῦ κόσμου, ἀνυγείρατε μίαν ἀγέλην ἄξιαν ἐνός αὐτοκράτορος, (καταβαίνων) ὁ ὁποῖος μόνος σου παραδίδεται

εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν του, καὶ συνελήφθη πλέον εἰς τὴν παγίδα! (Σταυρόνων τοὺς βραχίονας, καὶ θεωρῶν κυτὰ πρόσωπον τὸν αὐτοκράτορα.) Σὲ θαυμάζω τῶνόντι! ποῦ εἶνε οἱ στρατιῶταί σου; ποῦ εἶνε οἱ ἐπιτελεῖς σου; ποῦ ὁ θριαμβευτικὸς ἐκεῖνος ἦχος τῶν σαλπείγων σου; Ἐνόμισες βέβαια ὅτι ἀτιμωρητὴ θὰ ἔλθῃς ἐδῶ νὰ σπειρῇς ἄλλας ἐπὶ τῶν ἐρείπιων τοῦ φρουρίου τούτου, τὸ ὁποῖον ἐμελλες νὰ κατακρημνίσῃς, ὡς εἰς τὴν Λυβέκκην, ἢ κἀνάβιν ὡς εἰς τὴν Πίσαν; καὶ ὅμως, πρᾶγμα παράδοξον! τί βλέπω; εἶσαι ἐδῶ μόνος ἄνευ οὐδενὸς ὑπάσπιστοῦ, ὡ Καῖσαρ, καὶ εἰς τὴν διάκρισιν τῶν ἐχθρῶν σου. Πῆξέροντες ὅλους τοὺς τρομεροὺς θριάμβους σου, καὶ ὅτι μίαν σου μόνον πνοὴ ἴσχυε νὰ κατακρημνίσῃ δλόκληρον πόλιν ἐκ θεμελιῶν· πλήν παρήλθεν ὁ καιρὸς ἐκεῖνος τῶν θαυμάτων. Τώρα πρέπει νὰ μάθῃς καὶ ἡμεῖς ποῖοι εἴμεθα. (Δεικνύων τοὺς στρατιώτας.) Ἄκουσα νὰ ὀμιλῆς πρὸ ὀλίγου περὶ τῶν ἀνδρείων τούτων, καὶ νὰ τοὺς ἀποκαλῆς στρατιώτας καὶ γηραιούς ἀπομάχους, πλήν, παρατηρεῖς; κἀνεῖς δὲν ἐκινήθη ἀπὸ τὴν θέσιν του. Τοῦτο θὰ εἶπῃ ὅτι ἐδῶ δὲν εἶσαι τίποτε, καὶ ὅτι μόνον τὸν πατέρα μου ἀγαποῦν καὶ φοβοῦνται εἰς τὸ φρούριον τοῦτο, καὶ ὅτι καὶ πρὸ τοῦ Θεοῦ ἀκόμη εἶνε ἀφωσιωμένοι εἰς τὸν Κόμητα Ἰώβ. Μόνος ὁ ξένος εἶνε ἱερὸς διὰ τὸν ληστήν, ὡ Καῖσαρ· πλήν σὺ δὲν εἶσαι πλέον οὔτε ξένος μας, διότι ὁ ἴδιος τὸ εἶπες. (Δεικνύων τὸν Ἰώβ.) Ἰδοὺ, ὁ γέρον αὐτὸς τὸν ὁποῖον βλέπεις εἶνε ὁ πατήρ μου. Αὐτοῦ σου διεπέρασε τὸν βραχίονα διὰ τοῦ πεπυρακτωμένου βέλους· εἰς τρόπον ὥστε, σὲ ἀναγνωρίζει τις μάλλον, ὡ ἔκπτωτε ἡγεμών, ἀπὸ τὰ στίγματα τῆς αἰσχύνῃς παρὰ ἀπὸ τὸ ἱερὸν χρίσμα, τὸ ἐξαλειφθὲν ἀπὸ τὸ μέτωπόν σου. Τὸ μεταξὺ τῶν δύο σας μίσος εἶνε παλαιὸν ὡς ἡ ἡλικία σας· ὠρίσες βραβεῖον διὰ τὴν κεφαλὴν του, ὠρίσες καὶ αὐτὸς διὰ τὴν ἰδικὴν σου καὶ ἐπέτυχεν. Ἰδοὺ

σὺ μόνος, γυμνὸς καὶ τετραχλησιμένος μεταξὺ ἡμῶν. Τοῦτο μόνον σὲ λέγω, βασιλεῦ ἄνευ βασιλείου, ὅτι ἀντί νὰ ἐμπέσης εἰς αὐτὸν τὸν ἄφωνον κύκλον τῶν περιστοιχιζόντων σε ἤδη ἀγρίων ἵπποτων, θὰ σὲ ἦτο μυριάκις προτιμώτερον νὰ εἰσῆρχεσο εἰς κἀνὲν σπήλαιον τῆς Ἀφρικῆς, καὶ νὰ περιστριγυρίζεσο ὑπὸ λεόντων καὶ τίγρεων!

Ἐνῶ ὁ Μάγνος ὁμιλεῖ, ὁ κύκλος τῶν βυργράβων συστέλλεται περίε τοῦ αὐτοκράτορος, ὅπισθεν δὲ αὐτῶν παρατάσσεται σιωπηλῶς τριπλῆ σειρά στρατιωτῶν, ὠπλισμένων ἀπὸ κορυφῆς μέχρι ποδῶν, ὑπεράνω τῶν ὁποίων ὑψοῦται ἡ μεγάλη σημαία τοῦ φρουρίου ἐξ ἡμισίας μαύρη καὶ ἐρυθρᾷ, μὲ χρυσοῦν οἰκότημον ἐν τῇ μέσῃ φέρον ἐπικεντημένον πέλεκυν. Ὁ αὐτοκράτωρ, χωρὶς οὔτε βῆμα νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, κρατεῖ εἰς αἰῶς τὸ πλῆθος τοῦτο. Οἱ βυργράβοι σφύρουσιν ἀνὰ εἰς τὰ ξίφη των.

ΚΑΔΟΒΑΛΛΟΣ *σύρων τὸ ξίφος του.* — Καίσαρ, Καίσαρ! ἀπόδος τὰ φρούριά μας!

ΔΑΡΕΙΟΣ *ὁμοίως.* — Τοὺς πύργους μας τοὺς ὁποίους κατέστρεψες!

ΧΑΤΤΟΣ *ὁμοίως.* — Ἀπόδος τοὺς νεκροὺς φίλους καὶ συγγενεῖς μας, τοὺς ὁποίους ἡ μαγία σου ἔστειλεν εἰς τὸν Ἄδην, καὶ τῶν ὁποίων τὰ φαντάσματα περιφέρονται εἰς τὰ φρούριά μας ζητοῦντα ἐκδίκησιν!

ΜΑΓΝΟΣ *ἀρπάζων τὸν πέλεκύν του.* — Ἄ! λοιπὸν καυχᾶσαι ὅτι ἐξῆλθες ἀπὸ τοῦ τάφου; ἐγὼ θὰ σὲ ρίψω πάλιν ἐντὸς αὐτοῦ! εἰς τρόπον ὥστε, ὅταν ὁ κόσμος θὰ ἀκούῃ ἑκατὸν στόματα κράζοντα μετὰ παραφορᾶς, ὁ Βαρβεροῦσος ζῆ, ἢ ἡχὼ θὰ ἀποκρίνεται, ἀπέθανε. Τρέμε λοιπὸν, ἄφρον, ὅστις ἠπέλεις τὰς κεφαλὰς μας!

Ἐνῶ οἱ βυργράβοι μὲ τὰ ξίφη ἀναχειρᾶς συνωθοῦνται μετὰ τρομερῶν κρυγῶν περίε τοῦ αὐτοκράτορος, ὁ Ἴωβ ἐξέρχεται ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ πλῆθους καὶ ὑψώνει τὴν χεῖρά του. Ὅλοι σιωπῶσι καὶ ὀπισθοχωροῦν.

ἸΩΒ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα. — Ὁ υἱός μου, Μεγαλειότατε, σὺ εἶπε τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν· εἶσθε θανάσιμος ἐχθρός μου! Ἐγὼ εἶμαι ὁ παρωργισμένος ἐκεῖνος στρατιώτης, ὅστις ἔφερά ποτε τὴν χεῖρα κατὰ τοῦ ἱεροῦ ἀτόμου τῆς Μεγαλειότητός σας· σὺς μισῶ, πλὴν ἐπιθυμῶ συγχρόνως καὶ τὴν ἀνάστασιν τῆς Γερμανίας. Ἡ πατρίς μου, βεβυθισμένη εἰς βαθὺ σκότος, κάμπτεται ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐμφυλίων σπαραγμῶν· σώσατέ την, ὦ Καίσαρ! Ἴδου ἐγὼ πρῶτος πίπτω γονυκλινῆς πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ αὐτοκράτορος καὶ Κυρίου μου, τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς μᾶς ἀποσέλλει. (*Γονατίζει πρὸ τοῦ Βαρβεροῦσου, εἶτα στρέφεται πρὸς τοὺς ἀρχοντας καὶ τοὺς βυργράβους.*) Γονατίσατε ὕλοι! ρίψατε καταγῆς τὰ ξίφη σας! (*Ὅλοι ρίπτουν τὰ ξίφη των καὶ πίπτουσι γονυκλινεῖς, ἐκτὸς τοῦ Μάγνου· ὁ Ἴωβ ἐξακολουθεῖ νὰ ὀμιλῇ πρὸς τὸν Αὐτοκράτορα.*) Καίσαρ, ἡ παρουσία σου εἶνε ἀναγκαῖα διὰ τὰ ἐσκορπισμένα ἔθνη· ἄνευ σοῦ τὸ Κράτος θέλει καταρρεύσει ἀθρόον. Εἰς ὕλην τὴν Γερμανίαν μένουσιν ἀκόμη δύο ἀληθεῖς Γερμανοί, δύο φιλοεθνεῖς πολῖται, σὺ καὶ ἐγὼ· ναι, ἐγὼ καὶ σὺ εἴμεθα ἀρκετοὶ πρὸς ἀνάστασιν τῆς ψυχορραγούσης πατρίδος μας. Ἀνάστα, Μεγαλειότατε, καὶ βασιλεύσον, (*δεικνύων τοὺς περιεστῶτας*) αὐτοὺς δὲ συγχώρησέ τους! εἶνε ἀκόμη νέοι, καὶ σὺ οἶδας πόσον σφαλερὰ εἶνε ἡ νεότης. (*Πρὸς τὸν Μάγνον μένοντα ὄρθιον.*) Μάγνε! γονάτισε! (*Ὁ Μάγνος, κυμαινόμενος μετὰ ξὺν σκοτεινῆς τινὸς ἀβεβαιότητος, φαίνεται ὡς παρακούων, ἀλλ' εἰς ἐν ἐπιτακτικὸν νεῦμα τοῦ γέροντος πατρὸς του ρίπτεται εἰς τὰ γόνατα.*) Ὁ Ἴωβ ἐξακολουθεῖ.) Πάντοτε βαρόνοι καὶ τιμαριῶται, κунηγοὶ καὶ γεωργοί, πᾶσαι τάξεις ἀνθρώπων ἀντήλαξαν μίση μετὰξὺ των· τὰ ὄρη ἐπολέμησαν τὰς πεδιάδας, καὶ αἱ πεδιάδες τὰ ὄρη· καὶ ὁμως ἐπῆλθεν ἡ πολυπόθητος εἰρήνη, καὶ αἱ τέως ἀλληλοσπαραγόμεναι χεῖ-

ρας ἔκαμαν τὴν χειραψίαν τῆς συμφιλιώσεως καὶ ἀγάπης. (Πρὸς τοὺς στρατιώτας, ἀριστάμενος.) Ἐλευθερώσατε ἀμέσως τοὺς αἰχμαλώτους! (Οἱ στρατιῶται ὑπακούουν καὶ ἀποσπῶσι σιωπηλῶς τὰς ἀλύσεις τῶν αἰχμαλώτων, οἵτινες πρὸ τινος εἰσελθόντες συντεσωρεύθησαν εἰς τὴν ἐν τῷ βῆθει τοῦ θεάτρου στοά. Ὁ Ἰῶβ ἐξακολουθεῖ.) Σεῖς δέ, βυργγᾶβοι, λάβετε τὰς ἀλύσεις καὶ τὰ δεσμά των τοιαύτη εἶνε ἡ θέλησις τοῦ σεβαστοῦ μας Κυριάρχου. (Οἱ βυργγᾶβοι ἀνίστανται πλήρεις ἀγαπητικῆσεως, ὁ δὲ Ἰῶβ τοὺς ἀπειλίζει ἐπιτακτικῶς.) Μὴν κινθῆτε! ἰδοῦ, ἐγὼ πρῶτος δίδω τὸ σημεῖον τῆς ὑπακοῆς.

ΜΑΓΝΟΣ. — Καὶ ἐγὼ ἐπίσης.

Ὁ Ἰῶβ νεύει εἰς ἓνα στρατιώτην, νὰ τῷ θέσῃ περὶ τὸν τράχηλον ἓνα ἐκ τῶν σιδηρῶν κρίκων· ὁ στρατιώτης χαμηλώνει τὴν κεφαλὴν καὶ ἀποστρέφει τοὺς ὀφθαλμούς· ὁ Ἰῶβ νεύει ἐπιτακτικώτερον, καὶ ὁ στρατιώτης ὑπακούει. Οἱ λοιποὶ βυργγᾶβοι ἀφίνουν νὰ τοὺς δέσωσιν ἄνευ ἀντιστάσεως. Ὁ Ἰῶβ ἀλυσίδετος στρέφεται πρὸς τὸν αὐτοκράτορα.

ἸΩΒ. — Ἰδοῦ ἡμεῖς δέσμιοι, κατὰ τὰς ὑψηλὰς θελήσεις σου, τρισέβαστε Αὐτοκράτορ· ὁ γέρον Ἰῶβ γίνεται αἰχμαλώτός σου ἐντὸς τοῦ ἰδίου του παλατίου, καὶ σοὶ προσφέρει ὁ ἴδιος τὴν κεφαλὴν του. Τώρα, ἂν κρίνης ἡμᾶς ἀξίους εὐσπλαγγνίας, εἰσάκουσον τὴν τελευταίαν αἰτησίαν μας, ὦ ἡγεμῶν. Ὅταν θὰ σπεύσῃς νὰ ἀνανεώσῃς τὰς κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ στέμματός σου μάχας, συγκατάλεξον καὶ ἡμᾶς μεταξὺ τοῦ στρατοῦ σου, καὶ κατὰ τὰς ἡμετέρας ἀλυσίδετους πλὴν ὠπλισμένους κατὰ πρόσωπον τῶν τολμηροτέρων καὶ ἰσχυροτέρων ἐχθρῶν σου. Ἔσο δὲ βέβαιος, ὦ Καῖσαρ, ὅτι ὅποιοιδήποτε καὶ ἂν ᾔθελον εἰσθαι αὐτοί, καὶ πολυαριθμότεροι ἀκόμη ἂν ᾔθελον ἀπὸ τοὺς στάχους τῶν σιτοφόρων πεδίων, θέλεις μᾶς ἰδεῖν, προθύμους ὑπὸ τὰ βλέμματά σου καὶ τὴν καρδίαν

πλήρη ἔχοντας τῆς φοβερᾶς ἐκείνης πικρίας ἧτις μεταβάλλεται εἰς ὄργην, νὰ σαρώνωμεν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σου τὰς ὀρδὰς τούτας, τρομεροί, βεβαμμένοι εἰς τὸ αἷμα, αἰχμαῶτοι διὰ τῶν σιδηρῶν δεσμῶν μας καὶ ἥρωες διὰ τῆς σπάθης μας.

Ο ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΣ προχωρῶν πρὸς τὸν Ἰῶβ, καὶ ὑποκλινόμενος διὰ νὰ λάβῃ τὰς διαταγὰς του. — Ἐξοχώτατε. . .

ἸΩΒ δεικνύων τὸν αὐτοκράτορα, μένοντα σιωπηλῶν καὶ ἀκίνητον ἐν μέσῳ τοῦ θεάτρου. — Ἰδοῦ ὁ Κυριός μας.

Ο ΦΡΟΥΡΑΡΧΟΣ στρεφόμενος πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, καὶ χαιρετῶν αὐτὸν εὐαφαιῶς. — Μεγαλειότατε, ποῖαι εἶνε αἱ διαταγαί σας;

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ δεικνύων τοὺς βυργγᾶβους. — Εἰς τὴν φυλακὴν ὅλους!

Οἱ στρατιῶται ἀπάγουσι δεσμίους τοὺς βαρόνους, ἐκτὸς τοῦ Ἰῶβ ἕως μὲν εἰς ἓν σημεῖον τοῦ αὐτοκράτορος. Ὅλοι ἐξέρχονται, ὅταν δὲ μείνωσιν οἱ δύο μόνοι, ὁ Φριδερίκος πλησιάζει εἰς τὸν Ἰῶβ καὶ ἀποσπᾷ τὰ δεσμά του· ὁ Ἰῶβ ὑπακούει μετ' ἐκπλήξεως. Σιωπῇ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς.

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ θεωρῶν κατὰ πρόσωπον τὸν Ἰῶβ. — Φόσκε!

ἸΩΒ σκιρτῶν ὑπὸ ἐκπλήξεως. — Οὐρανέ!

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ θέτων τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ στόματος. — Σιωπῇ! μὴν κάμῃς τὸν παραμικρὸν θόρυβον!

ἸΩΒ καθ' ἑαυτόν. — Δίκαιε Θεέ!

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ. — Πῆγαινε ἀπόψε νὰ μὲ περιμένῃς ἐκεῖ ὅπου συχναίξεις κάθε ἑσπέρας.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

ΤΟ ΑΠΟΚΡΥΦΟΝ ΥΠΟΓΕΙΟΝ.

Τὸ θέατρον παριστᾷ ζοφερὸν τι ὑπόγειον μὲ θόλον χαμηλὸν καὶ ἀψιδωτόν, ἔφωσ ὑγρᾶς καὶ ἀπεχθοῦς· ῥάκη τινα κατατριβέντος ἐμπετάσματος ὑπὸ τοῦ χρόνου κρέμανται εἰς τοὺς τοίχους. Δεξιόθεν, παράθυρον, τὸ δικτυωτὸν τοῦ ὁποίου σύγκειται ἐκ τριῶν κιγκλίδων, αἵτινες φαινόνται συντριβεῖσαι καὶ ἀραιωθεῖσαι διὰ τῆς βίας. Ἀριστερόθεν, τράπεζα καὶ παρ' αὐτὴν θρανίον ἐκ μαρμάρου ἀκόμῳφως λελαξευμένου. Πρὸς τὸ βάθος, ἐν τῇ σκιᾷ, φαίνεται εἶδος στοᾶς τῆς ὁποίας διακρίνονται οἱ ὑποστηρίζοντες τὰ κυρτώματα τῶν ἀψίδων κίονες. Εἶνε νύξ· ἀκτὶς τῆς σελήνης εἰσέρχεται διὰ τοῦ παραθύρου, διαγράφουσα ἐπὶ τοῦ ἀντιθέτου τοίχου ὠχρόλευκόν τινα μορφήν. Καθ' ἣν στιγμήν ἀνυφοῦται τὸ παραπέτασμα, ὃ ἴωθ διακρίνεται μόνος εἰς τὸ ὑπόγειον, καθήμενος ἐπὶ τοῦ λιθίνου ἑδράνου, καὶ φαίνεται βυθισμένος εἰς βαθεῖάν τινα σκέψιν· φανὸς ἀναμμένος κεῖται πρὸ τῶν ποδῶν του ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου ἐδάφους· φορεῖ ἔνδυμα ἐκ φαιοχρῆου μαλλίνου ὑφάσματος.

Σ Κ Η Ν Η Α'.

ΙΩΒ μύθος.

Τί με εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ καὶ τί τὸν ἀπεκρίθην; μὰ τὴν ζωὴν μου τίποτε δὲν ἐνόησα! Ἀπὸ χθὲς αἰσθάνομαι ἐν ἐμαυτῷ σκιάν τινα καὶ ἀμφιβολίαν! βαδίζω μηχα-

νικῶς καὶ ὡς κλονιζόμενος, οἱ δὲ τεταραγμένοι ὀφθαλμοί μου ἀντιλαμβάνονται τὰ ζῶντα ἀντικείμενα ὡς κεκαλυμμένα ὑπὸ βαθείας τινὸς καὶ πυκνοτάτης ὀμίχλης. Μάτην τὸ ὄμμα μου βυθίζεται εἰς τὴν σκιάν, τὰ πάντα μοὶ παρίστανται ὑποτρέμοντα ὀπισθεν πέπλου τινὸς ὡς εἰς ὄνειρον. (Ὀνειροπολῶν.) Ὁ δαίμων παίξει μὲ τὸ πνεῦμα τῶν δυστυχῶν θνητῶν. Ναι, ἀναμφιβόλως θά ἦνε τοῦτο ὄνειρον, πλὴν καὶ οὕτως εἶνε τρομερόν! Φεῦ! εἰς τὴν ὑπὸ τριπλῆς βρομφαίας διαπερασθεῖσαν καρδίαν μας ὅταν παραδοθῇ εἰς ὕπνον ἢ ἀρετὴ ἐξυπνοῦν τὰ ἐγκλήματα· ἐνόσω εἶνε τις νέος ὄνειροπολεῖ θριάμβους, ἅμα δὲ γηράση ὄνειροπολεῖ βασάνους. Δύο ἀντίθετα ὄνειρα εἰς τὰ δύο ἅκρα τῆς τύχης· καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶνε ψευδές, τὸ δεύτερον ὅμως δυστυχῶς ἐπαληθεύει.

Σιωπὴ ἐπὶ τινὰς στιγμάς.

Ὅ,τι εἶνε πραγματικὸν ταύτην τὴν στιγμήν εἶνε τοῦτο, ὅτι τὸ πᾶν κατέρρευσεν ἐκ τῆς ὑπερτάτης περιοιπῆς μου, καὶ ὅτι Φριδερίκος ὁ Βαρβερούσος εἶνε κύριος εἰς τὸν οἶκόν μου. Ὡ θλίψις! . . . Πλὴν ἀδιάφορον! ἐπραξα κάλλιστα· εἶχα δίκαιον νὰ σώσω τὴν πατρίδα μου καὶ νὰ ἐλευθερώσω τὸ Κράτος. (Ὀνειροπολῶν.) Ὁ αὐτοκράτωρ! . . . ὁ εἰς ἐξ ἡμῶν ἦτο διὰ τὸν ἄλλον ἐν φάντασμα· ἐβλέπομεν ἀλλήλους μὲ ὄμμα πλήρες θάμβους καὶ ἐκπλήξεως, ὡς δύο γίγαντες ἐκλελοιπότες κόσμου. Τρωόντι, μόνοι ἡμεῖς οἱ δύο ἐπεζήσαμεν ἐπὶ τῆς πρὸ τῶν ποδῶν μας ἀνοιχθείσης ἀβύσσου, καὶ εἴμεθα ἡ διπλῆ καὶ σκιερὰ κορυφὴ τοῦ παρελθόντος. Ὁ νέος αἰὼν κατεπλημύρησε τὸ πᾶν, πλὴν τὰ κύματά του δὲν ἐκάλυψαν ποσῶς τὰ μέτωπά μας διότι εἶνε πολὺ ὑψηλά! μόνοι ἡμεῖς οἱ δύο ἐπεζήσαμεν, κατακλυσμαία σκελετὰ τρομερῶν γιγάντων, ἐπὶ τῶν ἀπροσίτων ἁκρῶν τῶν ὄρεων μας διὰ νὰ ἴδωμεν καὶ τὴν διαφθορὰν τῶν ἐκγόνωνμας!

Βυθιζόμενος εἰς ὄνειραπολήσεις.

Πλὴν, εἷς ἐκ τῶν δύο εἶνε πεπρωμένον νὰ πέσῃ ἡ τύχη ὤρισεν ἐμέ, καὶ ἠθέλησε νὰ ταφῶ πλέον εἰς τὸ σκότος. Ὡ μέγα συμβεβηκός, ὦ πτώσις ἀπρόοπτος! Αὔριον δὲ γηραιὸς πατήρ μου Ῥήνος θὰ διηγῆται μετ' ἐκπλήξεως τὸ θαῦμα καὶ τὴν καταστροφὴν ταύτην εἰς τὸν Γερμανικὸν κόσμον, καὶ ὁποῖαν ἔκβασιν ἔλαβεν ἡ τοῦ γέροντος λύκου τῶν ὀρέων Ἰώβ μετὰ τοῦ γέροντος λέοντος τῶν πεδιάδων Βαρβερούσου πάλῃ. Αὔριον δὲν θὰ ἔχω πλέον οὔτε υἱός, οὔτε ὑποτελεῖς τιμαριώτας, οὔτε πύργους. Ἰγιαίνετε, ποθηταί μου διαμάχαι καὶ ἀγῶνες, καὶ σεῖς τρομέραϊ ἔφοδοι! Ὑγίαινε, δόξα μου! Αὔριον οἱ διαβάται θὰ ἐκφέρωσι σαρόδιον γέλωτα διὰ τὸ συμβάν, καὶ ὁλος ὁ κόσμος θὰ ἰδῇ τὸν Ἰώβ τοῦτον, τὸν ἀνδρεῖον Κόμητη, ὅστις ἐπὶ ἑκατὸν ἔτη δὲν ἔπαυσεν ὑπερασπιζόμενος λίθον πρὸς λίθον ἕκαστον βράχον τοῦ Ῥήνου, ὑποκύψαντα ζωντανὸν ὑπὸ τὴν χηλὴν τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ἀετοῦ, καὶ τὸν κατακρημνισθέντα τοῦτον κολοσσὸν καὶ ἔσχατον βυργγάβον καρφωθέντα ἐπὶ τῶν ἰδίων βράχων του.

Ἐγείρεται.

Καὶ πῶς! τρώντι, ἐγὼ εἶμαι ὁ γίγας ἐκεῖνος Κόμητης Ἰώβ ὅστις ὑποκύπτω; . . Ἄ! σιώπα, αἰσχροὺν πάθος τῆς οἰήσεως! γίνου βωβὸν τοῦλάχιστον ἐντὸς τοῦ τάφου τοῦτου! (Περιφέρει ὀλόγυρα τὰ βλήματα του.) Ἐδῶ, εἰς αὐτοὺς τοὺς τοίχους μίαν παρομοίαν νύκτα. . . Ὡ! ἀρκετὸς χρόνος παρῆλθεν ἔκτοτε, καὶ ἐν τούτοις, ὦ φρίκη, νομίζω ὅτι ἦτο χθές! (Ἐπαναλαμβάνει ἐπὶ τοῦ πετρίνου ἔδωλιου, κρύπτει τὸ πρόσωπον μεταξὺ τῶν δύο χειρῶν καὶ κλαίει.) Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τὸ ἔγκλημά μου σταλάζει ἀπὸ τοῦ θόλου τοῦτου κατὰ σταγόνας τὸν αἵματηρὸν ἐκεῖνον ἰδρῶτα, τὸν ὁποῖον ἀποκαλοῦν συνειδησιν ἀπὸ τῆς ὀλεθρίας ἐκείνης νυκτός, ὦ Θεέ μου, ἡ αὐ-

πνία δλοκλήρους νύκτας κατὰ σειρὰν ἔθεσε τοὺς μολυβδίνους δακτύλους τῆς ἐπὶ τοῦ κοιλώματος τῶν βλεφάρων μου. Καὶ ἂν καταβεβλημένος ὑπὸ τῆς ἠθικῆς ὀδύνης ἤθελα κοιμηθῆ ἀκόμη, δύο σικαὶ καταματωμέναι διακόπτουσιν ἀκαταπαίστως τὸν ὕπνον μου.

Ἀνίσταται καὶ προχωρεῖ εἰς τὰ ἔμπροσθεν τοῦ θεάτρου.

Ὁ κόσμος μὲ ἐνόμιζε μέγαν' τὰ ὄρη ταῦτα εἶδον τὸν ἑκατοντούτη ληστήν των λευκαινόμενον, καὶ ἡ Εὐρώπη δλοκλήρος μὲ ἐθαύμασεν ἀμυνόμενον ἐπὶ τῶν ἐπάλλεσάν μου· πλὴν, ὅ,τι καὶ ἂν πράξῃ εἰς δολοφόνος, ποτὲ ἡ πενθοῦσα συνειδησίς του δὲν δύναται νὰ γίνῃ παίγιον τῆς δόξης του. Ὁ κόσμος μὲ ἐνόμιζε μεθυσθέντα ἐκ τῶν νικῶν μου, πλὴν ἀπὸ ἐξήκοντα ἡδὴ ἔτων ἐγὼ δὲν κάμνω ἄλλο τι εἰμὴ νὰ κάμπτω τὰ ἀμαρτωλὰ γόνατά μου, καὶ βωβὸς καὶ ἄφωνος νὰ ζητῶ συγγνώμην· πλὴν οἱ τοίχοι οὔτοι, μαῦραι πτυχαὶ τοῦ περιφήμου τούτου φρουρίου, ἔβλεπον τὸ πενιχρὸν καὶ ἀποτρόπαιον ἐσωτερικὸν τοῦ ψευδοῦς μεγαλείου μου πλήρες κόνεως. Αἱ σάλπιγγες ἔχυνον πρὸ ἐμοῦ τοὺς φθόγγους τῶν ἡμην ἰσχυρός, καὶ ἐβάδιζα, προπορευομένης τῆς προξενούσης τρόμον εἰς τοὺς βασιλεῖς σημαίας μου, ὡς λέων εἰς τὸ ἄντρον του. Καὶ ὅμως, ἐνῶ τὸ πᾶν ἦτον ὑποπόδιον τῶν παδῶν μου, τὴ ἔγκλημά μου, εἰδεχθὲς νάννος, ἔζη ἐν ἐμοὶ τῷ γίγαντι, παραδιδόμενον εἰς γέλωτα ὁσάκις ἐγκωμιάζον τὸ ἀξιοσέβαστον ἄτομόν μου, καὶ δάκνον τὴν καρδίαν μου μὴ ἀπεκάλει ἄθλιον!

Ἰψὼν τὰς χεῖρας πρὸς οὐρανόν.

Δονάτε καὶ Γινέβρα, ὀμάτα τῆς φιλοδοξίας μου, θὰ κάμετε ἀρὰ γε χάριν εἰς τὸν δῆμιόν σας, ὅταν ὁ Θεὸς μὴ προσκαλέσῃ ὄλους ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου του; ἰὴ! κἀλλιστα αἰσθάνομαι ὅτι, οὔτε πτώσις κατὰ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆ, οὔτε γονυκλισία, οὔτε δάκρυα, οὔτε προσευχὴ

ισχύουν νὰ καθησυχάσωσι τὴν συνείδησίν μου! Τίποτε δὲν ἰσχύει πρὸς ἐξαγνισμόν μου, ὄχι! εἶμαι ἀφωρισμένος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ καὶ ἀναθεματισμένος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων! (*Ἐπαυακάθηται.*) Εἶχα ἀπογόνους ὡς εἶχα καὶ προγόνους· ἀλλ' εἰς μίαν ἡμέραν τὸ φρούριόν μου καταρρέει, ὁ υἱός μου περιστοιχίζεται ὑπὸ τῶν προδοτῶν καὶ χυλῶν υἱῶν του καὶ ἐγγόνων μου· ὁ ἔσχατος βλαστὸς τοῦ γήρατός μου καὶ τελευταῖος ἠθσαυρός μου ἐχάθη· ὁ Ὀτθέρτος καὶ ἡ Ῥηγιέλλα, τὰ δύο ὄντα τὰ ὁποῖα ἠγάπησα ἐξ ὅλης καρδίας, — διότι ἡ ψυχὴ καθὼς θεία ἀπόρροια πρέπει νὰ ἀγαπᾷ πάντοτε, — διεσκορπίσθησαν ἀναμφισβόλως εἰς τὸν ἐπενεγκόντα τὴν καταστροφὴν μου ἄνεμον· τοὺς ἐζήτησα χθές, πλὴν καὶ οἱ δύο ἐγενίοντο ἄφαντοι. Λοιπόν, τί με χρησιμεύει πλέον ἡ ζωὴ; ἄς ἀποθάνω!

Σύρει ἐκ τῆς ζώνης του ἐγχειρίδιον.

Ναί, ἀπόθανε γηραιὴ λύπε τῶν ὀρέων, ἀπόθανε ἄγνωστος ἐν τῷ σκότει καθὼς σὲ ἀρμόζει πρὸς ἀντίποινον τῶν ἀνομιῶν σου! κἀνὲν χεῖλος δὲν θέλει προφέρει ἐπὶ τοῦ τάφου σου τὴν εὐχὴν τοῦ μακαρισμοῦ, οὐδὲ ἐν δάκρυον θέλει βεῦσει εἰς τὴν μνήμην σου! — Ἐν τούτοις, ὁσάκις ἔρχομαι εἰς τὸ ὑπόγειον τοῦτο, ἡ καρδία μου μὲ λέγει ὅτι κάποιος μὲ ἀκούει. (*Στρεφόμενος πρὸς τὰ βᾶθη τοῦ ὑπογείου.*) Λοιπόν, σκιαὶ περιπτάμεναι εἰς τοὺς σκοτεινοὺς τούτους θόλους, σὰς ἐξορκίζω αὐτὴν τὴν ὥραν εἰς τὸν Θεὸν καὶ πλάστην σας, φανήτε εὐμενεῖς πρὸς ἐμέ! Ἔλεος, ὦ Δονάτε, ἔλεος διὰ τὸν Φόσκον ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ τάφου του ἰσάμενον! χάρις εἰς τὸν Ἰὼβ πρὶν ἀποθάνη!

ΦΩΝΗ ΤΙΣ ἐν τῇ σκιᾷ, ὡς ἀσθενὴς ψίθυρος. — Κἀίν!

ἸΩΒ τεταραγμένος. — ἤκουσα φωνήν, ἂν δὲν ἀπατώμαι! πλὴν ὄχι, εἶνε ἡ ἠχώ. Οὐδεὶς ἄλλος δύναται νὰ μὲ ὁμιλήσῃ ἐδῶ, εἰμὴ τὰ ὑπὸ τὰ μάρμαρα ταῦτα κρυπτόμενα κρανία τῶν νεκρῶν· διότι ἡ εἴσοδος εἰς τὴν κρυ-

φίαν ταύτην κατακόμβην εἶνε μυστικὸν ἀπόρρητον, τὸ ὁποῖον ἐκτὸς ἐμοῦ κανεὶς ὀνητὸς δὲν γνωρίζει μέχρι τῆς σήμερον, ἐκείνοι δὲ οἵτινες τὸ ἐγνώριζαν ἀπέθαναν ἀπὸ ἐξήκοντα ἤδη ἐτῶν. (*Προχωρεῖ βήματά τινα πρὸς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου καὶ γοατίζει.*) Αἱ χεῖρές μου συννωμέναι ὑψοῦνται ἰκετίδες πρὸς σέ, ὦ μάρτυς! Χάριν εἰς τὸν Φόσκον!

Η ΦΩΝΗ. — Κἀίν!

ἸΩΒ ἀριστάμενος ὁλος ἐκπληκτος. — Ἄ! φρίττω! ἤκουσα πραγματικῶς φωνὴν ἀνθρωπίνην! — Καλὰ λοιπόν, τώρα ὁποιονδήποτε ὄν καὶ ἂν ἦσαι, σκιά ἢ φάντασμα, σὲ ἐπικαλοῦμαι· παίδευσόν με, κατὰφερε κατὰ τῆς κεφαλῆς μου τὸ φοβερὸν τῆς ἐκδικήσεως τραῦμα! Ὡ! προτιμῶ μυριάκις τὸν θάνατον παρὰ νὰ ἀκούω τὴν ἠχώ, τὴν τρομερὰν ἠχώ τοῦ μαύρου τούτου ὑπογείου, ὅταν ἐγὼ κράζω τὸν Δονάτον νὰ ἀποκρίνεται. . .

Η ΦΩΝΗ. — Κἀίν! (*Ἐξασθεοῦσα ὡς ἀπομακρυνομένη.*) Κἀίν! Κἀίν!

ἸΩΒ. — Δίκαιε Θεέ! τὰ γόνατά μου κλονίζονται! ἡ λύπη μεταβαλλομένη εἰς μανίαν κατακαίει τὴν καρδίαν μου ὡς φλόξ τῆς κολάσεως. Ὡ! ἀκούω ἐντός μου τὸν πικρὸν γέλωτα τῶν ἐλέγχῶν τῆς συνειδήσεως! Ναί, τρομερὸν φάντασμα, φρικώδης σκιά μὲ ἀκολουθεῖ καὶ μὲ βασανίζει! Ὡ! ὀλεθρία φωνή, ἥτις ἐξέρχεται ἐκ τοῦ βᾶθους τοῦ τάφου, ἰδοὺ ἐγὼ εἰς ποῖαν ἐρώτησίν σου νὰ ἀπαντήσω; ποῖαν ἐξήγησιν ἐπιθυμεῖς; Ὡμίλει, χωρὶς πλείοτερον νὰ μὲ καταβασανίζης· λέγε, καὶ σὲ ἀποκρίνομαι!

Γυνή τις, κεκαλυμμένη ὑπὸ μαύρου πέπλου καὶ κρατοῦσα φωνὴν εἰς χεῖρας, ἐμφανίζεται ἐν τῷ βάθει τοῦ θεάτρου· ἐξέρχεται δὲ ὀπισθεῖ-

ἐνὸς ἐκ τῶν πρὸς ἀριστερὰ κίωνων.

Σ Κ Η Ν Η Β'.

ΙΩΒ, ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ *κεκαλυμμένη*. — Τί ἔκαμες τὸν ἀδελφόν σου;

ΙΩΒ *ἐντρομος ὑπὸ φρίκης*. — Θεέ μου! ποία εἶνε αὐτὴ ἡ γυνή;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Μία αἰχμάλωτος ἐκεῖ ἐπάνω, ἀλλ' ἐδῶ μία βασίλισσα. Κόμη, ὃ καθεὶς ἔχει τὸ μερίδιόν του. Ἡξεύρεις κάλλιστα ὅτι τὸ φρούριον τοῦτο εἶνε διπλοῦν, καὶ ὅτι ὑπὸ τὰς αἰθούσας τῶν κολοσσαίων πύργων του ὑπάρχουσι πολλὰ ὑπόγεια. Πᾶν ὅ,τι λοιπὸν φωτίζει ὁ ἥλιος ἀνάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν σου, πᾶν ὅ,τι δὲ καλύπτει τὸ σκότος εἶνε ἰδικόν μου! (*Προχωροῦσα βραδέως πρὸς αὐτόν*.) Καὶ τώρα, ὦ βυργγάβε, εἶσαι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου καὶ δὲν δύνασαι πλέον νὰ με ἀποφύγῃς.

ΙΩΒ. — Πλὴν, ποία εἶσαι, ὦ γύναι;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Θὰ σὲ διηγηθῶ μίαν τρομερὰν ἱστορίαν. Εἶνε τώρα πολὺς καιρὸς καθ' ὃν ἔζων εἰς τὸν σκοτεινὸν τοῦτον θάλαμον δύο ἑρασταί· ἦτο μία ἐσπέρα τοῦ Σεπτεμβρίου ὡς αὐτήν, καὶ ὠχρὰ ἀκτίς τῆς σελήνης, εἰσερχομένη διὰ τοῦ παραθύρου ἐκείνου, ἐσχημάτιζεν ἐπὶ τοῦ τοίχου εἶδος τι νεκρικοῦ σαβάνου (*στρεγομένη καὶ δεικνύουσα τὸν τοῖχον*) ὡς αὐτό. Πάραυτα, μετὰ τὸ ξίφος εἰς χεῖρας. . .

ΙΩΒ. — Ἐλεος! Ἐλεος! Ἄρκεϊ, πρὸς Θεοῦ!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἡξεύρεις τὴν ἱστορίαν; Αἱ λοιπόν, φόσκε! ἡ θέσις ὅπου ἔπεσε δολοφονηθεὶς ὁ Δονάτος, (*δεικνύουσα τὸ πέτρινον ἔδρανον*) εἶνε αὐτὴ ὃ δὲ βραχίον

ὄρας τὸν ἐμαχαίρωσε, (*λαμβάνουσα τὸν Ἰὼβ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ βραχίονος*) εἶνε αὐτός!

ΙΩΒ. — ὦ! φρίκη! Κτύπησον καὶ σὺ, πλὴν αἰώκα!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἴδου καὶ τὸ παράθυρον, ὅπουθεν ἐρριψαν τὸν Δονάτον μετὰ τοῦ ἵπποκόμου τοῦ Σφρονδάτη. (*Σύρουσα αὐτὸν βιαίως πρὸς τὸ παράθυρον*.) Καὶ ἐπειδὴ τὰ σώματά των δὲν ἐχώρου διὰ τῶν κιγκλίδων, ὁ δολοφόνος μετὰ τὴν χυλοδίνην χεῖρά του συνέτριψε τὰ τρία ταῦτα σίδηρα. (*Ἀρπάζει τὴν χεῖρά του ἐκ γέου*.) Ἡ χεὶρ δὲ αὕτη, ἡ ἄλλοτε σιβαρὰ καὶ σήμερον τρέμουσα περισσότερο ἀπὸ τὸν κάλαμον ἰδοῦ, Κόμη, εἶνε αὕτη.

ΙΩΒ. — Ἐλεος! Ἐλεος!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἄλλα καὶ ἄλλος τις ἐπίσης ἐζήτει χάριν ἀπὸ σέ. Μία γυνὴ ἦτις, ὦ φρίκη! ἐνώουσα ἰκετευτικῶς τὰς χεῖρας ἐπεκαλεῖτο τὴν εὐσπλαγγίαν σου, τὸ ἔλεός σου. Πλὴν σὺ, δολοφόνε, γελῶν τὴν ἔδεσσε ἐπ' αὐτοῦ ἐδῶ τοῦ μαρμάρου καὶ μετὰ τὰς ἰδίας σου χεῖρας ἔθεσσε εἰς τὸν τράχηλον καὶ εἰς τοὺς πόδας τῆς τὸν κρίκον τῆς δουλείας! καὶ ὁ κρίκος οὗτος ἰδοῦ τον.

Ἀνοίγει τὸ ἐνδμά της, καὶ δεικνύει τὸν προσκλιμένον ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ ποδὸς τῆς κρίκον.

ΙΩΒ. — Γινέβρα!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Naί, ἄλλοτε εἶχα τὸ ὠραῖον τοῦτο Κορσικὸν ὄνομα, καὶ ὡς τὸ ὄνομά μου ἦσαν θελκτικοὶ καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου· πλὴν ἡ κακουχία καὶ ἡ ἡλικία, ἦτις μᾶς παγώνει καὶ μᾶς ρυτιδώνει ὡς ἄλλος βορέας, μετεμόρφωσε τὴν γλυκεῖαν Γινέβραν εἰς τὴν τραχεῖαν καὶ ἀγνώριστον Γανουμάραν, καὶ τὴν καλλιπάρειον νέαν μετέβαλλεν εἰς πελιδνὸν φάσμα.

Ἀποτύρει τὸν πέπλον της, καὶ δεικνύει εἰς τὸν Ἰὼβ τὸ λειπόσκαρον καὶ πενθῆρες πρόσωπόν της.

ΙΩΒ. — Δίκαιε Θεέ! ἡ Γινέβρα!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ναί, ἡ Γινέβρα· καὶ ἐπειδὴ σὺ εἶσαι ὁ αἷτιος τῆς ἀπολείας τῆς πρέπει νὰ ἀποθάνῃς.

ΙΩΒ. — ὦ! εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Μὴ βιάζεσαι νὰ μὲ εὐχαριστήσῃς, ὦ γέρον. Μάθε ὅτι ὁ υἱός σου Γεώργιος ζῆ.

ΙΩΒ. — Οὐρανέ! τί λέγεις;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἐγὼ σοῦ τὸν ἔκλεψα;

ΙΩΒ. — Τί ἀκούω;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἰδοῦ, ἔφερε τὸ περιδέραιον τοῦτο εἰς τὸν τράχηλόν του.

Ἐξάγει ἐκ τοῦ στήθους τῆς μικρὸν τι περιδέραιον, χρυσοῦν καὶ παραφασμαμένον μὲ μαργαρίτας, τὸ ὁποῖον ῥίπτει καταγῆς· ὁ γέρον ἀρπάζει αὐτό, τὸ καταφιλεῖ καὶ ἔπειτα πίπτει γονυκλινῆς εἰς τοὺς πόδας τῆς.

ΙΩΒ. — Δι' ἀγάπην Θεοῦ! ἰδοῦ, προσπίπτω γονυκλινῆς εἰς τοὺς πόδας σου καὶ τοὺς καταφιλῶ ἀκόμη ἂν θέλῃς· ἄφες με νὰ τὸν ἴδω μίαν στιγμὴν, καὶ ἔπειτα φέυσον με!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Θὰ τὸν ἴδῃς, καὶ ἐντὸς ὀλίγου μάλιστα· αὐτὸς ὁ ἴδιος θὰ ἔλθῃ νὰ σὲ φονεύσῃ ἐδῶ.

ΙΩΒ ἐγειρόμενος μετὰ τρόμου. — Οὐρανέ! — Πλὴν τὸ πάθος σου, ὦ γύναι, παριστᾷ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου τὸ τέκνον μου ἄλλο θηρίον ἀνήμερον· πιστεύεις ποτὲ ὅτι ὁ υἱός θὰ φονεύσῃ τόσον εὐκολὰ τὸν πατέρα του;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Εἶνε ὁ Ὀυθέρτος.

ΙΩΒ ἐρόγων τὰς χεῖρας, καὶ ὑψῶν τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς οὐρανόν. — Ἔσο δεδοξασμένος, Θεέ μου! διότι ἤξεύρω τὰ σπλάγχνα τοῦ νέου τούτου, ὁ ὁποῖος ἔχει τὴν καρδίαν πεπληρωμένην εὐγενῶν αἰσθημάτων! — Σὺ πρέπει νὰ ἦσαι τρελλῆ τφόντι ἂν νομίζῃς ὅτι ὁ Ὀυθέρτος μου θὰ καταντήσῃ. . .

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἄκουσε. Σὺ ἐβάδιζες τόσον καιρὸν εἰς τὸ φῶς, χωρὶς νὰ φαντάζεσαι ὅτι ἄλλος τις παρηκο-

λοῦθαι τὰ βήματά σου ἐν τῇ σκιά. Πλὴν, καιρὸς εἶνε πλέον, ὦ Φόσκε, νὰ ἐξυπνήσῃς διὰ νὰ ἰδῇς τὴν μέλρι τοῦδε ἀφανῶς ὑπὸ τοὺς πόδας σου συρομένην ὄχεντρυν, περισφιγγουσαν σε εἰς τὰς θανατηφόρους σπεῖρας τῆς. Ἐνῶ πρὸ ὀλίγου συνωμίλεις μετὰ τοῦ αὐτοκράτορος, ἐγὼ ἤμην πλησίον τῆς φιλάτης σου Ῥηγιπέλλας μόνη, τὴν ἐπότισα ἐν παντοδύναμον φίλτρον. . . καὶ ἰδέ την τώρα.

Εἰσέρχονται διὰ τοῦ βήθους τῆς στοᾶς δεξιόθεν δύο προσωποδοφοροί, μελανωμοῦντες καὶ φέροντες φέρετρον, κεκαλυμμένον ὑπὸ μελανοῦ πέπλου· διέρχονται οὗτοι ἐρκάτως τὸ εἶδος τοῦ θεάτρου, καὶ σταματοῦν ὅταν ὁ ἰὼβ τοὺς πλησιάσῃ τρέχων.

ΙΩΒ. — Εἰς νεκροκράβατος!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ὅχι, κενός.

Ὁ ἰὼβ ἀποσύρει μετὰ τρόμου τὸ μαῦρον κάλυμμα τοῦ φερέτρου, χαίρει οἱ προσωποδοφοροί νὰ τὸν ἐμποδίσωσιν· ἀφαιρεῖ δὲ καὶ τὸ σάβανον, καὶ εὐλείπει τὴν ὠχρὰν μορφήν τῆς Ῥηγιπέλλας.

ΙΩΒ μετὰ παραγοῶς. — Οὐρανέ! ἡ Ῥηγιπέλλα! (Πρὸς τὴν Γαρουμάρα.) Σὺ τὴν ἐφόνευσες, τέρας;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Κόμη, εἰς αὐτὰ τὰ παιγνίδια εἰμαι συνειθισμένη. Αὐτὴ εἶνε ἀποθαμμένη δι' ὕλους, πλὴν δι' ἐμὲ κοιμᾶται· ἀρκεῖ νὰ θελήσω νὰ τὴν ἐξυπνήσω, καὶ εἰς ἐν μου σημεῖον θὰ ἐγερθῇ.

ΙΩΒ. — Καὶ τί θέλεις διὰ νὰ τὴν ἐξυπνήσῃς;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Τὸν θάνατόν σου· ἢ μάλλον, ὁ Ὀυθέρτος θέλει ἐκλέξει μεταξὺ σοῦ καὶ αὐτῆς. (Ἐκτείνουσα τὴν δεξιὰν χεῖρα ἐπὶ τοῦ φερέτρου.) Ὀμνύω εἰς τὴν μεγάλην ἐκείνην δύναμιν τῆς ψυχῆς ἧτις δὲν ἀφίνει κἀνένα ἀνενόχλητον, τὴν ἀκοίμητον συνείδησιν· Ὀμνύω εἰς τὸ ψυχρὸν σκελετὸν τὸ ὁποῖον κοιμᾶται ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος τοῦ χειμάρρου, καὶ εἰς τὸν τοῖχον τοῦτον ὅστις ἐπιε τοὺς παγετώδεις σταλαγμοὺς ἐνὸς πελιδνοῦ αἵματος, ὅτι ὁ νεκροκράβατος οὗτος δὲν θὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ ἐδῶ μῦσα

κενός! Ἄς ἐκλέξη λοιπὸν ὁ Ὀτθέριος αὐτὴν ἢ σέ! Ἄν θέλῃς νὰ σωθῆς διὰ τῆς φυγῆς, εἶνε καιρὸς ἀκόμη, φύγε! πλὴν ὁ Ὀτθέριος καὶ ἡ Ῥηγινέλλα θὰ ἀποθάνωσιν ἀναποφεύκτως· ἐδῶ μέσα εἰσθε ὅλοι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου!

Ἦς ἐν νεῦμα τῆς Γανουμάρας, οἱ δύο προσωποφόροι οἱ φέροντες τὸν νεκροκράβατον ἐπαναλαμβάνουσι τὸ βάδιμά των, καὶ ἐξέρχονται διὰ τοῦ ἀντιθέτου μέρους ὅθεν εἰσῆλθον, χωρὶς οὐδὲ λέξιν νὰ προφέρωσιν.

ΙΩΒ καλύπτων τὸ πρόσωπον διὰ τῶν δύο του χερσῶν. — Φρίκη!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Παραδόθητι λοιπὸν εἰς ἐμέ, ἀπόθανε, καὶ ἡ Ῥηγινέλλα θὰ ζήσῃ!

ΙΩΒ. — Ὡ τῶν τεθλιμμένων μου ἡμερῶν ἡ ὀλεθρία ἄτροπος, κόψε κόψε τὸ νῆμα τῆς ζωῆς μου, πῆς τὸ ὀλιγοστεύσαν ὑπὸ τοῦ γήρατος αἱμά μου! πλὴν, πρὸς Θεοῦ, ὦ γύναι, εὐχαριστήθητι εἰς ἐν μόνον θυμῶν, καὶ μὴ θελήσης νὰ ἀναγκάσης τὴν ἀθωότητα εἰς τὸ ἔγκλημα, μὴ θελήσης νὰ διαφθείρης τὴν ἀκακίαν καὶ ἀγνὴν ψυχὴν, καὶ νὰ παρασύρης αὐτὴν εἰς τὸ βάρβαρον τῆς ἀπωλείας! Ναί, βλέπω ὅτι εἶμαι ἄξιος πάσης τιμωρίας! Τὸ ἔγκλημά μου ἔσπειρεν ἐνταῦθα ὑπὸ τοὺς σκιεροὺς κευθμῶνας τῶν ὀρέων τούτων ὀλόκληρον Ἄδην, τοῦ ὁποίου βλέπω κινουμένους περὶ ἐμὲ τοὺς δαίμονας, καὶ μετέτρεψε τὸ ὑπόγειον τοῦτο εἰς ἀποτρόπαιον φωλεὰν τερατομόρφων ὄψεων, γεννηθέντων ἀπὸ τοὺς ὀλεθρίους σαλαγμοὺς τοῦ αἵματος, τοὺς ὁποίους τὸ ἐγχειρίδιόν μου ἔχυσε ἐπὶ τῶν πλακῶν τούτων! Βλέπω ὅτι συνελήφθη εἰς τὴν καταχθόνιον παγίδα σου, καὶ ὅτι εἶμαι ἔρμαιον τῆς λύσσης σου, ὦ φρικτὴ Μέγαιρα! πλὴν, ὅποιανδήποτε καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι ἡ τύχη μου, ὅποιανδήποτε τιμωρίαν καὶ ἂν ἐπιφέρῃς κατ' ἐμοῦ εἶνε δικαία, καὶ δέχομαι τὸ τραῦμα μετὰ χαρᾶς. Ναί, εἰς ἐμέ τὸ ἐπάρατον γερόντιον, τὸ ὑπὸ

ταῦ Θεοῦ καταδεδικασμένον εἰς τὸ πῦρ τῆς κολάσεως καὶ ὑπὸ τῶν ἰδίων υἰῶν καὶ ἐγγόνων μου ἀναθεματισμένον, εἶνε πρόπουσα πικρὸς εἶδους τιμωρία! πλὴν, φείσθητι τὸ τέκνον μου! Πῶς ὑπομένεις νὰ εἰσέλθῃ ἐνταῦθα ἀγνόν, εὐγενὲς καὶ ἀκηλίδωτον, καὶ νὰ ἐξέλθῃ φέρον ἐπὶ τοῦ μετώπου τὸ προμερὸν σημεῖον τὸ ὁποῖον ἐγὼ ὁ Κάιν φέρω; Γινέθρα, ἀφοῦ ἄπαξ ἐνόμισες εὐλογον νὰ μοῦ ἀφαιρέσης τὸ τέκνον μου, τὴν τελευταίαν παρηγορίαν τοῦ γήρατός μου, ἀφοῦ ἠθέλησες νὰ καταφέρῃς τὸ καιρίον τοῦτο τραῦμα εἰς τὴν βαρυαλγοῦσαν καρδίαν μου, ἀφοῦ τέλος τὸ υἰοθέτησες καὶ τὸ ὠνόμασες τέκνον σου καὶ ἀπερρόφησες ὅλην τὴν μαγείαν τῶν παιδικῶν του ἡμερῶν, (ὦ ἀξιοζήλευτος εὐδαιμονία!) καὶ με ἔκαμες νὰ ὑποφέρω ἀκαταλόγιστα μαρτύρια, μὴ θελήσης καὶ τώρα νὰ ἐπαυξήσης τὰ δεινά μου, νὰ ἐπιφέρῃς τὸ καιριώτατον τῶν τραυμάτων κατὰ πῆς δεινοπαθούσης καρδίας μου, καὶ νὰ ἐκτελέσης ἔγκλημα τρομερότερον ἀπὸ τὸ ἰδικόν μου! φθάνουν τόσα βασανιστήρια! — Τὸ πτωχόν μου τέκνον! Ἄ! ὅταν συλλογίζωμαι ὅτι ἔπρεχεν εἰς τὰ βυάκια διὰ νὰ παίξῃ, καὶ ἦλθαν νὰ με δώσουν μίαν ἡμέραν τὴν σπαραξικάρδιον εἰδήσιν ὅτι μοῦ τὸ ἐκλεψαν! — Ὡ! ἂν ἐκίσθάνεσαι πάλλουσαν ἐντὸς τοῦ στήθους σου καρδίαν, μὴ θελήσης νὰ μολύνῃς τὴν εἰσέτι ἀγνὴν καὶ θείαν ταύτην ψυχὴν!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Καρδίαν δὲν ἔχω πλέον ἐντὸς μου, διότι σὺ με τὴν ἀπέσπασες.

ΙΩΒ. — Ἄχ! δὲν ἀποφεύγω τὸ νὰ ἀποθάνω ἐντὸς τοῦ κρυφίου τούτου τάφου, πλὴν δὲν θέλω ποτὲ νὰ θανατωθῶ διὰ χειρὸς του.

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Καὶ ὅμως, εἶνε ἀνάγκη νὰ γίνῃ τοῦτο. Ὁ ἀδελφὸς ἐφόνευσεν ἐδῶ τὸν ἀδελφόν, καὶ ὁ υἱὸς πρέπει νὰ φονεύσῃ τὸν πατέρα.

ΙΩΒ γορυκλιῆς, τὰς χεῖρας ἔχων συνηνωμένας καὶ

συρόμενος εἰς τοὺς πόδας τῆς Γαουμάρας. — Ἐλεος! ἔλεος! Σὲ καθικετεύω γονυκλινῆς καὶ μὲ τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας, εὐδόκησον νὰ μοῦ δώσῃς ἄλλου εἶδους θάνατον, ὦ Γινέβρα!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἄ! Σατάν! Καὶ ἐγὼ ἐπίσης γυμνὴ καὶ ἀπηλπισμένη σὲ παρεκάλουν, γονυκλινῆς καὶ συρομένη εἰς τοὺς πόδας σου! Ἦμην ὄλως διόλου παρὰφρων, ἔκλαια, παρεκάλουν, ἠπέλιον· καὶ ὅμως σὺ, ἀπωθῶν με διὰ τοῦ ποδὸς μετὰ ἀλλοκότου τινὸς μειδιάματος, ἐνθυμοῦμαι ὅτι μὲ εἶπες, ἐκδικήθητι ἂν ἤμπορῆς!

ΙΩΒ γονυκλινῆς πάντοτε. — Ἄλλ' ὁ υἱός μου δὲν σὲ ἔκαμε τίποτε! ὦ! ἔλεος δι' αὐτόν! Ἰδοῦ, κλαίω! Συλλογίσθητι ὅτι σὲ ἠγάπων, καὶ μὲ παρέφερον ἡ ζηλοτυπία μου!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Σιωπή! (*Ψύχουσα τοὺς ὄφθαλμοὺς πρὸς οὐρανόν.*) Ποῖον ἀσεβὲς στόμα τολμᾷ νὰ προφέρῃ τὸ ἱερόν σου ὄνομα, ὦ ἔρωις ἀκαταμάχητε, ὁ ὁποῖος ζητεῖς πάντοτε καρδίαν καθαρὰν καὶ ἀδιάφθορον; ὦ! εἶνε ἀσέβεια καὶ βλασφημία ἐνταύτῳ νὰ ἀντηχοῦν οἱ ἀπαίσιοι οὗτοι θόλοι οἱ βεβυθισμένοι εἰς τὴν ἄβυσσον τὸ ὄνομά σου, προφερόμενον ἀπὸ στόμα ἀποτρόπαιον! (*Πρὸς τὸν Ἰώβ.*) Καλὰ λοιπόν! μήπως καὶ ἐγὼ τῆς ὁποίας ἡ καρδία εἶνε ἀνάλητος δὲν ἠγάπων ἐπίσης; Δὸς με τὸν Δονάτον μου, δὸς μὲ τον, ἀδελφοκτόνε!

ΙΩΒ. — Χάριν εἰς τὸν Φόσκον! χάριν εἰς τὸ τέκνον του!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἀπόδος μοι τὸν ἐραστὴν μου, Καὶν!

ΙΩΒ ἀνεγειρόμενος, μετὰ καταχθονίου τινὸς ὑπομονῆς. — Καὶ ὁ Ὀυθέρτος γνωρίζει ὅτι θὰ φονεύτῃ τὸν πατέρα του;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ὄχι· μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ σώσῃ τὴν Ῥηγινέλλαν θὰ κτυπήσῃ εἰς τὸ σκότος ὁπριονδήποτε ἄτομον τὸν ὑποδείξω ἐγὼ· τόσον μόνον ἠξέσῃρε ὅτι, ὡς δῆμιος πρόκειται νὰ τιμωρήσῃ τὸν ἔνοχον χωρὶς νὰ γνωρίζῃ τὸ ὄνομά του.

ΙΩΒ. — Ὡ Ὀυθέρτε! Ὡ νῦξ ζοφερὰ καὶ ἀποτρόπαιος!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἀπόθανε λοιπόν, ὦ γέρον, ἀπόθανε κεκαλυμμένος καὶ χωρὶς οὐδὲ λέξιν νὰ προφέρῃς ἡ σιγὴ τοῦ τάφου θέλει περικαλύψῃ τὸ μυστήριον τοῦ θανάτου σου, καὶ βαθυτάτη μοναξία, πεπληρωμένη ἀπαίσιου τινὸς καὶ μελαγχολικοῦ ψιθύρου, θέλει σοὶ ἐπαναλαμβάνανει πάντοτε καὶ ἐντὸς τοῦ τάφου σου ἀκόμη τοὺς ἐναγωνίους γογγυσμοὺς τοῦ ταλαιπώρου θύματός σου! Ναι, ἀπόθανε ἀφανῆς καὶ ἄδοξος καθὼς σοὶ ἀρμόζει, καὶ σύστησε τὴν ψυχὴν σου εἰς τὸν Θεὸν πρὶν τὴν παραλαβὴν ὁ διάβολος!

Ἀφαιρεῖ τὸν πέπλον τῆς καὶ τὸν ῥίπτει εἰς αὐτόν.

ΙΩΒ ἀρπάζων τὸν πέπλον. — Εὐχαριστῶ!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἰδοῦ, ἀκούω κρότον βημάτων καὶ πρέπει νὰ ἦνε αὐτός· ἐγὼ εἰσέρχομαι εἰς τὸ ἄντρον μου, ἐπόθεν τὰ πάντα θέλω ἀκούσει. Ὅπωςδῆποτε καὶ ἂν συμβιθασθῆτε, μὴ λησμονῆτε ὅτι ἔχω τὴν Ῥηγινέλλαν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου.

Ἐξέρχεται διὰ τοῦ βάθους ἀριστερόθεν, ἐκ τοῦ μέρους ὅθεν ἐξῆλθον οἱ δύο προσωπιδαφόροι.

ΙΩΒ πίπτων εἰς τὰ γόνατα πλησίον τοῦ πετρίνου ἰδράνου. — Δίκαιε Θεέ!

Καλύπτεται ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν διὰ τοῦ μαύρου πέπλου, καὶ μένει γονυκλινῆς καὶ ἀκίνητος ἐν προσδοκίᾳ ἀνθρώπου προσευχομένου. Εἰσέρχεται διὰ τῆς στοᾶς δεξιόθεν ἀνθρωπός τις, μελκνεμιονῶν καὶ φέρων προσωπίδα ὡς οἱ δύο ἄλλοι πρὸ αὐτοῦ, εἰς δὲ τὴν χεῖρα κρατῶν ἀνεμμένην δᾶδα. Κάμνει σημαῖον εἰς ἄλλον ὅστις τὸν παρακολουθεῖ νὰ εἰσέλθῃ, οὗτος δὲ εἶνε ὁ Ὀυθέρτος, ὠχρός, τεταραγμένος καὶ κατεπιτοημένος. Καθ' ἣν στιγμήν εἰσέρχεται οὗτος καὶ ἀφου ἄρχισῃ νὰ ἠμιλῇ μάλιστα, ὁ Ἰώβ οὔτε κινεῖται. Ἄμα εἰσελθόντος τοῦ Ὀυθέρτου, ὁ προσωπιδαφόρος γίνετα ἀφαντος.

Σ Κ Η Η Γ'.

ΙΩΒ, ΟΤΒΕΡΤΟΣ.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ποῦ με φέρεις; ποῖος εἶνε αὐτός ὁ σκοτεινὸς τόπος; (*Παρατηρῶν δὲ λόγρονά του.*) Πλὴν, τί βλέπω; ὁ προσωπιδοφόρος ἐγεινεν ἄφαντος! Οὐρανέ! Ποῦ εἶμαι; φρίττω, ἰλιγγιῶ! (*Παρατηρήσας τὸν Ἰώβ.*) Τί βλέπω ἐκεῖ εἰς τὸ σκότος; Ἄ! τίποτε! (*Διευθύνεται πρὸς τὸν Ἰώβ διὰ τοῦ σκότους.*) Πολὺ συχνὰ ἡ νύξ μὰς ἀπατᾷ διὰ τῶν φαντασμάτων της. . . . (*Θέτει τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἰώβ.*) Θεέ! αὐτὸ εἶνε ἐμψυχον ὄν! (*Ὁ Ἰώβ μένει πάντοτε ἀκίνητος.*) Οὐρανέ! αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν περιθρεχόμενον ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ καὶ παγετώδους ἰδρώτος τοῦ ἐγκλήματος! Λοιπόν, ἐδῶ εἶνε τὸ ἰκρίωμα καὶ αὐτὸ εἶνε τὸ θῦμα; δυστυχῆ Φόσκει, τὸν ὁποῖον σκληρὰ ἀνάγκη με βιάζει νὰ κτυπήσω σήμερον, εἶσαι σύ; ἀποκρίθητί μοι! . . . Δὲν λέγει τίποτε, πρέπει νὰ ἦνε αὐτός! . . . Ἄ! ὁποῖοςδήποτε καὶ ἂν ἦσαι, ὁμίλησόν με· ἀπορῶ διατὶ μένεις ἀκίνητος, καὶ διατὶ δὲν διευθύνεσαι τρομερὸς ἐναντίον μου! Βέβαια σοὶ εἶμαι ὁλως διόλου ἀγνώριστος, καθὼς καὶ σὺ θὰ ἦσαι δι' ἐμέ. Πλὴν, ἤξεύρεις ἄρα γε τοῦλάχιστον ὅτι αἱ χεῖρές μου δὲν ἐπλάσθησαν διὰ τὸ ἐγκλημα; ὅτι εἶμαι τὸ ὄργανον φρικτῶν κώδους τινὸς ἐκδικήσεως καὶ μαύρης τιμωρίας; ἤξεύρεις ὅτι οἱ πόδες μου περιεπλέχθησαν χωρὶς νὰ θέλω εἰς τὰς πενθίμους πτυχὰς σάβανου τινός, κυλιομένου εἰς τὰ σκότη ταῦτά; Εἶπέ με, γνωρίζεις τὴν Ῥηγινέλλαν, τὸν ἔρωτά μου, τὸν ἄγγελον τοῦτον τοῦ ὁποῖου ἐν βλέμμα γεννᾷ τὴν χαρὰν ἐντὸς τῆς μαύρης καρδίας μου; Ἄ! εἶνε

ἐδῶ πλησίον αὐτῆ, ἐνδεδυμένη τῶν τάφων σάβανα, νεκρὰ ἐὰν μὲ κυριεύσῃ ἡ ἀτολμία, ζωντανὴ καὶ ἰδική μου ἐὰν καταφέρω τὸ τραῦμα! . . . Λάβε οἶκτον πρὸς ἐμέ. ἀξιολύπητον θῦμα! βλέπεις βέβαια τὴν ταραχὴν καὶ τὸν τρόμον μου· συγχώρησον τὸ φρικτὸν μαρτύριον, τὸ ὁποῖον θέλεις ὑποφέρει ἀπὸ τὰς ἀσυνειθίστους εἰς τὸ ἐγκλημα χεῖράς μου! Ἄ! ἂς ἀκούσω τοῦλάχιστον μίαν μόνην λέξιν συγγνώμης ἀπὸ τὸ στόμα σου· ναί, ἔχω ἀνάγκην μιᾶς μόνης λέξεως!

ΙΩΒ ἐγειρόμενος καὶ ῥίπτων τὸν πέπλον του. — Ὁτβέρτε! τέκνον μου, Ὁτβέρτε!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ ὀπισθοδρομῶν μετὰ φρίκης. — Θεέ! ὁ Κόμης Ἰώβ!

ΙΩΒ ἐναγκαλιζόμενος αὐτὸν μετὰ παραφορᾶς. — Ὁχι, ὄλη ἡ ὑπαρξίς μου ἐξαρτάται ἀπὸ αὐτόν· ἡ φρικτὴ αὕτη σιωπὴ με καταθασανίζει! Δὲν εἶμαι ἄλλο τι εἰμὴ ἄθλιός τις γέρον ἀσθενής, καταβεβλημένος, με δεδακρυσμένους ὀφθαλμούς, ὁ ὁποῖος δὲν ἤμπορῶ νὰ ἀποθάνω χωρὶς νὰ τὸν ἐναγκαλισθῶ! Ἐλθέ, τέκνον, ἐπὶ τῆς καρδίας μου! (*Καλύπτει τὸ πρόσωπον τοῦ Ὁτβέρτου ἀπὸ δάκρυα καὶ φιλήματα.*) Ἄφες νὰ ἴδω διὰ τελευταίαν φορὰν τὸ πρόσωπό σου, τὸ ὁποῖον δὲν ἠδυνήθην νὰ χορτάσω ἐξ ἄνω κατὰ συνέχειαν μῆνας. Πλὴν, πρῶτην φορὰν τώρα σὲ βλέπω με ὄμμα ἔμπλεων πόθου καὶ ἀνεξηγήτου μέθης. Τί καλὸν πράγμα εἶνε νὰ ἦνε τις νέος εἰκοσαετής; ἄφες νὰ ἐντρυφήσω εἰς τὴν θέαν σου, ἄφες νὰ ἀσπασθῶ τὸ μέτωπό σου! Πρὸ μιᾶς στιγμῆς ὁμίλεις, ἀλλ' ἐγὼ εἰώπων. Σὺ δ' ἴδιος ἀγνοεῖς ὁποῖους σπαραξικαρδίους λόγους ἐπρόφερε τὸ στόμα σου! Ὁτβέρτε, ἐγὼ ἀποθνήσκω· θὰ εὐρῆς κρεμασμένον εἰς τὸν τοῖχον τοῦ πύργου μου τὸ μέγα κρατιωτικὸν ξίφος μου, τὴν περικεφαλαίαν μου καὶ τὴν ἵπποτικὴν λόγχην μου· τοσάκις θριαμβεύσασαν· ὅλα αὐτὰ εἶνε ἰδικὰ σου, σὲ τὰ

δίδω· ἐπιθυμῶ μίαν ἡμέραν νὰ φανῆς ἄξιος ἥρως ἐπὶ τῶν
δυσωμάτων τούτων. ὦ! ἂν ἠδύνασο νὰ ἀναγνώσης εἰς
τὸ βάθος τῆς καρδίας μου διὰ νὰ ἐνοήσης πῶσον σὲ ἀ-
γαπῶ! Σὲ εὐλογῶ ἀπὸ καρδίας, ὦ τέκνον! — Θεέ μου!
δὸς εἰς αὐτὸ ὅλα τὰ ἀγαθὰ σου· καὶ ἡμέρας μακρὰς ὡς
τὰς ἰδικάς μου, πλὴν ἤττον σκοτεινὰς καὶ ἀμίκτους κα-
κῶν! Εὐδόκησον νὰ τὸν χάρισης ἔνδοξον, γαλήνιον καὶ
εὐδαίμονα ζωὴν, καὶ κάμε ὥστε πολλοὶ βλαστοί, ἀγα-
θοὶ ὡς ὁ πατὴρ των, νὰ ὑποστηρίζωσι πλήρης στοργῆς
καὶ ἀγάπης τὰ ὑπερήφανα καὶ τρέμοντα γόνατά του, ὅ-
ταν ἡ ὠραία του μαύρη κόμη καταστῆ κατάλευκος ὡς
ἡ χιὼν!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἐξοχώτατε!

ΙΩΒ θέτωρ ἐπ' αὐτοῦ τὰς χεῖρας. — Γῆ καὶ οὐρα-
νοί, εὐλογῶ τὸ τέκνον τοῦτο, καὶ συγχωρῶ πᾶν ὅ,τι ἔ-
πραξε καὶ πᾶν ὅ,τι μέλλει νὰ πράξῃ! — Ἔσο εὐτυχής,
Ὀτθέρτε μου! Τώρα, ἀκουσόν με μίαν στιγμὴν. Καθὼς
βλέπεις, οὔτε πατὴρ εἶμαι πλέον οὔτε βασιλεὺς· ἡ οἰ-
κογένειά μου ἠχμαλωτίσθη, καὶ τὸ φρούριόν μου ἔπεσεν·
ἔπρεπε νὰ σώσω τὰ τέκνα μου, καὶ νὰ ἐλευθερώσω ἐγὼ
ὁ κεκλιμένην ἔχων τὴν κεφαλὴν ὑπὸ τὸ βᾶρος τῶν χρό-
νων τὴν φιλότιμον μου Γερμανίαν· πλὴν, πρέπει νὰ ἀ-
ποθάνω. Ἀλλ' ἡ χεὶρ μου τρέμει, πρέπει νὰ τὴν ὑποστη-
ρίξῃς σύ, πρέπει νὰ με βοηθήσης. . . . (Σύρει ἐκ τῆς
θήκης τὸ ἐγγχειρίδιον, τὸ ὁποῖον ὁ Ὀτθέρτος φέρει εἰς
τὴν ζώνην του καὶ τὸ προσφέρει εἰς αὐτόν.) Ἀπὸ σέ,
Ὀτθέρτε, περιμένω τὴν ἐξοχὸν ταύτην ἐκδούλευσιν.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ ἐκπεπληγμένος. — Ἀπὸ ἐμέ! Πλὴν θὰ
ἤξεύρετε βέβαια ὅτι ἐγὼ ζητῶ ἐνταῦθα ἕνα ἄλλον. . . ,

ΙΩΒ. — Τὸν Φόσκον; εἶμαι ἐγὼ!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Σύ! (Ὀπισθοδρομῶν καὶ περιγέρων
τὰ βλέμματά του ὀλόγυρα εἰς τὸ σκοτόρ.) Δαίμονες
οἵτινες με βλέπετε, φάσματα τὰ ὁποῖα με περικυκλώ-

νετε, ὁποιασδήποτε φύσεως καὶ ἂν ἦσθε, ἀκούσατε εἰς αὐ-
τὴν τὴν ἐξοχὸν στιγμὴν ποιός τις εἶνε ὁ γέρον, τὸν ὁ-
ποῖον ἀγαπῶ καὶ τιμῶ ὡς πατέρα μου! Λάβετε οἶκτον
πρὸς ἡμᾶς! Πλὴν, τὸ πᾶν σιωπᾶ! ὦ Θεέ μου! αὐτὸς
εἶνε ὁ ἰὼβ! φρίκη! . . . (Μετ' ἀπειπισίας καὶ ὕφους ἐκ-
φραστικοῦ.) Ἄ, ὄχι! ποτὲ δὲν θὰ τολμήσω νὰ φέρω χεῖ-
ρα ἐροῦσον ἐπὶ τοῦ σεβασμίου ἀτόμου σου, ὦ γέρον ἡ-
μίθεε τοῦ Ρῆνου, κεφαλὴ ἱερά καὶ ἀξιοσέβαστος!

ΙΩΒ. — Ὀτθέρτε μου, διευκόλυνε τὴν εἰσοδὸν μου εἰς
τὸν τάφον. Πρέπει λοιπὸν τὰ πάντα νὰ σὲ εἶπω; εἶμαι
ἐγκληματίας, ἰδοῦ. Ἡ σύζυγός σου ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ
καὶ ἡ ἀδελφή σου εἰς τὸν ἄλλον, ἡ Ρηγινέλλα, εἶνε ἐκεῖ
ὠχρά, παγωμένη πλὴν ὠραία, περιμένουσα τὴν ἐκπλή-
ρωσιν τῆς ὑποσχέσεώς σου, τὸν ὄρκον σου διὰ νὰ τὴν
σώσῃ. Δὸς τὴν ψυχὴν σου εἰς τὸν δαίμονα, τὸν ὁποῖον
ἀπήνηττες ἀνοίγοντα πρὸ αὐτῆς τὴν φλογώδη κάμινον
τῆς ἀβύσσου, καὶ λάβε ὡς ἀντάλλαγμα τὸν ἄγγελον
τούτον, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἰστάμενος ὁ θάνατος περιμένει
πᾶσαν στιγμὴν τὴν ἀθέτησιν τῆς ὑποσχέσεώς σου, διὰ νὰ
καταφέρῃ κατ' αὐτοῦ τὸ ὀλέθριον δρέπανόν του. Σῶσε
τὴν Ρηγινέλλαν σου, Ὀτθέρτε!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ ὡς παρῆγορος. — Καὶ λοιπὸν, ἔχεις
τωόντι τὴν ἰδέαν ὅτι πρέπει νὰ τὴν σώσω, ὦ γέρον;

ΙΩΒ. — Καὶ ἀμφιβάλλεις ἀκόμη; Ἀφ' ἐνός μὲν σοὶ
παρουσιάζεται εἰς γέρον πολὺν ἔχων ὑπὸ τοῦ χρόνου
τὴν κεφαλὴν καὶ βεβαρυμένην τὴν ψυχὴν ὑπὸ τοῦ ἀ-
ναθέματος, ληστής μᾶλλον ἢ ἥρωος, ἱεραξὶ ἢ ἀετός, τοῦ
ὁποῖου ἡ πλήρης ἐγκλημάτων καὶ αἱμοχαρὴς ζωὴ ἔκαμε
τὸν κεραυτὸν νὰ μουγκρίσῃ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Θεοῦ·
ἀφ' ἐτέρου δέ, ἡ νεότης ἐν πάσῃ τῇ ἀθωότητι αὐτῆς,
ἡ ἀρετὴ, ὁ ἔρωος, ἡ ὠραιότης, μία γυνὴ τέλος πάντων
ἥτις σὲ ἀγαπᾶ, μία παρθένος ἀγνή ὡς περιστερὰ ἥτις
σὲ ἐπικαλεῖται! ὦ ἄφρον! ἀμφιταλαντεύεσαι εἰσέτι με-

ταξὺ τοῦ μεμολυσμένου ὑπὸ τοῦ βαρβόρου καὶ τοῦ αἵματος βράκους ἐνὸς δαίμονος τῆς κολάσεως καὶ τοῦ χρυσούφαντου χιτῶνος ἐνὸς Χερουβάμ; Λοιπὸν, ἀμφιβάλλεις εἰσέτι ὅτι αὐτὴ πρέπει νὰ σωθῆ καὶ ἐγὼ νὰ ἀποθάνω, ἐνῶ μὲ ἐν σου κτύπημα θέλεις ἐπιφέρει δύο θεραπειάς; Ἄν μὰς ἀγαπᾷς, Ὀτβέρτε, ἐλευθέρωσόν μας καὶ τοὺς δύο. Κτύπα! ποῖος θὰ σὲ μέμφθῃ διὰ τὸ κίνημά σου; Ὁ Ἄγιος Σιγισμὸνδὸς ἐθανάτωσε τὸν Βολέσλαον διὰ νὰ τὸν ἐλευθερώσῃ ἀπὸ ἐν ἄγριον ἔλκος, ἀπὸ μίαν ἀνίατον φαγάδαιναν. Ὀτβέρτε μου, αἱ τύψεις τοῦ συνειδότος εἶνε ἢ φαγάδαινα τῆς ψυχῆς; ἐλευθέρωσόν με λοιπὸν ἀπὸ τὸ ψυχοφθόρον τοῦτο τραῦμα!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ *λαμβάνων τὸ ἐγχειρίδιον.* — Καλά!...
(*Ὁπισθοδρομεῖ.*) Καὶ ὅμως. . .

ΙΩΒ. — Λοιπὸν, ποῖος σὲ ἐμποδίζει;

ΟΤΒΕΡΤΟΣ *παραθέτων τὸ ἐγχειρίδιον εἰς τὴν θήκητον.* — Ἡξέυρεις ποία τρομερὰ ἰδέα ἀναβαίνει εἰς τὸν τεθολωμένον αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐγκέφαλόν μου; Πολλάκις σὲ ἤκουσα νὰ λέγῃς ὅτι εἶχες ἐν τέκνον, τὸ ὁποῖον μία γυνὴ Βοεμὸς ἐκλεψε σχεδὸν βρέφος· πλὴν, καὶ ἐγὼ ἠξέυρω πολὺ καλὰ ὅτι μικρὸς ὅταν ἤμην μὲ ἐκλεψαν, μία γυνὴ μάλιστα. Ἄν κατὰ σύμπτωσιν λοιπὸν ἤμην τὸ τέκνον τοῦτο; ἂν ἦσιν ὁ πατήρ μου;

ΙΩΒ *καθ' ἑαυτὸν.* — Θεέ μου! (*Ἐψηλοφώνως.*) Ἡ ὑπερβολικὴ θλίψις, Ὀτβέρτε, σὲ παραφέρει. Ἡξέυρω πολὺ καλὰ ὅτι σὺ δὲν εἶσαι αὐτὸ τὸ παιδίον ὄχι.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Καὶ ὅμως, συχνὰ μὲ ἀποκαλεῖς τέκνον σου.

ΙΩΒ. — Σὲ ἀγαπῶ τόσο, ὥστε κρίνω εὐλογον νὰ σὲ ἀπονείμω τὴν τρυφερωτέραν λέξιν, καὶ τὴν μάλλον ἀρμόζουσαν εἰς τὴν ἡλικίαν μου.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Πλὴν, αἰσθάνομαι φωνὴν τινα ἣτις μὲ λέγει ὅτι εἶμαι υἱὸς σου.

ΙΩΒ. — Ἄ, ὄχι! ἡ φωνὴ αὕτη ψεύδεται.
ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἐξοχώτατε, ἔξοχώτατε! ἂν ἦμας τέκνον σου;

ΙΩΒ. — Μὴν ἔχῃς τοιαύτας παραλόγους ἰδέας, Ὀτβέρτε; ἀκόμη σήμερον τὸ πρῶτὸν σὲ εἶπα, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ὅτι οἱ Ἰβραῖοι ἔσφαξαν τὸ τέκνον μου τοῦτο διὰ τὸ Πάσχα των, καὶ ὅτι μὲ ἔφεραν κατόπιν τὸ πτώμά του. Λοιπὸν, πείθεσαι τώρα ὅτι ἄλλο εἶνε τὸ τέκνον τὸ ὁποῖον ἔχασα παρὰ σὺ;

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ὅχι! ἡ καρδία μου ἔχει ἀνάγκην ἰσχυροτέρων ἀποδείξεων.

ΙΩΒ. — Τὰ προαισθήματα τῆς ἀνθρωπίνης καρδίας πολλάκις σφάλουσιν. Ὅχι, Ὀτβέρτε, δὲν εἶσαι οὐτὸ τέκνον τὸ ὁποῖον ἔχασα· σὲ τὸ λέγω ἐν πεποιθήσει, καὶ ὡς βασίζομενος εἰς ἀναντιρρήτους ἀποδείξεις· ὥστε καὶ μετὰ θάνατόν μου ἀκόμη ἂν κάνεις ἀπατωῖόν σοι ἔλεγε, θέλων νὰ ταραξῆ τὴν εἰρήνην τῆς ψυχῆς σου, ὅτι ὁ γέρον Κόμης Ἰωβ ἦτο πατήρ σου, ἠξέυρε ὅτι αὐτὸς εἶνε ἄτιμος καὶ μὴ πιστεύσης τίποτε. Ὀτβέρτε, βεβαιώθητι ὅτι δὲν εἶσαι υἱὸς μου, διότι τὸ ἀληθὲς τέκνον μου, τὸν Γεώργιον μου, τὸν ἔσφαξαν οἱ Ἰουδαῖοι μίαν νύκτα τοῦ Σαββάτου των· ἔχω ἀποδείξεις τοῦ συμβάντος τούτου, καὶ μείνε ἡσυχος, τέκνον μου. Βλέπεις; ἰδοὺ, ἐξέκκωλονθῶ νὰ σὲ ἀποκαλῶ τέκνον μου ἐκ συνήθειας! Πίστευσόν με, ἡ ἀγωνία εἶνε πράγμα σκληρὸν διὰ τὴν ἡλικίαν μου· μὴ χάνῃς λοιπὸν καιρὸν, ἀλλ' ὑπάκουσον ἀφόβως εἰς τοὺς λόγους μου. Ἰδοὺ, ἀσπάζομαι τὸ μέτωπόν σου, καὶ σφίγω ἐπὶ τῆς καρδίας μου τὴν χεῖρά σου ἐκείνην ἣτις θὲ μὲ κτυπήσῃ, πλὴν θὰ μείνῃ καθαρὰ καὶ ἀμόλυντος. Ἐκτὸς τούτου, σκέφθητι σὺ ὁ τόσο λογικὸς καὶ ὅσις διεκρίθης ὡς ἐξιχνιάζων τὴν ἀλήθειαν παντὸς πράγματος, ἥτ' ὅποτε δυνατόν νὰ σὲ παρακινήσω εἰς τόσο μυσχρόν καὶ θεοστυγὲς ἐγκλημα, ἂν ἦσιν πραγματικῶς υἱὸς μου;

Η ΦΩΝΗ *ἐκ τῆς σκιάς*. — Ἡ Ρηγινέλλα μόλις ἐν τέταρτον τῆς ὥρας δύναται νὰ ἀνθέξῃ ἀκόμη.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἡ Ρηγινέλλα!

ΙΩΒ. — Λοιπόν, δυστυχῆ, θέλεις νὰ τὴν ἀφήσῃς νὰ ἀποθάνῃ;

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Θεέ μου παντοδύναμε! Ἡ καρδιά μου εὐρίσκεται εἰς τρομερὰν διαμάχην, εἰς ἐναγώνιον ἀντιπερισπασμὸν· αἰσθάνομαι ἐμυτὸν πλήρη μέθης καὶ μανίας! Εἰς τὸν ἀποτρόπαιον τοῦτον τόπον, ὅπου τὰ ἐγκλήματα συγχέονται διαδεχόμενα τὰ νέα, ὅπου ὁ ἀὴρ τὸν ὅποιον ἀναπνέομεν εἶνε ἀὴρ θλιθρὸς ὡς ἔχων συστατικὰ αἵματος, τὸ μίasma τῆς δολοφονίας μου ἀναβαίνει εἰς τὴν κεφαλὴν! ("Ὀλος παράφορος.) Μήπως οἱ καταχθόνιοι δαίμονες ζητοῦν θῦμα; μήπως οἱ τοῖχοι οὗτοι διψοῦν αἷμα;

ΙΩΒ *ἐμβάλλων τὸ ἐγχειρίδιον εἰς τὴν χεῖρά του*. — Ναι, κτύπα!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἐξορκίζω σε, Σατάν, παῦσε τοῦ νὰ μὲ ὠθῆς εἰς τὸ ἐγκλημα!

ΙΩΒ. — Ἐλα, Ὀτβέρτε, τελείωνε.

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ἐγλύστησα μέχρι τοῦ χείλους τῆς ἀβύσσου· ἐν βῆμα ἀκόμη καὶ βλέπω πρὸ ἐμοῦ ἀνοιγόμενον τὸ τρομερὸν βάραθρον, τὸ ὅποιον μὲ προξενεῖ ἰλιγγίασιν καὶ τρόμον! . . . ἴ! μὴ με ὠθῆς εἰς τὸ ἐγκλημα!

ΙΩΒ. — Σῶσε τὸν ἀθῶον καὶ τιμώρησε τὸν ἔνοχον!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ *ἀρπάζων μετὰ παραφορᾶς τὸ ἐγχειρίδιον*. — Πλὴν, δὲν πιστεύεις ὅτι τῶντι εἶμαι ἱκανὸς νὰ ἐκτελέσω τὸ ἐγκλημα; δὲν βλέπεις ὅτι εἶμαι ἐκτὸς τοῦ ἑαυτοῦ μου, καὶ ὅτι τὸ λογικόν μου μὲ ἄφησεν; ὅτι αὐτὰ τὰ φαντάσματα μὲ τὰς προσωπίδας μὲ ἐπότισαν δὲν ἠξέυρω ποίου εἴδους φάρμακον διὰ νὰ ἀναλάβω τὰς δυνάμεις μου, καὶ ὅτι τὸ ποτὸν τοῦτο ἔχυσε τὴν θηριωδί-

αν εἰς τὴν καρδίαν μου; Δὲν παρατηρεῖς ὅτι αἰσθάνομαι τὴν Ρηγινέλλαν ἀποθνήσκουσαν ἐκεῖ εἰς τὸ σκότος, καὶ ὅτι τέλος ἡ λύκαινα ἢ ἡ τίγρις παραφυλάττει πεινώσα πρὸ τῶν ποδῶν τῆς;

ΙΩΒ. — Λοιπόν, τί περιμένεις; εἶνε καιρὸς νὰ ἐξαγνισθῇ τὸ ἐγκλημα μου· ὁ Δανάτος μὲ ἐπεκαλεῖτο εἰς αὐτὸ τὸ ἴδιον μέρος, πλὴν ἐγὼ ἐφάνην ἄσπλαγχτος. Ὀτβέρτε, ἔσο ἀνηλεὲς καθὼς καὶ ἐγὼ ἐφάνην χωρὶς καρδίαν! Εἶμαι ὁ γέρον Σατάν, σὺ δὲ ἔσο ὁ νικητὴς Ἀρχάγγελος!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ *ἐγείρων τὸ ἐγχειρίδιον*. — Δίκαιε Θεέ! ὁ φόνος ἐκτελεῖται διὰ τῶν χειρῶν μου χωρὶς νὰ θέλω.

ΙΩΒ *γονυκλιθεὶς πρὸ αὐτοῦ*. — Εἶμαι τέρας ἀνθρωπόμορφον! ἐφόνευσά με τὰς χεῖράς μου τὸν ἴδιον ἀδελφόν μου! Κτύπα!

δ) Ὀτβέρτος ὑψώνει τὸ ἐγχειρίδιον ὡς μανιώδης καὶ ἐκτὸς ἑαυτοῦ· ἐνῶ δὲ ἐτοιμάζεται νὰ καταφέρῃ τὸ τραῦμα, ἀνθρωπὸς τις τοῦ ἐμπαδίζει τὸν βραχίονα. Μεταστρέφεται καὶ ἀναγνωρίζει τὸν αὐτοκράτορα.

Σ Κ Η Ν Η Δ'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ, εἶτα Η ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ
καὶ ἀκολούθως Η ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ.

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ. — Βάλε τὴν μάχαιράν σου εἰς τὴν θήκην. Ἐγὼ τὸ προστάζω!

δ) Ὀτβέρτος ἀφίνει νὰ πῆσῃ τὸ ἐγχειρίδιον ἐκ τῶν χειρῶν του, ὁ δὲ ἰὼν εἰσέρχεται καὶ θεωρεῖ ἀτενῶς τὸν αὐτοκράτορα, ἐνῶ ἡ Γανουμάρη προβάλλει τὴν κεφαλὴν ὅπισθεν κίονός τινος πρὸς δεξιὰν καὶ θεωρεῖ ἀντὶσῶς.

ΙΩΒ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα. — Ἡ Μεγαλειότης σας!
ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ὁ αὐτοκράτωρ!

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ πρὸς τὸν Ἰώβ. — Ὁ Μέγας Δούξ,
ἡμέτερος πατήρ καὶ βασιλεύς σου, μὲ ἔκρυψεν εἰς τὸ φρού-
ριόν σου διὰ λόγους τοὺς ὁποίους αὐτὸς μόνος ἐγνώριζε.

ΙΩΒ. — Σεῖς εἴσθε ὁ ἀδελφός μου;

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ. — Αἱματόφυρτον πλὴν ἀναπνέον-
τα εἰσέτι μὲ ἐκράτεις αἰωρημένον ὑπεράνω τῆς ἀβύσσου
διὰ τῶν σιδηρῶν κιγκλίδων τοῦ ὑπογείου· ἐνθυμοῦμαι
τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ἐπρόφερες ἐκείνην τὴν στιγμήν,
διὰ σὲ ὁ τάφος δι' ἐμὲ ἢ κόλασις! μετὰ τοὺς ὁποίους, μὲ
ἔρριψες εἰς τὴν ἄβυσσον.

ΙΩΒ ἐνόων τὰς χεῖρας. — Οἴμοι! εἶνε ἀληθὲς τοῦ-
το· πλὴν ὁ οὐρανὸς ἔψευσε τὰς ἀδελφοκτόνους προσδο-
κίας μου!

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ. — Ποιμένες διερχόμενοι κατ' ἐ-
κείνην τὴν στιγμήν μὲ ἔσωσαν.

ΙΩΒ ριπτόμενος εἰς τοὺς πόδας τοῦ αὐτοκράτορος.
— Ἄρκει, πρὸς Θεοῦ. Ἴδου ἐγὼ προσπίπτω εἰς τοὺς πό-
δας σου· τιμώρησόν με, λάβε ἐκδίκησιν!

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ. — Ἀδελφέ μου, ἄς ἐναγκαλισθῶ-
μεν ἀλλήλους καὶ ἄς δώσωμεν τὸν ἀσπασμὸν τῆς συμφι-
λιώσεως! Τί καλῆτερον ἔχομεν νὰ πράξωμεν εὐρισκόμε-
νοι παρὰ τὰς θύρας τοῦ τάφου εἰμὴ νὰ συγχωρηθῶμεν;
ἰδοὺ, σὲ συγχωρῶ!

Τὸν ἀνεγείρει καὶ τὸν ἐναγκαλίζεται.

ΙΩΒ. — Θεέ μου παντοδύναμε! Εἶνε δυνατόν;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ προχωροῦσα ἐν βῆμα. — Τὸ ἐγερθὲν
κατὰ τοῦ Φόσκου ἐγχειρίδιον πίπτει καὶ ὁ Δονάτος ζῆ,
ἄλλο δὲν μένει λοιπὸν εἰμὴ καὶ ἐγὼ νὰ ἐκπνεύσω ὑπὸ
τοὺς πόδας σας! Λάβετε ὄλοι σας ἐδῶ πᾶν ὅ,τι φίλτα-
τόν σας ἐκράτει ἢ ψυχρὰ καὶ ζηλότυπος χεῖρ μου. (Πρὸς

τὸν Ἰώβ.) Σὺ, τὸν υἱόν σου Γεώργιον, (πρὸς τὸν Ὀτ-
βέρτον) καὶ σὺ, τὴν σύζυγόν σου Ῥηγινέλλα!

Εἰς ἓνα της συριγμῶν, ἡ Ῥηγινέλλα λευκιμονοῦσα ἐμφανίζεται εἰς τὸ
βάθος τῆς στοᾶς ἀριστερῶθεν, κλονιζομένη, ὑποστηριζομένη ὑπὸ
τῶν δύο προσωποφόρων καὶ τεταραγμένη. Ἄμα παρατηρη-
σασα τὸν Ὀτβέρτον, ῥίπτεται εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ἀ-
φίνουσα μεγάλην κραυγὴν

ΡΗΓΙΝΕΛΛΑ. — Οὐρανέ!

ΟΤΒΕΡΤΟΣ. — Ῥηγινέλλα! Πάτερ μου!

Ὁ Ὀτβέρτος, ἡ Ῥηγινέλλα καὶ ὁ Ἰώβ, περιπτύσσονται ἀλλήλους ἐκπληκτοί.

ΙΩΒ ὑψῶν τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς οὐρανόν. — Ἐὶ ἄ-
φατος εὐσπλαγχνία καὶ ἐπιείκεια, λοιπὸν οὕτω πῶς ἤξεύ-
ρεις νὰ συγχωρῆς; Ποῖα ἀνθρώπινος λαλιὰ ἐξαρκεῖ νὰ σὲ
ἀποδώσῃ ὕμνον ἐπάξιον!

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ εἰς τὸ βάθος τοῦ θεάτρου. — Ἐγὼ
λοιπὸν ἀποθνήσκω! Κόλασις, δέχθητι ἐν θυμῷ!

Φέρει μεθ' ἑαυτῆς ἓν φιάλιον πρὸς τὰ χεῖλη της, πρὶν ὁ αὐτοκράτωρ προ-
φθάσῃ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ.

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ. — Τί κάμνεις, Γινέβρα;

ΓΑΝΟΥΜΑΡΑ. — Ἐἰρξίσθην ὅτι ὁ κράββατος οὗτος
δὲν θὰ ἐξέλθῃ κενὸς ἀπὸ τοῦ ὑπόγειον τοῦτο. (Πίπτουσα
εἰς τοὺς πόδας τοῦ αὐτοκράτορος.) Δονάτε, τὸ δηλη-
τήριον τοῦτο εἶνε τρομερώτατον διὰ τὴν δραστητικότητά
του. . . Ἡ ἐκδίκησίς μου ἔμεινεν ἡμιτελής. . . Ὑγίαινε!

Ἀποθνήσκει.

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ κρατῶν αὐτὴν εἰς τὰς ἀγκάλας
του. — Ἄ! ἀπέθανεν ἡ δυστυχής! Λοιπὸν, καὶ ἐγὼ ἀ-
ναχωρῶ διὰ παντός πλέον. (Αἰσιστάμενος.) Ἰώβ, σὲ δι-
ορίζω βασιλέα ἐπὶ τοῦ Ῥήνου ἀντ' ἐμοῦ!

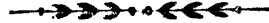
ΙΩΒ. — Καὶ πῶς, Μεγαλειότατε, δὲν θὰ μένετε εἰς

τὸ Κράτος σας, τὸ ὅποιον σήμερον ὑπὲρ ποτε ἔχει ἀνάγκην τοῦ βραχίονός σας;

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ. — Ἐφρόντισα νὰ κληροδοτήσω εἰς τὴν προσφιλεστάτην μου Γερμανίαν ἓνα Αὐτοκράτορα. Αὐτὴν τὴν στιγμήν ὁ Κήρυξ τοῦ Κράτους ἐκεῖ ἐπάνω ἀναγγέλει ὅτι, ἐλέω Θεοῦ καὶ ψήρῳ τῶν ἡγεμόνων, ἐξελέχθη πανδήμῳ βουλήσει ὡς αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας ὁ ἔγγονός μου Φριδερίκος, νέος συνετός, ἀγαθώτατος καὶ ἱκανὸς εἰς τὸ κυβερνᾶν. Ἀφίνω εἰς αὐτὸν τὸν θρόνον καὶ τὸ σκήπτρόν μου, καὶ εἰσέρχουμαι εἰς τὴν σκοτεινὴν μου μοναξίαν, ὅπου θὰ περιμένω τὸν θάνατον διὰ νὰ μοῦ κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς. Χαίρετε! Ζήσατε καὶ βασιλεύσατε, ὑπομείνατε δὲ ἀγογγύτως πᾶσαν δοκιμασίαν, διότι αἱ ἡμέραι εἶνε πονηραὶ! Μόνη μου ἐπιθυμία πρὶν κλείσω τοὺς ὀφθαλμούς μου εἶνε, ὦ Ἰώβ, νὰ ἐκτείνω γονυκλινῆς πρὸ τοῦ σταυροῦ διὰ τελευταίαν φοράν τὴν αὐτοκρατορικὴν μου καὶ σωτήριον ταύτην χεῖρα, ὡς πατὴρ καὶ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ λαοῦ μου καὶ ἐπὶ σοῦ ὡς ἀδελφοῦ μου, καὶ νὰ παρέξω γενικὴν ἀμνηστίαν. Ὅταν ἡ τελευταία ὥρα τῆς ἐσχάτης κρίσεως σημάνη, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ἤθελεν εἶσθαι ἡ διαγωγή του, εὐτυχῆς ὁ θνητὸς ἐκεῖνος ὅστις δύναται νὰ εὐλογῇ!

Ὅλοι πίπτουσι γονυκλινεῖς ὑπὸ τὴν εὐλογίαν τοῦ αὐτοκράτορος.

ΙΩΒ λαμβάνων τὴν χεῖρά του καὶ κατασπαζόμενος αὐτήν. — Μέγας ἐκεῖνος ὅστις ἤξεύρει νὰ συγχωρῇ!

III.

ΕΡΝΑΝΗΣ.

©XXXXXXXXXX©

μα, πλήρες προτερημάτων. συνειδήτως και ελευθερίας. Ο ποιητής, ὄν οὐδὲν ἀποθαφρύνει οὔτε καταβάλλει, ἠθέλησεν ἐν τῷ καθαρώς πολιτικῷ τούτῳ δράματι νὰ περιγράψῃ μίαν ἐποχὴν τοῦ μεσαιῶνος, ὀλίγον τι χωριζομένην ἀπὸ τῆς ἡμετέρας· ὥστε, ὡς πρὸς τὴν ἱστορικὴν ἔννοιαν βλέπει τις ἐν αὐτῷ πλείστην ὕσπην συνάφειαν καὶ σχέσιν μετὰ τοῦ 'Ρουί-Βλάς, ὅπου ὡς καὶ ἐνταῦθα τὸ μέγα ἔργον τῆς εὐγενείας δαίκνυται πλησίον τοῦ μεγάλου

λογίου ἄλλου ποιήματος μετ' ἀγκυρακτιῶσεως. «Εὐχρῆστως ἠθέλησεν ξεσχίσει, ἂν ἦτο δυνατόν, τὰ ἔρακα ἐκεῖνα τῆς 'Αστυνομίας, ὅφ' ὧν οὐχὶ ἄνευ αἰσχύος σποργανοῦται τὸ θέατρον ἐν πλήρει δεκάτῳ ἐννάτῳ αἰῶνι, καθ' ὃν αἱ τέχναι καὶ ἐπιστήμαι εἰς τὸ μικρότερον περὶ τέρῳ ἀναπτυχθεῖσαι ἔφθασαν εἰς τὸν κολοσσὸν τῆς δόξης των, ἀπέναντι τῶν πρόδοκιῶν παντός τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Κατὰ στρέψωμεν λοιπὸν δι' ἰσχυρῶν λόγων καὶ πράξεων τὴν τραγέλαφον ταύτην "Ἰδὲρα τῆς δραματικῆς ἐπικρίσεως, ἥτις ἐστὶ τὸ μόνον ἐμπόδιον πρὸς τὴν πρόδον τοῦ θεάτρον, ὑποδεικνύοντες πάντοτε καταφανῶς τὰ ὀφέθηρα ἀποτελέσματα τῆς ἄλλης ταύτης ἱεροκρισίας, ἥτις ὡς ἡ περιώνυμος 'Ἰερὰ 'Ἐξέτασις ἔχει τὰς καταμνηνύσεις της, τοὺς μετεμφιεσμένους δημίους της, τὰς βασάνους της, τὰς πράξεις τῆς πίστεως (auto-da-fé), καὶ τὰς θανατηφόρους στρεβλώσεις της. Διηκλίω; δὲ μετὰ τῶν πολιτῶν τούτων καταδιωκτῶν τῶν δρῶντων συγκυκατηθροῦμεν καὶ τοὺς ἀνισθητοὺς καὶ χαιρεκάλκους ἐκείνους ἐπικριτὰς πάσης θεατρικῆς παρεστάσεως, τοὺς σταυροκοποῦμένους; εἰς τὸ ἀπλὸν ἔκκουσμα τοῦ θεάτρον, καὶ ἀποτρέποντας τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπὸ τῆς ἐν αὐτῷ διαμονῆς, ὡς τῆς σκανδαλωδεστέρως διαχύσεως. Πόσον οἱ τοιοῦτοι οὐ θούλοντι συνιέναι ὅτι ἐκτουτοῦ; ἀδικούσι! πόσον ἐπιμόνος θέλουν νὰ φάνωνται ὀπισθοδρομητικοὶ ἀπέναντι τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ αἰῶνος! Τὸ καθ' ἡμᾶς, μυριάκις εὐγνωμονοῦμεν εἰς τὰς ἐξιγενισμένας καὶ πεφωτισμένας ἐκείνας κοινότητας, τὰς ἀφινούσας ἐλευθέρως ἀνυψουμένην καὶ καταθιβαζομένην τὴν αὐλαίαν τοῦ θεάτρον, καὶ τιμώσας τὴν συντελούμεν πρὸς ἐπαύξει αὐτοῦ διακόσμησιν».

λου ἔργον τῆς βασιλείας, ἐν μὲν τῷ 'Ρουί-Βλάς διὰ τῆς ἐπάσσεως καὶ τῆς ὑπερηφανείας, ἐν δὲ τῷ 'Ἰρνάνη διὰ τοῦ ξίφους, ἐξ ἡμετέρας φεουδαλικῆ καὶ ἐξ ἡμετέρας επαναστάτις. Κατὰ τὸ 1519, ὁ εὐπατριδὴς ζῆ μακρὸν τῆς Αὐλῆς εἰς τὰ ὄρη, ληστρικὸν διάγων βίον ὡς ὁ 'Ἰρνάνης ἢ πατριαρχικὸν ὡς ὁ γέρον Ρουί-Γομέζ. Μετὰ παρέλευσιν διακοσίων ἐτῶν τὸ πρᾶγμα ἀλλάσσει φάσιν οἱ ὑποτελεῖς τιμαριῶται ἀποβαίνουσι αὐλικοὶ, καὶ ἐν ὁ ἄρχων ἢ ὁ εὐπατριδὴς νομιζῆ εἰτέτι ἐπιωφελές νὰ κρύπτῃ τὸ ὄνομά του, δὲν κάμνει τοῦτο πλέον ἐπὶ σκοπῷ νὰ ἀποφύγῃ τὰς καταδιώξεις τοῦ βασιλέως, ἀλλὰ τὸν δανειστῶν του. Δὲν γίνεται πλέον ληστής ὡς ὁ 'Ἰρνάνης, ἀλλὰ βοεμὸς ἢ τυχοδιώκτης ὡς ὁ Ἄδων Καίσαρ.

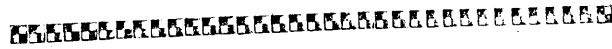
Εἰς τρόπον ὥστε, μετὰ τοῦ 'Ἰρνάνη καὶ τοῦ 'Ρουί-Βλάς δύο αἰῶνες τῆς Ἰσπανίας εἰκονίζονται, δύο μεγάλαι ἐποχαί. καθ' ἃς ἐδόθη εἰς τοὺς ἀπογόνους Καρόλου τοῦ Ε' ἡ δεσποτεία ἐφ' ὅλου τοῦ κόσμου, πλὴν ἐπὶ δύο μόνον αἰῶνας, χωρὶς ἡθεῖα Πρόνοια νὰ εὐδοκήσῃ νὰ ἐπεκτείνῃ αὐτοὺς οὔτε μίαν ὥραν περισσότερον. Αἱ μεγάλαι αὐταὶ ἐμφανίσεις τῶν δυναστειῶν, αἵτινες λαμπρύνουσιν ἐκ διαλειμμάτων τὴν ἱστορίαν, ἀποβαίνουσι πάντοτε διὰ τὸν ἡμέτερον ποιητὴν ὠραῖόν τι καὶ μελαγχολικὸν θέαμα, ἐρ' οὐ προσηλοῦνται συνεχῶς οἱ ὀφθαλμοὶ του, καὶ διὰ τοῦτο πειρᾶται οὐχὶ ἄνευ γοητευτικῆς ἐπιτυχίας νὰ μεταφέρῃ πολλὰκις σκηναίς τινας ἐξ αὐτῶν εἰς τὰ ἔργα του, καὶ νὰ κοσμήῃ τὸ δράμα μὲ ἐν ἱστορικὸν γεγονότος. Οὕτω λοιπὸν ἠθέλησε νὰ πληρώσῃ τὸν 'Ἰρνάνη ἀπὸ τὴν λάμπην μιᾶς αὐγῆς, ἐνῶ καλύπτει τὴν

Ρούι-Βλάς διὰ τοῦ σκότους ἐνὸς λυκαυγούς· ἐν μὲν τῷ Ἑρνάνη ὁ ἥλιος τοῦ Αὐστριακοῦ οἴκου ἀνατέλλει, ἐν δὲ τῷ Ρούι-Βλάς δύει.

Ἐπειδὴ ἡ λεπτομερὴς ἀνάλυσις τοῦ ὄντως ὠραίου τούτου καὶ μεγαλοπρεπέστατου δράματος ἤθελε περιφέρει ἡμᾶς εἰς τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ ἐκτανθῶμεν ἐπ' ἄπειρον, τοσοῦτον μόνον προσιμιάζοντες ἐνταῦθα λέγομεν ἐν συντόμῳ ὅτι, ἐν μὲν τῷ προσώπῳ τοῦ Ἑρνάνη εἶναι ἀξιοπαρατήρητος ἡ ἀγρία τραχύτης τοῦ ὄρεινου μεμιγμένη μὲ τὴν ἔμφυτον ὑπερηφάνειαν τοῦ Ἰσπανοῦ ἄρχοντος· ἐν δὲ τῷ τοῦ Δὸν Καρόλου, ἡ ζωηρότης, ἡ ἀφροντισία καὶ ἡ εὐθυμία καὶ εὐτράπελος διάθεσις εἰς τὰς τρεῖς πρώτας πράξεις, ἀκολούθως δὲ, ἡ ὑψηλοφροσύνη, ἡ σταθερότης, εἶδος τι συνέσεως οὐχὶ ἀμίκτου τόλμης, δι' ὧν πάντων ἀναγνωρίζεται ὁ μεγαλεπήβολος Κάρολος Ε' τῆς τετάρτης πράξεως. Εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Ρούι-Γομέζ παρατηρεῖται χαρακτὴρ αὐτόχρημα ἰπποτικός, πάθος τι μελαγχολικὸν καὶ βαθύτατα ἐρριζωμένον, σέβας πρὸς τοὺς προγόνους, τὴν φιλοξενίαν καὶ τοὺς ὄρκους· τέλος, ἐν αὐτῷ βλέπει τις γέροντα αὐτόχρημα Ὀμηρικόν, μ' ὄλην τὴν διαφθορὰν τοῦ μεσαιῶνος. Ἐν δὲ τῇ Δόνα Σόλα τέλος πάντων βλέπομεν εἰς μὲν τὰς τέσσαρας πρώτας πράξεις τὴν νέαν Καταλανὴν, ἀπλὴν, ἀφελεστάτην, σοβαρὰν, διαπύρως ἐρῶσαν πλὴν κρυψίνοα ὡς ὄλαι αἱ γυναῖκες· εἰς δὲ τὴν πέμπτην πράξιν βλέπομεν αὐτὴν μεταβάλλουσαν κάπως χαρακτῆρα, καὶ ἀπὸ τοῦ χαρίεντος μεταβαίνουσαν εἰς τὸ ὑψηλόν, καὶ ἐναλλάξ ἀπὸ τοῦ ὑψηλοῦ εἰς τὸ συγκινητικώτερον παθητικόν, καὶ ἐπισύ-

ρυσαν τόσα δάκρυα, ὥστε ὁ θεατὴς χάνει πλέον τὴν δύναμιν τοῦ χειροκροτεῖν.

Ἰπὸ τοιαύτας ἐμπνεύσεις δημιουργηθὲν καὶ ὑπὸ τούτων ζωηρῶν περιπετειῶν κοσμηθὲν τὸ παρὸν δράμα ἐφείλκυσε μεγάλως τὴν εὐνοίαν τοῦ δημοσίου, διὰ τοῦτο καὶ ὑπερασπίσθη γενναίως ὑπ' αὐτοῦ ἐναντίον τῶν κακεντρεχῶν εἰσηγήσεων καὶ λογοκρισιῶν, διότι ὁ λαὸς εἶνε πάντοτε εὐσυνείδητος καὶ ἐλεύθερος. Δόξα καὶ τιμὴ λοιπὸν εἰς τὸν ποιητὴν τὸν καταγινόμενον παρέχειν ἀνευδότης τροφὴν πρὸς διάχυσιν ἐνὸς τόσοῦ ἐξευγενισμένου καὶ αἰσθηματικοῦ λαοῦ, προωρισμένου μίαν ἡμέραν νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τύπος καὶ ὑπόδειγμα τῶν λοιπῶν Εὐρωπαϊκῶν κοινωνιῶν. Εἴθε νὰ ὑπάρχωσι πάντοτε ὑπὸ τὴν διάθεσιν τοῦ ἐξόχου τούτου ποιητοῦ ἀκμαία ὁ χρόνος, ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ καλὴ θέλησις, διὰ νὰ ἀποτελειώσῃ τὸ ἔργον ὅπερ μετὰ τῶσαύτης αὐταπαρνήσεως ἤρχισεν, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ ἰδίου τοῦ ἔθνους!

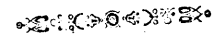
ΠΡΟΣΩΠΑ.

ΕΡΝΑΝΗΣ.
 ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ.
 ΔΟΝ ΡΟΥΙ-ΓΟΜΕΖ ΔΕ ΣΙΑΒΑ.
 ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ ΔΕ ΣΙΑΒΑ.
 Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΒΟΗΜΙΑΣ.
 Ο ΔΟΥΤΣ ΤΗΣ ΒΑΤΑΡΙΑΣ.
 Ο ΔΟΥΤΣ ΤΗΣ ΓΟΥΛΣ.
 Ο ΒΑΡΟΝΟΣ ΤΟΥ ΧΟΧΕΝΒΟΥΡΓΟΥ.
 Ο ΔΟΥΤΣ ΤΟΥ ΛΥΣΕΛΒΟΥΡΓΟΥ.
 ΔΟΝ ΣΑΓΧΟΣ ΔΕ ΖΟΥΝΙΚΑΣ, ΚΟΜΗΣ ΔΕ ΜΟΝΤΕΡΕΥ.
 ΔΟΝ ΜΑΤΘΙΑΣ ΚΕΝΤΗΡΙΩΝ, ΜΑΡΚΕΣΙΟΣ Δ' ΑΛΜΟΝΑΣ.
 ΔΟΝ ΡΙΚΑΡΔΟΣ ΔΕ ΡΟΞΑΣ, ΑΡΧΩΝ ΤΗΣ ΚΑΣΠΑΛΜΑΣ.
 ΔΟΝ ΓΑΡΣΙΑΣ ΣΟΥΑΡΕΖ ΔΕ ΚΑΡΒΑΖΑΛ, ΚΟΜΗΣ ΠΕΝΑΛΒΕΡ.
 ΔΟΝ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΔΕ ΣΟΤΟΣ, ΚΟΜΗΣ ΒΕΛΛΑΚΑΖΑΡ.
 ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ ΔΕ ΑΡΟ.
 ΔΟΝ ΠΕΤΡΟΣ ΓΟΥΖΜΑΝ ΔΕ ΛΑΡΑΣ.
 ΔΟΝ ΓΙΛΛΗΣ ΤΕΛΛΕΖ.
 ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ ΔΟΥΑΡΤΗ.
 ΕΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ.
 ΕΙΣ ΟΡΕΙΝΟΣ.
 ΠΡΩΤΟΣ ΣΥΝΩΜΟΤΗΣ.
 ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΥΝΩΜΟΤΗΣ.
 ΤΡΙΤΟΣ ΣΥΝΩΜΟΤΗΣ.
 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΣΥΝΩΜΟΤΑΙ ΓΕΡΜΑΝΟΙ ΚΑΙ ΙΣΠΑΝΟΙ.
 ΟΡΕΙΝΟΙ.
 ΣΤΡΑΤΙΩΓΑΙ.
 ΑΚΟΛΟΥΘΟΙ, ΥΠΗΡΕΤΑΙ, ΓΥΝΑΙΚΕΣ.
 ΛΑΟΣ.

Τὸ δράμα συμβαίνει ἐν Ἰσπανίᾳ, ἐν ἔτει 1519. Ἡ σκηνὴ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ, δευτέρᾳ καὶ πέμπτῃ πράξει εἶνε εἰς Σαραγόσσαν· ἐν τῇ τρίτῃ, εἰς τὸ φρούριον τοῦ Σίλδα, κατὰ τὰ ὄρη τῆς Ἀραγωνίας, καὶ ἐν τῇ τετάρτῃ εἰς Ἀκουίλογρονον (Aix-la-Chapelle.)

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ.

Τὸ θέατρον περιστῆ νυκτικὸν ὀλίγον ἀρκιτὰ πλουσίως ἐστρωμένον. Διεξίθθην, κρυφία θύρα. Ἀριστερόθεν, εἶδος στενῆς σκευοθήκης ἐντὸς τοῦ τοίχου. Πρὸς τὸ βάθος, μεγάλη θύρα, ἀμφοτέρωθεν δὲ τῆς θύρας, παρθυρα φέροντα παραπετάσματα ἐκ βυσσινοχρόου βελούδου. Ἐδρανά τινα καὶ ἀνακλιτήρια ἐκ βυσσινοχρόου ἐπίσης ὑφάσματος ἴστανται ἀμφοτέρωθεν τοῦ θαλάμου, ἐρειδόμενα ἐπὶ τῶν τοίχων. Ἐν τῷ μέσῳ, τράπεζα καὶ ἐπ' αὐτῆς φανὸς ἀναμμένος. Εἶνε νύξ.

ΣΚΗΝΗ Α'.

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ ΔΟΥΑΡΤΗ, εἶτα ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ.

Ἡ Δόνα Ἰωσήφισ, γράτα σχεδὸν ἑξηκοντούτης, φορεῖ μαύρην ἐνδυμασίαν, ὑπερβαμμένα ἔχουσαν ἄνωθεν ἔω· κάτω κομβία ἐκ γαλάτου, κατὰ τὸν συρμὸν Ἰσαβέλλας τῆς Καθολικῆς. Ἐνθὶ δὲ ἐνασχολεῖται εἰς τακτοποίησιν τοῦ θαλάμου, ἀκούεται κρούσιμον εἰς τὴν πρὸς τὰ δεξιὰ κρυφίαν θύραν. Ἀκραζέσται, καὶ τὸ κτύπημα ἐπαναλαμβάνεται ἐκ δευτέρου.

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ μόνη. — Νὰ ἦνε αὐτὸς ἄρα γε τοιαύτην ὥραν; (Νέον κτύπημα.) ὦ! ἔφθασε καὶ εἰς

τὴν κρυφίαν κλίμακα. (Τέταρτον κτύπημα σφοδρότερον.)
Αὐτὸς εἶπε. Ὁ γλίγωρα, ἄς ἀνοίξωμεν!

*Ανοίγει τὴν μικρὰν θύραν καὶ εἰσέρχεται ὁ Δὸν Κάρολος, κεκαλυμμένος ὀλοσχερῶς κατὰ τὸ πρόσωπον διὰ τοῦ μανδύου καὶ τοῦ πύλου του.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Χαῖρε, καλή μου ἀκόλουθος.

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ. — Καλῶς ὦρισες, ὠραῖέ μου ἵπ-
πύτα. (Ὁ Δὸν Κάρολος ἀπομακρύνει τὸν μανδύον του,
καὶ δεῖκνύει πλουσίαν στολὴν ἐκ βελούδου καὶ ὀλοσηρικοῦ,
κατὰ τὸν τότε Καστιλιανὸν συρμόν. Ἡ γραιία ὀπισθοχωρεῖ
ἐκπεπληγμένη, καὶ ὑποβλέπουσα αὐτὸν πλαγίως.) Καὶ πῶς,
Κύριε; σεῖς δὲν εἴσθε ὁ ἄρχων Ἐρνάνης! (Κράζουσα.) Βοή-
θειαν! βοήθειαν! πῦρ!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ἀρπάζων αὐτὴν ἀπὸ τοῦ βραχίονος.
— Δύο λέξεις ἀκόμη ἂν προσέφη, γραιία, θὰ ἦσαι ἀ-
ποθαμμένη! (Τὴν θεωρεῖ ἀτενῶς, ἐνῶ αὐτὴ σιωπᾶ ἐκ-
πεπληγμένη.) Εἰπέ με, αὐτὸς εἶπε ὁ οἶκος τῆς Δόνα Σό-
λας, μνηστῆς τοῦ γέροντος Δουκὸς τῆς Παστράνας, τοῦ
Δὸν Ρουί-Γομέζ θείου της, ἐνὸς καλοῦ ἄρχοντος, ὑπερ-
γῆρου, ἀξιοσεβάστου καὶ ζηλοτύπου; Ἔχονται ἀληθείας
αἱ πληροφορίαι τὰς ὁποίας με ἔδωκαν, ὅτι ἡ ὠραία μας
κόρη ἀγαπᾷ ἓνα ἵππότην σχεδὸν ἀμύστακον εἰσέτι, καὶ
ὅτι κάθε ἐσπέραν δέχεται εἰς τὸ οἶκόν της τὸν νέον ἀ-
γένειον ἐραστὴν, μ' ὅλας τὰς προφυλάξεις τοῦ λευκοπύ-
γωνος ἐραστοῦ; (Ἡ γραιία σιωπᾶ, ὁ δὲ Δὸν Κάρολος
σεῖει αὐτὴν ἀπὸ τοῦ βραχίονος.) Θέλεις λοιπὸν νὰ με ἀ-
ποκριθῆς;

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ. — Πλὴν, σεῖς με ἐμποδίζατε τοῦ
νὰ προσέρω περισσότερο ἀπὸ δύο λέξεις, Ἐκλαμπρότατε.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἦμπορεῖς πολὺ καλὰ με μίαν
μόνον λέξιν νὰ με δώσης νὰ ἐννοήσω· ναὶ ἢ ὄχι. Λοιπὸν,
ἡ δέσποινά σου θὰ ἦνε ἀναμφιβόλως ἡ Δόνα Σόλα;

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ. — Ναί· δικτὶ;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Διὰ τίποτε. Ὁ γέρον Δούξ, ὁ
μέλλων σύζυγός της, αὐτὴν τὴν ὥραν εἶναι ἀπὸν;

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ. — Ἀπὸν.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ αὐτὴ ἀναμφιβόλως θὰ περι-
μένῃ τὸν νεανίαν της;

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ. — Ναί.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Θὰ σκάσω!

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ. — Ναί.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ ἐδῶ θὰ γίνῃ ἡ συνέντευξις;

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ. — Μάλιστα.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Λοιπὸν, θὰ με κρύψῃς εἰς αὐτὸν
τὸν θάλαμον.

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ. — Ἐγὼ νὰ σὰς κρύψω!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ναί.

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ. — Διατὶ;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Διότι οὕτω θέλω.

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ. — Ποτέ!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ σύρων ἐκ τῆς ζώνης του ἐν ἐγγχειρί-
διον καὶ ἐν βαλάντιον. — Λοιπὸν, εὐαρεστήθητι νὰ προ-
τιμήσης ἐν ἐκ τῶν δύο, ἢ αὐτὸ τὸ στρογγύλον βαλάντιον
ἢ αὐτὴν τὴν ἀκονισμένην λεπίδα.

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ ἀρπάζουσα τὸ βαλάντιον. — Χωρὶς
ἄλλο θὰ ἦθε ὁ διάβολος μεταμορφωμένος!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ὁ Βεελζεβούλ, ἂν θέλῃς· πλὴν
κρύψε' με.

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ ἀνοίγουσα τὴν σκευοθήκην. — Εἰσ-
έλθετε ἐδῶ.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ἐξετάζων τὸ ἀρμάριον. — Πῶς! εἰς
αὐτὸ τὸ κιβώτιον;

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ κλείουσα αὐτό. — Ἐὰν δὲν σὰς ἀ-
ρέστη δύνασθε νὰ ἀναχωρήσετε, διὰ νὰ ζητήσητε ἀλλοῦ
εὐρυχωροτέρους κρυψῶνας.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ἀνοίγων ἐκ νέου τὴν σκευοθήκην, καὶ

εξετάζων αὐτήν. — Ἀναμφιβόλως θὰ ἦνε ὁ σταύλος ὅπου σεῖς αἱ γυναῖκες βάζετε τὰς ἡμιόλους σας, τὰς σκούπας. (Εἰσέρχεται εἰς αὐτὸ συνορθούμενος βιαίως.) Οὐρ! μόλις κατώρθωσα νὰ στρωμώσω εἰς αὐτὴν τὴν ποντικότρουπαν!

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ ἐνώουσα τὰς χεῖρας ἐν σκανδαλώδει ἀγανακτῆσει. — Θεέ μου! ἀνὴρ ἐντὸς τοῦ θαλάμου μιᾶς γυναίκος!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ἐκ τῆς σκευοθήκης, μενούσης ἀνοικτῆς. — Ὡσάν νὰ ἦνε γυνὴ ἐκεῖνος τὸν ὄπιον περιμένει ἡ Κυρία σου!

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ. — Οὐρανέ! ἀκούω τὰ βήματα τῆς Δόνα Σόλας. — Κύριε, κλείσατε ὀγλίγωρα τὴν θύραν!

Ἔθει βιαίως τὴν θύραν τοῦ ἀρκαρίου, ἥτις κλείεται.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ἐκ τῆς σκευοθήκης. — Μίαν λέξιν ἂν προφέρῃς, γραιὴ, ἤξευρε ὅτι εἶσαι χαμένη!

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ μόνη. — Τί ἄνθρωπος εἶνε αὐτός, Χριστέ μου; Νὰ φωναῶ . . . πλήν ποῖος θὰ ἀκούσῃ; Ὅλοι ἐδῶ μέσα εἰς αὐτὸ τὸ παλάτιον κιμούνται, ἐκτὸς ἐμοῦ καὶ τῆς Κυρίας. Πλὴν, τί μὲ μέλει; ἀργὰ ἡ ὀγλίγωρα θὰ φυτρώσῃ καὶ ὁ ἄλλος, καὶ ἐκεῖνος πλέον ἂς φροντίσῃ διὰ τὰ περαιτέρω· ἔχει ξίφος ὅχι εὐκαταφρόνητον, καὶ ὁ Θεὸς νὰ μᾶς φυλάξῃ ἀπὸ αἱματοχυσίας! (Ζυγίζουσα διὰ τῆς χειρὸς τὸ βαλάντιον.) Ἵστερον ὁμοῦ ἀπὸ τὴν μεγαλοπρέπειαν, ὁ φίλος δὲν πρέπει νὰ ἦνε κλέπτῃς.

Εἰσέρχεται ἡ Δόνα Σόλα λευχειμονούσα, ἡ δὲ Δόνα Ἰωσηφίνα χώνει τὸ βελάντιον εἰς τὸ στήθος τῆς.

Σ Κ Η Ν Η Β΄.

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ, ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ κεκρυμμένοι,
ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ, εἰτὰ ΕΡΝΑΝΗΣ.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἰωσηφίνα!

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ. — Κυρία!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ὁ Ἐρνάνης δὲν ἐφάνη εἰσέτι· πολὺ ὑποπτεύομαι μήπως τοῦ συνέβη τί ἀπευκαίον. (Ἀκούεται θορυβὸς κάτωθεν τῆς κουρίας θύρας.) Ἴδου αὐτὸς, ἀναβαίνει· ὀγλίγωρα ἄνοιξε πρὶν κτύπησῃ, καὶ ἔσο προσεκτικὴ.

Ἡ Ἰωσηφίνα σπεύδει νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν. Εἰσέρχεται ὁ Ἐρνάνης; ὑπὸ μέγαν κεκαλυμμένος μανδύαν καὶ μέγαν φορῶν πῖλον· ὑπὸ δὲ τὸν μανδύαν, φέρει ἐνδυμασίαν ὀρεινοῦ τῆς Ἀραγωνίας ἐκ φαιοχρόου ὑφάσματος, καὶ ἐπ' αὐτῆς ἀλυσιδωτὸν θώρακα.
Ἐκ τῆς ζώνης του κρέμαται ἕξφος καὶ ἐγκειρίδιον, ἐκ δὲ τοῦ ὤμου του κυνηγετικὸν κέρας.

ΕΡΝΑΝΗΣ εἰσερχόμενος. — Δόνα Σόλα!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ τρέχουσα πρὸς αὐτόν. — Ἐρνάνη!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ἄ! τέλος πάντων σὲ ἐπαναβλέπω, φίλη τῆς καρδίας μου! λοιπόν, αὐτὴ ἡ φωνὴ ἦτις ἀντιχεῖ τόσον ἡδέως εἰς τὰ ὦτά μου εἶναι ἰδική σου! Διατί ἡ τύχη ἔθετε τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου τόσον μακρὰν τῶν ἰδικῶν σου; Ἐγὼ τὴν ἀνάγκην νὰ σὲ βλέπω, Δόνα Σόλα, διὰ νὰ λησμονῶ τὰ δεινά μου.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ ἐξετάζουσα τὰ φορέματά του. — Ὁ μανδύας σου εἶναι καταδεδεργεμένος! θὰ βρέχῃ βέβαια πολὺ;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Π.θανά.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Μήπως αἰσθάνεσαι ψύχος;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ἄ! σίκοτε.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ῥίψε λοιπόν τὸν μανδύαν σου.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Εἰπέ μοι, Δόνα Σόλα, φίλη μου πη-
λυέρατος; ὅταν τὴν νύκτα κοιμᾶσαι γαληνιαία, ἀθώα
καὶ ἀγνή, καὶ χαρίεις τις ὕπνος ἀνοίγοκλείει τὸ στόμα
σου, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀποπέμπεται ἀρωματικὴ αὔρα, καὶ
ἐπιθέτει τὰ ἀπαλὰ δάκτυλά του ἐπὶ τῶν βλεφάρων σου,
κάνεις ἄγγελος σὲ λέγει ἄρα γε πόσον γλυκεία καὶ ἐπι-
θυμητὴ εἶσαι εἰς τὸν δυστυχῆ ἐξόριστον, τὸν ὁποῖον ἐγ-
καταλείπει καὶ ἀποθεῖ τὸ πᾶν;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἦργιστε ἀπόψε νὰ ἔλθῃς, Ἐρνάνη;
πλὴν εἰπέ μοι μήπως αἰσθάνεσαι ψύχος;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ἐξ ἐναντίας, καὶ ὡ πλησίον σου. Ἄ! ὅ-
ταν ὁ ἔρωσ καὶ ἡ ζηλοτυπία βράζουν ἐντὸς τῆς κεφαλῆς
μας, ἡ δὲ καρδία μας ἐξογκοῦται πληρουμένη ὑπὸ τρι-
κυμιῶν, ποῖαν αἰσθησιν ἤμποροῦν νὰ μᾶς προσενηώσωσιν
αἱ σταλαγματιαὶ ἐνὸς νέφους, καὶ ἀκόμη ἐὰν διηρχώ-
μεθα ἀναμέσον τοῦ λαίλαπος μεταξὺ ἀστραπῶν καὶ
βροντῶν!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ ἀφαιροῦσα τὸν μανδύαν του. — Λοι-
πόν, δόσε τὸν μανδύαν καὶ τὸ ξίφος σου.

ΕΡΝΑΝΗΣ θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ξίφους του. —
Ὅχι· αὐτὸς εἶναι ὁ πιστότερος καὶ εἰλικρινέστερός μου σύν-
τροφος. — Λοιπόν, Δόνα Σόλα, ὁ γέρονθ θεῖός σου καὶ
μέλλον σύζυγός σου εἶναι ἀπών;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ναί, κατ' εὐτυχίαν ἔχρημεν ὑπὸ τὴν
διάθεσίν μας ὀλόκληρον αὐτὴν τὴν ὥραν.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Αὐτὴν τὴν ὥραν! ὡς νὰ μὲ ἔλεγες
ὀλόκληρον τὴν ζωὴν· λοιπόν, νομίζεις ὅτι ἀρκεῖ μία ὥρα
διὰ νὰ χορτάσῃ τις τὴν εὐδαιμονίαν πλησίον σου; καὶ
ἔπειτα πρέπει νὰ λησμονήσῃ τις τὰ πάντα ἢ νὰ ἀποθά-
νῃ! Ἄγγελέ μου, μία ὥρα σιμά σου ἀξίζει τῶν ὄντι ὅλην
τὴν ζωὴν κατόπι δέ, ἡ αἰωνιότης!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἐρνάνη!

ΕΡΝΑΝΗΣ μετὰ πικρίας. — Πόσον εἶμαι εὐτυχῆς ὅ-
ταν ὁ Δουξ ἦνε ἀπών! Ὡς ὁ κλέπτης ὁ ὁποῖος βιάζει τὴν
μὴν μίαν θύραν, εἰσέρχομαι μίαν στιγμὴν εἰς τὸ δωμά-
τιόν σου, σὲ βλέπω καὶ κλέπτω ἀπὸ τὸν γέροντα μὴ
στῆρά σου μίαν ὥραν τῆς μελωδικῆς φωνῆς σου καὶ τῶν
μαγευτικῶν βλεμμάτων σου, καὶ λογίζομαι εὐδαιμονία! Ἀ-
ναμφιβόλως μὲ ζηλεύουσιν διότι τῷ κλέπτω μίαν ὥραν,
πλὴν δὲν συλλογίζονται ὅτι αὐτὸς μοῦ ἀφαιρεῖ τὴν ζωὴν!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Καταπραῦνθητι, Ἐρνάνη! (Δίδουσα
τὸν μανδύαν εἰς τὴν ἀκόλουθον.) Ἰωσηφίνα, πῆγανε νὰ
στεγνώσῃς αὐτὸν τὸν μανδύαν.

«Ἰωσηφίνα ἐξέρχεται, ἡ δὲ Δόνα Σόλα κάθηται καὶ κάμνει
νεῦμα εἰς τὸν Ἐρνάνην νὰ ἔλθῃ πλησίον της.

ΕΡΝΑΝΗΣ ὡς μὴ ἐννοήσας αὐτὴν. — Λοιπόν, ὁ Δουξ
λείπει ἀπὸ τὸ παλάτιον;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ μειδιῶσα. — Πόσον μὲ κάμνεις τὸν ἄρ-
χοντα ἀπόψε!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Καὶ εἶνε μακράν;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Φίλε μου, ἄς μὴ σκεπτώμεθα πλέον
περὶ τοῦ Δουκός.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Πῶς νὰ μὴ σκέπτομαι περὶ αὐτοῦ τοῦ
γέροντος, ὁ ὁποῖος σὲ ἀγαπᾷ καὶ ἐντὸς ὀλίγου μέλλει νὰ
σὲ νυμφευθῇ, πρὸς πίσμα ὄλων τῶν νέων Ἰπποτῶν τῆς
Ἰσπανίας; Νὰ μὴ σκέπτομαι, νὰ μὴν ἐνδιαφέρωμαι, ἐνῶ
πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου σχεδὸν σὲ ἀσπάζεται;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Αὐτὸ σὲ ἀπελπίζει; Ὡ! πόσον πε-
ρίεργος εἶσαι, Ἐρνάνη μου! βέβαια θὰ ἐζήλευσες τὸ φίλη-
μά του, πλὴν συλλογίσθητι ὅτι αὐτὸ εἶνε φίλημα θεῖου
εἰς τὸ μέτωπον, φίλημα σχεδὸν πατρὸς πρὸς θυγατέρα.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ὅχι, Δόνα Σόλα! εἰπέ μᾶλλον φίλημα
ἑορastoῦ, συζύγου, ζηλοτύπου. Λοιπόν, Κυρία, δὲν συλ-
λογίζεται ὅτι θὰ ἦται πάντοτε ἰδική του; Ὡ τὸν παλιμ-

παιδα, με ένα ὄμμαθόν χρόνους εἰς τὴν ὀχλὴν καὶ με λέυ-
κὰς τριχὰς εἰς τὴν κλινούσαν ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἐπι-
κεφαλήν του, νὰ ζητῇ καὶ καλὰ νὰ κάμῃ κοινωνίαν τῶν
τελευταίων ἡμερῶν τῆς ζωῆς του μίαν νέαν παρθένον.
καὶ νὰ συζευχθῇ, παγωμένον φάντασμα, μίαν ὄραϊν
κόρην εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας τῆς! Ὡ ἄφρον καὶ ἀνόητε
γέρον, ἐνθὶ δίδεις τὴν μίαν χεῖρά σου εἰς αὐτὴν τὴν νέαν,
δὲν συλλογίζεσαι ὅτι ὁ θάνατος σοῦ σφίγγει τὴν ἄλλην;
καὶ ἐπειτὰ, ἐρχεσαι οὕτως ἀποτόμῳ καὶ χωρὶς φόβου
νὰ ρίπτεσαι ἐν μέσῳ τῶν ἐρωτικῶν μας διαγύπτων, ἐνθὶ
πρέπει νὰ φροντίζῃς τὸν τευθεν μόνον διὰ νὰ διδῇς τὸ μέ-
τρον τοῦ ἀναστήματός σου εἰς τὸν νεκροθάπτην! — Πλὴν,
ποιὸς ζητεῖ αὐτὴν τὴν ὑπανδρῖαν; ἂν δὲν λανθάνωμαι,
πρέπει νὰ παραβιάζεται ἡ θέλησίς σου.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ὁ βασιλεὺς, λέγουν, τὸ θέλει καὶ ἐ-
τιμῆναι διὰ λόγους ἰδιαιτέρους.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ὁ βασιλεὺς! ὁ βασιλεὺς! — Ὁ πατὴρ
μου ἀπέθανεν ἐπὶ τοῦ ἰκριώματος, καταδικασθεὶς ὑπὸ
τοῦ πατρὸς σου, ὦ Κάρολε, βασιλεὺ τῆς Καστίλιας· ὅθεν
τίποτε δὲν ἔσχυεν ἐπειτα ἀπὸ τὸ συμβῆν τούτου νὰ κα-
θησυχᾷ τὸ πάντοτε κοχλάζον ἐντὸς τοῦ στήθους μου
μῖσος διὰ τὴν σκιάν τοῦ ἀποθανόντος βασιλέως πατρὸς
σου, διὰ τὸν υἱόν του, διὰ τὴν χήραν του, δι' ὅλην γέ-
νην τὴν γενεάν του. Παιδίον ἀκόμη εἶχα ὀρεισθῆ νὰ ἐκ-
δικηθῶ τὸν πατέρα μου ἐπὶ τοῦ υἱοῦ του· διὰ τούτου σὲ
ζητῶ πάντοῦ, Κάρολε, διότι τὸ μῖσος μεταξὺ τῶν δύο
οἰκογενειῶν μας εἶνε αἰώνιον. Οἱ πατέρες μας τριάντα
ἔτη κατὰ σειρὰν ἐπολέμησαν ἄνευ οἴκτου, ἄνευ εὐπληχ-
χίας, καὶ μ' ὅλον ὅτι τοὺς ἐχώρισεν ὁ θάνατος, τὸ μί-
σος των ὅμως ζῆ πάντοτε μεταξὺ τῶν υἱῶν των· τότε
θὰ εἰρηνεύσωσιν αὐτοὶ, ὅταν οἱ υἱοὶ των παύσωσι τοῦ νὰ
ἐξακολουθοῦν τὸν πόλεμον. Ἄ! σὺ λοιπὸν θέλεις αὐτὴν
τὴν ἀποτρόπαιον ὑμέναιον; τίσον τὸ καλλίτερον σὲ ζη-

τῷ παντοῦ, καὶ μίαν ἡμέραν βέβαια θὰ ἐμπέσῃς εἰς χεῖ-
ράς μου!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Πλὴν σὺ, Ἐρνάνη, με προξενεῖς τρόμον!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Εἶμαι ἐπιφορτισμένος νὰ ἐκπληρώσω
ἐντολὴν ἀναθέματος καὶ παλαιοῦ οἰκογενειακοῦ μίσους,
καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ προξενῶ φρίκην καὶ εἰς τὸν ἴ-
διον ἑαυτὸν μου! Ἄκουσε, Δόνα Σόλα. Ὁ ἄνθρωπος διὰ
τὸν ὁποῖον σὲ προορίζουσιν, ὁ Ρούι-Γομέζ Δὲ Σίλβα ὁ
θεῖός σου, εἶνε καθὼς γνωρίζεις Δουξ τῆς Παστράνας,
βαθύπλουτος Κόμης τῆς Αραγωνίας καὶ μέγας ἄρχων
τῆς Καστίλιας. Ἐν ἐλλείψει τῆς νεότητος δύναται, ὡ νῆα
κόρη, νὰ θέσῃ ὑπὸ τὴν διάθεσίν σου τόσον χρυσὸν καὶ
ἀδάμαντας καὶ ἀγαθὰ, ὥστε τὸ μέτωπόν σου νὰ ὑψου-
ται ἀκτινοδόλον μεταξὺ τῶν βασιλικῶν μετώπων, καὶ
χίλια βασιλίσσαι νὰ ζηλεύουν σὲ τὴν Δούκισσαν ὡς πρὸς
τὸν βαθμόν, τὴν εὐγένειαν, τὴν δόξαν καὶ τὰ πλοῦτη.
Ἄλλ' ἐγὼ, γυμνὸν καὶ τετραχηλισμένον τέκνον τῶν ὀ-
ρέων, εἶμαι πτωχός, καὶ μόνον μου καταφύγιόν ἔχω τοὺς
βράχους καὶ τὰ δάση. Ἴσως θὰ ἔλθῃ μίαν τῆμέρα καθ' ἣν
θὰ ἔχω νὰ ἐπιδεικνύω καὶ ἐγὼ ἐνδοξὸν τι οἰκόσημον, τὸ
ὁποῖον τώρα εἶνε τεθραυρωμένον ἀπὸ σκωρία ἀίματος·
ἴσως ποτὲ θὰ ἔχω καὶ ἐγὼ δικαιώματα βεβουλισμένα ἤδη
εἰς τὴν σκιάν, τὰ ὁποῖα καλύπτει εἰσέτι ὑπὸ τὰς μαύ-
ρας πτυχὰς τοῦ ὀπέλους τοῦ ἰκριώματος; καὶ τὰ ὁποῖα,
ἐὰν αἱ προσδοκίαι μου δὲν ψευθῶσι, πιθανὸν μίαν ἡμέ-
ραν νὰ ἐξέλθωσιν ἐκ τοῦ κολεοῦ τούτου ὁμοῦ με τὸ ξί-
φος μου. Ἐν τούτοις, ὁ ζηλότυπος οὐρανὸς δὲν με ἐπλού-
τισε με ἄλλο τι εἰμὴ με τὸ φῶς, τὸν ἀέρα καὶ τὸ ὕ-
δωρ, δῶρα με τὰ ὁποῖα προικίζει ὅλους. Ἀπὸ ποῖον λοι-
πὸν μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ Δουκὸς προτιμᾷς νὰ ἐλευθε-
ρωθῆς, Δόνα Σόλα; πρέπει νὰ ἐκλέξῃς μεταξὺ τῶν δύο
τούτων ἀντιθέτων ὄρων, νὰ ὑπανδρευθῆς τὸν Δούκα, ἢ νὰ
ἀκολουθήσῃς ἐμὲ τὸν ὀρεινόν, τὸν ἀντάρτην!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Θα σὲ ἀκολουθήσω, Ἐρνάνη.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Λοιπόν, θὰ ἔλθῃς νὰ γίνῃς ἡ βασιλισσα τῶν δρέων μου, καὶ θὰ ἦσαι γενικὸς διοικητὴς τοῦ λόγου τῶν ἀνδρείων ἐκείνων ὀπαδῶν μου, τῶν προγεγραμμένων ἐκείνων μὲ σιδηρᾶν ὡς τὸ ξίφος των καρδιᾶν, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα κρατεῖ ὑπὸ σημείωσιν ὁ δῆμιος, καὶ οἵτινες ἔχουσιν ὀλίγον αἷμα εἰς τὰς φλέβας των ὠθοῦν αὐτοὺς πρὸς τὴν δόξαν; Λοιπόν, θὰ ἀκολουθήσῃς ἔμε τὸν ληστὴν τῶν δρέων, τὸν ὁποῖον μόνον, καταδικάζομενον ὑφ' ὅλης τῆς Ἰσπανίας, ἐδέχθη ὡς μήτηρ ἡ γηραιὰ Καταλωνία εἰς τὰ δάση, τοὺς βράχους καὶ τὰ ὑψηλὰ ὄρη τῆς, ὅπου μόνος ὁ ἀετὸς τολμᾷ νὰ πλησιάσῃ; Λοιπόν, θὰ καταδεχθῇς νὰ ἐγκατασταθῇς μεταξὺ τῶν γενναίων ὀρεινῶν μου, πτωχῶν πλὴν ἐλευθέρων καὶ γενναιοψύχων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐμεγάλωσα, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων τρισχιλίους δύνανται νὰ συνάξῃ ἡ κερατίνη αὐτὴ σάλπιγξ, ὅταν ἀντηχήσῃ εἰς τὰ ὄρη των; Ἄ! φρίττεις; ἔχεις καιρὸν νὰ σκεφθῇς ἀκόμη. Πρόκειται νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς εἰς τὰ δάση, εἰς τὰ ὄρη, εἰς τοὺς κρημνοὺς, μεταξὺ ἀνθρώπων ὁμοίων μὲ τὰ φαντάσματα, τὰ ὁποῖα βλέπεις εἰς τὸ ὄνειρόν σου. Ἐν βλέμμα, μία φωνή, ἐν βῆμα ἡ ὁ παραμικρότερος θόρυβος θὰ ἦνε ἀντικείμενον τῆς ὑποψίας σου· θὰ κοιμᾶσαι ἐπὶ τῶν χόρτων, καὶ τὴν νύκτα ὅταν θὰ ἐξυπνᾷς διὰ νὰ θηλάξῃς τὸ τέκνον σου, θὰ ἀκούῃς τὰς σφαίρας τῶν μολυβδοβόλων συριζούσας εἰς τὰ ὠτά σου· θὰ περιπλανᾷσαι ἀδιακόπως μετ' ἐμοῦ προγεγραμμένη, καὶ θὰ μὲ ἀκολουθῇς παντοῦ, καὶ εἰς αὐτὸ τὸ μέρος ἀκόμη ἂν πρόκειται νὰ καταντήσω ὅπου καὶ ὁ πατήρ μου. . . . εἰς τὴν λαμμητόμον!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Θα σὲ ἀκολουθήσω παντοῦ, Ἐρνάνη.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Πλὴν ὁ Δουξ εἶνε ὑπέρπλουτος, μέγας καὶ εὐδαίμων· ὁ Δουξ ἔχει ἀκηλίδωτον τὸ γηραλέον πατρικὸν του ὄνομα· ὁ Δουξ τὰ πάντα δύναται, καὶ με-

τὰ τῆς χειρὸς του σοὶ προσφέρει θησαυροὺς, τίτλους εὐγενείας, εὐδαιμονίαν. . . .

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἄρκει, ἄρκει, πρὸς Θεοῦ! Αὐριον πολλὰ προῖ θὰ ἀναχωρήσω μετὰ σοῦ. Ἄκουσε, Ἐρνάνη, καὶ ἄς μὴ σὲ ἐκπλήξῃ ἡ παράδοξος ἰδιοτροπία τῆς καρδιάς μου. Μὲ εἶνε ἀδιάφορον ἂν ἦσαι ὁ ἄγγελος λυτρωτῆς μου ἢ ὁ δαίμων τῆς κολάσεώς μου, τοῦτο μόνον ἠξούρω ὅτι εἶμαι αἰχμάλωτός σου· ὅτι ἀνήκω εἰς σέ, ὅτι σὲ ἀγαπῶ. Πήγαινε ὅπου θέλῃς, θὰ σὲ ἀκολουθήσω· μείνε, θὰ μείνω. Καὶ ἐγὼ ἡ ἰδία ἀγνοῶ τὴν δύναμιν, ἥτις μὲ ἔλκει ὡς ἄλλος μαγνήτης πρὸς τὸ ἄτομόν σου. Ἐχω ἀνάγκη νὰ σὲ βλέπω, καὶ νὰ σὲ βλέπω πάντοτε· ὅταν δὲ ὁ θόρυβος τῶν βημάτων σου παύσῃ τοῦ νὰ πλήττῃ τὰ ὠτά μου, τότε αἰσθάνομαι ὅτι ἡ καρδιά μου δὲν πάλλει πλέον. Φεύγεις, καὶ μετὰ σοῦ φεύγει ἡ ζωή μου· αἰσθάνομαι ὅτι κάτι τι λείπει ἀπ' ἐμοῦ. Ὅταν ὅμως τὸ τοσοῦτον ἀνυπομόνως περιμενόμενον βῆμά σου· καὶ τὸ ὁποῖον τόσον ἀγαπῶ πλήξῃ τὰ ὠτά μου, τότε ἐνθυμούμαι ὅτι εὐρίσκομαι εἰς τὴν ζωὴν, καὶ αἰσθάνομαι ἐπανερχομένην τὴν καρδίαν μου.

ΕΡΝΑΝΗΣ περιπτυσσόμενος αὐτήν. — Ἄγγελε τῶν οὐρανῶν!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Αὐριον λοιπόν τὰ μεσάνυκτα φέρε τὴν πιστὴν σου συνοδίαν ὑπὸ τὸ παράθυρόν μου. Θα κτυπήσῃς τρίς, καὶ θὰ μὲ ἰδῇς πλήρη τὸλμης καὶ ἐνισχύσεως.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Καὶ τώρα, θέλεις νὰ σὲ εἰπῶ ποῖος εἶμαι, φίλη τῆς καρδιάς μου;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἀδιάφορον μὲ εἶνε· ὅστιςδήποτε καὶ ἂν ἦσαι, σὲ ἀγαπῶ καὶ θὰ σὲ ἀκολουθήσω.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ὅχι, Δόνα Σόλα. Ἐπειδὴ ἀφιέρωσες εἰς ἔμε τὴν καρδίαν σου, ἀσθενὲς πλάσμα, καὶ ἔχεις τὴν καλὴν θέλησιν νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς, πρέπει νὰ ἠξούρησῃς τὸ

ἀληθές; μου ὄνομα καὶ τὸν βαθμὸν μου· πρέπει νὰ μάθῃς ποία καρδία, ποία τύχη ὑποκρίπτεται ὑπὸ τὸν ὄρεινὸν Ἐρνάνην. Ἠξέυρεις τὰ κατ' ἐμέ ὡς ληστοῦ, θέλεις νὰ με γνωρίσης καὶ ὡς ἐξόριστον;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ὠθῶν μετὰ κράτου τὴν θύραν τῆς σκευοθήκης, καὶ καταβαίνων. — Πότε λοιπὸν θὰ τελειώσῃ αὐτὴ ἡ ἱστορία; Ἠξέυρετε τί ὑποφέρω μέσζα εἰς αὐτὸ τὸ στενὸν ἀρμάριον;

Ὁ Ἐρνάνης ὀπισθοδρομεῖ ἐκπεπληγμένος, ἡ δὲ Δόνα Σόλα ἐκπέμπει κραυγὴν τρόμου καὶ καταφεύγει ὑπὸ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ Ἐρνάνη, ἀτεικίττουσα μετ' ἐκπλήξεως τὸν Δὸν Κάρολον.

ΕΡΝΑΝΗΣ τὴν χεῖρα ἔχων ἐπὶ τῆς λαβῆς τοῦ ξί-
φους του. — Ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ὡ Θεέ μου! βοήθειαν!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Σιωπή, Δόνα Σόλα! θὰ ἐξυπνήσῃς τὸν ζηλότυπον γέροντα· ὅταν ἤμῃ πλησίον σου, οὐδέποτε καὶ ἂν ἤθελε συμβῆ, πρόσσεχε νὰ μὴν ἐπικαλῆσαι ἄλλην βοήθειαν παρὰ τὴν ἰδικὴν μου. (Πρὸς τὸν Δὸν Κάρολον.) Τί ζητεῖτε ἐδῶ, Κύριε;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἐγώ; βλέπετε κάλλιστα ὅτι δὲν ἔτρεχα μαζὶ σας εἰς τὰ δάση.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ἐκεῖνος ὅστις ζητεῖ νὰ περιπαίξῃ μετὰ τὴν προσβολὴν, ἐκθέτει ἑαυτὸν εἰς τὸν γέλωτα τῶν ἄλλων.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ὁ καθείς με τὴν σειράντου, Κύριε. Ἐν τούτοις, ἄς ὀμιλήσωμεν ἐλευθέρως καὶ χωρὶς περιστροφάς. Σεῖς ἀγαπάτε τὴν Κυρίαν καὶ τοὺς ὠραίους τῆς ὀφθαλμούς, εἰς τοὺς ὁποίους ἔρχεσθε κάθε ἐσπέραν σχεδὸν νὰ ἐσωπτρίσετε τοὺς ἰδικούς σας· τὸ πρᾶγμα ἔχει καλῶς. Πλὴν καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἀγαπῶ τὴν Κυρίαν, καὶ ἐπιθυμῶ νὰ γνωρίσω ποῖος εἶνε ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον εἶδα τοσάκις εἰσερχόμενον διὰ τοῦ παραθύρου, ἐνῶ ἐγὼ περιμένω εἰς τὴν θύραν.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Μὰ τὴν ζωὴν μου, Κύριε, προσέξατε μήπως σὰς κάμω νὰ ἐβγῆτε ἀπὸ ἐκεῖ ὀπίθεν ἐγὼ εἰσερχομαι.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Αὐτὸ θὰ τὸ ἰδοῦμεν ἀκολούθως. Λοιπὸν, καὶ ἐγὼ ὡς σὰς εἶπα προσφέρω τὸν ἔρωτά μου εἰς τὴν Κυρίαν· ἐπιθυμεῖτε νὰ τὸν μοιράσωμεν ἐξέσπου, Κύριε; Βλέπω εἰς τὴν ὠραίαν ψυχὴν τῆς τόσον ἔρωτα, τόσον καλοκάγαθὴν καὶ ἀφθονίαν τρυφερῶν αἰσθημάτων, ὥστε εἶμαι ὑπερβέβαιος ὅτι ἡ Κυρία θὰ ἦνε ἰκανὴ νὰ διατηρῆ δύο ἐραστάς. Ἰσα ἴσα ἀπόψε θέλω νὰ δώσω πέρασ εἰς τὴν ἐπιχειρήσιν μου, τὴν ὁποῖαν καὶ ὑμεῖς συνελάβατε ἐπίσης, εἰσήλθα εἰς τὸν θάλαμόν τῆς κρυφίως, ἐκρύφθην καὶ ἤκουσα τὰ πάντα χωρὶς οὐδ' ὁ παραμικρότερος στεναγμὸς νὰ μοῦ διαφύγῃ· πλὴν ὕσον καλὰ ἤκουσα, τόσον ἄθλια ἤμην ἐκεῖ μέσα εἰς ἐκεῖνο τὸ κλωβίον ἐπινηγόμεν ἀπὸ ἀσφυξίαν, καὶ ἠφάνισα τὸ ὠραῖόν μου φόρεμα. Μὰ τὴν ζωὴν μου δὲν ἠμπόρεσα νὰ ὑπομείνω περισσότερον, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξερχόμενος πρὸς ἐκπληξίν σας.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Πλὴν, καὶ τὸ ξίφος μου ἐπίσης εἶνε ὀνήσυχον ἐντὸς τῆς θήκης του καὶ θέλει νὰ ἐξέλθῃ!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ὑποκλιόμενος. — Ὅπως ἀγαπάτε, Κύριε.

ΕΡΝΑΝΗΣ σύρων τὸ ξίφος του. — Προσοχή, Κύριε! προφυλαχθῆτε!

Ὁ Δὸν Κάρολος σύρει ἐπίσης τὸ ξίφος του, ἡ δὲ Δόνα Σόλα ρίπτεται μετὰξὺ αὐτῶν.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἐρνάνη! οὐρανέ!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Μὴν ἀνήσυχεῖτε, Κυρίε· πέντε λεπτῶν ὑπόθεσις.

ΕΡΝΑΝΗΣ πρὸς τὸν Κάρολον. — Εὐαρεστηθῆτε νὰ με εἰπῆτε τὸ ὄνομά σας.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ σεῖ; τὸ ἰδικόν σας, Κύριε.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Τὸ ἰδικόν μου, ὄνομα μυστικὸν καὶ ὀλέθριον, τὸ κρύπτω δι' ἓνα ἄλλον, ὅστις μίαν ἡμέραν θὰ τὸ αἰσθανθῆ ὑπὸ τὸ στιβαρὸν γόνυ μου προπερόμενον εἰς τὰ ὠτά του, καθ' ἣν στιγμήν ἢ λευκὴ λεπὶς τοῦ ξίφους μου θὰ ἐμπήγεται εἰς τὴν καρδίαν του.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τότε λοιπὸν εἰπήτε με τὸ ὄνομα αὐτοῦ τοῦ ἄλλου.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Τί ἐνδιαφέρεσθε ὑμεῖς περὶ ξένων πραγμάτων; Ἐμπρός! προφυλαχθῆτε!

Δικταυροῦν τὰ ξίφη των. Ἡ Δόνα Σόλα πίπτει ἀπαυδίσασα καὶ τρέμυσα ἐπὶ τινε ἀνακλινητρῷ, ταυτοχρόνως δὲ ἀκούονται κτύποι εἰς τὴν θύραν.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ ἐγειρομένη μετὰ τρόμου. — Οὐρανέ! κρούουν τὴν θύραν!

Οἱ μαχηταὶ παύουν τὸν ἀγῶνα· εἰσέρχεται διὰ τῆς κρυφίας θύρας ἡ Ἰωσηφίνα κατατρομασμένη.

ΕΡΝΑΝΗΣ πρὸς τὴν Ἰωσηφίναν. — Ποῖος κτυπᾷ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον;

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ πρὸς τὴν Δόραν Σόλαν. — Κυρία, κτύπημα ἀπροσδόκητον! εἶνε ὁ Δοῦξ ὅστις ἐπέστρεψε!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ ἐνώρουσα τὰς χεῖρας ἐν ἀγωνίᾳ. — Ὁ Δοῦξ! Ἄ! εἶμαι χαμένη!

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ ρίπτουσα τὰ βλέμματά της περὶ τὸν θάλαμον. — Χριστέ μου! Ὁ ξένος! . . . καὶ ὁ ἄλλος! . . . καὶ μετὰ τὰ ξίφη εἰς γαῖρας! . . . ὦ! μονομαχία! ἰδοὺ ὡραία τῶντι ἀνοσίγα!

Οἱ δύο μαχηταὶ θέτουσι τὰ ξίφη των εἰς τὰς θήκας. Ὁ Δὸν Κάρολος περικαλύπτεται διὰ τοῦ μανδύα του, καὶ χαμπλώνει τὸν πῖλόν του μέχρι τῶν ὀφθαλμῶν. Ἐν τούτοις, ἐξοκολουθεῖν νὰ κρούουν ἔξωθεν.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Καὶ τώρα, τί νὰ κάμωμεν;

ΦΩΝΗ ἔξωθεν. — Ἀνοίξατε, Δόνα Σόλα! εἶμαι ἐγὼ!
Ἡ Δόνα Ἰωσηφίνα προχωρεῖ πρὸς τὴν θύραν, ἡ δὲ Ἐρνάνης τὴν σηματᾷ.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Μὴν ἀνοίξης!

ΔΟΝΑ ΙΩΣΗΦΙΝΑ σταυροκοπομένη. — Ἄγιε Ἰάκωβε, ἐλευθέρωσόν μας ἀπὸ τὸν κίνδυνον!

Τὰ κτυπήματα ἐπικαλυπθάνονται.

ΕΡΝΑΝΗΣ δεικνύων τὴν σκευοθήκην εἰς τὸν Δὸν Κάρολον. — Ἄς προσπαθήσωμεν νὰ κρυφθῶμεν ἐκεῖ μετὰ.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Εἰς τὸ ἀρμάριον;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ἐμβῆτε σεῖς πρῶτος καὶ ἐγὼ στέκομαι ἔμπροσθέν σας· θὰ κρυφθῶμεν καὶ οἱ δύο.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Σὰς εὐχαριστῶ, Κύριε· δὲν βλέπετε ὅτι εἶνε στενὸν ὡς μία ποντικὸς τρυπα;

ΕΡΝΑΝΗΣ δεικνύων τὴν μικρὰν θύραν. — Τότε λοιπὸν ἄς φύγωμεν ἀπὸ ἐδῶ.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — ὦρα σας καλὴ, Κύριε· ἐγὼ ἔχω εὐχαρίστησιν νὰ μείνω.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ἄ! Κύριε! αὐτὸ θὰ μοῦ τὸ πληρώσητε ἀκριβᾶ. Ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ!

ΕΡΝΑΝΗΣ πρὸς τὴν Δόραν Σόλαν. — Θέλεις νὰ κλείσω καλὰ τὴν θύραν καὶ νὰ ὑπερασπισθῶ τὴν εἰσοδόν;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ πρὸς τὴν Ἰωσηφίναν. — Ἀνοίξε!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Τί λέγει αὐτός;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ πρὸς τὴν Ἰωσηφίναν ἐκπληκτοῦ. — Ἀνοίξε, σὲ λέγω!

Κρούουν ἐξακολουθητικῶς· ἡ Δόνα Ἰωσηφίνα πηγαίνει διὰ νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν τρέμυσα.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἄ! εἶμαι χαμένη!

Σ Κ Η Ν Η Γ'.

ΟΙ ΑΥΤΟΙ, ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ ΔΕ ΣΙΑΒΑ, ΑΚΟ-
ΛΟΥΘΟΙ *φέροιτες φανούς.*

Ὁ Δὸν ΡουΪ-Γομέζ, γέρον πολὺς καὶ λευκογένειος, φορεῖ μαύρην στολήν, καὶ ἐκ τοῦ τραχήλου του ἔχει ἀντηρημένον τὸ παράσημον τοῦ χρυσοῦ Δέρματος.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Τί βλέπω; ἄνθρωποι τοιαύτην ὥραν πλησίον τῆς ἀνεψιάς μου! Ἄ! τὸ πρᾶγμα ἀξίζει φῶς καὶ θόρυβον. — Ἀὐεῖς, ἐμβῆτε ὄλοι! (*Πρὸς τὴν Δόναρ Σόλιαν.*) Μὰ τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν προστάτην μου, νομίζω νὰ εἴμεθα ἐδῶ περισσότερον παρὰ δύο ἄνδρες, Κυρία! βλέπω ὅτι εἴμεθα τρεῖς. (*Πρὸς τοὺς δύο νέους.*) Νέοι μου ἱππόται, τί ζητεῖτε εἰς αὐτὸν ἐδῶ τὸν θάλαμον; Ὅταν ἡ Καστιλία ἐσεμνύνετο ἔχουσα εἰς τοὺς κόλπους της τὸν Κίδην καὶ τὸν Βερνάρδον, τοὺς δύο τούτους γίγαντας τῆς Ἰσπανίας καὶ ὄλου τοῦ κόσμου, πραγματικῶς ἦσαν αὐτοὶ ἄνθρωποι ῥωμαλαῖοι, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ ξίφος καὶ ἡ λόγχη ἦσαν ὀλιγώτερον ἐλαφρὰ παρὰ διὰ σᾶς τώρα οἱ μανδύαι σας· καὶ ἐν τούτοις, ἐτίμων τοὺς γέροντας, ὑπερασπίζοντο τὰς νέας, ἐδίδον τὸν ἔρωτά των ὄλον εἰς τὰς ἐκκλησίας καὶ τὴν λατρείαν των εἰς τὸν Θεόν, δὲν ἐπρόδιδον κἀνένα καὶ ἐτήρουν ὡς ἰδίων των τιμὴν τὴν τιμὴν τῶν ξένων οἰκογενειῶν. Ἄν ἤθελον γυναῖκα, τὴν ἐλάμβανον ἐντίμως, ἐν πλήρει μεσημβρία, ἐνώπιον ὄλου τοῦ κόσμου καὶ μετὰ τὸ ξίφος ἢ μετὰ τὸν πέλεκυν καὶ τὴν λόγχην εἰς χεῖρας! Καὶ τώρα, αὐτοὶ οἱ ἐπίβουλοι προδύται, οἵτινες ἀναθέτουσι διὰ τὴν νύκτα τὰς ἀτίμους δολοπλοκίας των, κλέπτουσι τὴν τιμὴν τῶν γυ-

ναικῶν σχεδὸν ἐνώπιον τῶν συζύγων των. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ Κίδης, ὁ ἡμέτερος πρόγονος, τοὺς τοιοῦτους ἤθελε τοὺς ὀνομάσει ἀτίμους καὶ ἀνάνδρους, καὶ ὅτι, ἐξευτελίζων τὴν σφετερισθεῖσαν εὐγένειάν των, ἤθελε τοὺς βιάσει νὰ γονατίσωσιν ἐνώπιον του, καὶ ἤθελε κτυπήσει τὸ οἰκόσημόν των διὰ τοῦ πλατέος τοῦ ξίφους του! Ὡ! πῶσθιν διαφορὰν παρατηρῶ μετὰ μεγάλην μου λύπην μεταξὺ τῶν γιγάντων τοῦ τότε καιροῦ καὶ τῶν ἀγεῶν τούτων σημερινῶν νέων! — Τί ἤλθατε λοιπὸν νὰ κάμετε ἐδῶ, Κύριοι; μήπως ἐνομίσατε ὅτι εἶμαι γέρον, καὶ ὅτι ἰδίᾳ δαπάνη παρέχω γέλωτα εἰς τοὺς νέους; Θέλετε νὰ γελάσετε λοιπὸν μετὰ ἐμέ, ἀρχαῖον στρατιώτην τῆς Ζαμόρας, καὶ θέλετε νὰ καταστήσετε τὴν λευκὴν κεφαλὴν μου παίγιον καὶ ἀντικείμενον τοῦ περιγέλωτος τοῦ κόσμου;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Δούξ. . .

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Σιωπή!... Λοιπὸν, πιδαρία, τὰ ὁποῖα ἀντὶ τοῦ ξίφους, τῆς λόγχης καὶ τοῦ πελέκειος προτιμάτε τοὺς κόμους, τὰ συμπόσια, τὰ κυνήγια, τὰς ἱππηλασίας, τὰ ἄσμακτα, τὰς εὐθυμίας, τὰς κατακτήσεις, τοὺς χορούς, τὴν νεότητα, τὴν χαρὰν, φαίνεται ὅτι ἐνοχλεῖσθε ὑπὸ τῆς ἀκηδίας, καὶ διὰ τοῦτο θέλετε νὰ ἔχετε πάντοτε ἐν ἄθυρμα, ἐν παιγνίδιον διὰ νὰ διασκεδάσετε· καὶ ὡς τοιοῦτον ἄθυρμα ἐκλέγετε ἓνα γέροντα, τὸν κατασυντρίβετε, πλὴν ὁ Θεὸς νὰ σᾶς διαφυλάξῃ ἀπὸ τὴν ἐκρηξίν τῆς ὀργῆς του! — Ἀκολουθήσατέ με.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ἐκλαμπρότατε Δούξ! . . .

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Ἀκολουθήσατέ με, σᾶς λέγω! Πῶς! νομίζετε ὅτι θὰ ἀνεχθῶ νὰ ἀποβῶ τὸ ἀντικείμενον τοῦ γέλωτός σας; Κύριοι, εἶμαι ὁ φύλαξ ἐνὸς θησαυροῦ, τῆς τιμῆς μιᾶς γυναικός, τοῦτέστι, τῆς τιμῆς καὶ ἀξιοπρεπείας μιᾶς ὀλοκλήρου οἰκογενείας. Τὴν γυναῖκα ταύτην ἀγαπῶ, εἶνε ἀνεψιά μου, καὶ ἐντὸς ὀλίγου ὁ ὑμέ-

νχιος μέλλει νά μᾶς συνενώσει μετ' αὐτῆς· τὴν νομίζω ἀγνήν, καθαρὰν καὶ ἱερὰν διὰ πάντα ἄνθρωπον, καὶ ἐν τούτοις, ἅμα γίνῃ ἀνάγκη νά ἐξέλθω διὰ μίαν σιγμὴν, δὲν δύναμαι νά τὴν προφυλάξω ἀπὸ ἑνα κλέπτην τῆς τιμῆς, παρσισέροντα ὑπόβως εἰς τὸ οἰκημιά μου. Ὅπισω λοιπὸν, ἄνθρωποι χωρὶς ψυχὴν, ὀπίσω! νίψατε τὰς χεῖράς σας διότι ὁ,τι καὶ ἂν ἐγγίσετε μολύνετε τὰς γυναῖκάς μας, τὰ ἱερώτερά μας πράγματα. (Ἀποσπῶν τὸ περιδέραιόν του.) Ἰδοῦ, καταπατήσατε ὑπὸ τοὺς πόδας σας, συντρίψατε τὸ παράσημόν μου! (Ρίπτω τὸν πῖλόν του.) Μαδίσατε καὶ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου καὶ ἀμετέ τας ὅ,τι θέλετε· καὶ τότε δύνασθε νά καυχήσθε αὐριον εἰς ὅλην τὴν πόλιν, ὅτι ποτὲ ἀκόλαστοι νεκνίαι μετὰ τῶν ἀσέγων ὀργίων των δὲν ἐμόλυναν λευκοτέρην κόμην εὐγενεστέρως κεφαλῆς!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἐκλαμπρότατε! . . .

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ πρὸς τοὺς ἀκολούθους του. — Ἀκόλουθοι, ἀκόλουθοι τρέξατε εἰς βοήθειάν μου! Ὁ γλίγωρα τὸ ἐγχειρίδιόν μου καὶ τὴν σπάθην μου τῆς Τολέδης! (Πρὸς τοὺς δύο νέους.) Σεῖς δὲ ἀκολουθήσατέ με καὶ οἱ δύο σας!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ προχωρῶν ἐν βῆμα. — Πλὴν, ὦ Δούξ, ἔχομεν νά ἐνασχοληθῶμεν εἰς ἄλλα σημαντικώτερα πράγματα, καὶ ἃς ἀρίσωμεν αὐτὰ κατὰ μέρος. Πρόκειται διὰ τὸν θάνατον τοῦ Μάξιμιλιανού, αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας.

Ῥίπτει τὸν μανδύαν του καὶ ἀποκαλύπτει τὸ πρόσωπόν του, τέως κεκαλυμμένον ὑπὸ τοῦ πέπλου του.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Μήπως με ἀπατοῦν οἱ ὀφθαλμοί μου; . . . Θεέ μου! ὁ βασιλεύς!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Οὐρανέ! ὁ βασιλεύς!

ΕΡΝΑΝΗΣ τοῦ ὁποίου οἱ ὀφθαλμοὶ φ. λογοβολοῦν. — Ὁ βασιλεύς τῆς Ἰσπανίας!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ με σοβαρὸν ἦθος. — Ναί, ὁ Κάρολος. Λοιπὸν, Ἐκλαμπρότατε Δούξ, μήπως ἦται παράφρων; Ὁ πάππος μου ὁ αὐτοκράτωρ ἀπέθανεν ἡ εὐδαιμονία ἐφθασε πρὸ μιᾶς ὥρας· ἔσπευσα λοιπὸν ὁ ἴδιος νά σοὶ φανερώσω τὸ πρᾶγμα, πιστέ μου ὑπήκοε, τὴν ὁποῖον ἀγαπῶ τόσο, καὶ νά σὲ ζητήσω συμβουλήν ἀγνωστος καὶ ἐν τριᾷ τῇ ὥρᾳ. Πλὴν, ὅσον ἀπλή εἶνε ἡ ὑπόθεσις, ἐξ ἐναντίας τόσοσόν περισσότερο θόρυβον εὐρίσκω.

Ὁ Δὸν ΡουΪ-Γομεζ ἀποπέμπει δι' ἐνὸς σημείου τοὺς ἀνθρώπους του, πλησιάζει δὲ εἰς τὸν Δὸν Κάρολον, τὸν ὁποῖον ἡ Δόνα Σόλα θεωρεῖ μετὰ φόβου καὶ ἐκπλήξεως, καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ Ἐρνάνης, μείνας ἐν τινι γωνίᾳ, ῥίπτει ἀστραπηθολοῦντα βλέμματα.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Πλὴν, δικαί ἤρρησαν τόσοσόν νά με ἀνοίξουν τὴν θύραν;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ὡραία τῶντι ἐρώτησις! Σὺ ἔρχεσαι ἐδῶ με δολόκληρον τάγμα στρατιωτῶν! Ὅταν ἐν μυστικῶν τοῦ Κράτους με ὀδηγήῃ εἰς τὸ παλάτιόν σου, ὦ Δούξ, πρέπει νά τὸ κηρύξω ἐνώπιον ὅλων τῶν ὑπηρετῶν σου;

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Συγχωρήσατε, Μεγαλειότατε, τὴν θρασύτητά μου!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καλέ μου πάτερ, σὲ κατέστησα διοικητὴν τοῦ φρουρίου τῆς Φιγιέρης· πλὴν βλέπω ὅτι πρέπει νά διορίσω τώρα καὶ ἕνα ἄλλον διὰ νά διοικῇ σέ.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Συγγνώμην, πρὸς Θεοῦ!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἄρκεϊ ἃς μὴν διμιλῶμεν περὶ τόσοσόν παρχμικρῶς καὶ ἀναξίας λόγου ὑποθέσεως. Λοιπὸν, ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας ἀπέθανεν.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Ὁ πάππος τῆς Μεγαλειότητός σας;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Διὰ τοῦτο με βλέπετε πλήρη θλίψεως καὶ ταραχῆς.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Καὶ ποῖος τὸν διαδέχεται;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Εἷς ἐκ τῶν Δουκῶν τῆς Σαξωνίας εἶνε ὑποψήφιος· ὁ δὲ Φραγκίσκος ὁ Α΄, βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, εἶνε ἀντίπαλός του καὶ ἐπίσης ἐρκυθὸς τοῦ θρόνου.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Καὶ ποῦ θὰ γίνῃ, Μεγαλειότητε, ἡ σύνοδος τῶν Ἐκλεκτόρων τοῦ Κράτους;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Εἷς μίαν ἀπὸ αὐτὰς τὰς τρεῖς πόλεις, ἂν δὲν ἀπατώμαι, τὸ Λουίσγρανον, τὴν Σπύραν καὶ τὴν Φραγκφόρτην.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Καὶ ὁ σεβαστὸς βασιλεὺς μας, τοῦ ὁποῖου ὁ Θεὸς νὰ ἐπακτείνῃ τὰς ἡμέρας, δὲν ἐσκέψθη ποτὲ περὶ αὐτῆς τῆς περιπτώσεως;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Πάντοτε.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Καὶ ἀγνοεῖτε λοιπὸν ὅτι ἡ διζδοχὴ ἀνήκει εἰς τὴν Ἰμετέραν Μεγαλειότητα;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τὸ ἤξεύρω.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Ὁ μακαρίτης πατὴρ τῆς Ἰμετέρας Μεγαλειότητος ὑπῆρξεν Ἀρχιδουξ τῆς Αὐστρίας· ἐλπίζω δὲ ὅτι τὸ Κράτος θέλει ἀναμνησθῆ ὅτι, ἐκείνος ὅστις μετέπεσεν ἐσχάτως ἀπὸ τῆς βασιλικῆς πορφύρας εἰς τὸ σάβανον τοῦ φερέτρου ἦτο πάππος σας.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ ἐνταύτῳ, πολίτης καὶ εὐπατρίδης τῆς Γάνδης.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Ὅταν ἤμην νέος, ἔλαβα τὴν εὐτυχίαν νὰ ἶδω τὸν πάππον σας, Μεγαλειότητε· πόσον μεγαλοπρεπῆς καὶ ἰσχυρὸς αὐτοκράτωρ ἦτον! Οἴμοι! τὸ πᾶν παρεδόθη εἰς τὴν φθορὰν καὶ εἰς τὴν λήθην ἐντοτε, μόνος δὲ ἐγὼ ἐπιπλέω ἐπὶ ὀλοκλήρου αἰῶνος!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἡ Ῥώμη εἶνε ὑπὲρ ἐμοῦ.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Ἄνδρσιος, σταθερὸς καὶ ποσῶς τυραννικός, ἦτο σεβασμία κεφαλή, ἀρμόζουσα πολὺ καλὰ εἰς τὸ γηραιὸν σῶμα τῆς Γερμανίας. (Κύπτει ἐπὶ τῶν χειρῶν τοῦ βασιλέως καὶ τὰς κατασπάξεται). Πό-

σον σὰς συλλυποῦμαι διὰ τὸ δυστύχημα! τόσον νέος, νὰ βυθισθῆτε εἰς τοιοῦτον πένθος!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Πλὴν ὁ Πάπας ἀπαιτεῖ νὰ τῷ παραχωρήσῃ τὴν Σικελίαν, διὰ νὰ μὲ ἀναγορεύσῃ αὐτοκράτορα. Ὅπωςδὴποτε, ἄς γίνῃ ἡ ἀναγόρευσις καὶ ἐγὼ τότε ὡς εὐπειθῆς υἱὸς τῷ παραχωρῶ τὴν Νεάπολιν. Ἄς μᾶς ἐλθῆ ὁ ἀετός, καὶ τότε θὰ ἴδοῦμεν ἂν θὰ ἐπιτρέψω εἰς κανένα νὰ τοῦ ἀποσπάσῃ οὐδὲ ἐν πτερόν.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Μετὰ πόσης χαρᾶς τῶντι θὰ ἰδῆ ὁ ἐνδοξος οὗτος ἀπόμαχος καὶ γεγηρακὸς ἐπὶ τοῦ θρόνου μονάρχης τὸ μέτωπόν σας ἀρκετὰ πλατὺ διὰ νὰ δεχθῆ τὸ στέμμα του! Ἄ! Μεγαλειότητε, πολὺν καιρὸν θέλομεν κλαῦσαι αὐτὸν τὸν μέγιστον καὶ χριστιανικώτατον αὐτοκράτορα!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Πλὴν πόσον πανοῦργος εἶνε ὁ ἅγιος Πατὴρ! Δὲν παύει νὰ μὲ ἐνοχλῆ πάντοτε γράφων με πᾶνυ εὐφωῶς: Τί εἶνε ἡ Σικελία; μία ξηρὰ ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης, μία νῆσος τέλος πάντων, ἐν τεμάχιον, ἐν βᾶκος καταξεσχισμένον, τὸ ὁποῖον μόλις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς Ἰσπανίας, καὶ τὸ ὁποῖον ὀλονὲν διαμελίζεται. Τί θὰ τὴν κάμῃς, τέκνον μου, αὐτὴν τὴν ἄνισον καὶ κυφὴν νῆσον, ἐρραμμένην εἰς τὸν αὐτοκρατορικόν σου μανδύαν μὲ λεπτοτάτην κλωστήν; Τὸ κράτος σου εἶνε ὑφασμα κάκιστα διατεταγμένον, ὀγλίγωρα τὰ ψαλίδι εἰς χεῖρας, καὶ ἄς κόπτωμεν τὰς περιττὰς γωνίας διὰ νὰ τὸ καταστήσωμεν ὀμαλόν! — Εὐχαριστῶ, ἀγιώτατε Πάτερ! Διότι, ἂν μὲ ἀξιώσῃ ὁ Θεός, σκέπτομαι ἐγὼ νὰ ἀποσπάσω πολλὰ τοιαῦτα περιττὰ τεμάχια ἀπὸ τὴν Ἀγίαν Ἔδραν σου, ἥτις κατήντησε δυσμετακόμιστος, καὶ ἀντὶ τῶν μέχρι τοῦδε ἀποσπαθέντων ρακῶν νὰ προσράψω εἰς τὰς ἐπαρχίας μου νήσους ὀλοκλήρους καὶ δουκατίας.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Παρηγορήθητε, Μεγαλειότητε.

τε' ἡ ἐπικράτειά σας εἶνε πραγματικῶς ἱερὰ ἐπικράτεια, τὴν ὁποῖαν ἀγιάζουν καὶ αὐτοὶ οἱ νεκροί.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Πλὴν, πόσον φιλόδοξος εἶνε αὐτός ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας, Φραγκῖσκος ὁ Α΄; Μόλις ἀποθνήσκει ὁ γέρον αὐτοκράτωρ, καὶ ἐποφθαλμιᾷ τὴν κληρονομίαν του, ὡσάν νὰ ἐχριστιάνισε καὶ νὰ ἐπολίτισεν ἐξ ὀλοκλήρου τὸ ἴδιόν του Κράτος! Πλὴν ἡ κληρονομία εἶνε ἀρκετὰ πλουσία ὥστε νὰ καταστήσῃ λαίμαργον τὸν καλὸν τοῦτον βασιλέα. Ὁ μακαρίτης πάππος μου ὁ αὐτοκράτωρ ἔλεγεν εἰς τὸν βασιλέα Λουδοβίκον, ἐάν ἤμην Θεὸς ὁ Πατήρ καὶ εἶχα δύο υἱούς, τὸν ἕνα τὸν πρωτότοκον ἤθελα τὸν κάμει Θεὸν καὶ τὸν δεύτερον βασιλέα τῆς Γαλλίας. — Νομίζεις ὅτι ὁ Φραγκῖσκος δύναται νὰ ἔχη ἐλπίδα ἐπιτυχίας;

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Ἴσως, διότι εἶνε μεγαλειόβολος.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τότε λοιπὸν πρέπει τὸ πᾶν νὰ γίνῃ ἄνω κάτω· διότι τὸ αὐτοκρατορικὸν χρυσόβουλλον ἀπαγορεύει ῥητῶς τὸ νὰ ἐκλεχθῇ ξένος.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Τότε λοιπὸν καὶ σεῖς, Μεγαλειότατε, εἶσθε τοιοῦτος, καθὼ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ ὅμως εἶμαι ὁ πλησιέστερος, καθὼ πολίτης καὶ εὐπατρίδης τῆς Γάνδης.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Πλὴν ἡ τελευταία ἐκστρατεία ἀνεβίβασεν εἰς πολλὰ ὑψηλὴν περιωπὴν τὸν βασιλέα Φραγκῖσκον Α΄.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἐν τούτοις, καὶ ὁ αἰτὸς ὅστις θὰ ἐκκολαφθῇ ἐπὶ τοῦ λόφου τῆς περικεφαλαίας μου θὰ ἐκτείνῃ ἐπίσης τὰ πτερά του.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Ἡ Μεγαλειότης σας γνωρίζετε τὴν Λατινικὴν;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ὅχι τόσον καλά· σχεδὸν διόλου.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Τόσον τὸ χειρότερον. Ἡ ἀ-

ριστοκρατία τῆς Γερμανίας ἀπαιτεῖ ὥστε νὰ τὴν ἀμύλουν Λατινιστί.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἀρκεῖ ἡ μεγαλοπρεπὴς μητρικὴ ἡμῶν γλῶσσα διὰ νὰ τοὺς εὐχαριστήσῃ· διότι πιστευσέ με, φίλε μου, ὅταν ἡ καρδία ἐνὸς βασιλέως λαλῇ μεγαλοφώνως, ὀλίγον ἐνδιαφέρει τὸν λαὸν ποῖαν διάλεκτον ἔμιλει. Ἀναχωρῶ διὰ τὴν Φλανδρίαν· πρέπει ὁ βασιλεὺς σου, φίλτατε Σίλβα, νὰ ἐπανεέλθῃ αὐτοκράτωρ. Ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας θὰ ὑπάγῃ ἐντὸς ὀλίγου ἐκεῖ τὸ πᾶν νὰ συνταράξῃ, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ σπεύσω καὶ νὰ τὸν προλάβω διὰ τῆς ταχύτητος. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἀναχωρῶ.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Καὶ πῶς! Ὁ μᾶς ἀφίσετε, Μεγαλειότατε, χωρὶς νὰ καθαρῖσετε τὴν Ἀραγωνίαν ἀπὸ τοὺς νέους ἐκείνους ληστὰς, οἵτινες πανταχοῦ ἐγείρουσιν ἐπὶ τῶν ὁρέων μας τὸ αὐθαδὲς μέτωπόν των;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἐδῶκα διαταγὰς εἰς τὸν Δούκα τοῦ Ἄρχου νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὴν ληστείαν.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Δὲν πιθεύω ὅμως νὰ ἐδώκατε ἐπίσης διαταγὴν καὶ εἰς τὸν ἀρχηγὸν τῶν ὄρεινῶν κούτων νὰ παραδοθῇ ἀνεὺ ἀντιστάσεως;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἄ! μὴ μεγαλύνῃς τὰ πράγματα, Δούξ! Καὶ ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ ἀρχηγός; πῶς ὀνομάζεται;

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Δὲν τὸν γνωρίζω· λέγουσιν ὅμως ὅτι εἶνε εἰς πολὺ ἀνδρείος ὄρεινός καὶ τολμηρότατος ληστής.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἄ μπά! ὑπερβολαί! Εἶμαι θετικῶς πληροφορημένος ὅτι αὐτὴν τὴν ὥραν κρύπτεται ἐδῶ πλησίον εἰς τὴν Γαλικιάν, καὶ ὅτι ἂν θέλω μὲ ἐν μόνον ἀπόσπασμα χωροφυλακῆς ἤμπορῶ νὰ τὸν βάλω εἰς τὸ χέρι.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Μὴ δίδετε πίστιν εἰς τοιαύτας ψευδεῖς εἰδήσεις, Μεγαλειότατε.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Αὐτὴν τὴν νύκτα θὰ μὲ φιλοξε-
νήσης εἰς τὸ παλάτιόν σου, φίλτατε Δούξ.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ ὑποκλιόμενος ἕως ἐδάφους. —
Θεωρῶ ὡς μεγίστην τιμὴν μου, Μεγαλειότατε, τὴν βασι-
λικὴν σας ταύτην εὐμένειαν, καὶ σὰς εὐχαριστῶ. (Προσκα-
λῶν τοὺς ὑπηρέτας του.) Αἱ! ἀποδώσατε ὅλοι τὰς προσ-
ηγούσας τιμὰς εἰς τὸν βασιλέα σας καὶ φιλοξενούμενόν μου!

Οἱ ἀκόλουθοι εἰσέρχονται μετὰ φανῶν καὶ λαμπάδων, ὃ δὲ Δούξ τοὺς
παρατάττει εἰς δύο σειρὰς ἐνθὲν κἀκείθεν μέχρι τῆς θύρας τοῦ βί-
θους. Ἐν τούτοις, ἡ Δόνα Σόλα πλησιάζει βραδέως εἰς τὸν Ἑρ-
νάνην, ἐνῶ ὁ βασιλεὺς κατασκοπεύει πλαγίως καὶ τοὺς δύο.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ κρυφίως εἰς τὸν Ἑρνάνην. — Αὔριον
τὰ μεσάνυκτα ἀκριβῶς ὑπὸ τὰ παράθυρά μου θὰ κτυ-
πήσης τρεῖς φορές τὰς χεῖράς σου.

ΕΡΝΑΝΗΣ κρυφίως. — Αὔριον.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ καθ' ἑαυτόν. — Αὔριον! (Ἐψηλο-
φῶνως πρὸς τὴν Δόνα Σόλα πρὸς τὴν ὁποίαν προ-
χωρεῖ μεθ' ὑποκλίσεως.) Κυρία, ἀξιώσατέ με τῆς εὐχα-
ριστήσεως τοῦ νὰ σὰς ὀδηγήσω μέχρι τοῦ θαλάμου σας.
Ἡ προσφέρει τὸν βραχίονα καὶ τὴν ὀδηγεῖ πρὸς τὴν θύραν, ὅταν αὐτὴ
εἰσέρχεται.

ΕΡΝΑΝΗΣ τὴν χεῖρα ἔχων πρὸς τὸ στήθος του ἐπὶ
τῆς λαβῆς τοῦ ἐγχειριδίου του. — Ἰπόμεινον, πιστόν
μου ὄπλον!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ἐπαρρηχόμενος, καθ' ἑαυτόν. — Ὁ
ἄνθρωπός μου φαίνεται ὡς ἐκ τῆς φυσιογνωμίας του πο-
λὸ συγχισμένος. (Λαμβάνων τὸν Ἑρνάνην κατὰ μέ-
ρος.) Σοὶ παρεχώρησα τὴν ὑπερτάτην τιμὴν τοῦ νὰ ἐγ-
γίσης τὸ ξίφος μου, Κύριε· ἔχω χίλια διδόμενα νὰ σὲ
ἰσωρήσω ὡς ὑποπτον, καὶ ὅμως θέλω νὰ ἀποδείξω ὅτι
ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας Δὸν Κάρολος εἶνε φυσικὰ εὐγε-
νῆς τὴν ψυχὴν καὶ ἀποστρέφεται τὴν προδοσίαν. Εἶσαι

ἐλεύθερος νὰ ἀναχωρήσης, καὶ εὐδοκῶ ἕως νὰ διευκολύνω
ἀκόμη τὴν φυγὴν σου.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ ἐπαρρηχόμενος καὶ δεικνύων τὸν
Ἑρνάνην. — Καὶ ποῖος εἶνε αὐτός; ὁ Κύριος, Μεγα-
λειότατε;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Εἶνε εἰς ἐκ τῶν τῆς συνοδείας
μου. — Ἄγωμεν!

Ἐξέρχονται ἐν συνοδίᾳ τῶν ἀκολουθῶν φερόντων φανῶς καὶ δάδα; καὶ
πριπαρευομένου τοῦ Δουκὸς φέροντος λαμπίδα εἰς τὴν χεῖρα.

ΣΚΗΝΗ Δ΄.

ΕΡΝΑΝΗΣ μόνος.

Ναί, ἡμέραν καὶ νύκτα, ὦ βασιλεῦ, ἀκολουθῶ τὰ ἔ-
γχη σου καὶ κατασκοπεύω τὰ βήματά σου, μὲ τὸ ἐγχει-
ρίδιον εἰς τὰς χεῖρας καὶ μὲ τοὺς ὀφθαλμούς προσηλω-
μένους εἰς τὰ ἔγχη τῶν ποδῶν σου. Ἡ γενεά μου ἀντι-
προσωπευομένη ὑπ' ἐμοῦ καταδιώκει τὴν γενεάν σου ἐν
σοί· καὶ ὅμως καὶ σὺ μὲ πᾶρακολουθεῖς, καὶ ἰδοὺ σὲ εὐ-
ρίσκω καὶ ἀντεραστὴν μου! Μίαν στιγμὴν ἔμεινα κυμαι-
νόμενος μεταξὺ τοῦ ἔρωτος καὶ τοῦ μίσους, καὶ ἡ καρ-
διά μου δὲν ἦτον τόσον εὐρύχωρος ὡς νὰ περιλάβῃ ταύ-
τοχρόνως σὲ καὶ αὐτὴν, ὥστε ἀγαπᾶν αὐτὴν ἐλησμό-
νησα τὸ καταβαρύνον τὴν ψυχὴν μου μίσός σου. Ἐπειδὴ
ὅμως σὺ τὸ θέλεις, ἐπειδὴ σὺ ὁ ἴδιος ἤλθες νὰ μὲ ὑπεν-
θυμίσης τοῦτο, ἔστω, τὸ ἀναπολῶ εἰς τὴν μνήμην μου·
ὁ ἔρωτός μου κάμνει τὴν ἀβεββαίαν πλάστιγγα νὰ κλίνη
πρὸς ἐν μέρος, καὶ πίπτω ὀλόκληρος πλησίον τοῦ μίσους
μου. Ναί, εἶμαι ἄνθρωπος ἐκ τῶν τῆς συνοδείας σου, κα-
θὼς σὺ ὁ ἴδιος τὸ εἶπες. Ἐρρε! ποτὲ ἀυλικὸς προσκλινοῦ

μενος ἐνώπιόν σου, ἢ ἄρχων κύπτων πρὸ τῆς σκιάς σου
καὶ ἐξομνύων τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν του διὰ νὰ σὲ ὑ-
πηρετήσῃ, ποτὲ ἀκόλουθοι καὶ κύνες τοῦ παλατιοῦ προω-
ρισμένοι διὰ νὰ ἀκολουθοῦν πάντοτε ἓνα βασιλέα, δὲν
θὰ ἦνε πλέον ἐπιμελεῖς καὶ ἀκριβεῖς εἰς τὸ κατασκοπεύειν
τὰ ἔργα σου ὅσον ἐγώ! Πᾶν ὅ,τι ζητοῦν ἀπὸ σὲ ὅλοι αὐ-
τοὶ οἱ μεγιστᾶνες τῆς Καστίλιας εἶνε ψευδῆς τις τίτλος
ἢ στιλπνὸν ἄθυρμα, κἀνὲν χρυσοῦν νομισματόσημον τέλος
διὰ νὰ τὸ κρεμάσωσιν εἰς τὸν τράχηλόν των· ἐγὼ ὅμως
δὲν εἶμαι τόσο ἀνόητος νὰ εὐχαριστηθῶ εἰς τόσο ὀλίγα
πράγματα. Πᾶν ὅ,τι ζητῶ ἀπὸ σὲ δὲν εἶνε μάταιοι τί-
τλοι καὶ ψευδεῖς εὐνοιαί, ὄχι, ἀλλ' εἶνε ἡ ψυχὴ τοῦ σώ-
ματός σου, τὸ αἷμα τὸ βέρον εἰς τὰς φλέβας σου, πᾶν ὅ,τι
τέλος πάντων ἐν τρομερὸν καὶ μανιῶδες ἐγγχειρίδιον
δύναται νὰ ἀποσπάσῃ ἐκ τοῦ βάθους μιᾶς καρδίας, κα-
ταξοσχίζον αὐτὴν ἀσπλάγχχνως; Προχώρει ὅπου θέλης,
ἐγὼ θὰ σὲ παρακολουθῶ παντοῦ! Ἡ ἐκδίκησίς μου, ἥτις
ἀγρυπνεῖ πάντοτε μετ' ἐμοῦ, σὲ παρακολουθεῖ πανταχοῦ·
ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃς θὰ με εὖρης κατασκοπεύοντά σε,
καὶ θὰ αἰσθανθῆς τὸ βῆμά μου ἀκολουθοῦν σε ἀθορύβως
ἐν τῷ σκότει. Τὴν ἡμέραν, ὦ βασιλεῦ, δὲν θὰ ἤμπορῆς
νὰ στρέψῃς τὴν κεφαλὴν σου εἰς κἀνὲν μέρος, χωρὶς νὰ
με ἰδῆς ἀκίνητον μεταξὺ τῶν ἑορτῶν καὶ τῶν συμποσίων
σου, τὴν δὲ νύκτα δὲν θὰ ἤμπορῆς νὰ περιφέρῃς ὀλόγου-
ρα τὰ βλέμματά σου, χωρὶς νὰ ἰδῆς τοὺς σπινθηροβολουῦν-
τας ὀφθαλμούς μου λάμποντας μανιωδῶς ὀπισθὲν σου!

Ἐξέρχεται διὰ τῆς κρυφίας θύρας. Τὸ παραπίτασμα πίπτει.

ΠΡΑΞΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ.

Ο ΛΗΣΤΗΣ.

Ἡ σκηνὴ παριστᾷ μέρος τῆς προσόψεως τοῦ παλατιοῦ τοῦ Σίλβα. Ἀρι-
στεροτέρθεν, τὰ μεγάλα τεῖχη τοῦ παλατιοῦ, μὲ ἐν παράθυρον ἔχον
ἐξώστην. Κάτωθεν τοῦ παραθύρου, μικρὰ θύρα. Δεξιόθεν καὶ ἀριστε-
ροτέρθεν, οἴκοι καὶ ὁδοί. Εἶνε νύξ· τῆδε κακεῖσε, ἐπὶ τῆς προσόψεως
τῶν οἰκιῶν καὶ τῆς καμπῆς τῶν ὁδῶν, διακρίνονται φανοὶ τινες εἰσ-
εἶτι λάμποντες, καὶ ἐπεκτεινόμενοι καθ' ἕνα τὸ βάθος τῆς μεγάλης
ὁδοῦ.

Σ Κ Η Ν Η Α'.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ, ΔΟΝ ΣΑΓΧΟΣ ΔΕ ΖΟΥΝΙΚΑΣ, ΔΟΝ
ΜΑΤΘΙΑΣ ΚΕΝΤΗΡΙΩΝ, ΔΟΝ ΡΙΚΑΡΔΟΣ ΔΕ
ΡΟΞΑΣ.

Εἰσέρχονται καὶ οἱ τέσσαρες, προπορευομένου τοῦ Δὸν Καρόλου, μὲ
πίλους χαμπλωμένους καὶ κεκαλυμμένους ὑπὸ μανδύων, τῶν
ὁποίων τὰς ἄκρας σηκώνουν τὰ ξίφη των.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ παρατηρῶν τὸν ἐξώστην. — Ἴδου
τέλος πάντων ὁ ἐξώστης καὶ ἡ θύρα. . . ὦ! τὸ αἷμά μου
ἀνάπτει! (Δεικνύων τὸ εἰσέτι ἀφώτιστον παράθυρον.)
Δὲν βλέπω διόλου ἐκεῖ φῶς, ἐνῶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα πρ-

ράθυρα ὑπάρχει ἄφθονον. Ἐπεθύμουν τὰ πάντα νὰ ἦσαν σκοτεινά, ἐκτὸς τοῦ παραθύρου τούτου.

ΔΟΝ ΣΑΓΧΟΣ. — Μεγαλειότατε, ἂς ὁμιλήσωμεν ὀλίγον καὶ περὶ τοῦ κακούργου ἐκείνου. Πῶς τὸν ἀφήσατε νὰ δραπετεύσῃ;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Νομίζεις ἂτι μὲ ἐμάχυσαι.

ΔΟΝ ΜΑΤΘΙΑΣ. — Πολὺ πιθανὸν νὰ ἦτον αὐτὸς ὁ ἀρχηγὸς τῶν ληστῶν.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Εἴτε ἀρχηγὸς εἶνε εἴτε ἡγεμῶν, σὰς βεβαιῶ ὅτι ποτὲ βασιλεὺς ἐστεμμένος δὲν εἶχεν ἡγεμονικώτερον ὕψος.

ΔΟΝ ΣΑΓΧΟΣ. — Καὶ τὸ ὄνομά του, Μεγαλειότατε;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ παραθύρου. — Νίνος, Φερνάνδος. . . (μὲ χειρονομίαν ἀνθρώπου προσπαθοῦντος νὰ ἐνθυμηθῇ.) τέλος πάντων ἐν ὄνομα λῆγον εἰς ἡς.

ΔΟΝ ΣΑΓΧΟΣ. — Μήπως ἦτον Ἐρνάνης;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ναί, Ἐρνάνης.

ΔΟΝ ΣΑΓΧΟΣ. — Αὐτὸς εἶνε!

ΔΟΝ ΜΑΤΘΙΑΣ. — Πῶς! αὐτὸς ὁ Ἐρνάνης εἶνε ὁ ἀρχηγὸς τῶν ληστῶν;

ΔΟΝ ΣΑΓΧΟΣ πρὸς τὸν βασιλέα. — Δὲν σὰς ἔμειναν εἰς τὴν μνήμην κἀνὲν ἀπὸ τῶν λεγόμενά του, Μεγαλειότατε;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ οὕτως οἱ ὀφθαλμοὶ μένουσιν πάντοτε προσηλωμένοι ἐπὶ τοῦ παραθύρου. — Αἶ, δὲν ἤκουσιν σχεδὸν τίποτε καθὼς ἤμην κλεισμένος εἰς ἐκεῖνο τὸ ἀναθηματισμένον ἀρμάριον!

ΔΟΝ ΣΑΓΧΟΣ. — Πλὴν, διατί νὰ τὸν ἀφήσατε νὰ φύγῃ, ἐνῶ ἔπεσον ἀπ᾿ αὐτοῦ εἰς τοὺς ὄνυχάς σας;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ μεταστρεφόμενος, καὶ θεωρῶν αὐτὸν ἀπειῶς. — Κόμη Δὲ Μοντερέϋ, ἤξεύρεις ὅτι μὲ κάμνεις ἐρωτήσεις, διὰ τὰς ὁποίας πολλὰ ὀλίγον φρον-

τιζῶ; (Οἱ τρεῖς ἀρχοῦντες ἀπισθοδρομοῦν καὶ σιωπῶσιν.) Περιφρονῶ τὰ πάντα, ἢ μάλλον, χαρίζω τὴν ζωὴν εἰς χιλίους ληστὰς τοῦ κόσμου δι' ἐν βλέμμα τῆς νέας, τὴν ὅποιαν ἀγαπῶ μανιωδῶς. Πῶς ἠδυνάμην νὰ ἀνθῶξω, φίλοι μου, εἰς τὴν ἀκαταμάχητον μαγείαν τῶν δύο τῆς ὀφθαλμῶν, δύο ἀστέρων, δύο ἀκτινοβόλων ἡλίων, δύο λαμπρῶν κατόπτρων ἂν θέλετε, χωρὶς νὰ ἀναγκασθῶ καὶ ἄκων νὰ φανῶ ἐπιεικής; Πιστεύσατέ με ὅτι ἀπὸ ὅλην τὴν ἱστορίαν των δὲν ἤκουσα ἄλλο τι, εἰμὴ τὰς τρεῖς ταύτας λέξεις, Αὔριον τὰ μεσάνυκτα σὲ περιμένω· πλὴν σὰς βεβαιῶ ὅτι δι' ἐμὲ αὐταὶ εἶνε αἱ οὐπωδέσφαιρα, εἶνε τὸ πᾶν... Δὲν εἶνε τῶντι ἀξιοπεριεργον, ἐνῶ αὐτὸς ὁ εὐγενὴς ληστὴς τῶν ὁρέων καταγίνεται αὐτὴν τὴν ὥραν τίς οἶδεν εἰς ποίαν ἔνεδραν ἢ δολοφονίαν, νὰ ἔλθω ἐγὼ ἐδῶ σιγανά καὶ νὰ τῷ κλέψω χωρὶς κρότον ἀπὸ τὴν φωλεάν τὴν περιστεράν του;

ΔΟΝ ΡΙΚΑΡΔΟΣ. — Ἐπρεπε, Μεγαλειότατε, πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἔργου, νὰ ἐκλέπτατε μὲν τὴν λευκὴν αὐτὴν περιστεράν ἀπὸ τὴν φωλεάν τῆς, πλὴν νὰ ἐφονεύατε ἐνταυτῷ καὶ τὸν γύπα.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Κόμη τῆς Κασπάλμας, δέξου μίαν καλὴν συμβουλὴν ἀπὸ τὸν βασιλέα σου· ἔχεις τὴν χεῖρα πολὺ ταχέως ἐνεργοῦσαν!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ βαθύως ὑποκλιόμενος. — Ἀσμένως ἀποδέχομαι τὸν τίτλον τοῦ Κόμητος, τὸν ὁποῖον εὐδοκεῖ νὰ μὲ χορηγήσῃ ἡ Ἰμετέρα Μεγαλειότης.

ΔΟΝ ΣΑΓΧΟΣ χαμηλοφώνως πρὸς τοὺς ἀρχοντας. — Στοιχηματίζω ὅτι εἶνε περιφρόνησις!

ΔΟΝ ΡΙΚΑΡΔΟΣ πρὸς τὸν Δὸν Σάγγιον. — Ἀπὸ βασιλικὸν στόμα, φίλε μου, ποτὲ δὲν ἐξέρχεται περιττὸς λόγος. Ὁ λόγος παντὸς βασιλέως εἶνε ἰσρός!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ πρὸς τὸν Δὸν Ρικάρδον. — Ἄρζουν αἱ φιλοφρονήσεις, Κόμη· ἔρριψα καταγῆς ἕνα τί-

τλον, εἰς σὲ πλέον ἐναπόκειται νὰ κύψῃ; καὶ νὰ τὸν συναΐξῃς.

ΔΟΝ ΡΙΚΑΡΔΟΣ ὑποκλινόμενος ἐκ γένου. — Εὐχριστῶ, Μεγαλειότατε!

ΔΟΝ ΣΑΓΧΟΣ πρὸς τὸν Δον Μαθίαν. — Ὡραῖος Κόμης τρώνει, ὅστις θὰ προξενήσῃ ἐκπλήξιν εἰς τὴν Αὐλήν!

Ὁ βασιλεὺς περιφέρεται εἰς τὸ βᾶθος τοῦ θεάτρου ἐξετάζων τὰ φωτισμένα παράθυρα, ἐνῶ οἱ τρεῖς ἄρχοντες συνδιαλέγονται εἰς τὸ προκείμενον.

ΔΟΝ ΜΑΤΘΙΑΣ πρὸς τὸν Δον Σάγγον. — Πλὴν, τί ἔχει κατὰ νοῦν νὰ πράξῃ ἄρά γε ὁ βασιλεὺς, ἀφοῦ ἄπαξ συλλάβῃ εἰς τὸ δίκτυόν του τὴν νέαν;

ΔΟΝ ΣΑΓΧΟΣ ὑποβ. λέγων τὸν Ρικάρδον. — Θὰ τὴν καταστήσῃ Κόμησσαν, ἔπειτα Κυρίαν τῆς τιμῆς ὅταν δὲ γεννήσῃ καὶ υἱόν, τότε θὰ τὸν ὀνομάσῃ βασιλέα.

ΔΟΝ ΜΑΤΘΙΑΣ. — Ἐὰν δά, Κόμη, ἀστερίζουσαι; πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ ὀνομασθῇ βασιλεὺς ἕνας νόθος βλαστὸς μιᾶς Κομήσεως;

ΔΟΝ ΣΑΓΧΟΣ. — Τὴν κάμνει Μαρκεσίαν, καὶ τότε ὁ υἱὸς ἀπὸ Μαρκέσιος. . . .

ΔΟΝ ΜΑΤΘΙΑΣ. — Ἦμπορεῖ νὰ ὀνομασθῇ ἀντιβασιλεὺς μόνον οἱ νόθοι πάντοτε χρησιμεύουσι διὰ τοῦς κατακτηθέντας τόπους.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ἐπαυροῦμενος, καὶ θεωρῶν μετ' ἀγαπητικῆσεως ὅλα τὰ παράθυρα φωτιζόμενα εἰσέτι. — Διάβολε! νομίζει τις ὅτι ἐπίτηδες κλιών' αὐτὰ τὰ φῶτα, ὡς τόσοι ζηλότυποι ὀφθαλμοὶ οἵτινες μᾶς ἀτενίζουσι! Ἄ! ἰδοὺ τέλος πάντων δύο τὰ ὅποια ἔσθυσαν. Κύριοι, πόσον κί στιγμαὶ τῆς προσδοκίας εἶνε μακρὰί! Ποῖος ἦμπορεῖ νὰ συντέμῃ τὰς διαστάσεις τῶν ὥρων; — Ὡ! ἰδοὺ σβύνεται καὶ τὸ τελευταῖον φῶς! (Στρεφόμενος πρὸς τὸν πάντοτε σκοτεινὸν ἐξώστην τῆς Δόνας Σό-

λας.) Ὡ ἐπάρατον παράθυρον, πότε λοιπὸν θὰ φωτισθῇ; — Ἠξεύρετε, Κύριοι, ὅτι ἡ νύξ εἶνε πολὺ σκοτεινὴ, καὶ ὅτι ἡ Δόνα Σόλα θὰ λάμψῃ ὡς ἄστρον ἐν τῷ σκοτεινῷ; (Πρὸς τὸν Δον Ρικάρδον.) Εἶνε μεσάνυχτα, Κόμη;

ΔΟΝ ΡΙΚΑΡΔΟΣ. — Ὅχι ἀκόμη, Μεγαλειότατε.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ ὅμως, ἔπρεπε τώρα νὰ εἴχαμεν τελειωμένην τὴν ὑπόθεσίν μας, διότι πιθανὸν ἐν τῷ ὀλίγῳ νὰ ἔλθῃ ὁ ἄλλος. (Τὸ παράθυρον τῆς Δόνας Σόλας φωτίζεται, καὶ ἡ σκιά της εἰκονίζεται ἐπὶ τῶν φωτεινῶν νελομάτων.) Παρατηρήσατε, φίλοι μου ἰδοὺ, τὸ ἄστρον τῆς νυκτὸς ἀνέτειλε! πιστεύσατέ με ὅτι ποτὲ δὲν εἶδα τὴν ἀνταύγειαν ὠραιότερον ἀστέρως! Σπεύσωμεν λοιπὸν! Ἐμπρός! ἄς κάμωμεν τὸ σημεῖον τῆς συνεννοήσεως, τὸ ὁποῖον αὐτὴ περιμένει ἔπρεπει νὰ κτυπήσωμεν τρεῖς τὰς χεῖρας. Μετὰ μίαν στιγμὴν θὰ τὴν ἰδῆτε, φίλοι μου, καὶ θὰ δικαιώσητε τοὺς ἐπαίνους μου... Πλὴν ὁ ἀριθμὸς μας θὰ τὴν ἐκπλήξῃ ἴσως ὑπάγετε καὶ οἱ τρεῖς σας ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν σκιάν, διὰ νὰ κατασκοπεύσητε τὸν ἄλλον. Μὴ λησμονῆτε ὅτι θὰ μοιρασθῶμεν τοὺς δύο ἐραστὰς εἰς ἐμὲ ἢ νέα, εἰς ὑμᾶς δὲ ὁ ληστής.

ΔΟΝ ΡΙΚΑΡΔΟΣ χαμηλοφώνως. — Ὡραία διανομή!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἄμα αὐτὸς πλησιάζει, ἐξέλθετε ταχέως ἀπὸ τὴν ἐνέδραν σας, καὶ καταφέρετέ τον δύο τρεῖς ἀθῶα μαχαιροκτυπήματα, χωρὶς νὰ τὸν φρονεύσετε ὥστε, ἕως οὗ ἀναλάβῃ τὰς αἰσθήσεις του ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου, ἡμεῖς θὰ εἴμεθα μακρὰν μετὰ τῆς νέας, ξεκαρδιζόμενοι διὰ τὸ συμβάν. Προσέξτε μήπως τὸν κτυπήσετε καιρῶς διότι εἶνε ἀνδρῆσιος, καὶ ὁ θάνατος τῶν τοιούτων νέων εἶνε μέγα ἀμάρτημα.

Οἱ δύο ἄρχοντες ἐξέρχονται ὑποκλιόμενοι ἅμα δι' ἰσότητα ἀφαντοῦ, ὁ Δον Κάρολος κτυπᾷ δις τὰς παλάμας εἰς τὸ δεύτερον κτύπημα ἀνοίγεται τὸ παράθυρον, καὶ ἡ Δόνα Σόλα λιθοκτυπούσα ἐξέρχεται ἐπὶ τοῦ ἐξώστου.

Σ Κ Η Ν Η Β'.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ, ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ *ἐκ τοῦ ἐξώστου*. — Εἶσαι σύ, Ἐρνάνη;
 ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ *καθ' ἑαυτόν*. — Διάβολε! δὲν πρέ-
 πει νὰ ὁμιλήσωμεν' οὔτε γρὺ!

Κτυπᾷ ἐν νέου τὰς παλάμας.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Καταβχίνω ἀμέσως.
 ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ *καθ' ἑαυτόν*. — Τὸ πρᾶγμα ἕως ἐ-
 δῶ πηγαίνει καλά.

Κλείει τὸ παράθυρον, τοῦ ὁποίου τὸ φῶς χάνεται. Μετὰ τινος στιγμᾶς,
 ἡ μικρὰ θύρα ἀνοίγεται καὶ ἐμφανίζεται ἡ Δόνα Σόλα, μὲ φα-
 νὴν εἰς χεῖρας καὶ μὲ τὸ ἑπισημειωμένον της ἐπὶ τῶν ὤμων.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ *ἀνοίγουσα τὴν θύραν*. — Ἐρνάνη!

Ὁ Δὸν Κάρολος χαμηλώνει τὸν πῖλόν του ἐπὶ τοῦ προσώπου, καὶ
 προχωρεῖ μεθ' ὀρμῆς πρὸς αὐτήν.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ *καθ' ἑαυτόν*. — Ἐμπρός! οὔτε σιγ-
 μὴν ἄς μὴ χάνωμεν.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ *ἀφίγουσα νὰ πέση ὁ φανός*. — Θεέ μου!
 δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ τρόπος του!

Προσπαθεῖ νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, ἀλλ' ὁ Δὸν Κάρολος τρέχει καὶ τὴν
 ἀρπάζει ἀπὸ τοῦ βραχίονος.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Δόνα Σόλα!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἀθλίξι ἐγώ! δὲν εἶνε ἡ φωνή του!
 Ἐπῆσα εἰς παγίδα!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ ποίαν θελκτικωτέραν φω-
 νὴν ἐπιθυμοῦμε ἀπὸ τὴν φωνὴν ἑνὸς ἑραστοῦ, καὶ μάλιστα
 ἑραστοῦ βασιλέως;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ὁ βασιλεὺς!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ζήτησον ἕτι ἐπιθυμῆς, Δόνα
 Σόλα, πρόσταξε! ὀλόκληρον τὸ βασίλειόν μου εἶνε ὑπὸ
 τὴν διάθεσίν σου! Ναί, ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου θέλεις νὰ
 συντρίψῃς τὸν ἡδύτατον ζυγόν, ἀσπλαγχνη, εἶνε ὁ βα-
 σιλεὺς καὶ Κύριός σου, εἶνε ὁ Κάρολός σου, ὁ δοῦλός σου!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ *προσπαθοῦσα νὰ ἀποσπασθῇ ἐκ τῶν
 βραχιόνων του*. — Ἐρνάνη, ἔλθε εἰς βοήθειάν μου!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ὁ τρόμος σου εἶνε ὕλως διόλου
 παράλογος, διότι δὲν εἶσαι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ληστοῦ
 τῶν ὁρέων ἀλλὰ τοῦ βασιλέως.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ὄχι! ὁ ληστής εἶσαι σύ! δὲν αἰ-
 σχύνεσαι; Ἄ! ἐγὼ ἀντὶ σοῦ αἰσθάνομαι ἀναβαίνον εἰς
 τὰς παρειάς μου τὸ ἐρύθημα τῆς αἰδοῦς. Αὐτὰ εἶνε τὰ
 ἄξια ἑνὸς βασιλέως κατορθώματα; νὰ ἔλθῃ νὰ ἀρπάσῃ
 μίαν γυναῖκα ἐν τῷ μέσῳ τῆς νυκτός! Μὰ τὴν ζωὴν μου,
 ὁ ληστής αὐτὸς περὶ τοῦ ὁποίου λέγεις εἶνε ἑκατοντά-
 κισ καλύτερός σου! Βασιλεῦ, διακηρύττω ὅτι, ἂν ὁ ἄν-
 θρωπος ἐγεννᾶτο τοιοῦτος ὁποῖον τὸν προωρίζει ἡ εὐγε-
 νῆς ψυχὴ του, καὶ ἂν ὁ Θεὸς ἔδιδε τοὺς βαθμοὺς κατὰ
 τὸ μεγαλεῖον τῆς καρδίας ἑνὸς ἑκάστου, ἀναμφιδύτως
 αὐτὸς θὰ ἦτον ὁ βασιλεὺς καὶ σὺ ὁ ληστής!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ *προσπαθῶν νὰ τὴν σύρῃ*. — Κυρίξ....

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Λησμονεῖς λοιπὸν ὅτι ὁ πατήρ μου
 ἦτο Κόμης;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Διὰ τοῦτο ἴσα ἴσα θέλω νὰ σὲ
 καταστήσω καὶ ἐγὼ Δούκισσαν.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ *ἀπωθῶν αὐτόν*. — ὦ! αὐτὸ καταντᾷ
 μεγάλη ἀναισχυντία! (Ὅπισθοδρομεῖ βήματά τινα.)
 Τίποτε κοινὸν δὲν ὑπάρχει μεταξύ μας, Δὸν Κάρολε! ὁ
 γέρον πατήρ μου ἔχυσε διὰ σὲ τὸ αἷμά του, καὶ ἐγὼ εἶ-
 μαι εὐγενῆς κόρη μεγάλης γενεᾶς, διὰ τὴν ὁποίαν εἶνε
 ἀγενεὲς καὶ αἰσχρὸν νὰ γίνῃ ἑταῖρα ἑνὸς βασιλέως, κα-

Ὅπως εἶνε ἐπίσης ἀνάρμοστον καὶ ὑπερβολικὸν νὰ γίνῃ σύ-
ζυγός του!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Μαρκεσία!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Βασιλεῦ Κάρολε, πρόσφερε τὸν ἔ-
ρωτά σου εἰς τὰς μηδαμινῆς ἀξίας κόρας· ἄλλως, ἂν ἐ-
πιμένῃς νὰ μὲ μεταχειρίζεσαι μὲ αὐτὸν τὸν ἀτιμὸν τρό-
πον, ἢ μπορῶ πολὺ καλὰ νὰ σὲ ἀποδείξω ὅτι εἶμαι πραγ-
ματικῶς εὐγενῆς Κυρία καὶ περιπλέον, ὅτι εἶμαι γυνή!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Αἶ καλὰ! ἔλθὲ λοιπὸν νὰ μοιρα-
σθῆς μετ' ἐμοῦ τὸν θρόνον καὶ τὸ ὄνομά μου. Θὰ γίνῃς
βασίλισσα, αὐτοκράτειρα!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ὅχι· αὐτὰ εἶνε ἀπατηλὸν δέλεαρ.
Ἄλλως τε, ἂν πρόκειται νὰ ἐκφράσω ἐλευθέρως τὸ αἴ-
σθημά μου, διακηρύττω ὅτι προτιμῶ μᾶλλον νὰ ζήσω
ἐκτὸς τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἀπολαύσεων αὐτοῦ, περιπλκ-
νωμένη μόνῃ μετ' αὐτοῦ τοῦ Ἑρνάνη, τοῦ ἄλλου βασι-
λέως καὶ Κυρίου μου, πεινῶσα, διψασμένη, ἐγκαταλειμ-
μένη, προγεγραμμένη, καὶ διανεμομένη καθημερινῶς μετ'
αὐτοῦ τὴν πικρίαν τῆς καταδιώξεως, τῆς ἐξορίας, τοῦ
πένθους, παρὰ νὰ ἦμαι αὐτοκράτειρα καὶ νὰ συζῶ μετὰ
βασιλέως!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — ὦ! πόσον αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶ-
νε εὐτυχής!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Πῶς! αὐτὸς ὁ πτωγός, ὁ ἐξόριστος,
ὁ προγεγραμμένος διεγείρει τὸν φθόνον ἐνὸς βασιλέως;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τί πρὸς αὐτὸν ἡ πενία καὶ ἡ ἐ-
ξορία ἀφοῦ ἀντισταθμίζονται; ἐγὼ ὁ παντοδύναμος βασι-
λεύς, ἀνίσχυρος πρὸ μιᾶς γυναικὸς, εἶμαι μόνος ἐν τῷ
κόσμῳ, ἐνῶ εἰς ἄγγελος ἀκολουθεῖ τὰ βήματα αὐτοῦ τοῦ
ἀνθρώπου. Λοιπὸν, Δόνα Σόλα, δὲν θέλεις κατ' οὐδέν
τρόπον νὰ μὲ ἀγαπήσῃς;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Καὶ σὲ μισῶ μάλιστα!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ἀρπάζων αὐτὴν βιαίως. — Κεῖν

λοιπὸν! Ἐἴτε μὲ ἀγαπᾷς εἴτε ὄχι, ἀδιάφορον! Θὰ ἔλθῃς
μαζὶ μου, Θὰ ἔλθῃς, διότι ἡ χεὶρ μου εἶνε ἰσχυροτέρα τῆς
ἰδικῆς σου! Θὰ ὑπακούσῃς, διότι ἡ θέλησίς μου εἶνε παν-
τοδύναμος! Ἄλλως, θὰ ἴδωμεν ἐὰν ἔγειναι βασιλεὺς τῆς
Ἰσπανίας καὶ τῶν Ἰνδιῶν διὰ νὰ περιφρονῶμαι ὑπὸ μιᾶς
γυναικὸς!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ ἀντιπαλαιούσα. — Μεγαλειότατε, λά-
θετε οἶκτον πρὸς μίαν πτωχὴν κόρην! ὦ! εἴθε παντο-
δύναμος, εἴθε βασιλεύς, καὶ δύνασθε νὰ ἐκλέξητε ἀκω-
λύτως μεταξὺ τῶσων Δουκισσῶν, Μαρκεσιῶν ἢ Κομησ-
σῶν· αἱ γυναῖκες τῆς Αὐλῆς σας δύνανται νὰ ἀνταρτίψω-
σι τὸ αἴσθημά σας διὰ σφοδροῦ ἔρωτος. Τέλος, εἴθε μὲ-
γας, ἔχετε τὴν Καστιλίαν, τὴν Αραγωνίαν, τὴν Ναβάρ-
ραν καὶ δέκα ἄλλα βασίλεια· ἔχετε τὴν Φλαμανδίαν καὶ
τὰς Ἰνδίας μὲ τὰς χρυσοφόρους πεδιάδας των, μίαν ἐπι-
κράτειαν τέλος τὴν ὁποίαν κάνεις ἄλλος δὲν δύναται νὰ
ἐγγίση, καὶ τόσον εὐρύχωρον ὥστε ποτὲ ὁ ἥλιος δὲν δύει
ἐντὸς αὐτῆς· ἀλλ' ὁ ὄρεινός μου τί ἔλαβεν ἀπὸ τὸν φει-
δωλὸν οὐρανὸν καὶ τὸν ζηλεύετε; ὦ Μεγαλειότατε, σεῖ;
ὅστις ἔχετε τὰ πάντα, σεῖς ὁ βασιλεύς, θὰ καταδεχθῆτε
ὑστερον ἀπὸ τὴν μεγαλοπρέπειαν νὰ μὲ ἀρπάσῃτε ἀπὸ
ἓνα ληστήν, ὅστις δὲν ἔχει ἄλλα τι προσφιλὲς εἰς τὸν κό-
σμον παρὰ ἐμέ;

Ἐπιτεταί εἰς τὰ γόνατά του, ἐνῶ αὐτὸς προσπαθεῖ νὰ τὴν σύρῃ.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ἄ! δὲν ἀκούω τίποτε! τὸ πᾶ-
θος μου μὲ παραφέρει! Ἐλθὲ μετ' ἐμοῦ, ἀκολούθησόν με
καὶ ζήτησον ὅλον μου τὸ βασίλειον, τὴν ζωὴν μου ἐν
θέλει!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ ἀντιπαλαιούσα μεταξὺ τῶν βραχιό-
νων του. — Μὰ τὴν τιμὴν μου, τίποτε ἄλλο δὲν ζητῶ
ἀπὸ σας, Κύριε, εἰμὴ τὸ ἐγγχειρίδιον τοῦτο. (Ἀποσπᾷ
βιαίως τὸ ἐγγχειρίδιον ἀπὸ τῆς ζώνης τοῦ Δόν Καρύ-

λου, ὅστις εἰς τὸ κίνημα τοῦτο τὴν ἀφίρει καὶ ὀπισθοδρομεῖ.) Προχώρησε καὶ τώρα, ἄνδρε! Ἐν βῆμα, ἂν τολμᾷς!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Ὡ τὴν ὤραίον μου ἡρώων! δὲν μὲ φαίνεται τῶντι διόλου παράδοξον διατὶ ἀγαπᾷ ἕνα ἀντάρτην!

Προσπαθεῖ νὰ προχωρήσῃ, ἀλλ' αὐτὴ ὑψώνει τὸ ἐγχειρίδιον.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Μὰ τὴν ζῶν πατρός μου καὶ τῆς μητρός μου, Ἐν βῆμα ἂν προχωρήσῃς σὲ φονεύω καὶ ἔπειτα φονεύομαι! (Ἐνῶ ὁ Δὸν Κάρολος ὀπισθοδρομεῖ, αὐτὴ μεταστρέφεται καὶ κράζει ὕλαις δυνάμεισιν.) Ἐρνάνη! Ἐρνάνη!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Σιωπὴ!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἡ ἀπόφασίς μου εἶνε ἀμετάθετος· Ἐν βῆμα, τετέλεσται!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Κυρία, πιστεύσατέ με ὅτι ἡ ἀγανάκτησίς μου ἐκορυφώθη μέχρι θηριωδίας· ἔχω ἐκεῖ τρεῖς ἀνθρώπους μου ἑτοιμούς νὰ σᾶς ἀποσπάσωσιν ἐντεῦθεν διὰ τῆς βίας. . .

ΕΡΝΑΝΗΣ ἐμφανιζόμενος αἰφνης ὀπισθὲν του. — Πλὴν ἐλησμόνησες ἕναν ἄλλον, ὅστις εἶνε ἑτοιμος νὰ χύσῃ δι' αὐτὴν τὸ αἷμά του, καὶ νὰ τὴν ὑπερασπισθῆ μετὰ χρι θανάτου!

Ὁ βασιλεὺς μεταστρέφεται καὶ θεωρεῖ τὸν Ἐρνάνην ἀκίνητον ὀπισθὲν του ἐν τῇ σκιᾷ, ἑσταυρωμένως ἔχοντα τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ μακροῦ μανδύα ὅστις τὸν περικαλύπτει, καὶ ἀνυψωμένον τὸν πλατύχειλον πῖλόν του. Ἡ Δόνα Σόλα ἀφίνει κραυγὴν, τρέχει πρὸς τὸν Ἐρνάνην καὶ τὸν ἐναγκαλίζεται σπασμωδικῶς.

Σ Κ Η Ν Η Ι'.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ, ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ, ΕΡΝΑΝΗΣ.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ καθ' ἑαυτόν, μετ' ἐκπλήξεως. — Ὁ Ἐρνάνης!

ΕΡΝΑΝΗΣ ἀκίνητος, τοὺς βραχίονας ἔχων πάντοτε ἑσταυρωμένους καὶ τοὺς σπινθηροβολουῦντας ὄφθαλμούς του προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ βασιλέως. — Ὡ! ὁ οὐρανὸς εἶνε μάρτυς τῆς χαρᾶς τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι αὐτὴν τὴν ὥραν, διότι εὐρίσκω ἔμπροσθέν μου ἐκεῖνον τὸν ὁποῖον ἐφχναζόμεν τόσον μακρὰν!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἐρνάνη, σώσον με ἀπὸ αὐτὸ τὸ θηρίον!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Μείνε ἡσυχος, φιλότατη μου.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ τί διάβολον λοιπὸν κάμνουν οἱ ἀνθρωποὶ μου ἐκεῖ κάτω, καὶ ἀφήκαν νὰ ἀπεράσῃ αὐτὸς ὁ ἀρχηγὸς τῶν βοεμῶν! (Κράζων.) Μοντερέυ! Ρικάρδε!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Οἱ φίλοι σου ὅλοι εἶνε αὐτὴν τὴν στιγμήν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν ἀνθρώπων μου, ὅθεν μὴ ζητῆς μάτην τὴν βοήθειαν τοῦ ἀσθενοῦς ζίφους των. Ἐκτὸς τούτου, ἀντὶ τριῶν ἰδικῶν σου ἠθελαν τρέξει εἰς βοήθειάν μου ἐζήκοντα ἕρεινοί, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ καθεὶς ἀντιστοιχεῖ μὲ τέσσαρας ἰδικούς σου· ὅθεν, μόνοι ἐδῶ οἱ δύο ἄς τελειώσωμεν τὴν ὑπόθεσίν μας. Λοιπὸν τῶντι, Κύριε βασιλεῦ τῆς Καστιλίας, ἔφερες ἀναιδῶς τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς νέας ταύτης; Ἄ! μὰ τὴν ζῶν μου, αὐτὸ εἶνε κίνημα ἀσυνέτου καὶ ἀνάνδρου ἀνθρώπου!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ὑπομειδιῶν μετ' ἀπεχθείας. — Σὲ παρακαλῶ, Κύριε ἀρχιλητά, νὰ παύσουν αἱ πρὸς τὸ

ἄτομόν μου ἀπευθυνόμεναι ὕβρεις, διὰ νὰ μὴν τὸ μετανοήσης ὕστερον πικρῶς, ὁπότε δὲν θέλω ἀκούσει πλέον ἄλλον κἀνένα εἰμὴ τὴν δικαίαν μου ἀγανάκτησιν!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Μὲ περιπαίζει ὁ ἀνόητος! Ἦξευρε, Κύριε, ὅτι δὲν εἶμαι βασιλεὺς, ἀλλ' ὅμως αἰσθάνομαι ἀνάπτον τὸ αἷμά μου καὶ τὴν ὀργήν μου ἐκχειλίζουσιν ὅταν ἔχω ἐνώπιόν μου ἕναν ἄνθρωπον, ἔστω καὶ βασιλέα, ὕβρίζοντά με καὶ πρὸς ἐπίμετρον περιπαίζοντά με. Πρόσεξε καλὰ, Κύριε, διότι ὅταν ὕβρίζωμαι τὸ δλοπόρφυρον ὑπ' ὀργῆς μέτωπόν μου προξενεῖ περισσότερον τρόμον παρ' εἰς λόφος τῆς περικεφαλαίας ἐνὸς βασιλέως. Μὰ τὴν ζώήν μου, εἶσαι ἀνόητος ἔαν σὲ ἐξαπατᾷ κάμια ἑλπίς ὑπεροχῆς αὐτὴν τὴν στιγμήν. (*Λαμβάνων αὐτὸν ἀπὸ τοῦ βραχίονος.*) Ἦξεύρεις ποῖα χεῖρ σὲ σφίγγει αὐτὴν τὴν ὥραν; Ἄκουσε. Σὲ μισῶ, διότι ὁ πατήρ σου ἐφόνευσε τὸν πατέρα μου· σὲ ἀποστρέφομαι, διότι ἐσφετερίσθης τὰ ἀγαθὰ καὶ τοὺς τίτλους μου· σὲ ἐχθρεύομαι θανάσιμα καὶ ἐκ ψυχῆς, διότι τολμᾷς νὰ ρίπτῃς τὰ βλέμματά σου ἐπὶ τῆς γυναικὸς τὴν ὁποίαν ἀγαπῶ! Καὶ ἐν τούτοις, αὐτὴν τὴν νύκτα εἶχα λησμονήσει ὀλίγον τὸ πρὸς σὲ μῖσός μου τοῦτο, διότι εἶχα μίαν μόνην ἐπιθυμίαν, μίαν ζέσιν, μίαν ἀνάγκην, τὴν Δόναν Σόλαν. Ἐτρεξα πρὸς αὐτὴν πλήρης ἔρωτος. . . . Πλὴν, τώρα κίσθάνομαι ἐμαυτὸν ὡς ὑπὸ φαρμακεροῦ ὄφους δηχθέντα, ἅμα ἀπαντήσας σε ἐνταῦθα στήνοντα κατ' αὐτῆς ὀλεθρίαν παγίδα. Πῶς! νὰ εὐρῶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ μου σὲ τὸν ὁποῖον ἐλησμονήσα πρὸς ὥραν; Ἴδου σὲ τὸ ἐπαναλέγω, Κύριε, εἶσαι ἀνόητος, διότι μόνος σου συνελήφθης εἰς τὴν παγίδα τὴν ὁποίαν ἔστησες δι' ἄλλον. Δὸν Κάρολε, σὲ κρατῶ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου μόνον, ἐγκαταλελειμμένον, περιστοιχιζόμενον πανταχόθεν ὑπὸ ἀσπόνδων ἐχθρῶν, χωρὶς νὰ σὲ ὠφελήσουν μῆτε κραυγαί, μῆτε βοήθεια, μῆτε φυγή. Λοιπόν, τί θὰ κάμῃς;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ *υπερηγῶνως*. — Ἄ! ἔχομεν καὶ ἐρωτήσεις!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Βέβαια, διότι ποτὲ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ καταφέρω κατὰ σοῦ ἐν τῷ σκότει τὸ τραῦμα τοῦ δολοφόνου· δὲν ἀρμύζει εἰς ἐμὲ νὰ ἐκπληρώσω κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τὴν ἐκδίκησίν μου, οὔτε ὅμως πάλιν ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ διαφύγῃ ἡ περίστασις. Πίστευσέ με ὅτι κἀνεὶς ἄλλος δὲν θέλει σὲ ἐγγίσει ἐκτὸς ἐμοῦ. Λοιπόν, ὑπερασπίσθητι σεαυτὸν!

Σύρει τὸ ξίφος του.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Εἶμαι ὁ βασιλεὺς καὶ Κύριός σου. Κτύπα ἂν θέλῃς, πλὴν ποσῶς δὲν συγκατατίθεμαι εἰς μονομαχίαν.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Πλὴν ἐνθυμήθητι, Κύριε, ὅτι χθὲς ἀκόμη ἡ λαβὴ τοῦ ξίφους σου ἤγγισε τὴν ἰδικήν μου.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Χθὲς ἦτο συγκεχωρημένον τοῦτο, διότι οὔτε σὺ μὲ ἐγνώριζες ποῖος ἦμην οὔτε ἐγὼ σέ. Σήμερον ὅμως, φίλε μου, τὸ πρᾶγμα ἀλλάσσει φάσιν· ἤξεύρεις ποῖος εἶμαι, καὶ ἐγὼ πολὺ καλὰ ἤξεύρω ποῖος εἶσαι.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Λοιπόν;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Λοιπόν, δὲν ἐπιτρέπεται ἐπ' οὐδεμιᾷ περιπτώσει μονομαχία μεταξύ μας. Ἄν θέλῃς, δύνασαι νὰ μὲ δολοφονήσῃς· ἰδοῦ, κτύπα!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Καὶ μήπως νομίζῃς ὅτι δι' ἐμὲ εἶνε ἴσροὶ οἱ βασιλεῖς; Αἶ, φίλε! ἄφες αὐτάς τὰς ἀνοησίας κατὰ μέρος, καὶ ὑπερασπίσθητι τὸν ἑαυτὸν σου.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Σὲ εἶπα ὅτι ἤμπορῆς μόνον νὰ μὲ δολοφονήσῃς. (*Προσηλώνων ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ἀετοῦ, ὥστε αὐτὸς ἀπισθοδρομεῖ.*) Ἄ! λοιπὸν μὲ τὰ σωστά σὰς σεῖς οἱ ἀντάρται, σεῖς οἱ λησταὶ νομίζετε ὅτι θέλετε διαχύσει εἰς τὰς ἐπικρατείας μου τὰ ἀνανδρα γί-

Φησας ἀτιμωρητί; ὅτι πεφορτισμένοι ἐγκλημαίων καὶ δολοφονιῶν, βεβαμμένοι εἰς αἷμα, δυστυχεῖς, θέλει σᾶς ἐπιτραπῆ νὰ κάμνῃς τὸν γενναῖον, καὶ ὅτι θέλομέν ποτε καταδεχθῆ ἡμεῖς τὰ θύματα τῆς ἀπάτης σᾶς νὰ ἐξευγενίσωμεν τὰ ἄτιμα ἐγχειρίδιά σᾶς μὲ τὴν αἰχμὴν τοῦ ξίφους μας; Ὅχι! τὸ ἐγκλημα σᾶς συνέχει, τὸ αἷμα σᾶς κρατεῖ, καὶ ὅπου καὶ ἂν εὐρεθῆτε θὰ σῦρετε αἰώνιως τὸ ἀνάθεμα τῶν ἀνθρώπων. Ἡμεῖς; νὰ μονομαχήσωμεν μὲ σᾶς τοὺς δολοφόνους! Ὡ! φρίκη! Ὀπίσω! δολοφονεῖτε, κρυσουργεῖτε ὅσον θέλετε, ποτὲ ὄμως μονομαχία!

Ὁ Ἑρνάνης, σκυθρωπὸς καὶ σκεπτικὸς, παίζει ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους τοῦ εἰς τὰς χεῖρας, εἴτα μεταστρέφεται ἀγνώστως πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ συνγράβει τὸ ξίφος τοῦ ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Λοιπὸν, πήγαινε! θὰ ἔχωμεν κατόπι τὸν καιρὸν νὰ εὐρεθῶμεν εἰς καλητέρας συναντήσεις. Βασιλεῦ, σοῦ χροῖζω τὴν ζωὴν πήγαινε!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ἐξακολουθῶν τὰ θεωρῆ αὐτὸν μὲ βλέμμα ἡγεμονικόν. — Εὐχαριστῶ, ἀντάρτα! Πλὴν μὴ νομίσης ὅτι θὰ καυχηθῆς διὰ τὴν αὐθάδειάν σου ἀτιμωρητί; ἄμα εἰσέλθω εἰς τὸ πκλάτιόν μου, ἡ πρώτη μου φροντίς θέλει εἶσθαι νὰ συγκαλέσω τὸ ὑπουργεῖόν μου, καὶ νὰ ἐνεργήσω δραστηρίως κατὰ σοῦ καὶ κατὰ τῆς σπείρας σου. Πιστεύω νὰ ὑπάρχη ἤδη προκεκηρυγμένον βραβεῖον διὰ τὴν κεφαλὴν σου;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Μάλιστ.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Λοιπὸν, δέσποτά μου, ἤξευρες ὅτι σὲ θεωρῶ ὡς ἐπαναστάτην καὶ προδότην ὑπήκουόν μου. Ἴδου σὲ τὸ λέγω, θὰ ἀκολουθήσω παντοῦ τὰ βήματά σου, θὰ σὲ συλλάβω καὶ θὰ σὲ ρίψω διὰ βίου εἰς τὸ βασιλικὸν κάτεργον!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Πλὴν ἡ Γαλλία εἶνε εὐτυχῶς πολλὰ πλησίον τῆς Ἰσπανίας· εἶνε, οὕτως εἰπεῖν, ὁ λιμὴν τῆς.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ εἰς τὴν ἄκραν τοῦ κόσμου νὰ φύγῃς, θὰ σὲ συλλάβω πάλιν καὶ θὰ σὲ ρίψω εἰς ἰσόβια δεσμά· ἐντὸς ὀλίγου χειροτονοῦμαι αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Κάμε ὅπως θέλῃς· πλὴν σὲ λέγω ὅτι ἔχω καὶ ἐγὼ μίαν γωνίαν γῆς, ὁπόθεν θὰ ἤμπορῶ νὰ σὲ περιφρονῶ.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καὶ ὅταν θὰ ἔχω τὸν κόσμον ὀλόκληρον ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ἰπάρχει ἐν ἄσυλον, πρὸ τοῦ ὁποίου πίπτει ἡ δύναμις σου· τότε ἐγὼ θὰ ἔχω τὸν τάφον.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Πλὴν, θὰ προσπαθήσω νὰ μεταιώσω ὅλα τὰ προπετῆ σχέδιά σου.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Καὶ ἐγὼ σὲ λέγω ὅτι, ἡ ἐκδίκησις ὅσον χωλὴ καὶ ἂν ᾔνε καὶ ὅσον καὶ ἂν προβαίνει μὲ βραδέα βήματα, μ' ὄλον τοῦτο φθάνει πάντοτε βραεῖα καὶ ἀδυσώπητος ἐπὶ τέλους.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ ὑπομειδιῶν, μετ' ἀπεχθείας. — Ἄ! τί ἀνόητος ὁποῦ ἤμην, θὰ θελήσω νὰ ἐγγίσω τὴν γυναικὰ τὴν ὁποίαν λατρεύει αὐτὸς ὁ ληστής!

ΕΡΝΑΝΗΣ τοῦ ὁποίου οἱ ὄφθαλμοὶ ἐξαστράπτουν. — Πλὴν ἐνθυμοῦ, μέλλον Καίσαρ τῆς Ῥώμης, ὅτι ὁ ληστής οὗτος σὲ εἶχεν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του, καὶ ὅτι ἐφάνης μικρὸς καὶ ἀνανδρὸς ἐνώπιόν του, καὶ κατεδέχθη νὰ ἐξευτελισθῆς πρὸ αὐτοῦ. Ἀμφιβάλλεις λοιπὸν ὅτι, ἂν θελήσω ποτὲ νὰ σφίξω τὴν κάτω νόμιμον ταύτην χεῖρα, θὰ κατασυντρίψω τὸν αὐτοκρατορικὸν σου ἀετὸν ἐντὸς τοῦ αὐγοῦ του εἰσέτι;

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Δοκίμασε!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Πήγαινε, πήγαινε! (Ἀφαιρεῖ τὸν μαγδύαν του καὶ τὸν βίπτει ἐπὶ τῶν ὤμων τοῦ βασιλέως.)

Φύγε και φόρεσε αὐτὸν τὸν μανδύκν, διότι φοβοῦμαι μήπως σὲ εὕρῃ τὸ ἐγχειρίδιον κἀνεὸς ἐκ τῶν συντρόφων μου· ὁ μανδύκς οὗτος θὰ σὲ προφυλάξῃ ἐνῶ διέρχῃσαι μεταξὺ αὐτῶν. Ἴσο ἡσυχος πρὸς τὸ παρόν, πλὴν μὴ λησμονῆς ὅτι ἡ διψαλέα μου ἐκδικήσις εἰς κάθε ἄλλον παρὰ εἰς ἐμὲ εἶνε ἰκανὴ νὰ διατηρήσῃ σεβαστὴν καὶ ἰσρὰν τὴν κεφαλὴν ἐνὸς βασιλείως.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ *καλυπτόμενος διὰ τοῦ μανδύα.* — Σὺ ὁ ὅποιος ὁμιλεῖς τόσον ἀγαρώχως, Κύριε, πρόσεξε μήπως ἀναγκασθῆς νὰ μὲ ζητήσῃς μίαν ἡμέραν χάριν καὶ ἔλεος!

Ἀπέχεται.

Σ Κ Η Ν Η Δ'.

ΕΡΝΑΝΗΣ, ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ *λαμβάνουσα τὴν χεῖρα τοῦ Ἐρνάνη.*
— Εὐχαριστῶ, Ἐρνάνη! τώρα, ἄς φύγωμεν ὀλίγῳρα!

ΕΡΝΑΝΗΣ *ἀποθῶν αὐτὴν μετὰ σεμνοπρεποῦς τιτος γλυκύτητος.* — Ὅποια εὐγενὴς ἀνταπάρνησις! Μὲ ἄφατον χαρὰν τῆς καρδίας μου βλέπω, ὡ ἀξιέραστός μου φίλη, ὅτι λαμβάνεις περισσότερο θάρρος εἰς τὰς δυστυχίας μου, καὶ ὅτι τὰ πάντα θυσιάζεις εὐχαρίστως διὰ νὰ φανῆς πιστὴ εἰς τὸν ἔρωτά σου, καὶ νὰ ἀκολουθήσῃς ἐκεῖνον ὃν ἐξελέξατο ἡ καρδία σου διὰ φίλον της. Ἰδοὺ τῇ ἀληθείᾳ εὐγενὴς θέλησις, ἀξία πιστῆς καρδίας! — Μιλήν, ὦ Θεέ μου, βλέπεις πολὺ καλὰ σὺ ὁ καρδιογνώστης, ὅτι δὲν εἶνε πλέον καιρὸς διὰ νὰ φέρω μετ' ἐμοῦ εἰς τὸ ἄντρον μου τὸν θησαυρὸν τοῦτον τῆς ὠραιότητος,

ὅστις καθιστᾷ ζηλότυπον ἓνα βασιλέα· δὲν εἶνε καιρὸς νὰ μὲ ἀκολουθήσῃ ἡ Δόνα Σόλα, νὰ γίνῃ ἰδική μου καὶ νὰ συνενώσῃ τὴν ζωὴν της μὲ τὴν ἰδικὴν μου ἄνευ φόβων καὶ ἐλέγχων! Ναι, δὲν εἶνε πλέον καιρὸς, διότι φεῦ! αἰσθάνομαι πολλὰ πλησίον μου τὴν λαίμητόμον!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἐρνάνη! τί λέγεις;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ὁ βασιλεὺς οὗτος τὸν ὅποιον προσέβαλα κατὰ πρόσωπον καὶ περιεφρόνησα τοσοῦτον, φυγῶν τὴν ἐκδικήσιν μου θὰ ζητήσῃ βεβαίως νὰ μὲ τιμωρήσῃ. Ἴσως αὐτὴν τὴν ὥραν εἰσηλθεν εἰς τὸ παλάτιόν του καὶ συγκληῖ τοὺς στρατιώτας του, τοὺς φύλακας καὶ ὑπασπιστάς του, τοὺς ἄρχοντάς του, τοὺς δαμίουσ του τέλος κατ' ἐμοῦ.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Πρὸς Θεοῦ, Ἐρνάνη, σὺ μὲ προξενεῖς φρίκην! τρέμω! Τότε λοιπὸν ἄς ἐπιταχύνωμεν τὴν φυγὴν μας! ἄς σπεύσωμεν ὁμοῦ!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Νὰ φύγωμεν μαζὴ τοιαύτην ὥραν εἶνε ἀδύνατον. Ἀλλοίμονον, φιλότατη μου Δόνα Σόλα! ὕταν κατ' ἀρχὰς ἐφάνης εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου τόσον καλὴ καὶ ὠραία ὡς ἄγγελος, καὶ ἠυδόκησες νὰ μὲ ἀγαπήσῃς μὲ θεῖον ἔρωτα, ἡ εὐσπλαγγνία σου μὲ ἐνεθάρρυνε καὶ ἔσπευσα νὰ σὲ προσφέρω ἐγὼ ὁ πτωχὸς καὶ δυστυχὴς προγεγραμμένος τὰ ὕρη μου, τὰ δάση μου, τὸν χεῖμαρρόν μου, τὸν ἄρτον μου τοῦ ἐξορίστου καὶ τὸ ἡμισυ τῆς πρασίνης καὶ χλοερᾶς κλίνης, τὴν ὁποίαν τὸ δάσος μὲ προσφέρει· πλὴν τώρα νὰ σὲ προσφέρω τὸ ἡμισυ τῆς λαίμητόμου! . . . ὦ! σύγγνωθι, Δόνα Σόλα! τὸ ἱκρίωμα εἰς ἐμὲ μόνον ἀνήκει!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἀλλ' αἱ ὑποσχέσεις σου; . . .

ΕΡΝΑΝΗΣ *πίπτων εἰς τὰ γόνατά της.* — ὦ ἄγγελε οὐράνιε! Εἰς τὴν ἔξοχον ταύτην στιγμὴν, καθ' ἣν ἴσως μὲ πλησιάζει ὁ θάνατος, καθ' ἣν προσεγγίζει ἐν τῷ σκότει ὀλεθρία τις λύσις εἰς σκοτεινότεραν εἰμαρμένην,

ἐγὼ ὁ ἐξόριστος, ἐγὼ ὁ γεννηθεὶς ἐντὸς αἵματηροῦ τινος λίκνου, δικηκρύπτω ὅτι ὅσον μαῦρον καὶ ἂν ἦνε τὸ πένθος τὸ διακεχυμένον ἐπὶ τῆς ζωῆς μου, εἶμαι ὁ εὐτυχέστερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου καὶ ἐπιθυμῶ νὰ μὲ ζηλεύουν διότι μὲ ἠγάπησες, διότι μὲ ἐτίμησες μὲ τὸν ἀγγελικὸν ἔρωτά σου, διότι ὑλόγησες τὸ ἐπάρατον καὶ κατηφές μέτωπόν μου!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ κλίνουσα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του. — Ἐρνάνη!

EPNANHΣ. — Ἄς ἦνε δεδοξασμένη ἡ συμπαθὴς καὶ εὐγενὴς αὐτὴ Μοῖρα, ἥτις ἔθεσε τὸ ἄνθος τοῦτο ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοῦ κρηνοῦ! (Ἀριστάμερος.) Καὶ ὄχι μόνον διὰ σέ, ὦ ἄγγελε, ὁμιλῶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν οὐρανὸν ὅστις μὲ ἀκούει καὶ διὰ τὸν Θεόν!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἄφες νὰ σὲ ἀκολουθήσω, Ἐρνάνη μου!

EPNANHΣ. — ὦ! θέλει εἶσθαι μέγα ἔγκλημα νὰ ἀποσπάσω τὸ ὠραῖον τοῦτο ἄνθος, τὸ πεφυτευμένον παρὰ τὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου, ἐνῶ πίπτω εἰς τὸ χεῖνον αὐτῆς βάραθρον! ἀρκεῖ ὅτι ἀνέπνευσα τὸ ἄρωμά του, ναί, ἀρκεῖ τοῦτο νὰ καταστήσῃ γλυκύτατον τὸν θάνατόν μου! Ὄχι, Δόνα Σόλα! μείνε εἰς τὸν πατρικὸν σου οἶκον, συνάρμοσον τὰς ὠραίας ἡμέρας τῶν νεανικῶν σου χρόνων τὰς ὁποίας ἐγὼ ἐπλήρωσα πικρίας μὲ ἄλλους δεσμούς, νυμφεύθητι τὸν γέροντα ὅστις σὲ ἀγαπᾷ· ἐγὼ σὲ ἀπαλάττω τῆς ὑποχρεώσεώς σου. Εἰσέρχομαι εἰς τὸ σκότος πάλιν, σὺ δὲ ἔσο εὐτυχὴς καὶ λησμονήσον τὸν πιστόν σου Ἐρνάνην, ὅστις ποτὲ καὶ ἐν αὐτῷ ἀκόμη τῷ τάφῳ δὲν θὰ σὲ λησμονήσῃ.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ὄχι, Ἐρνάνη! ἀπερᾶσισα νὰ σὲ ἀκολουθήσω· θὰ ἔλθω μαζὶ σου εἰς τὰ ὄρη, θὰ τρέξω κατόπιν τῶν βημάτων σου, καὶ ἂν γίνῃ ἀνάγκη θὰ ζητήσω ἀκόμη τὸ μέρος μου εἰς τὸ σάβανόν σου!

EPNANHΣ σφίγγων αὐτὴν εἰς τοὺς βραχίονάς του.

— ὦ! ἄφες με νὰ φύγω μόνος· εἶμαι ἐξόριστος, εἶμαι προγεγραμμένος, εἶμαι καταδικασμένος!

Ἀποσπάται μετὰ σπασμωδικῶς τινος κινήματος, καὶ θέλει νὰ φύγῃ.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ τεθλιμμένη, καὶ ἐνώουσα ἰκετευτικῶς τὰς χεῖρας. — Λοιπὸν, Ἐρνάνη, μὲ φεύγεις;

EPNANHΣ ἐπανερχόμενος. — Ἄ, ὄχι! καλὰ λοιπὸν! ἰδοῦ, μένω ἀφοῦ τὸ θέλῃς· θὰ μείνω πλησίον σου ὅσον θέλῃς. Ἐλθέ, φιλότῃ μου, ἐλθέ, ἐναγκαλισθητί με! λήθη, λήθη περὶ πάντων! Ἄς μείνωμεν καὶ οἱ δύο! (Καθήμενος ἐπὶ πετρίτου τινὸς ἐδωλίου.) Ἐλθέ, κάθησε πλησίον μου ἐπὶ τοῦ ἐδωλίου τούτου. (Ἡ Δόνα Σόλα κάθηται, αὐτὸς δὲ γονατίζει πρὸ τῶν ποδῶν της.) Τὰ βλέφαρά μου πλημμυροῦν ἀπὸ τὰς φλόγας, τὰς ὁποίας ἐκτοξεύουσιν οἱ ὠραῖοί σου ὀφθαλμοί· τίς δύναται νὰ ἀντισταθῇ εἰς τὴν μαγείαν αὐτῶν; ὦ! πόσον εὐτυχεῖς εἴμεθα ὁ εἷς πλησίον τοῦ ἄλλου! ψάλλε με κἀνὲν ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ἄσματα, τὰ ὁποῖα ἐνίοτε ἐμειλπες μὲ ὀφθαλμούς πλήρεις δακρύων. Ἄς προσπαθήσωμεν νὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς, διότι ἡ ὥρα αὕτη εἶνε ἰδική μας· ὠμίλει, ἐξακολούθει νὰ μὲ ἐκπλήττῃς! Εἶπέ μοι, δὲν εἶνε εὐχάριστον πρᾶγμα νὰ ἀγαπᾷ τις καὶ νὰ βλέπῃ ὅτι ἀνταγαπάται; δὲν εἶνε μαγευτικώτατον νὰ εὐρίσκωνται δύο ἐρασταὶ μόνον ὁ εἷς πλησίον τοῦ ἄλλου, καὶ νὰ συνδιαλέγωνται εἰς τὴν σιωπὴν τῆς νυκτὸς ἐνῶ τὸ πᾶν ὑπνώττει, καὶ νὰ ὁμιλῶσι περὶ ἔρωτος; ὦ! ἄφες με νὰ κοιμηθῶ καὶ νὰ ὄνειροπολήσω ἐπὶ τοῦ κόλπου σου, Δόνα Σόλα, ἀγάπη μου, μόνη λατρεία μου! Νανούρισόν με δι' ἐνὸς ἐκ τῶν ὠραίων ἐκείνων ἁσμάτων, τὰ ὁποῖα ἠξέυρεις τόσον θαυμάσια νὰ μέλπῃς, καὶ διὰ τῶν ὁποίων πολλάκις ἐκφράζουσα τὰ τρυφερά σου αἰσθήματα, μὲ κάμνεις πρὸς στιγμὴν νὰ νομίζω ὅτι ἀκούω θεῖαν μολπὴν ἀγγέλων. Συμπλήρωσον τὴν εὐτυχίαν, ἣν αἰσθάνεται ἡ καρδίκα μου τὴν στιγμὴν ταύτην

παρὰ τοὺς πόδας σου, καὶ ἄς ἀντηχήσῃ πρὸς στιγμὴν
τὸ μέρος τοῦτο τὸ ἀπομεμονωμένον ἀπὸ τοῦ ὠραίου
φθόγγου τῆς μελιρρύτου φωνῆς σου, εἰς οὐδ' ἄφες με νὰ
μεθυσθῶ. Ναί, συγκίνησόν με, ἐνθουσιάσόν σε, νανοῦρισόν
με καὶ λάβε ὡς ἀντάλλαγμα τὴν ζωὴν μου! Δόνα Σόλα,
θέλω διὰ τελευταίαν φοράν νὰ σὲ ἀκούσω μέλπουσαν·
ψάλλε με κἀνὸν ᾄσμα, τὸ ἀπαιτῶ!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Πλησίον σου, Ἐρνάνη, λησμονῶ τὰ
πάντα, καὶ μόνον ἐπουρανίας ἐκστάσεις ἀγγέλων αἰσθάνομαι!
Νὰ παρακούσω εἰς τὴν δικταγὴν σου, ἀφοῦ ἤσχι
τόσον καλὸς! νὰ σὲ λυπήσω!... ὦ! μυριάκις προτιμῶ τὸν
θάνατον, παρὰ νὰ ὑποφέρω νὰ πικράνω οὐδὲ πρὸς στιγμὴν
τὴν εὐδαιμονίαν σου. Τώρα μόνον γνωρίζω πόσον
σὲ ἀγαπῶ, διότι εἰς σὲ ὀφείλω τὴν ἰδέαν τοῦ ἀγνοῦ ἔρωτος,
τοῦ ἐναρέτου ἔρωτος, ὅστις ἠξέυρει νὰ σέβεται
καὶ νὰ θαυμάζῃ τὴν ὑψηλὴν ἀρετὴν ψυχῆς ομοίας με
τὴν ἰδικήν σου. Ναί, ὑπακούω εὐχαρίστως εἰς τὴν αἴτησίν σου,
καὶ ἐκπληρῶ αὐτὴν κατὰ γράμμα. (Μέλειται.)

ᾠ τῆς ὄργανῆς ζωῆς μου (1)
Δέλητηρον γλυκὸν καὶ μόνον,
ταμιούχε τῆς προῆς μου,
περιπόθητος σκιά,

ἄν τῆς θλίψεως ἡ πτέρυξ
ἐν τῷ κόσμῳ μᾶς μαστίζῃ,
ἀλλ' ὀρίζων ἄλλος πέριξ
προσηγῶς μᾶς μειδιᾷ!

(1) Ἐπὶ τοῦ ἤχου « *Vieni meco sol di rosi* » τοῦ Μελωδράματος
« *Hernani* ».

Ναί, σταμάτησον τὸ ἄρμα,
νῆξ, τὸ ἄστεροφεγγές σου,
καὶ τοῦ βίου μας τὸ δρᾶμα
ἶδε μ' ὄμμα συμπαθές,

καὶ σιγήσατε αἱ αἶραι,
πνεύματα τῶν μεσανύκτων,
σκιαὶ ἐνθιμοὶ καὶ μαῦραι,
ρέφος μέλαρ, κατηγές!

Κρυπτὲ ψάλτα, τ' ἄσμα κύβο
ὑποκάτω τῶν ἀρθῶρων,
ὡς τὸ βράδ' ἡ Φιλομήλα
τὴν γλυκείαν τῆς μολπῆς·

χῦρε τ' ἀργυρόν σου μέλος,
τὸ περιπαθές σου ᾄσμα,
καὶ ἐλθέ νὰ λάβῃς μέρος
ἔς τὴν τερπνὴν μου μουσικὴν!

Ἄχ! τὸ ᾄσμα ἐνθυμίζει
τὴν χρυσοῦν νεότητά μας,
ποῦ εἰς βάθη σπινθηρίζει
σιγηλῆς τιμῆς νυκτός,

εἶν' φωνὴ τοῦ ἔρωτός μας,
εἶν' ἐκλύθησις ἡδεία
τῶν βασάνων καὶ δεινῶν μας,
ἐνδομύχων ὁ βυθός.

Ἐστὴς σελήνης, φίλε, μένει
 τὴν ἐρωτικὴν γαλήνην,
 μὲν' εἰς τ' ἄστρα γεγραμμένη
 ἢ ἀγάπη μας πιστῶς,
 κ' εἰς τὸν φλοῖσθον τῶν λειμῶνων
 κ' εἰς τὰς αὔρας κ' εἰς τὰ δάση,
 παρταχοῦ δ' ἐρώτων μόνον
 μᾶς συνέχει ὁ ἰσθός.
 Θόρυβος καὶ ἤχοι κωδῶνων μακρόθεν.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ ἀνισταμένη, μετ' ἐκπλήξεως. — Δί-
 καιε Θεέ! ὁ κώδων τοῦ κινδύνου! Ἐρνάνη, ἀκούεις τὸν
 κώδωνα;

ΕΡΝΑΝΗΣ ἀκίνητος πρὸ τῶν ποδῶν της. — Ὅχι,
 εἶνε ὁ κώδων τῶν γάμων μας.

Ὁ θόρυβος τῶν κωδῶνων πολλαπλασιάζεται καὶ αὐξάνει· φωναὶ συγκε-
 χυμένα, λαμπάδες καὶ φῶτα εἰς ὅλα τὰ παράθυρα, εἰς ὅλας τὰς
 ἀπομεμακρυσμένας στέγας, εἰς ὅλας τὰς ὁδοὺς.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἐγείρου, πρὸς Θεοῦ! φύγε! Ἐρνά-
 νη, δὲν βλέπεις; ἡ Σαραγόσσα ἦναψεν ὅλη καὶ φλέγεται!

ΕΡΝΑΝΗΣ ἡμικειρῶμενος. — Ἄ! εἶνε αἱ δᾶδες τοῦ
 ὑμεναίου μας!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ὅχι, Ἐρνάνη· εἶνε μᾶλλον λαμπά-
 δες ἐπικηδεῖαι, λαμπάδες τῶν τάφων!

Κλαγγὴ ὕπλων, φωναὶ καὶ ἀλλαγμοί.

ΕΡΝΑΝΗΣ ριπτόμενος ἐπὶ τοῦ πετρίνου ἔδω. λίου.—
 Ἄς κοιμηθῶμεν!

Εἰς ΟΡΕΙΝΟΣ μετ' ὁ ξίφος εἰς χεῖρας καὶ δρομαῖος.
 Ἀρχηγέ, στρατιῶται καὶ λογχοφόροι ἐγύθησαν εἰς ὅλας
 τὰς ὁδοὺς, καὶ πλημμυροῦσιν ἐκεῖ κάτω τὴν πλατεῖαν·
 ἄς ἐπιταχύνωμεν τὴν φυγὴν μας!

ΕΤΕΡΟΣ ΟΡΕΙΝΟΣ. — Σύντροφοι! εἰς τὰ ὄπλα!
 ΕΡΝΑΝΗΣ κειρῶμενος. — Μείνατε ἡσυχοί· ἐγὼ εἶ-
 μι εἰδῶ!

ΦΩΝΑΙ ΣΥΓΚΕΧΥΜΕΝΑΙ ἔξωθεν. — Θάνατος εἰς
 τὸν ὄρεινόν!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ ὠχρά. — Ἢ Θεέ μου, ἔλθε εἰς βοή-
 θειάν μας!

ΦΩΝΑΙ ἔξωθεν. — Θάνατος εἰς τὸν ληστὴν!

ΕΡΝΑΝΗΣ πρὸς τὸν ὄρεινόν. — Δός με τὸ ξίφος
 σου. . . (Πρὸς τὴν Δόνα Σόλα.) Ἴχε υγείαν!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Οὐρανέ! Ποῦ πηγαίνεις; Ἐγὼ εἶμι
 ἢ αἰτία τῆς δυστυχίας σου! (Δεικνύουσα εἰς αὐτὸν τὴν
 μικρὰν θύραν.) Ἐλθέ, ἄς φύγωμεν διὰ τῆς θύρας ταύτης!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Καὶ νὰ ἀφήσω τοὺς φίλους μου μόνους
 εἰς τὸν κίνδυνον! Τί λέγεις;

Ἐξακολουθεῖ ὁ θόρυβος καὶ αἱ φωναί.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἢ! αὐταὶ αἱ κραυγαὶ μοῦ σπαράτ-
 τουσι τὴν καρδίαν! (Σταματῶσα τὸν Ἐρνάνη.) Ἐν-
 θυμοῦ, Ἐρνάνη, ὅτι ἂν ἀποθάνῃς θὰ ἀποθάνω καὶ ἐγὼ
 ἀμέσως!

ΕΡΝΑΝΗΣ ἐγκαταλιζόμενος αὐτήν. — Ἐν φίλημ!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἐρνάνη μου! σύζυγέ μου! Κύριε
 τῆς καρδίας μου!

ΕΡΝΑΝΗΣ ἀσπαζόμενος αὐτήν εἰς τὸ μέτωπον. —
 Ἴδού τὸ πρῶτον φίλημα τὸ ὁποῖον με παρεχώρησες!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Οἴμοι! ἴσως εἶνε καὶ τὸ τελευταῖον.

Ὁ Ἐρνάνης ἐξέρχεται ἐκ τῆς ζώνης του ἐν κέρκι, σκαπίζει καὶ ὀρμᾶ ξιφί-
 ρης ἐμπρός, ἢ δὲ Δόνα Σόλα πίπτει λειποθυμήσασα ἐπὶ τοῦ ἔδω.

ΠΡΑΞΙΣ ΤΡΙΤΗ.

Ο ΓΕΡΩΝ.

Τὸ θέατρον παριστᾷ τὴν ἐν τῷ φρουρίῳ τοῦ Σίλβα στοᾶν τῶν εἰκόνων τῆς οἰκογενείας τῶν Σίλβα· μεγάλη αἴθουσα, τῆς ὁποίας τὸ βάθος κατέχει πλατεῖα πύλη Γοτθικῆς κατασκευῆς, καὶ ἧτις εἶνε κεκοσμημένη μετὰ πολλὰς μεγάλας εἰκόνας ἐντὸς πολυτελῶν πλαισίων, ἐστεφανωμέναις μετὰ δουρικὰ στέμματα καὶ μετὰ χρυσᾷ οἰκόσημα. Μεταξὺ ἐκείνης εἰκόνας, ἀνῆρτηται ἀπὸ τοῦ τοίχου ἐντελής πανοπλία, ἀνήκουσα ἐκάστη εἰς ἓνα αἰῶνα.

Σ Κ Η Ν Η Α'.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ, ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ ΔΕ ΣΙΑΒΑ, εἶτα Εἰς
ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ.

Ἡ Δόνα Σόλα φρεῖ λευκὴν ἐνδυμασίαν εὐγενοῦς Ἰσπανῆς, καὶ ἵσταται ὀρθία πλησίον τραπέζης τινός, ἐνῶ ὁ Δὸν Ροῦϊ-Γομέζ κάθηται εἰς μεγάλην καθέδραν ἐκ ξύλου δρυός.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Τέλος πάντων ἔφθασεν ἡ πολυπόθητος ἡμέρα τῶν εὐχῶν μου! Μετὰ μίαν ὥραν παύω τοῦ νὰ ἤμῃ πλέον θεῖός σου· θὰ γίνω σύζυγός σου, καὶ σὺ θὰ ᾄσῃς ἡ ὠραία Δούκισσά μου! Πλὴν μετ' ἐσυγγώρη-

σες ἀρά γε; Εἶχα ἄδικον, τὸ ὁμολογῶ, νὰ φερθῶ τόσο ἀπρεπῶς τὴν ἐσπέραν ἐκείνην. Εἶμαι φύσει ὑποπτος, καὶ χωρὶς νὰ ἐννοήσω καὶ νὰ ἐξετάσω σὲ κατεδίκασα οὕτως ἀγενῶς, καὶ ἔκαμα νὰ ἀναστῇ τὸ ἐρύθημα τῆς αἰδοῦς εἰς τὰς παρειάς σου καὶ ἡ χροιά τῆς ὠχρότητος εἰς τὸ μέτωπόν σου. Πόσον ἐπιπόλαιοι καὶ ἄδικοι εἶμεθα ἡμεῖς οἱ ἄνδρες! Πλὴν πῶς θέλεις, τέκνον μου, νὰ ἦνέ τις γέρων καὶ νὰ μὴ ζηλεύῃ, ἐνῶ βλέπει ἕξαφνα δύο ὠραίους νέους πλησίον τῆς μνηστῆς του;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ ἀκίνητος καὶ σοβαρά. — Σεῖς δὲν κάμνετε ἄλλο παρὰ νὰ ὀμιλῆτε κατ' ἐπανάληψιν περὶ αὐτῆς τῆς ὑποθέσεως· ποῖος σὰς παρεπονήθη;

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Πλὴν ἡ συνείδησίς μου, βλέπεις. Naί, τὸ σφάλμα εἶνε ἰδικόν μου· ἔπρεπε νὰ σκεφθῶ ὅτι, ὅταν ἔχη τις τὴν ψυχὴν τῆς Δόνας Σόλας καὶ αἰσθάνεται εἰς τὴν καρδίαν του κυκλοφοροῦν ἐν τόσο ἐυγενῆς Ἰσπανικὸν αἷμα, εἶνε ἀδύνατον νὰ καταντήσῃ μετὰ χροί τοσούτου ἐξευτελισμοῦ ὥστε νὰ ἔχη ἐραστὰς.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Τρόντι, ὕψηλότατε, τὸ αἷμά μου εἶνε καλὸν καὶ καθαρὸν, καὶ ἴσως θὰ σὰς τὸ ἀποδείξω ἐντὸς ὀλίγου.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ ἀριστάμενος καὶ προχωρῶν πρὸς αὐτήν. — Ἄκουσον, θύγατερ. Ὅταν τις ἦνε γέρων καὶ ἐρᾶται ταῦτοχρόνως δὲν εἶνε κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του· τότε ἀποβαίνει μᾶλλον ζηλότυπος, γίνεταί κακός· καὶ ἔλα αὐτὰ διατί; διότι εἶνε γέρων· διότι ἡ ὠραϊότης, ἡ χάρις, ἡ νεότης τὴν ὁποίαν βλέπει εἰς ἄλλον τὸν προξενεῖ τρόμον, τὴν ἐπαπειλεῖ· διότι ζηλοτυπεῖ τοὺς ἄλλους καὶ αἰσχνύεται ἑαυτόν. Ὅποιος περιγέλως! Πόσον ὁ χωλὸς καὶ τυφλὸς αὐτὸς ἔρωσ, ὅστις ρίπτει εἰς τὴν καρδίαν μας τόσην μέθην καὶ τόσην φλόγα, ἐλησημόνησε τὸ σῶμα ἀνανεῶναι μόνον τὴν ψυχὴν! Ὅταν συχνότατα βλέπω διερχόμενον ἀπὸ ἐκεῖ κάτω νέον τινὰ βοσκόν, καὶ αὐτὸς

μὲν ψάλλων καὶ πηδῶν πορεύεται εἰς τὸ πράσινον λιβάδιον, ἐγὼ δὲ χωλαίνων καὶ δνειροπολῶν εἰς τὰ μαῦρα ἀγροκήπιά μου, δὲν παύω τοῦ νὰ ἐλεεινολογῶ ἐμαυτὸν καὶ νὰ λέγω χαμηλοφώνως: Ὡ ὑψηλοὶ πύργοι μου, καὶ σὺ γηραιὸν μου δουρικὸν φρούριον, μὲ πόσῃν εὐχαρίστησιν ἤθελα σὰς ἀνταλλάξει ἀντὶ ἐτῶν τινῶν νεότητος; Ναι, εὐχαρίστως ἤθελα δώσει τὰ δάση καὶ τὰς σιτοφόρους μου πεδιάδας, τὰ ἀναρίθμητα ποιμνιά μου τὰ ὁποῖα καλύπτουσι τοὺς λόφους μου, τὸ γηραλέον ὄνομά μου καὶ τοὺς ἀρχαίους τίτλους μου, λείψανα ἐτοιμόρροπα, καὶ ὅλην αὐτὴν τὴν σειρὰν τῶν γηραιῶν καὶ ἐνδόξων προπατόρων μου, οἵτινες ἐντὸς ὀλίγου μὲ περιμένουν, διὰ τὴν νέαν αὐτὴν κεφαλὴν καὶ τὴν ἀνθηρὰν ταῦτην φυσιογνωμίαν· καὶ τοῦτο, διότι οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ νέου τούτου ποιμένος χύνουν τὸ πῦρ τῆς νεότητος, διότι ἡ κόμη του εἶνε μελανὴ ὡς ἡ ἰδική σου, διότι βλέπουσα αὐτὸν δύνασκι νὰ εἴπῃς, τί ὠραῖος νέος;—Πόσον ἐνοχλεῖσαι βέβαια βλέπουσα ἐνώπιόν σου ἕνα γέροντα ὡς ἐμέ! τὸ βλέπω τοῦτο ὅσον καὶ ἂν προσπαθῆς νὰ μὲ τὸ κρύψῃς, τὸ ἀναγινώσκω εἰς τοὺς ὠραίους σου ὀφθαλμούς. Παρατήρησε, Δόνι Σόλα, μέχρι πόσου βαθμοῦ σὲ ἀγαπῶ· λησμονῶ ὅτι φέρω τὸ μέγα καὶ ἐνδοξὸν ὄνομα τῶν Σίλβα πρὸς χάριν σου, καὶ θυσιάζω τὰ πάντα διὰ νὰ ἦμαι νέος καὶ ὠραῖος ὡς σὺ! Πλὴν, τί μάτην δνειροπολῶ ἐνταῦθα; Ἐγὼ νέος καὶ ὠραῖος; ἐγὼ, ὅστις θέλω προηγηθῆ τόσον ὀγλιγορώτερα ἀπὸ σὲ εἰς τὸν τάφον;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Τίς οἶδεν; αὐτὸ ὁ Θεὸς μόνον τὸ γνωρίζει.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Καὶ ὅμως, πιστευσόν με, ὠραία μου Σόλα, ὅτι ἡ καρδία αὐτῶν τῶν ματαίων ἵπποτων δὲν εἶνε δυνατὸν ποτὲ νὰ αἰσθανθῆ τόσον ἔρωτα, ὅσον προφέρουσι τὰ δόλια τῶν χεῖλη, καὶ ὅτι μίαν νέαν κόρη ὅσον καὶ ἂν ἀγαπήσῃ ἐν ἀπὸ αὐτὰ τὰ μειράκια

δὲν ἀνταγαπᾶται ποτὲ ἐπαξίως, διότι πολλάκις αὐτὴ ἀποθνήσκει ἐνῶ ἐκεῖνοι γελοῦν. Ὅλα τὰ νέα ταῦτα πτηνὰ μὲ τὰ ὠραῖα πλουμιστὰ πτερὰ καὶ μὲ τὸ ἀβρὸν καὶ γλυκὺ κελάδημα ἔχουσιν ἔρωτα ὅστις χύνεται καθὼς καὶ τὸ πτέρωμά των, ἐνῶ τὰ ὀπωσθήποτε γηράσαντα, τῶν ὁποίων ἐξηλείφθη τὸ χρῶμα καὶ ἐσβέσθη ἡ φωνή, ἔχουν τὴν πτῆσιν πιστοτέραν· καίτοι δὲ ἦττον ὠραῖα, εἶνε ὅμως καλῆτερα ὡς πρὸς τὸ φίλτρον καὶ τὴν ἀγάπην. Τὰ βήματά μας εἶνε ἐλαφρὰ καὶ ἄτονα, οἱ ὀφθαλμοὶ μας κατεξηραμμένοι καὶ ἐσβεσμένοι, τὰ μέτωπά μας ἐρρυτιωμένα, ὄχι ὅμως καὶ ἡ καρδία μας. Ἀλλοίμονον! ὅταν εἰς γέρον ἐράται πρέπει νὰ τὸν συμπονοῦν, διότι ἡ καρδία ποτὲ δὲν γηράσκει, ἀλλ' εἶνε πάντοτε νέα καὶ δύναται νὰ αἰμοσταλάξῃ. Ἄ, ὄχι! ὁ ἔρωσ ὅν αἰσθάνομαι ἐν τῇ καρδίᾳ μου δὲν εἶνε ὡς τὸ ψευδὲς καὶ ὑάλινον ἐκεῖνο κόσμημα, τὸ ὁποῖον λάμπει καὶ τρέμει ἐπιπολαίως· ἐξ ἐναντίας, εἶνε ἔρωσ ἀδαμάντινος, βαθύς, αὐστηρός, διαρκής, μόνιμος, πατρικός, φιλικός, καὶ ἐκ ξύλου δρυὸς καθὼς ἡ δουκική μου αὕτη καθέδρα. Ἴδου πόσον σὲ ἀγαπῶ, καὶ ἀκόμη δὲν παύω νὰ σὲ ἀγαπῶ κατὰ ἕκατὸν διαφορετικούς τρόπους· καθὼς ἀγαπᾶ τις τὴν ῥοδοδάκτυλον αὐγὴν, τὰ ἐκρινὰ ἄνθη, τὴν γλυκεῖαν δρόσον τῆς πρωίας, τοὺς σκαπειρίνους οὐρανοὺς! Βλέπων πάντοτε καθημερινῶς τὸ χαρῖεν βῆδισμά σου, τὸ ἀγνὸν μέτωπόν σου, τὸ ὠραῖον πῦρ τῶν σπινθηροβολούντων ὀφθαλμῶν σου, αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν ἀναγεννώμενον, νεάζοντα, πληροῦμαι χαρᾶς ἀφάτου καὶ ἔχω ἐν τῇ καρδίᾳ μου παντοτε τὴν εὐροπὴν!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἀλλοίμονον!

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Καὶ ἔπειτα, βλέπεις πόσον καλὸν τὸ εὐρίσκει ὁ κόσμος, ὅταν ἕνας ἄνθρωπος σβύνη πλέον καὶ τριποδίζει παρχαπαίων εἰς τὸ μάρμαρον τοῦ τάφου, μίαν γυνή, εἰς ἄγγελος, μίαν ἀγνὴν καὶ ἀθῶα περι-

στερά, νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπ' αὐτοῦ, νὰ τὸν προφυλάττῃ, καὶ νὰ καταδέχεται νὰ ὑποφέρῃ τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ ἐτοιμοθανάτου καὶ ἀνωφελοῦς τούτου γέροντος! Ποῖον ἰσρῶτερον καὶ ἐπικινετώτερον ἔργον, παρὰ ἡ ὑπερτάτη αὐτῆ ἀφροσύνης νέας καὶ εὐγενοῦς καρδίας, παρηγορούσης μέχρι τελευταίας στιγμῆς τὸν ἐπιθάνατον γέροντα καὶ ἐπιδεικνυούσης ἔσω καὶ κατὰ προσποίησιν ὀμρας ἔρωτος; ὦ! σὺ θὰ ἦσαι δι' ἐμὲ αὐτὸς ὁ ἄγγελος μὲ γυναικείαν καρδίαν, ὅστις πληροῖ χαρᾶς τὴν καρδίαν τοῦ πτωχοῦ γέροντος, καὶ συμμερίζεται τὸ ἥμισυ ἄχθος τῶν τελευταίων του ἡμερῶν, θυγάτηρ κατὰ τὸ σέβας καὶ ἀδελφὴ κατὰ τὴν ἀγάπην!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Πλὴν ἀντὶ νὰ προηγήσῃς ἐμοῦ πάντοτε, πιθανὸν καὶ νὰ μὲ ἀκολουθήσετε. Διότι εἰνέ τις νέος μήπως ἦνε καὶ προωρισμένος νὰ ζήσῃ πολὺ; Οἴμοι! σὰς τὸ εἶπα πολλάκις, Ἵψηλότατε, ὅτι οἱ νέοι εἶνε ταχύτεροι ἐνῶ οἱ γέροντες εἶνε ἀργοκίνητοι, καὶ ὅτι τὰ βλέφαρά των κλείουσιν ἀποτόμως τοὺς ὀφθαλμούς των, ὡς ἀνοιγμένοις τις τάφος τὸν ὁποῖον καλύπτει ἡ πλάξ.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — ὦ! πόσοι μάταιοι λόγοι! ἠξοῦρεις ὅτι θὰ σὲ ἐπιπλήξω, τέκνον μου; Μία τοιαύτη ἡμέρα ὡς ἡ σημερινὴ πρέπει νὰ ἦνε πλήρης εὐθυμίας καὶ χαρᾶς. Πλὴν πῶς τοῦτο; μετὰ μίαν ὥραν προσκαλούμεθα εἰς τὸ παρεκκλήσιον διὰ νὰ εὐλογηθῶμεν ὑπὸ τοῦ ἱερέως καὶ νὰ συνέλθωμεν εἰς γάμου κοινωνίαν, καὶ σὺ ἀκόμη δὲν εἶσαι ἔτοιμος; τὰ λεπτὰ εἶνε ὀλόκληροι ὦραι δι' ἐμέ· πῆγαινε ὀγλίγωρα νὰ ἐνδυθῆς τὴν νυμφικὴν σου στολήν.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Πλὴν ἔχομεν ἀκόμη καιρὸν, Ἵψηλότατε.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Εἶνε ἀργά, Δόνα Σόλα. (Εἰσέρχεται εἰς ἀκόλουθος.) Τί τρέχει, Ἰακέζε;

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ. — Ἵψηλότατε, ἔνως ἀνθρώπος ὠ-

σὰν μοναχός, ὡσὰν προσκνητήης, κτυπᾷ τὴν θύραν τοῦ φρουρίου καὶ ζητεῖ ἄσυλον.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Ὅποιοςδήποτε καὶ ἂν ἦθελεν εἶσθαι εἰς ξένος, ὅταν τὸν δεχόμεθα ἡ εὐλογία τοῦ Θεοῦ εἰσέρχεται μετ' αὐτοῦ εἰς τὸν οἶκόν μας. Ἄς εἰσέλθῃ. Ἐν τούτοις, Ἰακέζε, ἔχομεν τίποτε νέα ἀπὸ ἔξω; Τί λέγουν περὶ τοῦ τρομεροῦ ἐκείνου ἀρχηγοῦ τῶν ἀγρίων ληστῶν, ὅστις ἐπλημμύρησε τὰ δάση μας μὲ τοὺς ἀντάρτας του;

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ. — Αὐτὴν τὴν στιγμὴν συμβαίνει εἰς τὸν Ἐρνάνην ὅ,τι συμβαίνει καὶ εἰς τὸν λέοντα τῶν ὄρεων.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Τί ἐννοεῖς;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ καθ' ἑαυτήν. — Θεέ μου!

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ. — Ὁ βασιλεὺς λέγουν ὅτι ἐκίνησεν ὁ ἴδιος πρὸς καταδίωξιν τῶν ληστῶν, ὅτι τοὺς διεσκόρπισε καὶ τοὺς κατέστρεψεν εἰς τὰς φωλεὰς των, καὶ ὅτι ἡ κεφαλὴ τοῦ Ἐρνάνη κοστίζει εἰς αὐτὸν σωστὰ χίλια χρυσὰ δουκάτα.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ τεταραγμένη καὶ καθ' ἑαυτήν. — Πῶς! Ἐρνάνη, ἀποθνήσκεις χωρὶς ἐμέ;

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Δόξα τῷ Θεῷ! ὁ ἀντάρτης δὲν ὑπάρχει πλέον, τὸ ζιζάνιον ἐξέλκειπεν! Ἀγαλλιασώμεθα λοιπὸν καὶ εὐφρανθῶμεν σήμερον, ὦραία μου Δόνα Σόλα, διότι ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶνε ἡμέρα διπλῆς ἐορτῆς. Πῆγαινε νὰ στολισθῆς, ἀγάπη μου, γλυκεία μου παρηγορία!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ καθ' ἑαυτήν, ἐξερρηγομένη. — Ναί, μὲ τὰ πένθιμα ἐνδύματα τοῦ θανάτου!

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ πρὸς τὸν ἀκόλουθον. — Πῆγαινε τὴν ὀγλίγωρα τὸ κιβώτιον μὲ τὰ πολύτιμα κοσμήματα, τὸ ὁποῖον ἔχω εἰς τὸν ἀντιθάλαμον. (Κάθηται εἰς τὴν καθέδραν του.) Θέλω νὰ τὴν ἰδῶ ἐστολισμένην ὡς

γύμνην και τόσοσν ὠραϊάν, χάρις εἰς τοὺς ὠραίους ὀφθαλμοῦς της και εἰς τὰ στολίδιά μου, ὥστε νὰ κάμνη νὰ πῖπτουν πρὸ τῶν ποδῶν της ὄλοι οἱ προσκυνηταὶ τοῦ κόσμου. Ἐν τούτοις, εἶσαζε και τὸν μοναχὸν ὅστις ζητεῖ τὴν φιλοξενίαν μας, και περιποιηθῆτέ τον καλῶς. Τρέξε ὀγλίγωρα, διότι εἶνε ἀπρεπὲς ὁ ξένος νὰ περιμένῃ εἰς τὴν θύραν.

Ὁ ἀκόλουθος χαιρετᾶ και ἐξέρχεται, ὁ δὲ γέρον φάνεται πρὸς στείγην βυθίζόμενος εἰς ὄνειροπολήσεις. Ἐν τούτοις, μετ' ὀλίγα λεπτά ἡ θύρα τοῦ βᾶθους ἀνοίγεται και ἐμφανίζεται ὁ Ἐρνάνης, μετεμψρισμένος ὡς μοναχός.

Σ Κ Η Ν Η Β'.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ ΔΕ ΣΙΑΒΑ, ΕΡΝΑΝΗΣ
μετεμψρισμένος ὡς μοναχός.

ΕΡΝΑΝΗΣ σταματῶν ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας.
— Ἰψηλότατε, ἡ εὐλογία τοῦ Ἰψίστου νὰ ἦνε εἰς τὸν οἶκόν σας!

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ ἀριστάμενος και χαιρετῶν διὰ τῆς χειρὸς. — Εἰρήνη και εὐτυχία και ἐπὶ σέ, ὦ ξένε. (Ὁ Ἐρνάνης εἰσέρχεται, ὁ δὲ Δοῦξ ἐπαρακάθηται.) Ὡς κρίνω ἐκ τῆς ἐνδυμασίας σου πρέπει νὰ ἦσαι ἀπὸ κάθεν πλησιόχωρον μοναστήριον;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Μάλιστα, Ἰψηλότατε ἀπὸ τὴν μονὴν τοῦ Ἁγίου Βενεδίκτου.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Και θὰ ἦλθες βέβαια διὰ τῆς Ἀρμίλλας;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ὄχι· ἠναγκάσθην νὰ ἀλλάξω δρόμον, διότι εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη ἐγίνετο σφοδρὰ μάχη.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Θὰ ἦτον ἡ συμμορία τοῦ ἀρχιεπιστοῦ τῶν ὀρέων;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Δὲν γνωρίζω, Ἰψηλότατε.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Και ὁ ἀρχηγὸς Ἐρνάνης τί ἀπέγεινε; γνωρίζεις;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ἰψηλότατε, εἶνε ἡ πρώτη φορὰ καθ' ἣν ἀκούω τὸ ὄνομα τοῦτο.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Πραγματικῶς; Ἄ! κρίμα! χάνεις μίαν σημαντικὴν ποσότητα, τὴν ὁποῖαν ὁ βασιλεὺς ὑπεσχέθη ὡς ἀντάλλαγμα τῆς κεφαλῆς του. Ὁ Ἐρνάνης αὐτὸς εἶνε ἓνας διαδύητος και τρομερὸς ληστής, εἰς ἀνάρτης μείνας πολὺν καιρὸν ἀτιμώρητος κατὰ βασιλικὴν ἐπιείκεια. Πλὴν εἶμαι βέβαιος ὅτι, ἅμα εἰσέλθης εἰς τὴν Μαδρίτην θὰ τὸν ἰδῆς κρεμασμένον.

ΕΡΝΑΝΗΣ καθ' ἑαυτόν. — Κρύψε τὴν ὕρεξίν σου! (Ἰψηλοφῶνως.) Πλὴν ἐγὼ δὲν εἶμαι διὰ ἐκεῖ.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Και ποῦ πηγαίνεις λοιπόν;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Εἰς τὴν Σαραγόσσαν, Ἰψηλότατε.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Βέβαια διὰ κάθεν τάξιμον;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ναί, δι' ἐν τάξιμον τὸ ὁποῖον ἐκχωρῶ πρὸς τὴν Παναγίαν τοῦ Πιλάρ, τὴν Κυρίαν τῶν Ἀγγέλων.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Χρέος ἐκάστου χριστιανοῦ εἶνε νὰ ἐκτελῆ ἀκριβῶς τὰ τάγματά του εἰς τοὺς ἁγίους. Και ἄλλην ὑπόθεσιν ἀπὸ αὐτὴν δὲν θὰ ἔχης βέβαια;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ὄχι, Ἰψηλότατε· μόνη μου ἐπιθυμία εἶνε νὰ προσκυνήσω τὴν Μητέρα τῶν τεθλιμμένων ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτω, νὰ καύσω πρὸ τῆς εἰκόνης της λιβανῶτων και λαμπάδα, και νὰ ἐπιστρέψω μετὰ ταῦτα.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Πολὺ καλά, ἀδελφέ μου. Πιξεύρεις ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ Δὸν Ροῦϊ-Γομεζ Δὲ Σίλβας. Τὸ ἰδικόν σου ὄνομα ποῖον εἶνε;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Χρύσανθος.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Τὸ ἄσυλον τῆς φιλοξενίας θὰ σοὶ παραχωρηθῆ, φίλε μου, πιστῶς δι' ὅσον καιρὸν θελήσης νὰ μείνης εἰς τὸ φρούριόν μου. Δὲν θέλεις στερηθῆ οὐδεμιᾶς περιποιήσεως, διότι φέρεις τὸ ἱερὸν ὄνομα τοῦ ξένου, καὶ ἔχομεν χρέος νὰ φιλοξενώμεν καὶ αὐτὸν ἀκόμη τὸν Σατάν ὅταν ὁ Θεὸς μᾶς τὸν στείλῃ. Ἔσο λοιπὸν ἡσυγος, καὶ μένε ἐν εἰρήνῃ.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Εὐχριστῶ, Ὑψηλότατε. Ἡ χάρις τοῦ παναγάθου Θεοῦ νὰ εὐλογῆ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σας καὶ νὰ ἐπεκτείνῃ τὰς ἡμέρας σας!

Ἡ θύρα τοῦ βᾶθους ἀνοίγεται καθ' ὄλον τὸ πλάτος της, εἰσέρχεται δὲ ἡ Δόνα Σόλα νυμφικὴν ἐνδεδυμένη στολήν. Ὑπισθὲν της ἔρχονται ἀκόλουθοι, ὑπνέται καὶ δύο γυναῖκες φέρουσαι ἐπὶ προσκεφαλαίου ἐν βελούδου ἀργυροῦν τεταρνευμένον κιθώτιον, τὸ ὅποιον ἀποθέτουσιν ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ τὸ ὅποιον περιέχει Ἐν πλούσιον δουρικὸν διάδημα, περιδέραια, ψέλλια, μαργαρίτας καὶ ἀδάμαντας ἀναμίξ. Ὁ Ἐρνάνης πνευστιῶν καὶ ἐκπεπληγμένος ἀτενίζει τὴν Δόναν Σόλαν μὲ φλεγερὰς ἀφθαλμούς, χωρὶς νὰ ἀκούῃ τὸν Δούκα.

Σ Κ Η Ν Η Γ'.

ΟΙ ΑΓΓΟΙ, ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ, ΑΚΟΛΟΥΘΟΙ, ΥΠΗΡΕΤΑΙ,
ΓΥΝΑΙΚΕΣ.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ δεικνύων τὴν Δόναν Σόλαν. — Ἴδου καὶ ἡ ἰδική μας Δέσποινα, ἥτις πληροὶ εὐδαιμονίας τὸν οἶκόν μας. (Πορεύεται πρὸς τὴν Δόναν Σόλαν, ὡς χρὰν καὶ σκεπτικὴν πάντοτε, καὶ προσφέρει αὐτῇ τὴν χειρὰ του.) Ἐλθέ, ὠραία μου σύζυγος! Πλὴν τί βλέπω; ποῦ εἶνε τὸ γαμήλιον δακτυλίδιον σου; ποῦ εἶνε τὸ διάδημά σου;

ΕΡΝΑΝΗΣ μετὰ φωνῆς ἐκκληκτικῆς. — Ποῖος ἐπι-
θυμῶ νὰ κερδίσῃ ἐδῶ χίλια χρυσᾶ δουκάτα; Ἐγὼ εἶμαι
ὁ Ἐρνάνης!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ καθ' ἑαυτὴν, μετὰ χαρᾶς. — Οὐρανέ!
λοιπὸν ζῆ!

ΕΡΝΑΝΗΣ πρὸς τοὺς ἀκολουθούς. — Ναί, σὰς λέ-
λω ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἄνθρωπος τὸν ὅποιον ζητοῦν. (Πρὸς
τὸν Δούκα.) Λοιπὸν, θέλεις νὰ μάθῃς τὸ ἀληθὲς ὄνομά
μου; αὐτὸ δὲν εἶνε οὔτε Χρύσανθος, οὔτε Ἀνατόλιος, ἀλ-
λ' Ἐρνάνης ὠραῖον ὄνομα, καθὼ ὄνομα ἐξορίστου, ὄνο-
μα προγεγραμμένου. Βλέπεις αὐτὴν τὴν κεφαλήν; ἀξί-
ζει τόσοσιν χρυσὸν ὥστε νὰ ἀποπληρώσῃ τὴν ἐορτὴν σου!
(Πρὸς τοὺς ὑπηρέτας.) Τὴν χαρίζω εἰς ὄλως σας, καὶ
ἐστὶ βέβαιον ὅτι θέλετε καλοπληρωθῆ. Ἴδου, λάβετέ την!
δέσατε τὰς χειράς μου καὶ τοὺς πόδας μου! Πλὴν ὅχι!
εἶνε ἀνωφελές αἰσθάνομαι ἑμαυτὸν δεδεμένον ὑπὸ δε-
σμοῦ, τὸν ὅποιον δὲν θέλω δινηθῆ νὰ ἀποσπάσω ποτέ!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ καθ' ἑαυτὴν. — Ὡ δυστυχία!

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Ἐδῶ βλέπω συμπτώματα
μανίας μήπως ὁ ξένος μου ἦνε παράφρων;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ὁ ξένος σου, Δούξ, εἶνε ληστὴς!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἄ! μὴ τὸν ἀκούετε! ψεύδεται!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ἐξ ἐναντίας, Κυρία μου! λέγω τὴν
πᾶσαν ἀλήθειαν.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Πλὴν δὲν συλλογίζεσαι, φί-
λε, ὅτι ἡ ποσότης τῶν χιλίων χρυσῶν δουκάτων εἶνε ἰ-
κανὴ νὰ γαργαλίσῃ κἀνέγα ἐξ αὐτῶν; Κύριε, δὲν ἔχω ἐμ-
πιστοσύνην εἰς τοὺς ἀνθρώπους μου!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Τόσων τὸ καλλήτερον! θέλω νὰ εὐρεθῆ
μεταξὺ αὐτῶν εἰς διὰ νὰ μὲ παραδώσῃ. (Πρὸς τοὺς ὑ-
πηρέτας.) Λοιπὸν, τί στέκεσθε; παραδώσατέ με, προ-
δώσατέ με!

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ πειρώμενος νὰ τὸν ἐτιδιάλῃ

σιωπήν. — Σιώπα, δι' αγάπην Θεοῦ! δὲν ἤξεύρεις ὅτι καὶ οἱ τοῖχοι ἔχουν ὄτα;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Φίλοι, ἡ περίστασις εἶνε πρόσφορος. Σὰς λέγω ὅτι ἐγὼ εἶμαι ὁ ἐξόριστος, ὁ προγεγραμμένος, ὁ ἀποστάτης Ἑρνάνης!

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Σιωπή!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ναί, εἶμαι ὁ Ἑρνάνης, ὁ ἴδιος!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ με φωνῆν ἐκλείπουσαρ εἰς τὸ οὖς τοῦ Ἑρνάνη. — Δι' αγάπην Θεοῦ, σιώπα!

ΕΡΝΑΝΗΣ ἡμιστρέφόμενος πρὸς τὴν Δόναρ Σόλαρ — Ἐδῶ εἶνε τὸ μέρος ὅπου νυμφεύεται ἕκαστος, καὶ ἐγὼ λοιπὸν ἐπιθυμῶ νὰ νυμφευθῶ ἢ μνηστή μου μερμένει. (Πρὸς τὸν Δούκα.) Καὶ δὲν εἶνε μὲν τόσον ὠρξία ὅσον ἡ ἰδική σου, ἴψηλότατε, πλὴν εἶνε μᾶλλον πιστή εἶνε ἡ ἀγχόνη! (Πρὸς τοὺς δούλους,) Λοιπὸν, κἀνεὶς ἀπὸ σὰς δὲν κάμνει οὔτε ἓν βῆμα ἀκόμη;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ κρυφίως. — Ἐλεος! πρὸς Θεοῦ!

ΕΡΝΑΝΗΣ πρὸς τοὺς ὑπηρέτας. — Τί στέκεσθε; χίλια χρυσὰ δουκάτα! ἀκούετε;

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶνε δαιμονισμένος!

ΕΡΝΑΝΗΣ πρὸς ἕνα ἐκ τῶν νέων ἀκολουθῶν. — Ἐλα σύ, ἀποφάσισον νὰ κερδήσῃς μίαν τόσῃ σημαντικὴν ποσότητα, ἥτις ἀπὸ δούλον θὰ σὲ καταστήσῃ ἄρχοντα! (Πρὸς τοὺς ὑπηρέτας, μένοντας ἀκινήτους.) Λοιπὸν, ὄλοι σας τρέμετε; εἶμαι τόσον δυστυχής, ὥστε κἀνεὶς νὰ μὴν ἐπιβάλλῃ χεῖρα ἐπάνω μου;

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — ἤξευρε, φίλε μου, ὅτι κἀνεὶς δὲν θὰ τολμήσῃ νὰ σὲ ἐγγίση χωρὶς νὰ ἐψοκινδυνεύσῃ τὴν κεφαλὴν του· καὶ εἴτε ὁ Ἑρνάνης εἴσαι, εἴτε ἄλλος τις μυριάκις χειρότερος, καὶ ἀκόμη δλόκληρον βασιλεῖον ἂν προσφέρουν διὰ τὴν ζωὴν σου, εἴσαι ξένος μου, καὶ ἔχω χρέος νὰ σὲ ὑπερασπισθῶ εἰς τὸν τόπον τοῦτον καὶ

ἐναντίον ἀκόμη αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, διότι χρωστώ νὰ δώσω λόγον εἰς τὸν Θεόν. Νὰ ἀποθάνω ἂν πέσῃ οὔτε θοῖξ ἐκ τῆς κεφαλῆς σου! (Πρὸς τὴν Δόναρ Σόλαρ.) Ἀνεψιά μου, μετὰ μίαν ὥρην θὰ γίνῃς σύζυγός μου· εἰσελθε εἰς τὸ δωμάτιόν σου καὶ ἐτοιμάσθητι, ἐγὼ δὲ πηγαίνω νὰ ὀπλίσω τὸ φρούριον καὶ νὰ ὀχυρώσω τὰς εἰσόδους αὐτοῦ διὰ νὰ ὑπερασπισθῶ τὸν ξένον μου.

Ἐξέρχεται παρακολουθούμενος ὑπὸ τῶν ὑπηρετῶν.

ΕΡΝΑΝΗΣ θεωρῶν μετ' ἀπελπισίας τὴν κενὴν καὶ ἄοπλον ζώνην του. — ὦ! οὔτε ἐγγχειρίδιον!

Ἡ Δόνα Σόλα, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Δουκῆ, κάμνει βήματά τινα ὡς ἀκολουθοῦσα τὸν τὴν συνοδίαν της, εἴτα ταμακᾶ, καὶ ἕμα ὄλοι ἐξέλθωσιν, ἐπανέρχεται μετ' ἀγωνίας πρὸς τὸν Ἑρνάνην.

Σ Κ Η Ν Η Δ'.

ΕΡΝΑΝΗΣ, ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ.

Ὁ Ἑρνάνης παρατηρεῖ μετὰ ψυχροῦ βλέμματος καὶ ὡς ἐν ἀδικησίᾳ τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης τεθειμένον νυμφικὸν κιβώτιον, εἴτα σείει τὴν κεφαλὴν, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του ἐξαστράπτουσιν ὑπὸ παραφορᾶς.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Τί λαμπρὰ προετοιμασία τῶντι! σὰς συγχαίρω, Κυρία! ἀδύνατον μὲ εἶνε νὰ ἐκφράσω πόσον αὐτὰ τὰ ὠραία στολίδια μὲ προξενοῦν ἐκπληξιν! (Πλησιάζων εἰς τὸ κιβώτιον.) Ἴδου θαυμασὰ δῶρα, ἄξια πραγματικῶς τοιαύτης νύμφης! Αὐτὸ τὸ διάδημα πόσον ὠραῖον εἶνε! πλὴν καὶ τὰ ψέλλια αὐτά; ἀλλὰ καὶ τὸ περιδέραιον; τὰ δακτυλίδια; Ἄ! ὄλα ἐκλεκτὰ καὶ σπάνια,

πλὴν ἑκατοντάκις, ναί, ἑκατοντάκις σπανιωτέρα εἶνε ἢ γυνή, ἥτις ὑπὸ τόσον ἀγνὸν μέτωπον κρύπτει τὴν ἀτιμωτέραν ψυχὴν! (*Ἐξακολουθῶν γὰρ ἐξετάζει τὸ κιβώτιον.*) Καὶ δι' ὅλα αὐτά, ἀγάπη μου, τί ἔδωσες; Ἄ! τίποτε βέβαια! ὀλίγον ἔρωτα καὶ ὄχι ἄλλο! Θεέ μου! εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπομείνη τις τοιαύτην αἰσχρὰν προδοσίαν; Ὡ! δι' ἐμὲ ὅλα αὐτά εἶνε μηδαμινά, ψευδεῖς μαργαρίται, ὕλοι ἀντὶ ἀδαμάντων καὶ δρείχαλκος ἀντὶ χρυσοῦ, ὡς εἶνε ἐπίσης ψευδής καὶ ἡ καρδιά σου, καλὴ καγαθὴ Δούκισσα! Ἄλλ' ὄχι! τοιοῦτον κιβώτιον πῶς εἶνε δυνατὸν νὰ μὴ σαγηνεύσῃ καὶ τὴν ἀναισθητοτέραν καρδίαν; τοιαῦτα ἐκλεκτὰ δῶρα καὶ θεοῦ πείθουσιν! Ὅλα εἶνε καλῆς ἐκλογῆς καὶ θαυμάσια, ζολισμοὶ μεγαλοπρεπεῖς καὶ ἐξαίρετοι διὰ τὸ μέτωπον μιᾶς Δουκίσσης, πιστῆς εἰς τὸν ἔρωτά της καὶ σταθερῶς ἀγαπώσῃς! (*Λαμβάνων ἐν μετὰ τὸ ἄλλο ὅλα τὰ ἐν τῷ κιβωτίῳ στολίδια.*) Ὡ! ὦ! ὅποια πολυτέλεια! Περιδέραια, φέλλια, ἐνώτια, διαδήματα, κρίκοι, τὰ πάντα ἀδαμάντινα, τὰ πάντα χρυσᾶ καὶ ἐξαστράπτοντα! Ἡ ζιλιπνότης των μὲ πείθει νὰ δικαιώσω μίαν τοιαύτην ἀπαρραδειγμάτιστον ἀπιστίαν καὶ ἐπιορκίαν!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ *τρέχουσα πρὸς τὸ κιβώτιον, καὶ ἐξέρχουσα ἀπ' αὐτοῦ ἐν ἐγχειρίδιον.* — Μὴ παραιτέρω, Κύριε! Ἴδου τὸ ἐγχειρίδιον τὸ ὁποῖον, συναισθανθεῖσα δύναμιν ἐξ ὕψους, ἀπέσπασα ἀπὸ τῆς ζώνης τοῦ βασιλέως Καρόλου, τὴν στιγμήν καθ' ἣν μοὶ προσέφερον ἕνα θρόνον ἀποτελειώσόν με δι' αὐτοῦ μᾶλλον, παρὰ διὰ τῶν δηκτικῶν καὶ λίαν εἰρωνικῶν ἐκφράσεών σου! Τοῦτο μόνον ἔχε κατὰ νοῦν, Ἐρνάνη, ὅτι ἠρνήθην μεγαλητέρας ματαιότητος ἀπὸ αὐτάς, καὶ διάδημα οὐχὶ δουρικὸν πλέον ἀλλὰ στέμμα βασιλείσης, διὰ σὲ ὅστις τώρα μὲ περιφρονεῖς, ἀσπλαγχνε!

ΕΡΝΑΝΗΣ *πίπτων εἰς τοὺς πόδας της.* — Ὡ! συγ-

χώρησόν με, Δόνα Σόλα, εἴμαι παράφρων! τὸ λογικόν μου ταράττεται, καὶ δὲν ἤξεύρω τί λέγω! σύγγνωθι, ναί, σύγγνωθι σὺ ἢ τόσον καλὴ ὅτι ἀπρεπὲς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς ὑπερπληρωθείσης αὐτῆς καρδίας! Ἄφες μὲ γονυκλινῆς νὰ ἐξαλείψω ἀπὸ τοὺς ὀφθαλμούς σου τοὺς πλήρεις θελημάτων ὅλα αὐτά τὰ πικρὰ δάκρυα, ἅτινα ἐγὼ διὰ τῆς ἀφροσύνης μου σοὶ ἀπέσπασα, καὶ δέχθητι ἀντ' αὐτῶν τὸ αἷμά μου!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ *συγκεινημένη.* — Ἐρνάνη, σὲ ἀγαπῶ καὶ σὲ συγχωρῶ, καὶ μόνον ἔρωτα πνέω διὰ σέ!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ναί; τῶντι μὲ συγχωρεῖς; λοιπόν, ὕστερον ἀπὸ τόσον ἀπερίσκεπτον διαγωγὴν μου μὲ ἀγαπᾶς; ὦ! τίς ἄλλος δύναται νὰ καυχῆθῃ αὐτὴν τὴν στιγμήν ὅτι εἶνε εὐδαιμονέστερος ἐμοῦ; Εἰπέ με, ἄγγελε προωρισμένη διὰ τὸν οὐρανόν, ποῦ ἐθάδισαν οἱ ἄβροι οὗτοι πόδες σου διὰ νὰ ἀσπασθῶ τὰ ἴχνη αὐτῶν ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἐρνάνη! φίλε τῆς καρδίας μου!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ὅχι! ἐξ ἐναντίας, πρέπει νὰ σὲ ἤμικιμισητός! Πλὴν ἄκουσον, Δόνα Σόλα! ἐπανάλαβέ με ὅτι μὲ ἀγαπᾶς, οἴμοι! ἐπιβεβαίωσον τὴν ἀμφίβολον καρδίαν μου, παγίωσον αὐτὴν διὰ μιᾶς μόνης λέξεως, ἥτις προφερομένη ἀπὸ τὰ χεῖλη μιᾶς γυναικὸς εἶνε ἰκανὴ νὰ θεραπεύσῃ πολλὰ δεινά!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ *βυθισμένη καὶ ὡς μὴ ἀκούουσα.* — Θεέ μου! νὰ πιστεύῃ ὅτι ὁ ἔρωσ μου εἶνε τόσον ἐπιλήσιμων! ὅτι εἶνε ποτε δυνατὸν ὅλα αἱ τιμαὶ καὶ ὅλα τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου νὰ ἐπηρεάσωσι τὴν δι' αὐτὸν πάλουσαν καρδίαν μου! Ναί, ἔχει τὴν ιδέαν ὅτι ἄλλοι εὐγενέστεροι ἔρωτες εἶνε δυνατὸν νὰ ἀπασχολήσωσι τὸ πνεῦμά μου, τὴν θέλησίν μου, τὴν μνήμην μου, εἰς ἣν ἐνεχαράχθη ἀνεξαλείπτως τὸ ὄνομά του!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Οἴμοι! λοιπὸν ἐβλασφήμουν; ὦ! ἐὰν

ἤμην εἰς τὴν θέσιν σου, Δόνα Σόλα, ἤθελα ἀπαρνηθῆ με ὅλα τὰ δίκαιά μου αὐτὸν τὸν παράφρονα, αὐτὸν τὸν μα-
νιώδη Ἐρνάνην, ὅστις δὲν ἤξεύρει νὰ θωπεύῃ εἰμὴ ἀφοῦ
καταφέρῃ πρότερον ἐν μέγα τραῦμα! Ναι, ἀπώθησόν με,
διώξόν με ἀπὸ πλησίον σου, καὶ ὅμως θέλω πάλιν σὲ
εὐλογῆσαι, διότι ὑπῆρξες ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους καλὴ
καὶ εὐμενής, διότι με ὑπέφερες ἀρκετὸν καιρὸν, διότι εἶ-
μαι κακὸς καὶ ἀνάξιος τοῦ ἔρωτος μιᾶς τοιαύτης ἀγνῆς
κόρης, διότι ἤθελα κηλιδώσει τὰς ὥρας ἡμέρας τῶν νεα-
νικῶν σου χρόνων με τὴν ζοφώδη νύκτα μου, διότι τέ-
λος ἡ καρδία σου εἶνε καλὴ καὶ εὐγενής, καὶ δὲν σφάλ-
λεις ποσῶς ἂν ἐγὼ ἦμαι κακός! Νυμφεύθητι τὸν γέρον-
τα Δοῦκα, ὅστις εἶνε καλὸς καὶ εὐγενής, καὶ ὅστις μητρό-
θεν μὲν ἔχει ἰδιοκτησίαν τοῦ τὸ Ὀλμέδον πατράθεν δὲ
τὴν Ἀλκάλαν. Ἔσο εὐτυχῆς καὶ πλουσίαι μετ' αὐτοῦ, διό-
τι ἤξεύρεις βέβαια τι δύναται νὰ σοὶ προσφέρῃ ἡ ἰδική
μου στιβιχρὰ χεῖρ' ἑμῆ μίαν προῖκα ἐκ θλίψεων, ποτῆριον δα-
κρύων καὶ στεναγμῶν, ὑμέναιον αἱματηρῶν καὶ ἀλυσίδε-
τον. Ἡ ἐξορία, τὰ δεσμά, ὁ θάνατος, ἡ περιστοιχιζοῦσά
με φρίκη καὶ ἀγωνία θέλουν εἶσθαι τὸ ὥραϊον διαδήμα,
τὸ λαμπρὸν περιδέραιον τὸ ὁποῖον θὰ σοὶ προσφέρω πο-
τὲ δὲ πλέον ὑπερήφανος καὶ ἀγέρωχος σύζυγος δὲν ἐ-
πρόσφερον εἰς τὴν σύζυγόν του πλουσιώτερα γαμήλια
δῶρα ἀπὸ τὰ ἰδικά μου, τὰ πλήρη πένθους καὶ θλίψεως.
Νυμφεύθητι, σὲ λέγω, τὸν γέροντα διότι εἶνε ἄξιός σου!
Αἶ, ποῖός ποτε ἤθελε πιστεύσει ὅτι ἡ ἐξόριστος κεφαλή
μου θέλει ἐνωθῆ με τὸ καθαρὸν καὶ ἀθῶον μέτωπόν σου,
ποῖός βλέπων ἀμφοτέρους ἡμᾶς, σὲ μὲν γαλήνιον καὶ ὤ-
ραϊαν ἐμὲ δὲ βίαιον καὶ ριψοκίνδυνον, σὲ εἰρηνικὴν καὶ
αὐξάνουσαν ὡς ἄνθος ἐν τῇ σκιᾷ ἐμῆ δὲ προσκρούοντα
ἐν μέσῳ τῆς τριχυμίας ἐπὶ μυρίων σκοπέλων, ἤθελεν εἶ-
πεῖ ὅτι αἱ τύχαι μας εἶνε συνηνωμέναι καὶ ἀκολουθοῦν
τὸν αὐτὸν νόμον; Ὁχι! ὁ Θεὸς ὅστις τὰ πάντα καλῶς

πράττει δὲν σὲ προώρισε δι' ἐμέ! Οὐδὲν δικαίωμα ἔχω
ἐπὶ σοῦ ἄνωθεν, καὶ διὰ τοῦτο παραιτοῦμαι τῶν πάντων!
ἔχω τὴν καρδίαν σου, πλὴν ἐκ κλοπῆς τὴν παραχωρῶ
λοιπὸν εἰς τὸν ἰκανώτερον καὶ ἀξιώτερον αὐτῆς· ποτὲ ὁ
οὐρανὸς δὲν συγκατένευσεν εἰς τοὺς ἔρωτάς μας, καὶ ἂν
εἶπα ποτε ὅτι τοιαύτη ἦτον ἡ εἰμαρμένη σου ἐψεύσθην!
Τοῦντεῦθεν λοιπὸν ἔρω, ἐκδίκησις, τὰ πάντα οἴχονται!
Ἀναχωρῶ εἰς τὰ ὄρη μου, ἄχρηστον ὄν καὶ πλήρες αἰ-
σχύνης, διότι δὲν ἠδυνήθην οὔτε νὰ τιμωρῆσω οὔτε νὰ
θελῶ, καὶ με ἔκαμαν νὰ πληρωθῶ μίσους ἐγὼ, ὅστις δὲν
ἐγνώριζα ἄλλο τι εἰμὴ νὰ ἀγαπῶ. Συγχώρησόν με, Δόνα
Σόλα, καὶ ἀπόρρευε πάντοτε τὴν συνάντησίν μου· ἰδοὺ
αἱ δύο μου προσευχαί, τὰς ὁποίας ἐλπίζω ὅτι δὲν θέλεις
ἀπορρίψει διότι εἶνε αἱ τελευταῖαι! Σὺ ζῆς, ἐνῶ ἐγὼ εἶ-
μαι νεκρός· δὲν βλέπω δὲ διόλου ἐπάναγκες νὰ συγκατα-
θῆς μετ' ἐμοῦ εἰς τὸν τάφον!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἀχάριστε.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ὄρη τῆς Ἀραγωνίας, Γαλικία, Ἐστρα-
μαδούρη, καὶ ἴλαι αἱ λοιπαὶ ἐπαρχίαι, τὰς ὁποίας ἐπλή-
ρωσα δυστυχιῶν καὶ θλίψεων! ἔλαβα τοὺς καλῶτέρους
υἱούς σας, καὶ τοὺς ἠνάγκασα ἀσυνειδήτως νὰ πολεμή-
σωσιν ὑπὲρ τῶν δικαίων μου· πλὴν, ἰδοὺ ὅλοι ἀποθαμ-
μένοι! ἰδοὺ ὅλοι οἱ ἀνδρειότεροι βλαστοὶ τῆς Ἰσπανίας
πεπτωκότες ἐξ αἰτίας μου εἰς τὰ ὄρη, ὁ εἰς ἐπὶ τοῦ ἄλ-
λου καὶ ὅλοι ἐπὶ τῶν νώτων ὡς ἀνδρεῖοι ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ,
ὥστε ἂν ποτε ἠνοίγοντο αἱ ὀφθαλμοὶ των νὰ ἀπαντήσω-
σιν εὐθὺς τὸ κυνόχρουν τοῦ οὐρανοῦ! ἰδοὺ τί ἔκαμα πάν-
ῶ, ὅτι μοὶ ἐνεπιτεύθη, ἰδοὺ ποῦ κατήντησαν οἱ ἀναθέσαν-
τες εἰς ἐμὲ τὰς ἐλπίδας των! Εἶνε λοιπὸν πρόπον καὶ
σύ, Δόνα Σόλα, νὰ ζηλεύης τοιαύτην τύχην; Ἄκουσον
νυμφεύθητι τὸν Δοῦκα, τὸν Ἄδην, τὸν Βασιλέα, κάθε
ἄλλον τέλος πάντων παρὰ ἐμέ! ἰδοὺ ἐγὼ μείνας μόνος
χωρὶς κανένα νὰ ἔχω φίλον, καὶ ἐγκαταλελειμμένος πα-

ρὰ πάντων ἐν τῷ κόσμῳ· τώρα ἦλθε καὶ ἡ ἰδική σου σει-
ρὰ νὰ με ἀφήσης, νὰ με λησιμονήσης. Σὲ καθικετεύω λοι-
πὸν χάριν τοῦ ἰδίου ἑαυτοῦ σου φύγε με, φύγε με ὡς με-
μολυσμένον, ὡς ἀποτρόπαιον· ἂν με νομίζης ἄνθρωπον
ὡς ὅλοι οἱ λοιποὶ, βαίνοντα περισκεμμένως καὶ ἀφορῶν-
τα πρὸς ἠθικόν τινα σκοπὸν, χρεωστῶ νὰ σὲ ἐξάξω τῆς
ἀπάτης ταύτης· εἶμαι μίᾳ δύνامي ἀκατάληπτος, μίᾳ
βιαία κίνησις πρὸς τὰ πρόσω χωροῦσα· τυφλὸς τις καὶ
κωφὸς ἐκτελεστῆς πενήθιμων μυστηρίων, μίᾳ δυστυχῆς
ψυχῆ πεπλασμένη ἀπὸ γνόφον καὶ σκότος! Καὶ ἐγὼ ὁ
ἴδιος ἀγνοῶ ποῦ πηγαίνω· μόνον αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν ὡ-
θούμενον ὑπὸ βιαίας πνοῆς, ὑπὸ ἄφρονός τινος μοίρας.
Καταβαίνω, καταβαίνω, προχωρῶ καὶ ποτὲ δὲν δύναμαι
νὰ σταματήσω· καὶ ἂν ἐνίοτε ἀσθμαίνων τολμήσω νὰ
στρέψω τὴν κεφαλὴν μου πρὸς τὰ ὀπίσω, μίᾳ φωνῇ μυ-
στηριώδης μὲ λέγει· περιπάτει, περιπάτει! καὶ βαθεῖα
ἄβυσσος ἀνοίγεται ἐνώπιόν μου, καὶ βλέπω τὰ βῆθη αὐ-
τῆς ἐρυθρὰ ὑπὸ φλογὸς καὶ αἵματος! Ἐν τούτοις, πᾶν ὅ,τι
ἤθελα ἀπαντήσῃ κατὰ τὴν ἀγρίαν ταύτην φυγὴν μου τὸ
συντρίβω, τὸ θανατόνω· δυστυχία εἰς ἐκείνον ὅστις ἤθε-
λε μὲ ἐγγίσει! Ἐ! σὲ καθικετεύω, ἀγνή κόρη, φύγε, ἀ-
ποστράφηθι τὸν ἐλεύθερον δρόμον μου, διότι, οἴμοι! χω-
ρὶς νὰ τὸ θελήσω θὰ σὲ προξενήσω κακὸν!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Δίκαιε Θεέ!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Σὲ λέγω ὅτι δαίμων τρομερὸς καὶ
ἀποτρόπαιος μὲ κατακυριεύει, Μοῖρα βάσκανος καὶ δ-
λεθρία, ἥτις ἐπιθυμεῖ διακαῶς νὰ καταβροχθίσῃ καὶ τὴν
μόνην ἐπὶ γῆς εὐδαιμονίαν μου, ἢ ὁποῖα εἶσαι σύ, κόρη
γλυκεῖα καὶ προσφιλέη! Λοιπὸν, δὲν εἶσαι δι' ἐμέ, ζήτησε
ἄλλον σύντροφον τῆς ζωῆς σου. Πήγαине, καὶ ἂν ποτε ὁ
οὐρανὸς ὑπεμειδίξεν εἰς τὴν τύχην μου, τὴν ὁποῖαν ἀ-
πηρήθη διὰ παντός, τοῦτο εἶνε προφανὴς εἰρωνία! Νυμ-
φεύθητι τὸν Δοῦκα!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ἄχ, Ἐρνάνη! δὲν ἤρκεσαν τόσαι
προσβολαὶ ἀλλὰ ζητεῖς νὰ ἐπιφέρῃς καὶ ἄλλας; κατε-
ξέσχισες τὴν καρδίαν μου ἅπαξ, καὶ τώρα τὴν συντρί-
βεις ἐξ ὀλοκλήρου; Αἱ λοιπὸν, δὲν με ἀγαπᾷς πλέον;

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Δόνα Σόλα! σὺ εἶσαι ἡ ψυχὴ καὶ ἡ
καρδίᾳ μου, σὺ εἶσαι ἡ ζέουσα ἐστία ὅθεν μοι ἀποπέμ-
πεται πᾶσα φλόξ, σὺ εἶσαι ὁ μόνος ἔρωτός μου, ἡ μόνη
λατρεία μου! Λοιπὸν, δὲν θέλεις νὰ με ἀποφύγῃς καὶ νὰ
ῆσαι εὐδαίμων;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Εὐδαίμων θέλω εἶσθαι πάντοτε πλη-
σίον σου, καὶ μόνος ὁ θάνατος θέλει εἶσθαι ἱκνὸς νὰ με
καταπέσῃ νὰ σὲ ἀποφύγω!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Πλὴν ἀξίζει ἄρα γε τὸν κόπον νὰ ἀ-
ποθάνῃς δι' ἐμέ, δι' ἕν τόνον εὐτελὲς καὶ ἀσήμαντον ὄν;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ διαρρηγνυμένη εἰς δάκρυα. — Ὡ Θεέ
μου, ἐνίσχυσόν με! τὰ σπλάγχχνα μου καταξέσχίζονται!
Δίκαιε Θεέ, πόσον τὰ αἰσθήματά μου παραγωνρίζονται!

Ἐπίπεται ἐπὶ τινος ἔδρας.

ΕΡΝΑΝΗΣ καθήμενος πλησίον τῆς. — Ἄ! κλαίεις;
κλαίεις ἐξ αἰτίας μου, καὶ δὲν κάμνω ἄλλο τι μένων
πλησίον σου εἰμὴ νὰ ἐκπαυξάω τὰ δεινὰ σου! Ποῖος θὰ
μὲ τιμωρήσῃ πλέον, διότι σὺ δὲν κάμνεις ἄλλο τι εἰμὴ
νὰ με συγχωρῆς; Ποῖος θὰ σὲ εἰπῇ ὁποῖα βάσανα ὑπο-
φέρω ὅταν ἐν δάκρυ σβύνη τὴν φλόγα τῶν ὀφθαλμῶν
σου, τῶν ὁποῖων ἡ ἀστραπὴ καὶ ἡ λάμψις εἶνε ἡ μόνη
χαρὰ μου; Ἐ! συγχώρησόν με, Δόνα Σόλα· οἱ φίλοι μου
ἐθανατώθησαν ὅλοι ἐξ αἰτίας τῆς ἀφροσύνης μου! ἐπει-
ράθην νὰ στρέψω καὶ ἀλλοῦ τὸν ἔρωτά μου, πλὴν τὸ
παράδειγμα αὐτῶν ἐπιφέρει γενικὴν ψυχρότητα καὶ μὲ
στηλιτεύει· καὶ ὅμως, φεῦ! τολμῶ νὰ καυχήθω ὅτι αἰ-
σθάνομαι ἐντός μου ἔρωτα διακαέστατον... Μὴ κλαίης,
Δόνα Σόλα, ἂς ἀποθάνωμεν μᾶλλον ὁμοῦ παρά νὰ σὲ

βλέπω οὕτω πῶς κλαίουσαν! — Θεέ μου! διατί νὰ μὴν ἔχω δλόκληρον κόσμον ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου; θὰ τῆς τὸν ἐπρόσφερα εὐχαρίστως! Πλὴν, πόσον εἶμαι δυστυχῆς, διότι δὲν ἔχω τίποτε!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ *ρίπτομένη εἰς τὸν τραχηλὸν του.* — Εἶσαι ὁ μεγαλοπρεπῆς μου καὶ γενναῖος λέων! σὲ ἀγαπῶ, Ἐρνάνη, σὲ ἀγαπῶ ἐκ βάθους καρδίας, καὶ τόσον ἔρωτα πρὸς σὲ αἰσθάνομαι ὥστε ἀδύνατον εἶνε νὰ τὸν παραστήσω διὰ λέξεων!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — ᾧ! ὁ ἔρωσ ἤθελεν εἶσθαι ἔξοχον ἀγαθόν, ἂν ἦτο δυνατὸν νὰ ἀπέθνησκέ τις ἀμέσως ἀφοῦ πλέον ἠγάπησε πολὺ.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Σὲ ἀγαπῶ, Ἐρνάνη, ὅσον δὲν δύναμαι νὰ παραστήσω, καὶ εἶμαι ὅλη διὰ βίου εἰς σὲ ἀφωσιωμένη!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — ᾧ! πόσον εὐτυχῆς ἤθελα εἶσθαι αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ἂν οἱ λόγοι σου συνωδεύοντο μὲ ἐν κτύπημα ἐγχειριδίου!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Πλὴν δὲν φοβεῖσαι τὴν θείαν τιμωρίαν, Ἐρνάνη, ὀμιλῶν τοιουτοτρόπως καὶ ἀποφασίζων τὴν ζωὴν σου;

ΕΡΝΑΝΗΣ *ἐπιστηριζόμενος ἐπὶ τοῦ ἄμου της* — Αἶ, καλὰ λοιπόν! ἄς μᾶς ἐνώσωσιν ἀφοῦ τὸ θέλῃς· ἔστω, δὲν ἐναντιοῦμαι πλέον!

Καὶ οἱ δύο ἐνηγκαλισμένοι θεωροῦσιν ἀλλήλους μετ' ἐκστάσεως, χωρὶς νὰ βλέπουν ἢ νὰ ἀκούουν, καὶ ὡς ἀπορροφηθέντες διὰ τῶν βλεμμάτων των. Ὁ Δὸν Ροῦϊ-Γομέζ εἰσέρχεται διὰ τῆς θύρας τοῦ βάρους, τοὺς παρατηρεῖ, καὶ ἴσταται ὡς κεραυνόπληκτος ἐπὶ τοῦ καταφλίου.

Σ Κ Η Ν Η Ε'.

ΕΡΝΑΝΗΣ, ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ, ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ ΓΟΜΕΖ *ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ καταφλίου τῆς θύρας καὶ σταυρόνων τοὺς βραχίονας.* — Λοιπόν, αὐτὴ εἶνε ἡ ἀμοιβὴ τῆς φιλοξενίας;

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Θεέ μου! Ὁ Δοῦξ!

Καὶ οἱ δύο μεταστρέφονται κατεπτοκήμενοι.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ *ἀκίνητος πάντοτε.* — Τοιαύτην ἀντιμισθίαν λοιπόν μὲ ἀποδίδεις, ξένη μου; Πήγαινε νὰ ἰδῆς, καλέ μου Κύριε, εἰς ποίαν κίνησιν εὐρίσκεται τὸ φρούριόν μου ἐξ αἰτίας σου, καὶ ποίας προετοιμασίας κάμνω πρὸς υπεράσπησίν σου· καὶ σὺ μὲ τίσσην ἀχρησίαν ἀνταμείβεις τὴν καλωσύνην ἑνὸς γέροντος, ὅστις γίνεται θυσία ὑπὲρ τῆς ἱερότητος τῆς φιλοξενίας; Ἄκουσε, καλέ μου ξένη· ἔζησα περισσότερον ἀπὸ ἐξήκοντα ἔτη, καὶ εἶδα παντοειδεῖς ἀχαλινώτους ψυχάς· ἀπήντησα δολοφόνους, δημίους, ἀπαγχονιστάς, προδότας, παραχαράκτας, ἀπίστους θεράποντας φαρμακεύοντας ἐπὶ τραπέζης τοὺς κυρίου των, ἄρχοντας ἀποθνήσκοντας ἄνευ προσευχῆς καὶ μετανοίας· εἶδα τοὺς Σφόρζας, τοὺς Βοργίας, τὸν Λούθηρον, πλὴν ποτὲ δὲν ἀπήντησα τόσην μεγάλην μογθηρίαν, ποτὲ δὲν εἶδα τόσον ἀπιστον ἄνθρωπον, μὴ φροβούμενον τοῦλάχιστον τὴν ἐκδίκησιν τοῦ κεραυνοῦ, ἐνῶ παραβαίνει τὰ ἱερά καθήκοντα τῆς φιλοξενίας. Ποτὲ βδελυρωτέρα προδοσία δὲν ἔκαμε νὰ ἀπολιθωθῇ εἰς γέροντων ξενοδόχος ἐπὶ τοῦ καταφλίου τῆς θύρας του, καὶ νὰ αἰσθανθῇ τὴν ἀνάγκην τοῦ τάφου! (Ἦψῶν τοὺς ὀφθαλ-

μούς, και περιφέρων αὐτοὺς ἐπὶ τῶν περικυκλούμενων τῆν αἰθουσαν εἰκότων.) ὦ σεῖς, ἔνδοξοι πρόγονοί μου, γενεὰ ἀθάνατος τῶν Σίλβα ἥτις με ἀκούεις, συγχωρήσατέ με ἂν ἐνώπιόν σας ἡ ὀργή μου κακολογῇ τὴν φιλοξενίαν!

ΕΡΝΑΝΗΣ προχωρῶν ἐν βῆμα. — Δούξ! . . .

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Σιώπα! (Κάμνει τρία βήματα εἰς τὴν αἰθουσαν, και περιφέρει τα βλέμματά του ἐπὶ τῶν εἰκότων τῶν Σίλβα.) Μαῦροι και Καστιλιανοί, ἱεραὶ σκιαὶ ἀνδρῶν θανόντων, σιδηροὶ πρόγονοί μου, οἵτινες βλέπετε πᾶν ὅ,τι ἔρχεται ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἢ ἐκ τοῦ Ἄδου, εἰπῆτέ με ποῖος εἶνε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος; Δὲν πιστεύω νὰ ὀνομάζεται Ἐρνάνης, ἀλλὰ μάλλον Ἰούδας! ὦ! εὐδοκῆσατε νὰ με εἰπῆτε τὸ ὄνομά του! (Σταυρῶν τοὺς βραχίονας.) Ἰδατε ποτὲ παρομοίαν προδοσίαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν σας; Ὀχι, βέβαια.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Ὑψηλότατε Δούξ! . . .

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ ἐξακολουθῶν νὰ ἀποτείνεται πρὸς τὰς εἰκόνας. — Βλέπετε ἀναίδειαν; τολμᾶ και νὰ ὀμιλῇ ὁ ἄτιμος! Πλὴν ὑμεῖς ἀναγινώσκετε καλῆτερον ἀπὸ ἐμὲ εἰς τὴν καρδίαν του. ὦ! μὴ τὸν ἀκούετε, εἶνε ἀπαταιῶν! προβλέπει ὅτι ὁ βραχίον μου θέλει βιάσει με αἷμα τὸ μολυνθὲν ἀσυλόν μου, και ὅτι ἡ καρδία μου ἐπωάζει τρομερὰν ἐκδίκησιν! Ἄς κράζῃ ὅσον θέλει ὅτι εἶνε ξένος μου και ξένος ἰδικός σας μὴ τὸν ἀκούετε, πρόγονοί μου, διότι βλέπετε πολὺ καλὰ ἂν ἦμαι ἐντὸς τῶν δικαίων μου, και ποῖος ἐκ τῶν δύο μας εἶνε ἄξιος τιμωρίας.

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Δὸν ΡουΪ-Γομέζ Δὲ Σίλβα, ἂν ὑψώθη ποτὲ εὐγενέστερον μέτωπον πρὸς τὸν οὐρανόν, ἂν ὑπῆρξέ ποτε ψυχὴ εὐγενεστέρα, καρδία μεγαθυμότερα, εἶνε ἡ ἰδική σου! Λαμβάνω τὴν τόλμην νὰ ἀπευθύνω πρὸς σὲ τὸν λόγον, ὦ Δούξ, μόνον και μόνον διὰ νὰ ὀμολογήσω ὅτι εἶμαι ἔνοχος, και ὅτι δὲν ἔχω τίποτε νὰ εἴπω πρὸς

δικαιολογίαν μου. Ναί, εἶμαι ἐσχάτης προδοσίας ἔνοχος, διότι ἠθέλησα νὰ κλέψω τὴν σύζυγόν σου! εἶμαι αἰσχρὸς, διότι ἠθέλησα νὰ μολύνω τὴν συζυγικὴν σου κλίνην! ἔχω αἷμα ἄτιμον ἐντὸς τῶν φλεβῶν μου, τὸ ὅποιον θέλεις κάμει πολὺ καλὰ νὰ χύσης, και νὰ σφογγίσῃς τὸ ξίφος σου ἐπὶ τοῦ πτώματός μου!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Αὐτὸς δὲν πταίει, Ὑψηλότατε, ἀλλ' ἐγὼ ἐμὲ κτυπάτε!

ΕΡΝΑΝΗΣ. — Σιώπα, Δόνα Σόλα! ἡ ὥρα αὕτη εἶνε ὑπερτάτη και με ἀνήκει, διότι εἶνε ἡ τελευταία μου. Ὑθεν, ἄφες με νὰ ἐξηγηθῶ μετὰ τοῦ Δουκός. — Ὑψηλότατε, πιστεύσατε τοὺς τελευταίους λόγους οὗς ἐπρόφερε τὸ στόμα μου. Σᾶς ὀμνῶ ὅτι εἶμαι ἔνοχος μεγίστου ἐγκλήματος πλὴν μείνατε ἡσυχος, αὐτὴ εἶνε ἀγνή! ἰδοὺ ὅλη ἡ ἀλήθεια. Δὲν μένει λοιπόν, εἰμὴ ἡ πίστις και ἡ ἀγάπη σας δι' αὐτήν, και ἐν καλὸν κτύπημα ξίφους ἢ ἐγχειριδίου δι' ἐμὲ. Ναί, φονεύσατέ με καθὼς με ἀρμόζει, εἶτα δὲ ρίψατε ἐκτὸς τῆς θύρας σας τὸ πτώμά μου, και πλύνετε τὸ ἔδαφος τὸ ὅποιον ἐμόλυνεν ἡ παρουσία μου!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Ὀχι, Ὑψηλότατε! ἐγὼ ἔκαμα τὰ πάντα, διότι τὸν ἀγαπῶ! (Ὁ Δούξ ἐσρέφεται μετὰ φρίκης εἰς τὴν λέξιν ταύτην, και ρίπτει βλέμμα τρομερὸν ἐπὶ τῆς Δόνας Σόλας, ἥτις ρίπτεται εἰς τὰ γόνατά του.) Ναί, Δούξ, συγχωρήσατέ τον! τὸν ἀγαπῶ, Ὑψηλότατε! εἶνε ὁ ἐρραστής μου!

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ ὀπισθοδρομῶν μετὰ φρίκης. — Ὁ ἐρραστής σου! (Πρὸς τὸν Ἐρνάνην.) Τρέμε λοιπόν, ἄφρον, τὰς συνεπειὰς τῆς δικαίας ἐργῆς μου!

Θόρυβος σαλπύγγων ἔξωθεν. Εἰσέρχεται εἰς ἀκόλουθος.

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ. — Ὑψηλότατε!

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ μεταστρεφόμενος. — Τί πρέχει; τί θόρυβος εἶνε αὐτός;

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ. — Ἡ αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ βασιλεὺς Δὸν Κάρολος μὲ εὐάριθμον συνοδίαν τοξοτῶν καὶ στρατιωτῶν ἐστάθη ἐκτὸς τοῦ πύργου, καὶ ζητεῖ νὰ ἀνοίξωμεν τὴν θύραν τοῦ φρουρίου.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Θεέ! ὁ βασιλεὺς! ἰδοὺ ἀνέλπιστος προσβολή!

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ σκεπτόμενος πρὸς στιγμὴν. — Ἀνοίξατε εἰς τὸν βασιλέα.

Ὁ ἀκόλουθος χαιρετᾷ υποκλινόμενος καὶ ἐξέρχεται.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ. — Τὸ πᾶν ἀπώλετο!

Ὁ Δὸν Ροῦϊ-Γομέζ βαδίζει πρὸς μίαν ἐκ τῶν εἰκόνων τῆς συλλογῆς τὴν ἰδικήν του, ἣτις εἶνε ἡ τελευταία πρὸς ἀριστεράν· κινεῖ ἐν ἐλαττήριον, καὶ ἡ εἰκὼν ἀνοίγεται στρεφομένη ἐφ' ἑαυτῆς ὡς θύρα, καὶ δεικνύει κρύπτῃν τινὰ κατεσκευασμένην ἐντὸς τοῦ πάχους τοῦ τοίχου.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ πρὸς τὸν Ἑρνάνην. — Ἐδῶ, Κύριε! **ΕΡΝΑΝΗΣ.** — Ἡ κεφαλή μου, Ἵψηλότεατε, εἶνε ὑπὸ τὴν διάθεσίν σας· προσφέρετέ την εἰς τὸν δῆμιον, ἢ διαθέσατε τὰ κατ' αὐτὴν κατὰ τὴν θέλησίν σας! εἶνε ἐτοίμη εἶμαι αἰχμάλωτός σας.

Ἐισέρχεται εἰς τὴν κρύπτῃν. Ὁ Δὸν Ροῦϊ-Γομέζ ὡθεῖ ἐκ νέου τὸ ἐλατήριον, ἡ θυρὴ κλείεται, καὶ ἡ εἰκὼν ἐπανέρχεται πάλιν εἰς τὴν προτέραν τῆς θέσιν.

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ γονατίζουσα πρὸ τοῦ Δουκός. — Χάρις εἰς τὸν Ἑρνάνην, Ἵψηλότεατε!

Ο ΑΚΟΛΟΥΘΟΣ ἐπαγερχόμενος. — Ἡ αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ βασιλεὺς!

Ἡ Δόνα Σόλα καλύπτεται ταχέως διὰ τοῦ πέπλου τῆς. Ἐν τούτοις, ἡ μεγάλη θύρα τοῦ βάθους ἀνοίγεται καθ' ὅλον τὸ πλάτος τῆς, καὶ εἰσέρχεται ὁ Δὸν Κάρολος μὲ πολεμικὴν ἐνδυμασίαν, ἀκολουθούμενος ὑπὸ πλήθους εὐπατριδῶν ἐπίσης ὡπλισμένων, ὑπὸ σημαιοφόρων, τοξοτῶν καὶ σαλπικτῶν.

Σ Κ Η Ν Η Γ'.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ, ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ κεκαλυμμένη, **ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ** μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του.

Ὁ Δὸν Κάρολος προχωρεῖ μὲ βραδεία βήματα, τὴν μὲν ἀριστερὰν χεῖρα ἔχων ἐπὶ τῆς λαθῆς τοῦ ξίφους του τὴν δεξιὰν ἐπὶ τοῦ στήθους, καὶ προσηλώνει ἐπὶ τοῦ γέροντος Δουκός βλέμμα ἀπιστίας καὶ ὀργῆς. Ὁ Δουξ ἔρχεται ἰνώπιον τοῦ βασιλέως, καὶ χαιρετᾷ υποκλινόμενος ἐδαφτικῶς. Βαθεῖα σιωπὴ καὶ προσδοκία μεμιγμένη μετὰ τρόμου καὶ ἀγωνίας ἐπικρατεῖ καθ' ὅλην τὴν αἴθουσαν. Τέλος ὁ βασιλεὺς, ἅμα εὐρεθείς κατὰ μέτωπον τοῦ Δουκός, ὑψώνει ἀγερώχως τὴν κεφαλὴν.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Τίς ἡ αἰτία, ἐξάδελφέ μου, ὥστε αἱ θύραι σου νὰ ἦνε σήμερον τόσον ἀσφαλῶς κεκλεισμέναι; Μὰ τοὺς ἀγίους, ἐνόμιζα τὸ ξίφος σου κατεσκευασμένον, καὶ ποτὲ δὲν ὑπέθετα ὅτι ἤθελα τὸ εὐρεῖ ἐξαστράπτον εἰς τὴν παλάμην σου, καθ' ἣν στιγμὴν ἐρχόμεθα πρὸς ἐπίσκεψίν σου! (Ὁ Δὸν Ροῦϊ-Γομέζ θέλει νὰ ὀμιλήσῃ, ἀλλ' ὁ βασιλεὺς τὸν διακόπτει μὲ ἡγεμονικὴν ἀξιοπρέπεια καὶ χειρονομίαν.) Ποῦ ἀργὰ ἐνθυμήθης, ἐξάδελφε, νὰ μοῦ κάμῃς τὸν νέον, ἐνῶ σὲ βλέπω κλονιζόμενον ὑπὸ τῶν χρόνων καὶ τοῦ γήρατος. Μήπως μὲ ἐξέλαβες διὰ κἀνένα Βοαβδίλ ἢ ἄλλον τιχαροφόρον ἀρχοντίσκον, καὶ ἠθέλησες νὰ μοῦ σηκώσῃς τὴν γέφυραν τοῦ πύργου καὶ νὰ μοῦ στήσῃς πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ φρουρίου τὰς σιδηρὰς κίγκλιδας σου; Πῶσον ἀδικεῖς τὸν ἐκυτόν σου, φίλε!

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ υποκλινόμενος. — Μεγαλειότηατε!

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ πρὸς τοὺς ἐπιτελεῖς του. — Ἵπὸ κατοχὴν ἀμέσως ὕλαι αἱ γωνίαι! λάβετε τὰ κλειδιά τῶν θυρῶν!

ΔΟΝΑ ΣΟΛΑ καθ' εαυτήν, ὑπὸ τὸν πέπλον της. —
Οὐρανέ!

Δύο ἀξιωματικοὶ ἐξέρχονται ὑποκλινόμενοι, καὶ πολλοὶ ἄλλοι τακτο-
ποιοῦν τοὺς στρατιώτας, θέτοντες αὐτοὺς εἰς τριπλῆν σειρὰν ἀπὸ
τῆς μεγάλης θύρας μέχρι τοῦ βασιλέως, καθ' ἕλκην τὴν ἐκ-
τασίαν τῆς αἰθούσας· ἐξωθεν τῆς θύρας διακρίνονται αἱ
αὐταὶ προετοιμασίαι.

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Πλήν! . . .

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ μεταστρεφόμενος πρὸς τὸν Δουκά.
— Ἄ! λοιπὸν ὄνειρεύεσαι ἐδῶ, καλέ μου γέρον, τὰς νεα-
νικὰς σου ἐπαναστάσεις; Πρὸς Θεοῦ, Κύριοι Δούκες, ἂν
ἐνώπιόν μου λαμβάνετε τοιοῦτον ὕφος, ἐστὲ βέβαιοι ὅτι
καὶ ὁ βασιλεὺς θέλει λάβει ὕφος βασιλέως· ναί, θέλω
ἀναγκασθῆ νὰ τρέχω μόνος μου εἰς τὰ ὄρη, διὰ νὰ κα-
ταστρέφω μὲ τὰς πολεμικὰς χεῖράς μου σιμὰ τῶν λη-
στρικῶν φωλεῶν τὰ ὀδοντωτὰ φρούρια τῶν Ἀρχόντων
καὶ τῶν Δουκῶν!

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ ἀγορευόμενος. — Μεγαλειότα-
τε, οἱ Σίλβαι ὑπῆρξαν πάντοτε εἰλικρινεῖς καὶ τίμιοι εὐ-
πατρίδαι. . . .

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ διακόπτων αὐτόν. — Χωρὶς πολυ-
λογίαν ἀποκρίθητι, Δούξ, εἰς τὰς ἐρωτήσεις μου, ἂν δὲν
θέλῃς νὰ ἰδῆς καταστρεφόμενους καὶ τοὺς ἑνδεκα πύρ-
γους σου. Ἐκ τῆς ἀποσβεσθείσης πυρκαϊᾶς μένει εἰσέτι
εἰς σπινθήρ, ὁ ἀρχηγὸς τῶν καταστραφέντων ληστῶν·
σύ δέ, αὐτὸν τὸν ὄρεινὸν ἀντάρτην, αὐτὸν τὸν ληστήν
Ἐρνάνην τὸν κρύπτεις ἐδῶ εἰς τὸ φρούριόν σου. Εἶνε ἀλη-
θές, Δούξ, ὅτι εἶσαι λησταποδόχος;

ΔΟΝ ΡΟΥΪ-ΓΟΜΕΖ. — Μάλιστα, Μεγαλειότατε, εἶνε
ἀληθές.

ΔΟΝ ΚΑΡΟΛΟΣ. — Καλὰ λοιπὸν. Τὴν κεφαλὴν του
ἢ τὴν κεφαλὴν σου! ἀκούεις, ἐξάδελφέ μου;